

ལམ་འབྲས་སྣང་གསུམ་

གྱི་བཀའ་བློན།

ས་སྐྱ་ཡལོང་མ་གྱི་ཆེན་མོ་ཚེ་འཚང་གི་གསུང་འབྲུམ།

སྤྱི་གསལ་བཤམ་གཞིས་པ།

ལམ་འབྲས་ཚོགས་བཤད་སྒྲུང་གསུམ་སྒྲིང་པོའི་

ལེགས་བཤད་ཀྱི་བཀའ་བློན་བཞུགས་སོ། །

ས་སྐྱ་ཡལོང་མ་གྲི་ཚེན་དོ་རྩེ་འཆང་ངག་དབང་ཀུན་དགའ་ཐེག་ཚེན་

དཔལ་འབར་འཕྲིན་ལས་བསམ་འཕེལ་དབང་གི་

རྒྱལ་པོའི་གསུང་འབྲུམ།

སྐྲུགས་བམ་གཉིས་པ།

ལམ་འབྲས་ཚོགས་བཤད་སྣང་གསུམ་སྟེང་པོའི་ལེགས་བཤད་ཀྱི་བཀའ་བྲིད།

ས་སྐྱུ་ལོག་མ་བྲི་ཚེན་དོ་རྩེ་འཆང་ངག་དབང་ཀུན་དགའ་ཐེག་ཚེན་དཔལ་
འབར་འཕྲིན་ལས་བསམ་འཕེལ་དབང་གི་རྒྱལ་པོའི་གསུང་འབྲུམ།

སྟེགས་བམ་གཉིས་པ།

ས་སྐྱུ་སྟོན་ལམ་ཐེབས་རྩ་ཁང་གི་ཤེས་ཡོན་ལས་འཆར།

སྐྱུ་པལ་པ། ས་སྐྱུ་མཚོ་སྟོན་ལོ་ལྷན་སྐྱུ་པལ་སྡེ་ཚོན།

ལྷ་སྟེག་པ། ས་སྐྱུ་ཚོན་སྟེག་ཁང་།

དཔར་སྐྱུན། ས་ཚེན་ཐེབས་རྩ་ཁང་།

The Teachings on the Triple Visions of Lamdre.

Collected Works of H.H. the 41st Sakya Throne-holder
Ngawang Kunga Thegchen Pelbar, Volume II

Transcribed by
Gorum Transcription Department, Sakya College, Dehradun

Edited by
Sakya Editorial Board
The Great Sakya Monlam Foundation
65/66 Chhota Kirsali, Sahastradhara Road
P.O. Kulhan, Dehradun, Uttarakhand 248001, INDIA

1st Edition, 2023

Published by
Sachen Foundation

Email: sakyatsomdrikhang2013@gmail.com

Printed by Norbu Graphics, New Delhi

ཚན་མེད་།

ལམ་འབྲས་ཚོགས་བཤད་སྣང་གསུམ་སྟེང་པོའི་ལེགས་བཤད་ཀྱི་བཀའ་
ཁྲིད་ཅེས་པའི་ས་སྐུ་ལོག་མ་བྲི་ཆེན་རྩི་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་
བམ་འདི་ནི། ལོག་མ་བྲི་ཆེན་རྩི་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་
ལོང་དཔལ་ས་སྐུ་ཚོས་སྣང་དུ་མཁན་ཆེན་དག་དབང་ཚོས་གསུང་། (1572-
1641) ཀྱི་ཡིག་ཆ་གཞིར་མཛད་དེ། ལམ་འབྲས་ཚོགས་བཤད་བཀའ་དྲིན་
ཆེ་སྟོན་སྐབས་ཀྱི་གསུང་ཚོས་སྣང་ལོང་ལོང་ལོང་ལོང་ལོང་ལོང་ལོང་ལོང་
སྟེན་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན།

དེ་ཡང་ལོག་མ་བྲི་ཆེན་རིན་པོ་ཆའི་ལམ་འབྲས་ཚོགས་བཤད་ཀྱི་གསུང་ཚོས་
ལ་སྣང་གསུམ་དང་། རྒྱུད་གསུམ། དེ་བཞིན་ལམ་འབྲས་ཞོག་སུབ། དམ་ཚོགས་གི་
ནམ་བཤད། ལྷི་ནང་གི་བསྐྱེད་རིམ་དང་བཅས་པ་ཡོད་ཅིང་། དེ་དག་སྐྱེ་པ་
ཀྱི་མཐུན་ཆེན་ནི། ལྷི་རྒྱལ་དུ་ཡོད་པའི་ས་སྐུ་བཅེ་ཆེན་ཚོགས་པ་ཁག་གིས་རྒྱུར་
ཞིང་། དཔལ་ས་སྐུ་སྟོན་ལམ་ཐེབས་ཚུལ་གི་ཤེས་ཡོན་ལས་འཆར་ཀྱི་ལྷུ་
ཞོངས་སུ་རྒྱུན་ལས་སྐབས་གཉིས་པས་ལོ་སྟོན་ལུས་ཏེ། ས་སྐུ་མཐོ་སྟོན་སྟོན་ཏུ་
སྐྱེ་པ་སྟེ་ཆོན་གྱིས་སྐྱེ་པ་ལུས་དག་མཛད་པ་ཞིག་ཡིན།

གོང་གསལ་སྐྱེ་པ་གནང་བ་དེ་དག་ལས་འདིར་སྣང་གསུམ་སྟེང་
པོའི་ལེགས་བཤད་ཀྱི་བཀའ་ཁྲིད་འདི་ཉིད་དཔལ་དུ་བརྒྱན་ཞིང་། དེ་
ཡང་ལྷུ་བས་ལོག་ལོག་ལོག་ལོག་ལོག་ལོག་ལོག་ལོག་ལོག་ལོག་ལོག་ལོག་
ཆའི་བཀའ་སྟོན་ལམ་སྟོན་གནང་བ་བཞིན་འདི་ག་ཚོས་སྟོན་ལུས་ཏེ།

བཀའ་བྲིད་ནང་གོ་བདེ་བར་དགོངས་ཏེ་སལ་སྐད་ཏུ་གསུངས་པ་
ནམས་བད་སྐྱོད་པའི་ནམ་གཞག་དང་བསྐྱེན་གང་སྟབས་དང་། བསྐྱོས་
ཏེ་གསུངས་པ་ནམས་དོན་གྱི་གནད་དང་། གསུང་གི་ལྷན་མ་ཉམས་
པའི་ཚོག་ཡི་གེ་བོར་ཡང་བར་བྱས་ཏེ་བསྐྱུར་བཅོས་ལྷོ་སྐྱིག་བྱས་ཤིང་།
ལུང་ཚིག་ནམས་ཀྱི་ལུངས་ཀྱང་གང་སྟབས་འཚོལ་ཞིབ་ལྷུས་ཡོད།

དེ་ཡང་ལོ་གོང་མ་གྲི་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་གང་གི་ཞལ་སྐུ་ནས་ལོ་གོང་ས་ལྷུབས་
མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གིས་ལམ་སྟོན་གནང་བ་བཞིན་བཤད་བྲིད་དོན་ན་
དང་། དེང་གི་འདུལ་བྱའི་སློབ་དང་འཚོམས་པར་གོ་གང་བདེར་བཤད་པ་
ཡིན་ཞེས་བཀའ་ཚོས་ཀྱི་མཇུག་ཏུ་གསུངས་པ་བཞིན། ལམ་འབྲས་ཚོགས་
བཤད་ཀྱི་བཀའ་བྲིད་འདི་ནམས་ནི་ཆ་ཚང་ལ་གོ་བདེ་ཞིང་། གང་ཟག་དབང་
པོར་བཤད་པའི་ཐ་གསུམ་སོ་སོའི་སློབ་དང་འཚོམས་པ་སོགས་ཉ་ཅང་བྱུང་པར་
འཕགས་པར་སྣང་ངོ་།།

མཐའ་དོན་བཀའ་བྲིད་འདི་ཉིད་དུ་ནས་ཞབས་སུ་སོག་མར་ལྷ་བ་མང་
པོའི་རིང་སྐུ་ངལ་ཆེན་པོའི་སྐོ་ནས་སྐུ་སའ་གནང་མཁན་ས་སྐུ་མཚོ་སྐོབ་སྐོ་
ཏུ་ས་སྐུ་སའ་སྤེ་ཆོན་གྱི་ལས་མི་ཡོངས་དང་། དེའི་མཇུག་ཕྱིན་སྐྱོར་མཁན་
ས་སྐུ་བཙེ་ཆེན་ཚོགས་པ་ཁག །དཔར་སྐྱེན་མཇུག་འལྱུར་གནང་མཁན་ས་
ཆེན་ཐེབས་ཚུ་ཁང་བཅས་ལ་དམིགས་བསལ་སྐྱབས་རྒྱུ་ཆེ་ཆེ་ལྷོ་བ་དང་། ཏུས་
ཚོད་དང་སློབ་སྐོས་ཀྱིས་མ་སྐྱོགས་པར་ལུས་དག་མ་སྟབས་པ་དང་། བཅོས་སལ་
ཕོར་བའི་རིགས་ཡོད་ན་བཟོད་གསོལ་ལུའོ།།

ས་སྐུ་ཚོམ་སྐྱིག་ཁང་གིས། ཕྱི་ལོ་ 2023/12/5 ཉིན།

དགེ་བའི་ལས་བསམ་པ།	187
ལུང་མ་བརྟན་གྱི་ལས་བསམ་པ།	200
ལྷག་བསམ་བསྐྱེད་པ་ཉམས་ཀྱི་རྣམ་པའི་ཁྲིད།	207
བྱམས་པ་བསྐྱོམ་པ།	211
སྒྲིང་རྗེ་བསྐྱོམ་པ།	237
བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་བསྐྱོམ་པ།	259
སྣོན་པ་སེམས་བསྐྱེད།	262
འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད།	272
དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད།	315
ཞི་གནས་བསྐྱོམ་པ།	317
ལྷག་མཐོང་བསྐྱོམ་པ།	340
སྐྱེ་འལྷར་གྱི་ཉམས་ལ་ངེས་ཤེས་བསྐྱོམ་པ།	360
སྐྱོ་བ་བསྐྱེད་པ་དག་པའི་རྣམ་པའི་ཁྲིད།	369
མཇུག་བྱང་།	381

ལམ་འབྲས་ཚོགས་བཤད་སྒྲུང་གསུམ་སྟོང་པོའི་

ལེགས་བཤད་ཀྱི་བཀའ་བློན་བཞུགས་སོ། །

ས་སྐྱ་ཡགོང་མ་ཁྲི་ཚེན་རྩེ་རྩེ་འཆང་ངག་དབང་ཀུན་དགའ་ཐེག་ཚེན་

དཔལ་འབར་འཕྲིན་ལས་བསམ་འཕེལ་དབང་གི་

རྒྱལ་པོའི་གསུང་འབུམ།

སྡེགས་བམ་གཉིས་པ།

མཚོན་བརྗོད་དང་སྦྱིདོན།

བཀའ་དྲིན་མཚོངས་པ་མ་མཚིས་པ་རྗེ་བཙུན་ཚ་བའི་སླ་མ་རྣམས་
དང་། ཡི་དམ་དགོས་པ་རྗེ་ལ་སྤྱི་པས་སྤྱག་འཚལ་ཞིང་སྦྱབས་སྤྱ་
མཚེའོ། །སྤྱགས་བཅེ་བ་ཚེན་པོས་རྗེས་སྤྱ་གཟུང་དུ་གསོལ།

མད་བྱང་ཅུས་པའི་ཚ་ཟེར་བྱེ་བ་བརྒྱས། །
བདུད་དང་ལྷ་སྤྱིགས་མིང་གི་མཐར་བྱས་ནས། །
རྒྱལ་བསྟན་དཀར་པོའི་སྣང་བ་ལྷམ་མེར་མཛད། །
མཐུ་སྟོབས་བི་རུ་པ་དེས་བདག་ལ་སྦྱོངས། །
རྣམ་མང་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་སྤྱིད་མཚོན་པོ་ལ། །
མངའ་མཛད་སྤྱབ་པའི་རྒྱལ་ཚབ་ས་སྦྱ་པ། །
བརྒྱད་པར་བཅས་དང་ཁྱད་པར་ཚོས་ཚུལ་འདི། །
བཅེ་བས་འདོམས་མཁས་སླ་མའི་ཞབས་བདུད་ནས། །
འདིར་ནི་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱི་པོ་ཡི། །
བརྒྱད་སྤྱང་སྤྱབ་པའི་ལམ་བཟང་སླ་ན་མེད། །
བི་རུའི་ཞལ་ལྷང་གསུང་ངག་སྟོན་འགོ་ཡི། །
སྣང་གསུམ་བྲིད་ཀྱི་རིམ་པ་བཤད་པར་བྱ། །

འདིར་དུས་གསུམ་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསྟོད་
པ་གཅིག་པའི་ལམ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་ཟབ་མོ་མདོ་སྤེ་དང་།
རྒྱུད་སྤེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་གྱི་བརྒྱད་སྤྱང་བ། རྗེ་བཙུན་རྣལ་འབྱོར་

གྱི་དབང་ལྷན་ཆེན་པོ་འཇིགས་བྲལ་དཔལ་ལྷན་ཚོས་སྦྱོང་གི་བཞེད་
 གཞུང་། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་བསྐོད་པར་བྱ་བའི་འཇུག་དོགས། མདོ་
 རྒྱུད་མ་ལུས་པ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་སྦྱོན་མེ། བསོད་ནམས་དང་མི་
 ལྷན་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་དཀའ་བ། ལྷ་དན་ལས་འདས་པའི་
 རྒྱུད་ཀྱི་འཇུག་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐེམ་སྐྱེས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 མཚོག་དང་ལྷན་པའི་སྦྱོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་དེ་འདྲིན་ཀྱི་རང་བཞིན།
 གསུང་དག་རིན་པོ་ཆེ་ལམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པའི་གདམས་དག།
 འབྲས་བུ་ལམ་དང་བཅས་པའི་གདམས་དག། གཉམ་ཤེས་པས་མང་
 པོ་ཤེས་པའི་གདམས་དག། སྦྱོན་ཡོན་ཏན་ཏུ་སྦྱོང་བའི་གདམས་དག།
 བར་ཆད་དངོས་ལྷབ་ཏུ་ལེན་པའི་གདམས་དག། ཉིང་དེ་འདྲིན་དོ་
 ཤེས་པས་བསམ་གཏན་ཀྱི་གཤམ་སེལ་བའི་གདམས་དག། བར་ཆད་
 དོ་ཤེས་པས་བདུད་ཀྱི་གཤམ་སེལ་བའི་གདམས་དག། སྦྱོན་ཡོན་
 ཏན་ཏུ་སྦྱོང་ཤེས་ཤིང་བར་ཆད་དངོས་ལྷབ་ཏུ་ལེན་པའི་གདམས་
 དག། རྩེ་སྦོད་གསུམ་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཤེས་པའི་
 གདམས་དག། གསེར་འབྱུང་གི་ཚེ་ལྷ་བུའི་གདམས་དག། རྩ་བ་རྩོ་
 རྩའི་ཚོག་གཞུང་ཡིད་བཞིན་གྱི་ལོ་བུ་ལྷ་བུའི་གདམས་དག། འདི་ནི་
 གང་བཤད་པ་དང་ཉམས་སུ་བྲལ་བར་བྱ་བའི་ཚོས་ཡིན་པས། འདི་
 འཆད་ཅིང་ཉམས་སུ་བྲལ་བར་བྱ་བ་ལ་དོན་གསུམ་སྟེ། ཐོག་མ་མན་
 དག་གི་བྱུང་ཚུལ། བྱུང་བའི་ཚོས་ལ་བཤད་སྐབས་བྱུང་ཚུལ། སྐབས་པ་
 མཐར་ལྱིན་ནས་གཞན་དོན་བྱུང་ལོ། །

དང་པོ་མན་ངག་གི་བྱང་ཚུལ་ནི། ལོ་རྒྱུས་རྒྱས་བསྐྱེས་ངེ་
 ལྟར་རིགས་པ་ཟིན་ཐུན་ཏུ་གནང་ངོ་། །སྤྱིར་སླེ་མ་གོང་མ་ཚོས་
 གསུངས་པའི་ལམ་འབྲས་ཁོག་ལུབ། ལམ་འབྲས་ཀྱི་ཚོས་འབྱུང་ལོ་
 རྒྱུས་མང་པོ་ཡོད། ཚོགས་བཤད་ཀྱི་ནང་ལ་ཁོག་ལུབ་རྒྱས་ཤོས་དེ་
 འངམ་མགོན་ཨ་མེས་ཞབས་ཀྱིས་མཛད་པའི་ལེགས་བཤད་རྒྱ་བོ་
 འདུས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན། ཡིན་ན་ཡང་ད་རེས་ཙུ་བའི་བྲིད་
 བཤན་ཚེན་ངག་དབང་ཚོས་གཤམ་ཀྱི་དེ་ཡིན། ལམ་འབྲས་ཚོགས་
 བཤད་ལ་སླེ་མ་གོང་མ་ཚོས་གསུངས་པའི་བྲིད་ཡིག་མང་པོ་ཡོད།
 ཡིན་ན་ཡང་ད་ལྟ་ཡོངས་གཤམ་ཀྱི་གནང་རྒྱའི་བྲིད་དགོན་མཚོག་
 ལྟན་གྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་སྤང་གསུམ་མངོས་རྒྱན་དང་རྒྱུད་གསུམ་
 མངོས་རྒྱན། ངག་དབང་ཚོས་གཤམ་ཀྱི་སྤྱིང་པོའི་ལེགས་བཤད།
 ངག་དབང་བརྟན་པའི་སློ་ཤོས་ཀྱི་གཞན་ཕན་འཕྲིན་ལས་རྒྱས་བྱེད་
 གསུམ་ཡིན། དེའི་ནང་ནས་རྒྱས་ཤོས་དེ་ངོར་ཚེན་དགོན་མཚོག་ལྟན་
 གྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་སྤང་གསུམ་མངོས་རྒྱན་དང་། རྒྱུད་གསུམ་
 མངོས་རྒྱན་གཉིས་ཡིན། རྒྱན་ཏུ་པལ་ཆེ་བ་དག་དབང་ཚོས་གཤམ་
 ཀྱི་ཡིག་ཆའི་སྤྱིང་ནས་གནང་གི་ཡོད། ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། བཤན་ཚེན་
 ངག་དབང་ཚོས་གཤམ་ཀྱི་ཡིག་ཆ་དེ་ལ་རྒྱུར་ནས་འདུག་དགོས་པའི་
 ཁོག་ལུབ། དམ་ཚོག་རྣམ་བཤད། ལྷི་ནང་གི་བསྐྱེད་རིམ་ལ་སོགས་པ་
 ཚ་ཚང་བ་ཞིག་ཡོད། དེར་བརྟེན། ད་རེས་ཀྱང་འཆད་ཐབས་ལྟར་ཏུ་
 ངག་དབང་ཚོས་གཤམ་ཀྱི་བྲིད་ཡིག་སྤྱིང་ནས་ལྷུ་རྒྱ་ཡིན།

གཉིས་པ་བྱུང་བའི་ཚོས་ལ་བཤད་སྐབ་བྱ་ཚུལ་ལ་གསུམ་
སྟེ། བཤད་ཐབས་ཀྱི་མན་ངག་གང་གིས་འཆད་པ། དེས་བཤད་པ་
ལྟར་ཉམས་སུ་བླང་བའི་ཚུལ། ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རྣལ་འབྱོར་བ་ལ་
གསང་བ་བརྩམ་རྒྱས་བཏབ་ཅིང་སྐལ་ལྷན་གྱི་སློབ་མ་ལ་ཐན་པར་
གདམས་པའོ། །དང་པོ་འཆད་ཐབས་ཀྱི་མན་ངག་གང་གིས་འཆད་
པ་ལ། བཤད་བྱ་འཆད་བྱེད། ཇི་ལྟར་འཆད་པའི་ཚུལ་གསུམ་ལས།
དང་པོ་བཤད་བྱ་ནི། ཟབ་པའི་ཚུལ་དུ་མ་དང་ལྡན་པའི་གསུང་ངག་
རིན་པོ་ཆེ་འདིའོ་སྟེ་གོང་དུ་ལྷན་པ་ནང་བཞིན་ལམ་འབྲས་བུ་དང་
བཅས་པའི་གདམས་ངག་། འབྲས་བུ་ལམ་དང་བཅས་པའི་གདམས་
ངག་སོགས་མདོར་ན་ཆེ་བ་བརྩམ་གཅིག་དང་ལྡན་པའི་གསུང་ངག་
རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཡིན།

འཆད་བྱེད་ནི། ལྷ་མ་ཚད་ལ། བཀའ་ཚད་ལ། བརྟན་བཙོས་
ཚད་ལ། ཉམས་སུ་བླང་ཚད་མ་བཅས་ཚད་མ་བཞི་དང་། དབང་གི་རྒྱ་
པོ་མ་རྒྱབ་པ། ཕྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་བརྒྱད་པ་མ་ཉམས་པ། གདམས་ངག་གི་
སཀ་མ་ལོག་པ། མོས་བྱས་ཀྱིས་བསམ་པ་ཚོམ་པ་བཅས་སྟན་བརྒྱད་
བཞི་ཡིན་ཏེ། ལྷ་མ་ས་སྐྱ་པ་ཆེན་པོས་ཚད་མ་སྟན་བརྒྱད་བཞི་ཡིས་
སློབ་པ་བཅད། །ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །མདོར་ན་གསུང་ངག་
རིན་པོ་ཆེ་འདི་དབུ་ཞབས་བར་གསུམ་ཚང་མ་ཚད་མ་བཞིའི་སློ་
ནས་དང་། བྱད་པར་དུ་ཡང་གསང་སྟགས་ཀྱི་ཚོས་སྟོར་འདི་ཚོ་སྟན་
བརྒྱད་བཞིའི་སློ་ནས་འཆད་དགོས་པ་ཡིན།

བཞི་པ་འཆད་བྱེད་འདིས་བཤད་བྱ་ཇི་ལྟར་འཆད་པའི་ཚུལ་
ནི། ཚད་མ་སྟན་བརྒྱད་བཞིའི་བཤད་པ་རྣམས་ཁོག་སྐབ་ཟིན་སྐབ་

མཚོན་བརྗོད་དང་སྦྱི་དོན།

ཏུ་གནང་ངོ་སྟེ་ལོག་སྤྱད་ཀྱི་ནང་ནས་མདོར་བསྟུན་ཤིག་འཚང་པའི་
 ལུགས་སྟོལ་ཡོད། སྦྱིར་ལམ་འབྲས་ཟེར་ན་ལམ་དང་འབྲས་སུ་གཉིས་
 ཡིན། ཡིན་ན་ཡང་འདི་མཚོན་པ་ཅམ་ཡིན། ཞིབ་ཏུ་བྱས་ན་གཞི་
 ལམ་དང་བཅས་པ། གཞི་འབྲས་སུ་དང་བཅས་པ། ལམ་གཞི་དང་
 བཅས་པ། ལམ་འབྲས་སུ་དང་བཅས་པ། འབྲས་སུ་གཞི་དང་བཅས་
 པ། འབྲས་སུ་ལམ་དང་བཅས་པ་ཞེས་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་ཚང་
 མ་ལ་སྦྱར་དགོས། ཅིའི་སྦྱིར་ཞེ་ན། རྒྱའི་རུས་སུ་ལམ་གྱི་བྱ་བ་འབྱུང་
 རུང་དང་། འབྲས་སུའི་ཡོན་ཏན་རྒྱན་སྲུབ་ཏུ་ཡོད་པས་རྒྱ་ལམ་དང་
 བཅས་པ་དང་། རྒྱ་འབྲས་སུ་དང་བཅས་པ། ལམ་གྱི་རུས་སུ་རྒྱའི་དྲི་མ་
 འབྲལ་རུང་དང་། འབྲས་སུའི་ཡོན་ཏན་རྒྱེ་རུང་རུ་ཡོད་པས་ལམ་རྒྱ་
 དང་བཅས་པ་དང་། ལམ་འབྲས་སུ་དང་བཅས་པ། འབྲས་སུའི་རུས་
 སུ་རྒྱའི་ཡོན་ཏན་གནས་འགྱུར་དང་། ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་
 ཡར་ལྡན་རུ་ཡོད་པས་འབྲས་སུ་རྒྱ་དང་བཅས་པ། འབྲས་སུ་ལམ་དང་
 བཅས་པ། དེ་འདྲ་བྱས་ནས་དམིགས་བསལ་གསང་སྟགས་ཀྱི་ཁྱད་
 ཚོས་ལ་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་པོ་རྣམ་པ་དེ་དང་དེའི་ཆ་ནས་སྟོག་
 ཆ་ཐ་དད་རུ་སྦྱེ་ནས་བཤད་པ་མ་གཏོགས་དོན་རུ་གཞི་ལམ་འབྲས་
 གསུམ་གཅིག་ཡིན་པ། གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་དབྱེར་མེད་དོན་སྦྱོར་བ། །
 འཁོན་གྱི་རིགས་སྦྱེས་ཤུག་འི་སྟུང་པོ་མཚོག། །དོ་རྗེའི་རིགས་ཅན་ཀུན་
 དགའ་རྒྱལ་མཚོན་དཔལ། །བཟང་པོ་ལས་གཞན་དོན་མཐུན་སྦྱོར་བ་སུ། །
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན།

གཉིས་པ་དེས་བཤད་པ་ལྟར་ཉམས་སུ་སྦྱང་བའི་ཚུལ་ལ།
 གཞུང་རི་ལྟ་བ་བཞིན་རུ་དགྱི་བ། མན་ངག་གི་གནད་རྒྱལ་གི་སྟོ་

ནས་དགྲི་བ། གནད་བཅུ་གཅིག་གི་སྐོ་ནས་དགྲི་བ། དབང་པོ་རབ་
འབྲིང་གསུམ་གྱི་སྐོ་ནས་དགྲི་བ་སྟེ་བཞི་ལས་ཉེ་སྒྲིབ་གཞུང་གིང་
ཆེན་པོ་བཞི་གསུངས་པ་ཡིན།

དང་པོ་ནི་རྗེ་བཙུན་རིན་པོ་ཆེས་བྲིད་ཡིག་རྗེ་ལྷགས་མ་
ལས། སྐོ་བ་མ་དང་པ་དང་ལྡན་པ། ལྷ་མས་རི་སྐད་སྐྱས་པ་ཉན་པ་
ཞིག་ལམ་འབྲས་སུ་དང་བཅས་པའི་གཞུང་གིང་རྒྱས་པའི་བྲིད་
གཞུང་རི་ལྟ་བ་བཞིན་སུ་དགྲི་བར་འདོད་ན། གཞུང་གིང་རྒྱས་
པ་གཞུང་རི་ལྟ་བ་བཞིན་སུ་དགྲི་བ་ཞེས་པ་དེ་རྗེ་རྗེ་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་
དཔོངས་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དགྲི་བ་ཞེས་རྒྱུར་མཁའ་ཡོད་ཀྱང་དེ་
མིན་གསུངས། ཅིའི་སྒྲིབ་ཞེ་ན། མན་རག་གི་གནད་ཀྱི་གྲི་སྐོ་ནས་
དགྲི་བ་དང་། གནད་བཅུ་གཅིག་གི་སྐོ་ནས་དགྲི་བ་དང་། དབང་
པོ་རབ་འབྲིང་ཐ་གསུམ་གྱི་སྐོ་ནས་དགྲི་བ་རྣམས་ཀྱང་རྗེ་རྗེ་ཆོས་
རྒྱལ་གྱི་དཔོངས་པ་ཡིན། དེས་ན་རྗེ་རྗེ་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་པོ་རིམ་རི་ལྟ་
བ་བཞིན་སུ་དགྲི་བ་ལ་གཞུང་རི་ལྟ་བ་བཞིན་སུ་དགྲི་བ་ཟེར། ཅིའི་
སྒྲིབ་ཞེ་ན། རྗེ་རྗེ་ཆོས་རྒྱལ་ནང་སེམས་ཅན་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ལ་
མ་དག་པའི་སྣང་བ། རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་ཉམས་གྱི་
སྣང་བ། བདེ་བར་གཤེགས་པ་ལ་སྐྱ་གསུང་ལྷགས་མི་ཟད་པ་རྒྱན་
གྱི་འཁོར་ལོ་ལ་དག་པའི་སྣང་བ་ཞེས་དང་པོ་སྣང་གསུམ་བཤད་
གྱི་ཡོད། དེར་བཞེན་རྗེ་རྗེ་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་པོ་རིམ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་སུ་
དགྲི་བ་ཡིན་གསུངས་པ་ཡིན། དེ་ལ་ཐོག་མར་སྣང་བ་གསུམ་གྱི་སྐོ་
ནས་དགྲི། དེ་ནས་གཞུང་ཐམས་ཅད་རྒྱུད་གསུམ་སུ་འདུ་བས་རྒྱུད་
གསུམ་གྱིས་དགྲི། ཞེས་དང་། ས་ཆེན་གྱི་ལམ་འབྲས་དོན་བསྐྱེས་མ་

ལས། ལྷང་བ་གསུམ་གྱིས་ལམ་གྱི་གཞི་བཅས་ཏེ། །ཉམས་སྐྱོང་མ་ལུས་
 རྒྱུད་གསུམ་དག་གིས་ཤེས། །ཞེས་ལམ་འབྲས་ཚང་མ་ལྷང་གསུམ་
 དང་རྒྱུད་གསུམ་དོན་ཚན་གཉིས་སུ་འདུས་པར་གསུངས་པའི་དང་
 བོ་ལྷང་གསུམ་གྱི་བྲིད་ནི། ལྷང་གསུམ་ལ་དཀོན་མཚོག་རྒྱན་གྲུབ་
 གྱི་གསུང་ལས། རྗེ་རྗོད་གསུམ་གྱི་ཟབ་དོན་མ་ལུས་པ། །སློབ་འགྲོ་
 ལྷང་བ་གསུམ་ཏུ་ལེགས་བསྐྱེད་ནས། །དད་ལྡན་དབང་གི་རྗོད་ཏུ་
 རྒྱུབ་པའི་ཐབས། །འདི་ནི་ལྷང་གསུམ་ལམ་གྱི་གཞི་བཅའ་ཡིན། །
 ཞེས་ལྷང་གསུམ་ལམ་གྱི་གཞི་བཅའ་རྗེ་ལྷང་གསུམ་སྐད་གསུང་གི་སློབ་
 འགྲོ་ལྟ་བུ་བྱས་ནས་བྲིད་པའི་ལུགས་གཅིག །ཡང་ལྷང་བ་འཆར་
 བའི་གཞི་དང་ལྷང་བའི་རྒྱ། །ལྷང་བ་རང་གི་དོ་བོ་གང་ཡིན་ཞེས། །
 གསུམ་ཚན་གསུམ་ཏུ་གཞི་ལམ་འབྲས་བུ་ཀུན། །བསྐྱེད་ཏེ་འཆང་
 པ་ལྷང་གསུམ་རང་རྒྱ་ཚུལ། །ཞེས་ལྷང་གསུམ་ཉིད་ལ་གཞི་ལམ་
 འབྲས་བུའི་ཚོས་ཚ་ཚང་རྒྱར་ནས་ལྷང་གསུམ་རང་རྒྱ་དུ་དགྱི་བའི་
 ལུགས་སྲོལ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། །འདི་སྐད་གསུང་གི་ཚོས་མ་ཞུས་ཤོང་
 ལ་སྐད་གསུང་གི་སློབ་འགྲོ་བྱས་ནས་འབྲིད་རྒྱ་ལྷང་གསུམ་ལམ་གྱི་གཞི་
 བཅའ་ལྷང་དགྱི་བ་དེ་ཡིན་ལོ། །

རྒྱལ་ཁབ་འགྲོ་

དཀོན་མཚོག་ལྷན་གྲུབ་ཀྱིས། བསྐྱེད་དོན་ཚིགས་སུ་བཅད་པས་
མདོར་བསྟན་ནས། །ཚིག་དོན་ཡིད་ཆེས་ལྷུང་གིས་རྒྱས་པར་བཤད། །
རྒྱལ་ཁབ་དོན་དམིགས་པ་དྲིལ་ནས་མདོར་བསྐྱེད་པའི། །ཞེས་གསུངས།
དེའི་དང་པོ་བསྐྱེད་དོན་གྱི་བརྗོད་བྱ་གཙོ་བོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཚིགས་
བཅད་དུ་བྱས་པ་དེ་ཡིན། དེ་སློལ་ཡོད་ན་སྤང་བ་གསུམ་པོ་མདོར་
བསྐྱེད་ཉེ་ཚོར་མ་སློལ་འཆར་གྱི་ཡོད། གནད་འགག་ཆེན་པོ་ཡིན།
དང་པོ་བསྐྱེད་དོན་ཚིགས་སུ་བཅད་ནས་མདོར་བསྟན་པ་གི། ལྷོར་
བ་རྒྱལ་ཁབ་སུ་འགྲོ་ཞིང་གསོལ་བ་གདབ། །དངོས་གཞི་རང་རང་
དམིགས་པ་ཉམས་སུ་སྤང་། །རྗེས་ནི་དགེ་ཅ་བསྐྱོ་ཞིང་དུན་ཤེས་
བསྐྱེད། །ཞེས་པ་འདི་རེད། ལྷོར་བ་ཟེར་ན་སྟོན་འགྲོ་རེད། ལྷོན་འགྲོ་
རྒྱལ་ཁབ་འགྲོ་བྱེད་པ་དང་། ལྷ་མ་དང་དཀོན་མཚོག་ལ་གསོལ་བ་
འདེབས་པ། དངོས་གཞི་རང་རང་དམིགས་པ་སྟེ་རྒྱལ་ཁབ་སུ་བབས་
པའི་དམིགས་པ་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས། དལ་འགྱུར་རྙེད་དཀའ།
འཆི་བ་མི་རྟག་པ། ལས་རྒྱ་འབྲས། བྱམས་སྤྱིང་རྗེ་བྱང་རྒྱུ་བྱི་མེམས་
ལ་སོགས་པ་གང་དང་གང་བསྐྱོམ་ན་ཡང་དེ་དང་དེའི་རང་རང་གི་
དམིགས་པ་ཉམས་སུ་སྤང་རྒྱ། །རྗེས་ནི་དགེ་ཅ་བསྐྱོ་ཞིང་དུན་ཤེས་
བསྐྱེད་པ་གི། དེ་སྤྱང་དམིགས་པ་ཉམས་སུ་སྤངས་པའི་དགེ་ཅ་བསྐྱོ་
བ་དང་། ལྷན་མཚམས་རྣམས་སུ་ཡང་དུན་ཤེས་བཞིན་བསྐྱེད་ནས་
ཚོས་མིན་གྱི་སྤྱོད་པའི་དབང་དུ་མི་འགྱུར་ཞིང་ཚོས་དང་མཐུན་པའི་

ལྷོད་པ་བསྐྱེན་དགོས་པ། མདོར་ན་སྐྱོར་བ་དངོས་གཞི་རྗེས་གསུམ་པོ་
 དེ་དམིགས་ཐུན་རེ་རེ་བཞིན་རུ་ཚང་མ་ལ་དེའི་རྒྱས་འདེབས་དགོས།
 ཞེས་པ་ལྟར་སྣང་གསུམ་གྱི་དབུ་ཞབས་ཐམས་ཅད་རུ་འབྱུང་བ་ལས།
 ཐོག་མར་སྐྱབས་འགོའི་བྲིད་ནི། སྐྱབས་འགོའི་བྲིད་གི་སྐབས་ལྷ་སྐྱོར་
 བ་དང་དངོས་གཞིའི་དམིགས་པ་གཉིས་གཅིག་པ་ཡིན། ཅིའི་སྲིར་ཞེ་
 བ། ལྷོར་བ་ཁོ་རང་སྐྱབས་འགོ་ཡིན། དངོས་གཞིའི་དམིགས་པ་ཡང་
 སྐྱབས་འགོ་ཡིན། དེ་ཡང་རྒྱ་ཡུལ་ཚུལ་དང་ཕན་ཡོན་དང་། །བསྐྱབ་
 བྱ་ནམ་པ་ལྟ་ཡིས་བསྟུམ། ཞེས་པ་ལྟར་སྐྱབས་ལྷ་འགོ་བའི་རྒྱ། སྐྱབས་
 ལྷ་འགོ་བའི་ཡུལ། སྐྱབས་ལྷ་འགོ་བའི་ཚུལ། སྐྱབས་ལྷ་འགོ་བའི་ཕན་
 ཡོན། སྐྱབས་ལྷ་འགོ་བའི་བསྐྱབ་བྱ་བཅས་དོན་ཚན་ནམ་པ་ལྟ་རུ་
 བསྟུམ་པ་ལས། དང་པོ་རྒྱ་ནི་འཇིགས་པ་དང་དང་པ་སྡིང་རྗེ་གསུམ་
 ལྷ། འཇིགས་པ་ཞེ་ན། ལྷོད་འཇུག་ལས། རྩོན་ཚད་བྱིད་གི་བཀའ་ལས་
 འདས། །ད་ནི་འཇིགས་པ་ཆེ་མཚོང་ནས། །བྱིད་ལ་སྐྱབས་ལྷ་མཆི་
 ལགས་གྱིས། །འཇིགས་པ་སྐྱར་རུ་བསལ་རུ་གསོལ། ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟར། རང་དང་གཞན་ལྷ་དང་ལྷ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་རྒྱག་བསལ་
 མི་འདོད་པ་ཤ་སྟག་ཡིན། སྲིད་པ་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་གང་རུ་
 སྲེབས་ན་ཡང་། རྒྱག་བསལ་གྱི་རང་བཞིན། རྒྱག་བསལ་གྱི་འཇུག་
 འཁོར། རྒྱག་བསལ་གྱི་ཡོ་ལང་། སྲིན་པོའི་སྲིང་། རྒྱག་རྒྱལ་གྱི་ཚང་།
 མའི་འོབས་ལྷ་རུ་ཡིན་པས་སློམས་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བཤད་
 པ་ལ་སོགས་གྱིས་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་ངོ་འཕྲོད་པའི་ཐོག་ནས་
 འཁོར་བའི་རྒྱག་བསལ་གྱིས་འཇིགས་ནས་སྐྱབས་ལྷ་འགོ་བ་དང་།

རྒྱ་གཉིས་པ་དང་བའི་དད་པ་ནི། སྐྱབས་གནས་དགོན་མཚོག་གི་

ཡོན་ཏན་མཐོང་ནས་དེ་ལ་སེམས་དང་བ་དང་བའི་དད་པ། དད་པ་
ལ་དང་འདོད་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་གསུམ་ལས་དང་བའི་དད་པ་ནི།
རྒྱབས་གནས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་པ་
མཐོང་ནས་རང་གི་སེམས་འཕྲོགས་ཏེ་དེ་ལ་སེམས་སྦྱོར་བ་ཡིན། སྲིད་པ་
ཅན་བརྒྱུད་ལ་ལྷགས་པ་ལྟ་བུ་ཞེས་སྦྱོར་བུ་འདོད་ཆགས་ཅན་གྱིས་
བྱད་མེད་མངོས་མ་མཐོང་བས་སེམས་འཕྲོགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན།

གསུམ་པ་འདོད་པའི་དད་པ་ནི། རྒྱབས་ལུལ་གྱི་གོ་འཕང་
ཐོབ་པར་འདོད་པ་འདོད་པའི་དད་པ་སྟེ་རྒྱབས་གནས་དཀོན་
མཆོག་གསུམ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་པ་མཐོང་ནས། དཀའ་
ངལ་གང་ལ་ཡང་མི་འཛོམས་པར་དེ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་དེ་རང་ཉིད་
ལ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་འདོད་པའི་དད་པ། སྐྱོམ་པས་རྒྱ་འཛོལ་བ་ལྟ་
བུ་སྟེ་ཁ་སྐྱོམ་པ་ན་རྒྱ་དོན་ཏུ་གཉེར་བ་དག་དཀའ་ངལ་གང་ལ་ཡང་
མ་འཛོམས་པར་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ།

ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་ནི། རང་ཉིད་ནང་པ་ཡིན་པའི་རྒྱ་
མཚན་དང་། གཞན་གྱིས་སྐྱུལ་སྒྲོང་བྱས་པ་དེ་འདྲ་མ་ཡིན་པར་སོ་སོ་
རང་གིས་བརྟགས་ཤིང་དབྱུང་པ་ལ་བརྟེན་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་
གྱིས་གསུངས་པའི་ཚོས་སྦྱི་དང་ལྟག་པར་བྱ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཚོས་
ཟབ་མོ་ལ་གཏིང་ནས་ཡིད་ཆེས་པ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་སྟེ། མ་དང་
བྱ་འབྲུང་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་མ་དང་བྱ་བྲང་པའི་སྐབས་མ་ཡིས་བྱ་ལ་ཡིད་
ཆེས། བྱ་ཡིས་མ་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། དེ་འདྲའི་དད་པ་གསུམ་
ཀྱི་སྐོན་ནས་རྒྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་།

པར་བྱེད་དགོས་པ་གལ་ཆེ། སེམས་གཡོངས་ནས་སྐྱགས་ལོ་དང་
ཟླ་བ་མང་པོ་བཏོན་ན་ཡང་འབྲས་བུ་རྩ་བ་ནས་མེད་པ་མིན་ཀྱང་
འབྲས་བུ་ཆེན་པོ་མི་འབྱུང་བ་ཡིན། དེས་ན་དང་པོ་རྒྱབས་འགོའི་
རྒྱ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཞེས་སོགས་གསུངས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་རྒྱབས་འགོའི་ཡུལ་ནི། སྤྱིར་རྒྱབས་འགོ་ནི་ཐེག་
པ་ཆེ་ཚུང་མདོ་སྐྱགས་ཚང་མ་ལ་ཡོད་ཅིང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་
བ། ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོན་འགོ། སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན། སྤྱི་
པ་དང་ནང་པའི་བྱེད་པར་འབྱེད་བྱེད་དེ་རྒྱབས་འགོ་ཡིན། རང་
པ་ཡིན་པའི་རྟེན་དེ་ཐབས་ཀྱི་སྟོགས་ནས་རྒྱབས་འགོ་དང་། ཤེས་
རབ་ཀྱི་སྟོགས་ནས་ལྟ་བ་བཀའ་བཏགས་ཀྱི་སྤྱད་རྒྱ་བཞི་ཁས་ལེན་
མི་ལེན་ལ་གསུངས་ཡོད། དེས་ན་དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་རྒྱབས་སུ་
འགོ་མཐུན་དེ་ནང་པ་དང་། དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་རྒྱབས་སུ་མ་
སོང་ན། དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་མ་རྟོགས་པའི། །ཚོས་པ་བཟང་ཡང་ལུ་
རྟེན་ཡིན། །ཞེས་མདོར་ན་ཚོས་པ་བཟང་པོ་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་ནང་
པའི་གལ་ལ་ཚུད་ཀྱི་མེད། རྒྱབས་སུ་འགོ་བའི་ཡུལ་དགོན་མཚོག་
གསུམ་ལ་བཤད་ལུགས་སམ་འགྲེལ་བཤད་རྒྱག་སྤངས་མི་འདྲ་བ་
མ་གཏོགས་དགོན་མཚོག་གསུམ་འདོད་པ་ཐེག་པ་ཆེ་ཚུང་གསུམ་ཀ་
གཅིག་པ་ཡིན། སྤྱིར་བྱས་ན་སླ་མ་ཡང་དགེ་འདུན་དགོན་མཚོག་
གི་ཁོངས་སུ་འདུས་ནས་རྒྱབས་འགོའི་ཡུལ་དེ་ལ་སངས་རྒྱས། ཚོས་
དང་དགེ་འདུན་ཏེ་དགོན་མཚོག་གསུམ་ཡིན། སླ་མ་རྩུར་བྱ་བྱེད་པ་
དེ་སྐྱགས་ཀྱི་ལུགས་སྟོལ་ཡིན་པ་འདྲ།

རང་ཉིད་ལ་ཐར་བའི་ལམ་དངོས་སུ་སྟོན་པར་མཛད་པའི་

དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ཙ་བའི་སྐྱ་མ་དང་། བརྒྱད་པ་དང་བཅས་པ་
འི་སྐྱ་མ་སྟེ་རྣལ་འབྱོར་དབང་ལྷན་འཛུགས་པ་ནས་ཙ་བའི་སྐྱ་མའི་བར་
ཀྱི་གསུང་དག་རིན་པོ་ཆེ་ལམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པའི་གདམས་པ་
འདིའི་བརྒྱད་པའི་སྐྱ་མ།

ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལུགས་ལ་སངས་རྒྱལ་སྐྱ་གསུམ་གྱི་བདག་
ཉིད་ཡིན་པས་རང་དོན་སྤུན་ཚོགས་ཚོས་སྐྱ་བརྟེས་པས་སྤང་བུ་སྐྱིབ་
གཉེས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཀྱུན་སྤངས་ཤིང་སྐོབ་བུའི་ཡོན་
ཏན་མཐའ་དག་དང་ལྡན་པ་དང་། གཞན་དོན་སྤུན་ཚོགས་གསུགས་
ཀྱི་སྐྱ་ལོངས་སྤོང་རྒྱུ་ལའི་སྐྱ་དང་སྐྱུལ་པའི་སྐྱ་བརྟེས་པས་འཁོར་
བ་རི་སྤྱིད་མ་སྤོངས་ཀྱི་བར་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་འབའ་ཞིག་
མཛད་པ་འི་སངས་རྒྱལ་དཀོན་མཆོག།

ཚོས་ལ་ལུང་དང་རྟོགས་པའི་ཚོས་གཉེས་ལས་ལུང་གི་ཚོས་
སྤེ་སྤོང་གསུམ་མམ་སྟེ། སྤོང་པ་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་པོར་ནི། ཚོས་ཀྱི་
ལུང་པོ་མཐུན་པར་གསུངས། །ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚོས་
རི་སྤོང་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཉོན་མོངས་པ་འདུལ་བའི་ཆེད་
དུ་གསུངས་པ་ཡིན། དེས་ན་གཏུལ་བུ་འདོད་ཆགས་ཅན་གཙོ་
བོར་འདུལ་བའི་ཆེད་དུ་རྩལ་བྱིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་གཙོ་བོར་སྤོན་
པ་འདུལ་བའི་སྤེ་སྤོང་ཉི་བྲི་ཆིག་སྤོང་། གཏུལ་བུ་ཞེ་སྤང་ཅན་
འདུལ་བའི་ཆེད་དུ་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་པ་གཙོ་བོར་སྤོན་པ་
མདོ་སྤེའི་སྤེ་སྤོང་ཉི་བྲི་ཆིག་སྤོང་། གཏུལ་བུ་གཉི་ལྷན་ལ་སྤོང་པའི་
གཉེན་པོར་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་གཙོ་བོར་སྤོན་པ་མདོན་པའི་
སྤེ་སྤོང་ཉི་བྲི་ཆིག་སྤོང་སྟེ་སྤེ་སྤོང་གསུམ། སྤེ་སྤོང་གསུམ་ཞེས་པ་

དེ་བཅུད་བྱའི་སློབ་མཁན་དབྱེ་བ་ཡིན། ཡང་རྗེས་བྱེད་ཀྱི་སློབ་མཁན་དབྱེ་
ན། དབྱེད་ཀྱིས་བསྟན་པའི་སྡེ་དང་། ཚོགས་སུ་བཅད་པའི་སྡེ་ལ་
མོགས་པ་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟུན་པ་ནི་ལུང་
གི་ཚོས་དང་། རྟོགས་པའི་ཚོས་ལྟག་པ་ཚུལ་གྲིམས་ཀྱི་བསྟུན་པ།
ལྟག་པ་ཉིང་རེ་འཛིན་ཀྱི་བསྟུན་པ། ལྟག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྟུན་པ་
བཅས་བསྟུན་པ་གསུམ་མཐུ། ཡང་ན་འགོག་པའི་བདེན་པ་དང་
ལམ་ཀྱི་བདེན་པས་བསྟུན་པ་ནི་ཚོས་དགོན་མཚོག། །དེས་ན་ཚོས་
དགོན་མཚོག་ལ་ལུང་གི་ཚོས་དང་རྟོགས་པའི་ཚོས་གཉིས།

དགེ་འདུན་དགོན་མཚོག་མཚན་ཉིད་པ་སྦྱིར་མི་ལྡོག་པའི་
ས་ལ་བཞུགས་པའི་འཕགས་པ་རྣམས་ནི་དགེ་འདུན་དགོན་མཚོག
དང་། རྗེས་མཐུན་པ་བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཚང་མའོ། །མདོར་ན་སློབ་
མ་སངས་རྒྱས་ཚོས་དགེ་འདུན་གསུམ་རྒྱབས་སུ་འགོ་བའི་ཡུལ་ཡོ། །

རྒྱབས་སུ་འགོ་བའི་ཚུལ་ནི། དམིགས་པ་སློམ་དགོས་པའི་
ཏུས་ལྟན་བདེ་བ་ཞིག་དགོས། དེས་ན་བདེ་བའི་ལྟན་ལ་བསམ་
གཏན་ཀྱི་སྦྱོང་ལམ་གྱིས་འདུག་སྟེ་སྟེ་ཉལ་བ་དང་བསྟེས་པ་དང་།
འབྲེས་པ་ལ་མོགས་པ་དེ་འདྲ་མ་ཡིན་པར་རབ་ཅོ་རྗེ་སྦྱིལ་གྲུང་། དེ་
ལྟར་མ་བྱུང་ན་ཡང་ཤེས་དཔའི་སྦྱིལ་གྲུང་དང་། སྐལ་ཚོགས་དྲང་
པོར་བསྐྱངས་པ་ལ་མོགས་པ་རྣམ་སྣང་ཚོས་བདུན་དང་ལྟན་པས་
འདུག་ནས། དགོན་མཚོག་གི་རྟེན་དང་དེའི་མདུན་མཚོད་པ་བཤམ་
རྒྱ་ཡོད་ན་བཤམས། བཤམ་རྒྱ་མེད་ན་མདུན་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལ་སློབ་
མ་རྒྱལ་བ་སྟེས་དང་སློབ་མར་བཅས་པ་བསམ་ཅད་མདོན་སུམ་ལྟ་
བུར་བཞུགས་པར་བསམ་ལ། ལམ་འབྲས་སློབ་བཤད་སྐབས་ཚོགས་

ཞིང་གི་གཙོ་བོ་ལ་ཚ་བའི་སྐྱ་མ་རྩོ་རྩེ་འཆང་བསྐྱོམ། དེའི་མཐའ་ལ་
 ཡི་དམ་དབྱེས་རྟོག་ལ་སོགས་པ་སྐྱབས་ལུལ་ཁྲོམ་ཚོགས་སུ་བསྐྱོམ་
 པ་གསུངས་པ་ཡིན། ཚོགས་བཤད་སྐབས་ལ་སྤང་གསུམ་མདོ་ལུགས་
 ཡིན་ཏུས་རྩོ་རྩེ་འཆང་བསྐྱོམ་པ་གསུངས་མེད། ཚོགས་བཤད་པ་
 འགའ་ཤས་ཀྱིས་སློབ་བཤད་པས་དབང་མ་ཚོབ་གོང་ལ་རྩོ་རྩེ་འཆང་
 བསྐྱོམ་ཟེར་བ་དེ་མི་འགྲིག་པ་ཡིན། ཞེས་དགག་པ་རྒྱག་མཁན་ཡང་
 ཡོད། ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། མང་ཚོས་སྐྱབས་རྒྱ་མཚོའི་བྲིད་ཡིག་ནང་།
 སྤང་གསུམ་པར་སྤྱིན་ཐེག་པའི་ལུགས་ཡིན་ཏུས་དེའི་དབྱིལ་ལ་རྩོ་
 རྩེ་འཆང་བསྐྱོམ་པ་དེ་མི་འགྲིག་གསུང་མཁན་ཡོད་ཀྱང་། སྤྱིར་དང་
 དམིགས་བསལ་གྱི་བྱུང་པར་ཡོད། དེ་ལྟར་ན་སེམས་བསྐྱེད་ཆེན་པོའི་
 སྐབས་ཀྱི་ཚོམ་བྱ་ལྟ་པའི་ཚོམ་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡང་རྩོ་རྩེ་འཆང་ཡིན། དེ་
 ཡང་བུམ་དབང་མ་ཚོབ་གོང་ལ་ལྷ་དགོས་གསུངས་འདུག།

མདོར་ན་སློབ་བཤད་སྐབས་ལ་གཙོ་བོ་སྐྱ་མ་རྩོ་རྩེ་འཆང་
 བསྐྱོམ་པ་དང་། ཚོགས་བཤད་སྐབས་སུ་མདོ་ལུགས་དང་གཅིག་པར་
 རྩོ་རྩེ་འཆང་མི་བསྐྱོམ་པ་ཡིན། དམིགས་བསལ་གསལ་བོ་མི་འདུག་
 ལྟེ། མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ་སྟོན་པ་བཙོམ་ལྟར་འདས་རང་བསྐྱོམ་
 དགོས། དེའི་མཐའ་སྐོར་ཏུ་སྦྱོགས་བཅུ་ན་བཞུགས་པའི་སྐྱ་མ་རྩེ་ལ་
 བ་སྐྱས་དང་སློབ་མར་བཅས་པ་ལྟེ། སྐས་ཞེས་པ་བྱམས་པ་དང་
 འཇམ་དབྱངས་ལ་སོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ། སློབ་མ་ཞེས་
 པ་ཉན་ཚོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ལྟམས་ཡིན། དེ་དག་མདོན་སུམ་
 ལྟ་བུར་བཞུགས་པར་བསམ། དེ་དག་གི་སྐྱབས་སྤང་རང་དང་རང་གི་
 ཚོ་འདི་ཡི་ས་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཚོག་དྲངས་མཁའ་བྱབ་ལྟེ་ནམ་མཁའ་

ལ་མཐའ་མེད་པ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ལ་མཐའ་མེད་པ་ཡིན། དེས་
ན་ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་དམུལ་བ་ཡི་དྲགས་དུང་འགོ།
མི་དང་ལྷ་ལྷ་མ་ཡིན་ཏེ་འགོ་བ་རིགས་དྲུག་གིས་བསྐྱུས་པའི་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོད་ནས་ལྷས་གྲུས་པའི་སྐོ་ནས་ཐལ་མོ་སྐྱར།
ངག་གྲུས་པའི་སྐོ་ནས་སྐྱབས་འགོ་བྱེད། ཡིད་གྲུས་པའི་སྐོ་ནས་དད་
གྲུས་ཀྱི་ཤུགས་དྲག་བསྐྱེད་དེ། བདག་གིས་བྱང་ཚུབ་མ་ཐོབ་བར་
ཀྱི་ལེགས་ཉེས་ཀྱི་འདུན་པ་ཡག་སྲུག་ཅི་བྱང་བ་ཐམས་ཅད། ལྷོ་
གཏད་ས་ལྷ་མ་དང་དགོན་མཚོག་གི་སྲུགས་རྗེ་ལ་རག་ལས་སོ་སྐྱམ་
པའི་སྐོ་ལིངས་ཀྱིས་བཀའ་ནས། དཔལ་ལྷན་ལྷ་མ་དམ་པ་རྣམས་ལ་
སྐྱབས་སུ་མཆིའོ་ཞེས་སོགས་བརྗོད་སྐབས་ལྷ་མ་དང་སངས་རྒྱས་
ལ་ལམ་སྟོན་པའི་སྟོན་པ་ཡིན་བསམ། དམ་པའི་ཚོས་ལ་སྐྱབས་སུ་
མཆིའོ་ཞེས་པའི་སྐྱབས་སུ་ཚོས་ལ་ལམ་དངོས་ཡིན་བསམ། ལྷོབ་པ་
དངོས་གནས་དེ་ཚོས་ཡིན། ཚོས་རང་གིས་ཉམས་ལེན་བྱས་པ་ལ་
བརྟེན་ནས་ལམ་བཟོད་པ་ཡིན།

སྤྱིར་སྟོན་པ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཀྱང་གཙོ་ཆེ་ཤོས་དེ་ཚོས་
རང་གིས་ཉམས་སུ་ལེན་རྒྱ་དེ་ཡིན། བཙམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས། ངས་ནི་
ཁྱོད་ལ་ཐར་པའི་ལམ་བསྟན་གྱི། །ཐར་པ་རང་ལ་རག་ལས་ཤེས་
པར་གྱིས། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་པས། ཚོས་ལ་ལམ་དངོས། དཔེར་
ན། འགྲུལ་ཐག་རིང་པོ་གཅིག་ལ་འགོ་དགོས་ན་འགོ་ཡུལ་གཅིག་པ་
ཡིན་པ་ཚོ་ཕན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་ཕན་ཐོགས་ཏེ་བྱུང་པར་
ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཡིན་པས་དགེ་འདུན་ལ་ལམ་བསྐྱབ་པའི་ལྷ་གོགས་
ལྷ་བར་འདོད་པའི་འདུན་པས་བདག་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་

གྱི་སྐོ་གསུམ་རྩེ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་གང་དང་གང་བྱས་
པ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་གྱི་ལམ་དུ་འགྲོ་བ་ཞིག་སླ་མ་དང་དགོན་
མཚོག་མཁུན་ཞེས་མོས་པ་ཚེ་གཅིག་དུ་ཡིད་ལ་བྱས་ཏེ། རང་གི་དབུ་
མཛེད་ལྟ་བུ་བྱས་ཏེ་སྐྱབས་འགྲོ་རི་ལྟར་བྱེད་པ་ལྟར་དེའི་མཐའ་
ལ་འགྲོ་བ་རིགས་རྒྱལ་བར་དོ་དང་བཅས་པ་མཁའ་ཁྲབ་གྱི་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་སྐོམ་ཚོགས་སུ་ཚོགས་པ་ལྟར་དུ་དམིགས་པ་བྱས།
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསྐོམ་དགོས་ཀྱང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་མིའི་
རྣམ་པར་བསྐོམ་དགོས་པ་ཡིན། ཅིའི་སྲིར་ཞེ་ན། ཚོས་སྐྱབ་པའི་རྟེན་
ཡག་ཤོས་དེ་དལ་འབྱོར་ཡིན།

དེས་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དལ་འབྱོར་གྱི་རྟེན་བཟང་
ཐོབ་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་མིའི་རྣམ་པར་བསྐོམ་དགོས་པར་གསུངས།
དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐྱབས་འགྲོ་བྱེད་པར་མོས་ལ་དེ་ནས་སྤྱིར་ཐག་
པ་ནས་སྐྱབས་འགྲོ་བྱེད་མཁའ་བདག་དང་འགྲོ་བ་ནམ་མཁའ་
དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དཔལ་ལྷན་སླ་མ་དམ་པ་
རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཙུན་ལྟར་
འདས་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །དམ་པའི་ཚོས་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་
མཆིའོ། །འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཞེས་
སོགས་སྐྱབས་འགྲོ་ལ་བཞི་སྐོར་དང་རྒྱལ་སྐོར་སོགས་མང་དུ་ཡོད་
པ་ལས་ཡོངས་གྲགས་གསུང་རྒྱུའི་སྐྱབས་འགྲོ་བཞི་སྐོར་ལན་མང་དུ་བྱ།

སྐྱབས་སུ་འགྲོ་ཞིང་གསོལ་བ་བཏབ་ཅེས་པའི་གསོལ་བ་
བཏབ་པ་ནི། མཐར་ཚ་བའི་སླ་མ་དང་དགོན་མཚོག་རིན་པོ་ཆེ་
རྣམ་གསུམ་ལ་བདག་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱིས་སྐྱབ་འཚལ་ཞིང་

རྒྱལ་སྤྱི་མཐོང་། རྒྱུང་རྣམས་ཀྱིས་བདག་གི་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་
ཏུ་གསོལ། རྒྱོ་ཚོས་སུ་འགོ་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ་ཞེས་པ་རྟེ་
ཚོས་བྱེད་པ་ལ། ཚེ་འདི་ལ་ཞེན་ན་ཚོས་པ་མིན། །ཞེས་ཚེ་འདི་ལ་མ་
ཞེན་པ་གཅིག་དགོས། ཚེ་འདིའི་ཆེད་ཏུ་ཚུལ་བྱིམས་བསྟུང་བ་དང་།
ཐོས་བསམ་སློམ་གསུམ་གང་བྱས་ཀྱང་དེ་ཚོས་མིན། རྒྱུར་ཚོས་ལ་
མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་དམ་པའི་ཚོས་ཆགས་པ་ལ་མ་མཐར་ཡང་རྒྱེ་བ་རྒྱེ་
མའི་དོན་ཏུ་དམིགས་ལུལ་ཚེ་འདིའི་རྣམ་གཤགས་དང་། འཁོར་ཡོངས་
རྒྱུད་རྒྱས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆེད་ཏུ་མ་ཡིན་པ་ཞེག་དགོས།

རྒྱུར་རྒྱེས་ཏུ་ཆེ་འབྲིང་རྒྱུང་གསུམ་གྱི་ལམ་ལས། རྒྱེས་ཏུ་
རྒྱུང་ཏུ་ཟེར་ན་མཐོ་རིས་ལྡ་མིའི་གོ་འཕང་དོན་ཏུ་གཉེར་བ། རྒྱེས་ཏུ་
འབྲིང་ཟེར་ན་རང་དོན་ཏུ་ཞི་བ་རྒྱུང་འདས་ཀྱི་གོ་འཕང་དོན་ཏུ་
གཉེར་བ། རྒྱེས་ཏུ་ཆེན་པོ་ཟེར་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་
དོན་ཏུ་གཉེར་བ་དེ་ཡིན། ཞེན་པ་བཞི་བུལ་དང་། རྒྱུང་མ་བཀའ་
བརྒྱུད་གྱིས་རྒྱོ་ལྟོག་རྣམ་བཞི་དང་། དགེ་ལུགས་པའི་ལམ་རིམ་
དག་རྒྱེས་ཏུ་རྒྱུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་ལ་རྒྱུར་ནས་གསུང་གི་ཡོད། རྒྱང་
གསུམ་དེ་དག་དང་རྒྱུང་མ་འདྲ་བ་ཡིན། ཅིའི་རྒྱུར་ཞེ་ན། རྒྱང་གསུམ་
གྱི་ནང་ཐོག་མ་ཉིད་ནས་འཁོར་བའི་རྒྱག་བསྐལ་གསུངས་པ་དང་།
འཁོར་བའི་རྒྱག་བསྐལ་གསུངས་དགོས་པ་ཡང་དང་པོ་ཉིད་ནས་མ་
མཐའ་ལ་སྲིད་པ་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་རྒྱག་བསྐལ་ཏུ་ཤེས་པའི་
ངེས་འབྲུང་རྣམ་པར་དག་པ་ཞེག་གིས་རྩིས་ཟིན་པའི་རྒྱེས་ཏུ་འབྲིང་
གི་ལམ་ཞེག་དགོས་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་ནའང་། ད་ལྟ་འདྲིར་
གསོལ་འདེབས་དེ་ཞེན་པ་བཞི་བུལ་དང་རྒྱུར་ཉེ་གསུངས་ཡོད།

ཚོས་ལམ་རྒྱ་ལོངས་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ་ཞེས་པ་
 དེས་འཁོར་བ་ལ་ཞེན་ན་ངེས་འབྱུང་མིན། །གསུངས་པ་ཡིན། ངན་
 མོང་གི་རླུག་བསྐྱེད་ལ་རླུག་ནས་མཚོ་རིས་ལྷ་མིའི་གོ་འཕང་དོན་
 ཏུ་གཉེར་ན་ཡང་དེ་འཁོར་བ་ལ་ཞེན་པ་ཡིན། མཚོ་རིས་ལྷ་མིའི་
 གོ་འཕང་ཡང་འཁོར་བའི་ནང་ལ་རྒྱུད་ཡོད། དེས་ན་ཚོས་ལམ་རྒྱ་
 ལོངས་ཞེས་པ་དེ་གྲིད་པ་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་འདི་རླུག་བསྐྱེད་
 གྱི་རང་བཞིན། རླུག་བསྐྱེད་གྱི་འཕྲུལ་འཁོར་ཡིན་པས་འཁོར་བ་ལ་
 མ་ཞེན་པའི་ངེས་འབྱུང་དྲག་པོ་བརྒྱུད་དགོས་གསུངས་པ་ཡིན།

ལམ་གྱི་འཕྲུལ་བ་ཞི་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ་ཞེས་
 པ་དེས་བདག་དོན་ལ་ཞེན་ན་བྱང་སེམས་མིན། །གསུངས་པ་ཡིན།
 བདག་དོན་ལ་ཞེན་ན་རྗེ་བཙུན་རིན་པོ་ཆེ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚོན་
 གྱིས། །ཁམས་གསུམ་སེམས་ཅན་ས་མ་ཡིན། །པ་མ་རླུག་བསྐྱེད་གྱི་
 གསེབ་ཏུ་བཞག །བདག་བདེ་བར་འདོད་པ་ཐེ་ལེ་ལེ། །ཞེས་ས་མ་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡལ་བར་དོར་ནས་རང་ཉིད་གཅིག་ཏུ་
 རྒྱུས་བུ་འབྲིང་གི་གོ་འཕང་དོན་རྒྱ་གཉེར་ན་མི་འགྲིགས་པ་ཡིན།
 རྒྱུར་འཇིག་རྟེན་པའི་ངོས་ནས་བཤད་ན་ཡང་། སོ་སོ་གཅིག་པོ་རྒྱུད་
 པོ་ཡོད་ས་ཞིག་ལ་ཐར་ནས། སོ་སོའི་ས་མ་རླུག་མཆེད་གཉེན་ཉེ་
 འབྲེལ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རླུག་བསྐྱེད་ཆེན་པོ་ཡོད་སར་
 ལུས་ན་མི་གཞུང་བཟང་པོ། རོ་ཚོ་ཁྲེལ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་རྒྱུད་པོ་
 ཡོང་གི་མེད། སོ་སོའི་ས་མ་དང་རླུག་མཆེད་ལ་སོགས་པ་ཡོད་སར་
 བྱིན་ནས་ས་མ་ཐོགས་ཀྱང་རླུག་པའི་རླུག་ལོགས་བྱེད་པ་ཡིན།
 དེ་བཞིན་ང་རང་ཚོ་རྒྱུ་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འཁོར་བའི་གནས་

སུ་འབྲུམ་ས། རྐྱེ་བ་སྲ་སྲི་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སེམས་ཅན་དུ་
གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་པ་མ་མ་བྱས་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད། པ་མ་བྱས་
རེས་བཞིན་དུ་ཚེ་འདིའི་པ་མས་བྱས་པ་བཞིན། གཞོད་པ་མཐའ་
དག་ལས་བསྐྱབས། སན་པ་ཚད་མེད་པ་བཏགས་པའི་དྲིན་ཅན་
ག་སྟག་ཡིན་པས། ལམ་གྱི་འབྲུལ་པ་ཞི་བར་བྱིན་གྱིས་སློབས་ཞེས་
བདག་དོན་དུ་ཞི་བ་ལྷང་འདས་ཀྱི་གོ་འཕང་དོན་དུ་མི་གཉེར་བར།
མཁའ་ཁྲབ་རིགས་དུག་གིས་བསྐྱས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
དོན་དུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁའ་ལྗོངས་པའི་རྣམས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
གོ་འཕང་ཚོབ་པར་བྱ་དགོས་གསུངས་པ་ཡིན།

འབྲུལ་སྣང་ཡེ་ཤེས་སུ་འཆར་བར་བྱིན་གྱིས་བརྟུན་དུ་
གསོལ་ཞེས་པ་འདི་འདྲིན་པ་བྱུང་ན་ལྟ་བ་མིན། །ཞེས་པ་དེ་ཡིན། མ་
དག་འབྲུལ་བའི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དག་པ་ཡེ་ཤེས་སུ་འཆར་
བར་བྱིན་གྱིས་བརྟུན་དུ་གསོལ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན།

མདོར་ན་བདག་གི་སློལ་ཚོས་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་
པ་སྐད་ཅིག་ཅམ་ཡང་མི་སྐྱེ་བར་བྱིན་གྱིས་བརྟུན་དུ་གསོལ། གཞན་
ལ་སན་པ་བསྐྱབ་པའི་བྱམས་པ། གཞན་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བསལ་འདོད་
སྒྲིང་རྗེ། གཞན་སྐྱེར་སངས་རྒྱས་ཚོབ་འདོད་བྱུང་སེམས་བཅས་
བྱམས་སྒྲིང་རྗེ་བྱུང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་བཅས་མིན་ཏེ་བཟོ་བཅས་བྱས་
པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་རང་བཞིན་གྱིས་སམ་ངམ་ངམ་ལྟགས་ལྟགས་
གྱིས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བར་བྱིན་གྱིས་བརྟུན་དུ་གསོལ། ལྷུར་དུ་རྣམ་མཁའ་
རྣམས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཚོབ་པར་བྱིན་གྱིས་བརྟུན་དུ་
གསོལ། །ཞེས་ལན་གསུམ་ལ་སོགས་པ་གསོལ་བ་བཏབ་པས་རང་

གིས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན་སྐབས་ཡུལ་རྣམས་ཀྱི་མཐུན་པའི་ཡེ་
ཤེས་ཀྱིས་གཟིགས། བཅེ་བའི་ཐུགས་རྗེས་དགོངས། མཛོད་པའི་སྲིན་
ལས་ཀྱིས་སྦྱོང་། སྦྱོང་པའི་བྱས་མཐུས་དུས་ཉམ་ཏུ་སྦྱང་བ་དང་།
སྦྱོང་བ་དང་། བྱིན་ཀྱིས་སྦྱོང་པར་མཛོད་པ་ཡིན་སྟེ་འདྲ་མོས་པ་
ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཀྱིས་ཅུང་ཟད་མཉམ་པར་གཞག་གོ།

དམིགས་རྒྱུ་ནི། འཆད་ཐབས་བཞིན་བྱས་ན། སྦྱིར་ལམ་
འབྲས་སྐབས་བསྐྱེད་བྱའི་དོན་ལ་ཐོས་བསམ་ཀྱིས་སྦྱོ་འདོགས་གཅོད་
པ་དང་། བཅད་དོན་དམིགས་པ་བསྐྱེད་ནས་ཉམས་སྲུབ་བྱེད་པའི་སྐབས་
ཉིན་ཉམ་པར་དམིགས་སྐྱབ་རེ་རེ་ལ་གཉིས་གཉིས་བྱས་ནས་འགོ་
དགོས། བསྐྱེད་བྱའི་དོན་ལ་ཐོས་བསམ་ཀྱིས་སྦྱོ་འདོགས་གཅོད་པ་
ནི། བསྐྱེད་བྱ་གང་ཡིན་པ་དེ་བསྐྱེད་སྐྱབས་རི་ལྟར་བསྐྱེད་དགོས་
པ་སོགས་ཀྱི་དོན་ལ་སྦྱོང་སྦྱོང་བྱས་པ་ཡིན། བཅད་དོན་དམིགས་པ་
བསྐྱེད་ནས་ཉམས་སྲུབ་བྱེད་པ་ནི། སྦྱོང་སྦྱོང་བྱས་པའི་དོན་དག་དེ་
དམིགས་པར་དྲིལ་ནས་ཉམས་ལེན་བྱེད་པ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན། བྱིད་
ཡིག་འདིའི་ནང་གཞན་པ་ཚོར་བཤད་པ་དང་དམིགས་སྐྱབ་གཉིས་
སོ་སོར་བྱས་ཡོད་ཀྱང་། སྐབས་འགྲོའི་སྐབས་སྲུག་གོང་གི་དེ་ཡང་སྦྱར་
སྦྱོར་བ་མ་གཏོགས་ཟུར་དུ་མེད་པ་ཡིན་པས་འཆད་ཐབས་བཞིན་
བྱས་ན་ཡང་བསྐྱར་དུ་གོང་བཞིན་སྦྱོར་དགོས་པ་ཡིན། དེས་ན་གོང་
དུ་ལྟས་པ་བཞིན་སྐབས་འགྲོའི་རྒྱ་འཛིགས་པ་དང་། དད་པ། རྙེན་
རྗེས་ཀྱི་ལྷན་ནས་བསྐྱབས་ཏེ། སྐབས་ཡུལ་མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་སླ་མ་
རྒྱལ་བ་སྟེ་དང་སྦྱོང་མར་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་གསལ་བཏབ། དེའི་
མདུན་དུ་རང་དང་རང་གི་ཚོ་འདིའི་ས་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཐོག་དྲངས་

འབྲས་ལ་བྱུང་ན་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཉམས་བྲིད་དགོས་པ་ཡིན། དེ་
ཉ་ཅང་ཁག་པོ་ཡིན། ངས་སྐྱོམ་མ་བརྒྱབ་པས་ཡོང་རྒྱ་མེད། ཡིན་ན་
ཡང་དམིགས་སྤུན་གཟུང་བ་ལམ་འབྲས་ཉིན་རེ་ཉིན་རེར་གང་ལྟས་
པ་དེ་བསྐྱོམ་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། དམིགས་སྤུན་དེ་བྱུང་
ན་སྤུན་དུག །བཞི། དེ་ལྟར་མ་བྱུང་ན་གསུམ། ཐ་ན་ཡང་དོ་རྒྱབ་སྤུན་
གཅིག་དང་སང་སྔ་དྲོ་སྤུན་གཅིག་ཅིས་ཀྱང་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས།
དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་དམིགས་བྲིད་ཚོབ་པའི་ལོ་མི་ཚོད། དམིགས་རྒྱང་
མ་ཟིན་ན་ལམ་འབྲས་ལྱང་ཚོབ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། དེས་ན་ལམ་འབྲས་ཆ་
ཚང་བ་ཚོབ་པ་ལ་དམིགས་རྒྱང་ཟིན་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།

དེ་ནས་སྦྱོར་བ་སྐྱབས་སུ་འགོ་ཞིང་གསོལ་བ་གདབ། །
དངོས་གཞི་རང་རང་དམིགས་པ་ཉམས་སུ་བྲུང་། །རྗེས་ནི་དགེ་ཚུ་
བསྐྱོ་ཞིང་དུན་ཤེས་བསྐྱེན། །ཞེས་པའི་རྗེས་དགེ་བ་བསྐྱོ་ཞིང་དུན་
ཤེས་བསྐྱེན་པ་ནི། རྐྱབས་འགོ་བཞག་ནས་སྤུན་ལས་ལྡང་བའི་ཚོ་
བདག་གིས་དེ་ལྟར་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་བསྐྱིས་པའི་དགེ་བའི་ཚུ་བ་
དེས་ཚོ་འདི་ཡི་ཕ་དང་མ་སྐོན་དུ་འགོ་བ་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་རང་དོན་དང་གཞན་དོན་བཅས་དོན་གཉིས་མཐར་སྦྱིན་
པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཚོབ་པར་གྱུར་ཅིག་སྐྱམ་དུ་ཡིད་ལ་
བྱས་ཤིང་། མགོན་པོ་སྐྱབས་ཀྱིས་མཛད་པའི། དགེ་བ་འདི་ཡིས་སྐྱེ་
བོ་ཀུན། །ཞེས་སོགས་པ་དང་། གཞན་ཡང་། འཇམ་དཔལ་དཔལ་
པོས་རི་ལྟར་མཐུན་པ་དང་། །སོགས་ཀྱི་སྐྱོ་ནས་བསྐྱོ་བ་དང་སྐོན་
ལམ་ཅི་ཤེས་བྱ། དགེ་ཚུ་བསྐྱོ་བ་བྱེད་པ་དེ་ཚུད་མི་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
དགོས་པ་དང་རྒྱ་མཚན་མང་པོ་ཡོད་གསུངས་པ་ཡིན། དེས་ན་བསྐྱོ་

རྒྱལ་མོ་འཕྲོའི་བསྐྱབ་བྱ་ནི། རྒྱལ་མོ་འཕྲོའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་སྦྱིའི་
 བསྐྱབ་བྱ་དང་། མོ་མོའི་བསྐྱབ་བྱ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྦྱིའི་བསྐྱབ་
 བྱ་ལ་སྦྱིས་སྲུ་དམ་པ་དང་འགྲོགས་པ་དང་། དམ་པའི་ཚོས་ཉན་པ་
 དང་། ཚུལ་བཞིན་རྒྱ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་སྒྲིང་བཅེ་
 བ་ལ་སོགས་པ་ཡིན། རྒྱུས་སྲུ་དམ་པ་དང་འགྲོགས་པ་ནི་གཙོ་ཆེ་བ་
 དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ནས་སོས་བསམ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་
 དང་། དེ་བཞིན་རྒྱ་ཚོས་བཞིན་རྒྱ་བསྐྱབ་པའི་གྲོགས་པོ་དང་འགྲོགས་
 པ། རང་གི་གཡོག་འཁོར་ནམས་ཀྱང་དམ་པའི་ཚོས་ལ་འཇུག་སྐྱབ་
 པར་བྱེད་པ་དེ་དག་ཡིན། གཉིས་པ་དམ་པའི་ཚོས་ཉན་པ་ནི་སངས་
 རྒྱལ་གྱིས་གསུངས་པའི་ཚོས་ཕྱེ་སྣོད་གསུམ། དབང་ཐོབ་པ་ཡིན་ན་
 རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱལ་གྱི་བསྟན་པ་ཚད་ལྡན་ལ་ཉན་
 བཤད་སྐོམ་སྐྱབ་བྱེད་དགོས། ཚད་ལྡན་མ་ཡིན་པ་ལ་སྐོམ་སྐྱབ་བྱས་
 ཅི་འགྲིག་གསུངས་པ་ཡིན། ཚད་ལྡན་དེ་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། སངས་
 རྒྱལ་གྱིས་གསུངས། རྒྱུད་པ་པོས་བསྟུས། པརྟེན་ཉལ་བཤད། རྒྱབ་ཐོབ་
 རྣམས་ཀྱིས་བསྐོམས། ལོ་སྤྱོད་པས་བསྐྱུར། མདོར་ན་མཉམས་པ་ཡོངས་
 ལ་གཤམ་པ་ཞིག་སངས་རྒྱལ་བསྟན་པ་ཚད་ལྡན་ཡིན། དེ་མིན་པ་
 ཟབ་མོ་ཡོད་ཟེར་ཚད་ལ་བྱབ་པ་མེད། གསུང་རག་རིག་སོ་ཆེ་འདི་
 ལྟ་བུ་ཡིན་ན་སྦྱིར་སྡེ་སྣོད་དང་རྒྱུད་སྡེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཅུད་ཡིན་
 པས་སྟོན་པ་སངས་རྒྱལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྒྱལ་བ་རྟོ་རྟེ་འཆང་གིས་
 གསུངས། རྒྱུད་པ་པོ་གསང་བདག་སྐྱབ་རྟོར་ལ་སོགས་པས་བསྟུས།
 རྒྱབ་ཐོབ་ཚད་ལྡན་བརྟེན་པ་ལ་སོགས་པས་བསྐོམས། པརྟེན་ཚད་
 ལྡན་ག་ལ་རྟོར་ལ་སོགས་པས་བཤད། ལོ་སྤྱོད་པ་ཚད་ལྡན་འགྲོག་མི་

ཡོ་རྫོང་བ་ལ་སོགས་པས་བསྐྱུར་བ་ཡིན། མཁས་པ་ཚོ་ད་ལྟོ་རྗེ་བཅུ་གཉིས་
གོང་མ་ལྟ་དང་དོར་ཚེན་ཡབ་སྐུ་ལ་སོགས་པ་ཤོད་གངས་ཅན་གྱི་
རྫོང་ས་འདིར་ཚོད་མེད་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་མཁས་ཀྱིས་ཚོད་ལྟ་
ཅམས་གྱི་སྐྱབས་དམ་གྱི་སྒྲིང་པོ་མཛད་པའི་ཚོས་ཚོད་ལྟ་ཡིན།

ཚུལ་བཞིན་རུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི། རྒྱ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་གང་
བྱས་ན་ཡང་ཚོས་དང་མཐུན་པར་བྱེད་དགོས་པ་སྟེ་རྫོང་པ་འདུལ་
བ་དང་མཐུན་པ། རྫོམ་པ་མདོ་སྟེ་དང་མཐུན་པ། བཤད་པ་མདོན་
པ་དང་མཐུན་པ། གསང་སྐྱབས་རྒྱུད་སྟེ་དང་མཐུན་པ། གཞན་ཡང་
འབྲལ་གྱི་རྫོང་པ་འགྲོ་འཆག་ཉལ་འདུག་གང་གི་སྐབས་སུ་ཡང་
དགོན་མཚོག་གི་ཡོན་ཏན་དྲན་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན།

སེམས་ཅན་ལ་སྒྲིང་བ་ཚེ་བ་ནི། སེམས་ཅན་རུ་གཏོགས་
ཚོད་མ་མ་བྱས་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད། རང་སྐྱབས་བསྐྱུར་མི་འདོད་
པ་བཞིན་རུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐྱབས་བསྐྱུར་མི་འདོད་པ་
ཤ་སྟག་ཡིན་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བཞེ་བ་བྱེད་པ། ཅི་
ཟེ་ཅི་འབྲུང་གི་སྐྱེད་ཀྱིས་མཚོད། རོ་བོ་རྗེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཟས་
ལ་ཆ་བཞིར་བཞོས་ནས་དང་པོ་དགོན་མཚོག་དང་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་
ལ་འདུལ་བ་དང་། དེ་ནས་སྐྱབས་པར་རུ་བཅོམ་ལྟོ་འདས་ཀྱིས་ང་
སྟོན་པར་ཁས་འཆེ་བ་ཅམས་ཀྱིས་གཞོད་སྐྱིན་མོ་འཕྲོག་མ་བྱ་ལྟ་
བརྒྱ་དང་བཅས་པ་ལ་ཆང་བྱ་སྐྱིན་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འཕྲོག་
མ་ལ་སྐྱིན་པ། ཟས་གྱི་སྐྱབས་མ་ཅམས་སྐྱབས་མ་ལ་དབང་བ་ཅམས་
ལ་སྐྱིན་པ་སོགས་ཟས་ཟ་བའི་ཚོ་ན་ཡང་དེ་ལྟར་ཚོད་ལྟ་བྱེད་
དགོས་པ་ཡིན། མདོར་ན་འགྲོ་འཆག་ཉལ་འདུག་གང་གི་སྐབས་སུ་

ཡང་དྲན་ཤེས་བཞིན་བརྟེན་ནས་སྦྱོང་ལམ་བག་མེད་ཀྱི་དབང་རུ་
མ་གུར་པ། སྦྱོང་བ་ཐམས་ཅད་གཟབ་གཟབ་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན།
སྦྱིར་སྐྱབས་འགོའི་བསྐྱབ་བྱ་མང་པོ་ཡོད། བྲིད་ཡིག་ལྟར་བྱས་ན་
མདོར་བསྐྱུས་ཤིག་དེ་ལྟར་ཡིན།

སོ་སོའི་བསྐྱབ་བྱ་སངས་རྒྱལ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས། འཇིག་
རྟེན་འཁོར་བར་གཏོགས་པའི་ལྷ་ཚངས་པ་དང་། དྲག་པོ་དབང་
ཡུག་ལ་སོགས་པ་ལ་སྐྱབ་མི་བྱ། མཚོན་པ་འབྲུལ་བ་དང་སྐྱབས་སུ་
འགོ་བ་གཉིས་ཐ་དད་ཡིན།

ཚོས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་སེམས་ཅན་ལ་གནོད་འཚེ་སྤོང་།
ཚོས་ཀྱི་ཚ་བ་སེམས་ཅན་ལ་གནོད་འཚེ་མི་སྐྱེལ་བ་དེ་ཡིན། ཚོས་ལ་
སྐྱབས་སུ་སོང་བྱིན་ཚད་ཤེས་བཞིན་རུ་ཐ་ན་སོག་ཆགས་སོག་འབྲུར་
གཅིག་ལ་ཡང་གནོད་པ་མི་བྱ།

དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་ལྟ་བུའི་གཅིག་པ་ནང་
པ་སངས་རྒྱལ་པ་མ་གཏོགས་དེ་མིན་གཞན་སོགས་སུ་སྟེགས་ཅན་
ལ་སོགས་དང་མི་འགོགས་པ་རྣམས་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་ཞིང་། གཞན་
ཡང་སངས་རྒྱལ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྐྱ་བརྟན་
རྒྱ་གང་ལས་བྱས་ཀྱང་། སྐྱ་བརྟན་གྱི་ཚལ་པ་རུམ་བུ་ལྟ་བུ་ལ་ཡང་
བཀའ་བརྟེན་དང་སྒྲིབ་ནས་དད་པ་བྱེད་པ། ཚོས་ཀྱི་ཡིག་འབྲུ་རེ་རེ་
གཉིས་གཉིས་ལ་ཡང་མི་འགོམ་པར་བཀའ་སྟོན་དང་། རང་གི་བྱས་པ་
དང་བརྟེན་ནས་ཉན་བཤད་སྟོན་སྐྱབ་བྱེད་པ། དགེ་འདུན་གང་འདྲ་
ཞིག་ཡིན་ཀྱང་རབ་རུ་བྱུང་བའི་ཆ་ལུགས་སྟོན་པ་རྣམས་ལ་གུས་

བཀྲར་བྱེད་པ། ཐ་ན་ལྷན་པ་དམར་སེར་ཚུན་ལ་ཡང་མི་འགོམ་པ་
སོགས་ལ་བསྐྱབ་དགོས་གསུངས་པ་ཡིན།

གཞན་ཡང་སྲོག་དང་བྱ་དགའི་ཕྱིར་ཡང་དགོན་མཚོག་མི་
སྲོང་། བྱ་དགའ་ཞེས་པ་རྟོག་པ་ཡིན། དེའི་ཚེད་ཏུ་ལྷ་ཅི། སོ་སོའི་སྲོག་
ལ་ཐུག་ཀྱང་དགོན་མཚོག་མི་སྲོང་བ། བ་ཚ་དང་སྐྱུག་བསྐྱལ་སོགས་
རང་ལ་མི་འདོད་པ་ཅི་བྱུང་ན་ཡང་དགོན་མཚོག་རྒྱབ་ཏུ་བསྐྱར་
བའི་བྱ་བ་མི་བྱེད། ཉལ་བ་དང་ལྷང་བའི་ཚེ་དགོན་མཚོག་གི་ཉེན་ལ་
ཐུག་བྱ། ཁ་ཟས་ཟ་བའི་ཚེ་སྲུང་མཚོད་སོགས་ལག་ལེན་ལྟར་བྱ། མོང་
ཏུ་ཞུས་པ་བཞིན་སྐྱ་མ་དང་ཡི་དམ་ལ་འབྱུལ་བ་དང་ལྷག་མ་སྐྱེན་
པ་སོགས་དང་། ལྷགས་པ་ཡིན་ན་སྐྱགས་ལས་བཤད་པའི་ཁ་ཟས་
ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་ལག་ལེན་ལྟར་བྱ། མདོར་
ན་དགོན་མཚོག་ལ་སློ་མ་ཁེལ་བའི་སོ་སོ་སོ་སྟོན་པོ་ཡོད་ལྷན་པའི་
རང་གི་སོ་ཚོད་དང་། ལྱབ་ཏུ་རེ་བའི་འདུན་མ་རྣམས་འབྱུབ་པའི་
ངེས་པ་མེད་ཅིང་། གལ་སྲིད་བྱུབ་ཀྱང་ནམ་སྐྱུགས་ལེགས་པའི་ངེས་
པ་མེད་པས་ཏུས་ཉུག་ཏུ་དགོན་མཚོག་ལ་སློ་གཏོད་པ་གལ་ཆེའོ། །
དེ་ཡིས་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚ་བ་སྐྱབས་འགོ་ཞུས་ཟིན་པ་ཡིན་ལོ། །

ལ་མ་ལྷོ་ཀྱི་ལ་ལྷོ་ཀྱི་ལ་ལྷོ་ཀྱི་ལ་ལྷོ་ཀྱི་

འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་བྲིད།

གཉེས་པ་དངོས་གཞི་རང་རང་གི་དམིགས་པ་ཉམས་སྲུང་བ་ལ།
 དེས་འབྱུང་བསྐྱེད་པ་མ་དག་སྤང་བའི་བྲིད། །ལྷག་བསམ་བསྐྱེད་པ་
 ཉམས་སྲུང་བའི་བྲིད། །སྣོ་བ་བསྐྱེད་པ་དག་པའི་སྤང་བའི་བྲིད། །
 འདི་ཡིས་སྤང་གསུམ་བཤད་པ་ཡིན། སྤང་བ་གསུམ་ནི་མ་དག་པའི་
 སྤང་བ། ཉམས་སྲུང་བ། དག་པའི་སྤང་བ་གསུམ་ཡིན། དཔོན་པ་
 ཤར་གི་ཆེད་རྒྱ་ན་དེས་འབྱུང་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་རྒྱ་ན་དག་པའི་སྤང་
 བའི་བྲིད། ལྷག་པའི་བསམ་པ་བྱམས་སྤིང་རྗེ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་
 ལ་སོགས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་རྒྱ་ན་ཉམས་སྲུང་བའི་བྲིད། འབྲས་བུ་
 སངས་རྒྱལ་གྱི་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་
 ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ལ་སྣོ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་རྒྱ་ན་དག་པའི་སྤང་བ་
 གསུངས་པ་ཡིན།

དེའི་དང་པོ་དེས་འབྱུང་བསྐྱེད་པ་མ་དག་སྤང་བའི་བྲིད་
 ལ་ཡང་། ཡིད་འབྱུང་བསྐྱེད་པ་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བྲིད། །
 བཙོན་འབྲས་ཚོམ་པ་དལ་འཕྱོར་རྟེན་དཀའི་བྲིད། །མང་དོར་སྟོན་
 པ་དཀའ་ནག་ལས་འབྲས་བྲིད། །འདི་དག་དཀོན་མཆོག་རྣམས་ཀྱི་
 གསུང་ནང་། བསྐྱེད་དོན་ཆོགས་སྲུ་བཅད་པས་མདོར་བསྟན་
 བས། །ཆོག་དོན་ཡིད་ཆེས་ལྷང་གིས་རྒྱས་པར་བཤད། །སྐབས་དོན་
 དམིགས་པ་དྲིལ་ནས་དོན་བསྐྱེད་པའི། །ཞེས་གསུངས་པའི་བསྐྱེད་

དོན་ཚིགས་སྲུ་བཅད་པས་མདོར་བསྟན་ནས། ཞེས་པ་དེ་ཡིན།
བསྟན་དོན་འདི་དག་སྒྲོ་ལ་ཡོད་ན་ཉ་ཅང་པན་ཐོགས་ཡོད།

དེའི་དང་པོ་ནི། གཞུང་ཙུ་བ་དོ་རྗེ་ཚིག་རྒྱུད་ཡིན། ཙུ་བ་དོ་
རྗེ་ཚིག་རྒྱུད་ལས། སེམས་ཅན་ལ། ཉོན་མོངས་པ་ལ། མ་དག་པའི་
སྒྲུབ་བ་གསུངས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་ཞེས་པས་འཁོར་བའི་ཉེས་
དམིགས་བསྟན་པ་ཡིན།

དེའང་འཁོར་བ་ལ་ཞེན་པ་མ་བསྐྱོག་ན་ཐར་པ་བསྐྱབ་
མི་བྱུང། དེས་ན་ཐར་པ་བསྐྱབ་པ་ལ་འཁོར་བ་ལ་ཞེན་པ་བསྐྱོག་
དགོས། དེ་བསྐྱོག་པ་ལ་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དྲན་དགོས་ཏེ།
རྗེ་བཙུན་རིན་པོ་ཆེའི་མགུར་ལས། ལྷ་ངན་འདས་པ་བསྐྱབ་པ་ལ། །
ཁམས་གསུམ་ལ་ཞེན་པ་སྤང་ཡང་འཚེ། ཁམས་གསུམ་ལ་ཞེན་པ་
སྤོང་བ་ལ། འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དྲན་ཡང་འཚེ། ཞེས་སོ་སྟེ།
ལྷ་ངན་ལས་འདས་པ་བསྐྱབ་པ་ལ་སྤོང་བ་ཁམས་གསུམ་འཁོར་
བ་ལ་ཞེན་པ་སྤོང་དགོས། ཁམས་གསུམ་ལ་ཞེན་པ་སྤོང་བ་ལ་དང་
པོ་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དྲན་དགོས། བཙོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་
བཀའ་དང་པོ་བདེན་བཞིའི་ཚོས་འཁོར་བསྐྱོར་བའི་སྐབས། ལྷག་
བསྟེན་ཤེས་པར་བྱ། ལྷན་འབྲུང་སྤང་བར་བྱ། འཕོག་པ་མདོན་དུ་བྱ།
ལམ་བསྐྱོམ་པར་བྱ། གསུངས་པ་ཡིན། དང་པོ་སྐྱུག་བསྟེན་ཤེས་པར་
བྱ། གསུངས་པ་ཡིན་པས་སྐྱུག་བསྟེན་ཤེས་དགོས་པ་ཡིན། དཔེར་ན།
མི་ནད་ཀྱིས་ཟིན་ན་དང་པོ་ན་ཚ་དེ་གང་ཡིན་ཅུང་གཙོད་བྱེད་པ་
གལ་ཆེ། ན་ཚ་གང་ཡིན་མ་ཤེས་ན་སྐྱུན་བཙོས་བྱེད་མི་ཤེས། ན་ཚ་
ཤེས་པའི་ཐོག་ནས་སྐྱུན་བཙོས་བྱེད་དགོས། དེ་བཞིན་སྐྱུག་བསྟེན་ཤེས་

ཤེས་པར་བྱེད་པ་གལ་ཆེ། དེའི་ཆེད་དུ་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་
གསུངས་པ་ཡིན།

འོ་ན་འཁོར་བ་ན་སྐྱོན་ཅི་ལྟ་སུ་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། འཁོར་
བ་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ན་ཡིན་ལུགས་རི་ལྟར་ཞེ་ན།
མདོ་དུན་པ་ཉེར་གཞག་ལས། སེམས་ཅན་དམུལ་བ་དམུལ་མེས་
ཉམས། །ཡི་དྲུགས་བགྲེས་ཤིང་སྐྱོམ་པས་ཉམས། །དུད་འགྲོ་གཅིག་ལ་
གཅིག་ཟས་ཉམས། །མི་རྣམས་འཚོ་བ་ཐུང་བས་ཉམས། །ལྟ་རྣམས་
བག་མེད་པ་ཡིས་ཉམས། །འཁོར་བ་ཁབ་ཀྱི་ཚེ་ཅམ་ལ། །བདེ་བ་ནམ་
ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་རིགས་དུག་སོ་སོའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་གསུངས་པ་
ཡིན། དམུལ་བ་བ་རྣམས་ལ་ཚ་གང་གི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཡི་དྲུགས་རྣམས་
ལ་བགྲེས་སྐྱོམ་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད། དུད་འགྲོ་རྣམས་ལ་གཅིག་གིས་
གཅིག་ཟ་བ་དང་། གསོད་པ་དང་བཀོལ་སྐྱོད་ལ་སོགས་པའི་སྐྱུག་
བསྐྱེད། མི་ལ་ཐུན་མོང་དུ་སྐྱེ་བ་ན་འཚིའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་སོགས་སྐྱུག་
བསྐྱེད་མང་པོ་ཡོད།

དེ་བཞིན་དུ་ལྟ་རྣམས་ལས་འདོད་ཁམས་ཀྱི་ལྟ་རྣམས་
ལ་འཚིའི་ལྟས་ལྟ་དང་། ཉེ་བའི་འཚིའི་ལྟས་ལྟ་ལ་སོགས་པ་བྱུང་བའི་
ཚོ་དམུལ་བའི་ལུས་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ལས་ཀྱང་ཆེ་བའི་སེམས་ཀྱི་
སྐྱུག་བསྐྱེད་ཡོད། ཁམས་སོང་མ་གཟུགས་ཁམས་དང་གཟུགས་
མེད་ཁམས་གཉིས་ལ་དེ་འདྲའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་མདོན་གྱུར་པ་མེད་ན་
ཡང་། དཔེར་ན། བྱ་ནམ་མཁའ་ལ་རི་ཅམ་མཚོན་སོ་འཕྲུར་ན་
ཡང་མཐར་ས་ལ་བབས་དགོས་པ་བཞིན། ཟག་བཅས་ཀྱི་དགོ་བའི་
འཕེན་ཤུགས་རྒྱགས་པ་ན་སྐྱར་ཡང་ངན་སོང་གི་གནས་སུ་སྐྱུང་ནས་

རྒྱག་བསྐལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ལྟོང་དགོས་པ་གསུངས། དཔེར་
ན། རྒྱག་དང་འབྲེས་པའི་ལྟོ་ཆས་ཡག་རྒྱག་རི་རྣམ་ཡང་བཟ་མི་རུང་
བ་བཞིན་གྱིད་པ་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་འདྲིར་མཐོ་དམན་གང་རུ་
སྐྱེས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་རྒྱག་བསྐལ་གྱི་རང་བཞིན་ལས་མ་འདས།

དེ་བས་ན་དེ་དག་གི་རྒྱག་བསྐལ་བསམ་པ་ལ། རྒྱག་བསྐལ་
རྒྱག་བསྐལ་བསམས་ལ་རྩོམ་ཤས་བསྐྱེད། །འགྱུར་བའི་རྒྱག་བསྐལ་
བསམས་ལ་ཞེན་པ་སྣོད། །འདུ་བྱེད་རྒྱག་བསྐལ་བསམས་ལ་ཐར་
འདོད་བསྐྱོམ། །རྒྱག་བསྐལ་ལ་ཡང་རྒྱག་བསྐལ་གྱི་རྒྱག་བསྐལ།
འགྱུར་བའི་རྒྱག་བསྐལ། བྱུང་བ་འདུ་བྱེད་གྱི་རྒྱག་བསྐལ་གསུམ་སྟེ།
དེའི་དང་པོ་རྒྱག་བསྐལ་གྱི་རྒྱག་བསྐལ་བསམ་ནས་རྩོམ་ཤས་བསྐྱེད་
པ་ནི། རྒྱག་བསྐལ་གྱི་རྒྱག་བསྐལ་ནི། དཔེར་ན། ལུས་ལ་ན་ཚ་ལྟོང་བ་
དང་། ལེགས་ལ་འཇིགས་སྐྱེད་དང་དངངས་སྐྱེད། ལི་འདོད་པ་ཐོག་
རྒྱ་བབས་པ་དང་། འདོད་པ་ཐོག་རྒྱ་མི་འབབ་པ་ལ་སོགས་པ་ཚང་
མས་སྐྱེན་མོང་རུ་རྒྱག་བསྐལ་རུ་ངོས་འཇིག་བྱེད་པའི་རྒྱག་བསྐལ་གྱི་
རིགས་དེ་ཡིན། རྩི་བཅུན་གྱི་མཚན་ལས། དང་པོ་རྒྱག་བསྐལ་གྱི་རྒྱག་
བསྐལ་དེ། །ངན་སོང་གསུམ་གྱི་རྒྱག་བསྐལ་ཡིན། །ཞེས་རྒྱག་བསྐལ་གྱི་
རྒྱག་བསྐལ་དེ་གཙོ་བོ་དབྱུང་བ་ཡི་རྣམས་རུང་འགོ་གསུམ་ལ་ཡོད་
པ་ཡིན་ཞེས་སོགས་དང་། བྲ་སྟོན་ཞུས་ལན་ལས་ཀྱང་། བྲ་སྟོན་ཞུས་
ལན་ཞེས་པ་འདི་པོད་ལེར་ནང་ལ་ཡོད། རྩི་བཅུན་རིག་པོ་ཆེ་གསུམ་
པ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་གསུང་ཡིན། དེའི་ནང་རྒྱག་བསྐལ་རྒྱག་བསྐལ་
ངན་སོང་གསུམ་གྱི་གནས། །མཐོ་ནད་ལྷ་བའི་རྟེན་རུ་མ་འབྲས་
བཞིན། །ལེགས་པར་བསམས་ན་བསྐྱེད་པར་ག་ལ་རུས། །དེ་བསམ་

མི་དགའི་ལས་ལས་ལྡོག་པར་བྱ། །ཞེས་པ་སྐྱུག་བསྐལ་གྱི་སྐྱུག་བསྐལ་
 དེ་རྒྱ་མོང་གསུམ་གྱི་གནས། མཛོ་ནད་དྲག་པོའི་ཁར་སྐྱ་བ་དང་ཆ་
 འབྲས་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བ་བཞིན། བསམ་སློབ་བཏང་ན་བསྐྱེད་མི་
 སྐབ་པ། དེས་ན་དེའི་རྒྱ་མི་དགའ་བ་སྤང་དགོས། དཔེར་ན། རང་ཉིད་
 བད་ཀྱིས་ཟིན་ན་བད་གང་ཡིན་ཅད་ཚོད་པའི་རྗེས་ལ་བད་ཀྱི་རྒྱ་མི་
 འཕྲོད་པའི་ཟས་དང་སྦྱོད་ལམ་སོགས་སྤངས་ཏེ། འཕྲོད་པའི་ཟས་
 དང་སྦྱོད་ལམ་སོགས་བསྐྱེད་དགོས། བད་ཀྱི་རྒྱ་མ་སྤངས་ན་སྐྱེན་
 དང་སྐྱེན་པ་སྐྱེན་བཅོས་ཀྱི་མཐུན་ཚུན་བཟང་པོ་རྗེ་ཅམ་ཡོད་ཀྱང་
 དྲག་བསྐྱེད་མི་སྐབ། དེ་བཞིན་སྐྱུག་བསྐལ་མི་འདོད་པ་ཡིན་ན་
 སྐྱུག་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་སྤང་དགོས། ཞེས་གསུངས་པ་སྐྱར་སྐྱུག་བསྐལ་གྱི་
 སྐྱུག་བསྐལ་ནི་རྒྱ་མོང་གི་སྐྱུག་བསྐལ་ཡིན་ལ།

རླུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རླུག་བསྐྱེད།

གྲང་དཔྱུལ་ཀྱི་རླུག་བསྐྱེད།

དང་པོ་དཔྱུལ་བའི་རླུག་བསྐྱེད་བསམ་པ་ལ། གྲང་དཔྱུལ་ཚ་དཔྱུལ་
ཉེ་འཁོར་ཉེ་ཚེའི་དཔྱུལ་བ་པའི་རླུག་བསྐྱེད་བསམ་པ་དང་གསུམ།
སྒྲིབ་དཔྱུལ་ཁམས་བཙུག་ཅེས་པ་དེ་གྲང་དཔྱུལ་བརྒྱད་དང་
ཚ་དཔྱུལ་བརྒྱད་དེ་བརྒྱད་གཉིས་བཅུ་ཏུག། དེའི་སྒྲིབ་ལ་ཉེ་ཚེ་ཉེ་
འཁོར་གཉིས་བརྗོལས་པས་བཙུག་ཡིན། དང་པོ་གྲང་དཔྱུལ་གྱི་
རླུག་བསྐྱེད་བསམ་པ་ལ། ཚུ་བྱར་ཚུ་བྱར་རྣམ་པ་ཅན། །ཨ་ཚུ་གྱི་
རྒྱུད་སོ་འཐམས་འཐམས། །ཤུགས་པད་མ་པད་ཆེར་གས། །ཞེས་པ་
སྒྲིབ་བརྒྱད་ལས། ཚར་པ་མཁྱེན་བཙུག་དབང་སྐྱེལ་གྱི་བྲིད་ཡིག་ནང་
ལ་དཔྱུལ་བའི་རླུག་བསྐྱེད་གསུང་སྐབས་གང་ཏུ་སྐྱེ་བའི་གནས། དེར་
སྐྱེ་བའི་ལས། ལས་དེས་བསྐྱེད་པའི་རླུག་བསྐྱེད་ལ། རླུག་བསྐྱེད་དེ་དང་
ལྷན་པའི་ཚེ་ཚད་ཅེས་རིམ་པ་བཞི་བྱས་ཏེ་གསུངས།

དང་པོ་ཚུ་བྱར་ཅན་ནི། གང་ཏུ་སྐྱེ་བའི་གནས་མཐའ་ཐམས་
ཅད་གངས་རི་ཆེན་པོའི་ཐོང་བས་བྲིགས་སུ་བསྐྱོར་བའི་སྣངས་འོག་
གཞི་ཐམས་ཅད་འབྲུག་རོམ་གྱི་ཐང་ཆེན་པོ། སྒྲིབ་ནས་མི་ཟང་པའི་
ཁ་བ་བྱ་ཡུག་འཚུབ་པའི་གངས་ཀྱི་རྒྱུད་ཏེ་ཅང་གང་མོ། གི་བཅུགས་
པ་བཞིན་རྣམས་བའི་གྲང་བའི་རིག་བྱ་རྣམས་ཉེན་པའི་གནས་སུ་

གསལ་པོ་ཡོང་བའི་སྐད་ཏུ་སྤང་བའི་རྟོན་ཉི་མ་དང་ཟླ་བ་ལ་སོགས་
པའི་འོད་ལྷ་ཅི། སྐར་མའི་འོད་ཚམ་ཡང་མེད་པའི་ལྷ་བ་ལྷ་བ་ལ།
དྲོ་བའི་རྟོན་ལྷ་བ་ལ་ཚལ་པ་ཚམ་ལ་ཡང་བརྟེན་པའི་སྐལ་བ་མེད་
པར། དྲོད་ཡོང་བའི་ཆེད་ཏུ་ཏུག་སློག་ཆ་ཚང་ལོན་རྒྱ་ག་ལ་ཡོད། ཐ་
ན་རྣམས་པ་ཚལ་པའམ་ཏུ་མ་བྱ་གཅིག་ཀྱང་བརྟེན་རྒྱ་མེད་གསུངས།

རྒྱུ་རྒྱུ་བའི་ཚུལ་ནི། རྒྱུ་མི་ཤི་བའི་སྐབས་ཚེ་དང་།
ལས། བསོད་ནམས་གསུམ་ཀ་ཟད་ན་གང་གིས་ཀྱང་བརྒྱུ་ཏུ་མེད་
པར་ཤི་བ་ཡིན། ཤི་བའི་སྐབས་ལ་འཆི་བ་འོད་གསལ་ངོས་མ་ཟིན་
པར་བུན་མེད་ཏུ་བརྒྱལ། དེ་ལས་འབྱུང་བའི་ལྷ་གསལ་འབྱུང་ཏུ་བར་
སྲིད་ཏུ་ལྷ་སྐྱེས་ནས། བརྒྱལ་བ་དེ་ཉིད་ལས་སངས་བའི་ཚེ་བར་དོ་
ལ་རྒྱུ། ཡིན་ནའང་མི་ཚང་མ་བར་དོ་འགྲིམས་མི་དགོས། དཔེར་ན།
གང་ཟག་རབ་འཕོ་བ་ལ་སོགས་པའི་སློ་ནས་དག་པའི་ཞིང་ཁམས་
ལ་ཐང་ཀར་སྲིན་ཉི་བར་དོར་མི་འགོ་བ་དང་། ཡང་གང་ཟག་རྣམས་
སྲིན་ཉི་ཅང་གི་རྒྱུ་བ་བར་དོ་མ་འགྲིམས་པར། དེ་མ་ཐག་ཏུ་ངན་
སོང་ཏུ་འགོ་བ་དེ་འདྲའང་ཡོད། ཡིན་ན་ཡང་སལ་ཆེ་བ་དེ་བར་དོ་
ལ་འགོ་དགོས་པ་དང་། སལ་ཆེར་བར་དོར་རྒྱུས་ནས་བཏུན་སྐྱེས་
བཏུན་ནས་ཞག་བཞི་བཅུ་ཞེ་དགུའི་རིང་སྡོད་པ་དང་། བཏུན་སྐྱེས་
རེ་རེའི་མཚམས་སུ་འཆི་ཐེངས་རེ་དང་། བར་དོར་ཡིད་ཀྱི་ལྷས་རེ་
ལེན་ཞེས་པ་བཏུན་སྐྱེས་རེ་རེའི་མཚམས་ལ་ཤི་བ་དང་། ཡང་འགའ་
ཤས་རྒྱུ་རིང་པོར་སྡོད་པ་ཡང་ཡོད། མཐའ་གཅིག་ཏུ་བྱུང་བ་མེད།
དེས་ན་ད་ལྟོ་ང་ཚོས་བཏུན་ཚོགས་བཟུང་ནས་ཞག་བཞི་བཅུ་ཞེ་
དགུ་གལ་ཆེན་པོར་བཅི་བ་དེ་འདྲ་ཡིན། བར་དོར་ཞག་ཏུ་སྡོད་པ་

དེའི་སྐྱེད་སྐྱིམ་པ་ཅན་ཆད་གང་ཏུ་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་བར་སྲིད་ཏུ་འཆར་
བས། དཔུལ་བར་སྐྱེ་མཁན་དེ་ཚོར་དཔུལ་བའི་བར་དོ་སྣོང་ཏུ་མ་
མེས་ཚིག་པ་ལྟ་བུ་ཞེས་པ་ཤིང་ཚིག་པའི་ཏུ་མ་བུའམ་ཡང་ན་འཕྱར་
བ་ནག་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་ཏུ་གྱུར། བསྐྱམ་བུའི་འོད་གྲང་ནག་པོར་
ཤར་བར་གསུངས། དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱུན་བྱས་ནས་རང་གི་སྣོན་བྱས་པའི་
ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཚོག་ཏུ་སྒྲིབ་པའི་སེམས་ཅན་དཔུལ་བ་པ་དེ་རང་
ཉིད་གཅིག་སྤྲུམ་པོར་ཚོད་དང་ལྡན་པའི་ཆེན་པོ་གཞོན་པ་ཆགས་
པ། གང་བཟུང་ཚུང་བ་ཞིག །སྐྱེ་གནས་ལ། མངལ་སྐྱེས། སྣོང་སྐྱེས།
དོད་སྐྱེས། རླས་སྐྱེས་བཞི་ཡོད་པའི་ནང་ནས་པ་མ་གཉིས་ཀ་མེད་
པར་ལས་ཀྱིས་དབང་གིས་སློབ་ཏུ་རླས་སྐྱེས་སྤྱོད་ས་ཀྱིས་སྐྱེས་
ཤིང་གང་ཏུ་སྐྱེ་བའི་གནས་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན།

དེར་སྐྱེ་དགོས་པའི་ལས་གང་བསགས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྱིར་
མི་དགེ་བ་མཐའ་དག །མི་དགེ་བ་ཆེན་པོ་བྱས་ན་དཔུལ་བ། མི་དགེ་
བ་འབྲིང་བྱས་ན་ཡི་དྲགས། མི་དགེ་བ་ཚུང་ཏུ་བྱས་ན་ཏུད་འཕྲོ་ལ་
སྐྱེ་བར་གསུངས། དེ་དག་གི་སྣོར་འོག་ཏུ་ལས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་སྐབས་སུ་
ཞིབ་པར་འབྱུང་། གང་དཔུལ་ཏུ་སྐྱེ་བ་དག་དགོན་མཚོག་གསུམ་གྱི་
དགོར་འཕྲོགས་པ། དཔེར་ན་མཚོད་མེ་འབར་འཕྲོ་བསད་པ། ལྷ་རྟེན་
གྱི་ན་བཟའ་དང་ཐང་སྐྱེའི་གོང་གཤམ་བཤུས་པ། དགེ་འདུན་སྤྱི་པའི་
བྱུང་ཤིང་བརྟུན་པ། དགེ་འདུན་པ་རྣམས་ལ་གསོལ་རྩ་དང་ཐུག་
པ་གང་མོ་དྲངས་པ་སོགས་དགོན་མཚོག་ལ་བརྟེན་པ་དང་། གཞན་
ཡང་སེམས་ཅན་ཚུང་བ་ཤིག་སློབ་མ་ཚུན་ཆད་ནས་ཆེ་བ་རྟ་སྲང་
ལ་སོགས་པ་རྒྱུ་ལ་སྐྱུར་བ་ལ་སོགས་པས་གང་བའི་སྐྱུག་བསྐལ་

ལ་རྒྱུར་བ། གང་བ་ལས་སྐྱོབ་པའི་མཐུན་རྐྱེན་མེད་པར་བཞོས་པ།
དཔེར་ན། ཁང་པ་མེར་བསྐྱེད་པ་བཏང་བ་ལ་སོགས་པ་འདྲ་བས་
འདྲ་བ་བསྐྱེད་པས་མི་གཞན་དག་གང་བའི་རྒྱལ་བསྐྱེད་ལ་རྒྱུར་བ་
དེ་དག་གང་དམུལ་བ་ཡིན།

ལས་དེས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱལ་བསྐྱེད་ནི། དེར་གང་བའི་རེག་
བྱས་བཏང་བ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷན་ལ་རྒྱུར་གྱི་ཚོགས་གངས་མེད་པ་
འབྱུང་བའོ། །ཉ་ཅང་གང་བའི་རྐྱེན་གྱིས་ཆེ་ཆུང་སྣ་ཚོགས་པའི་རྒྱུར་
གྱིས་གཞུགས་པོ་ཐམས་ཅད་བར་མཚམས་མེད་པ་གང་བའི་རེག་བྱ་
འབྱུང་བ་ལ་གང་དམུལ་དང་པོ་རྒྱུར་ཅན་ཞེས་ཟེར་བ་ཡིན།

རྒྱུར་དོལ་བ་ཅན་ནི། ལྷ་མ་དེ་བས་ཀྱང་གང་བའི་རེག་
བྱ་ཉིས་འབྱུར་གྱིས་ཆེ་བས་རྒྱུར་ནམས་ཀྱང་བདོལ་ཏེ། རྒྱུར་
དེ་དག་ལས་ཁྲག་དང་རྒྱ་མེར་ལ་སོགས་པ་འཛོག་ཅིང་ཁྲག་དང་རྒྱ་
མེར་འཛོག་པ་དེའང་ཆབ་རོམ་ཏུ་གྱུར་པ་སྟེ་འབྲུག་པ་ཆགས་པའོ། །
དེ་གང་དམུལ་གཉིས་པ་ཡིན།

དེ་བཞིན་ཏུ་ཨ་རྒྱ་ཟེར་བ་ནི་དེ་བས་ཀྱང་གང་བ་ཆེ་བས་
ཤིན་ཏུ་གང་བའི་སྟོབས་གྱིས་རྒྱལ་སྐྱེད་ཤོར་ནས་ཨ་རྒྱ་ཞེས་ཏུང་
མོའི་སྐྱ་སྟིང་གི་དཀྱིལ་ནས་སྐྱུང་བ་སྟེ་བྱ་སྐྱོགས་པའོ། །

གྱི་ཏུང་ཟེར་བ་ནི་དེ་བས་ཀྱང་གང་བའི་རེག་བྱ་ཆེ་བས་
གྱི་ཏུང་ཅེས་རྒྱལ་བའི་ང་རོ་སྐྱོགས་པའོ། །གྱི་ཏུང་ཅེས་པ་སྐྱེད་པ་
གི་ཚོག་ཡིན།

སོ་འབྲས་ལ་འབྲས་པ་ནི། དེ་བས་ཀྱང་གྲང་བའི་རེག་
བྱ་ཆེ་བས་ཁ་ནས་ཨ་ཚུ་དང་གྱི་རུད་ལ་སོགས་པའི་ཚོག་གང་ཡང་
འཚོན་མི་ཐུབ་པར་སོ་འབྲས་ཤིང་འགྲིགས་ནས་ལྷན་ཐམས་ཅད་
འབྲུགས་པ་ཆགས་ནས་ལྷན་རེངས་པའོ། །

རྒྱག་པ་ལྷན་ལ་ལྷན་གས་པ་ནི། དེ་བས་ཀྱང་གྲང་བའི་རེག་
བྱ་ཆེ་བས་ལྷན་གྱི་སྤྱི་ཤུན་སྡོ་གོག་ཏུ་གྱུར་བ་ཚལ་པར་གས་པའོ་སྟེ་
ཤིན་ཏུ་གྲང་བའི་རྒྱན་གྱིས་སྤྱིའི་པགས་པ་སྡོ་གོག་གོག་ཏུ་ཡོད་པ་དེ་
དག་གྱང་རུམ་བུ་མང་པོར་གས་འགོ་བ་ཡིན་གསུངས།

བརྟན་པ་པར་ལྷན་ལ་ལྷན་གས་པ་ནི། སྤྱི་ཤུན་དེ་ཉིད་བྱ་ལྷག་གིས་
ཁྱིམ་ནས་ཉ་ཅང་གྲང་བས་པགས་པ་གོག་ཡོད་པ་དེའི་ཚོག་ལ་གང་
ལྷགས་གྱིས་ཁ་བ་བྱ་ལྷག་འཚུབས་པའི་རྒྱན་གྱིས་ནང་ནས་ཁག་ཚོན་
ཞིང་ཤུ་སོ་མ་ལྷན་དམར་པོར་གྱུར་པ་དེའང་འབྲུགས་པས་རུམ་བུ་
རུམ་བུ་འམ་ཚལ་པ་ཚལ་པར་གས་པའོ། །

བརྒྱད་པ་པར་ལྷན་ཆེར་གས་པ་ནི། ཤུ་སོ་མ་ལྷན་དམར་
པོར་གྱུར་པ་དེ་ཡང་རུམ་བུ་བརྒྱ་སྟོང་ལ་སོགས་པ་གས་ཏེ་སྟེ་སྤྱིའི་
ལྷན་གས་པ་མ་ཟད། བང་གི་སྡོ་སྟེང་ནང་ཁྲོལ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་
ཅད་གྱང་སྤྱིར་འཚོན་ཞིང་དེའང་ཚོག་སྐྱ་དང་བཅས་ཏེ་གས་པའི་
རྒྱག་བཟུལ་སྟོང་བའོ། །ལས་དེས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱག་བཟུལ་དེ་འདྲ་བ་
ཡོད་གསུངས།

གྲང་དམྱལ་དེ་དག་གི་ཚོ་ཚད་ཇི་ཅམ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་དག་
གི་ཚོ་ཚད་ནི་མངོད་ལས། ཉིལ་སྦྱོང་ནང་ནས་སོ་བརྒྱ་ཞིང་། ཉིལ་

གཅིག་སྐྱུང་བས་ཟད་ལྷུང་པ། །རྒྱ་བར་ཅན་གྱི་ཚེ་ཡིན་ཏེ། །གཞན་གྱི་ཚེ་ནི་ཉི་ཤུས་བསྐྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན། །ལུལ་མ་ལྟ་རྒྱུ་ལི་ཤེ་ལོ་ཚེའི་ཉིལ་ཁལ་བརྒྱད་ཅུ་ཡོད་པའི་སྣོད་གཅིག་ནི་ཉིལ་སྣོད་གཅིག་ཡིན་ཏེ། །སྣོད་རྒྱ་གར་གྱི་ཤེ་ལོ་ཚེའི་ཉིལ་ཁལ་བརྒྱད་ཅུ་ཟེར་ན་ཤིན་ཏུ་སྣོད་ཚེན་པོ་ཞིག་ཡིན་པར་སྐྱེད། དེ་ཐམས་ཅད་ཉིལ་གྱིས་བཀང་སྟེ། ཉིལ་ཞེས་པ་སྣོད་རྒྱུན་གྱི་རིགས་ནག་པོ་རྒྱུང་རྒྱུང་དེ་ཡིན། དཀར་པོ་ཡང་ཡོད། གང་ལྟར་ཉིལ་སྣོད་གཅིག་གི་ཉིལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དེ་ནས་མི་ལོ་བརྒྱ་བརྒྱ་ནས་ཉིལ་ཉག་མ་རྟེ་འབྲུ་རེ་རེ་སྤྱིར་གཡུགས་ཤིང་དོར་བས་ཉིལ་དེ་ཟད་པར་འབྲུར་བའི་རྣམས་གྱི་མཐའ་ནི་སྣོད་ཚེན་པོ་དེ་ཆ་ཚང་བ་མ་རྫོགས་གྱི་བར་དེ་གང་དམུལ་གྱི་དང་པོ་རྒྱ་བར་ཅན་གྱི་ཚེ་ཚང་ཡིན་ལ། གཞན་བརྒྱན་གྱི་ཚེ་ཚང་ནི་སྤྲ་སྤྲ་སྤྲ་སྤྲ་ལས་ཉི་ཤུ་འབྲུར་ཏེ། མདོ་ལས། རྒྱ་བར་ཅན་གྱི་ཚེ་ཉི་ཤུ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་ཏུ་རྒྱ་བར་དོལ་བ་ཅན་གཅིག་མོ། །ཞེས་པ་ནས་བརྒྱ་ལྟར་གས་པ་ཉི་ཤུ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་ཏུ་བརྒྱ་ལྟར་ཚེར་གས་པ་གཅིག་མོ། །ཞེས་གསུངས་པས་མོ། །རྒྱ་བར་ཅན་གྱི་ཚེ་དང་བཞིན་ཏུ་གཞན་པ་དེ་དག་ལྟ་བུ་ཉི་ཤུ་རེས་མང་བ་ཡིན། དཔེར་ན། རྒྱ་བར་དོལ་བ་ལ་དེ་འདྲའི་ཉིལ་སྣོད་སྣོད་ཉི་ཤུ་ཐམས་པ་དེ་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་གྱི་བར། ཨ་རྒྱ་ཟེར་བ་ལ་ཉི་ཤུ་ཉི་ཤུ་བྱེད་རྣམས་ཉིལ་སྣོད་བཞི་བརྒྱ་ཐམས་པ་མ་རྫོགས་གྱི་བར། གྱི་རྒྱུད་ལ་བཞི་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་བཅོམས་པས་བརྒྱད་ལྟོད། མོ་འཐམ་འཐམ་ལ་འབྲུམ་གཅིག་དང་མི་རྒྱལ། །ཞུགས་ལ་ལྟར་གས་པ་ལ་འབྲུམ་གཉིས་དང་ས་ཡ་གསུམ། བརྒྱ་ལྟར་གས་པ་ལ་བྱེ་བ་རྒྱལ་དང་ས་ཡ་བཞི། བརྒྱ་ཚེན་པོ་ལྟར་

ཆེར་གས་པ་ལ་ཐེར་འབྲུམ་གཅིག་དང་དྲུང་སྤྱར་གཉིས་དང་བྱེ་བ་
བརྒྱད་ཀྱི་སྡོད། དེ་འདྲའི་ཉིལ་སྦྱོར་མ་རྒྱུགས་ཀྱི་བར་དུ་མཐའ་
དང་ལུ་ཚད་གཟུང་དུ་མེད་པ་ཉ་ཅང་གི་དུས་རིང་བ་ཡིན། ཚུ་བྱར་
ཅན་གྱི་ཚད་དངོས་མ་དེ་དྲུང་གསུངས་མེད།

མདོ་ལས། དགེ་སྦྱོར་དག །དཔེར་ན། དུལ་མ་ག་རྒྱའི་ཉིལ་
སྦྱོར་ཁལ་བརྒྱད་ཅུ་འགོ་བ་གཅིག་སྤྱར་བྱར་བཀའ་རྟེ་ལ་ལ་ཞེས་
གིས་ལོ་བརྒྱ་བརྒྱ་འདས་པ་ན་ཉིལ་རེ་རེ་སྦྱིར་བོར་ན་རིམ་བ་དེའི་
ཉིལ་ཁལ་བརྒྱད་ཅུ་མ་ལུས་པ་ཟད་པར་གྱུར་པ་ནི་ཆེས་ལྷུང་གི་ཚུ་
བྱར་ཅན་དུ་སྦྱེས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཆེ་ཡོངས་སུ་གཏུགས་
པར་ནི་ང་མི་སྤྲོད། །ཞེས་པ་ཚུ་བྱར་ཅན་གྱི་ཆེ་ཚད་རགས་པ་ཡིན།
ཞེས་པར་ན་དེ་ལས་རིང་བ་ཡོད་གསུངས། འགའ་ཞེས་དཔྱུལ་བའི་
སྤྱད་བསྐལ་དེ་དག་ཉ་ཅང་ཆེན་པོ་དང་། ལྷག་པར་དུ་ཆེ་ཚད་ཤིན་
ཏུ་རིང་བ་ཡིན་པས་པལ་ཆེར་ཡིད་ཆེས་ཁག་པ་ཡིན་ཀྱང་དངོས་
སུ་ཡིན་པ། བཙོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་ཚད་མ་མང་པོའི་ནང་
ལ་གསུངས་ཤིང་། འཕགས་བོད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་དུ་མས་དེ་བཞིན་དུ་
བཀའ་བས་ན་བདེན་པ་ཡིན་མིན་ལ་ཐེ་ཚོམ་གཏན་ནས་མེད། ཡིན་
ནའང་དུས་ཞེས་པ་སོ་སོའི་རྟོག་པས་རིང་ཐུང་བཟོས་པ་སྟེ། དཔེར་
ན། རང་ཉིད་མི་སྦྱིད་པའི་སྐབས་ལ་དུས་ཚོད་ཉ་ཅང་གི་རིང་བ་
དང་། སྦྱིད་པོ་ཡོད་སྐབས་དུས་ཉ་ཅང་མཚུགས་པོ་འགོ་བ་རྟོག་པས་
བཟོ་ཡི་ཡོད། དཔྱུལ་བའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་ལས་ལྷུངས་ནས་
རྒྱུགས་པ་དང་། ཡང་ལས་ཟད་ནས་དུས་མིན་གྱི་འཆི་བ་འབྱུང་
བའི་རིགས་གཉིས་ཡོད། ལས་ལྷུངས་ནས་ཟད་པ་ནི་ཆེ་ཚད་རྒྱུགས་

ནས་འཆི་བ་ཡིན། ཡང་འགའ་ཞིག་ལ་སོ་སོའི་ངོས་ནས་སྐྱུག་པའི་
 སྤྱིར་རྗེ་དང་བསམ་པ་སོགས་བསྐྱེད་པ་དང་། མི་གཞན་གྱིས་གཤིན་
 བོ་ཚོའི་དོན་དག་རུ་དགེ་ཚ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱས་པའི་སྤོབས་གྱིས་ཚོ་ཚོ་ད་
 མ་རྗེས་ཀྱང་ལས་ཟད་ནས། རུས་མིན་འཆི་བ་བྱུང་སྟེ་སྟོ་བྱུང་རུ་
 དམུལ་བ་ལས་ཐར་ནས་སྐྱ་ཡུལ་སོགས་ལ་སྐྱེ་བ་ཡོད། དཔེར་ན།
 སྟོན་སྟོན་པ་བྱུང་བའི་དབང་པོ་དམུལ་བའི་ཤིང་ན་འདྲིན་པའི་གྲང་
 རུ་འབྲུངས་པའི་སྐབས་སུ་རང་གི་ཤོགས་ལ་སྤྱིར་རྗེ་ཆེན་པོ་འབྲུངས་
 བས་ཤོགས་གྱི་ཁྲུང་ཡང་རས་ཁྲུང་བ་ཡིན་གསུངས་པའི་སྐབས་སུ།
 དམུལ་བའི་ལས་མཁན་གྱིས་སེམས་ཅན་སོ་སོའི་ལས་བཤོ་བཤའ་
 བྱེད་མི་བྱུང་ཅེས་དབུ་ལ་ལྷགས་གྱི་སོ་ལུམ་གཞུས་པའི་སྐྱེན་གྱིས་
 རུས་མིན་འཆི་བ་བྱུང་ནས་དམུལ་བ་ལས་ཤོལ་ཏེ་སྐྱུ་ཚུ་ཚ་གསུམ་
 རུ་སྐྱེས་པ་ཡིན་གསུངས། སྤྱིར་རུས་མིན་འཆི་བ་བྱུང་ན་སྐྱུག་པོ་ཡིན་
 ཀྱང་དམུལ་བ་ལ་རུས་མིན་གྱི་འཆི་བ་བྱུང་ན་ལེགས་པ་ཡིན།

དེ་དག་གིས་བསྐྱོམ་བྱའི་དོན་ལ་སོས་བསམ་གྱིས་སྐྱོ་
 འདོགས་བཅད་པ་སོང་ནས། བཅད་དོན་དམིགས་པ་བསྐྱེལ་ནས་
 ཉམས་སུ་གྲང་བ་ནི། བསྐྱོམ་བྱའི་དོན་ལ་སོས་བསམ་གྱི་སྐྱོ་འདོགས་
 བཅད་པ་ཞེས་པ་ནི། ཤོང་རུ་བཤད་པ་ནང་བཞིན་སྟོབ་སྟོབ་བྱེད་པ་
 ཡིན། དམུལ་བའི་ལོ་རྒྱུས་བཤད་པ་ཅམ་དང་། དམུལ་བའི་གནས་
 ལྟངས་སྟོབ་སྟོབ་བྱས་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པར། དངོས་སུ་རང་གིས་སྟོང་
 བ་བཞིན་བསྐྱོམ་བྱེད་དགོས། དེ་དག་གི་དོན་བསམ་ཚུལ་ནི། སྐྱོར་
 བ་སྐྱབས་འགོ་གསོལ་གདབ་སྐར་བཤད་པ་སྐར་ཚུལ་བཞིན་བྱས་
 ལ། སྐྱོར་བ་སྐྱབས་སུ་འགོ་ཞིང་གསོལ་བ་གདབ། །དངོས་གཞི་རང་

རང་དམིགས་པ་ཉམས་སུ་བྱུང་། །རྗེས་ནི་དགེ་ཚུལ་བསྐྱོད་ཞིང་དུ་ན་
 བེས་བཏུམ། །ཞེས་པ་སྣང་གསུམ་གྱི་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱོར་
 དགོས་པས་དང་པོ་སྦྱབས་འགོ་དང་གསོལ་གདབ་གོང་བཞིན་བྱས།
 དེའི་རྗེས་ལ་དེ་རིང་གི་དངོས་གཞིའི་དམིགས་པ་དེ་གྲང་དཔུལ་
 གྱི་སྦྱག་བསྐྱེད་བསྐྱོམ་པ་ཡིན། གྱེ་མ། བདག་གིས་ཚོ་སྐོག་མ་མེད་
 པ་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་འཁོར་བ་འདྲིར་འབྱུངས་འབྱུངས་པ་ལས་
 སྦྱག་བསྐྱེད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལྟོང་བར་འགྱུར། རང་རེས་སྐོག་མ་
 མེད་པའི་དུས་ནས་འཆི་བའི་མགོ་དེ་ནས་བཅུགས་ཞེས་པ་གཏན་
 ལུགས་མེད། ལེགས་ཅན་འདི་དང་ལྷུང་པ་འདི་ལ་མ་སྐྱེས་པ་ཞིག་ཚ་
 བ་ནས་མེད་པ། འཁོར་བར་འབྱུངས་པ་ལས་སྦྱག་བསྐྱེད་དཔག་ཏུ་
 མེད་པ་ལྟོང་། སྐོན་ཆད་སྦྱག་བསྐྱེད་ལྟོང་བ་ཁོ་ན་ལས་སྐྱིབ་ཆད་
 ལྟོང་བར་མི་འགྱུར་བ་ཞིག་ཡིན་ན་ལེགས་མོད་ཀྱང་། གཟུང་འཛིན་
 གཉིས་སྣང་གྱི་འབྲུལ་པ་འདི་མ་སངས་ཀྱི་བར་དུ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ནི་ལས་
 དང་ཉོན་མོངས་པའི་འཆིང་བ་ཀྱན་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པས་སོ་
 སོའི་བསམ་པ་ལྟར་དུ་བསྐྱབ་རྒྱ་མེད། དེས་ན་རང་རང་གི་ལས་དང་
 ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱང་གིས་གང་དུ་དེད་ཀྱང་། བྱ་སྐྱེ་རྒྱང་གིས་ལྷུང་
 བ་བཞིན་སྔོན་མ་འདོད་ན་འང་སྔོན་དགོས་པ་དང་། སྐྱེ་མ་འདོད་
 ན་འང་སྐྱེ་དགོས་པས་རིགས་དུག་གི་སྐྱེ་གནས་ནམས་སུ་རང་དབང་
 མེད་པར་སྐྱེ་ཞིང་། སྐྱེས་ནས་སྦྱག་བསྐྱེད་གྱི་ཚོར་བ་གྲངས་མེད་
 པ་དག་གིས་སྦྱག་བསྐྱེད་བར་འགྱུར་ན་བདག་ཇི་ལྟར་བྱ། ལྷ་དང་
 ལྷ་ཡིན་ན་ཡང་སྦྱག་བསྐྱེད་མི་འདོད་པ་ཤ་སྦྱག་ཡིན་པས་དེ་འདྲའི་
 སྦྱག་བསྐྱེད་ལྟོང་བ་ཡིན་ན་ཇི་ལྟར་བྱེད་དགོས། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་

གང་བའི་དམུལ་བ་རྣམས་སྐྱེ་བར་གྱུར་ན། གནས་ནི་དེ་ལྟ་སྤྱི་
 ལྟེ། མཐའ་ནས་གངས་རིས་མེད་བས་བསྐྱོར་ཞིང་། ཆབ་མོམ་གྱི་
 མང་། ཁ་བ་བྱ་ཡུག་མི་ཟད་པ་འཇུག་པ་ལྟ་སྤྱི་དེ་འདྲའི་གནས་ངན་
 པ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་གནས། རོ་བོ་ནི་དེ་ལྟ་སྤྱི་ལྟེ། རྒྱ་སྤྱི་བཞོལ་བ་ལ་
 མོགས་པ་མ་ཟད། ཉན་གྱི་ནང་ཁྲོལ་དོན་སྤྱིར་ལ་མོགས་པ་ཡང་ཚོག་
 རྒྱ་དང་བཅས་ཏེ་གས་འགྲོ་བ་དེ་འདྲའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ། ཚོ་ཚོ་དེ་ནི་ཏ་
 ཅང་རིང་བ་ཚི་ཏུ་མེད་པ་བསམ་སྐྱོས་དཔོག་མི་ཐུབ་པའི་ཚོ་རིང་
 པ་དེ་ལྟ་སྤྱི་སྐྱེལ་ཏུ་བཤད་མ་ཐག་པ་རྣམས་རྣམ་པ་གསལ་བར་སྐོ་
 ཡུལ་ཏུ་བྱས་ཏེ། ད་ལྟ་བདག་གིས་མིའི་ཡུལ་གྱི་གང་བའི་རིག་བྱ་སྤྱི་
 མོ་དག་ཉིན་རེ་ཅམ་ཡང་མི་བཟོད་ན་ལྟེ། ད་ལྟ་མིའི་ཡུལ་ལ་གནམ་
 གཤིས་གང་མོ་བྱུང་བ་དེ་ཅམ་ཡང་མི་བཟོད་ན་བཤད་མ་ཐག་པའི་
 གང་དམུལ་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དེ་འདྲ་ཐོག་ཏུ་བབས་ན་རི་ལྟར་བཟོད་
 དེ་བཟོད་ཐུབ་ཐབས་ག་ལ་ཡོད། དེ་ལྟ་སྤྱི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བདག་ལ་
 མི་འབྱུང་བའི་གདེང་ནི་གང་ཡང་མེད། སྤྱི་ཡོངས་ནས་སྤྱི་མ་ཡིན་
 པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་གང་དམུལ་ལ་མི་སྤྱི་བ་དང་། ལྷ་པ་ཡིན་པའི་རྒྱ་
 མཚན་གྱིས་གང་དམུལ་ལ་མི་སྤྱི་བེད་བ་མེད། དེ་བཞིན་སྤྱི་བོ་སྤྱི་དང་
 ལྷ་ཡིན་ནའང་གང་དམུལ་ལ་མི་སྤྱི་བའི་གདེང་མེད་གསུངས།

སྐྱུག་བསྐྱེལ་དེ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་གཙོ་བོ་ཁོང་ཁྲོ་ཡིན། ཁོང་ཁྲོ་
 བྱི་རང་རེས་ཞོགས་པ་ཡངས་པ་ནས་མ་ཉལ་བར་ཁོང་ཁྲོ་རི་ཅམ་སྤྱི་
 བར་བསམ་ན། རྒྱ་མཚན་རྒྱུང་རྒྱུང་ལའང་ཁོང་ཁྲོ་སྤྱི་བས། དེས་ན་
 ཉིན་ཞག་རེ་རེའི་ནང་ཏུ་ཡང་གངས་མེད་པ་ཞིག་སྤྱིས་ནས་ཡོད། ད་
 ལྟ་རང་རེ་མིའི་ཡུལ་གྱི་གང་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་རེ་རེ་ཅམ་མི་བཟོད་པ་

ཡིན་ན། ལྷག་བསྐལ་དེ་ཚོག་རྒྱ་བབས་ན་བསྐྱེད་བཟོད་པའི་གནས་
 བྱི་མི་འདུག་ན་སྟེ། བསྐྱེད་ཐབས་གཏམ་ནས་མེད་ན་བདག་གིས་
 བསྐྱི་བ་རྒྱ་ལྷན་བསྐྱིད། དེ་བས་ན་བདག་གིས་ལྷག་བསྐལ་དེ་མི་
 འབྱུང་ཞིང་འཕོག་པའི་ཐབས་ཤེས་གཙོ་བོ་ལྷག་བསྐལ་གྱི་གཉེན་
 བོ་དམ་པའི་ཚོས་རྣམ་མ་སྟེ། བསྐྱེད་པ་རྣམ་དག་ཅིག་ཅི་ནས་ཀྱང་
 ཉམས་སྲུ་སྲང་བར་བསྐྱིད། །དེའང་རྒྱལ་བའི་བསྐྱེད་པ་དང་མཐུན་
 བ་བྱིན་རྒྱབས་དོན་གྱི་བརྒྱུད་པ་བར་མ་ཆད་པ་ཡོད་པའི་གསུང་
 འག་རིན་པོ་ཆེ་ལམ་འབྲས་སྣང་དང་བཅས་པའི་གདམས་འག་འདི་
 ཉམས་སྲུ་སྲངས་ལ། ཉམས་སྲུ་སྲངས་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་ཉམས་སྲུ་
 རྒྱུང་ངེས་པ་ཞིག་བྱ། དེ་ལྷན་རྒྱ་འགྱུར་བར་སྲུ་མ་དང་དགོན་མཚོག་
 མཁྱེན་ཞེས་སྒྲིང་ཐག་པ་ནས་བསམ་ཞིང་གསོལ་བ་གདབ། གནས་
 རྐབས་ཐམས་ཅད་རྒྱ་ཡང་རིན་ཆེན་ཕྱིང་བ་ལས། ཆང་མི་འབྱུང་
 དང་འཚོ་བ་བཟང་། །རྣམ་པར་མི་འཚོ་བྱས་སྒྱིན་དང་། །མཚོག་
 ལ་བྱས་ཤིང་དམན་ལ་བྱམས། །མདོར་ན་དེ་ནི་ཚོས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྷན་ཚོས་དང་མཐུན་པའི་སྦྱོང་པས་གནས་པར་བྱ་སྟེ་
 རྒྱ་བསམ། རྗེས་ནི་དེ་ལྷན་དམ་པའི་ཚོས་བསྐྱེད་འདོད་གྱི་སྒོ་ཅམ་
 རྒྱེས་པ་ལ་མན་ཡོན་དཔག་རྒྱ་མེད་པ་ཡོད་པས། དེ་ལས་བྱུང་བའི་
 དགོ་བ་གཞན་གྱི་དོན་རྒྱ་བསྐྱོ་བ་དང་སྦྱོན་ལམ་བྱས་ལ། རྒྱུང་ལམ་
 ཐམས་ཅད་རྒྱ་ཡང་དྲན་ཤེས་བཞིན་དང་ལྷན་པའི་སྦྱོ་ནས་འཁོར་
 བ་ལ་ཡིད་འབྱུང་དྲག་པོ་རྒྱུན་ཆགས་སྲུ་བསྐྱར་བ་དང་། ཚོས་དང་
 མཐུན་པའི་སྦྱོང་པས་གནས་པར་བྱོལ། །

ཚེ་དབྱུང་གི་སྐྱུག་བསྐྱེལ།

དབྱུང་བ་ལ་ཚེ་དབྱུང་། གྲང་དབྱུང་། ཉི་ཚེ་ཉེ་ལའོར་བཅས་ཕྱི་ཚེན་
 མི་འདྲ་བ་གསུམ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་གྲང་དབྱུང་གོང་ཏུ་ཞུས་ཚེར་
 བ་ཡིན། དེ་རིང་གཉིས་པ་ཚེ་དབྱུང་གི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བསམ་པ་ལ།
 ཡང་སོས་ཐིག་ནག་བསྐྱེས་འཛོམས་དང་། །རྩ་འབོད་རྩ་འབོད་ཆེན་
 སོ་དང་། །ཚེ་བ་རབ་ཚེ་མཁར་མེད་བརྒྱད། །ཅེས་པ་ལྟར་གྲང་དབྱུང་
 བཞིན་རིགས་མི་འདྲ་བ་བརྒྱད་ལས་དང་པོ་ཡང་སོས་ནི། གང་
 ཏུ་སྐྱེ་བའི་གནས་སྐྱུགས་བསྐྱེགས་གི་ས་གཞི་ཐམས་ཅད་མེ་ཡིས་
 བསྐྱེགས་ཡོང་བས་དམར་ཏུར་ཏུར་གྱིས་མེ་རབ་ཏུ་འབར་བས་ལྲབ་
 པའི་གནས་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་ཡང་སྤྱིར་གོང་བཤད་པ་བཞིན་ཡར་
 གྱི་ཟངས་ཐལ་དང་། མར་གྱི་ཟངས་ཐལ་ཟེར་ནས་མི་སྤིག་པ་ཆེན་
 སོ་ཡོད་མཁན་དེ་ཚོ་གི་མ་ཐག་ཏུ་དབྱུང་བར་འགྲོ་བ་དེ་ལ་མར་གྱི་
 ཟངས་ཐལ་ཟེར། ཡང་སྐྱེས་ཏུ་ལས་དག་པ་དེ་ཚོ་བར་དོ་འགྲིམ་མ་
 དགོས་པར་ཡར་གྱི་ཟངས་ཐལ་ཟེར། དེ་སྤྱིར་གྱི་བཤད་སྲོལ་ཡིན།
 འོན་ཀྱང་ལམ་འབྲས་པའི་ལྷགས་ལ་ངེས་པར་ཏུ་བར་དོ་ཡོད་པར་
 གསུང་བར་སྣང་། དེས་ན་བར་སྤིང་དེ་གཤིན་རྗེའི་སྐྱེས་ཏུ་ལྷན་
 གྱིས་མི་ནག་ཅན་བྱིམས་ར་ལ་བཀྱག་པ་བཞིན་བྱས་ཏེ་སྤུར་ཏུ་བྱིད་
 བས། རང་གིས་སྤར་བྱས་པའི་ལས་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོག་ཏུ་བབས་པའི་
 སེམས་ཅན་དབྱུང་བ་པ་དེ་ལྷན་པོང་ཚོད་ཆེ་བ་ཞེས་པ་ལྷན་པོ་ཆེན་
 སོ། དཔེར་ན། བྱིས་པ་རྒྱང་རྒྱང་གི་ཤ་དེ་གིན་ཏུ་སྤྱི་བ་ཉ་ཅང་ཚོག་

སྤྲོད་པ་དང་། ཚེ་བསྐྱེད་ཚུང་བ་བཞིན་ལས་ཀྱི་སྤོངས་ཀྱིས་ཤུགས་ལས་སུ་
 ཅད་སྤྱི་བཤེས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་ཚེ་བསྐྱེད་ཚུང་བ་དང་། འཇིགས་བསྐྱེད་ཚུང་བ་
 ཞིག་ཏུ་གོང་ཏུ་གྲང་དུལ་ནང་སྤྱི་བཤེས་པ་བཞིན་པ་མ་མེད་པར་
 ལས་ཀྱིས་བརྒྱུས་ཏེ་སྤྱི་བཤེས་མ་མེད་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་ཤུགས་ལས་སུ་
 དཔེར་ན། ལུང་པ་འགའ་ཞིག་ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་སེམས་མ་སྤྱིད་པ་
 ཡོང་བ་བཞིན་དུལ་བའི་གནས་ཁང་ཏུ་སྤྱི་བཤེས་མ་མེད་ཏུ་སྤྱི་བཤེས་
 དགའ་བ་ཏུ་ཅང་མ་སྤྱིད་པ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། དེར་སྤྱི་བཤེས་ཚེ་བསྐྱེད་
 ཀྱི་མ་ཚེས་ན་སྤྱི་བཤེས་སྤྱི་བཤེས་ཀྱི་ཚོགས་བྱུང་། བདག་ལ་གནས་
 འདྲིར་གཞན་དག་གིས་ཉེར་འཇོག་མ་བྱུང་ན་ལེགས་ཏེ་སྤྱི་བཤེས་
 པ་དང་། བདག་ལ་སྤོངས་པའི་གནས་འདྲིར་སྤྱི་བཤེས་མ་བྱུང་ན་
 བསམ་པའི་སྤོངས་བྱུང་བ། དེ་འབྱུང་བ་དང་མཉམ་ཏུ་གཤིན་ཚེ་སྤྱི་བཤེས་
 བྱུང་དུལ་བའི་ལས་ལམ་ཏུ་ཅང་གི་སྤོངས་ཆེན་པོ་དང་སྤྱི་བཤེས་པ་
 འཇིགས་སུ་བྱུང་བ་ལས་ན་མཚོན་ཆ་རལ་གྱི་དང་། མཐུང་། མཐུང་
 གཞུ་ལ་སོགས་པ་སྤོངས་པ་སོགས་པ་གིན་ཏུ་འཇིགས་པ་མཚོན་
 བ་ཅམ་གྱིས་བྲེ་སྤོངས་འདྲར་དགོས་པ་འཇིགས་འཇིགས་སྤྱི་བཤེས་གཏུག་
 པ་དག་འོངས་ཏེ། རྒྱུ་རིང་པོ་ནས་ཡོང་བས། དང་པོར་ཚོན་པས་
 རི་དྲུགས་ལ་རི་ལྟར་བྱེད་པ་བཞིན་ཏུ། རྒྱུ་རིང་པོ་ནས་ལྷགས་ཀྱི་
 མཐུང་དང་མཐུང་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་འཕངས་ནས་དུལ་བ་པ་དེ་སྤྱི་བཤེས་
 བརྒྱུས་བར་བྱེད་པ་དང་། དེ་ནས་ཐག་ཉེ་སར་སྤྱི་བཤེས་ཏུས་མཐུང་
 དང་མཐུང་མཐུང་ལ་སོགས་པ་ཏུ་ཅང་གི་ཚེ་རྗེས་པ་མེ་འབར་བཞིན་
 པ་དེ་འདྲ་བྱིར་ནས་འཕང་བ་དང་། འཇིགས་སུ་སྤྱི་བཤེས་སྤྱི་བཤེས་
 ཚེ་བསྐྱེད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་དང་སྤོངས་པ་སྤོངས་པ་སྤོངས་ཀྱིས་

ལྷན་ལ་རྟོག་པ་དང་། རྩམ་བྱ་རྩམ་བྱར་གཙོ་བོ་དང་། འབྲིག་པ་
 རྩེ་མི་ཁྲུང་བྱུགས་པ་ལ་སོགས་པ་མདོར་ན་བཤམ་པས་སློབ་ཆགས་
 ར་ལྷན་ལ་སོགས་པ་བསད་པ་ལྟར། སེམས་ཅན་དབྱུང་བ་པ་དེ་
 དབྱུང་བའི་ལས་ལམ་ལམ་ལམ་གྱིས་རྒྱལ་བསྐྱེད་པ་རྩམ་བྱས་པ་ལ་
 བརྟེན་ནས། རྒྱལ་བསྐྱེད་པ་བཞིན་ཏུ་མཐར་ཕྱུང་བྱེད་ཅིག་གི་བའམ་
 བརྒྱལ་བ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་དང་། རྒྱལ་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ཚོ་གས་ཚུང་ཚར་
 བའི་རྗེས་ལ་ཡང་གི་བ་དང་བརྒྱལ་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་སོང་། དེ་ནས་
 ཡང་ནམ་མཁའ་སྟོང་པ་ནས་ཡང་སོས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་པའི་སློབ་
 ཞིག་གས། །དེ་དང་མཉམ་ཏུ་རྒྱུང་གང་མོ་ཞིག་ལྷན་ལ་སོག་པས་ལས་
 མ་རྒྱུགས་ཀྱི་བར་ཏུ་ཚུང་དགོས་སྐབས་ལྷན་ལྷན་བཞིན་ཏུ་གྲུབ་
 པར་གྱུར་པ་ལ་གཤིན་རྗེ་དབྱུང་བའི་ལས་ལམ་ལམ་གྱིས་ལྷན་
 ལ་མཚོན་ཆ་རྣམས་ཀྱིས་བརྟེན་པ་དང་། གཙོ་བོ་དང་། འབྲིགས་པ་ལ་
 སོགས་པ་སྐར་བཞིན་ཏུ་འཚོ་བར་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱལ་བསྐྱེད་
 རྒྱལ་བའི་ཆད་པ་ཉམས་སུ་ཚུང་བའོ། །གསོས། གི་ཡང་སོས། ཡང་གི་
 བར་བྱེད་པས་ཡང་སོས་ཟེར་བ་ཡིན།

གཉིས་པ་ཐིག་ནག་པ་ནི། རྩེ་མའི་ཡུལ་ལྷན་ལ་བསྐྱེད་པ་གི་
 ས་གཞི་མེ་འབར་བཞིན་པ་དང་། གཤིན་རྗེའི་རྩེས་བྱ་རྩམ་ཡོད་པ་
 ལ་སོགས་པ་གཞན་ཐམས་ཅད་སྐར་མ་བཞིན་ལས། མི་འདྲ་བ་ནི་དེར་
 རྩེས་པའི་དབྱུང་བ་པ་དེའི་ལྷན་ལ་གཤིན་རྗེའི་རྩེས་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་
 ཤིང་བཟོ་བ་བས་ཤིང་ལ་ཐིག་རྒྱལ་བ་བཞིན་ཐིག་ནག་པོ་བརྒྱུད་
 དང་། བརྒྱུགས་ །སྐར་ཕྱུ་སོ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་རྩམ་བཤམ་སྟེ་དེ་
 ནས་ཐིག་བཤམ་པ་དེའི་སློབ་ལ་ཤིང་བཟོ་བས་ཤིང་བྲིག་པ་བཞིན་

སོག་ལེ་ཏུ་ཅང་གི་ཚེ་རྣམས་པོ་མེ་འབར་བ་དུ་མ་དག་གིས་ཤིང་
གདུབས་པ་སྣང་མགོ་ནས་གཞུག་བར་དུ་སོག་ལེས་འདྲ་བར་བྱེད་
ཅིང་། ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སྣ་རེ་རྣམས་པོ་དག་གིས་ཤིང་བཟོ་བས་ཤིང་
གཤོག་པ་ནང་བཞིན་གཤོག་པར་འཇུག་བའི་སྣུག་བསྐྱེད་ཉམས་སྲུ་
ཚོར་བ་སྟེ། མགོ་ནས་སོག་ལེ་བརྒྱབ་ནས་དུམ་བུར་གདུབས་ཏེ་དུམ་
བུ་གཉིས་སྲུ་སྟེན་ན་ཡང་། མཇུག་ལ་སྟེབས་དུས་ཀྱང་མགོ་ནས་ཆ་
ཁ་ཐམས་ཅད་སྟེན་བཅོས་བྱེད་རྒྱ་མེད་ཀྱང་ལས་གྱི་དབང་གིས་
ཡང་སྐྱུར་སོས། ཡང་སྐྱུར་སོག་ལེ་མེ་འབར་བ་དག་གིས་གདུབ་པ་
དེ་འདྲའི་སྣུག་བསྐྱེད་ཚོར་བ་ཡིན། བཤེས་སྦྱོངས་ལས། ཁ་ཅིག་སོག་
ལེས་འདྲ་སྟེ་དེ་བཞིན་གཞན། །སྣ་རེ་མི་བཟང་རྣམས་པོ་རྣམས་གྱིས་
གཤོག་ཁེས་སོ། །

གསུམ་པ་བསྐྱེད་འཛོམས་པ་ནི། དམུལ་བ་པ་དེ་ལྷགས་
བསྟེགས་གྱི་ས་གཞི་མེ་འབར་བཞིན་པ་དེའི་སྟེང་དུ་རྒྱ་པ་ཚོག་
ནས། ཚེ་བའི་རིག་བྱ་མ་བཟོད་དེ། ཚེ་བཞིན་པ་ལ་དམུལ་བའི་སྣུག་
བསྐྱེད་དེ་ལས་སྟོགས་གཞན་ཞིག་དུ་འགྲོས་པར་འདོད་པའི་བསམ་
པས་སྟོགས་གཞན་པ་ཞིག་ལ་རྒྱག་ནས་སྟེན་པ་ན། མེ་འབར་བཞིན་
པའི་ལྷགས་གྱི་རི་ཚེན་པོ་གཡག་དང་མ་ཉེ་ལ་སོགས་པའི་གདོང་
པ་འདྲ་བ་དག་ཚུར་རྒྱག་འོངས་ཏེ། དེ་གཉིས་གྱི་བར་དུ་མ་ཚུང་
ན་བསམ་གྱིན་རི་ཚེན་པོ་དེ་དག་གི་བར་དུ་སེམས་ཅན་དམུལ་བ་
པ་དེའི་ལྷགས་ཉིལ་འཛོམ་བ་ན་སྣུམ་ཐོན་པ་བཞིན་རི་མེ་འབར་བ་
གཉིས་གྱི་བར་དུ་བཅོར་ནས་སྟེ་མར་བྱས་ནས་ཁྲག་གི་རྒྱན་དཔག་
དུ་མེད་པ་འབབ་པར་གསུངས། རི་དེ་དག་སེམས་ཅན་གྱི་གདོང་པ་

འདྲ་བ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ད་ལྟ་རང་རིས་སེམས་ཅན་གཡལ་
དང་། ར་ལུག་མ་ཉེ་ལ་སོགས་པ་སློབ་གཙོད་བྱས་པའི་རྣམ་སྤྲིན་ལ་
དེ་འདྲའི་དམུལ་བ་ཚྱོད་དགོས་གསུངས། སྤྲུལ་རི་གཉིས་རྩུང་ཟད་
གྱིས་པར་གྱུར་པ་ན། ལས་མ་རྗོགས་བར་དུ་རྒྱལ་བསྐྱེད་ཚྱོད་དགོས་
པས་ལས་གྱི་དབང་གིས་ལུས་སྤོན་བཞིན་གྲུབ་པ་རིའི་བར་དུ་བཙུང་
བས་རྒྱལ་བསྐྱེད་པ་ལས་མ་ཟད་གྱི་བར་དུ་ཚྱོད་བ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས།
ཁ་ཅིག་ཉིལ་བཞིན་འཚོར་ཉེ་དེ་བཞིན་གཞན། སྤྲེམ་མ་ཞིབ་མོ་
བཞིན་དུ་སྤྲེམ་མར་བྱེད། །ཅེས་སོ། །བསྐྱེད་འཛོམས་ཞེས་པ་རི་གཉིས་
གྱི་བར་དུ་བཙུང་བ་ཡིན།

བཞི་པ་དུ་འབོད་པ་ནི། དང་པོ་ལྷགས་གྱི་ཁང་པ་ཞིག་
མཚོང་སྟེ། དམུལ་བའི་ནང་དུ་རྒྱལ་བསྐྱེད་པས་མ་གྱིས་མི་བྱུབ་
པ་ཚྱོད་བ་ཡིན་པས་ཁང་པ་དེར་འཁྲོས་པའི་བསམ་པས་ལྷགས་
བསྐྱེད་ཀྱི་ས་གཞིའི་སྟེང་ནས་ཤིན་དུ་ཚ་ཡང་ཚ་བའི་རེག་བྱ་དུ་
མ་ཚྱོད་བཞིན་དུ་སོང་སྟེ་ཁང་པའི་ནང་དུ་སྐྱེབས་པ་ན་དེའི་སྐྱ་རང་
འགྲིག་དུ་གྱུར་ཉེ་ལྷགས་ཁང་སྐྱོ་མེད་དུ་གྱུར་ཞིང་། ལྷགས་གྱི་ཁང་པ་
དེའི་སློབས་བཞི་མཚོམས་བརྒྱད་སྟེང་འོག་ཀྱན་ནས་མེ་འབར་བའི་
ནང་དུ་བསྐྱེད་པ་ལ་བཞེན་ནས་ཤིན་དུ་རྒྱལ་བསྐྱེད་ཡང་བྱོས་
ས་མེད་པར་དུ་དམོའི་སྐྱ་སྟེང་གི་དཀྱིལ་ནས་སྤྲུང་བ་ལྟ་བུ་སློབས་པ་
ལས་ཐབས་གཞན་མེད་པས་ན་དུ་འབོད་པའོ། །

ལྟ་བུ་འབོད་ཆེན་པོ་བ་ནི། བོས་སྤངས་དང་རྒྱལ་བསྐྱེད་
ཚྱོད་སྤངས་གཞན་སྤྲུང་བཞིན་ལས། ལྷགས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཁང་པ་
གཅིག་གི་སྤྱི་ལོགས་ལ་ཡང་བསྐྱེད་ལྷགས་ཁང་སྐྱོ་མེད་པ་ལྷགས་

བསྐྱེགས་གྱི་ཁང་པ་ཉིས་རིམ་དུ་ཚུད་དེ་སེམས་གྱི་ཐོག་ལ་བསྐྱེགས་
པའི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་ཉིས་འབྲུང་གྱིས་ཆེ་བས་ཁང་པ་ནང་མ་ལས་ཐར་
ནའང་ཁང་པ་སྐྱི་མ་ནས་མི་ཐར་བས་དུད་མོའི་སྐྱ་སྐར་བས་ཀྱང་
ཆེ་བར་སྐྱོགས་པས་དུ་འབོད་ཆེན་པོའོ། །སྤྱིར་སྤྲིག་པ་ཆེ་བ་ཚང་མ་
དང་། དམིགས་བསལ་ཚང་འབྲུང་མཁན་ཚང་མ་དཔུལ་བ་དུ་འབོད་
ཆེན་པོ་ལ་སྐྱེ་བར་གསུངས།

དུག་པ་ཚ་བ་པ་ནི། དཔུལ་བ་པ་དེ་དཔུལ་བའི་ལས་མཁན་
གཤིན་རྗེ་རྣམས་གྱིས་བཟུང་ནས་སྤྱུགས་གྱི་གསལ་ཤིང་མདུང་འདྲ་
བ། ཅེ་ཏེ་ཅང་གི་རྣོན་བ། མེ་འབར་བ་འོག་སྐྱོ་གསང་ལམ་ནས་
བསྐྱུན་ཏེ་སྐྱི་པོའི་བར་དུ་སྤྱུག་པས་སྤྱུགས་མེ་འབར་བཞིན་པར།
ནང་གི་དོན་སྤྱིང་ནང་ཁྲོལ་ཐམས་ཅད་ཚོག་ནས་ཁ་དང་སྣ་ཐམས་
ཅད་ནས་ཚོག་དྲི་དང་། དུ་བ། བྲག་ལ་སོགས་པ་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་ཐོན་
ཞིང་ཁ་སྣ་ནས་མེ་སྐྱེ་སྐྱབ་གྱིས་འབྲུང་བའོ། །

བདུན་པ་རབ་དུ་ཚ་བ་པ་ནི། སྤྱིར་གོང་དང་གཅིག་པ་ལ་
སྤྱུགས་བསྐྱེགས་གྱི་གསལ་ཤིང་མདུང་ཅེ་མོ་གསུམ་པ་འོག་སྐྱོ་དང་ཕོང་
ཚོས་གཉིས་གཤམ་ལམ་དང་དེའི་གཡས་གཡོན་གཉིས་ནས་བསྐྱུན་
ཏེ། ཕོང་ཚོས་གཉིས་ནས་བཅུགས་པ་དེ་སྤྱུག་གོང་གཉིས་དང་། གཤམ་
ལམ་ནས་ཡར་བཅུགས་པ་དེ་སྐྱི་གཅུག་གི་བར་དུ་ཐོན་པར་སྤྱུག་པས།
ནང་ཁྲོལ་སྐྱོ་སྤྱིང་ཐམས་ཅད་ཚོག་ནས་བྲག་དང་ཞག་དང་། དེ་དག་
ཚོག་པའི་ཚོག་དྲི་དང་། དུ་བ། མེ་སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་ཁ་སྣ་རྣམས་ནས་རྒྱུན་
མི་ཆད་པར་འབྲུང་བ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། ཁ་ཅིག་སྤྱུགས་གྱི་གསལ་ཤིང་
རབ་འབར་བ། །ཚོར་མ་ཅན་ལ་ཀུན་དུ་བརྒྱུད་པ་བསྐྱིད། །ཅེས་སོ། །

བརྒྱུད་པ་མཁར་མེད་པ་ནི། ལྷགས་བསྐྱེལས་ཀྱི་ཐབ་ཀ་
 དཔག་ཚད་སྟོང་སྐྱུག་གི་སྤྱོད་པའི་ནང་དུ་སྟེ། དཔག་ཚད་ཅེས་
 པ་ཤིན་ཏུ་རིང་བ། དམུལ་བ་པ་དེའི་ལྷན་ཐམས་ཅད་མེད་འབར་
 བས་བཟོད་པར་དཀའ་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཚད་མེད་པས་བར་
 མཚམས་མེད་པར་དུས་ཉུག་ཏུ་མཁར་བ་སྟེ། དཔེར་ན། ཡང་སོས་
 ལྟ་བུ་ཡིན་ན་ཅུང་ཟད་རེ་ཤི་བའམ་བརྒྱལ་བར་འགྱུར་བ་དང་།
 དེ་ནས་ནམ་མཁའ་ནས་ཡང་སོས་པར་གྱུར་ཅིག་ཟེར་བའི་བར་
 དུ་བར་མཚམས་ཅུང་ཟད་ཡོད། མཁར་མེད་ལ་བར་མཚམས་
 གཏུན་ནས་མེད་པ་ལྷགས་ཀྱི་ཐབ་ཀ་ཆེན་པོ་དེའི་ནང་ལ། དམུལ་
 བ་པ་དེའི་ལྷན་དང་མེ་གཉིས་ལྟན་ཅིག་ཏུ་འདྲེས་ནས་ལྷན་
 གང་ཡིན་མེ་གང་ཡིན་དབྱེར་མི་སྦྱེད་པ། དུད་མོའི་སྐྱེལ་དཔགས་
 བས་འདི་ན་སེམས་ཅན་དམུལ་བ་པ་ཞིག་ཡོད་བསམ་པ་མ་
 གཏོགས་མིག་གིས་མཐོང་དུ་མེད། འཁོར་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་རྣམས་
 ཀྱི་ནང་ནས་འདི་ཆེ་ཤོས་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་ནང་ནས་ཆེ་ཤོས་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་དང་། དེ་བཞིན་སྐྱུག་
 བསྐྱེལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་མཐར་ཐུག་པའམ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཆེ་
 ཤོས་དེ་སྦྱིར་དམུལ་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དང་། དེའི་ནང་ནས་མཁར་
 མེད་པ་ཡིན་གསུངས། དེ་དག་གིས་ཚེ་དམུལ་བརྒྱུད་ཀྱི་གནས་
 ཚུལ་དེ་མདོར་བསྐྱེལ་ཏེ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

དེ་རྣམས་ཀྱི་ཆེ་ཚད་ནི། མཚོད་ལས། མི་རྣམས་ཀྱི་ལོ་ལྔ་
 བརྒྱལ། །འདོད་པ་དག་གི་ལྟ་རྣམས་ལས། །འོག་མ་དག་གི་ཉིན་ཞག་
 གཅིག་དེས་ན་རང་ལོ་ལྔ་བརྒྱལ། །ཤོང་མ་གཉིས་ཀ་ཉིས་འགྱུར་རོ། །

ཡང་སོས་ལ་སོགས་དྲུག་རིམ་བཞིན། །འདོད་ལྷའི་ཚོ་དང་ཉིན་ཞག་
མཉམ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། །འདོད་ཁམས། གཟུགས་ཁམས།
གཟུགས་མེད་ཁམས་ཏེ། །ཁམས་གསུམ་ལས་འདོད་པའི་ཁམས་ལ།
འདོད་ལྷ་རིགས་དྲུག་སྟེ། །འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་མི་འདྲ་བ་རིགས་
དྲུག་ཡོད་ཅིང་། །དེ་དག་གི་ཚོ་ཚད་དང་དུལ་བའི་ཚོ་ཚད་གཉིས་
སྟགས་ཏེ་བཤད་པ་ནི། །རི་ལྟར་ཞེ་ན། །མི་ལོ་ལྷ་བརྩུ་ལ་རྒྱལ་ཆེན་རིགས་
བཞི་པའི་ཉིན་ཞག་གཅིག་། །དེ་སྲུང་ཅུ་ལ་ཟླ་བ། །མི་ལོ་ལྷ་བརྩུ་ལྷ་བརྩུ་
ལ་ཉི་མ་རེ་རེ་བཅེས་པའི་ཉི་མ་སྲུང་ཅུ་ལ་ཟླ་བ་དང་། །དེ་བརྩུ་གཉིས་
ལ་ལོར་བྱས་པའི་རང་ལོ་ལྷ་བརྩུ་ནི་རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞི་པ་རང་
ཉིད་ཀྱི་ཚི་ལྷགས་ལྟར་བྱས་པའི་ཚོ་ཚད་ཡིན་ཞིང་། །དེ་ཉིད་དུལ་བ་
ཡང་སོས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞག་གཅིག་ཏུ་བཅེས་པའི་ཞག་སྲུང་ཅུ་ལ་ཟླ་
བ་གཅིག་ཟླ་བ་བརྩུ་གཉིས་ལ་ལོ་གཅིག་སྟེ། །ཡང་སོས་ཀྱི་ལྷགས་ལྟར་
ཏུ་བཅེས་པའི་རང་ལོ་ལྷ་བརྩུ་ཡང་སོས་པའི་ཚོ་ཚད་དོ། །

དེ་བཞིན་ཏུ་ལྷ་གནས་སྲུང་ཅུ་ཙུ་གསུམ་ཞེས་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་
ཞག་གཅིག་ཏུ་རིང་བ། །མི་ལོ་བརྩུ་ལ་ཞག་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་སྟེ་ཞག་མ་
རེ་རེ་ལ་མི་ལོ་བརྩུ་བརྩུ་བཅེས་པའི་ཞག་མ་སྲུང་ཅུ་ལ་ཟླ་བ་གཅིག་
དང་། །དེ་འདྲའི་ཟླ་བ་བརྩུ་གཉིས་ལ་ལོ་གཅིག་། །སྲུང་ཅུ་ཙུ་གསུམ་པ་
རང་གི་ཚི་ལྷགས་ལྟར་རང་ལོ་སྟོང་སྲུང་ཅུ་ཙུ་གསུམ་པའི་ཚོ་ཚད།

དེ་ཞག་ཏུ་བྱས་པའི་སྟེ། །དེའི་ཚོ་ཚད་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་དེ་
ཞག་མ་གཅིག་ལ་བཅེས། །དེ་འདྲའི་ཞག་སྲུང་ཅུ་ལ་ཟླ་བ་གཅིག་ཟླ་
བ་བརྩུ་གཉིས་ལ་ལོ་གཅིག་བཅེས་པའི་རང་ལོ་སྟོང་གཅིག་དེ་དུལ་བ་
བ་ཐིག་ནག་གི་ཚོ་ཚད་དོ། །

མི་ལོ་ཉིས་བརྒྱ་ལ་ཞག་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་རང་ལོ་ཉིས་
སྟོང་འཐབ་བྲལ་བའི་ཚེ་ཚད། འཐབ་བྲལ་བའི་ཚེ་ཚད་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པ་དེ་ཞག་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་དེ་འདྲའི་ཞག་དང་། ཟླ་བ། ལོ་
བཅིས་ཏེ་རང་ལོ་ཉིས་སྟོང་བསྐྱེད་འཛོམས་པའི་ཚེ་ཚད་དོ། །

མི་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ལ་ཞག་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་རང་ལོ་བཞི་
སྟོང་དགའ་ལྡན་པའི་ཚེ་ཚད། དེ་ཞག་ཏུ་བྱས་པའི་དགའ་ལྡན་པ་
རང་གི་ལྷགས་ལྟར་རང་ལོ་བཞི་སྟོང་ཏུ་འབོད་པའི་ཚེ་ཚད་དོ། །
མི་ལོ་བརྒྱད་བརྒྱ་ལ་ཞག་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་རང་ལོ་བརྒྱད་སྟོང་
འཕྲུལ་དགའ་བའི་ཚེ་ཚད། དེ་ཞག་ཏུ་བྱས་པའི་རང་ལོ་བརྒྱད་སྟོང་
ཏུ་འབོད་ཆེན་པོའི་ཚེ་ཚད་དོ། །མི་ལོ་སྟོང་ལྷག་བརྒྱ་ལ་ཞག་གཅིག་
ཏུ་བྱས་པའི་རང་ལོ་བྲི་ལྷག་སྟོང་གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་པའི་ཚེ་
ཚད། དེ་ཞག་ཏུ་བྱས་པའི་རང་ལོ་བྲི་ལྷག་སྟོང་ཚ་བ་པའི་ཚེ་ཚད་དོ། །
མདོར་ན། འདོད་ལྡེང་ཚེ་དང་ཉིན་ཞག་མཉམ། །ཞེས་འདོད་ལྡེང་རིས་
ལྷག་ནས་མར་རེ་རེ་བྱས་ཏེ་བཅིས་པའི་ཚེ་ཚད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་
དེ་རིམ་བཞིན་དབྱུང་པ་དག་གི་ཉི་མ་རེ་རེ་བྱས་ཏེ་བཅིས་པའི་ཚེ་
དབྱུང་གོང་མ་ལྷག་པོ་དེ་དང་འདོད་ལྡེང་རིས་ལྷག་གི་ཚེ་ཚད་མཉམ་
པར་གསུངས་པ་ཡིན།

རབ་ཏུ་ཚ་བ་པས་བར་བསྐྱལ་སྦྱེད་དང་། མནར་མེད་པས་
བར་བསྐྱལ་གཅིག་སྦྱབ་པོ། །བསྐྱལ་པ་ལ་བར་བསྐྱལ་དང་། ཆགས་
འཇིག་གི་བསྐྱལ་པ་སོགས་མང་པོ་ཡོད་ཅིང་། ཚར་པ་མཁྱེན་བཅེ་
དབང་ལྷག་གི་བྲིད་ཡིག་ནང་མོའུ་འགལ་གྱི་བུས་མ་དབྱུང་ཁམས་
ལས་དྲངས་པའི་མདོའི་ནང་ལ་བར་བསྐྱལ་སྦྱེད་བཅི་སྐབས། ལྷགས་

ཀྱི་ཕ་བོང་ཞིང་དང་དཔུས་གཉིས་ཀ་ལའང་དཔག་ཚད་བཞི་བརྒྱ་
ཡོད་པའི་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པ་ཞིག་ཡོད་ཅིང་། དེའི་སྐང་ལ་སེམས་ཅན་
དཔུལ་བ་ཕ་དེ་ཚོས་ཕར་འགོ་ཚུར་འགོ་བྱས་ནས་ཕ་བོང་ཆེན་པོ་དེ་
ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་ཏེ་གཏན་མེད་ཏུ་ཟད་སོང་ན་དེ་བར་བསྐལ་སྲིད་
ཡིན། དེ་འདྲའི་ལྷགས་ཀྱི་ཕ་བོང་ཆེན་པོ་གཉིས་ཟད་སོང་བ་ཡིན་ན་
བར་བསྐལ་གཅིག་ཡིན་གསུངས། དེ་འདྲའི་ལྷགས་ཀྱི་ཕ་བོང་གཅིག་
ཟད་པ་དེ་རབ་ཏུ་ཚོ་བ་པའི་ཚོ་ཚད་དང་། གཉིས་ཟད་པ་དེ་དཔུལ་
བ་མཚན་མེད་པའི་ཚོ་ཚད་ཡིན་གསུངས།

དེ་དག་གི་དོན་བསམ་ཚུལ་ནི། རྒྱབས་འགོ་སྤར་ལྟར་བྱས་
ལ། དེས་བསྐྱེད་བྱའི་དོན་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་
ནས་བཅད་དོན་དམིགས་པ་རིམ་པ་བསྐྱེད་ནས་ཉམས་སུ་གྲང་
བ་ནི། རྒྱུར་བ་རྒྱབས་སུ་འགོ་ཞིང་གསོལ་བ་གདབ། །དངོས་གཞི་
རང་རང་དམིགས་པ་ཉམས་སུ་གྲང་། །རྗེས་ནི་དགོ་ཚུ་བསྒོ་ཞིང་
དུན་ཤེས་བརྟེན། །ཞེས་པ་དེ་སྤང་གསུམ་གྱི་དམིགས་བྲིད་ཚོང་
མ་ལ་སྦྱར་ཏེ། དེས་ན་ཐོག་མར་མགོ་ལ་རྒྱབས་འགོ་ཤོང་ཏུ་ཞུས་
པ་བཞིན། རྒྱ་ཡུལ་ཚུལ་དང་ཕན་ཡོན་དང་། །བསྐྱབ་བྱ་ནམ་པ་ལྟ་
ཡིས་བསྐྱས། །ཞེས་པ་དེའི་དོན་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱབས་སུ་འགོ་བ་
དང་། དེའི་རྗེས་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པ་དེ་དག་དམིགས་བྲིད་ཤོང་
ཏུ་སོང་ཟིན་པ་འོག་ཚོང་མར་གནང་དགོས།

དེའི་རྗེས་ལ་དངོས་གཞི་རང་རང་དམིགས་པ་ནི། དེ་རིང་
གི་རྒྱབས་སུ་བབས་པའི་དམིགས་པ་ལ། རྒྱེ་མ་ཞེས་པ་རྒྱལ་བསྐྱལ་
བའི་ཚོག་རྟེ། །ལམས་གསུམ་འཁོར་བ་འདི་ནི་རྒྱལ་བསྐྱལ་བ། རབ་ཏུ་

སྐྱུག་བསྐྱེད་པ། ཤིན་ཏུ་སྐྱུག་བསྐྱེད་བ་སྟེ། ཞེས་ཡང་ནས་ཡང་ཏུ་ནུ་
 ཏུ་བྱས་ཏེ་གསུངས་པ་ཡིན། དེའི་ནང་ནས་ཚེ་བའི་དབྱུང་བ་པ་
 རྣམས་ཀྱི་གནས་ནི་ལྷགས་བསྐྱེད་ཀྱི་ས་གཞི། ད་ལྟ་རང་རེ་མེ་སྐྱུག་
 རྒྱང་རྒྱང་ཞིག་ལྷན་ལ་ཕོག་ན་ཡང་མི་བཟོད་ན། ལྷགས་བསྐྱེད་ཀྱི་
 ས་གཞིའི་ཐོག་ལ་སྡོད་དགོས་པ་བྱུང་ན་གཏན་ནས་བཟོད་ཐབས་
 མེད་པ་ཡིན་པས་གནས་ནི་ལྷགས་བསྐྱེད་ཀྱི་ས་གཞི་དེ་ལྟ་བུ།
 དབྱུང་བའི་ལས་ལས་གནས་གཤིན་རྗེ་རྣམས་ཀྱིས་བར་མཚམས་མེད་
 པར་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་སྟེར་བས་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་དེ་ལྟ་བུ།
 དེ་ཡང་རུས་བྱུང་ཏུ་ཞིག་ཡིན་ན་ཅུང་ལེགས་མོད། འོན་ཏེ་རུས་ཚོད་
 མེད་པ་སློལ་འཆར་མི་རུས་པའི་ཤིན་ཏུ་རིང་བ་ཡིན་པས་ཚོ་ཚོད་
 ནི་དེ་ལྟ་བུར་འདུག །ད་ལྟ་བདག་གི་ལྷན་ལ་མཚོན་སྲ་མོ་ཕོག་པ་
 བཟོད་མི་ཐུབ་པ་དང་། མེ་སྐྱེ་སྲ་མོ་ཅམ་རེག་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་
 ཚོར་བ་ཡང་མི་བཟོད་ན་ཚེ་དབྱུང་གི་སྐྱུག་བསྐྱེད་དེ་ལྟ་བུ་ཕོག་ཏུ་
 བབས་ན་ཅི་སྟེ་བཟོད་ཅེས་སོགས་གང་དབྱུང་གི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ལྟ་བུ་
 པ་བཞིན་བསམས་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་བདག་ལ་མི་ཡོང་བའི་
 གདེང་གང་ཡང་མེད། ཡོང་བ་དང་མི་ཡོང་བ་བྱས་ན་ཡོང་བ་ཤས་
 ཚེ་བ་ཡིན། ཅིའི་སྐྱིར་ཞེ་ན། ཡོང་བའི་རྒྱ་སྐྱིར་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་
 ཅད་དང་། དེའི་ནང་ནས་ཁོང་ཁོ་ཉིན་ཞག་རེ་རེའི་ནང་ཏུ་ཡང་
 གངས་མེད་པ་ཞིག་སྐྱེས་ནས་ཡོད།

སྡོད་འཇུག་ལས། ཞེ་སྐྱང་ལྟ་བུའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་པ་མེད། །བཟོད་པ་ལྟ་
 བུའི་དཀའ་ཐུབ་མེད། །ཅེས་ཞེ་སྐྱང་ལྟ་བུའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་པ་མེད་པས་ཁོང་ཁོ་
 དེ་ཤིན་ཏུ་སྐྱུག་བསྐྱེད་པ་ཆེན་པོ་ཡིན། རང་གིས་བསམ་སྟོབས་བྱུང་ན་སྐྱེས་

པ་ནས་ད་ལྟའི་བར་རྒྱ་ཁོང་ཁྲོ་རི་ཙམ་ལངས་པ་དང་། ཉིན་ཞག་རེ་
རེའི་ནང་རྒྱ་ཡང་ཁོང་ཁྲོ་རི་ཙམ་ལངས་པ་གངས་མེད། རྒྱ་ཁོང་ཁྲོ་
ཡོད་པས་ཚ་དུལ་ལ་སྐྱེ་བ་དང་མི་སྐྱེ་བ་བྱས་ན་པལ་ཆེར་སྐྱེ་བ་
ཤས་ཆེ། ཅིའི་སྲིར་ཞེ་ན། རྒྱ་ཡོད་ན་དེའི་འབྲས་བུ་འབྱུང་ཞིང་། རྒྱ་
མེད་ན་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་། ད་ལྟ་རང་རེས་མེ་ལྷེ་སྤོ་མོ་ཙམ་ཡང་མི་
བཟོད་ན། དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱུག་བསྐལ་ཐོག་རྒྱ་བབས་ཏེ་མེ་འབར་བཞིན་
པ་དེ་འདྲར་ཡུན་རིང་པོ་ཞིག་ལ་བར་མཚམས་མེད་པར་སྐྱུག་བསྐལ་
ཚུང་དགོས་བྱུང་ན་བདག་གིས་རི་ལྟར་བཤུད། **ཚོས་བསྐྱུང་འདོད་**
ཀྱི་སྒོ་བསྐྱེད་པ་སོགས་བྱའོ།

དེས་ན་སྐྱུག་བསྐལ་དེ་མི་ཡོང་བའི་ཐབས་ཤེས་རི་འདྲ་བྱེད་
དགོས་ཤེ་ན་ཚོས་བྱེད་རྒྱ་དེ་ཡིན། སྐྱུག་བསྐལ་དེའི་གཉེན་པོ་དེ་ཚོས་
ཡིན། ཚོས་ཀྱང་སྲུབ་ཐོབ་བརྒྱུད་པ་བར་མ་ཆད་པ་ནས་བྱུང་བའི་
ཚོས་ཚད་ལྡན་ཞིག་ཉམས་སྲུ་སྲང་དགོས། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་རྒྱལ་
བའི་བརྟན་པ་དང་མཐུན་པ་གསུང་ངག་རིན་པོ་ཆེ་ལམ་འབྲས་བུ་
དང་བཅས་པའི་གདམས་ངག་འདི་ལྟ་བུ་ཉམས་སྲུ་སྲངས་ལ་ཉམས་
སྲུ་ཚུང་རེས་པ་ཞིག་བྱ། ཞེས་དེ་ལྟར་བྱེད་སྲུབ་པ་རང་གི་སེམས་
གཏིང་ནས་དམ་བཅའ་བརྟན་པོ་བྱས། དམ་བཅའ་བྱས་པ་ལྟར་
བྱེད་སྲུབ་པར་ཤོག་ཅེས་སྒྲ་མ་དང་དགོན་མཚོག་ལ་སྒྲིང་ཐག་པ་
ནས་གསོལ་བ་གདབ། དེ་ལྟར་དམིགས་སྐྱུན་ཟིན་པ་ཙམ་རྒྱ་མ་ཟེད།
གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་རྒྱ་ཡང་ཚོས་དང་མཐུན་པའི་སྒྲོལ་པས་
གནས་དགོས་པ་ཡིན་གསུངས།

སྤྱིར་ཚེ་དམུལ་དེ་སྣོན་ལ་ཡོད་ཀྱང་། འོན་ཀྱང་ལམ་འབྲས་
པའི་ལུགས་པ་གང་དམུལ་དེ་སྣོན་ལ་གསུངས་པ་ཡིན། ཅིའི་སྤྱིར་
ཞེ་ན། ཚེ་དམུལ་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་རྒྱ་ཆེ་བས་མི་འགའ་ཞིག་ཚེ་
དམུལ་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དྲག་པོ་དེ་བཤད་ན་ཐོས་མ་ཐག་རྒྱ་དབུགས་
སྣོད་ལ་འཚང་བ་དང་། རྒྱང་འཕར་བ་སོགས་བྱེད་པས་ཚེ་དམུལ་
ལ་སྣོན་ན་གང་དམུལ་རྩང་ཅོམ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་རྒྱང་བ་ཡིན་པས་
སྣོན་ལ་གང་དམུལ་གསུངས་ཤིང་། དེ་ནས་གཉིས་པ་ཚེ་དམུལ་
གསུངས་པ་ཡིན་ལོ། །

ཉེ་འཁོར་ཉི་ཚེའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ལ།

གསུམ་པ་ཉེ་འཁོར་ཉི་ཚེའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་བསམ་པ་ལ་གཉིས་ལས།
 དང་པོ་ཉེ་འཁོར་བ་ནི། མེ་མུར་རྩོུགས་སྐྱུ་གྱིའི་ལམ། །རལ་གྱི་ཤལ་
 མ་ལི་དང་རྒྱ། །ཞེས་ཏེ། སྐྱུ་གྱི་དང་། རལ་གྱིའི་ནགས་དང་། ཤལ་
 མ་ལི་གསུམ་ནི་མཚོན་ཆའི་རིགས་སུ་གཅིག་པས་གངས་གཅིག་ཏུ་
 བྱས་ནས་གཞན་གསུམ་དང་བཅས་པའི་བཞི་ནི་སྟེ་མེ་མ་མུར། རྩོུགས་
 ཀྱི་འདམ། སྐྱུ་གྱིའི་ལམ། སྐྱུ་གྱིའི་ལམ་ལ་ནང་གསེས་རལ་གྱི་
 ལོ་མའི་ནགས་ཚལ་དང་། ཤལ་མ་ལིའི་སྣང་པོ་གཉིས། དེ་ནས་ཐལ་
 ཚན་གྱི་རྒྱ་བོ་རབ་མེད་བཅས་ཡོད། སྐྱིར་དབྱེ་བ་བཞི་དང་གསུམ་
 པ་དེ་ལ་ནང་གསེས་གསུམ་དང་བཅས་པ་ཡོད། ཉེ་འཁོར་ཞེས་པ་དེ་
 དཔུལ་བ་དངོས་གཞིའི་མཐའ་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་པས་ཉེ་འཁོར་ཞེས་
 ཟེར་བ་ཡིན། དེ་དག་ཡང་སོས་ཐིག་ནག་བསྐྱེད་འཛོམས་ལ་སོགས་
 པ་ཚ་དཔུལ་བརྒྱད་པོ་ཀུན་གྱི་མཐའ་བསྐྱོར་ནས་སྐྱོགས་བཞི་ན་བཞི་
 བཞི་ཚང་བར་ཡོད་དེ། མཚོན་ལས། བརྒྱད་པོ་ཀུན་ལ་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི།
 དེ་དག་གི་ནི་དོས་བཞི་ན། །མེ་མ་མུར་དང་རྩོུགས་འདམ། །སྐྱུ་
 གྱིའི་ལམ་སོགས་རྒྱ་བོ་ཡིན། །ཞེས་ཚ་དཔུལ་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་སྐྱོགས་བཞི་ལ་མེ་མ་མུར། རྩོུགས་ཀྱི་འདམ། སྐྱུ་གྱིའི་ལམ་དང་།
 སོགས་ཀྱིས་རལ་གྱི་ལོ་མའི་ནགས་ཚལ་དང་ཤལ་མ་ལིའི་སྣང་པོ་
 གཉིས་བསྟན་པ་ཡིན། དེ་ནས་རྒྱ་བོ་ཡིན་ཞེས་པས་ཐལ་ཚན་གྱི་རྒྱ་
 བོ་རབ་མེད་བཅས་སོ། །

དེ་ཡང་ཚ་དམུལ་དེ་དང་དེའི་དངོས་གཞིའི་སྐྱེག་བསྐྱེལ་ཚོའི་
 འཕྱུར་གྱི་ལས་དེ་ཟད་ནས་དེ་ལས་ཐར་བ་ན། ཡང་སོས་དང་ཐིག་
 བྱ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེག་བསྐྱེལ་ལོ་ཚེ་བ་དང་བཟང་དུ་མེད་པ་ཡུན་
 ཤིན་ཏུ་རིང་བ་ཚུངས་ཏེ་ལས་ཟད་ནས་དེ་ནས་ཐར་སྐབས། རྩོམ་མ་
 རྩུགས་བསྐྱེགས་གྱི་ས་གཞི་རྒྱང་པའི་ཐོག་ལ་ལོ་བརྒྱ་ཕྱག་སྟོང་ཕྱག་གི་
 ཕྱག་མང་པོ་ལ་བསྐྱེགས་ཏེ་སྐྱེག་བསྐྱེལ་མང་པོ་ཚོའི་བ་ཡིན་པས།
 ད་ནི་བདག་བདེ་བའི་གནས་སྐྱེག་བསྐྱེལ་མེད་པ་གཞན་ཞིག་ཏུ་སྟོས་
 ཏེ་འགོ་བར་བྱའོ་སྐྱེམ་དུ་སྐྱུར་བར་སྐྱོགས་ཤར་ལྟ་སུ་ཞིག་ལ་སོང་བ་
 བ། ཐོག་མར་མེ་མ་ལུར་གྱི་འོབས་འཛིགས་སུ་རུང་བ་ཡོད་པ་ལ། ཉེ་
 མེ་མ་ལུར་གྱི་འོབས་དེ་སྐྱུར་མེ་ཤིན་ཏུ་ཚོ་བ་ཡིན་ཀྱང་ཕར་བལྟ་བའི་
 ཚོ་མེ་ལྷེ་དམར་ལུར་ལུར་འབར་བ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པ། འདི་ན་ཐང་
 བདེ་བ་ཞིག་གོ་སྐྱེམ་དུ་སེམས་ཤིང་རང་ཡང་སྐྱེག་བསྐྱེལ་ལས་ཐར་ན་
 བསམ་ནས་འགོ་འགོ་བ་དང་། རྒྱབ་ནས་ཀྱང་དམུལ་བའི་དམུལ་སྐྱུང་
 ག་ཤིན་རྗེ་ནམས་གྱིས་དེད་ཡོང་བས་ཚམ་ཚོམ་མེད་པར་ཏེ་ཐེ་ཚོམ་
 མེད་པར་བརྟལ་བས་མེ་ཤིན་ཏུ་ཚོ་བ་དེའི་ནང་ལ་ལུས་སྐྱི་གཙུག་གི་
 བར་དུ་བྱིང་ནས་ཤ་སྐྱགས་ཐམས་ཅད་ཚོག་སྟེ་རུས་པ་དཀར་སངས་
 ལ་ལུག་པར་ལྱུར། ལུག་མ་བཟོད་པས་འགྲེལ། དེ་ལྟར་ལུས་མེ་མ་ལུར་
 གྱི་ནང་ལ་བཟོད་པར་དཀར་པའི་སྐྱེག་བསྐྱེལ་ཚོའི་དགོས་གསུངས། དེ་
 ལས་ཐར་པ་ན་རྩེ་སྐྱོག་མ་ཅན་ལྟ་སུ་ཞིག་མཐོང་སྟེ་སྟོན་ཚད་ཤིན་ཏུ་
 ཚོ་བས་ཉེན་པའི་སྐྱེག་བསྐྱེལ་ཚོའི་བས། ལུར་མཐོང་བ་ན་དེ་བསེལ་
 བར་རེ་བ་དང་བཅས་པས་དེར་ཞུགས་པ་ན། ལུས་ཐམས་ཅད་རུབ་སྟེ་
 སྲིང་ཞིང་བཙོག་པའི་རོ་སྐྱགས་གྱི་འདམ་དུ་སྐྱུར་ནས། ཏེ་རོ་སྐྱགས་

ཀྱི་འདམ་ཞེས་པ་ནི། སྤྱིར་དཔྱལ་བའི་སེམས་ཅན་གྱི་བའི་རོ་རུལ་བའི་
ལྡན་ལྡན་ལས་གྲུབ་པ། ཤིན་ཏུ་བཙོག་པ། རེག་བྱ་ཤིན་ཏུ་ཚ་བ། རོ་
ཐམས་ཅད་རུལ་ནས་དྲི་ངན་པ། དཔྱལ་བའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ལས་
ཀྱིས་དབང་གིས་མི་འཆི་བ་མ་གཏོགས་གཞན་ཡིན་ན་དྲི་མ་རང་གིས་
བརྒྱལ་ནས་སློག་གི་དབང་པོ་འགག་ཅུས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད། ད་ལྟ་རང་
རེ་འཇོམ་བུ་སྒྲིང་པ་རྣམས་སྤྱི་མཐུན་གྱི་བསོད་ནམས་ལ་བརྟེན་ནས་
ཕྱིའི་ལྷགས་རིས་བཀག་པ་མ་གཏོགས་གཞན་རོ་ལྷགས་ཀྱི་འདམ་གྱི་དྲི་
ཚོར་ན་སེམས་ཅན་གཞན་རྣམས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་གི་འགོ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན།

འོན་ཏེ་དཔྱལ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་
རོ་ལྷགས་ཀྱི་འདམ་གྱི་དྲི་ང་བ་ཤིན་ཏུ་བཙོག་པ་མེད་པར་བཞིན་
ཡིན་པ་དེའི་ནང་དེར་གནས་པའི་སྤྱིན་འབྲུ་ལུས་སེར་ཞིང་མཚོ་
གནག་པ་སྟེ་ལུས་སེར་པོ་དང་མཚོ་པོ་ནག་པོ་ཡིན་པ་དག་གིས་
ལུས་ཀྱན་འཕྲིགས་ཤིང་སྟེ་གཟེར་རྒྱག་པ་བཞིན་ལུས་པོར་ཁྱུང་
བྱ་གཏོད་ནས་རྒྱང་གི་བར་ཏུ་ཟ་བའི་སྟོ་ནས་སྤྱུག་བསྐྱལ་བར་
བྱེད། དེ་ནས་ལྷག་ཏུ་མ་བཟོད་པར་འབྱེད། ལྷགས་ལུས་འཚོགས། །
ལྷགས། དེ་ལྟ་བུའི་རང་ལ་རོ་ལྷགས་ཀྱི་འདམ་ནང་ལ་མི་ལོ་བརྒྱ་རེ་
བརྒྱ་རེར་གནས་པ་ཡིན་གསུངས།

དེ་ལས་ཐར་ཏེ་འཚོན་པ་ན་ཞེའུ་གསེང་ལྟ་བུ་ཞིག་མཚོང་
སྟེ་དེར་སོང་བ་ན། ཞེའུ་གསེང་ཞེས་པ་སྣང་དང་། ཡང་ན་ཞིང་ཁ་
ལྡང་པ་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུ་སྟོ་མཐིང་མཐིང་ཞིག་མཚོང་སྐབས། དེ་སྟོན་
ལྷགས་བསྐྱེགས་ཀྱི་ས་གཞི་རྒྱང་པའི་ཚོག་ཏུ་ལུས་བསྐྱེགས་ནས་སྤྱུག་
བསྐྱལ་དུག་པོ་ལྱངས་པ་ཡིན་པས། ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་རྒྱགས་འགོ་

སྐབས། དེ་སྐྱུ་གྱི་འགྲུ་མས་པའི་ལམ་པོ་ཆེར་གྱུར་ཏེ་སྒྲེ། གྱི་རིང་
ལྷུང་སྐྱ་ཚོགས། ཁ་གས་རིང་པོ། ཁ་གས་ཁབ་ལྟ་བུ། ཁ་གས་ཆེ་བ་
ཀྱང་གིང་ཅམ་ནས། རྒྱུང་བ་མཐོ་གང་ཅམ། ཚོན་གང་ཅམ་གྱིས་གོ་
མཚམས་མེད་པར་གྲུ་མས་པ་ཞིག་ཏུ་སྒྲིབས། ལྷགས་ཀྱི་མཚོན་ཆ་
གིན་ཏུ་རྣོན་བ་རྒྱུང་ཡིན་པས། རྒྱུང་བ་གང་དང་གང་བཞག་པ་དེ་
དང་དེ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བཅད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོ་བའི་རེག་བྱ་མ་
བཟོད་པས་འགྲུལ་བ་ལས་ལྷན་ཐམས་ཅད་གཅོད་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་
ཚོའང་། སྐྱུ་གྱི་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་འགྲུལ་མ་ཐག་ལྷན་ཐམས་ཅད་
ཏུ་མ་བྱ་བརྒྱ་སྟོང་ཏུ་གཏུབས་ཀྱང་ལངས་མ་ཐག་ཏུ་སྐར་བཞིན་
ཀྱབ། ཡང་གཏུབས་པ་དེ་ལྟ་བུ་བྱས་ཏེ་མི་པོ་བརྒྱ་ཅམ་གནས་
དགོས་པ་ཡིན་གསུངས།

དེ་ལས་ཐར་བ་ན་ནགས་ཚལ་སྐྱུག་པོ་སྣོ་མཐིང་མཐིང་ཡིད་
ཏུ་འོང་བ་ཞིག་མཐོང་སྟེ། དེ་སྣོན་ཚོ་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་མང་པོ་ཚོའང་བས་
བསེལ་བའི་རེ་བ་དང་བཅས་དེར་སོང་བ་ན་ཏུས་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུང་
ཚོན་པོ་ལྷུང་སྐྱུ་དང་བཅས་པ་ཞིག་ལངས་པའི་རྒྱུན་བྱས་ནས་ལོ་མ་
རྣམས་ཆད་ཅིང་འོངས་པ་ཉ་ཅང་གི་རྣོན་བའི་རལ་གྱི་དང་སྐྱུ་རེ་ལ་
སོགས་པའི་མཚོན་ཆ་རྒྱུབ་པའི་ཆར་ཏུ་གྱུར་ནས་རང་གི་ལྷན་ཏུ་མ་བྱར་
གཏུབས་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཚོའང་།

དེ་ལས་ཐར་བ་ན། རི་ཚོན་པོ་ཞིག་རྒྱུང་ནས་མཐོང་སྟེ་དེའི་
རྩར་པར་སོང་ནས་དེའི་རྩ་བར་སྒྲིབས་པའི་ཚོ་དབྱུལ་བའི་བྱི་སྟེ་པོ་
འཛིགས་སུ་བྱང་བ་སྟོབས་ཚོན་པོ་དག་བྱུང་སྟེ་ཚོ་དེ་དྲག་པོ་བོས་
ཀྱང་སྟེ། རྒྱག་ནས་འཕོད་ནའང་སྐྱོབ་པར་བྱིད་པ་སུ་ཡང་མེད་པར་

བྱི་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱལ་སྤྱི་དཔྱད་པ་པ་དེ་གསོན་པོ་ལ་ཟེམ། ལྷན་ཐམས་
 ཅད་ཟད། རྒྱ་མ་ཐམས་ཅད་སྤྱི་ལ་སྤྱོད། དེ་ལྟར་བྱས་ཏེ་དེའི་ལྷན་
 ཐམས་ཅད་བཅད་ཅིང་དུལ་ནས་སྣལ་མ་ཙམ་ཏུ་གྱུར་པའི་སྤྱད་
 བསྐལ་ཚོར་གིང་། དེའི་ཚེ་རི་དེའི་ཚེ་མོ་ནས་སྤར་རང་གི་ཆགས་ལྷལ་
 ཏུ་གྱུར་པའི་སྤྱིས་སོ་སོ། དཔེར་ན། ལུང་མེད་ཡིན་ན་སྤྱིས་པ་དང་།
 སྤྱིས་པ་ཡིན་ན་ལུང་མེད་གང་ཏུང་གིས་འབོད་པའི་སྤྱི་ཞིག་སོས་ཏེ་
 པོས་ཡོང་བའི་སྤྱང་བ་ཤར། རང་གི་ཆགས་ལྷལ་གྱི་སྤྱིས་སོ་སོ་གང་
 ཏུང་ཞིག་གིས་པོས་པའི་སྤྱི་ཞིག་སོས། སྤྱི་དེ་སོས་པའི་སྤྱི་བྱས་ནས་
 རི་དེ་ལ་འཇོགས་པ་ན་རིའི་ངོས་ཐམས་ཅད་ཤལ་མ་མིའི་སྤྱོད་པོ་
 ཞེས་བྱ་བ་སྤྱི། ཤལ་མ་ཞེས་པ་ནི་མཚོན་ཆ། མ་མི་ཞེས་པ་སྤྱོད་བ་སྤྱི།
 མཚོན་ཆའི་སྤོང་བ། ལྷགས་གྱི་ཚོར་མ་སྤྱོད་ཏུ་གཟིངས་པ་དག་གིས་
 ལྷན་གྱི་ཤ་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་བྱས་ཏེ་སྤྱད་བསྐལ་དུག་པོ་ཚོར་
 བཞིན་ཏུ་སོ་སོ་ཆགས་པའི་ལྷལ་དེ་མཚོང་བའི་རེ་བས་རིའི་ཚེར་
 ཡང་སོང་སྤྱི་རི་ཚེར་སྤོབས་པ་ན་ད་གིན་འབོད་མཁན་གྱི་ཆགས་
 ལྷལ་དེ་ནི་མི་སྤྱོད་ལ།

དེའི་མཐའ་ལ་དཔྱད་པའི་བྱ་གཤོག་པ་ཆེན་པོ་དཔག་ཚད་
 བཅུ་དྲུག་ཙམ་ཡོད་པ་དཔྱད་པའི་བྱ་འཇིགས་སུ་ཏུང་བ་དག་གིས་
 ལྷགས་ལས་བྱས་པའི་མཚུ་ཉོ་རྣམ་པོས་མིག་འབྱིན་པ་དང་། སྤྱོད་
 པ་འཇུང་བ་དང་། སྤྱོད་པ་འདུལ་ཞིང་རྒྱ་མ་ཟ་བ་ལ་སོགས་པ་གཞོད་
 པ་ཏུ་མ་བྱེད་ཅིང་སྤྱད་བསྐལ་དུག་པོ་ཚོར་། སྤྱོད་ཆགས་ལྷལ་དེས་
 རིའི་ཚེ་བ་ནས་འབོད་པ་སྤྱོད་བས་སྤྱིར་སོག་པ་ན། ཞེས་པ་སྤྱི་
 ཡང་རིའི་ཚེ་བ་ནས་རང་གི་སྤར་ཆགས་པའི་ལྷལ་སྤྱིས་སོ་སོ་རྣམས་

གྱིས་འབོད་པའི་སྐྱང་བ་ཤར་ཉེ། འབོད་པ་དང་མཉམ་ཏུ་ཡང་རིའི་
ཚུ་བ་ལ་མར་ཐུར་ལ་བབས་ནས་ཡོང་སྐབས། ད་གིན་ཚོར་མ་རྗོན་
པོ་ཁ་ཐུར་ཏུ་བརྟན་ནས་ཡོད་པ་རྣམས་ཚེ་མོ་གྱེན་ཏུ་བརྟན་ནས་
རང་གི་ལྷན་ཐམས་ཅད་སྤྱད་པ་དང་། བཅད་ཅིང་འདྲལ་བ་ལ་
སོགས་པ་སྤྱད་བསྐྱེལ་སྐྱ་མ་བཞིན་ཏུ་འབྱུང་ངོ་། །སྤྱི་གྱིའི་ལམ་ལ་
ནང་གསེས་གྱི་རལ་གྱི་ལོ་མའི་ནགས་ཚལ་དང་ཤལ་མ་ལེའི་སྣང་པོ་
བཅས་རིས་མི་འདྲ་བ་གསུམ་ཡོད།

དེ་ནས་ཡང་ལྷན་སྐྱར་བཞིན་གྲུབ་པ་དེ་འགྲོས་པར་འདོད་
པས་སོང་བ་ན། ཚུ་ཉུ་ཏུ་ཞིག་མེར་མེར་ཏུ་རྒྱགས་པ་མཐོང་སྟེ་བཟལ་
བས། དེ་ནི་ཐལ་ཚན་གྱི་ཚུ་པོ་རབ་མེད་ཡིན་པས་རབ་མེད་ཅེས་
པ་ཏེ་ཅང་གཉིང་རིང་བ་བཤོད་མི་ལུས་པ། ཤིན་ཏུ་ཚ་བའི་རིག་
བྱས་ཉེན་ཞིང་ཕ་རོལ་གྱི་འགྲམ་ཏུ་སླེབས་པ་ན། ཐལ་ཚན་གྱི་ཚུ་པོ་
ཞེས་པ་དེ་རྒྱང་ནས་ལྷ་སྐབས་སྤྱི་ཏར་ཏར་གྱི་མའི་ཐང་འདྲ་བ་ཞིག་
མཐོང་ཞིང་། དེ་མཐོང་ནས་ཤོས་དཔོས་བསམས་ཉེ་རྒྱགས་འགྲོ་
བའི་ཚོ། ཤིན་ཏུ་ཚ་བ་དང་གཉིང་རིང་བའི་ཐལ་ཚན་གྱི་ཚུ་པོ་དེའི་
ནང་། ལྷན་མར་གྱིང་མ་ཐག་ཏུ་ཤ་དང་པགས་པ་ཚང་མ་འཚོས་
ཤིང་འཚོགས་ནས་ཏུས་པ་ཐམས་ཅད་དཀར་སང་སང་ཏུ་འབྱུར་
འགྲོ་བ་ཞིག་ཡོད། དཔུལ་སྤྱང་དག་གིས་གྱི་དང་ལྷ་རེ་དང་། ལྷགས་
ཏུ་ལ་སོགས་པའི་མཚོན་ཆ་སྤྱི་ཚོགས་ཚོགས་ཉེ་བསྐྱེལ་པས་འགྲོ་
བར་མ་ལུས་ནས་སྤར་ལོག་པ་ན་སྤར་གྱི་ཚ་དཔུལ་དངོས་གཞིའི་
གནས་དེར་མགོན་པོ་སྤྱོད་བསྐྱེལ་བསྐྱེད་པ་བཞིན་ཏུ་སླེབས་པར་གྱུར་
ཉེ། མགོན་པོ་སྤྱོད་བསྐྱེལ་བསྐྱེད་པ་ཞེས་པ་ལམ་ལོར་བ་བཞིན། སྟོན་མ་

ལོ་བརྒྱ་སྐག་བྲི་སྐག་མང་པོར་སྐྱག་བསྐལ་ཚུང་བའི་ཚེ་དཔུལ་གྱི་
 དངོས་གཞིའི་གནས་དེར་ཤིན་ཏུ་ཉམ་ཐག་པའི་སྐྱག་བསྐལ་ཚུང་
 བ་དྲན་ནས་སེམས་ཤིན་ཏུ་མི་དགའ་བ་བྱུང་། སྐར་ཡང་རིངས་པར་
 ལྡོའི་ཚུགས་ལ་བྲོས་པ་བཅམས་པ་ན་ཚེ་དཔུལ་གྱི་ཚུགས་བཞི་ལ་
 ཉེ་འཁོར་གྱི་དཔུལ་བ་ཆ་ཚང་ཡོད་པས་སྐར་བཞིན་ཏུ་མེ་མ་ལྷུར་
 གྱི་འོབས། རོ་ལྷགས་གྱི་འདམ། ལྷ་གྲིའི་ལམ། ཐལ་ཚོན་གྱི་ཚུ་བོ་རབ་
 མེད་ལ་སོགས་པའི་སྐྱག་བསྐལ་རྣམས་གྱིས་ཉམ་ཐག་པར་བྱས་
 བས་དཔུལ་སྤང་རྣམས་གྱིས་བསྐྱེད་པས་སྐར་ལོག་སྟེ་དང་པོའི་
 གནས་སུ་སྐྱེའབས་པར་བྱུར་ཏོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་རྒྱབ་དང་བྱང་གི་ཚུགས་
 ལྷ་ཡང་སྐྱག་བསྐལ་དེ་རྣམས་ཚང་བར་ཉམས་སུ་ཚུང་དགོས་སོ། །དེ་
 བཞིན་ཏུ་རྒྱབ་གྱི་ཚུགས་སུ་བྲོས་པ་ན་ཡང་སྐར་བཞིན་ཏུ་མེ་མ་ལྷུར་
 རོ་ལྷགས་གྱི་འདམ། ལྷ་གྲིའི་ལམ། ཐལ་ཚོན་གྱི་ཚུ་བོ་རབ་མེད་བཅས་
 གྱི་སྐྱག་བསྐལ་ཚུང་། དེ་རེ་རེ་ལ་མི་ལོ་བརྒྱ་རེ་བརྒྱ་རེ་ཚུང་དགོས་
 གསུངས། དེས་ན་སྐར་མེ་མ་ལྷུར་གྱི་འོབས། རོ་ལྷགས་གྱི་འདམ། ལྷ་
 གྲིའི་ལམ། ཐལ་ཚོན་གྱི་ཚུ་བོ་རབ་མེད་བཅས་བཞི། བང་གསེས་
 གྱི་རལ་གྱི་ལོ་མའི་ནགས་ཚལ་དང་། ཤལ་མ་ལིའི་སྤོང་པོ་སྟེ། ཚུགས་
 རེ་རེ་ལ་དྲུག་དྲུག་ཡོད་པས་ལོ་ཉིས་སྟོང་བཞི་བརྒྱའི་རིང་དེ་རྣམས་ཀྱི་
 སྐྱག་བསྐལ་ཚུང་དགོས་གསུངས།

གཉིས་པ་ཉི་ཚེ་བའི་སྐྱག་བསྐལ་བསམ་པ་ནི། དཔུལ་བའི་
 སྐྱག་བསྐལ་ཆེ་བ་ལ་ལྡོས་ན་སྐྱག་བསྐལ་ཚུང་བ་ཡིན་པས་ཉི་ཚེ་བ་
 ཞེས་གསུངས། ཟངས་མོ་ཚེར་འཚོད་མོ་ལུམ་ཟ། །འོ་ཚུ་འཕུང་དང་
 རྩེར་ཚོས་ཚོད། །སྟེབ་མར་འགྲིལ་དང་འབྱུང་མོས་སྟོམ། །ལྷགས་

བསྐྱེགས་བྱེ་མར་རྫོང་སོགས་སོ། །ཞེས་པ་ལྟར་དཔུལ་བའི་བར་ས་
 མོ་ཚེར་འགྱུར་བྱེད་གྱི་ཁྲོ་རྒྱ་ཁོལ་མའི་ནང་དུ་འཚོད་པ་དང་། ཁྲོ་
 རྒྱ་ཁོལ་མ་གཅིག་ཏུ་ཚ་བ་དེའི་ནང་དུ་ལྷུས་པོ་ག་འཚོད་པ་བཞིན་
 འཚོད་པ་དང་། ལྷགས་གྱི་ཐོ་ལུམ་ཞེས་པ་ལྷགས་རིལ་རིལ་མེ་འབར་
 བཞིན་པ་དཔུལ་སྐྱེད་རྣམས་གྱིས་དབང་མེད་དུ་ཁ་ནས་སྣོད་དེ་
 ཟ་དགོས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཁྲོ་རྒྱ་ཁོལ་མ་འབྱུང་དགོས་པ་དང་།
 དེ་བཞིན་སོ་ནམ་པ་རྣམས་གྱིས་ཞིང་ཁ་ཚོ་བ་བཞིན་བྱས་ཏེ་ལྷེ་དབག་
 ཚོད་ཅམ་དུ་བརྒྱུངས་པ་ལ་མེ་འབར་བཞིན་པའི་ལྷགས་བསྐྱེགས་གྱི་
 ཐོང་པས་ཚོད་པ་དང་། རྐྱེས་བུ་དམ་པ་རྣམས་ལ་སྐྱུར་བ་བཏབ་ན་དེ་
 འདྲའི་ལྷགས་བསྐྱེགས་གྱི་ཐོང་པས་ཚོད་པའི་སྐྱེག་བསྐྱེལ་ཚུང་དགོས་
 པ་ཡིན། ལྷགས་བསྐྱེགས་གྱི་སྐྱེབ་མའི་ནང་དུ་སྐྱེ་ལྷགས་ལེབ་ལེབ་མེ་
 དམར་རྒྱར་རྒྱར་འབར་བཞིན་པའི་ནང་ལ་ལྷུས་པོ་འགྲིལ་བས་སྐྱེག་
 བསྐྱེལ་ཚུང་བ་དང་། ལྷགས་བསྐྱེགས་གྱི་འབྱུང་མོ་ལྷགས་སྐྱུད་མེ་
 དམར་འུར་འུར་འབར་བཞིན་པས་མགོ་ནས་མཇུག་བར་དུ་ལྷུས་
 ཐམས་ཅད་དམ་པོར་སྣོམ་པ་དང་། ལྷགས་བསྐྱེགས་གྱི་བྱེ་མ་ཉ་ཅང་
 གི་ཚ་བ་མེ་འབར་བཞིན་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཡོས་བཞིན་རྫོང་པ་དང་།
 ཉི་ཚོ་བ་དེ་ལ་དཔུལ་བའི་རིགས་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཡོད།

སྐྱེར་བསྐྱེལ་བཏུས་གྱི་ནང་ལ་ཚོ་དང་ལྷན་པ་དཔལ་ལྷན་གྱི་
 རྟོགས་བརྗོད་ལས་བྱུང་བ་གསུམ། དགེ་འདུན་སྐྱུང་གི་རྟོགས་བརྗོད་
 ལས་བྱུང་བ་བརྟུ་གཉིས། རྣ་བ་བྱེ་བ་ཉི་ཤུ་པའི་རྟོགས་བརྗོད་ལས་
 བྱུང་བ་གསུམ་སྟེ། རིགས་སམ་སྟེ་ཚོན་མི་འདྲ་བ་བཙོ་བརྒྱད་ཅམ་
 ཡོད་གསུངས། དང་པོ་ཚོ་དང་ལྷན་པ་དཔལ་ལྷན་གྱི་རྟོགས་བརྗོད་

ལས་བྱུང་བ་གསུམ་པོ་དེ། རྩོམ་ཚེ་དང་ལྡན་པ་དཔལ་ལྡན་བྱ་ཚོད་
སྤང་པོའི་རི་ལ་ཡར་ལ་བྱོན་པ་དང་། འཕགས་པ་མོའུ་གལ་གྱི་བྱ་རི་
ཚེ་ནས་མར་ཕེབས་པ་ལམ་བར་དུ་མངལ་བ་ན། མོའུ་གལ་གྱི་བྱས་
ནས་མཁའ་ལ་གཟིགས་ནས་ཞལ་འཇུག་ཅམ་བྱས། བྱོད་ཞལ་འཇུག་
ཅམ་གནང་བའི་རྒྱ་མཚོ་གང་ཡིན་ནམ། ཞེས་དཔལ་ལྡན་གྱིས་དྲིས་
པས། ངས་ཉི་ཚེ་བའི་དམུལ་བ་མཐོང་གསུངས་ནས་མོའུ་གལ་གྱི་
བྱས་གཟིགས་པའི་ཉི་ཚེ་བའི་དམུལ་བ་དེ་ཚེ་དང་ལྡན་པ་དཔལ་
ལྡན་ལ་རྩུ་འཇུག་གིས་བསྟན་པ་ཡིན། དེ་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། བྱ་
ཚོད་སྤང་པོའི་རིའི་ཕར་ཅམ་ཞིག་ན་བར་སྣང་སྟོང་པ་ཞིག་ལ་མི་
གཞུགས་རིང་པོ་ལྷན་གྱི་སྤྱི་ནང་ཐམས་ཅད་མེ་འབར་བ་ཞིག་བསྟན།
དེ་གང་ཡིན་དྲིས་པ་ན། བཤམ་པ་སྤྱུགས་མང་པོ་གསོད་མཁན་དེ་
འདྲ་ཡིན། ཚེ་འདྲིར་བཤམ་པ་སྤྱུགས་མང་པོ་གསོད་མཁན་དག་དེ་
ལྟ་བུར་སྐྱེ་བ་ཡིན་གསུངས།

དེ་ནས་དེའི་ཚུར་ཅམ་གྱི་བར་སྣང་ལ་ཅ་བ་མི་ཡིན་པ་ལ་
ལྷན་གྱི་ཤ་དང་པགས་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱིར་ལྷན་ནས་རྟེན་པ་མན་
ཆད་དེ་ཀེང་རུས་ལ་རྩུ་རྒྱས་བྱེད་བྱེད་གིས་སྤེལ་བ་ཞིག་བསྟན། དེ་
གང་ཡིན་དྲི་པས། དེ་བཤམ་པ་ལ་སེམས་ཅན་རྣམས་མཁན་དེ་ཡིན། ཚེ་
འདྲིར་བཤམ་པ་ལ་སེམས་ཅན་སྤྱད་ན་དེ་ལྟ་བུར་སྐྱེ་བ་ཡིན་གསུངས།

ཡང་དེའི་ཚུར་ཅམ་ལ་མི་ལྷན་གིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཞིག་ལ་ལྷན་
པོ་ལས་འབྲས་བུ་ཆེ་བ། འབྲས་བུ་གིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ལ། ལྷན་
དང་འབྲས་བུའི་བར་ལ་ཤའི་ཐག་པ་རྟ་ར་སྤ་པོ་ཅམ་ཞིག་གིས་སྤེལ་
བསྟན་པའི་རྒྱག་བསྟེན་ལྗོང་བ་ཡིན། དེ་གང་ཡིན་དྲིས་པས། སེམས་

ཅན་ཉ་དང་བོད་སྲུ་ལ་སོགས་པ་ལ་བྱ་བཅད་ན་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་དེ་
འདྲ་སྒྲིན་གསུངས། དེ་ཚེ་དང་ལྡན་པ་དཔལ་ལྡན་ལ་གསུངས་པའི་
ཉི་ཚེ་བའི་དམུལ་བ་གསུམ་ཡིན།

དགེ་འདུན་སྲུང་གི་རྟོགས་བརྗོད་ལས་བྱུང་བའི་ཉི་ཚེ་བའི་
དམུལ་བ་བརྩ་གཉིས་ནི། གཞོང་པ་ལྟ་བུ་དང་། སྤུ་བ་ལྟ་བུ་དང་།
ཐུགས་ཤིང་ལྟ་བུ་དང་། གཏུན་རིལ་ལྟ་བུ་བཅས་ཡོ་བྱད་འདྲ་བ་བཞི་
ཡིན། དགེ་འདུན་སྲུང་པའི་རྣམ་གཞོང་པ་ལ་སོགས་པ་རང་གིས་བེད་
སྤོད་བྱས་པ་དང་། རང་གི་གཉེན་ཉེ་འབྲེལ་ལ་སོགས་པའི་དོན་
ཏུ་བེད་སྤོད་བྱས་པ་ཡིན་ན་རྣམ་པ་གཞོང་པ་བཞིན་ཡོད་པ། རོ་བོ་
སེམས་ཅན་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱེག་བསྐྱེལ་ཚྭ་དགོས།

གཞན་ཡང་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཚིག་པ་ལ་མི་གཙང་བ་བྱུག་
ན་ཀ་བ་ལྟ་བུའི་དམུལ་བ་པ་དང་། དེ་ཡང་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཀ་བ་
དང་ཚིག་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་རང་གི་སྐབས་ལུང་དང་ཁ་རྒྱུ་ལ་སོགས་
པ་མི་གཙང་བ་བྱུག་ན། དེའི་རྣམ་སྒྲིན་ལ་ཀ་བ་ལྟ་བུའི་དམུལ་བ་སྟེ།
ཀ་བ་དེ་གཏུང་མ་འདེགས་པའི་སྤྲིད་ཏུ་ཅང་ཆེ་བ། དེ་བཞིན་སྤྲི་ཀ་བའི་
རྣམ་པ་ལ་རྣམ་ཤེས་ཡོད་པ། ཤིན་ཏུ་སྤྲིད་པོ་ཞིག་མགོ་ལ་ལྷུང་སྤོད་པ།

གཞན་ཡང་ཚིག་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཐག་པ་ལྟ་བུ་དེ་ལྟ་བུའི་
རྣམ་སྒྲིན་ཚྭ་དགོས། དགེ་འདུན་ལ་ཞབས་ཏོག་ཞུ་མཁན་ཚོས་སེར་
སྐྱ་བྱས་ཉི་དགེ་འདུན་ལ་དེ་རིང་འདུལ་རྒྱ་དེ་རིང་མ་སུལ་བར་
སང་ཉེན་སུལ་བ་ལྟ་བུ་བྱས་ན། གཞུགས་པོ་མི་ཡིན་པ་ལ་སྤོད་སྤྲོད་
ཀྱི་བར་ཆད་ལ་ཁད་པ་ཤིན་ཏུ་ཉམ་ཐག་པ་དེ་ལྟ་བུར་སྤྲི་བ་ཡིན་

གསུངས། མི་ལྟ་བུར་སྐྱེས་ཀྱང་དབང་པོ་མ་ཚང་བ་དང་། གྲོག་པོ་ལྟ་
བུ་དེ་དག་དེ་འདྲའི་རྣམ་སྤྲིན་ཡིན།

གཞན་ཡང་དགེ་འདུན་ལ་བསྐྱོས་པའི་ཚོད་མ་ལྟ་བུ། རང་
གིས་བེད་སྤྱོད་པ་དང་། སོ་སོའི་གཉེན་ཉེ་འབྲེལ་ལ་སོགས་ལ་སྐྱིན་
པ་སོགས་རང་གིས་བེད་སྤྱོད་ན་རྣམ་སྤྲིན་སྤོང་བུ་ལྟ་བུ་དང་། ཡལ་
ག་ལྟ་བུ་དང་། མེ་ཏོག་ལྟ་བུ་དང་། འབྲས་བུ་ལྟ་བུ་སྤོང་བ་ཡིན། རྒྱ་
མཚོ་ཆེན་པོའི་ནང་ལ་དབྱིབས་མེ་ཏོག་ལྟ་བུ་ལ་སྐྱེལ་སྤྱོད་བྱེད་པའི་
སེམས་ཅན་མང་པོ་ཡོད། དེ་དག་ཕལ་ཆེར་ཉི་ཆོེ་བའི་དམུལ་བ་ཡིན།
ཉི་ཆོེ་བ་ཞེས་པ་མཐོ་རིས་མིའི་ཕྱུལ་གང་སར་ཡོད་གསུངས།

གལ་གཤམ་ལྟ་བུའི་དམུལ་བ་པ་དང་། ཞེས་པ་ནི་རྣམ་པ་
གདན་ལྟ་བུ་ལ་མི་བསྐྱད་ནས་བརྐྱེས་པ་དང་། མི་འདོད་བཞིན་དུ་ལྷུང་
དགོས་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེལ། ལྷག་མ་ལྟ་བུ་དང་། དེ་ནས་ན་བ་བྱེ་བ་ཉི་
ཤུ་པའི་གསུམ་ནི། རྩ་བ་བྱེ་བ་ཉི་ཤུ་པ་ཞེས་པ་ནི་སྤོན་སྤྱུ་གུ་རྒྱུང་བའི་
སྐབས་ལ་རྩ་བ་ལ་རྩ་རྒྱན་རིན་ཐང་གིན་དུ་ཆེན་པོ་ཀུན་པ་ནི་བྱེ་བ་ཉི་
ཤུ་གནས་པ་བཏགས་པས། ཁོའི་མིང་ལ་རྩ་བ་བྱེ་བ་ཉི་ཤུ་པ་ཟེས།

ཉིན་བདེ་ལ་མཚན་སྤྲུག་བསྐྱེལ་བ་དང་། དཔེར་ན། སྤང་
ཚོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཉིན་མོ་བསྐྱེན་གནས་སྤོམ་པ་བསྐྱུངས། མཚན་
མོ་འདོད་ལོག་སྤྱོད་པའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱིས་ཉིན་མོ་གཞལ་ཡས་ཁང་གིན་
དུ་སྐྱིད་པ། བང་དུ་ལྟ་ཡི་བུ་དང་བུ་མོ་མང་པོས་མཚོད་དེ། བདེ་སྐྱིད་
ཆེན་པོ་སྤོང་། ཉི་མ་རུབ་པ་དང་ལྟ་ཡི་གཞལ་ཡས་ཁང་དེ་ལྷགས་
བསྐྱེགས་གྱི་ཁང་པ་མེ་འབར་བ་དང་། ལྟ་ཡི་བུ་དང་བུ་མོ་ཐམས་

ཅད་ཀྱང་ལྷགས་ཀྱི་ས་གནི་མེ་འབར་བར་གྱུར་ནས་ཚིག་བཞིན་དུ་
བཟའ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་ཡོད།

**མཚན་བདེ་ལ་ཉིན་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བ་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་གྱིས་མི་
ལང་པ་ཡོད་དོ།** །ཡང་མཚན་བདེ་ལ་ཉིན་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བ་ནི་བཤུན་པ་
རྣམས་ཀྱིས་ཉིན་མོ་སློག་བཅད། མཚན་མོ་བསྐྱེན་གནས་ཀྱི་ཕྱོམ་པ་
བསྐྱེད་ས་པ་དེའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉིན་མོ་ལྷགས་བསྐྱེད་ཀྱི་ས་གནི་
དང་། མཚན་མོ་ལྷ་ཡི་གཞུང་ཡས་ཁང་དུ་གྱུར་ནས་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཚུང་།

དེ་ནས་ཡང་རྒྱ་མཚོའི་འགམ་ལ་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་ཞིག་
བཞུགས་པ། དེར་བྱོན་པས། གུང་ཚོགས་ཀྱི་ཚེད་དུ་གརྟེན་བརྒྱུད་ས་
ནས་དགེ་འདུན་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་མང་པོ་འདུས་བྱུང་བ་ན། ཁོང་ལ་
གུང་ཚོགས་སྡོན་ལ་བྱིན། གུང་ཚོགས་གསོལ་ཚར་ན་ལྷུར་དུ་སེབས་
ན་མ་གཏོགས་འདྲིར་རན་པ་ཞིག་ཡོད་ཟེར་ནས་ལུང། རན་པ་ག་རེ་
ཡོང་རམ་སྐྱེམ་ནས་ཁོང་གིས་ག་ལེར་གཟིགས་པས། གུང་ཚོགས་
གསོལ་ཚར་བ་དང་དགེ་འདུན་པ་ཐམས་ཅད་འབྲུག་ཚོད་བྱས་ཏེ་
གཅིག་གིས་གཅིག་གསོད་པ་དང་། འཐབ་ཅིང་ཚོད་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་
ཚུང་བ་ཡིན། དེའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་ལ་
ཁོང་ཁོ་དང་རྒྱལ་སྐྱེས་ཏེ་འབྲུགས་ན་དེའི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ལ་ཉི་
ཚེ་བའི་དམུལ་བ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་སྐྱེ་བ་ཡིན་གསུངས།

ཉི་ཚེ་བའི་དམུལ་བ་གང་སར་ཡོད་པ། དཔེར་ན། རྒྱ་གར་གྱི་
པརྟེན་ཏེ་སྤྲི་ཏེའི་ཡུམ་དེ་བོད་དུ་མི་ཚང་སྐྱུག་པོ་ཞིག་གི་ཉིན་མཚན་
མེད་པར་མེ་གཏོང་བའི་ཐབ་ཀའི་འོག་དུ་འདུར་སྐྱེས་པ་ཡིན། དེས་

མདོན་ཤེས་ཀྱིས་མཐུན་ནས་མི་ཚང་དེའི་གཡོག་པོ་ཡུན་རིང་པོ་
གནང་། ཐོག་མར་སྐྱ་ཆ་མ་བཞེས་པར་དུས་གཅིག་ལ་རྩིས་བརྒྱབ་
སྐབས་མང་པོ་བྱུང་བས། ཁོང་གིས་སྐྱ་ཆ་འདི་མི་ལེན་ཐབ་ཀའི་སྦྱིད་
ཕུ་འདི་ང་ལ་དགོས་གསུངས་པས། མའི་རྣམ་སྲིན་ད་དུང་མ་ཟད་
པས་མི་ཚང་རྒྱག་པོ་དེས། སྐྱ་ཆ་མ་སྲངས་པར་རྣོ་ལེན་ལུགས་འདིས་
རྣོ་དེ་ལོར་བུ་ཡིན་པ་འདྲ། དེ་སྦྱོང་མི་ཉན་བསམས་ཏེ་མ་སྦྱང་པ་
ཡིན། དེ་ནས་ཁོང་གིས་སྐྱ་ཆ་དེ་སྲངས་ནས་རྟོག་པ་སྦྱོང་ཐབས་མང་
པོ་གནང་། ཐ་མ་ཡུམ་སྦྱོབ་པའི་ཆེད་དུ་སྦྱིད་ཕུ་བརྒྱས་ཏེ་འགོ་དགོས་
བྱུང་བ་ཡིན། དེ་དང་དེ་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་བ་ཡོད།

དེ་ལྟར་ན་དམུལ་བའི་སྐྱག་བསྐལ་རི་ཅམ་རྒྱང་ཡང་མིའི་
སྐྱག་བསྐལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་དག་གི་དཔེ་བྱ་བ་ཡང་མི་བཟོད་དེ། བཤེས་
སྒྲིངས་ལས། འདི་ན་ཉིན་གཅིག་མདུང་སྤང་སྤུམ་བརྒྱ་ཡིས། །རབ་ཏུ་
དྲག་བཏབ་སྐྱག་བསྐལ་གང་ལགས་པ། །དེས་ནི་དམུལ་བའི་སྐྱག་
བསྐལ་རྒྱང་དུ་ཡི། །འོལ་ཡང་མི་བསྐྱི་ཆར་ཡང་མི་ཕོད་དོ། །མིའི་སྐྱག་
བསྐལ་ཆེན་པོ་རི་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་དམུལ་བའི་སྐྱག་བསྐལ་གྱི་སྤྱོད་ས་
ཅམ་དང་དཔེ་ཅམ་ཡང་མི་འགོ་སྟེ། དཔེར་ན། མིའི་ཡུལ་དུ་ཉིན་
གཅིག་ལ་མདུང་ཚོན་པོ་ཞིག་ལུས་ལ་སྤུམ་བརྒྱ་བཏབ་ན་ཏེ་ཅང་
གི་སྐྱག་བསྐལ་ཆེན་པོ་ཡོད། དེས་དམུལ་བའི་སྐྱག་བསྐལ་གྱི་ཆ་ཅམ་
ཡང་མི་ཡོང་། །ཞེས་སོ། །

དམིགས་རྒྱུ་ནི། དེས་བསྐོམ་བྱའི་དོན་ལ་ཕོས་བསམ་གྱིས་
སྦྱོ་འདོགས་བཅད་པ་སོང་བེན་ནས། དེ་དག་གི་དོན་བསམ་རྒྱལ་ནི།
བཅད་དོན་དམིགས་པ་བསྐྱིལ་ནས་ཉམས་སུ་སྤང་བའི་རྒྱལ་ནི། ལུས་

ཀྱི་འདུག་སྤངས་སོགས་དང་སྦྱོར་བ་སྐྱབས་འགོ་སྤྲོད་བཞིན་བྱས་
ལ། སྦྱོར་བ་སྐྱབས་འགོ་གསོལ་འདེབས། ལོང་རུ་ལྷུས་པ་བཞིན། རྒྱ་
ཡུལ་ཚུལ་དང་ཡན་ཡོན་དང་། །བསྐྱབ་བྱ་རྣམ་པ་སྣ་ཡིས་བསྐྱེལ། །
གསུངས་པ་བཞིན་དང་པོ་སྐྱབས་འགོ་བྱས། དེའི་རྗེས་ལ་གྲུ་མ་དང་
དགོན་མཚོག་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་བདག་སྐྱུག་འཚལ་ཞིང་
སྐྱབས་སུ་མཆི་ཞེས་སོགས་གསོལ་བ་གདབ།

དེ་ནས་དངོས་གཞི་རང་རང་དམིགས་པ་ཉམས་སུ་གྱུར་
བ་ནི། ད་རེས་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་སྐྱབས་ཡིན། དེ་ལ་
ཡང་རན་སོང་གི་སྐྱུག་བསྐྱེལ། དེའི་ནང་ནས་དཔུལ་བ། དཔུལ་
བ་ལ་ཡང་གྲང་དཔུལ། ཚ་དཔུལ། ཉེ་ཚོ་བ་གསུམ་ལས་དེ་རིང་
གི་དངོས་གཞིའི་དམིགས་པ་དེ་ཉེ་འཁོར་ཉེ་ཚོ་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་
བསམ་པ་ཡིན། དེ་ལ་ཡང་སྦྱོར་བ་སྐྱབས་འགོ་གསོལ་གདབ་སྤྲོད་
བཞིན་བྱས་ལ་གྱེ་མ་ཚ་དཔུལ་བརྒྱད་དང་གྲང་གྲང་དཔུལ་བརྒྱད་
དག་གི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཆེན་པོ་དག་ལྟ་ཅི། དཔུལ་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་
རྒྱུང་ཤོས་ཉེ་འཁོར་དང་ཉེ་ཚོ་བ་དག་གི་གནས་མེ་མ་ལུས་ཀྱི་
འོབས་དང་། རོ་ལྷགས་ཀྱི་འདམ་དང་སྐྱ་ཤིའི་ལམ་དང་ཐལ་ཚན་
ཀྱི་རྒྱ་བོ་རབ་མེད་ལ་སོགས་པ་ནི་དེ་ལྟ་བུ། སྐྱུག་བསྐྱེལ་ནི་དེ་ལྟ་བུ་
སྟེ། ལུས་ཐམས་ཅད་རུམ་བུ་རུམ་བུར་གཏུབ་པ་དང་། འོ་རྒྱ་འོལ་
མའི་ནང་རུ་འཚོད་པ་དང་། ལྷགས་བསྐྱེགས་ཀྱི་བྱེ་མ་དང་མཉམ་
རུ་རྫོད་པ་དང་། ལྷགས་བསྐྱེགས་ཀྱི་སྟེབ་མ་མེ་འབར་བཞིན་པའི་
ནང་རུ་འགྲིལ་བ་དང་། ལྷགས་སྦྱད་མེ་འབར་བཞིན་པས་ལུས་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་འཚིང་བར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་

བོ་དེ་ལྟ་བུ། ཚེ་ཚད་ཀྱང་དེ་དེ་བཞིན་རུ་མི་ལོ་བརྒྱ་བརྒྱ་ཚྱོད་
 དགོས་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱག་བསྐལ་ཚྱོད་དགོས་ན། ད་ལྟ་བདག་གི་
 ལྷན་ལ་ཚོར་མ་རྒྱུད་ཏུ་ཞིག་རྒྱག་པ་ཅམ་ཡང་མི་བཟོད་པར་ཉ་
 ཅད་གི་རྒྱག་བསྐལ་ན། དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱག་བསྐལ་ཆེན་པོ་ཞིག་སོགས་
 ཏུ་བབས་ཏེ་ཚྱོད་དགོས་པ་ལྷུང་ན་ཅི་སྟེ་བཟོད་དེ་བཟོད་ཐབས་
 ག་ལ་ཡོད། རྒྱག་བསྐལ་དེའི་རྒྱ་ཞེ་སྤང་གིས་ཀྱུན་ནས་བསྐྱངས་
 པའི་ལས་ངན་མང་པོ་ཞིག་བསགས་ནས་ད་ལྟ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་
 སྒྲིབ་རུ་ཡོད་སྟམ་པ་དང་། མོང་རུ་ལྷན་པ་བཞིན། ཚོར་བས་སོགས་
 མ་མེད་པ་ནས་ད་ལྟའི་བར་ཉོན་མོངས་པ་དང་སོམས་འདྲིས་
 བྱས་ཏེ་ཡོང་བས་ཉོན་མོངས་ཉ་ཅད་སྐྱེས་པ། འབད་ཚོལ་བྱེད་
 མ་དགོས་པར་ཚིག་མཐོ་དམན་ཅམ་དང་། བསྐྱད་ས་མཐོ་དམན་
 ཅམ། ལྟོ་ཆས་ཡག་ཉེས་ཅམ་ལ་སོགས་པའི་སོགས་ནས་ཀྱང་ལམ་
 མང་ཁོང་ཁོ་བ། དམུལ་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཚོ་སོན་མར་ཞེ་སྤང་གི་
 ཀྱུན་ནས་བསྐྱངས་ནས་ལས་ངན་མང་རུ་བསགས། ད་ལྟར་ཡང་
 སྐྱེས་པ་ནས་ད་ལྟའི་བར་བསགས་དང་གསོག་བཞིན་པ་དེ་འདྲ་
 བས། དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་ཆེ་ཤོས་ནི་ཞེ་སྤང་ཡིན། ལྷའི་
 དག་ག་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་། དམུལ་བའི་མེའི་ནང་ལ་བསྐལ་
 པའི་བར་རུ་བསྐྱེགས་པར་བྱེད་ཅུས་པ་གཏན་ནས་མེད། འོན་ཏེ་
 རང་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཞེ་སྤང་གི་དག་པོ་དེས་ལོ་ངོ་བརྒྱ་ཕྱག་སྒྲོང་
 ཕྱག་བསྐལ་པའི་བར་རུ་དམུལ་བའི་མེ་ནང་ལ་གསོན་སོར་བསྐྱེག་
 པའི་རྒྱག་བསྐལ་ཚྱོད་། དེས་ན་ལྷའི་དག་འདུལ་བའི་ཐབས་མི་
 བྱ་བར་རང་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཞེ་སྤང་གི་དག་འདུལ་བའི་ཐབས་

བྱེད་དཔོན། སྤྱོད་འཇུག་ལས། གལ་ཏེ་སྐྱེག་བསྐྱེད་འདི་ཙམ་ཡང་། །
 བདག་གིས་བཟོད་པར་མི་ལུས་ན། །དེ་ན་དམུལ་བའི་སྐྱེག་བསྐྱེད་
 ཟུ། །འོ་བ་ཅི་སྟེ་བསྐྱོག་མི་བྱེད། །ཅེས་ད་ལྟ་རང་རེས་ཉིན་ཞག་རེ་
 རེའི་ཚེ་གང་གི་སྐྱེག་བསྐྱེད། དཔུན་གང་རུས་ཀྱང་བཟོད་མི་ཐུབ།
 དབྱར་ཚེ་རུས་ཀྱང་བཟོད་མི་ཐུབ། །ཁབ་དང་ཚོར་མ་བྱུག་པ་ཙམ་
 ཡང་བཟོད་མི་ཐུབ། ཚུ་ཚོད་ཁ་གས་ལ་སྟོགས་བསྐྱེད་བྱེད་མི་ཐུབ་
 བ་དམུལ་བའི་སྐྱེག་བསྐྱེད་ནི། རོ་བོ་དང་། ཚོ་ཚོད་སོགས་གང་
 གི་ཚེ་ནས་ཀྱང་བསྐྱོད་ཀྱིས་མི་ཡང་བའི་སྐྱེག་བསྐྱེད་ཚུང་དཔོན་བ་
 བཟོད་ཐབས་མེད་པ་ཡིན། དེས་ན་དེ་འདྲའི་སྐྱེག་བསྐྱེད་བཟོད་མི་
 ཐུབ་ན་སྐྱེག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཟུ་འོ་བ་ཅི་སྟེ་བ་བསྐྱོག་པར་མི་བྱེད་དེ་འོ་
 བ་བསྐྱོག་པར་བྱེད་དཔོན། འཁོར་བའི་སྐྱེག་བསྐྱེད་ལ་ཡིད་སྤྱོད་གས་
 དྲག་པོ་བསྐྱེད། དེ་བས་ན་སྐྱེག་བསྐྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་དམ་པའི་ཚོས་
 གཤའ་མ་ཞིག་བྱ་སྐྱེམ་པ་སོགས་དང་། དེ་ཡང་གཟུ་ལུམ་མ་ཡིན་
 པར་རྒྱལ་བའི་བསྐྱེན་པ་དང་མཐུན་པ། གསུང་རག་རིན་པོ་ཆེ་སྟེན་
 བརྒྱད་ཚོད་མ་བཞི་ལྟན་གྲུབ་ཚོབ་བརྒྱད་པ་བར་མ་ཆད་པ་ལས་
 ལྷུང་བའི་ལམ་འབྲས་སུ་དང་བཅས་པའི་གདམས་པ་འདི་ལྟ་བུ་
 ཉམས་སུ་བྲངས་ལ་ཉམས་སུ་ཚོང་རེས་པ་ཞིག་བྱ། དེ་ལྟར་འཇུར་
 བ་ཞིག་བྲམ་མ་དང་དཀོན་མཚོག་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གསུམ་མཁུའ་
 བསམ། རྗེས་དགེ་ཅ་བསྟོ། ཐུན་མཚོམས་སུ་འང་སྐྱེག་བསྐྱེད་ལ་ཡིད་
 འཇུར་ཞིང་དྲན་ཤེས་བསྟེན་ནོ། །

ཡི་དྲུགས་ཀྱི་ལྷག་བསྐྱེད།

གཉིས་པ་ཡི་དྲུགས་ཀྱི་ལྷག་བསྐྱེད་བསམ་པ་ནི། སྒྲིབ་ཡི་དྲུགས་ལ་
རིགས་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་མདོ་དུན་པ་ཉེར་གཞག་གི་ནང་ཡི་དྲུགས་ལ་
རིགས་མི་འདྲ་བ་སྐྱུ་ལུ་ཅུ་ཅུ་ག་ཡོད་གསུངས། དེ་དག་གྱང་བསྐྱེད་
གསུམ་སྟེ། སྒྲིབ་སྒྲིབ་པ་ཅན། རྣམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཅན། སྒྲིབ་པ་ཅན་གྱི་
སྒྲིབ་ཅན་པ་ནོ། །དང་པོ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་པ་ཅན་ནི། ཡི་དྲུགས་གང་དུ་སྒྲིབ་
བའི་གནས་སྤང་ལ་སོགས་པ་ཅུ་བ་ནས་མེད་པའི་བྱེ་མའམ་གསེག་
མའི་ཐང་ཞེས་པ་གུམ་པ་ལྟ་བུ་ཁ་དོག་སྐྱེ་ཆེལ་ཞིང་ཚུ་ལ་སོགས་
པ་གཏན་ནས་མེད་པ་སྐྱུ་ལུ་པོ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་སར་རིགས་མཐུན་
དུ་ལས་བསགས་པ་དུ་མ་སྟེ་སྤང་འདོད་ཆགས་དང་སེར་སྣ་འཇུར་
འགོགས་ཀྱི་དབང་གིས་ལས་གཅིག་པ་བསགས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་
དག་སྣུ་ཅིག་དུ་སྒྲིབོ། །

དེར་སྒྲིབ་པའི་ལྷག་ཉེན་ནི། བཤེས་སྒྲིབ་ལས། ཁ་ཅིག་ཁ་
ནི་ཁབ་ཀྱི་མིག་ཅམ་ལ། །སྟོ་བ་རི་ཡི་གཏོས་ཅམ་བཤེས་པས་ཉེན། །
ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། དེར་སྒྲིབ་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་
གཟུགས་པོའི་ཚད་ནི། ཁ་ཁབ་མིག་ཅམ། ཁབ་མིག་ཤིན་དུ་རྒྱང་
བ་དེ་བཞིན་ཁ་ཏ་ཅང་རྒྱང་དུ། མགྱིན་པ་རྟ་ར་ཅམ། རྟ་ཡི་ར་
མ་རྒྱང་རེ་རེ་བཞིན་ཤིན་དུ་སྤྲ་བ། ཡན་ལག་འཇག་མ་ཅམ། ཡན་
ལག་ནི་ཡི་དྲུགས་ཀྱི་རི་མོ་རྒྱིས་པ་དེ་བཞིན་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་

ཚུ་འཇག་མ་བཞིན་ཤིན་ཏུ་སྲ་བ། ལྷོ་བ་རི་ཅམ་པ། ལྷོ་བ་ནི་རི་
 བཞིན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ། སྐྱ་ཡིགས་ཤིང་ཞེས་པ་སྐྱ་ཐམས་ཅད་ཕྱེན་ལ་
 གཟེངས་ནས་བལྟ་སྐབས་ཏ་ཅང་སྐྱུགས་ཤོ་བ། བཙོག་པ། ཤ་སྐྱུགས་
 ཐམས་ཅད་བསྐྱམས་ཏེ་རུས་ཁོག་ལ་འབྱར་བ། རུས་མིག་ཏུ་ཐིམ་
 པས་རྒྱ་ལའི་ཡང་ཏོག་སྐམ་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་གྱུར་གྱེ། གཟུགས་པོ་ཚ་
 བ་ནས་འཚོ་མི་ཐུབ་པ། ཡིན་ན་ཡང་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་མི་འཚོ་
 བ་ཡིན། སྤྱིར་ང་ཚོ་མི་ཡིན་ན་ལྷོ་ཆས་མ་ཚོས་པར་ཡུན་རིང་པོར་
 ལྷོད་དགོས་བྱུང་ན་ལྷོད་མི་ཐུབ་པར། ཤི་འགོ་བ་ཡིན། ཡིན་ན་ཡང་
 ཡི་དྲུགས་ནི་རྒྱན་རིང་པོར་བཟའ་རྒྱ་བཏུང་རྒྱ་མེད་ན་ཡང་ལས་
 ཀྱི་དབང་གིས་འཚོ་བ་ཡིན།

བཟའ་རྒྱ་ཏེལ་འབྱུ་ཅམ་ཡང་མེད་པར་བགྱེས་པ་དང་། རྒྱ་
 ཐིགས་པ་གཅིག་གྱུར་འབྱུང་རྒྱ་མེད་པས་སྐྱོམ་པ་སྤེ་བགྱེས་སྐྱོམ་གྱི་
 དབང་གིས། དལ་བར་འདུག་པའི་སྐབས་མེད་པར་ཏེ། ལྷོད་ལྷོད་
 བྱས་ནས་སྣོད་རྒྱ་མེད། ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། བགྱེས་སྐྱོམ་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་
 གྱིས་མནར་ཡོང་བས་དབང་མེད་ཏུ་རྒྱུགས་དགོས་པ། ལུས་པོ་ཤིན་
 ཏུ་ངན་ཡང་ལྷོད་པོར་ལྷོད་ཏུ་མེད་པར་སྤོགས་སྐྱོམ་གྱིས་དབང་མེད་
 ཏུ་རྒྱུགས། ལུས་ཤིང་ཉ་ཕོག་པོ་དྲངས་པ་བཞིན་ཏེ། ཤིང་ཉ་འཁོར་
 པོ་རྣེད་པ་ཕོག་པོ་དེ་འདྲ་དྲངས་པས་ཁོག་སྐྱ་དང་ཚོག་སྐྱའི་སྐད་
 རྒྱག་པ་བཞིན། གཟུགས་པོ་ཡང་ཡུན་རིང་པོ་ལ་ཁ་ཟས་བཟའ་རྒྱ་མ་
 བྱུར་བར་སྐམ་ནས་རུས་ཁོག་རྒྱང་པ་མ་གཏོགས་མེད་པས་ཁོག་སྐྱ་
 དང་ཚོག་སྐྱ་ཏུ་མ་འབྱེན་བཞིན་ཏུ་སོང་སོང་བ་ལས། རྒྱན་རིང་པོར་
 གང་མར་མར་རྒྱུགས་ཚུར་རྒྱུགས་བྱས་གྱུར་བཟའ་རྒྱ་འབྱུང་རྒྱ་མ་

བྱུང་བའི་ཁར་ཚོགས་མིག་རྣམས་ཕན་ཚུན་འབྲལ་སྟེ་དེས་རྒྱུན་བྱས་
ནས་མི་འབར་བ་ལྟ་བུའི་རྒྱལ་རྒྱ་དྲུག་པོ་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་ངལ་
ཏུབ་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཏུ་མ་དང་བཅས་པས་ཟས་སྒོམ་ཅི་ཅམ་བཅའ་
ཡང་རྟེན་པར་མི་འབྱུང་ཞིང་། ལྷན་རིང་པོར་གང་མར་ཕར་རྒྱགས་
ཚུར་རྒྱགས་བྱས་ཀྱང་བཟའ་རྒྱ་འཁུང་རྒྱ་མ་བྱུང་བའི་ཁར་གལ་
སྲིད་སྐབས་རེ་སྟེས་དབང་སྐབས་ལེགས་ཀྱིས་རྒྱུང་བཤད་རྟེན་ནའང་
རང་ལས་དབང་ཆེ་བ་དག་གིས་གོ་མཚོན་སོགས་ནས་བསྐྱེད་ས་
གིང་བརྟེན་པ་སྟེ་རྒྱལ་པ་དང་བཅོམ་པ་ལ་སོགས་པ་བྱས་ཏེ་བཟའ་
བར་འགོ་སྐབས་བཟར་མ་བཅུག་པས་ལོངས་སྤྱོད་ཏུ་མེད་པར་ལུས་
སེམས་གིན་ཏུ་ངལ་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཚོལ་བའོ། །སྤྱིར་ཡི་དྲུགས་ཀྱིས་
ཟས་སྒོམ་རྩ་བ་ནས་མི་མཐོང་ཞིང་། བརྒྱ་ལ་མཐོང་ན་ཡང་རང་
དབང་མེད་པར་མི་གཞན་གྱིས་བཟར་མི་འཇུག །ཁོག་པའི་ནང་
རྟོགས་ནས་མི་འབར་ནའང་། མིག་གིས་མཐོང་ཡང་བཟའ་རྒྱ་མེད་
པས་གཞན་ལས་ཀྱང་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཆེ་བ་ཚོལ་གསུངས།

གཉིས་པ་ནང་གི་སྒྲིབ་པ་ཅན་ནི། གནས་པའི་ཡུལ་ཡང་བྱེ་
མ། རྒྱ་ལ་སོགས་པ་གཏན་ནས་མེད་པའི་རྫོང་བ་དང་། ཁ་ཁབ་མིག་
ཅམ་དང་མགྲིན་པ་རྟ་ར་ཅམ། ཡན་ལག་འཇག་མ་ཅམ། ལྟོ་བ་རི་
ཅམ་སོགས་ལུས་རྟེན་སྲུང་དང་འདྲ་བ་དེས་འབད་ཚོལ་ཆེན་པོས་
བཅའ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། སྐབས་རེར་ངན་ངོན་ཞེས་པ་སྟོ་ཆས་ངན་
པ། རྒྱགས་པ་དང་། ལུང་པ་དང་། རྣག་དང་། སྐབས་ལུང་སྟེ་བྱ་ཞིག་
རྟེན་པར་གྱུར་གྱུང་བྱེད་པ་རྒྱ་མཐུན། ཡུན་རིང་པོར་སེར་སྐྱ་ལ་
གོམས་པའི་དབང་གིས་དང་པོར་བ་བར་མི་རུས། བཟའ་བར་ཚོལ་

པ་ན་ཁ་ཁབ་མིག་ཅམ་མ་གཏོགས་མེད་པས་ཁར་མི་ཚུད། ཁར་
ཚུད་ཀྱང་མགིན་པ་རྟ་ར་ཅམ་ཡིན་པས་མགིན་པ་ནས་མི་ཐར། ཐར་
ཡང་སྟོ་བ་རི་ཅམ་ཡོད་པས་སྟོ་བར་སྐྱེའས་པ་ན་སྟོ་བ་རྒྱག་པ་དང་
བཀའ་པ་གསོས་པ་དང་། ཁ་སྐོམ་པ་སེལ་བ་ལ་ཕན་ཐོགས་རྒྱ་མེད་
པར་བརྒྱགས་པར་བཟའ་རྒྱ་མེད་པས་སྐར་ཡང་བཀའ་སྐོམ་གྱིས་
གཏུང་བ་ཆེར་སྐོར་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་རྒྱུང་བའོ། །

གསུམ་པ་སྐྱིབ་པ་ཅན་གྱི་སྐྱིབ་པ་ཅན་ནི། བཤེས་སྤྱིངས་
ལས། ཁ་ཅིག་མཚན་བཞིན་ཁ་ནས་འབར་བ་སྟེ། ཟུག་སྐྱུ་འབར་བའི་
ཁར་འབབ་བྱེ་མ་འཚལ། ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ། སྐ་མའི་སྐྱུག་
བསྐྱེལ་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་སྟེ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གཞན་ཐམས་ཅད་དང་།
དེའི་སྟེང་ཁ་ཟས་རན་རོན་ལྟར་པ་དང་སྐབས་སྐྱུག་ལ་སོགས་པ་རྩུང་
ཟད་ཅིག་རྟེན་པ་ཡིན་ན་ཡང་མོས་མ་ཐག་མེ་ཆེན་པོར་འབར་ཏེ། ཁ་
སྐྱ་ནས་མེ་སྟེ་དམར་སྟབ་སྟབ་དང་དུ་བ་སྟོ་སྐྱར་སྐྱར་གྱིས་འབྱུང་ཞིང་
ཁོག་པའི་ནང་མི་འབར་ནས་ན་རྒྱག་མི་བཟད་པའི་ཅ་ཅ་དྲག་པོ་སྟེ་
སྐད་རན་རང་དབང་མེད་པར་འབྱིན་ཞིང་ཤོར་པ་དང་། གཞན་ཡང་
བྱེ་མ་ཚོ་མོ་ཁ་ལ་དབང་མེད་དུ་སྐྱུང་ནས་ཟ་དགོས་བ་དང་། ཁ་ཟས་
གྱི་སྐྱིར་དུ་ཕན་ཚུན་བརྟེན་ཅིང་རྩོད་པ་དང་། ཡི་དྲུགས་ནང་ཕན་
ཚུན་འབྲུག་ནས་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་བརྟུང་བ་དང་། གཅིག་གིས་
གཅིག་ལ་བརྟེན་པ། གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་གསོད་པ་སོགས་བྱེད།

ཡི་དྲུགས་ཀྱི་ལུས་དེ་ཉ་ཅང་མི་སྐྱུག་པ་ཡིན་པས་ཁ་ཤས་ལ་
སྐྱ་བ་ཆེན་པོ་ཡོད། སྐྱ་བ་ཚང་མ་སྐྱིན་ནས་རྣག་བསགས། རྣག་ཚང་
མ་སྐྱིན། རྟོགས་དྲག་ཀྱང་བཟའ་རྒྱ་གཞན་མེད་པས་རང་གི་སྐྱ་བ་

སྒྲིབ་པའི་རྣམ་བཞོག་པ་དེ་ཡང་ཁ་བཟས་སུ་བསམ་སྟེ་བ་བ་ལ་སོགས་
 པ་རུ་མ་ཡོད་དེ། གཞན་ཡང་ཡི་དྲུགས་རྣམས་ལ་སྒྲིབ་ཐུན་རུ་སྟེ་སྒྲིབ་
 ཡི་སྒྲིབ་པ་ཅན་དང་། ཅན་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཅན་དང་། སྒྲིབ་པ་ཅན་གྱི་སྒྲིབ་
 པ་ཅན་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱབ་མོང་རུ་སྐྱབ་བསྐལ། སོས་ཀ་སྟེ་དབྱིད་
 ཀའི་རུས་ཚ་བ་ཆེ་བའི་སྟེང་ལ་ཟླ་བའི་འོད་གྱིས་ཀྱང་ཚ་བའི་
 ལྷོགས་བྱེད་ཅིང་། སྒྲིབ་ཟླ་བས་བསེལ་བའི་བྱ་བ་བྱེད་ནའང་། ལས་
 ངན་པ་བསགས་པ་དེ་དག་ལ་ཉི་མས་ཚོག་པ་ལྟ་ཅི། ཟླ་བས་ཀྱང་ཚ་
 བར་བྱེད་པ་ཡིན། དཔུན་གྱི་རུས་ཉི་མའི་འོད་གྱིས་ཀྱང་གྲང་བའི་
 ལྷོགས་བྱེད་པ་དང་། དཔུན་ཁ་ཉི་མས་དྲོད་སྒྲིབ་ནའང་ཡི་དྲུགས་
 རྣམས་ལ་ཉི་མ་ཤར་སྐབས། དེས་ཡང་སྐྱར་གྲང་བའི་ལྷོགས་བྱེད་
 པ་མ་གཏོགས་ཚ་བའི་ལྷོགས་མི་བྱེད་པ་ཡིན། ལྷོན་ཤིང་འབྲས་བུ་
 ཅན་དང་། གཞན་ཡང་ཤིང་སྟོང་ཤིང་ཏོག་མང་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་ལ་
 སླེབས་ན། ཡི་དྲུགས་རྣམས་བཤེས་སྟོན་གྱི་སྐྱབ་བསྐལ་གྱིས་མནར་
 བས་དེ་བཟའ་སྒྲིང་འདོད་ཀྱང་ལས་གྱིས་མནར་བས་དེ་ལ་བལྟས་
 པ་ཅམ་གྱིས་ཤིང་སྟོང་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་ཤིང་ཏོག་གཏུན་
 རས་མེད་པ་སྐམ་པོ་འབའ་ཞིག་ཆགས་འགོ་བ་ཡིན། ལུ་སྐྱང་ཆེན་
 པོའི་འགམ་རུ་སྒྲིབ་ཡང་ཡོངས་སྟོན་པར་འདོད་པའི་བསམ་བས་
 བལྟས་པ་ཅམ་གྱིས་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ལུ་མ་འཐུང་ལོང་ནས་དེ་
 དག་བསྐམ་པར་འཐུར་བ་སྟེ་སྐམ་པོ་ཉིད་དང་། གམ་པ་སྐྱ་ཉ་རེར་
 ལྱུར་འགོ་བ་ལ་སོགས་བརྗོད་གྱིས་མི་ལང་བའི་སྐྱབ་བསྐལ་ཡོད་དེ།
 ཡི་དྲུགས་རྣམས་ལ་སོས་ཀའི་རུས་སུ་ནི། ཟླ་བའང་ཚ་ཞིང་དཔུན་
 བྱི་ཉི་མའང་གྲང་། ལྷོན་ཤིང་འབྲས་བུ་མེད་འཐུར་དེ་དག་གིས། །

བལྟས་པ་ཚམ་གྱིས་སྤྱང་ཡང་བསྐྱམ་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །དེ་ཡི་
དྲུགས་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་དོ་བོ་ཡིན།

ཚོ་ཚད་ནི། མདོན་པ་མདོད་ལས། ཟླ་བ་ཉིན་ཞག་གི་ལྷ་བརྒྱ། །
ཞེས་གསུངས་པས། མིའི་ཟླ་བ་གཅིག་ལ་ཡི་དྲུགས་ཀྱི་ཞག་གཅིག་ཏུ་
བྱས་པའི་རང་ལོ་ལྷ་བརྒྱ་སྤྱད་ཅིང་། མི་ལོ་ལྷ་བརྒྱ་བཟི་དང་སྟོང་ལྷ་
ཡོད་དོ། །སྟེ། དེའི་ཚོ་ཚད་ནི། ཞག་མ་སུམ་ཅུ་ལ་ཟླ་བ་གཅིག་ །ཟླ་བ་
བཅུ་གཉིས་ལ་ལོ་གཅིག་ །ཟླ་བ་རེ་རེ་ལ་ཞག་མ་རེ་རེ་བཅུས་པའི་ལོ་
ལྷ་བརྒྱ་ཐམ་པ། མི་ལོ་ལྷ་བརྒྱ་བཟི་དང་སྟོང་ལྷ་ཡོད་གསུངས།

དམིགས་རྒྱུ་ནི། (བཀའ་བྲིད་ནང་ཡི་དྲུགས་དང་ཅུད་འཕྲིའི་
བྲིད་དང་དམིགས་རྒྱུ་མཉམ་ཏུ་གསུངས་ཀྱང་བལྟ་བུའི་བའི་སྐྱུར་འདྲིར་
སྤྱང་ཡོད།) དེ་དག་གི་དོན་བསམ་ཚུལ་ནི། བཅད་དོན་དམིགས་
པར་བརྒྱུལ་ནས་ཉམས་སྤྱང་བ་ནི། རྒྱབས་འགོ་བྱེད་ལ། རྒྱུར་
བ་རྒྱབས་འགོ་དང་གསོལ་འདེབས་བྱེད་ཚུལ་གཞན་ལྟར་ལ། དེ་
ལ་ཡང་ཚད་ལྡན་བྱས་ན་དམིགས་པ་སྐྱེ་མ་ལ་ཉམས་སྤྱང་མ་
སོན་བར་ཏུ་དམིགས་པ་སྐྱེ་མ་མི་སྟོབ། སོན་མ་ལོ་མང་པོ་ལམ་
འབྲས་སྟོམ་མཁན་དེ་དག་བཞིན་ཡིན། ཐན་ཡོན་འབྲས་ཏུ་མ་
བྱུང་ཡང་རི་ལྟར་དམིགས་པ་སྟོན་མ་ནམས་ཀྱང་བྱུང་ན་བྱེད་
དགོས། དེ་རིང་གི་གནས་སྐབས་སུ་གཙོ་ཆེ་བ་དེ་ཡི་དྲུགས་ཀྱི་སྐྱུག་
བསྐྱེལ་བསམ་པ་ཡིན། རྒྱབས་འགོ་གསོལ་འདེབས་བྱས་ཚར་བའི་
མཚུགས་ལ། བྱེ་མ་ཟེར་ནས་སྐྱེ་སྐྱེས་ཀྱི་སྐྱོ་ཚིག་གིས་སྐྱུན་དངས་
ནས། ཡི་དྲུགས་སུ་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་ནམས་ཀྱི་གནས་ནི་དེ་ལྟ་
སྟེ། གནས་བཤད་མ་ཐག་གུམ་པ་ལ་སོགས་པ། ཚུལ་སོགས་པ་

གཏན་ནས་མེད་པའི་ཡུལ་སྐྱོ་བ། གཤིན་རྗེའི་འཇིག་རྟེན་ཞེས་པ།
 གཤིན་རྗེ་དེ་ཡི་དྲགས་ཀྱི་ཕྱོད་ཁྱེད་ནང་ལ་གནས་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་
 གཤིན་རྗེའི་གནས་ཏ་ཅང་སྐྱོ་བ། ལྷུག་བསྐལ་ནི་ལོ་བརྒྱ་སྟོང་ལ་
 བཟའ་རྒྱ་ཉིལ་འབྱུ་ཅམ་དང་རྒྱ་མིགས་པ་ཅམ་ཡང་མི་རྟེན་པའི་
 བཤེས་སྐོམ་གྱི་ལྷུག་བསྐལ་ནི་དེ་ལྟ་བུ། ལོ་མང་པོ་ཉི་མ་རེ་རེ་ལ་ཟླ་
 བ་རེ་རེ་བྱས་པའི་མི་ཡི་ཟླ་བ་རེ་རེ་ལ་ཡི་དྲགས་ཀྱི་ཞག་མ་རེ་རེ་
 དེ་འདྲའི་ཚོ་ཚད་ནི་དེ་ལྟ་བུ། ད་ལྟ་བདག་གིས་ཉིན་ཞག་རེ་ཅམ་
 ཡང་བཤེས་སྐོམ་གྱི་ལྷུག་བསྐལ་མི་བཟོད་ན། ད་ལྟ་རང་རེ་ཉི་མ་
 གཅིག་ལ་ཡང་སྟོ་ཆས་མ་ཟོས་པར་སྟོད་དགོས་ན་ཏ་ཅང་དཀའ་
 ཞིང་། བདག་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་ཡི་དྲགས་
 ལྷ་སྐྱེས་ཉེ་ལོ་བརྒྱ་ལྷག་སྟོང་ལྷག་ཏུ་སྟོ་བཟའ་རྒྱ་མེད་པར་སྟོད་
 དགོས་བྱུང་པ་ཡིན་ན་དེ་འདྲ་བའི་ལྷུག་བསྐལ་ཅི་སྟེ་བཟོད། ལྷུག་
 བསྐལ་དེ་མི་འབྱུང་བའི་གདེང་ནི་བདག་ལ་མེད། གནས་འབྱོར་ས་
 ཀྱི་ཉམས་ཤར་ན་མ་གཏོགས་ལྷུག་བསྐལ་དེ་མི་ཡོང་བའི་གདེང་ས་
 གཏན་ནས་མེད་པ་ཡིན། ལྷགས་ཀྱི་ལྷགས་ལ་སྐྱེ་རོལ་ཏུ་གནས་
 ཚོད་ཐམས་ཅད་ནང་རྩོ་རྗེའི་ལྷས་ལ་ཚོད་བས། རྩོ་རྗེའི་ལྷས་ལ་
 འཁོར་འདས་ཀྱི་རྟེན་རྩེ་ཡི་གེ་དང་། ངན་སོང་གི་ཡི་གེ་དེ་དག་
 བྱང་རྒྱུར་ལེམས་རྒྱ་འབྱུལ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ནལ་འབྱོར་པ་ལ་
 ཉམས་མི་འདྲ་བ་ཤར་ཞིང་། ངན་སོང་གི་ཉམས་ཤར་ན་གང་ཟག་
 དེ་ངན་སོང་ལ་ནམ་ཡང་མི་འགྲོ་བར་གསུངས་པ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུ་
 ཡིན་ན་ངན་སོང་ལ་མི་འགྲོ་བའི་གདེང་ཡོད། དེ་མ་གཏོགས་པའི་
 རང་རེ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་བདག་དང་བདག་འདྲ་བ་ལ་ལྷུག་བསྐལ་དེ་

འདྲ་ཞིག་ཡོང་གི་མ་རེད་ཅེས་ཐོབ་དང་གོ་ས་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་
ངན་སོང་ལ་མི་སྐྱེ་བ་བསྐྱབ་མི་བྱུང། དེས་ན་སྐྱུག་བསྐྱེད་དེ་བདག་
ལ་མི་འབྱུང་བའི་གདེང་ནི་མེད། ཡི་རྒྱལ་གྱི་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ནི་རྒྱ་ལོར་
ཡོངས་སྐྱོད་སོགས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་སེར་སྣ་བྱེད་པ་དེ་ཡིན།
དེས་ན་སྐྱུག་བསྐྱེད་དེ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་འདོད་ཆགས་དང་སེར་སྣ་
ནི་ཉི་མ་རེ་རེའི་ནང་དུ་ཡང་བགྱང་དུ་མེད་པ་ཞིག་སྐྱེས་ནས་ཡོད།
སྐྱུག་བསྐྱེད་དེ་ཐོག་དུ་བབས་ན་རི་ལྷོད་བཞིན། དེ་བས་ཡི་རྒྱལ་གྱི་
སྐྱུག་བསྐྱེད་གྱི་གཉེན་པོ་དམ་པའི་ཚོས་རྣལ་མ་ཞིག་ཅི་ནས་
ཀྱང་བཞིན་སྐྱུག་དུ་བསམ་པ་སོགས་སྤར་བཞིན་བྱུང།

རུད་འགྲོའི་རླུག་བསྐྱེལ།

ངན་སོང་གསུམ་ལས་དང་པོ་དཔྱུལ་བ། གཉིས་པ་ཡི་རྒྱལ་གསུམ་
པ་རུད་འགྲོ་ཡིན། དེས་ན་གསུམ་པ་རུད་འགྲོའི་རླུག་བསྐྱེལ་བསམ་
པ་ནི། རྒྱུར་རུད་འགྲོ་ལ་མིག་གིས་མཐོང་བཞིན་པ། རྩེ་ཚོན་
འདྲ་མིན་མང་པོ་ཡོད། དེ་དག་བསྐྱེན་གསུམ་རུ་འདུ་སྟེ། ལྷིའི་རྒྱ་
མཚོ་ན་གནས་པ་དང་། སྤིང་བར་གྱི་ལུན་པ་ན་གནས་པ་དང་།
སྤིང་བར་གྱི་ལུན་པ་ཞེས་པ་སྤིང་པན་ཚུན་གྱི་བར་གྱི་ལུན་པ་སྟེ་ཉི་
ཟླའི་འོད་ཀྱིས་མ་བྱལ་པའི་ལུན་པ་ན་གནས་པ་དང་། ཁ་འཐོར་བ་
མཐོ་རིས་གྱི་ཡུལ་ན་གནས་པ་ཞེས་པ་ད་ལྟ་རང་རེའི་མཉམ་རུ་སྐྱམ་
སའི་ཐོག་ལ་ཡོད་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པ་ལས།

དང་པོ་ལྷིའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ན་གནས་པ་ནི། ལྷིའི་རྒྱ་མཚོ་ན་
རུད་འགྲོའི་བྱེ་བྲག་མིང་རིགས་མི་མཐུན་པ་གྲངས་དང་ཚད་མེད་
པ་ཞིག་ཡོད་པར་བཤད་ལ། དེར་སྐབས་ཡུང་དྲུངས་ནས་བཤད་
མ་དགོས་པར་མིག་གིས་མཐོན་སུམ་རུ་མཐོང་དང་མཐོང་བཞིན་པ་
ཚད་མས་བྱལ་པ་ཡིན། རུད་འགྲོར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་གཉི་ལུག་ཡིན། དེས་ན་
ལུན་པོ་སྤང་དོར་གྱི་གནས་གང་ཡང་མི་ཤེས་པ། མི་ལ་ལྟོས་ན་ཤིན་
རུ་སྐྱུགས་པ། རང་རེས་མི་སྐྱུགས་པ་ལ་བ་སྐྱུགས་བཞིན་ཞེས་དཔེར་
འཛོག་པ་བཞིན། དེས་ན་སེམས་ཅན་རིགས་མི་འདྲ་བ་རྒྱ་མཚོའི་
ནང་ལ་ཡོད་པ་དང་། ལྱིངས་ན་གནས་པ་དང་། ཁ་འཐོར་ན་གནས་

པ་དང་། སྲིང་བར་གྱི་ལུན་པ་ན་གནས་པ་དེ་རྣམས་ལ་སྲི་བྲབ་ཏུ་
སྐྱོན་ཞིང་གཉི་ལུག་པ་རི་ཆེན་པོས་ལོན་པ་ལྟ་བུའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དང་།

རྒྱ་སྲིན་ཉ་མིད་ལ་སོགས་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་གྱིས་རྒྱུ་ཏུ་མང་
པོ་དུས་གཅིག་ལ་ཟ་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ། སྲིན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་སུ་རྒྱ་སྲིན་ཉ་
མིད་ཅེས་པ་དེ་མ་མགལ་རྒྱ་མཚོའི་ནང་དང་། ཡ་མགལ་སྟེང་དུ་
ཡོད་ཅིང་། ཁ་ཉ་ཅང་ཆེན་པོ་གདང་སྐབས་བྱ་དང་བྱིའུ། རྒྱའི་ནང་
གི་ཉ་ལ་སོགས་པ་མང་པོ་ཁའི་ནང་དུ་འརྱུལ་ཞིང་། དེས་སྐབས་རེ་ཁ་
བརྩམ་པས་ཁའི་ནང་གི་སེམས་ཅན་མང་པོ་དུས་གཅིག་ལ་ཟ་བ་ཡིན།

རྒྱུ་ཏུ་མང་པོས་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་ཁ་བརྩམས་ཉེ་དུས་རྟག་
ཏུ་ཟ་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ། དུང་ལ་སོགས་པ་སེམས་ཅན་རྒྱུང་བས། རྒྱ་
སྲིན་ཉ་མིད་སོགས་སེམས་ཅན་ཆེན་པོའི་རྒྱབ་སོགས་ནས་མཚུ་
བརྩམས་ཉེ་འཁྲུང་བུ་འཕྱིགས་ཤིང་གསོད་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ། ལྷ་རྣམས་
ལ་བྱེ་ཚོན་གྱི་ཆར་བབས་པ་དང་། ལྷ་ཡང་དུད་འགྲོའི་ཁོངས་སུ་
གཉོགས་པ་ཡིན། དཔེར་ན། ཉ་རྣམས་རྒྱ་ནས་བཏོན་ཉེ་བྱེ་མའི་ནང་
ལ་བཞག་ན་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཉ་ཅང་ཆེན་པོ་ཚྱོད་བ་བཞིན། ལྷ་རྣམས་ལ་
བྱེ་ཚོན་གྱི་ཆར་བབ་པས་ཉ་ཅང་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བ། མཁའ་ལྗོངས་གིས་
འཚོ་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཉེ། མཁའ་ལྗོངས་ཞེས་པ་བྱ་བྱུང་སྟེ་སྐྱེ་ཡི་དག་
ཡིན། དེས་ན་འཁྲུང་གིས་བཟའ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བསམ་
གྱིས་མི་བྲབ་ཅིང་བརྗོད་གྱིས་མི་ལང་བ་ཡོད་དོ། །

ཉེ་ལྗོངས་འོད་གྱིས་མ་བྲབ་པའི་སྲིང་བར་གྱི་ལུན་པ་ན་
གནས་པ་རྣམས་ལ་ཉེ་ལྗོངས་པས་ལུན་པ་ལུན་ནག་ཏུ་གྱུར་ཉེ་རང་

གི་ལག་པ་བརྒྱུད་བསྐྱེད་ཅམ་ཡང་མི་མཐོང་བ་དང་། གང་ཡང་མི་
མཐོང་བས་བཟའ་བརྟུང་ཡག་སྲུག་དང་། བཟའ་རྒྱ་ཡིན་མིན་གང་
ཡིན་ཡང་། མཐུན་དུ་གང་བྱུང་ཅམ་ཟ་བ་ལས་གཞན་པ་མ་རྟེན་པའི་
སྲུག་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་ཡོད་དོ། །

ཁ་འཐོར་བ་རྣམས་ལ་བདག་ཏུ་མ་བཟུང་བ་དང་བདག་
ཏུ་བཟུང་བ་གཉིས། བདག་ཏུ་མ་བཟུང་བ་ཞེས་པ་བདག་སོ་མེད་པ།
དཔེར་ན། རི་ལ་གནས་པའི་རི་དྲགས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ནི་གཅིག་
ལ་གཅིག་ཟ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྲུག་བསྐྱེད། མི་དང་དུད་འགྲོ་ནང་
ཁྱུ་ལྱིས་དག་མི་ཡོང་རམ་སྟམ་སྟེ། ཉག་ཏུ་ཡང་བག་ཚོན་བྱས་ནས་
སྡོད་དགོས་པ། གཞན་ཡང་། ལུ་ཉིག་གི་ཆེད་དུ་གསོད་པ་དང་། ལྷ་
ཡི་ཆེད་དུ་གསོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་འགའ་ཤས་ཀྱི་རྩས་པ་གོང་
ཆེན་ཡིན་པས་རྩས་པའི་ཆེད་དུ་གསོད་པ་དང་། ཤ་ཡི་ཆེད་དུ་གསོད་
པ་དང་། བགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆེད་དུ་གསོད་པ་དང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་
ཚོག་ནས་མི་ཡིས་གསོད་པ་དང་། ཡང་དགོས་པ་གཞན་མེད་པར་
ཅིང་མོ་བྱས་ནས་ཀྱང་སེམས་ཅན་མང་པོ་གསོད་པ། དེ་ལ་སོགས་པ་
སེམས་ཅན་རྣམས་སྲུག་བསྐྱེད་ཤིན་ཏུ་ཆེན་སོ་སྟོང་བ་ཡིན།

ཡང་ད་ལྟ་རང་རེས་མཐོང་བཞིན་པ། མི་ཡིས་བདག་ཏུ་
བཟུང་བ་སྐོ་ཚོག་སེམས་ཅན། ཉ་དང་། གཡག་ཁྱུག་ཁབ་ལྷགས། མ་
ཉེ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ལ་བརྟུང་རྟེན་བྱས་ཉེ་མི་ཡིས་གཏན་ནས་
བྱེད་མི་ཐུབ་པའི་ལས་ལ་བཀོལ་ཞིང་བརྟེན་པ་དང་། མི་རྣམས་
ལས་རིང་པོ་ལས་བྱས་ཉེ་ཆས་པར་གྱུར་ན། ལས་ལ་མ་བསྐྱེད་
བར་སྟོད་སྟོད་འཛོག་གྱང་། དུད་འགྲོ་ལ་མ་ཆས་བར་དུ་ལས་ལ་

བསྐལ། རྣམ་པའི་སྐབས་ལས་བྱེད་པའི་མན་ཐོགས་མི་འདུག །དེ་
ལས་པགས་པ་དང་། ཤ་ཡི་ཆེད་རུ་གསོད་དགོས་ཞེས་ཆོ་གང་ལས་
བྱས་པའི་རྗེས་ལ་མཐར་གསོད་པ་ལ་སོགས་པའི་རླུག་བསྐལ་བསམ་
གྱིས་མི་བྱབ་པ་ཡོད་དེ། བཤེས་སྦྱངས་ལས། ཁ་ཅིག་ལྷ་ཉིག་བལ་
དང་རུས་པ་དང་། །ཤ་དང་པགས་པའི་ཆེད་རུ་འཆི་བར་འགྱུར། །
དབང་མེད་གཞན་དག་རྟོག་པ་ལག་པ་དང་། །ལྷགས་དང་ལྷགས་ལྷ་
འདེབས་པས་བཏབ་སྟེ་བཀོལ། །ཞེས་སོ། །རུད་འགྲོའི་རླུག་བསྐལ་
ཞིབ་རུ་བྱ་མི་དགོས་པར། ཚང་མས་མཁྱེན་པ་བཞིན་ཡིན། དེས་
བསྐོམ་བྱའི་དོན་ལ་སོས་བསམ་གྱིས་སློབ་འདོགས་བཅད་ནས།

དམིགས་རྒྱུ་ནི། དེ་ལྟར་བཤད་པ་རྣམས་སློབ་ལུ་རུ་དེས་
པར་བྱས་ལ། ཉམས་ལེན་དངོས་ཀྱི་ཆོ་སྐབས་འགྲོ་དང་དམིགས་པ་
སྲ་མ་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་རུ། ཀྱི་མ་རུད་འགྲོ་སྦྱི་དང་བྱེ་བཤག་སྦྱིའི་རྒྱ་
མཚོ་ན་གནས་པ་རྣམས་དང་། སྦྱིང་བར་གྱི་ལུན་པ་ན་གནས་པ་དང་།
ཁ་འཐོར་བ་རྣམས་ཀྱི་རླུག་བསྐལ་ནི་དེ་ལྟར་རུ་འདུག །རླུག་བསྐལ་
དེ་མི་ཡོང་བའི་གདེང་ནི་བདག་ལ་མེད། རུད་འགྲོར་སྦྱེ་བའི་རྒྱ་མི་
ཤེས་པ་སྲང་དོར་གྱི་གནས་ལ་སྦྱངས་པའི་གཏི་ལུག་གིས་ཀྱུན་ནས་
བསྐྱངས་པའི་ལས་ངན་པ་མང་པོ་ཞིག་སྟོན་མ་ནས་བསགས་ནས་
ཡོད་ལ་ད་ལྟ་ཡང་གསོག་བཞིན་པ་ཡིན་པས་རླུག་བསྐལ་དེ་ལྟ་བུ་
སོག་རུ་བབས་ན་ཅི་སྟེ་བཟོད་སྐྱམ་རུ་ཡིད་སྦྱོར་ལྟར་དེ་བ་དང་། རུད་
འགྲོར་སྦྱེས་ན་དེའི་ལས་དེ་འདྲ་ཞིག་མིས་གཏན་ནས་བྱེད་མི་ཐུབ།
དེའི་ངང་ནས་དཀོན་མཚོག་ལ་གསོལ་འདེབས་དང་། རླུག་བསྐལ་གྱི་
གཞེན་སོ་དམ་པའི་ཚོས་གཤའ་མ་ཞིག་ཅི་ནས་ཀྱང་ཉམས་སུ་སྲང་

བར་བྱ། དེ་ཡང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་དང་མཐུན་པར་གསུང་ངག་
རིན་པོ་ཆེ་ལམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་གདམས་ངག་འདི་ཉམས་
སྲ་བྲང་ལ་ཉམས་སྲ་ཚུང་ངེས་པ་ཞིག་བྱ་དགོས་སྟུང་པ་སོགས་དང་།
དེ་ལྟར་འགྱུར་བ་ཞིག་བྲམ་དང་དཀོན་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་ནམ་པ་
གསུམ་གྱིས་མཁུན་སྟུང་དུ་སློང་ཐག་པ་ནས་གསོལ་བ་གདབ། རྗེས་
དགོ་ཚ་བསྟོ་ཞིང་དྲན་ཤེས་བསྟེན་པ་འདྲ།

འགྲུར་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ།

གཞིས་པ་འགྲུར་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བསམས་ལ་ཞེན་པ་སྤང་བ་ལ། སྐྱིར་
 བཏང་ནས་ནི་འགྲུར་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བསམ། བྱེ་བྲག་མི་ཡི་འགྲུར་
 བའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བསམ། ལྷ་དང་ལྷ་མིན་ལ་འགྲུར་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་
 བསམ་པ་དང་གསུམ་གྱི་སློ་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན། དེའང་རན་
 མོང་གསུམ་ལ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཡོང་ཡོད་མོད། རན་མོང་གསུམ་ན་སྐྱུག་
 བསྐྱེལ་ཡོད་པ་ཚང་མས་ཤེས་ནའང་མཐོ་རིས་ལྷ་དང་ལྷ་མིན་མི་
 གསུམ་གྱི་ཡུལ་ན་བདེ་བ་འབའ་ཞིག་མ་གཏོགས་སྐྱུག་བསྐྱེལ་མེད་
 པ་ཡིན་ནོ་སྐྱུམ་ན་དེ་ནོར་བ་ཡིན། དེ་ནི་སློམ་ཞིབ་ཏུ་མ་བརྟགས་པ་
 ཡིན། ཉེ་བསམ་སློ་ཞིབ་ཏུ་མ་བཏང་བ་ཡིན། བརྟགས་ན་སྐྱེ་བསམ་
 སློ་ལེགས་པར་བཏང་ན། མཐོ་རིས་གསུམ་ནའང་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་རང་
 བཞིན་ལས་མ་འདས་པས་ཉེ་མཐོ་རིས་གསུམ་ན་ཡང་སྐྱུག་བསྐྱེལ་
 གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་མ་གཏོགས་བདེ་སྐྱིད་མེད་དོ། །

དེ་ལ་རེ་ཞིག་འགྲུར་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཡོད་ཚུལ་ནི། སྐྱིར་
 སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ནི། ཡོངས་བྲགས་སུ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཏུ་དོས་
 འཛིན་པའི་གཟུགས་སོ་ལ་ན་ཚེ་འབྱུང་བ་དང་། ལེམས་ལ་མ་སྐྱིད་
 པ་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཡིན། དེ་ཚོར་བ་ལ་བདེ་སྐྱུག་
 བཏང་སློམས་གསུམ་ཡོད་པའི་ནང་གི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དེ་ཡིན། སྐྱུག་
 བསྐྱེལ་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དེ་སྐྱེ་བའི་རུས་ཀྱང་སྐྱུག་བསྐྱེལ། གནས་

པའི་རུས་ཀྱང་སྐྱུག་བསྐལ་རུ་གནས་པ་ཡིན། འཇུར་བའི་སྐྱུག་
བསྐལ་ནི། སྐྱུར་ཡོངས་གྲགས་བདེ་སྐྱིད་དང་ཚོར་བ་བདེ་བ་ལ་ངོས་
འཛིན་པ། སྐྱེ་བའི་རུས་བདེ་བར་སྐྱེ་ན་ཡང་འགག་པའི་རུས་སྐྱུག་
བསྐལ་རུ་འགོ་བ་དེ་ཡིན།

འཇུར་བའི་སྐྱུག་བསྐལ་བཤད་པ་ལ། འཇུར་བའི་སྐྱུག་
བསྐལ་དེ་རི་ལྟར་ཞེ་ན། རྗེ་བཅུན་རིན་པོ་ཆེས། ལྷ་མ་ས་སྐྱེ་བ་ཆེན་
པོ་ལ་རྗེ་བཅུན་ནལ་འཕྱོར་གྱི་དབང་སྐྱུག་གིས་ཞལ་གཟིགས་ནས་
གསུང་ངག་རིན་པོ་ཆེ་གནང་བ་བཞིན། མགོན་པོ་འཇམ་པའི་
དབྱངས་ཀྱིས་ཞལ་གཟིགས་ནས་སློབ་སྦྱོང་ཞེན་པ་བཞི་བྲལ་གནང་
བ་ཡིན། ཞེན་པ་བཞི་བྲལ་གྱི་ཚིག་ཚོ་འདི་ལ་ཞེན་ན་ཚོས་པ་མིན། །
འཁོར་བ་ལ་ཞེན་ན་ངེས་འབྱུང་མིན། །བདག་དོན་ལ་ཞེན་ན་བྱང་
སེམས་མིན། །འཛིན་པ་བྱང་ན་ལྟ་བ་མིན། །ཞེས་པའི་སློབ་གཙུག་གི་
ནང་ལ་ཐེག་པ་ཆེ་ཚུང་གཉིས་ཀའི་ལམ་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པ་བསྐྱུས་
པ་ཡིན། དེ་ཡི་འབྲེལ་པའམ་རྒྱས་བཤད་རུ་རྗེ་བཅུན་རིན་པོ་ཆེ་ཡིས་
གསུང་མགུར་མཛད་པའི་ནང་ལ་ཚིག་འདི་དག་ཡོད། །ཚོ་འདི་ལ་
ཞེན་ན་ཚོས་པ་མིན། །འཁོར་བ་ལ་ཞེན་ན་ངེས་འབྱུང་མིན། །ཞེས་
པས་འཁོར་བ་སྐྱུག་བསྐལ་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་བཤད་རུས། བྱང་
པར་སྐྱུག་བསྐལ་གྱི་སྐྱུག་བསྐལ་དང་། འཇུར་བའི་སྐྱུག་བསྐལ་ཞེས་
པ་ག་འདྲ་ཡིན་མིན་གསུངས་ཡོད།

དེ་ལ་འཇུར་བའི་སྐྱུག་བསྐལ་བསམ་ཅེན། །བརྒྱ་བྱིན་
ཐ་མལ་རུ་འཇུར་གྱིན་གདའ། །ཞེས་ལྟ་ཡི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་
རུ་སྐྱེས་ན་ཡང་ཕན་ཐོགས་རྒྱ་གང་ཡང་མེད། ལྟ་ཡི་དབང་པོ་

བརྒྱ་བྱིན་ཞེས་མིར་མ་ཟད་ལྷ་ཡི་རྒྱལ་པོ་བྱས་ཏེ། གནས་དང་པོ་
 བྱང་། ལོངས་སྤོང་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ལ་ཡིད་སྤོམ་
 རྒྱ་གང་ཡང་མེད། ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། རྟག་པ་བརྟན་པ་གང་ཡང་
 མེད། བམ་ཞིག་བརྒྱ་བྱིན་ཚེ་འཕོས་ནས་སྐྱེ་བོ་ཐ་མལ་དུ་འགྲུང་
 འགོ་བ་གསུངས་པ་ཡིན། སྐྱུར་རྒྱལ་བའ་དུ་འགྲུང་གིན་གདའ། །
 ཞེས་སྣོང་འཁོར་ལོས་བསྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་གྲིང་བཞི་ལ་དབང་
 བའི་རྒྱལ་པོ་སྐད་གསལ་ཆེན་པོ་དེ་འདྲ་བུར་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད། དེ་
 འདྲ་དུ་སྐྱེས་ན་ཡང་སུ་ཐོགས་མེད། ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། རྟག་པ་བརྟན་
 པ་མེད་པས། འཁོར་ལོས་བསྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཡིན་ན་ཡང་བམ་ཞིག་
 ཚེ་ཡི་དུས་བྱས་ནས་བརྟན་ཏེ་གཡོག་པོ། གཡོག་པོའི་ནང་གི་ཐ་མ།
 གཡོག་པོའི་ཡང་གཡོག་དུ་སྐྱེ་བར་གསུངས། ཉི་ཟླ་ལུན་པར་འགྲུང་
 གིན་གདའ། །ཞེས་ཉི་མ་དང་ཟླ་བ་རང་གི་ལུས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་
 ལུན་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་བར་བྱེད་པ་དེ་ཡང་མི་རྟག་པའི་རང་
 བཞིན། དེ་ཡང་བམ་ཞིག་ཚེ་ཡི་དུས་བྱས་ནས་ལུན་པ་ལུན་ནག་ཐ་
 བ་རང་གི་ལག་པ་བརྒྱང་བསྐྱུམ་ཅམ་ཡང་མི་མཐོང་བ་དེ་འདྲར་
 འགྲུང་གིན་འདའ། དེ་ལྟར་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་ཆེས་ཀྱང་། །ཞེས་ལྷ་
 དང་ལྷ་མ་ཡིན་ལ་སོགས་པའི་འགོ་བ་གཞན་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གང་
 འདྲ་ཡོད་པ་བཀའ་ཡང་དག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ལ་བརྟེན་ནས་
 ཡིད་ཆེས་ན་ཡང་། ཐལ་པས་རྟོགས་པར་མི་རུས་པས། །ཞེས་སོ་སོ་
 སྐྱེ་བོས་འཕྲལ་དུ་རྟོགས་མི་རུས། དེས་ན་བལྟ་ས་དེ་མི་རང་གི་སྐྱུག་
 བསྐྱེལ་དེ་རང་རེ་ཚོང་མས་དུས་རྒྱུན་དུ་མཐོང་དང་མཐོང་བཞིན་
 པ་ཡིན་པས་རང་སྤང་མི་ཡི་འགྲུང་བ་ལྟོས། །ཞེས་དང་། །བཤེས་

སྒྲིབ་ལས་ཀྱང་། བརྒྱ་བྱིན་འཇིག་རྟེན་མཚོན་འོས་ལྗུང་ནས་ཀྱང་། །
ལས་གྱི་དབང་གིས་སྤྱིར་ཡང་ས་སྟེང་སྟུང་། །འཁོར་ལོས་བསྐྱར་
བ་ཉིད་རུ་བསྐྱར་ནས་ཀྱང་། །འཁོར་བ་དག་ཏུ་ཡང་བྲན་ཉིད་རུ་
འགྱུར། །ཉི་མ་ཟླ་བ་ཉིད་ཐོབ་རང་ལུས་གྱི། །འོད་གྱིས་འཇིག་རྟེན་
མཐའ་དག་སྣང་བྱས་ཏེ། །སྤྲར་ཡང་སྐྱབ་ནག་སྤྲག་རུམ་སྤྱིན་གྱུར་
ནས། །རང་གི་ལག་པ་བརྒྱུང་བའང་མཚོང་མི་འགྱུར། །ལྟ་ལྟལ་
འདོད་བདེ་གིན་ཏུ་ཆེན་པོ་དང་། །ཚོངས་ཉིད་ཆགས་བྲལ་བདེ་
བ་ཐོབ་ནས་སྤྲར། །མཁར་མེད་མེ་ཡི་བྱུང་གིང་འགྱུར་བ་ཡི། །སྤྲག་
བསྐྱལ་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་བསྟེན་འཚལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དང་།
དེར་མ་ཟད་ཚོངས་པ་ལ་ལོགས་པར་སྐྱེས་ན་ཡང་སྤྲར་ཡང་མཁར་
མེད་གྱི་མེ་ཡི་བྱུང་གིང་རུ་གྱུར་ནས་སྤྲག་བསྐྱལ་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་ལྟོང་
བ། །མདོར་ན་སྤྱིད་པ་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་གང་རུ་སྐྱེས་ཀྱང་
སྤྲག་བསྐྱལ་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །

མིའི་འགྱུར་བའི་སྤྲག་བསྐྱལ་ཡང་། །རྗེ་བཙུན་རིན་པོ་ཆེས།
མི་མང་པོ་གཅིག་ཏུ་འགྲོ་ཡིན་གངའ་ཞེས་པ་བྲིམ་ཚང་གཅིག་
ལ། །ཐོག་མར་པ་མ་དང་། །བྱ་སྤྲག་ལ་ལོགས་པ་མང་པོ་ཡོད་ན་
ཡང་། །རིམ་བཞིན་པ་མ་རྣམས་འདས་གིང་། །བྱ་སྤྲག་གྱང་འདས་ཏེ་
མེད་པར་འགྱུར་བ། །དཔེར་ན། །སྤྲར་ང་པོད་ནས་ཡོང་རུས་མཉམ་
རུ་མི་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་། །ད་ལྟ་མཉམ་རུ་ཡོད་པ་བཞི་ལྔ་ཅམ་མ་
གཏོགས་སྤྲག་མེད། །འོར་སྤྲག་པོ་སྤྲར་པོར་འགྲོ་ཡིན་གངའ་ཞེས་ད་
ལྟ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡིན་ན་ཡང་རིམ་བཞིན་སྤྲར་པོ་རྒྱ་རྩ་བ་ནས་མེད་
པར་འགྱུར་བ། །ཁ་དྲག་པོ་ཞན་པོར་འགྲོ་ཡིན་གངའ་ཞེས་པ་སྤྲ་

མ་མི་དབང་ཆ་ཆེན་པོ། ཁ་དྲགས་ཆེན་པོ་ཡིན་ཡང་ནམ་ཞིག་ལ་
འགྱུར་བ་སློབ་ནས་དབང་ཆ་གང་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན།
དེ་ལ་སོགས་པ་བསམ་མི་བྱུང། །ཅིས་སོ། །མདོར་ན་དག་གཉེན་ཏུ་
འགོ་བ། གཉེན་དག་ཏུ་འགོ་བ་ལ་སོགས་པ་འགྱུར་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་
བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ཡོད་གསུངས།

གཞན་ཡང་མིའི་ལུས་འདི་ལ་སྐྱེ་ཆ་ན་འཆིའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་
རྒྱ་པོ་བཞིས་ཉེན་ཞིང་གཅེས་པ་དང་། འགོ་བ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་ཆ་ན་
འཆིའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་རྒྱ་པོ་བཞི་ཡིས་གཅེས་ཤིང་། ལྷག་པར་ཏུ་རང་
རེ་མི་རྣམས་རིགས་མཐུན་གཅིག་ཡིན་པས། སྐྱེ་ཆ་ན་འཆིའི་སྐྱུག་
བསྐྱེལ་གྱི་རྒྱ་པོ་ཆེན་པོ་བཞིས་མ་མཐར་བའི་སྐྱེ་པོ་གཏན་ནས་མེད།
འཕགས་པའི་སྐྱེ་པོ་མ་གཏོགས། གཞན་སོ་སོའི་སྐྱེ་པོ་ཞིག་ཡིན་
ནས་བརྒྱུད་། སྐྱེ་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ། བ་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ། མས་པའི་སྐྱུག་
བསྐྱེལ། སྤི་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་མེད་པ་གཏན་ནས་མེད་པ་དེ་ཀུན་གྱིས་
ཤེས་པ་བཞིན་ཡིན།

སྐྱེ་བ་མངལ་དོག་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ། མས་པ་ཡང་ཚོ་འཛོམས་
པའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ། བ་བ་ནད་མེད་པ་འཛོམས་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ། འཆི་
བ་སྐོག་འཕོག་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ལྟ་བུ་ཡིན། སྐྱེ་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་
གང་ཞེ་ན། སྐྱེ་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ནི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་
ཡིན་ལ། ཀུན་འབྱུང་ལས་ཉོན་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་སྲིད་རང་
གི་དོ་བོ་ཡང་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཡིན་པ། དཔེར་ན། མངལ་སྐྱེས་ལྟ་བུའོ། །
སྲིད་མངལ་སྐྱེས། མོང་སྐྱེས། རྩོད་གཤེར་སྐྱེས། རྩུས་སྐྱེས་བཅས་སྐྱེ་
གནས་བཞི་ཡོད་ཅིང་། མངལ་སྐྱེས་ཞེས་པ་རང་རེ་མི་དང་འགོ་བ་

མང་པོ་ཞིག་མའི་མངལ་ནས་སྐྱེས་པ་དེ་ལ་མངལ་སྐྱེས། མྱོང་སྐྱེས་
 ཟེར་ན་བྱ་ལ་སོགས་པ་སྐོང་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་ལ་སྐོང་སྐྱེས། དང་པོ་
 མྱོང་སྐྱེས། དེ་ནས་སྐོང་བཟོལ་ཉེ་མོན་ཡོང་བ་དེ་ལ་སྐོང་སྐྱེས། གྲོད་
 གཤེར་སྐྱེས་ཞེས་པ་ཚོ་དྲོད་དང་གཞལ་ཚོན་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ལས་འབྱུ་
 མང་པོ་སྐྱེས་པ་དེ་དག་ལ་དྲོད་གཤེར་སྐྱེས། ལྷན་སྐྱེས་ཞེས་པ་མ་མ་
 མེད་པར་བལྟས་ཉེ་སྐྱེས་པ་དེ་ལ་ལྷན་སྐྱེས། དེ་འདྲའི་སྐྱེ་སྤངས་མི་
 འདྲ་བ་བཞི་ཡོད། ད་ལྟ་རང་རེ་མི་ཡི་སྤྱད་བསྐྱེད་བཤད་པའི་སྐབས་
 ཡིན་པས་མ་ཡི་མངལ་ནས་སྐྱེས་པའི་སྤྱད་བསྐྱེད་གང་འདྲ་ཡོད་ཅེ་
 བ། མངལ་སྐྱེས་ལ་མ་ཡི་མངལ་དུ་མྱོད་པའི་སྐབས་སྤྱད་བསྐྱེད་ཆེན་
 པོ་ཡོད། གྲིང་བ་དང་བྱ་དོག་པ། ལྷག་པར་དུ་ཡང་མས་ཟས་བཟས་
 བས་རྩོལ་བ་རྒྱག་པའི་སྐབས་བཅོམ་བ་ལྟ་བུའི་སྤྱད་བསྐྱེད་ལ། ཡང་སྣོགས་
 པའི་སྐབས་ལ་ཡངས་པོར་ཆགས་ནས་གཡང་གཟར་པོར་དབྱངས་
 པ་ལྟ་བུའི་སྤྱད་བསྐྱེད་ལ། ཨ་མས་འགོ་འདུག་གྱེད་པའི་སྐབས་གཡང་
 ལ་ལྷུང་བ་ལྟ་བུའི་སྤྱད་བསྐྱེད་ལ། ཁ་ཟས་ར་ལ་སོགས་པ་ཚོ་པོའི་རིགས་
 འཁྱུང་བའི་སྐབས་མི་སྤྱད་བསྐྱེད་ལྟ་བུའི་སྤྱད་བསྐྱེད་ལ། གང་མོ་འཁྱུང་
 པའི་སྐབས་ཚུ་འབྱུག་སྤྱད་བསྐྱེད་ལྟ་བུའི་སྤྱད་བསྐྱེད་ལ། ཡང་མའི་མངལ་
 དུ་ཟླ་བ་དབྱ་མྱོད་སྐབས་བྱ་དོག་པ། རྒྱང་ལག་བརྒྱང་ས་དང་། ལྷང་
 བ་ཡང་མེད་པས་ལུན་ལྷུང་དུ་སྤྱད་བསྐྱེད་ཆེན་པོ་ཡོད་གསུངས།

དེ་ནས་བཅོམ་བའི་སྐབས་འཁྱུང་མིག་ནས་དྲངས་པ་ལྟ་བུ་
 ཞེས་བྱ་དོག་པའི་སྤྱད་བསྐྱེད་ལ། སྐྱེས་ཚར་ནས་ཀྱང་སྐོན་མ་མངལ་
 དུ་གནས་སྐབས་ཤིན་ཏུ་འཇམ་པོ་ཡོད་པས། ལྷི་ཏུ་རས་ལ་སོགས་
 པ་འཇམ་པོ་རྗེ་འདྲ་ཞིག་བཏིང་ན་ཡང་རེག་བྱ་གསར་པ་ཞིག་ཡིན་

པས། ཚོར་མའི་བྱང་བུའི་ནང་ལ་ལྷུང་བ་ལྟ་བུའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ། དང་པོ་
སྐྱེས་པའི་སྐབས་ལྷ་དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཡོད།

ཀས་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ནི། དང་པོ་གཞུགས་མི་སྐྱུག་པར་
བྱེད་པ། རྩོན་མ་གཞོན་ལྱའི་སྐབས་གཞུགས་དྲང་པོ་གཉེར་མ་དང་
སྐྱ་དཀར་ལ་སོགས་པ་མེད་པ། གཞུགས་མཛེས་སོ། དཀར་དམར་
ཡིད་ཏུ་འོང་བ་དེ་རི་ཅམ་ནས་ཀས་ཤིང་འཕོགས་ཏེ་གཞུགས་སོ་
ཡང་བྱོག་སོ། ལྷུང་ལྷུང་། གདོང་པ་ཡོངས་གཉེར་མས་གང་བ། མགོར་
ཡང་སྐར་སྐྱ་ནག་སོ་ཡོད་པ་དེ་སྐྱ་དཀར་སོར་འགྲུང་བ། འགའ་
ཞིག་སྐྱ་ཐམས་ཅད་བྱང་ནས་སྐྱི་ཐེར་ཏུ་འགྲུང་བ། དེ་ལྟར་དང་པོ་
གཞུགས་མི་སྐྱུག་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་ནས་མཐུ་སྟོབས་ཉམས་པ་
ཞེས་མི་ཀས་པའི་སྐབས་གཞུགས་སོ་ལ་སྟོབས་ལྷུགས་མེད་པ། ལྷ་
མ་གཞོན་པའི་སྐབས་ཡར་ལངས་བ་དང་། མར་ལྡོད་པ་འགོ་འདུག་
བདེ་བ། ལྷུང་མོ་བལྟ་བ་དང་། ལྷོ་བསང་ལ་འགོ་བ་སོགས་གང་བྱས་
ཀྱང་ཚོང་མ་བྱེད་ཐུབ་པ། ཀས་པའི་སྐབས་གང་ལ་ཡང་སྐྱོ་བ་མེད་
པ། ལས་བྱེད་མི་སྐྱབ་པ། ཡར་ལངས་སྐབས་ཀྱང་འཁར་བར་བརྟེན་
དང་། ཡང་ན་གཞན་གྱིས་རོགས་བྱས་ན་མ་གཏོགས་ལངས་མི་སྐྱབ་
པ། མར་ལྡོད་ཏུས་ཀྱང་དཀའ་བ། དག་གི་མཐུ་ཉམས་པས་སྐད་གྱི་
ངར་ཤོར་ཏེ་སྐད་ཆ་ཡང་ལེགས་པའར་བཤད་མི་སྐྱབ་པ། སེམས་གྱི་
མཐུ་ཉམས་ནས་ལས་གང་ཡིན་ན་ཡང་། ད་མི་འཛོལ། མི་ཡོང་། ད་
ཀས་ནས་བསྐྱབ་མི་སྐྱབ་བསམ། སྐད་ཆ་གང་དང་གང་པན་ཚུན་
བཤད་པ་དག་ཀྱང་འཕྲལ་ཏུ་བརྗེད་འགོ་བ། དེ་ལྟར་ལས་གང་བྱས་
པ་ཡིན་ན་ཡང་ལོར་འཁྲལ་མང་སོ་འབྱུང་བ་ཡིན།

དེ་ནས་གཟི་བརྗིད་ཉམས་པ་ནི། སྲ་མ་གཞོན་པའི་སྐབས་
ཀུན་གྱིས་བརྗོད་པ་བྱས་ཏེ་ཚུད་འཛོལ་པོ་དང་། མཁས་པ། ཡག་པ་
ཡོད་ཟེར་བ་ལ། མས་དུས་ཚུད་གྱིས་གང་ཡང་མི་འཛོལ་ཞེས་ཐ་ན་སོ་
སོའི་བྱ་རྒྱུད་ཚེ་བོ་རྣམས་ཀྱང་བརྟམས་བཅོས་བྱ་ཡུལ། སྲར་གྱི་བསོད་
ནམས་དབང་ཐང་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རིམ་གྱིས་མར་འགྲིབ་ནས།
གཟུགས་པོར་གྱོན་པ་རི་ཅམ་མཐུག་པོ་གྱོན་ཡང་དྲོས་མི་ཐུབ་པ། ལྟོ་
ཆས་རི་ཅམ་ལེགས་པ་བཟས་ཀྱང་བྲོ་བ་ལྟོང་མི་ཐུབ་པ། རྣ་བས་ཀྱང་
སྐད་ཆ་དེ་ཅམ་མི་གོ་བ། གཏམ་གྱི་བདེན་པ་ཡང་མི་ཐོབ་པ། མདོར་
ན་ད་ནི་གང་ཡང་འཛོལ་པ་མི་འདུག །ལོ་ལོ་ན་ནས་གཟུགས་པོ་ཡང་
མས། ད་ནི་ཤི་ན་དགའ་བར་འདུག་བསམ། ཤི་བ་ལ་གཏིང་ནས་
དགའ་མཁན་སྲ་ཡང་མེད་ཀྱང་སྲ་མ་བྱེད་ཐུབ་པ་ལྟར་ད་ལྟ་གཏན་
ནས་བྱེད་མི་ཐུབ་པས་ཤི་རྒྱུར་སྒྲོན་པ་ཡང་ཡོང་གི་ཡོད།

དེ་ནས་མདངས་འཕྲོགས་པར་བྱེད་པ་ནི། སྲར་གཟུགས་པོ་
བཀུགས་མདངས་སྣན་པ། གཟི་བརྗིད་ཡོད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་སྡོ་གོག་
པ། རྒྱ་གོག་པ། སྐབས་དང་ལུད་པ་ལ་སོགས་པ་མང་པོ་ཐོན་པ། ཁ་སྲ་
ཐམས་ཅད་སྐྱུ་ཁད་གྱིས་འགོ།

དེ་ནས་འཆི་བར་བྱེད་པ་ནི། འཆི་ནད་གྱི་གཙོ་བོ་མས་པས་
ལོན། མས་ཏེ་གཟུགས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་མེད་པ་འབྲལ་དུ་ལང་མི་
བདེ་བ། ལྟོ་ཆས་ཐོས་ན་ཡང་མི་འཇུ་བ། སར་རྒྱུར་ཅུང་འགོ་དགོས་
ན་ཡང་འབྲལ་དུ་དུགས་བསགས་པ། ལྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ལྷགས་
ལ་ཚེ་རིང་པོ་བྱུང་ན་དགའ་བ་དང་། གཞན་དག་གིས་ཀྱང་ཚུད་ཚེ་
རིང་པོ་ཡོང་བར་ཤོག་ཅེས་སྒྲོན་ལམ་འདེབས་ཀྱང་། ཚེ་རིང་པོ་བྱུང་

ན་ཡང་ཚེ་རིང་པོའི་གྲུབ་འབྲས་མཐར་སྐྱེག་གས་ཤིང་འཕོགས་པའི་
དཀའ་ངལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡིན།

ཡང་ན་བའི་སྐྱེག་བསྐྱེད་ནི་ཀུན་གྱིས་ཤེས་པ་བཞིན། ན་
བའི་ཚེ་གཏན་ནས་མི་སྦྱིད་པ་དང་། ཐ་ན་སོ་ན་པ་ལ་ཡང་ཤིན་ཏུ་
མི་སྦྱིད་པ་འབྱུང་ཞིང་། སྦྱིར་ན་བའི་སྐབས་ལྷན་ལ་བྱུག་རྩེ་དྲག་པོས་
ཏ་ཅང་མི་བདེ་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་སྐྱེན་དབྱུང་རྩེ་མོ་བསྟེན་པའི་
སྐྱེག་བསྐྱེད། དེར་སྐབས་ན་ཚེ་ངན་པ་ལ་གཤག་བཅོས་ལྟ་བུའི་སྐྱེན་
བཅོས་དྲག་པོ་བྱེད་དགོས་པ་དང་། སྐྱ་མའི་རུས་ཁྲག་གཏར་བ་དང་།
མེ་བཅའ་འཛོག་པ་སོགས་ཀྱི་སྐྱེག་བསྐྱེད།

ཡང་སྐྱེན་ཁ་བ་བཟའ་དགོས་པའི་སྐྱེག་བསྐྱེད། ཞེས་པ་སྐྱེན་
རོ་བསྐྱ་བ་བཟའ་འདོད་མེད་ན་ཡང་ན་ཚས་མཐར་སྐབས་མི་བཟ་
ཐབས་མེད་ཀྱི་སྐྱེག་བསྐྱེད། འདོད་པ་འགོགས་པའི་སྐྱེག་བསྐྱེད། ཞེས་
པ་རྩེ་ཆས་ཀྱང་རང་གི་རྩོལ་འབབ་པ་དག་ནད་ལ་གནོད་ཀྱི་དོགས་
ནས་བཟའ་འདོད་པ་བཟའ་རྒྱ་མེད། བཟའ་མི་འདོད་ཀྱང་ནད་ལ་
ཕན་པའི་རེ་བས་ཁ་བ་དང་སྐྱར་མོ་ལ་སོགས་པ་བསྟེན་དགོས་པའི་
སྐྱེག་བསྐྱེད། གང་ཟས་ཀྱང་མི་འཕྲོད་པའི་སྐྱེག་བསྐྱེད། ཉིན་འཕྲོལ་
ན་མཚན་མི་འཕྲོལ། མཚན་འཕྲོལ་ན་ཉིན་མི་འཕྲོལ། ན་ཚེ་མི་དྲག་
དོགས་ཀྱི་སྐྱེག་བསྐྱེད། ཤི་ཡི་དོགས་པའི་སྐྱེག་བསྐྱེད། ཡོ་བྱད་ཟད་
ཀྱི་དོགས་པའི་སྐྱེག་བསྐྱེད། དཔེར་ན། ན་ནས་ཡུན་རིང་པོ་འགོར་ན།
སྐྱེན་བཅོས་ཀྱི་འགོ་སོང་ཆེན་པོ་ཡིན་པས། དརུལ་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱི་
དོགས་པའི་སྐྱེག་བསྐྱེད།

ཡང་སྐྱེན་པ་དང་སྐྱེན་གཡོག་གིས་བོར་གྱི་དོགས་པའི་
སྐྱེག་བསྐྱེད་ནི། སྐྱེན་པས་སྐྱེན་བཅོས་ལེགས་པར་མ་བྱས་པ་དང་།
རང་གི་ལུས་པོས་མ་རྒྱས་པ་ནད་གཡོག་ལ་བསྐྱེན་ནས། བཅོག་པ་
ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གྱི་དོར་བྱེད་དགོས་པས། རྣམ་གཡོག་དག་གྱང་
དཀའ་ལས་ཁག་ནས་བོར་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེག་བསྐྱེད་ཡོད་གསུངས།

དེ་ནས་ཤི་བའི་སྐྱེག་བསྐྱེད་ནི། མི་སྲུ་དང་སྲུ་ཡིན་གྱང་
འཆི་བ་ལ་མི་འཇིགས་པ་མེད། སྦྱོད་འཇུག་ལས། འདི་ནི་མ་བྱས་
བཅུམས་པ་དང་། །འདི་སྦྱེད་བྱས་པར་གནས་པ་ལ། །སྐྱོ་སྲུར་འཆི་
བདག་ཡོང་ནས་ནི། །ཀྱི་རུད་བཅོམ་ཞེས་སེམས་པར་གྱུར། །ལྷ་རན་
འཇུགས་ཀྱིས་སྦྲངས་པ་ཡི། །མིག་དམར་གདོང་ལ་མཆི་མ་འཇོག་ཉེ་
རུ་རེ་ཐག་ཆད་པ་དང་། །གཤིན་རྗེའི་སོ་ཉའི་བཞེན་ལ་བཟུ། །རང་
སྤིག་དྲན་པས་གདུངས་པ་དང་། །དམུལ་བའི་སྐྱ་ནི་སོས་པ་ཡིས། །
སྐྱེག་པས་མི་གཅོང་སྲས་སོས་ཤིང་། །སྦྱོས་པར་འགྱུར་ཚོ་ཅི་ཞིག་
བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མི་ཐམས་ཅད་སྦྱེས་པའི་རྗེས་ལ་ཤི་ངེས་
པ་གཏན་འཁེལ་ཡང་། བསམ་སྒྲོའི་ནང་རྟག་རྒྱ་སྦྱོད་པའི་འཆར་
གཞི་བཏིང་ནས་ཁང་པ་བརྒྱབ། ས་ཆ་ཉོས། ཅ་དངོས་དང་། འཇིན་
ཆས་བཟོས་པ་སོགས་བྱས་ཏེ་ཡུན་རིང་པོ་ཞིག་བསྐྱེད་པའི་བསམ་
པ་མ་གཏོགས། ཤི་བའི་བསམ་པ་གཏན་ནས་སེམས་ལ་མ་འཁོར་
ཞིང་། དེ་སྣང་འདས་ནས་ནམ་ཞིག་ཤི་བ་མ་ཤེས་པར་སྐྱོ་སྲུར་རུ་
འཆི་ནད་དྲག་པོས་ཐེབས། སྦྱིར་གསོན་པའི་རྒྱ་ཚོ་དང་ལས་དང་
བསོད་ནམས་གསུམ་ཆར་ཟད་ན་ཐབས་གཏོ་བཅོས་གང་གིས་གྱང་
མི་པན། རེ་རེ་ཟད་ན་སྐྱ་རྒྱ་ཡོད་གསུངས། དཔེར་ན། ཚོ་རྒྱུད་པ་ཟད་

ན་ཚེ་སྐྱབ་ལ་སོགས་པ་བྱས་ནས་བརྗོད། །གསུམ་ཚུལ་དུ་བྱུང་བ་རིམ་
སྟོ་སྐྱབ་དཔུང། གང་བྱས་ཀྱང་མི་པོ་པ་ཡིན། དེའི་སྐབས་སུ་ད་མི་
བར་འདུག་བསམ་པའི་དངངས་སྐྱེག་ཚེ་པོ་བྱུང་། མི་ན་འགྲོ་ས་
འདི་འདྲ་ཞིག་ལ་འགྲོ་བསམ་པའི་གདེང་རང་ལ་མེད། མི་མི་བའི་
ཐབས་ནི་གང་ཡང་མེད།

སྐྱེག་པར་འཆི་བདག་གི་གཤིན་རྗེ་ལ་ནི་འཇིགས། ངས་སྐར་
འདི་འདྲ་ཞིག་བྱས་པ་ཡིན་བསམས་ནས་རང་གིས་སྐར་བྱས་པའི་
སྐྱེག་པ་ཐམས་ཅད་ནི་དྲན། ལུས་ན་ཚོས་གཏུང་། མལ་གྱི་ཐ་མར་
ཉལ། གཉེན་བཤེས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐའ་བསྐྱོར་ནས་མཆི་མ་
སྐྱུང་སྟེ། ད་ལྟར་ཏུ་འཆི་བས་གང་དྲག་ཟེར་ཡང་ཐབས་གང་ཡང་
མེད། གཏམ་གྱི་ཐ་མ་ཁ་ཆེམས་ལ་སོགས་པ་བཞག། །ཟས་གྱི་ཐ་མ་
རང་གི་ལག་པས་བཟའ་མ་སྐྱབ་པར་སྐྱུང་མ་ལ་སོགས་པས་བརྗོད་
ནས་ཚུ་ཐིགས་པ་དང་སྐྱོ་མ་ལྟ་བུ་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཟོས། སོ་སོས་བཟོས་
པའི་ཁང་པར་སྐྱོད་དབང་ནི་མེད། བསགས་པའི་འོ་རྣམས་ཁྱེར་
དབང་ནི་མེད། སྐྱེག་པར་ཏུ་སྐྱོན་མ་ནས་འདྲིས་བསྐྱད་པའི་རང་གི་
གཉེན་ཉེ་འབྲེལ་དང་གྲོགས་གྲོགས་མཆེད་ལ་སོགས་པ་བྲིད་ས་མེད།
དེ་ཅམ་མ་ཟད་རང་ཉིད་མ་ཡི་མངལ་ཏུ་ཉིང་མཚོམས་སྐྱུར་བ་ནས་
བཟུང་སྟེ་ད་ལྟའི་བར་ཏུ་འབྲུག་པའི་དོགས་པ། འཆིག་པའི་དོགས་
པ། ལྟོགས་པའི་དོགས་པ། རྗོན་པ་ཆགས་པའི་དོགས་པ་ལ་སོགས་
པས་གཅིས་སྐྱས་བྱས་པའི་ལུས་འདི་ཡང་ལྷལ་ཏུ་བཞག་ནས་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་གཅིག་པོ་མར་གྱི་དཀྱིལ་ནས་སྐྱབ་པོ་ན་པ་བཞིན་འཇིག་
ཉེན་གྱི་ཁམས་གཞན་ཏུ། གར་འགོ་གཏན་མེད་ཏུ་འགོ་དགོས་པས་

ཤིན་ཏུ་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་ཡོད། དེའི་སྐབས་སུ་སྐྱབས་དང་མགོན།
དཔུང་གཉེན་གཅིག་པོ་དེ་ཚོས་ཡིན། དེ་དུས་ཚོས་བྱེད་དགོས་བསམ་
ན་ཡང་སྲི་དྲགས་པ་ཡིན། ད་ལྟ་རང་རེའི་གཟུགས་པོ་བདེ་ཐང་ཡིན་
སྐབས་ཚོས་བྱེད་དགོས། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་སུ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་སྐྱེ་
ཆ་ན་འཆིའི་སྐྱག་བསྐྱེད་མེད་པ་སུ་ཡང་མེད། མདོ་ལས། བ་ལྷོ་
ནད་མེད་པ་འཛོམས་ཤིང་འོང་། ཆས་པ་ནི་ན་ཚོད་འཛོམས་ཤིང་
འོང་། རྒྱུད་པ་ནི་སྐུན་སུམ་ཚོགས་པ་འཛོམས་ཤིང་འོང་། འཆི་བ་ནི་
སྲོག་འཛོམས་ཤིང་འོང་། གསུངས་པ་ཡིན།

གཞན་ཡང་ཡོད་པ་སྐྱུང་སྐྱོབ་མི་སྐྱབ་པའི་སྐྱག་བསྐྱེད་
ཞེས་རྒྱ་ལོར་ལོངས་སྤོང་ཡོད་མཁན་དག་ནི་ལོངས་སྤོང་ཡོད་པ་དེ་
ཟད་ཀྱི་དོགས། འཕྲོགས་པའི་དོགས་པ་ལ་སོགས་པས་ཉིན་མཚན་
དལ་རྒྱ་མེད་པ། དཀའ་ཚོགས་ཆེན་པོ་བྱས། སོ་སོས་བྱེད་མ་སྐྱབ་ན་
ཡང་གཞན་ལ་སྐྱ་རྩན་སྤྲོད། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱ་སྐྱུང་དང་། གཞོག་པོར་
བསྐྱེན་ནས་སྤོང་དགོས་པ། རྒྱ་ལོར་ལོངས་སྤོང་ཡོད་པའི་སྐབས་དག་
མང་པོ་དང་། དཔོན་པོས་འཕྲོགས་པའི་དོགས་པ། རྒྱན་མས་ཀྱང་
བརྒྱས་ཀྱི་དོགས་པ། རང་དང་རང་མཉམ་དག་གིས་ཀྱང་ཕྲག་དོག་
བྱས། ལོར་ཆེན་པོ་ཡོད་པས་མཐུན་མི་མཐུན་སོགས་རྒྱ་གཞན་མེད་
ན་ཡང་རྒྱ་ཅ་ལག་གི་ཆེད་དུ་གསོད་པས། ལོར་གི་ཆེད་དུ་ཐ་ན་སྲོག་
ཀྱང་ཤོར་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱག་བསྐྱེད་མཐའ་ཡས་པ་ཡོད།

ཡང་མེད་པ་བཅའ་བས་མི་རྟོག་པའི་སྐྱག་བསྐྱེད་ནི། ལོར་
མེད་པ་དག་ལ་ནི་དེ་བས་ཀྱང་དཀའ་ངལ་ཆེ་བ། རངས་ཟས་ནངས་
མི་རྟོག། ལུབ་ཟས་ལུབ་མི་རྟོག། དེ་ལྟར་བྱས་ཏེ་ཉིན་མཚན་དལ་

སྐྱེ་མེད་པར་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོས་འཚོ་ཞིང་། དེར་མ་ཟད་དག་སྐྱོང་
 བ་དང་འཕྲད་པའམ་འཕྲད་གྱིས་དོགས་པའི་སྐྱེག་བསྐྱེད། ཞེས་དག་
 གཏུག་པ་ཅན་དེ་འདྲ་དང་ཐུག་མི་ཡོང་ངམ་སྐྱེག་བསྐྱེད།
 གཉེན་བྱམས་པ་དང་བྲལ་བའམ་བྲལ་གྱིས་དོགས་པའི་སྐྱེག་བསྐྱེད།
 སྐྱོན་མཆེད་རྣམས་དང་བྲལ་འདོད་མེད་ཀྱང་པན་ཚུན་བྲལ་ནས་
 ཡིད་མི་བདེ་བ་བྲལ་གྱིས་དོགས་པའི་སྐྱེག་བསྐྱེད། རེ་བ་འབྲས་བུ་
 མེད་པའི་སྐྱེག་བསྐྱེད། ཞེས་སོ་སོས་རེ་བ་ཆེན་པོ་བརྒྱབ་ནས་འཆར་
 གཞི་མང་སོ་བའི་ཡོད་ནའང་བསམ་པའི་ཐོག་ལ་མ་སོང་བས་རེ་
 བ་འབྲས་བུ་མེད་པའི་སྐྱེག་བསྐྱེད།

གཞན་ཡང་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་སེམས་ཀྱི་སྐྱེག་བསྐྱེད། ཞེས་
 མི་མང་གི་འཕོ་བྲིད་ལ་སོགས་པ་མི་ཆེན་པོ་དག་ལ་ཟས་ལོས་ཀྱི་
 སྐྱེག་བསྐྱེད་མེད་ཀྱང་སེམས་ལ་འགན་ཆེན་པོ་ཡོད་པས་སྐྱེག་བསྐྱེད་
 ཆེ། དེ་ནས་ཚུང་དུ་རྣམས་ལ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཀྱི་སྐྱེག་བསྐྱེད་
 མེད་ན་ཡང་ལྟོ་གོས་འཚོལ་མ་ཐུབ་པ་སོགས་ལུས་ཀྱི་སྐྱེག་བསྐྱེད།
 མི་སེམས་རགས་པ་སྤྱང་དཀའ་བའི་སྐྱེག་བསྐྱེད། ཞེས་མི་མང་སོ་
 མཉམ་དུ་སྡོད་སྐབས་མི་ཐམས་ཅད་ས་མ་མ་འདྲ་བ་དང་། བསམ་
 རྒྱུ་མ་འདྲ་བ་རྒྱང་ཡིན་པས། རྒྱུ་མཐུན་སོ་ཞིག་ཡོང་དཀའ་བས།
 དེས་ན་མི་སེམས་རགས་པ་བསྤྱང་དཀའ་བའི་སྐྱེག་བསྐྱེད། དག་དང་
 འདུམ་ན་གཉེན་གྱིས་སྤང་བའི་སྐྱེག་བསྐྱེད། ཞེས་སྡོན་མ་དག་ཆགས་
 པ་དག་ཡར་མར་ཐབས་བྱས་ནས་མཐུན་སོ་བྱུང་ན་ཡང་ཁོ་དག་
 དང་མཐུན་སོ་འདུག་ཅེས་གཉེན་གྱིས་སྤང་བའི་སྐྱེག་བསྐྱེད། ཡང་
 གཉེན་དང་མཐུན་ན་དག་སྤང་བ་དང་། དག་ཡིས་འཚོ་བ་སོགས་ཀྱི་

སྤྱི་བཟུལ་མདོར་ན་ཚེ་གྲང་། བཀའ་སྒྲིབ་སྒྲིམ། ངལ་དུབ། འཐབ་ཚོད།
འཕོ་འགྲུར་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་བཟུལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་ཡོད།
སྤྱི་བཟུལ་མེད་པའི་གནས་ཞིག་མེད།

སྣ་ལའང་འཆི་བའི་ཚེ་ཡིད་ཀྱི་སྤྱི་བཟུལ་བཟོད་སྲུག་མེད་
པ་དཔུལ་བ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་བཟུལ་ལས་ཆེས་ཆེ་བ་ཡོད་དེ། སྣ་ལ་
ཡང་འདོད་ཁམས་སོགས་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྣ་རིགས་མི་འདྲ་བ་
གསུམ་སྟེ། སྦྱིར་ཁམས་ལ་འདོད་ཁམས། གཟུགས་ཁམས། གཟུགས་
མེད་ཁམས་བཅས་ཁམས་གསུམ་ལས། འདོད་ཁམས་ནི་ད་སྟ་རང་
རེ་གནས་ལྷལ་འདི་ཡིན། འདི་ལ་ཡང་འགྲོ་བ་རིགས་དུག་དང་། སྣ་
འགའ་ཞིག་དང་བཅས་ཡོད་པ་ལ་འདོད་སྣ་རིགས་དུག་ཅེས་ཟེར་
ཞིང་། འདོད་སྣ་རིགས་དུག་པོ་དེ་དག་སྦྱིར་མི་ཡི་གནས་སྣངས་ལ་
སྣོས་ན་གནས་དང་ལྷུས་ལོངས་སྦྱོད་སོགས་གང་གི་ཆ་ནས་ཀྱང་ཉ་
ཅང་སྤྱོད་སྤུམ་ཚོགས་ཀྱང་། ཤི་བའི་གནས་སྐབས་སུ་སྤྱི་བཟུལ་
ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ནི། དེའང་བཤེས་སྦྱིངས་ལས། སྣ་རྣམས་ཤི་བའི་
སྐབས་སུ་ཚ་བའི་འཆི་སྣང་ལྡང་དང་། ཉེ་བའི་འཆི་སྣང་ལྡང་བ་
གསུངས་པ་བཞིན། ཚ་བའི་འཆི་སྣང་ལྡང་ནི། ལྷུས་ཀྱི་ཁ་དོག་མི་སྤྱི་བཟུལ་
འགྲུར་བ་དང་། །ཞེས་སྟོན་གཟུགས་མངོས་ཤིང་ཤིན་ཏུ་ཡིད་ཏུ་འོང་
བ་དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཆགས་པ་ཡོད་པ་དེ་འགྲུར་ཞིང་
ཤུད་ནས། ཉ་ཅང་སྤྱི་བཟུལ་གྲོ་བ་བཅོག་པར་གྱུར་ཏེ། ལྷུས་ཀྱི་ཁ་དོག་
མི་སྤྱི་བཟུལ་པར་འགྲུར་བ་དང་། སྣན་ལ་མི་དགའ་ཞེས་སྟོན་ཆེ་གང་
དུ་བསྐྱེད་ན་ཡང་། འདོད་ཡོན་ལ་རྣམ་པར་གཡེངས་ནས་བསྐྱེད་
ས་གཅིག་ལ་བདེ་ཞིང་སྟོད་པར་གནས་ཀྱང་འཆི་ཁར་གང་དུ་ཡང་

སྡོད་མི་འདོད་པ་སྟན་ལ་མ་དགའ་བ་དང་། མེ་རྟོག་སྤང་རྟོང་དང་།
 ཞེས་ལྟ་ཡི་བྱ་དང་བྱ་མོ་དེ་དག་གིས་ལྷུས་ལ་མེ་རྟོག་གི་སྤང་བ་
 བཅིངས་ནས། སྤར་མེ་རྟོག་དེ་དག་རྟོང་བར་མི་འགྲུར་བ་དང་། ཁ་སྐྱེ་
 མ་ཐག་པ་བཞིན་ཁ་དོག་དབྱིབས་གཞུགས་ཏེ་ཅང་ལེགས་ཀྱང་། འཆི་
 ཁར་མེ་རྟོག་ཐམས་ཅད་རྟོང་ནས། སྤར་བྱ་བྱས་པ་དེ་ཉིན་གྱང་
 རྟོང་བར་འགྲུར། ཉིན་གྱང་བྱས་པ་དེ་སྤྱི་དོ་རྟོང་བར་འགྲུར་
 ཞིང་། བོས་ལ་དྲི་མ་ཆགས་དང་། ཞེས་སྡོན་ལྟ་ལ་རང་རེ་མི་བཞིན་
 གྱི་དྲི་མ་ཆགས་སྐྱེ་མེད་ཀྱང་། འཆི་ཁར་འཆི་རྟགས་སྤུ་ལྷུས་ལ་དྲི་མ་
 ཆགས་པ། ལྷུས་ལ་ནི། །སྡོན་ཆད་མེད་པའི་རྩལ་འགྲུང་ཞེས་བྱ་བ། །
 ཞེས་པ་ནི་སྤར་ལྟ་རྟམས་ལ་རང་རེ་བཞིན་རྩལ་འགྲུང་སྐྱེ་མེད་ཀྱང་
 འཆི་ཁར་རྩལ་འགྲུང་བ་སྟེ། མཚོ་རིས་འཆི་འཕོ་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་
 རྡོན་བྱེད་སྤར་ལྟས་ལ། །ཞེས་ཚ་བའི་འཆི་ལྟས་ལྟ་གསུངས་པ་དང་།
 གཞན་ཡང་ཉེ་བའི་འཆི་ལྟས་ལྟ་དང་། ཤི་འཕོས་ནས་ལས་གྱི་དབང་
 གིས་སྤར་ཡང་རྟ་མོང་རྩ་སྐྱེ་བར་འགྲུར་བ་དང་། ཞེས་ཉེ་བའི་འཆི་
 ལྟས་ལྟ་ནི། ལྟ་རྟམས་གྱི་ལྷུས་ལ་འོད་ཡོད་པ་དེ་རེ་རྩུང་རྩུ་འགོ་
 བ་དང་། སྤར་ལྟ་རྟམས་སྤུས་བྱེད་པ་ན་སྐྱེ་ལྷུས་ལ་མི་ཆགས་ཀྱང་།
 འཆི་བར་ཉེ་བ་ན་རང་རེས་གཞུགས་པོ་སྤུས་ཉེ་མ་སྤྱིས་ན་སྐྱེ་ཆགས་
 པ་བཞིན་སྐྱེ་ཆགས་པ་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་གོས་དག་ལས་སྤོང་
 ཉིན་བརྟན་ཙམ་ནས་འཆི་བ་འགྲུར་རོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་མི་
 ལྟན་པ་བྱུང་བ་དང་། ཡང་སྤར་ལྟ་རྟམས་མིག་གི་སྤོ་མ་ཡང་རང་
 རེ་བཞིན་མི་འཁྲབ་ཀྱང་། འཆི་བར་ཉེ་བའི་ཚོ་མིག་གི་སྤོ་མ་འཁྲབ་
 པ་དང་། གཡོ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡང་ལྷུ་གཅིག་ལ་ཆགས་ཞེས་

པ་སྟོན་འདོད་ཡོན་གྱི་རྣམ་པར་ཚེན་ནས་གང་སར་གཡོངས་བར་
 རྒྱར་པ་ལ། ད་ལྟ་ཡུལ་གཅིག་ལ་ཆགས་པ། དེ་ལྟར་རྩ་བའི་འཆི་ལྟས་
 ལྷ་དང་། ཉེ་བའི་འཆི་ལྟས་ལྷ་དེ་དག་རྒྱར་བའི་སྐབས་དཔྱལ་བའི་
 ལུས་གྱི་སྲུག་བསྐལ་ལས་ཀྱང་ཆེས་ཆེ་བའི་སེམས་གྱི་སྲུག་བསྐལ་
 ཡོད་གསུངས། ཅིའི་སྲིབ་ཞེ་ན། ལྟ་ཡི་ཡུལ་ཏུ་ཡུན་རིང་པོ་ལ་བདེ་
 རྒྱུད་སྟུན་སྟུམ་ཚོགས་པར་འོངས་སྲུང་དེ། ད་ལྟ་རང་རེ་ལྟ་སུ་ཤི་བའི་
 རྗེས་སུ་གང་ཏུ་སྐྱེ་བ་མི་ཤེས་ཀྱང་། ལྟ་ལ་ཟག་བཅས་གྱི་མངོན་ཤེས་
 ཡོད་པས་ཤི་འཕོས་ནས་གང་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཤེས་ཏེ། ཡུན་རིང་
 ཚོས་མ་བྱས། ཚོས་མ་དྲན། འདོད་ཡོན་ལ་མགོ་འཕོར་ནས་བག་མེད་
 གྱི་སྟོང་པས་ཏུས་འདའ་བར་རྒྱར། སྟོན་གྱི་དགེ་བའི་ལྷག་མ་ཡོད་ན་
 ལྟར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཡང་། དེ་ལྟར་མེད་ན་དབང་མེད་རབ་སོང་ཏུ་
 སྐྱེ་བར་འགྱུར། དེར་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་བཟོད་པར་དཀའ་བའི་
 སྲུག་བསྐལ་ཚོང་བ་ཤེས་ནས་ཤིན་ཏུ་སྲུག་བསྐལ་བར་འགྱུར། ལྟ་
 རྣམས་འཆི་བར་འགྱུར་བའི་ཚོ། །སྲུག་བསྐལ་འབྱུང་བ་རི་སྟེང་པ། །
 མནར་མེད་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་ཡི། །བརྩ་དུག་ཆར་ཡང་མི་སོད་
 འོ། །ཀྱི་རུད་ཤིང་ཉ་སྟ་ཚོགས་ཚོལ། །ཀྱི་རུད་རྗེས་སུ་དལ་གྱིས་འབབ། །
 ཀྱི་རུད་སྲུག་པའི་རྣམ་ཤེས་ལྟ། །སྐྱེ་རག་འདོན་ཞིང་འོག་ཏུ་ལྷང་། །
 ཞེས། འདོད་ཁམས་སུ་ཡོད་པའི་ལྟ་རྣམས་ལ་སྲུག་བསྐལ་ཆེན་པོ་
 ཡོད་གསུངས་སོ། །

ལྟ་མ་ཡིན་རྣམས་ལ་ལྟ་ཡི་དཔལ་འབྱོར་ལ་སྲུག་དོག་
 ཅིང་ལྟ་དང་འཐབ་ཚོང་གྱི་སྲུག་བསྐལ་ཆེན་པོ་ཡོད་དེ། ལྟ་མ་ཡིན་
 རྣམས་ལྟ་དང་དཔག་བསམ་གྱི་སྟོན་ཤིང་དང་། ལྟ་ཡི་སུ་མོ་སོགས་

གྱི་ཆེད་རུ་རྟག་རུ་ཕན་ཚུན་སྤྲུག་དོག་དང་། འགྲུན་སེམས། འཐབ་
 ཚོད་བྱས་ཏེ་གནས་དགོས་ཤིང་། ལྷ་དང་ལྷ་མ་ཡིན་གཉིས་བསོད་
 བླམས་ཆེ་ཆུང་གི་བྱང་པར་ལས་རྟག་རུ་ལྷ་མ་ཡིན་ཚམས་འཐབ་
 ཚོད་གྱི་གཡུལ་ཕམ་ནས་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཆེན་པོ་ཚོར་བ་ཡིན། དེ་ཡང་
 ལྷ་མ་ཡིན་ཚམས་ནི་རུས་རྟག་རུ་གོ་མཚོན་དང་གོ་ཆ་ཁྲབ་དང་
 ཚོག་ལ་སོགས་པ། མཚོན་ཆ་རལ་གྱི་དང་མདུང་དང་མདའ་གཞུ་
 ལ་སོགས་སོག་ནས་ལྷ་ཚམས་དང་རྟག་རུ་དམག་འཐབ་ཀྱང་། ལྷ་
 ལས་བསོད་ནམས་དམག་པ་ལ་བརྟེན་རྟག་རུ་གཡུལ་ཕམ་སྟེ་གསོད་
 བཅོམ་འཇིགས་སྐྱུག་གིས་རུས་འདའ་བ་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་བྱང་མེད་
 ཚམས་ལ་མཚོ་ཀུན་སྤང་ཟེར་བའི་མཚོ་གཅིག་ཡོད་པ་དེའི་ནང་ལ་
 ལྷ་སྐབས་ལྷ་ཡུལ་རུ་ལྷ་མ་ཡིན་སོ་ཚམས་གསོད་བཅོམ་གང་བྱས་པ་
 མེ་ལོང་ནང་ལ་གཟུགས་བརྟན་ཤར་བ་བཞིན་མཚོང་ནས། རུ་བཞིན་
 བྱང་བརྟུང་བ་ལ་སོགས་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཁོ་ནས་རུས་འདའ་བ་དང་།
 དེར་སྐྱེ་བའི་ལས་ཚམས་ཟད་པ་དང་ཆོ་འཕོས་ཏེ་དམུལ་བ་ཡང་
 སོས་ལ་སོགས་པར་སྐྱེས་ནས་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཚོར་དགོས་པ་ཡིན། བཤེས་
 རྒྱུངས་ལས། ལྷ་མིན་དག་ནའང་རང་བཞིན་གྱིས་ལྷ་ཡི། །དཔལ་ལ་
 སྤང་སྤྱིར་ཡིད་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཆེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

ཁམས་གོང་མ་ཚམས་སུ་སྐྱེས་པ་ཚམས་རྟེན་དེ་ལ་སྐྱུག་
 བསྐྱེལ་མངོན་འགྲུང་བ་མེད་ཀྱང་མདའ་ནམ་མཁའ་ལ་འཕངས་པ་
 མཐར་ས་ལ་སྤྱང་བ་བཞིན་རུ་སྤར་བྱས་ཀྱི་དགོ་བའི་འཕེན་ལྷགས་
 ཟད་པ་ན། སྤར་ཡང་ལས་གྱི་དབང་གིས་ངན་སོང་ལ་སོགས་པར་
 སྐྱེས་ནས་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ཚོར་དགོས་པས་ན་

འཁོར་བ་འདི་ནི་སྤྲུག་བསྐལ་གྱི་རང་བཞིན་ལས་མ་འདས་པ་ཡིན་
 བོ། །ཞེས་གཟུགས་ཁམས་གནས་རིས་བཅུ་བདུན་དང་། གཟུགས་
 མེད་སྐྱེ་མཆེད་ལུ་བཞི་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་གོང་མ་རྣམས་ན་ཡོད་
 པའི་ལྟ་རྣམས་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་སྤྲུག་བསྐལ་མདོན་འགྱུར་བ་མེད་ཀྱང་།
 བྱ་ནམ་མཁར་འཕྱར་བ་ན་མཐར་ས་ལ་བབ་དགོས་པ་བཞིན་དུ་ཟག་
 བཅས་གྱི་དགེ་བ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་པའི་དགེ་བའི་འཕེན་
 དྲུགས་རྫོགས་པ་ན་སྤར་ལོག་པར་ལྟ་བུས་སེམས་བསྐྱེས་པའི་དབང་
 གིས་ལོག་ནས་ལོག་དུ་སྤྱང་སྟེ་རན་འགོ་དང་རན་སོང་གི་སྤྲུག་བསྐལ་
 ལྗོང་དགོས་པ་གསུངས། ཁམས་གོང་མར་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་རྒྱུན་རིང་
 པོ་གནས་ནས་རི་ལྟར་བྱས་ཏེ་རན་སོང་དུ་སྤྱང་བ་ཡིན་ཞེས། དེ་དག་
 གིས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་ལ་ཐར་པ་དང་ཐར་པའི་ལམ་དུ་
 བསམས་ནས་ཡུན་རིང་པོར་གནས་ཀྱང་། རམ་ཞིག་ན་ཉིང་དེ་འཛིན་
 དེ་ཡི་འཕེན་པ་རྫོགས་ཏེ། ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་ལས་ལང་བ་ན། བདག་
 གིས་ལོ་ཤིན་དུ་མང་པོ་ཞིག་ལ་ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་ལ་གནས་པ་ཡིན།
 ད་སྤིང་པ་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་ལས་ཐར་ཡོད་བསམས་ཏེ་ལྟ་
 བའི་ཚེ་ད་དུང་འཁོར་བ་ལས་མ་ཐར་བར་གནས་པ་ཤེས་ནས། དེས་
 ལས་ངས་ཡུན་རིང་བ་ལོ་གྲངས་དེ་ཅུམ་ཉིང་དེ་འཛིན་བསྐྱོམས་ན་
 ཡང་ད་དུང་འཁོར་བ་ལས་འདའ་མ་རུས་པས། ཐར་པ་གཏུན་ནས་
 མེད་བསམ་པའི་ལོག་ལྟ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས། ལོག་པར་ལྟ་བུ་དེ་ཡིས་དགེ་རྩ་
 བཅོམ་ནས་སྤར་ཡང་རན་སོང་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་གསུངས། དེར་སྐྱེས་ནས་
 སྤྲུག་བསྐལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་ལྗོང་དགོས་པས་མདོར་ན་འཁོར་
 བ་སྤྲུག་བསྐལ་གྱི་རང་བཞིན་ལས་མ་འདས་པ་ཡིན་ལོ་གསུངས།

སྒྲིབ་སྐྱོད་གསུམ་གྱི་བྲིད་ཡིག་རྒྱུ་ཤོས་དོར་ཆེན་དགོན་
 མཚོག་ལྷན་གྲུབ་གྱི་གསུང་དེ་ཡིན། དེ་ཉ་ཅང་རྒྱུ་པ་རེད། དེའི་
 བར་ཤོང་ཏུ་ལྷན་པ་བཞིན། བསྐྱེད་དོན་ཚིགས་སུ་བཅད་པས་མདོར་
 བསྟན་ནས། །ཚིག་དོན་ཡིད་ཆེས་ལུང་གིས་རྒྱུ་པར་བཤད། །སྐབས་
 དོན་དམིགས་པ་བསྐྱེད་ནས་དོན་བསྐྱེད་པའི། །ཞེས་གསུམ་གསུངས་
 པ་དེས་ན་གིན་ཏུ་རྒྱུ་པ་ཡོད། ད་ལྟ་རང་རེས་ཚ་བ་གཟུང་ས་དེ་
 མཁན་ཆེན་དག་དབང་ཚོས་གྲགས་གྱི་གསུང་དེ་ཡིན། མཁན་ཆེན་
 དག་དབང་ཚོས་གྲགས་གྱི་གསུང་དེའི་ནང་ལ་དགོན་མཚོག་ལྷན་
 གྲུབ་གྱི་གསུང་ནང་མེད་པ་གང་ཡང་མེད། དགོན་མཚོག་ལྷན་གྲུབ་
 གྱི་གསུང་དེ་ག་རང་ཚུར་བསྐྱེད་སུ་བཏང་བ་ཡིན། དགོན་མཚོག་
 ལྷན་གྲུབ་གྱི་བྲིད་ཡིག་གི་མཚུག་ལས། གུན་ཚང་རྒྱུ་པ་ལུང་བཞག་
 འབྲིང་། །ལུང་བཤད་གཉིས་བཞག་བསྐྱེད་པ་སྟེ། །ཞེས་གུན་ཚང་ཞེས་
 པ་བཤད་པ་དང་དམིགས་བྲིད་བསྐྱོམ་པ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པའི་
 བར་ནས་ཚང་བ་བཤད་ན་གུན་ཚང་བ་རྒྱུ་པ་ཡིན། ལུང་དེ་དག་
 བཞག་པ་ཡིན་ན་འབྲིང་པོ་ཡིན། བཤད་པའམ་བསྐྱོམ་བྱའི་དོན་ལ་
 ཐོས་བསམ་གྱིས་སྐྱོ་འདོགས་བཅད་པའི་སྐྱོར་དེ་མེད་པར། བཅད་
 དོན་དམིགས་པར་བསྐྱེད་ནས་སྐྱོམ་པའི་སྐྱོར་རྒྱང་པ་ཚུར་བཏོན་
 པ་དེ་བསྐྱེད་པ་ཡིན། དག་དབང་ཚོས་གྲགས་གྱི་བྲིད་དེ་ལུང་ལལ་ཆེ་
 བ་བསྐྱེད་པས་འབྲིང་པོ་ཡིན།

དམིགས་རྒྱུ་ཞེ། (བཀའ་བྲིད་ནང་ལོག་གི་འདུ་བྱེད་གྱི་སྒྲིག་བསྟུན་
 དང་འདི་གཉིས་གྱི་བྲིད་དང་དམིགས་རྒྱུ་མཉམ་ཏུ་གསུངས་ཀྱང་ལྟ་བུ་བའི་
 རྒྱུ་ཤོང་ཏུ་བྲངས།) དེ་དག་གི་ནི་བསྐྱོམ་དོན་ཐོས་བསམ་གྱིས་སྐྱོ་

འདོགས་བཅད་པ་ཡིན་ལ། བཅད་དོན་དེ་ཉིད་སྒྲིང་པོར་དྲིལ་ནས་
ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ནི། དགོན་མཚོག་ལ་སྐྱབས་འགོ་དང་། རན་སོང་
ནི་སྐྱལ་བསྐལ་རྣམས་བསམ་ཚར་བའི་རྗེས་སུ། ད་ནི་འཁོར་བ་
མཐོ་དམན་གང་ཏུ་སྐྱེས་ཀྱང་མི་ཕན་ཏེ། རན་སོང་གསུམ་ཏུ་མ་སྐྱེས་
ཅམ་བྱས་པས་མི་ཕན། མཐོ་རིས་སུ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ན་ཡང་། མཐོ་རིས་
ནང་གི་དྲག་ཤོས་མཐོ་རིས་ཀྱི་གཙོ་བོ་སྣ་ཡི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་དང་།
མི་ཡི་ནང་ནས་སྒྲོང་འཁོར་ལོས་སྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་དང་། འདྲ་གྱིས་
འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གསལ་བ་བྱེད་པའི་ཉི་མ་དང་ཟླ་བ་ལ་སོགས་
པར་སྐྱེས་ཀྱང་རྟག་བརྟན་མེད་པ་ཉི་མར་སྐྱེས་པའི་མཐའ་ལ་ལུན་
པར་སྐྱེ་དགོས་པ་དང་། སྒྲོང་འཁོར་ལོས་སྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོར་སྐྱེས་
པའི་རྗེས་ལ་ཡང་བཟན་གྱི་བ་མ་དང་། གཤོག་གི་བ་མ་སྐྱེ་དགོས་པའི་
གནས་ཚུལ་དེ་སྟ་བུར་འདུག།

དེ་ཅམ་ཏུ་མ་ཟད་རང་རེ་མིར་སྐྱེས་ཀྱང་མི་སྐྱལ་བོ་སྤང་
པོར་འགོ་བ་དང་། མི་མང་པོ་གཅིག་ཏུ་འགོ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་།
གཞན་ཡང་སྐྱེ་ཤ་ན་འཆིའི་སྐྱལ་བསྐལ་དང་། འདོད་པ་བཅའ་ཀྱང་
མི་རྟེན་པ་དང་མི་འདོད་པ་ཚོག་ཏུ་བབས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱལ་
བསྐལ། དག་སྤང་བ་དང་སྤང་བ་དང་སྤང་གྱིས་དོགས་པ། གཞེན་
བྱམས་པ་དང་བྲལ་བ་དང་བྲལ་གྱི་དོགས་པ། རེ་བའི་འབྲས་བུ་
འདོད་པ་བཞིན་མི་འབྱུང་གི་དོགས་པ། མེད་པ་འཚོལ་བའི་སྐྱལ་
བསྐལ་ཏེ་རྒྱ་ལོར་མེད་པ་དག་ནི་སྟོ་གོས་ཀྱི་དོན་དག་ལ་ལྷུས་ཚོ་
གང་གང་ལ་ཡང་མ་འཇོམས་པར་ཡར་མར་འགོ་དགོས་པ། ཡོད་
པ་སྤང་སྒྲོལ་གྱི་སྐྱལ་བསྐལ། ཡང་རྒྱ་ལོར་ཡོད་པ་དག་ནི་རྒྱན་མས་

བརྒྱས་པའི་དོགས་པ། དཔོན་པོས་འཕྲོག་པའི་དོགས་པ་སོགས་
སྤྱད་སྐྱོབ་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱེལ། ལྷ་ལ་འཆི་འཕོའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ། ལྷ་ཡི་ནང་
ནས་འཆི་བའི་སྐྱབས་སུ་ཚ་བའི་འཆི་ལྷས་ལྷ་དང་ཉེ་བའི་འཆི་ལྷས་
ལྷ་ལ་སོགས་པ་བྱུང་བའི་ཚོ་དམུལ་བའི་ལྷས་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ལས་
ཀྱང་ཆེས་ཆེ་བའི་སེམས་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱེལ། ལྷ་མ་ཡིན་ལ་ལྷ་རྣམས་དང་
དུས་ཉལ་དུ་འབབ་ཚོད་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱེལ། ཁམས་གོང་མ་གཟུགས་
ཁམས་དང་གཟུགས་མེད་ཁམས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་དེ་ནས་
ཤི་འཕོས་ནས་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་རང་བཞིན་ལས་མ་འདས་པར་འདུག།
ཅེས་པ་དག་དུ་ཡང་བརྗོད་ཅིང་ཡིད་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་དུ་བསམ།
མདོར་ན་འཁོར་བའི་ནང་གི་བཟང་ཤོས་འཁོར་བའི་བདེ་འབྲས་ལ་
ཡང་ཞེན་པ་བྱེད་རིག་གང་ཡང་མེད་པ། དཔེར་ན། ལྷ་ཆས་ལེགས་
པ་ཞིག་ཡིན་ནའང་འདྲ། སྐྱུག་པོ་ཞིག་ཡིན་ནའང་འདྲ། གང་ལྟར་
དུག་དང་འདྲེས་ན་ཟ་མི་རྒྱང་བ་ཡིན། དེ་བཞིན་ཁམས་གསུམ་
འཁོར་བ་གང་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་ཞེན་པ་བྱེད་རིག་མེད་བསམ་ནས་ཞེན་
པ་མེད་པའི་སྐྱོ་ཤས་བསྐྱོམས་ལ། ད་ནི་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་འདི་
ལས་ཐར་ངེས་པའི་དམ་པའི་ཚོས་གཤའ་མ་ཞིག་བྱ་སྐྱེས་པ་དང་།
སྤྲ་མ་དང་དགོན་མཚོག་ལ་བྱིད་ཤེས་བྱིད་མཁྱེན་གྱི་གསོལ་བ་དུག་
དུ་གདབ། རྗེས་དཔེ་ཙམ་བསྐྱོ་ཞིང་སྐྱོན་མཚོམས་རྣམས་སུ་ཡང་ཡིད་
འཁོར་བ་ལ་སྐྱོ་ལྷང་དེ་བ་དང་མ་བྲལ་བར་བྱའོ།།

བྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐལ།

འགྲུར་བའི་སྐྱུག་བསྐལ་གྱི་བསྐྱོམ་པ་ཚར་ནས། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱུག་
བསྐལ་གྱི་བྲིད་ནི། གསུམ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐལ་བསམ་པ་ནི།
འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐལ་ནི་ཚོར་བ་བདེ་སྐྱུག་བཏང་སྐྱོམས་གསུམ་
ཀྱི་ནང་ནས་ཚོར་བ་བཏང་སྐྱོམས་ཡིན་གསུངས། སྐྱུག་བསྐལ་གྱི་སྐྱུག་
བསྐལ་དང་། འགྲུར་བའི་སྐྱུག་བསྐལ་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་འབྱུང་སྐྱེ་
བ་ཅམ་ནི་མུ་སྟེགས་པ་ལ་ཡང་ཡོད་ཀྱང་། བྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱུག་
བསྐལ་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་འབྱུང་སྐྱེ་བ་ནང་པ་སངས་རྒྱལ་པ་ལ་མ་
གཏོགས་མེད་གསུངས། ལས་ལ་ཟེན་པ་མེད་པའི་སྐྱུག་བསྐལ་བསམ།
འདོད་པས་ཚོམ་པ་མེད་པའི་སྐྱུག་བསྐལ་བསམ། སྐྱེ་ཤིས་སུན་པ་
མེད་པའི་སྐྱུག་བསྐལ་བསམ་པ་དང་གསུམ་གྱི་སྐྱོ་ནས་རྟོགས་པར་
བྱ་བ་ཡིན།

དེ་ཡང་རྗེ་བཙུན་རིན་པོ་ཆེས། མི་ཚོ་ཐམས་ཅད་གུབས་ལ་
ཟད། །ཞེས་དང་པོ་ལས་ལ་ཟེན་པ་མེད་པའི་སྐྱུག་བསྐལ་གསུངས་པ་
ཡིན། རང་ངེས་ལས་རི་ཅམ་བྱས་ན་ཡང་ལས་ལ་མཐའ་མི་རྟོགས་པ།
སྐྱེས་པ་ནས་མི་ཚོ་ཐམས་ཅད་ལས་བྱས་པའི་ངང་ལ་བསྐྱད་ནའང་།
མཐའ་རྟོགས་ནས་ཚར་བའི་དུས་མེད། གུབས་བྱེད་པའི་ངང་ནས་
ཐམས་ཅད་འཆི། །ཞེས་བྱེད་བཞིན་པའི་ངང་ལ། འདི་ནི་མ་བྱས་
བརྟེན་པ་དང་། །འདི་སྐྱེད་བྱས་པར་གནས་པ་ལ། །ཞེས་གསུངས་

བ་ལྟར་འདི་ལྟ་བུ་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་བསམ་པ་དང་བྱེད་འཕྲོའི་ངང་ལ་
 ཐམས་ཅད་ཤི་བ་ཡིན། ཤི་ཡང་གྲབས་ལ་ཟིན་པ་མེད། །ཚེ་སྤྱི་མའི་
 གྲབས་གྱི་མགོ་ལ་འཇུ། །འཁོར་བ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་ལུང་པོ་ལ། །ཞིན་
 བར་བྱེད་ནམས་ཐེ་ལེ་ལེ། །ཞེས་པ་དང་། །བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། །ལས་ནི་
 །འབད་པས་བྱེད་འགྱུར་ཞིང་། །བྱས་ཟིན་འབད་པ་མེད་པར་འཛད། །
 དེ་ལྟར་ན་ཡང་ཚྱོད་ལ་གོ། །ལས་ལ་ཆགས་བྲལ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར། ཐ་མལ་གྱི་ལས་ལ་ཟིན་པ་མེད་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་
 དང་། ཤི་ན་ཡང་ད་རུང་ལས་ལ་རྫོགས་མཐའ་མེད་ཅིང་། །ཡང་ཚེ་
 སྤྱི་མའི་ལས་གྱི་མགོ་ནས་འཇུག། །ཚར་རུ་མེད་པ་རྒྱ་ཡི་གཉེར་མ་ལྟ་
 བུ་གཅིག་གི་རྗེས་ལ་གཅིག་བྱས་ཏེ། །འཁོར་བར་རྒྱུད་མར་འཁོར་བ་
 ནམས་སྤྱིང་རྗེ་བའི་གནས་ཡིན། །སོ་ནམ་པ་དང་། །ཞིང་པ། །ཚོང་པ་
 །སོགས་ཀྱི་ཀྱང་རང་རང་གི་ལས་གྱི་དོན་རུ་འགོ་འགོ་དང་། །རྒྱག་
 རྒྱག་ལ་མི་ཚོ་འཛད་ཅིང་ལས་ལ་འབད་བཅོམ་བྱས་ཀྱང་། །ད་རུང་
 ལས་ལ་ཆགས་པ་དང་མི་འབྲལ་བར་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་གསུངས།

གཉེས་པ་འདོད་པས་ཚོམ་པ་མེད་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ནི།
 །འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལན་ཚཱི་རྒྱ་དང་འདྲ། །ཞེས་པ་ལྟར་འདོད་
 །ཡོན་ལ་རི་ཅམ་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱང་ཚོམ་རུས་མེད་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་
 དང་། །ལན་ཚཱི་རྒྱ་དེ་རི་ཅམ་བརྒྱུང་ན་ཡང་དེ་ཅམ་གྱིས་ཁ་སྐྱོམ་རུ་
 །འགོ་བ་བཞིན་འདོད་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་རི་ཅམ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནའང་
 །དེ་ཅམ་གྱིས་འདོད་ཡོན་ལ་རྩམ་པ་མ་གཏོགས། །འདོད་ཡོན་ལོངས་
 །སྤྱོད་གྱིས་ཚོམ་པར་གྱུར་བ་གཏན་ནས་མེད། །འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་
 །པའི་རུས་ནས་ད་ལྟའི་བར་རུ་འདོད་ཡོན་འདི་ལ་མ་སྤྱོད་ཟེར་བ་

ཞིག་མེད་ཀྱང་ད་རུང་ཚོམ་པར་མ་གྱུར་པ་ཡིན།

ཡང་བཤེས་སྒྲིངས་ལས། རེ་རེས་རྒྱ་མཚོ་བཞི་བས་སྟག་པ་
ཡི། །འོ་མ་འཇུངས་ཏེ་ད་རུང་སོ་སོ་ཡི། །སྐྱེ་པོའི་རྗེས་སུ་འབྲང་པའི་
འཁོར་བ་པས། །དེ་བས་ཆེས་མང་ཞིག་ནི་བརྒྱུད་འཚལ་ལོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་སྟར། སྤར་སེམས་ཅན་གཅིག་གིས་རང་ཉིད་གྱི་མ་བྱས་
པའི་ལུ་ཞོའང་རྒྱ་མཚོ་བཞི་བས་མང་བ་བརྒྱུད་ལ། ད་རུང་ལམ་
ལ་འབད་ཚོལ་མ་བྱས་པར་འཁོར་བར་ལྷུས་ན་དེ་བས་ཆེས་མང་
བ་ཞིག་བརྒྱུད་བར་འགྱུར་བས་ན་སྐྱེ་བས་སུན་པ་མེད་པའི་སྟག་
བསྐལ་དང་། ཞེས་པ་དཔེར་ན། རང་གི་མ་སྟ་བུ་གཅིག་གིས་ཆོ་འདི་
ལ་མ་བྱས་པ་མ་ཟད་སྐྱེ་བ་སྤེལ་ན་མས་སུ་ཡང་མ་ལན་གངས་རུ་
མར་བྱས་པའི་འོ་མ་འཇུང་བ་རྒྱུད་པ་བསགས་ན་ཡང་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་
པོ་བཞི་ལས་མང་ཅམ་ཞིག་བརྒྱུད་ཡོད། ད་རུང་ལམ་ལ་འབད་
བཚོན་མ་བྱས་ན་ལུ་མཇུད་དེ་འཁོར་བའི་ནང་ལ་འབྱམས་ཏེ་དེ་
བས་ཆེས་མང་བ་ཞིག་བརྒྱུད་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་པས་སྐྱེ་བས་སུན་
པ་མེད་པའི་སྟག་བསྐལ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་གསུངས།

སྐྱེ་ཤིས་སུན་པ་མེད་པའི་སྟག་བསྐལ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ས་མར་མ་གྱུར་པ་གཅིག་གྱང་མེད། འགྲོ་བ་རིགས་རྒྱག་གང་
དང་གང་རུ་ཡང་མ་སྐྱེས་པ་གཅིག་གྱང་མེད། སྐྱེ་ཤིས་སུན་པ་མེད་
པར་ད་རུང་ལུ་མཇུད་ནས་སྐྱེ་བ་ཡིན། ཡང་བཤེས་སྒྲིངས་ལས། རེ་
རེའི་བདག་ཉིད་རྩས་པའི་སྤང་པོ་ནི། །སྟུན་པོ་མཉམ་པ་སྐྱེད་ཅིག་
འདས་གྱུར་ཏེ། །མ་ཡི་ཐུག་མཐའ་རྒྱ་ཤུག་ཚོག་གྱུ་ཅམ། །རིལ་བུར་
བགངས་གྱང་ས་ཡིས་ལྷང་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་སྤར་སེམས་

ཅན་གཅིག་གིས་རང་གི་མ་བྱས་ཏེ། རྐྱེ་བ་བྲངས་ནས་རང་གི་འཕྲོ་ས་
 པའི་རུས་པའི་ལྷང་པོ་བསགས་ན་དབུས་གྱི་རི་རྒྱལ་རྒྱན་པོ་རི་རྐྱེད་
 ཅིག་ལས་སྐྱུག་པས་ན་གི་བས་སུན་པ་མེད་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ནམས་
 ཞིབ་པར་གཏུན་ལ་མཐ་སྟེ་སེམས་ཅན་གཅིག་གིས་རང་གི་མ་བྱས་
 ཏེ་རྐྱེ་བ་བྲངས་ནས་གི། རྐྱེ། ཡང་གི། ཡང་རྐྱེ་བྱས་པའི་རུས་པའི་ལྷང་
 པོ་བསགས་ན་རི་ཡི་རྒྱལ་པོ་རི་རབ་ལས་ཀྱང་ཆེ་བར་གྱུར་ཞིང་།
 དེ་ལྟ་བུ་རྐྱེ་གིས་སུན་པ་མེད་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཡོད་གསུངས། དེ་
 ལྟ་བུའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ནམས་ཞིབ་པར་གཏུན་ལ་མཐ་སྟེ་འདོད་པས་
 ཚིམ་པ་མེད་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ། རྐྱེ་གིས་སུན་པ་མེད་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་
 སོགས་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཐམས་ཅད་ཡིད་ཡུལ་དུ་ངེས་པར་བྱེད་པ་ནི་ཚོས་
 བསམ་གྱིས་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཡན་ཅད་གྱིས་བསྐྱོམ་
 བྱའི་དོན་ལ་ཚོས་བསམ་གྱིས་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་པ་སོང་ནས།

དམིགས་རྒྱུ་ཞེས་ཞི། བཅད་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་རྒྱུ་ལོ། རྐྱོར་
 བ་རྒྱབས་སུ་འགོ་ཞིང་གསོལ་བ་གདབ། །དངོས་གཞི་རང་རང་
 དམིགས་པ་ཉམས་སུ་བྲངས། །རྗེས་ནི་དགེ་རྩ་བསྐྱོ་ཞིང་དུན་ཤེས་
 བཞེན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྐྱོར་བ་རྒྱབས་འགོ་གསོལ་འདེབས་
 བྱས། དེ་ནས་དེ་ཡི་རྗེས་སུ་དངོས་གཞི་རང་རང་གི་དམིགས་པ་ཞེས་
 པའི་དེ་རིང་གི་དམིགས་པ་ནི། རྒྱབས་འགོ་དང་དམིགས་པ་སྐྱ་མ་
 རམས་གྱི་སྐྱེད་དུ་འདུ་བྱེད་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ལས་ལ་ཟེན་པ་མེད་པའི་
 སྐྱུག་བསྐྱེལ་དང་། འདོད་པས་ཚིམ་པ་མེད་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དང་།
 རྐྱེ་གིས་སུན་པ་མེད་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ལ་སོགས་པ་ནམས་སོ་སོར་
 ཡིད་ཡུལ་དུ་ངེས་པར་བྱས་ལ། ལས་ལ་ཟེན་མེད་པ་རྩ་པོའི་གཉེར་

མ་ལྟ་བུའི་སྤྲུག་བསྐལ་ནི་དེ་ལྟ་བུར་འདུག །ལས་ཇི་ཙམ་བྱས་ཀྱང་
རྫོགས་རྒྱ་གཏན་ནས་མེད་པ་རྒྱ་ཡི་གཉེར་མ་ལྟ་བུ་གཅིག་ཚར་ནས་
གཅིག །གཅིག་རྗེས་གཉིས་མཐུད་ནས་མར་ཡོང་བའི་ལས་ལ་ཟིན་
པ་མེད་པའི་སྤྲུག་བསྐལ་དེ་ལྟ་བུ་འདུག །འདོད་པས་ཚོམ་པ་མེད་
པའི་སྤྲུག་བསྐལ་དང་། ཞེས་འདོད་ཡོན་ལ་ཡོངས་ཇི་ཙམ་སྤྱད་ན་
ཡང་ལན་ཚཱི་རྒྱ་འབྲུང་བ་བཞིན་དེ་ཙམ་ད་རྒྱུད་སྤྲུག་དགོས་པ་
འདོད་པས་ཚོམ་པ་མེད་པའི་སྤྲུག་བསྐལ།

འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ད་ལྟ་བར་རུ་སྐྱེས་ན་
ཡང་སྐྱེ་ཤིས་སུན་པ་མེད་པའི་སྤྲུག་བསྐལ་ནི་དེ་ལྟ་བུར་འདུག །
དེ་བས་ན་སྲིད་པ་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་འདི་ནི་སོས་རྒྱས་
མེད་པའི་ནད་པ་སྟེ་དྲག་རྒྱ་གཏན་ནས་མེད་པའི་ནད་པ་དང་།
ཐར་རྒྱས་མེད་པའི་བཙོན་ར་དང་། བཙོན་ནས་ཐར་རྒྱས་མེད་
པའི་བཙོན་པ་དང་། གཏན་ནས་སྤོབ་རྒྱས་མེད་པའི་མགོན་པོ་
དང་འབྲ་བར་འདུག་སྐྱམ་རུ་བསམ་ཞིང་ངག་རྒྱ་ཡང་དེ་ལྟར་
བརྗོད་ལ། མདོར་ན་ནགས་འཚོག་པའི་བྱའམ། རྒྱ་འབྲུག་པའི་
ངང་པ་ལྟར་རུ་འཁོར་བ་ལ་ངེས་འབྱུང་སྐྱེ་དགོས་གསུངས་པ་
ཡིན། དེ་ཡང་བྱ་ཐམས་ཅད་ཤིང་ནགས་ཀྱི་ནད་རུ་གནས་ཤིང་།
ཤིང་ནགས་འཚོག་པའི་རྒྱས་དེ་ནས་བྱ་རྣམས་གནས་ལྷལ་གཏན་
ནས་མེད་པར་གྱུར་པ་བཞིན་དང་། ཡང་ངང་པ་རྣམས་རྒྱའི་
ནད་རུ་གནས་ཤིང་། རྒྱ་ལ་དར་ཆགས་པའི་ཚེ་ངང་པ་འགོ་ས་
དང་འཁོར་ས་གཏན་ནས་མེད་པར་གྱུར་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་ད་ནི་
ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་གང་རུ་སྐྱེས་ཀྱང་སྤྲུག་བསྐལ་གྱི་ཡོ་ལང་།

རྒྱུག་བསྐྱེད་གྱི་འཕྲུལ་འཁོར། རྒྱུག་བསྐྱེད་གྱི་རང་བཞིན་ལས་མ་
འདས་པར་འདུག་པས་འཁོར་བ་འདི་ལས་ཐར་རེས་པའི་དམ་པའི་
ཚོས་གཤའ་མ་ཤིག་བྱ་སྟེན་པ་དང་། སངས་རྒྱལ་ལ་ཐུགས་རྗེ་མེད་
པ་མ་ཡིན་ཀྱང་། རང་ངོས་ནས་ཚོས་བྱེད་མ་ཐུབ་པས། ད་ལྟ་བར་རྒྱ་
རང་རེ་རྣམས་འཁོར་བའི་ནང་རྒྱུས། སངས་རྒྱལ་གྲངས་མེད་ལྱོན་
ཀྱང་འཁོར་བ་ལས་མ་ཐར་བ་ཡིན། ད་རྒྱུང་ཡང་ཐར་པའི་ལམ་སྟེ་
ཟིན་ཐུབ་པ་ཞིག་བྱ་མ་ཅུས་ན། ཡང་འཁོར་བར་འབྱུངས་ནས་སྤྱིས་
རི་འདྲ་ཞིག་ལ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་མིན་སྤྱིས་ཀྱང་མི་ཤེས་པ་ཡིན།

དེས་ན་ད་རེས་དལ་འགྱུར་གྱི་ཉེན་བཟང་ཐོབ་པའི་
སྐབས་རེས་པར་རྒྱུ་ལམ་སྟེ་ཟིན་ཐུབ་པ་ཞིག །ཚོས་ཚོས་སྤྱི་འགྲོ་བ་
ཞིག །ཚོས་ཀྱང་ལྟར་སྤྱང་གི་ཚོས་བྱས་པས་པན་ཐོགས་གང་ཡང་
མེད། ཚོས་ཞེས་པ་དེ་ཉེན་མོངས་པའི་གཞེན་པོར་འགྲོ་བ། ཉེན་
མོངས་པའི་ཁ་གཏད་གཅོག་ཐུབ་པ་ཞིག་དགོས། ཉེན་མོངས་པའི་
གཞེན་པོར་སྤྱིན་ན་ཚོས་དེ་ཐབ་པོ་དང་། དེ་མིན་ན་ཐབ་ཐབ་
སིག་སིག་རི་ཅམ་བྱས་ན་ཡང་དེ་ཅམ་གོ་མི་ཚོད། དེས་ན་སྤྱིར་
ཚོས་རྣམ་པར་དག་པ། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་
དང་མཐུན་པ་གསུང་རག་རིན་པོ་ཆེ་ལམ་འགྲམ་སུ་དང་བཅས་
པ་སྟན་བརྒྱུད་ཚད་མ་བཞི་ལྟར་ཕྱེ་སྟོད་གསུམ་དང་རྒྱུད་ཕྱེ་བཞི་
ཡི་དོན་གྱི་སྤྱིར་པོའི་བརྒྱུད་སྤྱང་བ། ལྷན་ཐོབ་བརྒྱུད་པ་བར་མ་
ཚད་པས་ཉམས་བཞེས་སུ་མཛད་པའི་ཚོས་ཐབ་མོ་འདི་འདྲ་ཞིག་
ཉམས་ལེན་བྱས་པ་ཡིན་ན། འཁོར་བའི་རྒྱུག་བསྐྱེད་ལས་སྐྱོབ་
ཐུབ་པར་ཡིད་ཆེས་སྟོས་བཀལ་ཚོག་པ་ཡིན། དེས་ན་འདི་ལྟ་བུའི་

གདམས་ངག་ཟབ་མོ་ཉམས་སུ་ལྷང་ལ་ཉམས་སུ་སྦྱང་ངེས་པ་
ཞིག་བྱ་ལ། དེ་ལྟར་འགྱུར་བ་སླུ་མ་དང་དཀོན་མཆོག་མཁྱེན་སྟམ་
ཏུ་སྒྲིང་ཐག་པ་ནས་བསམ་གསུངས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་སྦྱག་བསྐྱེད་
ནས་པ་གསུམ་གྱི་སྐྱོན་ནས་འཁོར་བ་ལས་ངེས་འབྱུང་གི་སློ་གཤའ་
མ་སྐྱེས་ན་ཅི་བྱས་ཆོས་སུ་འགྲོ་བ་ཞིག་ཡོང་རྟེ། རྗེ་བཙུན་རིན་པོ་
ཆེས་སྲིད་ཡིག་རྩོུགས་མ་ལས། དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་གྱི་འགྲོ་བ་
གང་ཏུ་སྐྱེས་ཀྱང་སྐྱིད་མེད་པའི་བསམ་མཛོད་ཐག་ཆོད་ན་ཅི་བྱས་
པ་ཆོས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་སོ། །

དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའི་བྲིད།

གཉིས་པ་བཙོན་འགྲུལ་ཚམ་པ་དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའི་བྲིད་ནི།
གཞུང་ཚ་བ་དོ་རྗེ་ཚོག་རྒྱུ་ལས། ཉོན་མོངས་པ་ལ་ཞེས་པས་བརྟན་
ཏེ། དོ་རྗེ་ཚོག་རྒྱུ་ལས་སེམས་ཅན་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ལ་མ་དག་པའི་
སྤང་བ། རྣམ་འབྱོར་པ་ལ་ཉིང་ངེ་འཇིན་ལ་ཉམས་གྱི་སྤང་བ། བདེ་
བར་གཤེགས་པ་ལ་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་མི་ཟད་པ་རྒྱུ་གྱི་འཁོར་ལོ་ལ་
དག་པའི་སྤང་བ་ཞེས་པས་སྤང་གསུམ་བརྟན། དེའི་དང་པོ་སེམས་
ཅན་ལ་ཟེར་བས་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བརྟན་པ་ཡིན་གསུངས།
གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་དཔུལ་བ་ཡི་དུགས་དུང་འགོ་རྣམས་མ་ཡིན་མི་
ལ་སོགས་པའི་རྟུག་བསྐྱེད་ཏེ། འཁོར་བ་རྟུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་
ཡིན། དེ་རིང་གི་ཉོན་མོངས་པ་ལ་ཞེས་པས་དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་
བརྟན་པ་དེ་ཡིན།

ཆགས་སྤང་སྤོངས་གསུམ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ལས་གྱི་རྣམ་
སྐྱེན་ནི་ངན་སོང་ཁོ་ན་ལས་མཐོ་རིས་ཀྱི་ལུས་རྟེན་རྟེན་དཀའ་བར་
བརྟན། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་གཏི་ཐུག་གསུམ། །དེས་བསྐྱེད་ལས་ནི་
མི་དགེ་བ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་གཏི་ཐུག་
གསུམ་གྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱེད་པའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ལས་
གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནའང་དེ་ཡི་རྣམ་སྐྱེན་ངན་སོང་དུ་འགོ་བ་
ལས་མཐོ་རིས་ཀྱི་ལུས་རྟེན་མི་རྟེན་པ་ཡིན་གསུངས།

དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་བྲིད།

དེའང་འཁོར་བ་རླུག་བསྐྱལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་ཤེས་ནས་དམ་པའི་
 ཚོས་བསྐྱབ་པའི་སྐྱལ་བ་དང་ལྡན་པའི་དལ་འབྱོར་གྱི་ལྷན་འདུག་རྟེན་
 པར་དཀའ་ལྟོ། དེ་གཉིས་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ཚུལ་ནི་འཁོར་བ་
 རླུག་བསྐྱལ་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ཤེས་ན། རླུག་བསྐྱལ་འདོར་འདོད་
 དམ་རླུག་བསྐྱལ་སྐོང་འདོད་ཀྱི་སྐོ་སྐྱེ་བ་ཡིན། རླུག་བསྐྱལ་སྐྱང་བའི་
 ཐབས་ཟབ་ཤོས་དེ་ཚོས་བསྐྱབ་པ་དེ་ཡིན། དེ་མ་གཏོགས་པའི་
 གཞན་གང་གིས་ཀྱང་རླུག་བསྐྱལ་སྐོང་མི་ཐུབ། ཚོས་བསྐྱབ་པ་ལ་
 དམ་པའི་ཚོས་བསྐྱབ་པའི་སྐྱལ་བ་དང་ལྡན་པའི་རྟེན་དལ་འབྱོར་གྱི་
 མི་ལྷན་ཐོབ་དགོས། དལ་འབྱོར་གྱི་མི་ལྷན་ནི་ཉ་ཅང་རྟེན་དཀའ་བ་
 ཡིན་གསུངས། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། སྐོང་པོ་བཀོད་པ་ལས། ཚོས་བྱེད་པའི་
 ཡོང་དང་། གོ་སྐབས་མེད་པའམ། ཚོས་བྱེད་དུ་མི་ཁོམ་པའི་གནས་
 བརྒྱུད་ལས་ལྡོག་པའང་རྟེན་པར་དཀའ། མིར་རྒྱར་པ་ཡང་རྟེན་པར་
 དཀའ་ཉེ། ཞེས་པ་མི་ལ་སྐྱེ་བ་ཡང་དཀའ་ཞིང་། དེ་ཡི་ནང་ནས་ཀྱང་
 དལ་འབྱོར་གྱི་ཚོས་བཅོ་བརྒྱུད་ཆ་ཚང་བའི་དལ་འབྱོར་ལུག་ལུམ་
 ཚོགས་པའང་རྟེན་པར་དཀའ། ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྫོང་འཇུག་
 ལས་ཀྱང་། དལ་འབྱོར་འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་རྟེན་པར་དཀའ། རྩེས་བུའི་
 དོན་རྒྱུ་ཐོབ་པར་རྒྱར་པ་ལ། གལ་འདི་ལ་ཐན་པ་མ་བསྐྱབ་ན། །
 རྩེས་འདི་ཡང་དག་འབྱོར་བ་ག་ལ་འབྱུང། ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །
 དེ་བཤད་པ་ལ་དལ་འབྱོར་མི་ལྷན་རྟེན་པར་དཀའ་བ་བསམ། རྟེན་

སའི་ལུས་རྟེན་ཕན་འདོགས་ཆེ་བ་བསམ། ཐོབ་པའི་དལ་བ་ཡུན་རྒྱ་
 གནས་མིན་བསམ་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་དལ་འབྱོར་མི་ལུས་རྟེན་
 དཀའ་བ་བསམ་པའི་ཚུལ་ནི། དེ་ལའང་གསུམ་ལས་རྒྱ་ཡི་སྐོ་ནས་རྟེན་
 པར་དཀའ་བ་ནི། རྒྱ་ཚུལ་བྱིམས་རྣམ་དག་བསྐྱེད་སྤོང་བ་དལ་འབྱོར་གྱི་
 ལུས་ཐོབ་པར་འབྱུང་བ་ལས། ཞེས་པ་མི་ལུས་དེ་ཤིན་ཏུ་ཐོབ་དཀའ་
 བ་ཡིན། ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། མི་ལུས་ཐོབ་པའི་རྒྱ་རྒྱབ་མཁན་དཀོན་པར་
 གསུངས། མི་ལུས་ཇི་ལྟར་ཐོབ་ཅེ་ན། མི་དགེ་བཅུ་སྟོང་གི་ཚུལ་བྱིམས་
 རྣམ་པར་དག་པ་བསྐྱེད་སྤོང་བ་དལ་འབྱོར་གྱི་མི་ལུས་ཐོབ་པ་ཡིན།
 ཡིན་ནའང་སྤྱིར་ཚུལ་བྱིམས་བསྐྱེད་བ་དཀོན། བསྐྱེད་བ་རྣམས་ཀྱང་
 དག་པ་དཀོན་པས་ན་རྒྱའི་སྐོ་ནས་རྟེན་པར་དཀའ་ཤི། ཞེས་པ་སྤྱིར་
 རྒྱ་དགེ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་བདེ་བ་འབྱུང་ཡང་རྒྱ་དགེ་བ་བྱེད་
 པ་ཤིན་ཏུ་དཀོན་ཞིང་། དགེ་བ་བྱེད་པ་དག་ཀྱང་ལྟར་སྤང་བཅོས་མ་
 ཅོམ་དང་། ཆོ་འདི་ཡི་སྟོན་གསལ་སོགས་ཀྱི་ཆེད་རྒྱ་མ་གཏོགས་དོན་
 ལ་དགེ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་རྒྱབ་མཁན་ཤིན་ཏུ་དཀོན། དེས་ན་རྒྱ་
 དཀོན་པོ་ཡིན་པས་འབྲས་བུ་དཀོན་པོ་ཡིན་པ་རང་བཞིན་གྱིས་
 ཀྱབ་པ་ཡིན། དེར་བརྟེན་རྒྱ་ཡི་སྐོ་ནས་རྟེན་པར་དཀའ་བ་ཡིན། དེ་
 ལྟར་ཡིན་པ་དབུ་མ་འཇུག་པ་ལས། སྤྱི་པོ་ཚུལ་བྱིམས་རྒྱུ་པ་ཆག་
 རྒྱུར་ན། །སྤྱི་བས་ལོངས་སྤོང་ལྡན་ཡང་རན་འགོར་ལྡང་། །ཚུལ་
 བྱིམས་རྣམ་པར་དག་པ་མེད་ན་སྤྱི་བ་བཏང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་
 ལོངས་སྤོང་ཆེན་པོ་ཡོད་ན་ཡང་རན་འགོར་ལྡང་བ་ལས་མཐོ་རིས་
 མི་ཐོབ། །དཔེར་ན། ལྷ་ཡི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་ཡིན། ལྷ་ལ་ལོངས་སྤོང་ཆེན་པོ་
 ཡོད་ཀྱང་རྒྱུ་འགོའི་ལོངས་སྤོང་གཏོགས་པས། མདོར་ན་ཚུལ་བྱིམས་

ནམ་དག་སྤྱང་མཁམ་དགོན་པས་དེ་ཡི་འབྲས་བུ་སྦྱིར་མཐོ་རིམ། དེའི་
ནང་ནས་མི་ལྷན་ཐོབ་པ་དགོན་པོ་ཡིན་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་གྲངས་གྱི་སྐོ་ནས་རྟེན་པར་དཀའ་བ་ནི། དེ་བཞིན་
དུ་གྲངས་གྱི་སྐོ་ནས་ཀྱང་རྟེན་པར་དཀའ་སྟེ། སྦྱིར་སེམས་ཅན་གྱི་
ཁམས་ན་ལྷན་རྟེན་ཐོབ་པ་ལས་མ་ཐོབ་པའི་བར་དོའི་སེམས་
ཅན་ཆེས་མང་བ་ཞིག་ཡོད། དེའི་རྒྱ་མཚན་སོས་ཀ་ཚ་བ་ཆེ་བའི་དུས་
སེམས་ཅན་གྱི་བ་ཡིན་ན་སེམས་ཅན་གྱི་རོ་གཅིག་ཞག་ཁ་ཡར་ཉེ་ཉེ་
མ་གཅིག་གཉིས་བཞག་ན་དེའི་སྦྱི་ནང་ཐམས་ཅད་འབྲས་ཁེངས་
པར་མཐོང་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་གྱི་བའི་རོ་གཉིས་དང་གསུམ་བཞི་
ལྔ་ལ་སོགས་པ་རྗེ་རྟེན་ཅིག་བཞག་ཀྱང་དེ་རྟེན་གྱི་འབྲུ་འབྲུང་བར་
མཐོང་ལ་སྟེ། རོ་ཚང་མ་འབྲུ་ཡིས་གང་འགོ་བ་ཡིན། དེས་ན་སེམས་
ཅན་བརྒྱ་ཕྱག་སྟོང་ཕྱག་མང་པོའི་རོ་ཡོད་ན་ཡང་། འབྲུ་རྫོགས་ནས་
སེམས་ཅན་གཞན་རྣམས་ལ་འབྲུ་འཁོར་མི་རླབ་པར་འགྱུར་བ་མེད།
རོ་རྗེ་ཚམ་བཞག་ཀྱང་དེ་ཚམ་གྱི་འབྲུ་འཁོར་བ་དེ་བས་ན་འབྲུ་
གཅིག་ཤུར་སྦྱིས་འགྱུར་གྱི་བར་དོ་ལའང་ཕྱག་པ་མེད་ཅིང་རྫོགས་
པ་མེད་ན་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་ལྷ་ཅི་སྟོན། ལྷན་མ་གྲུབ་པའི་སེམས་
ཅན་བར་དོར་ལྷན་རིང་པོར་གནས་དགོས་པ་ལྟ་བུ་ཡང་ཡོད། ཅིའི་
སྦྱིར་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ལྷན་ལེན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་མ་འགྲིགས་ན། ཁ་ཅིག་
ནི་བསྐྱལ་པའི་བར་དུ་བར་དོར་གནས་པ་ཡང་ཡོད་པར་བཤད་དོ་
ཞེས་བར་དོར་ལྷན་རིང་དུ་གནས་དགོས།

ལྷན་ཐོབ་པ་ཡང་ངན་སོང་གི་ལྷན་མང་ཞིང་མཐོ་རིམ་གྱི་
ལྷན་དགོན་ཉི། བར་སྤིང་ནས་ཐར་ནས་སྦྱིབ་སྤངས་ཀྱང་། དབྱལ་

བ་ཡི་དུགས་རུད་འགྲོ་ལ་སྐྱེ་བ་མང་བ་ཡོད་ཅིང་། མཐོ་རིས་ལྷ་ལྷ་མ་
ཡིན་མིར་སྐྱེ་བ་ཤིན་ཏུ་དཀོན་པོ་ཡིན། དེ་ཡང་འདུལ་བ་ལྷུང་ལས།
དམུལ་བ་ནི་ས་ཆེན་པོའི་རྩལ་ཙམ་མོ། །ཡི་དུགས་ནི་ཁ་བ་བྱ་ཡུག་
འཚུབ་པ་ཙམ་མོ། །རུད་འགྲོ་ནི་ཆང་ངར་མའི་སྤང་མ་ཙམ་མོ། །ཞེས་
ངན་སོང་ནས་ཡར་མཐོ་རིས་སྲུ་ཡོང་མཁན་ནི་སེན་མོའི་སྤྲིང་གི་
རྩལ་ཙམ་མ་གཏོགས་མེད། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

དེས་ན་འགྲོ་བ་གཞན་ལ་སྣོས་ན་མི་ལྷུས་སྲིད་པ་ཙམ་རུ་
སྤང་སྟེ། ཁ་འཐོར་གྱི་རུད་འགྲོ་གཅིག་སྤུ་ལ་བསམས་ནའང་དབྱར་
གྱི་རུས་རི་ངོས་གཅིག་ལ་ཡང་རུད་འགྲོ་སྤོ་མོ་མཐའ་ཡས་པ་སྤང་
ཞིང་། དེའི་ནང་ཚན་གྲོག་སྤྲར་ལྷ་བྱ་རེ་རེ་ལ་ཡང་བསམ་གྱིས་མི་
ལྷུབ་པ་ཡོད་པར་སྤང་རོ། །འགའ་ཤས་ཀྱིས་བསམ་པ་ལ་མི་ལྷུས་
དཀོན་རྒྱ་མི་འདུག །མི་ཉ་ཅང་མང་པོ་ཡོད། ལྷག་པར་རུ་རྒྱ་ནག་
དང་རྒྱ་གར་ལྷ་བྱར་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་ཡོད། དེས་ན་མི་མང་པོ་འདུག་
བསམ་པ་ཡོད། སྤྲིར་མི་མང་པོ་ཡོད་མོད། ཡིན་ན་ཡང་འགྲོ་བ་
གཞན་ལ་སྣོས་པ་ཡིན་ན་ཤིན་ཏུ་ནས་ཉུང་ཉུང་ཡིན། ཅིའི་སྤྲིར་ཞེ་
ན། དཔེར་ན། ཁང་པ་གཅིག་གི་ནང་ལ་མི་རི་ཙམ་ཡོད་མེད་གངས་
ཀ་རྒྱག་རྒྱ་ཉ་ཅང་ལས་སྤོ་པོ་ཡིན། མ་ཟད་ཡུལ་གཅིག་གི་ནང་ལ་
ཡང་མི་རི་ཙམ་ཡོད་མེད་གངས་ཀ་རྒྱག་སྤུབ། ཡིན་ན་ཡང་ཁང་པ་
གཅིག་གི་ནང་ལ་འདུ་ག་ཚོད་ཡོད་མེད་གངས་ཀ་རྒྱག་ཚོད་མེད།
ལྷག་པར་རུ་རྒྱ་གར་ལྷ་བྱ་ས་ཆ་ཚོ་རྒྱུ་ཆེ་བ་ལ་སྣོས་ཆགས་སྤོ་
ཉ་ཅང་མང་པོ་ཡིན། དེས་ན་ཁང་པ་གཅིག་གི་ནང་ལ་ཡང་གངས་
ཀ་རྒྱག་མི་སྤུབ། མ་ཟད་མི་རེ་རེའི་ཁོག་པའི་ནང་ལ་ཡང་སྲིན་

འདྲུ་བརྒྱུད་ཀྱི་བཞི་སྟོང་ལ་སོགས་པ་ཡོད་གསུངས། མི་གཅིག་གི་
ལུས་ནང་ལ་ཡང་དེའི་འདྲའི་སེམས་ཅན་མང་པོ་ཡོད་པས་འགྲོ་བ་
གཞན་ལ་སྟོས་ན་མི་ཉ་ཅང་དཀོན་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་དཔེ་ཡི་སྐོ་ནས་རྟེན་དཀའ་བར་བསྟན་པ་ནི། རྒྱ་
མཚན་དེའི་སྲིར་ན་དཔེ་ཡི་སྐོ་ནས་རྟེན་པར་དཀའ་བ་སྟོན་པ་ནི།
སྦྱོང་འཇུག་ལས། དེ་ཉིད་སྲིར་ན་བཙོན་ལྡན་གྱིས། །རྒྱ་མཚོ་ཆེར་
གཡེངས་གཉའ་ཤིང་གི་བྲུ་གར་ཅུས་སྤལ་མགིན་ཆུད་ལྟར། །མི་ཉིད་
ཤིན་ཏུ་ཚོབ་དཀའ་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་དེའི་དོན་འཇིག་
རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ནང་ན་ཅུས་
སྤལ་ཡོང་བ་ལོ་བརྒྱ་བརྒྱ་ནས་སྟེང་ཏུ་ལན་གཅིག་འབྱུང་བ་དེ་དང་།
རྒྱ་མཚོ་དེ་ན་གཉའ་ཤིང་བྲུ་ག་གཅིག་པ་ཤར་གྱི་རྒྱང་གིས་བདས་ན་
ཅུབ་ལ་འགྲོ། ཅུབ་གྱི་རྒྱང་གིས་བདས་ན་ཤར་ལ་འགྲོ། རྫོ་དང་བྱང་ལ་
ཡང་དེ་བཞིན་ཏུ་འགྲོ་བ་དེའི་བྲུ་གར་ཅུས་སྤལ་གྱི་མགིན་པ་ཆུད་པ་
ཤིན་ཏུ་དཀའ་ལ། དེ་ལས་ཀྱང་མི་ལུས་ཚོབ་ཆེས་དཀའ་བ་ཡིན་ནོ། །
འདི་ནི་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་གི་དཔེ་སྟེ། དཔེ་
བཞག་ནས་བསྟན་པ་ཅམ་ཡིན། དཔེར་ན། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
འདི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་
པོའི་ཞབས་ན་ཅུས་སྤལ་མིག་ཡོང་བ་གཅིག་དང་། རྒྱ་མཚོའི་ཁ་ལ་
གཉའ་ཤིང་བྲུང་བྲུ་གཅིག་རང་ཡོད་པ་གཅིག་སྟེ། དེ་ཡང་འཇིག་
རྟེན་གྱི་ཁམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་གྱུར་པའི་ནང་
གཉའ་ཤིང་དེ་རྒྱང་གིས་དེད་དེ། ཤར་ནས་བྱིར་ཏེ་ཅུབ་ལ་འགྲོ།
ཅུབ་ནས་བྱིར་ཏེ་ཤར་ལ་འགྲོ། དེ་ལྟར་རྒྱང་གིས་དེད་ནས་གང་ལར་

འཕོར་བ་ན། རུས་སྐལ་མིག་ལོང་བ་དེ་ལོ་བརྒྱ་བརྒྱའི་མཚམས་ནས་
 རྒྱ་ཁར་ཡར་རེ་རེ་ཐོན་པས་དེ་ཡི་མགོན་པ་དེ་གཉེན་གྱིང་གི་བྱ་གར་
 རྒྱུད་པ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བ་ཡིན། ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། རུས་སྐལ་ལ་མིག་
 བྱི་མེད། ལོ་བརྒྱ་རེའི་མཚམས་ནས་མ་གཏོགས་ཡར་མི་ཐོན་ཞིང་།
 གཉེན་གྱིང་ལ་བྱ་ག་གཅིག་ཉིད་ལས་མེད། དེ་ཡང་གང་སར་བྱིར་
 ཞིང་། རྒྱ་མཚོ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཁ་ཞེང་ཆེ་བས་སྐབས་འཁེལ་བ་ཤིན་
 ཏུ་དཀོན་པོ་ཡིན། དེ་ལས་ཀྱང་མི་ཡི་ལུས་ཐོབ་པ་དཀའ་བ་ཡིན་
 གསུངས། དཔེ་འདི་དང་དོན་གཉིས་ཤིན་ཏུ་མཐུན་པ་ཡིན། ཅིའི་སྤྱིར་
 ཞེ་ན། རྒྱ་མཚོའི་ཁ་ཞེང་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་བཞིན། མི་མ་ཡིན་
 པའི་འགོ་བ་གཞན་ངན་སོང་ལ་སོགས་པར་སྐྱེ་བའི་གོ་སྐབས་ཤིན་
 ཏུ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་གངས་མང་བ་ཡོད། གཉེན་གྱིང་ལ་བྱ་ག་གཅིག་
 ཉིད་ལས་མེད་པ་བཞིན་མི་ལ་སྐྱེ་བའི་གོ་སྐབས་དེ་ཉ་ཅང་རྒྱུད་ཏུ་
 དང་གངས་ཉུང་བ་ཡིན། རུས་སྐལ་ཡང་ལོ་བརྒྱ་རེའི་མཚམས་ནས་
 མཚོ་ཁར་ཐོངས་རེ་ཐོན་པས་མི་ལ་སྐྱེ་བའི་ལས་གསོག་མཁན་ནི་
 ཤིན་ཏུ་དཀོན། རུས་སྐལ་དེ་ཡང་ལོང་བ་ཡིན་པ་བཞིན་བསགས་
 པའི་ལས་ཀྱང་སྟོབས་རྒྱུད་ཞིང་། གཉེན་གྱིང་དེ་སྟོགས་ཐམས་ཅད་ཏུ་
 རྒྱུད་གིས་བྱིར་ནས་གང་སར་འགོ་བ་བཞིན་གལ་ཏེ་ལས་བསགས་ན་
 ཡང་འགལ་སྐྱེན་གྱི་བར་ཆད་མང་པོ་ཡོད་པ། དེས་ན་དཔེ་དང་དོན་
 གཉིས་མཐུན་པ་ཡིན། དཔེ་གཞན་ཡང་། ཁབ་ཀྱི་ཁ་ཡར་ལྷ་བའི་སྤྱིང་
 ཏུ་ཡུངས་ཀར་བཞོས་ན་ཡང་། ཡུངས་ཀར་ཁབ་ཀྱི་རྩེ་མོ་ལ་གནས་
 པ་ཉ་ཅང་གི་དཀོན་པོ་ཡིན། ཡུངས་ཀར་རྩེ་ཅོམ་གཏོར་བ་སར་མར་
 ཟག་འགོ་བ་ཡིན། ངན་སོང་ལ་སོགས་འགོ་བ་གཞན་དག་ཏུ་སྐྱེ་བ་

ནི། སར་ཟག་པ་དེ་ཙམ་དང་། གཅིག་ཙམ་གཉིས་ཙམ་ཞིག་སྟེས་
དབང་སྟབས་ལེགས་གྱིས་ཁབ་གྱི་རྩེར་གནས་པ་བཞིན་མི་ལ་སྐྱེ་བ་
དེ་ཙམ་ཡིན་གསུངས། དེ་བཞིན་ལྷགས་ལ་སྟན་མ་གཏོར་བ་ཡིན་ན་
རྒྱུ་ཙམ་ཡར་གཏོར་ན་ཡང་ཚང་མ་ས་ལ་མར་ཟག་ནས་བསྐྱབས་པ་
ལས་ལྷགས་ལ་སྟན་མ་འབྱར་ནས་མི་སྟོང་། དེ་བཞིན་དུ་མི་ལྟས་ཐོབ་
པ་དགོན་པོ་ཡིན་གསུངས། ཡང་མི་ལྟས་ཐོབ་ཚད་ལ་མི་ལྟས་ཙམ་པོ་
མ་གཏོགས་དལ་འབྱོར་མི་ཟེར་བས་ངོ་བོའི་སྐོན་ནས་ཀྱང་རྟེན་པར་
དཀའ་སྟེ། རོ་བོ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། རོ་བོ་ནི་མི་ཁོམ་པའི་གནས་བརྒྱད་
ལས་དལ་བས་ན་དལ་བ་བརྒྱད་དང་། རང་འབྱོར་ལྷ་དང་གཞན་
འབྱོར་ལྷ་སྟེ་འབྱོར་པ་བརྟུ་སྟེ་བསྐྱེམས་པས་ཚོས་བཙོ་བརྒྱད་ཚང་
བའི་ལྟས་རྟེན་གཅིག་ལ་དལ་འབྱོར་ཞེས་བྱའོ།།

དེ་ལ་དལ་བ་བརྒྱད་ནི། ཚོས་བྱེད་པ་ལ་མི་ཁོམ་པའི་
གནས་བརྒྱད་དང་བྲལ་བ་སྟེ། མི་ཁོམ་པའི་གནས་བརྒྱད་ནི། ཚོས་
བྱེད་པའི་གོ་སྐབས་མེད་པ། ཚོས་བྱེད་པའི་མཐུན་རྐྱེན་མ་ཚང་བ་
ཚོས་བྱེད་པར་མི་ཁོམ་པ། མི་ཁོམ་པའི་གནས་བརྒྱད་ཡོད་གསུངས་
པ་ཡིན། དཔུལ་བ་ཡི་དྲགས་བྱོལ་སོང་དང་། །ཚེ་རིང་ལྷ་དང་ལྷ་སྟོ་
དང་། །ལོག་ལྷ་སངས་རྒྱས་གྱིས་སྟོངས་པ། །སྐྱགས་པ་འདི་དག་མི་
ཁོམ་བརྒྱད། །ཅེས་ཏེ། བཞི་མི་མ་ཡིན་པའི་འགོ་བ་དང་བཞི་མི་ཡི་
འགོ་བ་སྟེ་བརྒྱད།

དེ་ལ། དཔུལ་བ་ནི་སྐྱག་བསྐྱལ་དྲག་པོས་གཟིར་བ་དང་།
ཞེས་མི་མ་ཡིན་པའི་འགོ་བ་དེ་རྣམས་སྟོན་ལ་གསུངས་ཤིང་། དེའི་
དང་པོ་དཔུལ་བ་ཡིན། དཔུལ་བ་ལ་གོང་དུ་ཞུས་པ་བཞིན་ཚ་གང་

གི་རླུག་བསྐྱེད་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ཡོད། སྤྱིར་ལས་ངན་པའི་
དབང་གིས་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་མི་ཐོས། གལ་ཏེ་ཐོས་པའི་དབང་ཏུ་བཏང་
ན་ཡང་རླུག་བསྐྱེད་དྲག་པོས་གཟིར་ཏེ་ཚོས་བྱེད་མི་ཐུབ་པ་ཡིན།
དཔེར་ན། རང་རེ་གཟུགས་པོ་བདེ་པོ་མེད་པའི་སྐབས་ཁ་ཉོན་ཡང་
བྱེད་མི་ཐུབ། དེས་ན་དཔུལ་བ་བ་རླུག་བསྐྱེད་དྲག་པོས་གཟིར་ནས་
ཚོས་བྱེད་ཏུ་མི་ཁོམ་པ་ཡིན།

ཡི་དྲུགས་ནི་སེམས་འཚོག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་དང་།

སེམས་འཚོག་པ་ཞེས་འདོད་པས་གཏུང་བ་ལ་ཟེར་བ་སྣང་། གང་
ལྟར་ཡང་བཀའ་སྐྱོམ་གྱིས་གཏུང་ནས་རླུག་བསྐྱེད་དྲག་པོས་མཉམ་
བ་ཡིན་པས་ཚོས་བྱེད་ཏུ་མི་ཁོམ། **ཏུང་འགྲོ་ནི་ཀུན་ཏུ་རྫོངས་ཤིང་**
རྒྱུད་ངོ་ཚ་དང་བྲེལ་མེད་པ་ཤས་ཆེ་བ་དང་། ཞེས་ཏུང་འགྲོ་རྣམས་ནི་
སྤྱི་བྱུང་ཏུ་སྐྱེན་ཞིང་གཏི་ལུག་པ་རི་ཆེན་པོས་ལོན་པ་ལྟ་བུ་སྤང་དོར་
གྱི་གནས་གང་བཏུན་ན་ཡང་མི་ཤེས་པ་ཡིན་པས་ཏུང་འགྲོ་ལ་ཚོས་
བྱེད་པའི་གོ་སྐབས་མེད། ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་གོ་བ་ཅམ་ཡོད་སྲིད་ཀྱང་དོན་གོ་
བ་ཤིན་ཏུ་དཀོན། དེས་ན་རྒྱུད་ངོ་ཚ་དང་བྲེལ་མེད་པ་ཤས་ཆེ་བ་ཡིན།
ལྟ་ཆོ་རིང་པོ་ནི་སྤྱིར་འཕགས་པ་མ་གཏོགས་པའི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བའི་ལྟ་
རྣམས་ཀྱང་མི་ཁོམ་པའི་གནས་ཡིན། ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། སྤྱིར་ནས་མི་
ལ་ལྟོས་ན་ཆོ་རིང་བ་དང་། འདོད་ཡོན་ལ་གཡེངས་ནས་ཚོས་བྱེད་ཏུ་
མི་ཁོམ་པ་ཡིན། ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་ལྟ་ཆོ་རིང་པོ་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་
པའི་ནང་ཚན་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་ལྟ་ཡིན། དེ་ནི་དང་པོ་ཉིང་མཚམས་
སྤྱིར་བ་དང་ལང་བའི་ཏུས་མ་གཏོགས་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་འདུ་
ཤེས་འགག་པ་ཡིན། དེས་ན་རྒྱུད་ལོག་ལྟ་དང་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་སྐྱེ་

བའི་གནས་ཡིན་པ་སོགས་དང་། ཞེས་པ་དེ་དག་ཚོས་བྱེད་ཏུ་མི་ཁོམ་
པའི་མི་མ་ཡིན་པའི་འགྲོ་བ་བཞི་ཡིན།

མི་ལ་ཡང་བཞི་ལས་སྐྱོ་ནི་གང་ཡང་མི་ཤེས་པ་ཤིང་
ནགས་ནང་ལ་གནས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། དེང་སང་ཡང་ཡོད། དེ་ཚོས་
མ་བག་མར་ལེན་པ་སོགས་མདོར་ན་སྤང་བྱ་གང་ཡིན་དང་དོར་
བྱ་གང་ཡིན་མི་ཤེས་པས་སྤང་དོར་སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྤྱོད་ཅིང་ཚོས་
སྤོན་པའི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་དང་ཕྱད་དཀའ་བ་དང་། ལོག་ལྟ་ཅན་ནི་
དཀོན་མཚོག་དང་ལས་འབྲས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་མི་བྱེད་
ཅིང་མི་བདེན་པར་འདོད་པ་དང་། རྒྱ་སྤྱིག་པ་ལས་འབྲས་བུ་རྒྱལ་
བསྐལ་འབྱུང་བ་དང་། རྒྱ་དགེ་བ་ལས་འབྲས་བུ་བདེ་བ་འབྱུང་བར་
ཡིད་ཆེས་མི་བྱེད་པ། རྒྱེ་བ་སྐྱ་སྤྱི་ཁས་མི་ལེན་པ་ལ་རྒྱུད་ལོག་ལྟ་
ཅན་ཟེར་བ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུར་སྐྱེས་ན་ཚོས་བྱེད་པའི་སྐབས་མེད་ཅིང་
ཚོས་ཀྱི་དོན་ཡང་གོ་མི་ལུབ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྤོངས་པ་ནི་སངས་
རྒྱས་མ་བྱོན་པའི་འཇིག་རྟེན་ཏུ་སྐྱེས་པའི་མི་རྣམས་ལ་བསྐྱབ་རྒྱའི་
དམ་པའི་ཚོས་མེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་མ་བྱོན་པའི་འཇིག་རྟེན་
མང་པོ་ཡོད་ཅིང་། དེ་དག་ཏུ་སངས་རྒྱས་མ་བྱོན་ཞིང་དེ་ཡིས་
གསུངས་པའི་ཚོས་མེད་པས་བསྐྱབ་རྒྱའི་དམ་པའི་ཚོས་མེད།

སྐྱགས་པ་ནི་སྤྱེ་དབང་ལ་སྤོན་ཞུགས་པས་ངག་སྐྱགས་པར་
ལྷུང་བ་སྟེ། བྲིད་འགའ་ཤས་ཀྱི་ནང་ལ་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་སྐྱགས་པ་
གསུངས་འདུག །གང་ལྟར་ཡང་སྤང་དོར་གྱི་གནས་བསྟན་ན་ཡང་
གོ་བར་མི་འཕྲོད་པ་སྐྱགས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱོན་མི་མ་ཡིན་གྱི་འགྲོ་བ་
བཞི་དང་མི་ཡི་འགྲོ་བ་བཞི་སྟེ་མི་ཁོམ་པའི་གནས་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་

ནི་དམ་པའི་ཚོས་བསྐྱབ་ཏུ་མི་ཁོམ་ལ། བརྒྱད་པོ་དེ་དང་བྲལ་ཞིང་
ཚོས་བྱེད་ཏུ་ཁོམ་ཞིང་དལ་བ་བས་ན་དལ་བ་བརྒྱད་དོ། །ད་ལྟ་རང་
རེ་རྣམས་དམྱལ་བ་དང་། ཡི་དྲུགས། ཏུད་འགོ། ལྷ་ལྷོ་སོགས་ལ་སྐྱེས་
མིད། དེས་ན་མི་ཁོམ་པའི་གནས་བརྒྱད་དང་བྲལ་བ་ཡིན།

འབྱོར་པ་བརྒྱ་ནི། དེ་ནས་མི་ཁོམ་པའི་གནས་བརྒྱད་དང་
བྲལ་བ་ཙམ་ཏུ་མ་ཟད་འབྱོར་པ་བརྒྱ་ཚང་དགོས། རང་གི་སྤྱོད་པ་
ནས་ཚང་དགོས་པའི་རང་འབྱོར་ལྟ་དང་གཞན་གྱི་སྤོབས་གྱིས་ཚང་
དགོས་པའི་གཞན་འབྱོར་ལྟ་ལྟེ་འབྱོར་པ་བརྒྱ།

དང་པོ་རང་འབྱོར་ལྟ་ནི། དང་པོ་རང་གི་སྤྱོད་པ་ནས་ཚང་
དགོས་པའི་འབྱོར་པ་ལྟ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། མིར་སྐྱེས་ལུལ་གྱི་དབྱུང་སྐྱེས་
སྐྱེས། །དབང་པོ་ཚང་ཞིང་གནས་ལ་དད། །དེ་བཞིན་ལས་མཐའ་མ་
སོག་པ། །ཞེས་པ་ལྟར།

དེའི་དང་པོ་དེ་སྐྱེར་མིར་སྐྱེས་པ་གཅིག་ཡིན་དགོས། མིར་
མ་སྐྱེས་ན་གཞན་པ་དེ་དག་མི་ཚང་། དེའི་ནང་ནས་སངས་རྒྱས་གྱི་
འཁོར་རྣམ་བཞི་གང་རུང་བཞུགས་པའི་ལུལ་ནི་ལུལ་དབྱུང་ཡིན་
པས་དེར་སྐྱེས་པ། ལུལ་དབྱུང་དེ་ལ་ས་ཚོགས་གྱི་ལུལ་དབྱུང་དང་།
ཚོས་ཚོགས་གྱི་ལུལ་དབྱུང་གཉིས། ས་ཚོགས་གྱི་ལུལ་དབྱུང་ནི་རྣམ་
གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཕྱོད་པའི་གནས་རྒྱ་གར། ཚོས་
ཚོགས་གྱི་དབང་ཏུ་བྱས་པའི་ལུལ་དབྱུང་ནི། གང་ན་སངས་རྒྱས་
གྱི་འཁོར་རྣམ་བཞི་བཞུགས་ན་ལུལ་དབྱུང་དང་། འཁོར་རྣམ་བཞི་
མི་བཞུགས་ན་ལུལ་དབྱུང་མིན་གསུངས། འཁོར་རྣམ་བཞི་ནི། རབ་

ཏུ་བྱུང་བའི་སློབ་གསུང་ནས་དག་སློང་པ་མ་གཉིས། བྱིས་པའི་སློབ་གསུང་
ནས་དག་བསྟེན་པ་མ་གཉིས་བཅས་བཞི་ལ་ཟེར་བ་ཡིན། མདོར་
ན་སངས་རྒྱལ་གྱི་འཁོར་ཆུ་བཞི་བཞུགས་པའི་སར་སྐྱེས་པ་ཡུལ་
དབུས་སུ་སྐྱེས་པ། དབང་པོ་སྐྱོན་མེད་ཚང་བ་ཞེས་པ་ཁ་དང་མིག་
སོགས་དབང་པོ་ཚང་ཞིང་སྐྱོན་མེད་པ་ཞིག་དགོས། གཞན་ཏུ་ན་རྩ་
བས་མ་གོ་ན་ཚོས་ཉན་མི་ཐུབ། མིག་གིས་མ་མཐོང་ན་ཡི་གེ་སྟོན་
མི་ཐུབ། དེ་ལ་སོགས་པ་གོ་བརྗེ་འཕྲོད་པ་ལ་དཀའ་ངལ་ཡོད་པས་
མིག་དང་རྩ་བ་ལ་སོགས་པ་དབང་པོ་སྐྱོན་མེད་པ་ཚང་བ།

བསྟན་པའི་རྩ་བ་འདུལ་བ་ལ་སྒྲིང་ནས་དད་པ་ཐོབ་པ།

སྐྱེར་སངས་རྒྱལ་གྱི་གསུང་སྐྱིད་དང་། དེ་ཡི་ནང་ནས་ཀྱང་བསྟན་
པའི་རྩ་བ་དམ་པའི་ཚོས་འདུལ་བ་ལ་སྒྲིང་ནས་དད་པ་ཐོབ་པ།
ལས་མཐའ་མ་ལོག་པ་མཚམས་མེད་དང་ཉེ་བའི་མཚམས་མེད་
རང་གིས་མ་བྱས་ཤིང་གཞན་ལ་བྱེད་ཏུ་བརྟུག་པ་མ་ཡིན་པ། ཞེས་
ལས་མཐའ་མ་ལོག་པ་ནི། སྐྱེར་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་གི་དབང་ཏུ་
བྱས་ན། མཚམས་མེད་ལྡ་བྱེད་པ་དེ་ཚོས་ཚོས་བྱེད་མི་ཐུབ། དེས་
ན་མཚམས་མེད་ལྡ་མ་བྱས་པ་སྟེ། མཚམས་མེད་ལྡ་ཞེས་པ་སྟོན་པ་
ཆེ་ཤོས་པ་བསད་པ། མ་བསད་པ། དག་བཅོམ་པ་བསད་པ། རྒྱལ་
བའི་སྐྱེ་ལ་ངན་སེམས་ཀྱིས་ཁྲག་སྐྱུང་བ། དག་འདུན་གྱི་དབྱེན་བྱས་
པ་དེ་རྩམས་ཡིན། དེ་དང་ཉེ་བའི་མཚམས་མེད་ལྡ་ལ་སོགས་པ་
དེ་དག་རང་གི་མ་བྱས་ལ། གཞན་དག་བྱེད་ཏུ་བརྟུག་པ་མ་ཡིན་
པ། གཞན་གྱིས་བྱས་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་མ་སྐྱེས་པ་ཞིག་དགོས་
གསུངས། དེ་དག་རང་འཕྱོར་ལྡ་ཡིན།

གཞན་འབྱོར་ལྟ་ནི། གཞན་སྟོབས་ཀྱིས་ཚང་དགོས་པ་འཕམ།
 མྱི་ནས་ཚང་དགོས་པ། དེ་གང་འདྲ་ཡིན་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་ཕྱོན་
 དང་དེས་ཚོས་གསུངས། །བསྟན་པ་གནས་དང་དེ་རྗེས་འབྲངས། །
 གཞན་སྲིར་སྲིར་ནི་བཅེ་བའོ། །ཞེས་ཏེ། དེའང་སངས་རྒྱས་འཇིག་
 ཉིན་ཏུ་འབྱུང་བ་ཤིན་ཏུ་དགོན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི་སངས་རྒྱས་
 འབྱོན་པའི་བསྐལ་བ་ལ་སྟོན་བསྐལ་དང་། སངས་རྒྱས་མི་འབྱོན་
 པ་ལ་ལུན་བསྐལ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། ད་ལྟར་གྱི་བསྐལ་པ་འདི་ལ་སངས་
 རྒྱས་སྟོན་ཕྱོན་པས་བསྐལ་པ་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་ལ། བཙམ་ལྟ་བུ་
 ལྷུ་པ་བསྐལ་བཟང་རྒྱལ་བ་བཞི་པ་ཡིན། དེ་ཡི་རྗེས་ལ་སངས་རྒྱས་
 མི་ཕྱོན་པའི་བསྐལ་པ་ལུན་བསྐལ་རྒྱལ་ལྷ་ཐམ་པ་བསྐྱེད་ནས་བྱུང་།
 ཡང་དེ་ནས་ཡོན་ཏན་བཀོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྟོན་བསྐལ་གཅིག་། དེ་
 བས་ཡང་ལུན་བསྐལ་གྱི་གཅིག་། དེ་ཡི་རྗེས་སུ་བསྐལ་པ་སྟན་པ་ཆེན་
 པོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྟོན་བསྐལ་གཅིག་། དེ་ནས་ལུན་བསྐལ་སྟམ་བརྒྱ་
 ཐམ་པ། དེ་ཡི་རྗེས་སུ་དཔེ་སྐར་མ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བའི་སྟོན་བསྐལ་
 གཅིག་། དེ་ལྟར་ན་ལུན་བསྐལ་གྱི་སྟམ་བརྒྱ་རྒྱལ་ལྷ་ཐམ་པ་འདི་
 བསྐལ་བཞི་ལས་མི་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ལྟར་བྱས་ཏེ་སྟམ་ནས་འབྱུང་
 བས་མདོར་ན་ལུན་བསྐལ་ཆིག་གི་སྟམ་བརྒྱ་རྒྱལ་ལྷ་ཐམ་པའི་རིང་
 ལ་སྟོན་བསྐལ་བཞི་མ་གཏོགས་མེད།

སྟོན་བསྐལ་རྣམས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་སྐྱེ་དགུ་རྣམས་ཀྱི་ཚོ་
 ལོ་མར་འགྲིབ་པའི་སྐབས་སུ་མ་གཏོགས། ཚོ་ལོ་བརྒྱུ་པ་ནས་བརྒྱད་
 བྱི་བར་ཡར་འཕེལ་ལ་སངས་རྒྱས་མི་འབྱོན་པས། དེས་ན་སྲིར་
 སྟོན་བསྐལ་དང་ལུན་བསྐལ་བཅིག་པ་ཡིན་ན་ལུན་བསྐལ་མང་བ་

ཡིན། རྫོན་བསྐལ་ལ་ཡང་ཡང་འབེལ་གྱི་སྐབས་སུ་སངས་རྒྱས་མི་
ཕྱོན་པ་ཡིན་པས། ཏུས་པལ་ཆེ་བ་དེ་སངས་རྒྱས་མི་ཕྱོན་པའི་ཏུས་
ཡིན། དེའི་སྲིད་ཏུས་པལ་ཆེར་ལ་སངས་རྒྱས་མི་འཕྱོན་པས་སངས་
རྒྱས་ཕྱོན་པའི་སྐབས་སུ་སྐྱེས་པ་ཉ་ཅང་གི་དཀའ་བ་ཡིན་གསུངས།

གཉིས་པ་དེ་ཡིས་ཚོས་གསུང་བ་ནི། དེ་ལས་ཀྱང་ཚོས་གསུང་
བ་དགོན་ཏེ། འོ་སྐོལ་གྱི་རྫོན་པས་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཚར་ནས། ཟབ་
ཞི་སྐྱོས་བྲལ་འོད་གསལ་འདུས་མ་བྱས། །ཞེས་སོགས་གསུངས་ཤིང་།
དང་པོ་སངས་རྒྱས་མ་ཐག་ཚོས་གྱི་འཁོར་ལོ་མ་བསྐྱར་ཞིང་། ཉེན་
འབྲེལ་ལམ་ཡང་ན་རྒྱུན་ཚོས་རྫོན་པའི་རྫོད་ལས་སྐལ་དང་ལྡན་
པ་སོགས་དགོས་པའི་སྐབས་དང་པོ་མ་གསུངས། དེའི་རྗེས་སུ་མི་
མཛེད་འཇིག་རྟེན་གྱི་བདག་པོ་ཚངས་པ་ཆེན་པོས་གསེར་གྱི་འཁོར་
ལོ་ཚིབས་རྫོང་དང་ལྡན་པ་སུལ་ནས་ཚོས་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བར་
གསོལ་བ་བཏབ་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་ལྡ་རྗེ་བཟང་པོ་ལ་
བདེན་བཞིའི་ཚོས་འཁོར་བསྐྱར།

གདུལ་བྱ་ཚོས་གྱི་རྫོད་ཏུ་ལྷུང་པ་རྟེན་དཀའ་བ་ཡིན།
བསྐྱལ་པ་གནས་པའང་དགོན་ཏེ། བསྐལ་བཟང་འདིའི་ཡང་
སངས་རྒྱས་སྲ་མ་སྲ་མའི་བསྐྱལ་པ་རྫོགས་ནས་སྐྱི་མ་སྐྱི་མའི་
བསྐྱལ་པ་མ་ཕྱོན་བར་ལ་བསྐྱལ་པ་མེད་པ་ཡིན། བསྐྱལ་པ་
ཡོད་ཀྱང་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་དགོན་ཏེ། སྐྱི་རོལ་སྐྱ་སྐྱེགས་བྱེད་
དང་། བསྐྱལ་པ་ལ་རྒྱབ་གྱིས་སྐྱོགས་པའི་འཇིག་རྟེན་པ་ཆེས་
མང་ཞིང་། བསྐྱལ་པ་ལ་ཞུགས་པར་རྫོམ་པ་པལ་ཆེར་ཡང་
བཀའ་བསྐྱལ་བཙོས་ནས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པའི་ཚོས་སྐྱེགས་མ་

འབྲུལ་བ་རྣམས་དོར་ནས་ཁྱེད་དང་མ་འབྲེལ་བའི་གདམས་
དག་དཔྱད་དོན་ལ་མཚོག་ཏུ་འཛིན་པ་མང་བར་འདུག །ཁྱེད་ས་
ལུང་རྒྱ་མཚོན་ཡོད་པའི་ཚོས་རྒྱབ་མཐུན་གྱིན་ཏུ་དཀོན་ལིང་།
ཁྱེད་དང་ལུང་མེད་པ་དག་ལ་མགོ་འཁོར་བ་མ་གཏོགས་ཚོས་རྣམ་
པར་དག་པ་ཚད་དང་ལུན་པ་རྒྱབ་པ་གྱིན་ཏུ་དཀོན་པོ་ཡིན། གཞན་
སྲིད་སྲིད་ནས་བརྗེ་བའང་དཀོན་ཏེ། འདུ་འཛི་དང་བྲིས་ལ་མི་
དགའ་ཞིང་ཟས་གོས་དཔྱད་དོན་ཚམས་ལ་བསྐྱེན་ནས་ཐོས་བསམ་སྒོམ་
གསུམ་བྱས་ཏེ་ཚོས་རྣམ་དག་རྒྱབ་པ་དག་ལ་མཐུན་སྲིད་སྲིད་མཐུན་
ཏུང་བར་སྒྲུབ་སྟེ་འཚོ་བ་ཡང་གྱིན་ཏུ་དཀའ་བ་ཡིན།

སྟོན་གྱི་དུས་སུ་ཡང་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་སྐྱེས་བུ་དམ་
པ་རྗེ་བཙུན་མི་ལ་རས་པ་ལ་ཡང་གསོལ་ཆས་རྟེན་པ་ལ་སྐྱེ་ལས་
ཁག་པོ་བྱུང་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད། རྟེན་པས་རྟེན་པ་འཚོལ་བ་ལྟ་བུ་
པར་རྒྱད་ན་རྩེར་རག་རྒྱུའི་རེ་བ་བྱས་ནས་འབྲུལ་མཐུན་མང་པོ་
ཡོད། འཇིག་རྟེན་ཚོས་བརྒྱད་བྱེད་མཐུན་ཚོར་པར་རྒྱད་རྩེར་ལེན་
ཐོག་ནས་སྟོན་པ་མ་གཏོགས་དོན་དངོས་རི་ཁྲོད་འགྲིམས། དཔེན་
པའི་གནས་ལ་བཞུགས་ཏེ་ཚོས་རྣམ་པར་དག་པ་རྒྱབ་མཐུན་ཚོར་
འཚོ་བ་སྦྱོར་མཐུན་དཀོན་པོ་ཡིན། འཇམ་མགོན་ས་རྒྱ་བརྗེ་ཏེ།
སྟོན་བཙུན་པས་ཆེར་བཀྲའ་བ་ཏུང་། །བཀྲའ་བ་དེ་དག་སྟོན་བཙུན་
ཏུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན། དེས་ན་གཞན་སྲིད་སྲིད་ནས་བརྗེ་བ་
ཡང་དཀོན་པ་ཡིན་གསུངས།

དེས་ན་ལུས་རྟེན་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་མི་ཁོམ་པའི་གནས་
བརྒྱད་དང་བྲལ། རང་འབྱོར་ལྡང་དང་། གཞན་འབྱོར་ལྡང་སྟེ། དལ་

འཕྲོར་གྱི་ཚོས་བཙོ་བརྒྱད་པོ་མཐའ་དག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཚང་
བ་ནི་ཉིན་མོའི་སྐར་མ་ལྟར་གིན་ཏུ་དཀོན་པོ་ཡིན། ཉིན་མོའི་གྲང་ལ་
ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱིས་སྐར་མ་མཐོང་རྒྱ་མེད། དེས་ན་ཉིན་མོའི་སྐར་
མ་ཚམ་ཏུ་དཀོན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེས་དལ་འཕྲོར་མི་ལྷུས་རྟེན་
པར་དཀའ་བ་བསམ་པ་ལྷུས་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་རྟེན་པའི་ལྷུས་རྟེན་ཕན་འདོགས་ཆེ་བར་བསམ་
པ་ནི། འདི་རྟེན་པར་དཀའ་ཡང་དལ་འཕྲོར་གྱི་ལྷུས་རྟེན་རྟེན་
དཀའ་བ་ཚམ་ཏུ་མ་ཟད་རྟེན་ན་ཉ་ཅང་ཕན་ཡོན་ཆེན་པོ་ཡིན།
རྒྱུར་རྟེན་དཀའ་བ་མང་པོ་ཡོད། མོ་གཤམ་གྱི་སུ་དང་རི་བོང་གི་
རྩ་ལ་སོགས་པ་ཡང་རྟེན་དཀའ། དེ་དག་རྟེན་དཀའ་བ་ཚམ་ལས་
དེ་མིན་གྱི་ངོ་མཚར་ཆེ་བ་གང་ཡང་མེད། མི་ལྷུས་རྟེན་པར་དཀའ་
བ་ཚམ་ཏུ་མ་ཟད་རང་གིས་བྱུང་བ་ཡིན་ན་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་སུ་
ལས་ཀྱང་ཕན་ཡོན་ཆེ་རྟེ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་སུ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་
ན་ཆོ་འདི་ཡི་ཟེལ། ཤོས། གནས་ཁང་། མལ་ཆ་ལ་སོགས་ལས་གཞན་
འཚོལ་མི་ཐུབ། དལ་འཕྲོར་གྱི་ལྷུས་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོས་བསྐྱབ་ན་
ལོ་ལེགས་ན་རྣ་དང་སུབ་མ་ཞོར་ལ་བྱུང་བ་བཞིན་ཆོ་འདིའི་སུན་
ཚོགས་ནམས་སྟོས་ཅི་དགོས། ཆོ་སྤྱི་མའི་མཐོ་རིས་རྣ་དང་མིར་
རྒྱུ་བ་ཡང་དལ་འཕྲོར་གྱི་ལྷུས་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབ་ཐུབ། ཐེག་
པ་འོག་མའི་རང་དོན་ཏུ་ཞི་བ་ལྷ་རན་ལས་འདས་པའི་གོ་འཕང་
རྒྱབ་དགོས་བསམ་ན་ཡང་དལ་འཕྲོར་གྱི་ལྷུས་རྟེན་འདི་ལ་བརྟེན་
ནས་སྐྱབ་ཐུབ་པ་དང་། དེར་མ་ཟད་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་གྱི་
དོན་མ་ལྷུས་བསྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་སྐྱ་ན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་གྱང་

སྐྱབ་པར་རྒྱས་པའི་སྤྱིར་ཉེ། སྐྱོབ་སྤྱིངས་ལས། གང་ཞིག་ཐོབ་ན་སྐྱེ་
བའི་རྒྱ་མཚོ་མཐར་འབྲིན་ཞིང་། །བྱང་རྒྱལ་མཚོག་གི་ས་སོན་དགེ་
བའང་འདེབས་བྱེད་པ། །ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་བས་ཀྱང་ཡོན་ཏན་
ཆེས་ལྷག་པའི། །མི་ཉིད་ཐོབ་ནས་སྤྱི་ཞིག་འབྲས་བུ་མེད་པར་བྱེད། །
ཅེས་མདོར་ན་མིའི་ལྷན་རྟེན་ལས་ཐོབ་པ་དེ་འགྲོ་བ་གཞན་སྤྱིས་
ཀྱང་ཐོབ་ཏུ་མེད་གསུངས། ཐོབ་དཀའ་བ་ཅམ་རུ་མ་ཟད་ཐོབ་ན་ཏ་
ཅང་ཕན་ཐོགས་དང་དགེ་མཚན་ཆེན་པོ་ཡོད་ཅེས་སོ། །

དམིགས་རྒྱུ་ནི། དེ་ཡིས་བསྐྱོམ་བྱའི་དོན་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་
སྐྱོ་འདོགས་བཅད་ཟིན་ནས་བཅད་དོན་དམིགས་པར་བསྐྱེལ་ནས་
ཉམས་སྤྱོད་བའི་རྒྱལ་ནི། རྟེན་དཀའ་བ་དལ་འབྱོར་གྱི་མི་ལྷན་རྟེན།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་མཇུག་དེ་ཡི་ནང་ནས་བསྟན་པའི་རྟེན་
པོ་ལས་ཟབ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཉམས་སྤྱོད་རུ་ཡོད་པའི་སྐབས་འདི་
ལ་དལ་འབྱོར་རྟེན་པོ་ལོན་པ་ཞིག་མ་བྱས་ན། དེ་ལས་སྤྱོད་ཆེ་བ་
དང་དེ་ལས་ཕངས་པ་ཞིག་མེད་གསུངས། དལ་འབྱོར་གྱི་མི་ལྷན་རྟེན་
ལོག་དང་རྒྱུད་ཐོས་སྤྱོད་པ་དེ། དཔེར་ན། རིན་པོ་ཆེ་གིན་རུ་མང་
པོས་གང་བའི་སྤྱིང་ལ་སྤྱོད་ནས་ལག་པ་རྟོང་པར་ལོག་ཡོང་བ་དང་
འདྲ་གསུངས། དོན་དེ་དག་དམིགས་པར་བྱིལ་བ་ནི། སྐྱབས་འགོ་དང་
འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསམ་པ་ནམས་ཡིད་འབྲལ་ངེས་བྱས་པའི་
རྗེས་སུ། སྐྱོར་བ་སྐྱབས་འགོ་གསོལ་འདེབས་སོགས་གོང་རུ་ལྷན་པ་
བཞིན་བྱས། དེ་ཡི་རྟེན་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསམ་པ། ངན་སོང་
དང་མཐོ་རིས་ལྟ་མིའི་སྤྱོད་བསྟུན། སྤྱོད་བསྟུན་གྱི་སྤྱོད་བསྟུན་དང་།
འཕྱར་བའི་སྤྱོད་བསྟུན། ལྱབ་པ་འདྲེན་གྱི་སྤྱོད་བསྟུན་ལ་སོགས་པ་

དེ་དག་བསམ་པ་ཡིད་འཁུལ་ངེས་པ་ཞིག་ལྟ། ཡིད་འཁུལ་ངེས་པ་ནི།
ཉམས་ཆེན་པོ་འཕྲལ་དུ་སྐྱེ་དཀའ་བ་ཡིན་ན་ཡང་། སེམས་ལ་ཚོར་བ་
མིག་ནས་མཆི་མ་འཁུགས་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་བ་སྦྱ་སྣང་བ་སོགས་མ་
བྱུང་གི་བར་དུ་བསྐྱོམ།

དེ་ནས་དེ་རིང་གི་བསྐྱོམ་བྱའི་དམིགས་པ་གཙོ་བོ་ལ། ཀྱི་
མ། རང་རེ་རྣམས་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་ད་ལྟའི་བར་
དུ་འཁོར་བ་འདི་ཡི་ནང་ལ་རྒྱན་མ་ཆད་པར་གཅིག་རྗེས་གཉིས་
མཐུད་ཀྱིས་ཡང་སྐྱེས་ཡང་འཆི་བྱས་ཏེ་འཁོར་བ་ནས་འཁོར་བར་
སྐྱེས། སྐྱེས་རིམ་བཞིན་སྦྱག་བསྐྱེད་སྣ་ཚོགས་པས་མནར་ནས་ད་
ལྟའི་བར་འཁོར་བའི་སྦྱག་བསྐྱེད་ལས་བཀའ་མ་ཐུབ། སྐྱེ་ཤ་ན་འཆི་
ལ་སོགས་པའི་སྦྱག་བསྐྱེད་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ལྟར་ཞིང་། དེས་
ན་ད་རེས་ངེས་པར་དུ་འཁོར་བ་སྦྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་འདི་ལས་
ཐར་བ་ཞིག་བྱེད་དགོས། འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་ཐར་བར་བྱེད་པ་
ལ་དལ་འཕྱོར་གྱི་ལུས་འདི་གྱུ་དང་འདྲ་བ་སྟེ། དཔེར་ན། རྒྱ་མཚོ་
བཀའ་དགོས་ན་གྱུ་གཟིངས་ལ་བརྟེན་དགོས་པ་བཞིན་མི་ལུས་
འདི་གྱུ་དང་འདྲ་བ་ཡིན། དེས་ན་ཚོས་རྒྱུབ་པའི་རྟེན་ད་ལྟའི་དལ་
འཕྱོར་མི་ལུས་འདི་ཡང་རྒྱ་དང་དཔེ་དང་གྲངས་དང་རོ་སོ་གང་
གི་སྐོ་ནས་རྟེན་པ་དཀའ་ཚུལ་ནི་ད་ལྟ་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ལྟ་
བུར་འདུག་རྟེན་ན་དོན་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་ཚུལ་ནི་དེ་ལྟ་བུར་འདུག།
རྟེན་དཀའ་བ་ཅམ་དུ་མ་ཟད་རྟེན་ན་དོན་ཆེན་པོ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་
བྱ་རྟེན་པ་ལྟ་བུར་ཕན་ཡོན་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་དང་ལྡན་པ། རང་
གིས་འཛོན་ན་འགྲོ་བ་གཞན་གང་གི་ལུས་ལ་ཡང་བསྐྱབ་རྒྱ་མེད་

སའི་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ཡང་བདེ་ལྷག་
 ཏུ་རྒྱབ་ཐུབ་པའི་མི་ཡི་ལྷན་རྟེན་འདི། རྒྱུ་བ་སྣ་མ་ལ་ལས་བཟང་
 པོ་བསགས། རྫོན་ལམ་བཟང་པོས་མཚམས་རྒྱུད། དེ་ལྟ་བུའི་དགེ་བ་
 རྫོབས་པོ་ཆེ་བསགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ད་ལྟ་མི་ལྷན་ཐོབ། དེ་ཡང་
 ཚོས་དང་མཇལ། ཚོས་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་མདོ་སྲགས་རྒྱང་འབྲེལ་གྱི་
 བརྟན་པ། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་གསུང་ངག་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ལྟ་བུ་དང་
 མཇལ། དེ་བས་ན་ད་རེས་དལ་འབྱོར་མི་ལྷན་འདི་ལ་ངེས་པར་རྒྱ་
 རྙིང་པོ་ཅི་ལོན་ཞིག་བྱ་དགོས། འཁོར་བའི་བྱ་བ་ཚོང་སོ་ནམ་དག་
 འདུལ་གཉེན་རྫོང་ལ་སོགས་པ་དེ་རྣམས་ལ་རྙིང་པོ་གང་ཡང་མི་
 འདུག། དེ་ལས་མི་ལྷན་ཐོབ་པ་ཐོབ་གོ་ཚོད་པ་ཞིག་དགོས། རྙིང་པོ་
 ཅི་ལོན་ཞིག་བྱེད་དགོས་འདུག། རྙིང་པོ་ལོན་པ་ལ་དེའང་གཙོ་བོ་
 ཚོས་བྱེད་དགོས་པས་དམ་པའི་ཚོས་གཤའ་མ་རྣམ་དག་ཞིག་བྱའོ་
 རྣམ་རྒྱུ་བརྗོད། ཚོས་རྣམ་དག་ཅིག་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་བསམ་པ་
 དེ་ལྟར་རྒྱབ་ཐུབ་པ་བསམ་པ་ཐོག་རྒྱ་འཁེལ་བ་ཞིག་སླ་མ་དང་
 དགོན་མཚོག་གིས་མཁྱེན་ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ། རྗེས་འདྲ།

འཆི་བ་མི་ཉག་པའི་བྲིད།

གསུམ་པ་ཐོབ་པའི་དལ་བ་ཡུན་རྒྱ་གནས་མིན་བསམ་པ་ལ། སྤྱིར་
དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་བ། འཆི་བ་མི་ཉག་པ། ལས་རྒྱ་འབྲས། འཁོར་
བའི་ཉེས་དམིགས་དེ་དག །ས་དགེ་བཀའ་རྟེན་གི་ཀྱབ་མཐའ་གང་
ཡིན་ནའང་གསུང་རྒྱལ་དང་གོ་རིམ་མ་འདྲ་བ་མ་གཏོགས། དགེ་
ལྡན་པའི་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་དང་། བཀའ་བརྒྱད་རྟེན་མ་ཚོའི་སློ་སྤྲོད་
རྣམ་བཞི་ལ་སོགས་པ་ཚང་མ་དོན་དག་གཅིག་ཡིན། གོ་རིམ་དང་
བརྩི་རྒྱལ་ཅུང་ཅམ་མ་འདྲ་བ་ཡོད། རོ་བོ་བཀའ་གདམས་པ་རྣམས་
ཀྱིས་དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་བ་ལེའུ་ཚན་གཅིག་དང་། འཆི་བ་མི་
ཉག་པ་ཟུར་རྒྱ་སྤྲོ་ནས་གསུང་གི་ཡོད།

ལམ་འབྲས་ཀྱི་ལུགས་སྲོལ་ལ་ཐོབ་པའི་དལ་བ་ཡུན་རྒྱ་
གནས་མིན་བསམ་པ་ཞེས་འཆི་བ་མི་ཉག་པ་དེ་དལ་འབྱོར་རྟེན་
དཀའ་ཁོངས་སུ་བསྟུན་ནས། དལ་འབྱོར་བཙོ་བརྒྱད་ཚང་བའི་མི་
ལུས་རིན་པོ་ཆེ་དེ་ཤིན་རྒྱ་ཐོབ་དཀའ་བ་ཡིན། ཐོབ་དཀའ་བ་ཅམ་
རྒྱུ་མ་ཟད་མན་ཡོན་ཆེན་པོ་ཡིན། འོན་ཀྱང་དེ་ཡུན་རྒྱ་མི་གནས་
ཤིང་མི་ཉག་པ་ཡིན་ཞེས་དེ་དང་མཉམ་རྒྱུ་མི་ཉག་པ་གསུངས། མི་
ཉག་པ་བསྐྱོམ་རྒྱུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། དེའང་མདོ་ལས། མི་ཉག་པ་
བསྐྱོམས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ལ་མཚོན་པ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །མི་ཉག་པ་
བསྐྱོམས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །མི་ཉག་པ་

བསམས་པ་ནི་སངས་རྒྱལ་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 སོགས་མི་རྟག་པ་བསྐྱོམ་པ་དེར་ཕན་ཡོན་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་
 ཡོད། མི་རྟག་པ་བསྐྱོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་པོ་ལ་དངོས་ཞེན་
 བརྒྱུག། །བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་ལྷག་ཏུ་འགྱུར། ལྷག་བསྐྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོར་
 འགྱུར། མཐར་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤོགས་བྱེད་པ་ཡིན་གསུངས།
 དངོས་པོ་ལ་དངོས་ཞེན་རྒྱུ་ལྷན་སྟོན་ཅེ་ན། མི་རྟག་པ་བསྐྱོམས་ན་
 རྩི་ནང་གི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་གང་ལ་ཡང་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་
 བ། ཐམས་ཅད་འཇིགས་པའི་ཚོས་ཅན། བསྐྱེད་པའི་ཚོས་ཅན་ཡིན་
 པའི་སྤྱིར་ན་ཆགས་པ་བྱེད་རིན་མི་འདུག་བསམས་ནས་ཞེན་པ་
 ལྡོག་ཅིང་། དེ་ནས་བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་ལྷག་ཏུ་འགྱུར་བ་ནི། རྩིར་མི་
 རྟག་པ་དེའི་ནང་ནས་ནམ་འཆི་ངེས་མེད་ལ་སོགས་པ་བསམས་ན་
 དང་པོ་ཚོས་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱ་བྱེད། བར་རུ་ཚོས་ལ་བསྐྱེད་པའི་རྩེན་
 བྱེད། མཐར་མར་རང་གིས་ཚོས་བྱས་པ་དེ་ཚོས་རྣམ་དག་དང་།
 རང་རྒྱུད་ཚོས་དང་འདྲེས་པའི་ཤོགས་བྱེད་པ་ཡིན།

སྟོན་གྱི་གསུང་སྟོལ་ལ། མི་རྟག་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་ན། སྐྱབས་
 འགོ་ཚོག་གསུམ་ཟབ་པ་ཡིན། །མི་རྟག་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་ན། །གསང་
 བ་འདུས་པ་ཟབ་པ་མིན། །ཞེས་པ་ལྟར་མི་རྟག་པ་མ་གོ་ན་ཚོས་
 ཟབ་ཟབ་པོ་གང་ཞིག་བྱས་ན་ཡང་དེ་ཅམ་གྱིས་གོ་མི་ཚོད། དེས་ན་
 མི་རྟག་པ་བསྐྱོམ་པ་གལ་ཆེན་བ་ཡིན། དཔེར་ན། མི་རྟ་བཟང་པོ་
 ལ་ཞོན་མཁན་དེ་དག་གིས་རྟ་ལ་ལྷག་ཆོན་གཞུས་ནས་མཚོགས་
 པོ་འགོ་བ་བཞིན་མི་རྟག་པ་ཡིན་པར་ཤེས་ན་དང་པོ་ཚོས་སྟོར་
 མ་ཞུགས་པ་དག་ཚོས་སྟོར་འཇུག་པ་དང་། ཚོས་པ་ཐ་མ་རྣམས་

འབྲིང་། འབྲིང་རྣམས་རབ། རབ་རྣམས་ཡང་རབ། ཡང་རབ་རྣམས་
སངས་རྒྱལ་པར་བྱེད་པ་ཡིན། མི་རྟག་པས་ཡར་རྒྱས་གཏོང་བ་
དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་མི་རྟག་པ་བསྐྱོམ་པ་དེ་རྩུག་བསྐྱེད་གྱི་གཞེན་པོར་
འགྱུར་བ་ཡིན། འདུལ་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་
གང་ཟག་དེ་འཆི་བའི་རྩུག་བསྐྱེད་གྱིས་ཀྱང་འཇིགས་པར་མི་འགྱུར་
ན། གཞན་རྩུག་བསྐྱེད་ལྟ་མོ་ན་བ་དང་ཀ་བ་ལ་མོགས་པ་དག་གིས་
ལྟ་སློམ་གྱང་ཅི་དགོས་གསུངས། རྩུག་བསྐྱེད་གྱི་གཞེན་པོ་མཚོག་ཏུ་
གྱུར་པ། རྩུག་བསྐྱེད་གྱི་ཁ་གཏད་ཡག་ཤོས་དེ་མི་རྟག་པ་བསྐྱོམ་པ་
ཡིན། དེར་མ་ཟད་མཐར་ཐུག་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་གྲོགས་ཀྱང་མི་
རྟག་པས་བྱེད་ཅིང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་ཀྱབ་པ་དང་། རོན་
དམ་པར་ཀྱབ་པ་མ་ཡིན་པར་མི་རྟག་པ། རྒྱ་རྒྱེན་རྟེན་འབྲེལ་རྟོས་
ཀྱབ་གྱིས་གྱུང་བ་ཤེས་པས། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་
གྱིས་མ་ཀྱབ་པར་ཤེས། དེའི་རྟོབས་གྱིས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་གྲོགས་
ཀྱང་མི་རྟག་པས་བྱེད་པ་ཡིན།

མདོར་ན་དེ་ལྟ་བུ་གལ་ཆེ་བའི་མི་རྟག་པ་དེ་བསྐྱོམ་པ་
ལ་ངེས་པར་འཆི་བ་བསམས་ལ་རྟག་འཇིན་སྤང་། །ནམ་འཆི་ཆ་
མེད་བསམས་ལ་སློ་སྤྲོ་བསྤུང་། །ཚོས་མིན་པན་མེད་བསམས་ལ་
དམ་ཚོས་བསྐྱབ་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ངེས་པར་འཆི་བསམ་
ནས་རྟག་འཇིན་སྤང་བ་ལ་སྐྱེས་ནས་བསྐྱད་དབང་མེད་པས་ངེས་
པར་འཆི། །ལུས་ལ་སྒྲིབ་པོ་མེད་པས་ངེས་པར་འཆི། །ཆེ་ལ་རྟག་པ་
མེད་པས་ངེས་པར་འཆི་བ་དང་གསུམ་གྱི་སློ་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་
བ་ཡིན། དང་པོ་སྐྱེས་ནས་བསྐྱད་དབང་མེད་པས་ངེས་པར་འཆི་

བ་ནི། དེའང་དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་འདི་ནི་མཐར་འཇིག་པའི་ཚོས་
 ཅན་ལས་མ་འདས་ཏེ། མི་སུ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་སྐྱེས་པའི་མཐའ་
 མར་འཆི་ངེས་མ་གཏོགས། མི་འཆི་བ་ཞིག་གཏན་ནས་མེད། མདོ་
 ཟུང་ན་བསལ་བ་ལས། འདི་ལྟར་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །མདུན་ལ་
 གནས་པ་འཆི་བ་སྟེ། །སའམ་འོན་ཏེ་ནམ་མཁའ་ན། །སྐྱེ་ནས་ལ་ལ་
 མ་ཤི་བ། །འགའ་ཞིག་ཚྱོད་ཀྱིས་མཐོང་བའམ། །ཐོས་སམ་འོན་ཏེ་
 ཐེ་ཚོམ་བ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། །སེམས་ཅན་སྐྱེས་པའི་སྤྱིར་ན་
 མཐར་འཆི་བའི་ཚོས་ཅན་ལས་མ་འདས་པ་དང་ཞེས་སྐྱེས་ཚད་
 ཐམས་ཅད་མཐར་འཆི་བ་ཡིན་གསུངས། དེས་ན་ས་སྟངས་འདིའམ་
 བར་སྤང་ནམ་མཁའ་ལ་འགའ་ཞིག་སྐྱེས་ནས་མ་ཤི་བར་གནས་
 པ་དེ་འདྲ་མིག་གིས་མཐོང་ངམ། ཡང་ན་དེ་འདྲ་ཡོད་པ་རྣ་བས་
 ཐོས་སམ། ཡང་ན་དེ་འདྲ་ཞིག་མེད་དམ་བསམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་བྱ་
 བའི་གཞི་ཚམ་ཡང་གཏན་ནས་མེད། །སྐྱེས་པའི་མཐའ་མར་ཤི་
 བ་ངེས་པ་ཡིན། །སྐྱེས་ནས་བསྐྱད་དབང་མེད་པས་ངེས་པར་འཆི་
 ཞེས་པ་ནི། །མདོར་ན་མའི་མངལ་དུ་ཆགས་པ་ནས་བརྒྱུད་འཆི་
 བའི་མགོ་བཅུགས་པ་ཡིན། དེ་ནས་བརྒྱུད་སྟེ་དུས་ཚོད་ཅི་ཅམ་
 ཟུན་ནའང་འཆི་བ་ལ་ཉེ་བར་འགྲོ་བ་ཡིན། །སྐྱེས་ནས་མ་ཤི་བ་གང་
 དུའང་མེད་པ་དེར་བརྟེན། །མདོ་ལས། །གང་དུ་གནས་ཀྱང་འཆི་
 བས་མི་ཚུགས་པའི། །ས་སྟོགས་འདི་ནི་གང་ནའང་ཡོད་མ་ཡིན། །
 །ནམ་མཁའ་ན་མེད་ཆུ་མཚོའི་གཏིང་ལ་མེད། །རི་བོ་ཀྱན་གྱི་མཐའ་
 །ནའང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་སྐྱེ་བ་བྱངས་
 །ཟུན་ཆད་འཆི་བ་ལས་མ་འདས་པ་ཡིན་གསུངས།

གཉིས་པ་ལྷུས་ལ་སྒྲིབ་པོ་མེད་པས་ངེས་པར་འཆི་བ་ནི།
 རྒྱུར་རྒྱ་རྒྱེན་གྱིས་འདུས་བྲུས་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་
 པ་ཡིན། དེས་ན་སྣོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་ཡིན། དཔེར་ན།
 རང་རེ་རྣམས་གནས་པའི་སྤྱིའི་རི་ཡི་རྒྱལ་པོ་རི་རབ་དང་། སྤྱིང་
 བཞི་སྤྱིང་སྤན་བརྒྱད། མཐའ་ཡི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་སོགས་ལ་བརྟུས་
 བ་འབྲལ་དུ་རང་སོར་གནས་པའི་སྣང་བ་ཤར་ཡང་དེ་དག་ཐམས་
 ཅད་མཐར་མེ་ཡིས་བསྐྱེགས་པ་ལ་སོགས་པས་འཇིག་འགོ་བ་ཡིན་
 གསུངས། བཤེས་སྒྲིབས་ལས། ས་དང་ལྷུང་པོ་རྒྱ་མཚོ་ཉི་མ་བདུན། །
 འབར་བས་བསྐྱེགས་པའི་ལྷུས་ཅན་འདི་དག་ཀྱང་། །ཐལ་བ་ཡང་
 བྱི་ལྷུས་པར་མི་འགྱུར་ན། །ཤིན་ཏུ་ཉམ་ཚུང་མི་ལྟ་སྟོས་ཅི་འཚོལ། །
 ཞེས་སྤྱི་ཡི་རི་སྤྱིང་རྒྱ་མཚོ་ལ་སོགས་པ་མཁེགས་པོ་ཆེན་པོ་དེ་དག་
 ཀྱང་ཉིན་ཞིག་ཐལ་བ་སྤར་མོ་གང་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ན། རང་རེའི་
 ལྷུས་ཏུ་ཅང་སྤྱི་བ་འབྲལ་དུ་སྐྱོན་འབྱུང་ཉེ་བ་དེ་སྟོས་ཅི་དགོས་
 གསུངས། དེར་མ་ཟད་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྤྱང་པོ་ཚད་མེད་པ་ལས་
 གྲུབ་པའི་ཡང་དག་པར་རྒྱུགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་དོན་ལ་
 རྒྱུ་འཇིག་ལས་འདས་ཀྱང་། གདུལ་བྱ་རྟག་འཇིག་ཅན་རྣམས་ཀྱི་
 རོར་ལྷ་རན་ལས་འདས་པའི་རྩལ་སྟོན་པ་ཡིན། དེས་ན། མདོ་ལས།
 མཚན་དང་དཔེ་བྱད་གྱིས་བརྒྱན་པའི། །རྩོམ་སྐྱེད་ཡང་མི་རྟག་ན། །
 རྒྱ་ཤིང་སྒྲིབ་པོ་མེད་འདྲ་བའི། །རྒྱ་བྱར་ལྷུས་ལ་སྟོས་ཅི་དགོས། །
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལྷུས་འདི་ནི་རྒྱའི་རྒྱ་བྱར་དང་འདྲ་བར་མི་
 རྟག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་དང་། མཚན་བཟང་པོ་སུམ་ཅུ་སོ་
 གཉིས་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུས་སྐྱས་པའི་རྩོམ་སྐྱེད་

བརྟེན་པ་དེ་ཡང་ཐུན་མོང་གསུལ་བྱའི་སྤང་དོར་མི་ཉལ་པའི་ཚུལ་
 ལྟོན་པར་མཛད་ན། ལྷིང་པོ་མེད་པ་ཚུ་གིང་གི་སྤོང་པོ་དང་འདྲ་
 བ། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་སྐྱེས་པའི་ལུས་ཚུ་ཡི་སྐྱུ་བ་དང་འདྲ་
 བ་འདི་ལྟ་ཅི་སྟོན་གསུངས། དེས་ན་ཉིན་ཞིག་ལ་ཤིན་ཏུ་གཅེས་
 པར་བསྐྱེདས་པའི་ལུས་མི་ཉལ་པ་འདི་ཡང་། ཡང་ན་མེར་བསྐྱེདས་
 བས་ཐལ་བ་སྤར་མོ་གང་དུ་བྱུར་བ་དང་། ཡང་ན་ཚུས་ཁྱིར་ནས་
 ཉ་དང་འབྲུ་ལ་སོགས་པས་བ་བ། ཡང་ན་ཉི་མའི་དགྲིལ་དུ་སྐྱམ་
 པ་དང་། རུལ་འགོ་བ་ཡིན། མདོར་ན་ནམ་ཞིག་དེ་ལྟར་འཇིག་འགོ་
 བ་མ་གཏོགས་ཉལ་དུ་ད་ལྟ་བཞིན་མི་གནས་ཞེས་གསུངས་པ་དང་།
 ཚེ་ལ་ཉལ་པ་མེད་པས་དེས་པར་འཆི་བ་ནི། སྤྱིར་འདུས་བྱས་གྱི་
 ཚོས་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་གིས་མི་ཉལ་པ་ཡིན་ཞིང་།
 ལྟག་པར་དུ་ཡང་སྐྱེས་བུའི་ཚོ་རྫོགས་པ་ནི་གཞན་དང་མི་འདྲ་
 བའི་མཚོན་པ་ཡིན།

སྤྱིད་འཇུག་ལས། ཉིན་མཚན་སྤྱིད་པ་ཡོད་མེད་པར། །
 ཚོ་འདི་ཉལ་དུ་གོད་འབྱུར་ཞིང་། །སྟོན་པ་གུད་ནས་འོང་མེད་
 བ། །བདག་ལྟ་འཆི་བ་ཅིས་མི་འབྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་།
 རང་གི་ཚོ་འདི་ནི་ཡོད་དང་ཟླ་བ་དང་། ཉིན་ཞག་རེ་རེས་ཀྱང་གྲི་བ་
 དང་། ཐ་ན་སྐད་ཅིག་རེ་རེས་ཀྱང་དགྲི་ཞིང་མི་ཉལ་པས་ན་མ་བཟང་
 མཐར་འཆི་བ་ལས་མ་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཉལ་པར་མར་སྤང་
 དུ་འགོ་བ་ལས། དེའི་སྤྱིང་ལ་ཁ་གསལ་སྟོན་དུ་མེད་ན་ནམ་ཞིག་ན་
 རྫོགས་འགོ་བ་བཞིན་རང་རེའི་མི་ཚོ་འདི་ཡང་ཚུ་ཚོད་གཅིག་སྐྱིན་
 པའམ། ཐ་ན་སྐར་མ་གཅིག་སྐྱིན་ནའང་། ཚོ་རི་ཅམ་ཡོད་པ་ལས་

མར་འཕྲི་བ་ལས། དེའི་སྤོང་རུ་སྟོན་པ་རྒྱལ་རྒྱ་མེད་པས་མཐར་འཁེ་
བ་ཡིན། དེ་ལ་དཔེ་མང་རུ་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན། རི་གཟར་གྱི་རྒྱབ་
རྒྱ་དང་འདྲ་ཞེས་རི་གཟར་པོའི་སྐྱར་ནས་མར་བབས་ཡོང་བའི་
རྒྱ་དེ་དག་རུས་ཚོད་སྤང་རུ་ཞིག་ལ་ཡང་གཏན་ནས་མི་སྟོད་པར་
གཅིག་རྗེས་གཉིས་མཐུད་གྱིས་རྒྱ་སྟོན་མ་དེའི་རྗེས་སྤྱི་མ་དེས་ཟིན་
གྱི་དོགས་པ་ལྟར་བར་མ་ཚད་པར་རྒྱལ་འགོ་བ་ཡིན། དེ་ཡང་རྒྱ་ཆེན་
རོལ་པའི་མདོ་ལས། སྤྱིད་གསུམ་མི་རྟག་སྟོན་ཀའི་རྒྱན་དང་འདྲ། །
འགོ་བའི་སྐྱེ་འཁེ་གར་ལ་བལྟ་དང་མཚུངས། སྤྱིས་བུའི་ཚོ་སྟོག་ནམ་
མཁའི་སྟོག་དང་འདྲ། །རི་གཟར་རྒྱབ་རྒྱ་བཞིན་རུ་ལྟར་མཚོགས་
འགོ་ཞེས་གསུངས། མཚོགས་པའི་དཔེ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན།

ཡང་གསོད་པར་ངེས་པའི་བཅོན་པ་དང་འདྲ་གསུངས།
དཔེར་ན། མི་ཉེས་ཅན་གསོད་པར་ངེས་པ་དེ་དག་བཅོན་སྲུང་ལ་
སོགས་པ་དག་གིས་གསོད་སར་བྲིད་ཡོང་བའི་རུས་གོམ་པ་གཅིག་
སྟོས་ནའང་དེ་ཅམ་གྱིས་ཤི་བ་ལ་ཉེ་རུ་འགོ་བ་དང་། གཉིས་སྟོས་
ནའང་ཤི་བ་ལ་ཉེ་རུ་འགོ་བ་བཞིན་རང་རེ་རྣམས་ཀྱང་རུས་ཚོད་
རི་ཅམ་སྤྱིན་པ་དེ་ཅམ་གྱིས་འཁེ་བར་ཉེ་རུ་ཉེ་རུ་འགོ་བ་ཡིན། དེ་
བཞིན་དོལ་རུ་རྒྱུད་པའི་ཉ་དང་འདྲ་གསུངས། དཔེར་ན། ཉ་པ་
རྣམས་གྱིས་དོལ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱ་མཚོའི་ནང་ལ་གཡུགས་ཏེ་དེའི་ནང་
ཉ་མང་པོ་འཛིན་པ་ཡིན། རྩ་བའི་ནང་རུ་ཡོད་པའི་ཉ་དེ་དག་ཐམས་
ཅད་གཅིག་བསད་གཉིས་བསད་བྱས་ཏེ། མཐར་གཅིག་ཀྱང་མ་ལུས་
པ་གསོད་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་རང་རེ་རྣམས་ཀྱང་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་
ལ་སྤྱེས། ཉོན་མོངས་པའི་ཉ་པས་བཤོར། སྤྱི་བའི་རྒྱར་རྒྱུད། འཁེ་

བདག་གཤེན་རྗེའི་ཁར་བསྐྱབས་པ་ཡིན་པས་རིང་པོར་མི་ཚོགས་
པར་འཆི་འགོ་བ་ཡིན་གསུངས།

དེ་ཡང་བཤམ་རར་ཚུད་པའི་སྤྱགས་དང་འདྲ་གསུངས་པ་
ཡིན། དཔེར་ན། བཤམ་རའི་ནང་དུ་བསྐྱབས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་
དག་བཤམ་པས་གཅིག་རྗེས་གཉིས་མཐུད་ཀྱིས་གསོད་པ་ལ། ལྷག་
མ་དེ་དག་གིས་མ་ཤེས་པར་ཁ་ཤས་རྩ་བ། ཁ་ཤས་ཀྱིས་ཅེད་མོ་ཅེ་
བ་སོགས་སྤང་མེད་དུ་གནས་པ་བཞིན་རང་རེ་ནམས་ཀྱང་སོ་སོའི་
གཉེན་ཉེ་འབྲེལ་སྲོགས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་འཆི་བདག་གཤེན་
རྗེས་རིམ་བཞིན་གསོད་པར་གྱུར་ནའང་། ད་དུང་སྤང་མེད་དུ་རང་
ཉིད་ལ་མི་སྐྱོན་སྐྱམ་ནས་བག་མེད་ཀྱི་སྐོ་ནས་སྤོད་པ་ནི་དཔེ་དེ་
དང་འདྲ་གསུངས། དེས་ན་ངེས་པར་འཆི་བ་བསམས་ལ་ཉག་འཛིན་
སྤང་དགོས་པ་ཡིན། (བཀའ་བྲིད་ནང་ངེས་པར་འཆི་བ་བསམས་ལ་ཉག་འཛིན་
སྤང་། བམ་འཆི་ཆ་མེད་བསམས་ལ་སྐོ་སྐྱ་བསྐྱང་། ཚོས་མིན་པམ་མེད་བསམས་ལ་
དམ་ཚོས་བསྐྱབ་པ་དང་གསུམ་ཉིན་གཅིག་ལ་མཉམ་དུ་འདུག་གྱང་བལྟ་བུ་ལྟེ་
སོ་སོར་བཏོད།)

དོན་དེ་དག་དམིགས་པར་དྲིལ་བ་ནི། དེ་ཡིས་བསྐྱེམ་
 བྱའི་དོན་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་སྒྲོ་འདོགས་གཙུག་པ་སོང་ནས།
 བཅད་དོན་དམིགས་པར་བསྐྱེལ་ནས་ཉམས་སྲུ་ལེན་པ་ནི།
 དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲོར་བ་སྐྱབས་སྲུ་འགྲོ་ཞིང་གསོལ་བ་
 གདབ། །དངོས་གཞི་རང་རང་དམིགས་པ་ཉམས་སྲུ་གྲང་། །རྗེས་
 མི་དཔེ་རྩ་བ་སྒྲོ་ཞིང་དྲན་ཤེས་བསྟེན། །ཞེས་དོན་ཚན་གསུམ་
 གསུམ་ཡོད་པའི་དང་པོ་སྒྲོར་བར་སྐྱབས་སྲུ་འགྲོ་ཞིང་གསོལ་བ་
 གདབ་པ་ནི་སྐྱབས་འགྲོ་གསོལ་འདེབས་གོང་བཞིན་བྱས། དེ་ནས་
 དངོས་གཞི་རང་རང་དམིགས་པ་ཉམས་སྲུ་གྲང་བ་ལ། གོང་ཏུ་ལྷུས་
 པའི་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དེ་དག་དྲན་པ་དང་། འདིར་སྐྱོབ་
 པའི་དལ་བ་ཡུན་ཏུ་གནས་མིན་བསམ་པ་ནི། སྐྱབས་འགྲོ་གསོལ་
 འདེབས་དེ་དག་ཚར་བའི་རྗེས་ལ། གྱི་མ། ཞེས་སྒྲིབ་པ་གི་ཚིག་
 བཏོན་ནས། སྐྱེས་སྐྱེན་ཚད་མ་ཤི་བར་སྔོན་པ་སྲུ་ཡང་མེད། དེས་
 བསྐྱེས་ནས་བསྐྱེད་དབང་མེད་པའི་འཆི་བ་ནི་དེ་ལྟ་སྲུར་འདུག །
 རྒྱ་སྲུར་ལྷུས་ལ་སྒྲོས་ཅི་དགོས་གསུངས་པ་བཞིན། མཁེགས་པ་རི་
 རབ་སྒྲིབ་བཞི་སྒྲིབ་སྐྱེན་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཐམས་
 ཅད་ཀྱང་མི་རྟག་པ་ཡིན་ན། རང་རེ་མིའི་ལྷུས་པོ་སྒྲོན་ཤོར་སྲུ་བར་
 ཡོད་པ་འདི་དེས་པར་འཆི་བ་ཡིན། དེར་བརྟེན་ལྷུས་ལ་སྒྲིབ་པོ་མེད་
 པས་དེས་པར་འཆི་བ་ནི་དེ་ལྟ་སྲུར་འདུག །ཆོལ་རྟག་པ་མེད་པ་
 བཅས་ཞིག་འཆི་བར་འགྱུར་མིན་སྲུས་ཀྱང་བརྗོད་མི་ཐུབ། དེས་ན་ཆོ་
 ལ་རྟག་པ་མེད་པས་དེས་པར་འཆི་བ་ནི་དེ་ལྟ་སྲུར་འདུག །དེ་བས་
 བ་ད་ལྟ་ན་ཀ་འཆི་གསུམ་གྱི་འཇིགས་པ་ཆེར་མེད་པའི་དུས་འདིར་

དམ་པའི་ཚོས་གཤའ་མ་ཞིག་བྱ་སྐྱམ་དུ་སེམས་ཚེ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱོམ།
དགོན་མཚོག་ལ་ཡང་གསོལ་བ་གདབ། ལྷོར་བ་དང་རྗེས་ནི་འདྲ།

གཉིས་པ་ནམ་འཆི་ཆ་མེད་བསམ་ལ་སློ་སྤྲོ་བསྐྱེད་པ་ལ། ཚོ་
ཚོད་མེད་པས་ནམ་འཆི་ཆ་མེད་བསམ། འགལ་སྐྱེན་མང་བས་ནམ་
འཆི་ཆ་མེད་བསམ། གསོན་སྐྱེན་ཉུང་བས་ནམ་འཆི་ཆ་མེད་བསམ་
པ་དང་གསུམ་གྱི་སྐྱོ་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན། དེའང་། ལྷོ་མི་སྐྱེན་
མ་གཏོགས་པར་འཆི། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལྷོ་མི་སྐྱེན་པ་རྣམས་
ཚོ་ཚོད་སྐྱོང་བཤད་པ་ལྟར་ངེས་པར་སྐྱབ། ལྷོ་མི་སྐྱེན་པ་ཐམས་
ཅད་ལ་དུས་མ་ཡིན་པའི་འཆི་བ་མེད་ཅིང་། ལོ་སྐྱོང་བྲག་རེ་སྔོད་པ་
ཡིན། འགྲོ་བ་གཞན་ཤར་ལུས་འཕགས་པོ་དང་སྟོ་འཇོམ་བྱ་སྤྱིང་པ་
ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་དུས་མ་ཡིན་པའི་འཆི་བ་དཔེར་ན་ཁ་ཤས་
སྐྱེས་མ་ཐག་པར་འཆི་བ་དང་། ཁ་ཤས་གཞོན་ལུ་ཚུང་དུ་འདྲི་དུས་ལྷོ་
འཆི་བ་དང་། ཁ་ཤས་དར་ལ་བབས་ནས་ལོ་ཉི་ཤུ་ལྷུ་ཅུ་ཅམ་ལ་
སྤྱིབས་དུས་འཆི་བ་སོགས་མཐའ་ཡས་པས་ན། འོ་སྐྱོལ་མིའི་ཚོ་འདི་
ཡང་ནམ་འཆི་ཆ་མེད་པ་ཡིན། ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། ཚོ་ཚོད་གཏན་ཁེལ་
བ་མེད། འདི་ན་མ་ངེས་ཐ་མར་ནི། །ལོ་བཅུ་དང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད། །
ཅས་པ་ལྟར་ཡར་འཕེལ་མར་འགྲིབ་ཀྱིས་སྤུང་བའི་དུས་ཚོ་ལོ་བཅུ་
པ་དང་། རིང་བའི་དུས་ཚོ་ལོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་གནས་ཤིང་། འོན་
ཏེ་ཚོ་ལ་ངེས་པ་མེད་པས། འགའ་ཞིག་མ་སྐྱེས་པའི་གོང་ནས་ཤི་
ནས་མའི་མངལ་ནས་ཤི་རོ་ཐོན་པ་ཡང་མང་པོ་ཡོད། ཁ་ཤས་སྐྱེས་
མ་ཐག་ཏུ་ཤི་བ་ཡང་ཡོད། དེ་ལ་སོགས་པ་ཚང་མས་ཤེས་དང་ཤེས་
བཞིན་པ་ཡིན། དེ་བས་ན་ལོ་སྐྱོང་མ་དང་། ལྷོ་བ་སྐྱོང་མ་གཉིས་གང་སྤྲོ་

མི་ཤེས། ཟླ་བ་སྲི་མ་དང་། ཞག་སྲི་མ་སོགས་དང་། ཟླ་བ་སྲི་མ་ཡང་
 གང་སྲ་མི་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། ། འགའ་ཞིག་གིས་བསམ་པར། སྲིར་འཆི་
 བར་ངེས་ཀྱང་ད་ལྟ་མི་ཤི། ཅིའི་སྲིར་ཞེ་ན། ལོ་གཞོན་ཞིང་། གཟུགས་
 པོ་ཡང་བདེ་བས། ཆོ་སྦྲོད་ལ་འཇིག་རྟེན་འདི་ཡི་ལས་རྣམས་བྱས།
 ཆོ་མཚུག་ལ་ཆོས་བསྐྱབ་དགོས་བསམ་པ་ལྟ་བུ། ཡང་ན་ད་ལོ་ཆོས་
 རྒྱག་བསྐྱབས་ནས་སང་ལོ་ཆོས་བྱེད་པ་ཡིན་བསམ་པ་ཡོད། འོན་
 ཀྱང་བསམ་པ་ཐོག་ཏུ་ཁེལ་ཐུབ་པའི་ངེས་པ་མེད། ཅིའི་སྲིར་ཞེ་ན།
 མདོ་ལས། སང་དང་འཇིག་རྟེན་སྲི་མ་གཉིས། སྦྲོན་ལ་གང་འོང་
 གཏོ་ལ་མེད་པས། སང་གི་ཆོས་ལ་མི་འབད་པར། སྲི་མའི་དོན་ལ་
 འབད་པར་རིགས། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་སྲི་མ་ནམ་ཞིག་ཡོང་
 གི་ཡོད་མེད་ཀྱས་ཀྱང་བཤད་མི་ཐུབ། ཇིས་ན་ལོ་སྲི་མ་དང་སྲུ་བ་
 སྲི་མ་གཉིས་གང་སྦྲོན་ཏུ་ཡོང་གི་ཡོད། ཟླ་བ་སྲི་མ་དང་ཞག་སྲི་མ་
 གཉིས། ཇེར་མ་ཟད་སང་ཉིན་དང་སྲུ་བ་སྲི་མ་གཉིས་སྦྲོན་ལ་གང་
 ཡོང་གི་ཡོད་མེད་དེ་སྲུ་ཞིག་གིས་བཤད་མི་ཐུབ། དེ་སྐད་ཏུ་ཞི་བ་
 ལྟས། དེ་རིང་ཁོ་ན་མི་འཆི་ཞེས། བདེ་བར་འདུག་པ་རིགས་མ་
 ཡིན། ཞེས་དང་། ཆོ་མས་ལས། སང་དང་འཇིག་རྟེན་སྲི་མ་གཉིས། །
 སྦྲོན་ལ་གང་འོང་གཏོ་ལ་མེད་པས། སང་གི་ཆོས་ལ་མི་འབད་པར། །
 སྲི་མའི་དོན་ལ་འབད་པར་རིགས། ཞེས་གསུངས་སོ། །

འཆི་རྒྱུན་མང་བས་ནམ་འཆི་ཆ་མེད་བསམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་
 ཆོ་ཆོད་ལྟར་སྦྲོད་པའི་ངེས་པ་མེད་ཀྱང་རང་གི་ཆོ་ཡི་འཕེན་པ་མ་
 རྒྱགས་གྱི་བར་ཏུ་མི་འཆིའོ་སྐྱམ་ན་དེའང་ངེས་པ་མེད་དེ། ཆོ་ཆོད་
 ཡོད་པ་ཡིན་ན་ཡང་། ཆོ་ཆོད་དེ་བཞིན་སྦྲོད་པའི་ངེས་པ་མེད། ཅིའི་

མྱིར་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཡང་འགལ་རྒྱུན་བར་ཚད་མང་བ་སྟེ། དཔེར་ན་
 མར་མེད་སྡོད་བྱ་དང་། མར་ཁྱུ་སྟགས་མ་ཟད་ཀྱང་རྒྱུད་བྱུང་བའི་
 རྒྱུན་གྱིས་སློབ་བྱུང་དུ་འཆི་བ་བཞིན་དུ་ཚོའི་འཕེན་པ་མ་རྗོལ་གས་ཀྱང་།
 ཚོ་ཚད་ལྟར་སྡོད་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། ཅིའི་མྱིར་ཞེ་ན། འགལ་རྒྱུན་
 མང་བ་ཡང་། ལུས་སྟོག་བྲལ་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྐྱ་བ་དཔེར་ན་རྒྱུད་ནང་
 གི་མར་མེ་བཞིན་ཡིན་གསུངས། དེས་ན་བཤེས་སྤྱིངས་ལས། ཚོ་ནི་
 གནོད་མང་རྒྱུད་གིས་བཏབ་པ་ཡི། །རྒྱ་ཡི་རྒྱ་བྱུང་བས་ཀྱང་མི་ཉལ་
 བ། །དབུགས་རྒྱུབ་དབུགས་འབྱུང་གཉིད་གྱིས་སྟོག་པ་ལས། །སང་
 །སོམ་གང་ལགས་དེ་ནི་ངོ་མཚར་ཆེ། །ཞེས་དབུགས་པར་བཏང་ནས་
 རྒྱུར་རྒྱུབ་པའི་སྡོད་བྱུང་བ་དང་། གཉིད་མར་ཉལ་ནས་རྒྱུར་སང་
 པའི་སྡོད་བྱུང་བ་དེའི་དབར་ལ་མ་གྱི་བ་དེ་ངོ་མཚར་ཆེ་བ་ཡིན་
 གསུངས། དེ་ལྟ་བུའི་བར་ལ་ཤི་བར་འགྱུར་བ་མ་ཟད། འཆི་བདག་
 གཤེན་རྗེས་སྤྱིང་རྗེ་བྱས་ཏེ་འདི་ད་ལྟ་ལས་ཚར་མི་འདུག །ཅེས་
 གནས་སྐབས་གསོན་པོར་འཛོག་པ་དང་། འདི་ལ་ནད་མི་འདུག་ཅེས་
 མ་གསལ་དཔར་གསོན་པོར་བཞག་པ་མེད། འཆི་བདག་གཤེན་རྗེས་
 རྒྱིར་བས་རི་དུགས་དེད་པ་བཞིན་གང་གསོད་རུས་པ་དང་། དེའང་
 རི་ཅོམ་མགྲོགས་པ་གསོད་རུས་པར་འབད་པ། ཤིན་ཏུ་མ་རུངས་པ།
 ཤིན་ཏུ་ཁོ་བ་ཞིག་ཡིན་པས། རྒྱུད་འརྱུག་ལས། ཡིད་བརྟན་མི་རུང་
 འཆི་བདག་འདི། །བྱས་དང་མ་བྱས་མི་སྡོད་པར། །ན་དང་མི་ན་ཀུན་
 གྱིས་ཀྱང་། །སློབ་བྱུང་ཚོ་ལ་ཡིད་མི་བརྟན། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན།

མྱི་ནང་གི་འབྱུང་བ་འབྲུགས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་འཆི་བ་དང་།
 །ཞེས་མྱི་ནང་གི་འབྱུང་བ་འབྲུགས་ནས་ཤི་བ་ནི། དཔེར་ན་མྱིའི་

འབྲུང་བ་ས་གཡོ་བའི་གཏི་བས་འོག་ལ་སོང་བ། མི་འབར་ཏེ་ཚོག་པ།
རྩ་ལོག་གིས་བྱིར་བ། རྩུང་གིས་བྱིར་བ་སོགས་སྤྱི་འབྲུང་བའི་སློ་ནས་
འཆི་བ་ཡོད། ལུང་པ་འགའ་ཞིག་གི་ནང་རྩུང་ཏེ་ཅང་ཆེན་པོ་བརྒྱབ་
ནས་མི་བྱིར་བ་ཡང་མང་པོ་ཡོད།

ནང་གི་འབྲུང་བ་ཡང་རྩུང་འབྲིས་བད་ཀན་ཏེ་ནང་རིགས་
བཞི་བརྒྱ་ཙམ་བཞི་སོགས་འབྲུང་བ་ཆ་མ་སྟོམས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཚ་བ་
རྒྱས་པ་དང་། གང་བ་ན་ནས་འཆི་བ་ཡང་ཡོད། དེ་ནས་ལོག་འདྲིན་
ཀྱི་བཤེགས་ཞེས་པ་བཤེགས་རིགས་སྟོང་སྤྱག་བརྒྱད་རྩུ་སེམས་
ཅན་རྣམས་ཀྱི་དབུགས་འསྐྱོག་པ་དང་། མདངས་འསྐྱོག་པ། གཟི་
བརྗིད་འསྐྱོག་པ་སོགས་གོ་སྐབས་ནམ་གུང་བ་ཡིན་ནའང་རྩུ་རྟག་
རྩུ་སེམས་ཅན་ལ་གནོད་འཚེ་བྱེད་པ་དང་། ཡང་གདོན་གྱིས་རྟག་
རྩུ་འཚེ་བ་མི་བྱེད་ཀྱང་། ཡིད་དགའ་བའི་ཚེ་སན་ཐོགས་བྱེད་ཅིང་།
ཡིད་མི་དགའ་བ་བྱུང་ན་གནོད་པ་སྐྱེལ་བ་ཡིན། ཚོ་འདྲིར་ཡང་
རང་གི་བྱ་སྤྱོད་ཚོས་དང་མི་མཐུན་པ་ཆེན་པོ་བྱས་པའི་དབང་གིས་
བསོད་ནམས་ཟད་ནས་འཆི་བ་དང་། ལས་ཟད་ནས་འཆི་བ་སོགས་
འགལ་རྒྱུན་གྱི་དབང་གིས་སློ་བུར་རྩུ་འཆི་བ་ཤིན་རྩུ་མང་བ་ཡིན་
ནོ། །མདོར་ན་ནང་རིགས་བཞི་བརྒྱ་ཙམ་བཞི་བཤེགས་སྟོང་སྤྱག་
བརྒྱད་རྩུ། གདོན་རིགས་སུམ་བརྒྱ་རྩུ་སོགས་ཤི་རྒྱུན་བྱེད་པ་
ཤིན་རྩུ་མང་པོ་ཡོད་གསུངས།

གསོན་རྒྱུན་ཉུང་བས་ནམ་འཆི་ངེས་མེད་བསམ་པ་ནི།
འགའ་ཞིག་གི་ཡིད་ལ་དེ་ལྟར་ན་བ་དང་། ཚ་བ། གདོན། བར་ཆད།
བཤེགས་ལ་སོགས་པ་འཆི་རྒྱུན་མང་ཡང་གསོན་རྒྱུན་ཡང་ཟས་

དང་སྐྱེན་རིམ་གྱི་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་མདོར་ན་ལྷན་བཤེས་བཤེས་པ། ཆོ་
 རིང་བ། བྱ་བ་ལམ་འགོ་ཡོང་བ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་མང་དུ་ཡོད་
 པས་འཆི་བ་ལ་དེ་ཅུམ་གྱིས་འཇིགས་མི་དགོས་སོ་སྟེ། དེའང་
 བསམ་གཞིག་མ་བཅུག་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་དེའང་བསམ་སློབ་ལེགས་
 པར་མ་བཏང་བ་ཡིན་ཏེ། གསོན་རྒྱུན་གྱི་ཁོངས་སུ་བྱས་པ་རྣམས་
 གྲང་འགལ་རྒྱུ་དུ་འགྱུར་བའི་སྐབས་མང་བའི་སྲིད་ཏེ། ལ་ལ་ཟས་
 མ་འཕྲོད་པར་གྱི་བ་དང་། དཔེར་ན། གསོན་པའི་རྒྱུན་བཟའ་བཏུང་
 དང་། སྐྱེན་བཅོས་ལ་སོགས་པ་སྤྱིར་ལྷན་བཤེས་བཤེས་པ་དང་ཆོ་རིང་བའི་
 མཐུན་རྒྱུན་ཡིན་ཀྱང་། སྐབས་དེ་ཟས་མ་འཕྲོད་ནས་གྱི་བ་དང་།
 ལ་ལ་སྐྱེན་མ་འཕྲོད་པར་འཆི་བ་ལ་སོགས་པ་མང་བས་སོ། །མདོར་
 བ་རྒྱ་མཚན་འདི་འདྲ་ཞིག་གིས་གྱི་བར་མི་འགྱུར་ཞེས་གཏན་ནས་
 བརྗོད་མི་ཐུབ་པ་ཡིན་གསུངས།

བ་སོ་གཞོན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་གྲང་མི་འཆི་བ་བརྗོད་མི་
 ཐུབ་སྟེ། ཅིའི་སྲིད་ཞེ་ན། མི་ཏུ་ཅང་ལོ་ཆེ་བ་བཏུན་ཅུ་བརྒྱད་ཅུར་
 སླེབས་པ་འཁར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་འགོ་བ་དེ་དག་མ་གྱི་བའི་སྐྱེན་
 ལ་སྲུ་གུ་རྒྱུང་དུ་མང་པོ་འཆི་བ་ཡིན། ལྷན་བཤེས་པ་ཡིན་པའི་རྒྱ་
 མཚན་གྱིས་མི་འཆི་བ་ཡང་མིན། དཔེར་ན། མི་ལོ་ནས་ལོ་བསྐྱེད་དེ་
 བད་གྱིས་མནར་ནས་ཉལ་སར་ལྷན་བཤེས་པ་དེ་དག་མ་གྱི་གོང་ལ་ལྷན་
 བཤེས་པ་ཡིན་པ་མང་པོ་གྱི་བ་ལ་སོགས་པའི་བད་དང་། བྲག་གི་དང་
 གྱི་བད་སོགས་གྱིས་སློབ་དུ་འཆི་བ་ཡང་མང་པོ་ཡོད། དེས་ན་
 བད་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་མི་འཆི་བ་ཡང་མིན་ལ། མཐུན་རྒྱུན་
 འཕྲོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་མི་འཆི་ཞེས་བརྗོད་མི་ཐུབ་སྟེ། སྤང་པོ་

ཉིན་རེའི་ལྷོ་ཉིན་རེ་བཞིན་འཚོལ་དགོས་པ་དེ་དག་མ་གཤིབ་པའི་གོང་
ལ་ཐུག་པོ་ཟས་ལོར་གྱིས་མཐའ་བསྐྱོར་ཏེ་བསྐྱད་པ་གི་བ་མང་པོ་
ཡོད། དག་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཀྱང་མི་འཚི་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་
པར་མི་རུས་ཏེ། དཔེར་ན། དམག་སར་སྲིན་ཏེ་སྲོགས་བཞི་མཚོམས་
བརྒྱད་དག་ཡིས་བསྐྱོར་བ་མ་གཤིབ་པའི་གོང་། དག་ཡི་མིང་ཙམ་ཡང་
གོ་རྒྱུ་མེད་པ་འཚི་བ་མང་པོ་ཡོད། དེས་ན་རྒྱ་མཚན་འདི་འདྲ་ཞེས་
གི་ཐོག་ནས་ང་འཚི་བར་མི་འགྱུར་ཞེས་བསམ་པའི་ཡིད་བརྟན་ལེལ་
ཐུབ་པ་ཞེས་མེད་གསུངས་སོ། །

རིན་ཆེན་སྤེང་བ་ལས་ཀྱང་། འཚི་བའི་རྒྱུན་ནི་ཤིན་ཏུ་མང་། །
གསོན་པའི་རྒྱུན་ནི་ཉུང་བའི་ཅིག །དེ་དག་ཉིད་ཀྱང་འཚི་བའི་རྒྱུན། །
དེ་བས་རྟག་ཏུ་ཚོས་མཛོད་ཅིག །ཅེས་སོ། །སྤྱི་ནང་གི་འབྲུང་བ་འབྲུགས་
པ་དང་། བཞེགས་རིགས་སྟོང་སྟག་བརྒྱད་ལྟ། གདོན་རིགས་སྲུམ་བརྒྱ་
དྲུག་ལྟ། བད་རིགས་བཞི་བརྒྱ་ཙམ་བཞི་ལ་སོགས་འཚི་བའི་རྒྱུན་ཤིན་ཏུ་
མང་ཞིང་། སྤྱིར་མི་གི་བའི་རྒྱས་ཚོ་དང་ལས་དང་བསོད་ནམས་གསུམ་
ཀ་ཟད་ན་འཚི་བ་ལས། གཅིག་ཟད་པ་དཔེར་ན། ཚོ་ཟད་ན་ཚོ་སྐྱབ་
བྱས་ནས་ཚོ་སྤིང་བ་དང་། དེ་བཞིན་བསོད་ནམས་ཟད་ན། བསོད་
ནམས་བསམ་པའི་ལས་ཚོ་ཐར་དང་། གཏོར་མ་སྦྱིན་པ། ཚོས་སློག་པ་
སོགས་བྱས་ནས་སྤིང་བའི་ཐབས་ཡོད། གསུམ་ཀ་ཟད་ན་རིམ་གྲོ་གང་
བྱས་ན་ཡང་བརྗོད་ཏུ་མེད། དེས་ན་གསོན་པའི་རྒྱུན་ནི་ཉུང་ཞིང་།
གསོན་པའི་རྒྱུན་ཏུ་ལྟར་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་མཐར་འཚི་བའི་རྒྱུན་བྱེད་
པ་ཡིན་པས། དེ་བས་རྟག་ཏུ་ཚོས་མཛོད་ཅིག །དེས་གཉིས་པ་ནམ་འཚི་
ཆ་མེད་བསམས་ལ་སློ་སྣ་བསྐྱུང་ཞེས་པ་དེ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

དམིགས་ཀྱང་ནི། རོན་དེ་དག་དམིགས་པར་དྲིལ་བ་ནི། སྐབས་
 འགོ་དང་དམིགས་པ་སྐྱེ་མ་ནམས་ལེགས་པར་ཚར་བའི་རྗེས་སུ། གྱེ་
 མ། དལ་འབྱོར་གྱི་ལྷུས་སློག་འདི་ནི་ནམ་འཆི་ཆ་མི་འདུག། །དེའང་
 ཚོ་ཚད་ལྟར་སྤོང་པའི་ངེས་པ་མེད་པའི་ཆ་ནས་ཀྱང་ནམ་འཆི་ཆ་མི་
 འདུག། ཚོ་ཚད་ཡོད་པ་ཡིན་ཀྱང་སློབ་པུར་གྱི་རྒྱུན་སྲིད་འབྱུང་བ། བྱང་
 ལོ་འབྱུང་བ། གདོན་རིགས་སུམ་བརྒྱ་རྒྱལ་ཅུ། བཞེགས་རིགས་སྟོང་
 རྒྱལ་བརྒྱད་ཅུ། བྱང་རིགས་བཞི་བརྒྱ་ཙུ་བཞི་ལ་སོགས་པ་འགལ་
 རྒྱུན་མང་བ་རྒྱུང་བྱང་གི་མར་མེ་བཞིན་ཡིན། དེར་བརྟེན་འགལ་
 རྒྱུན་བྱང་གདོན་མང་བའི་ཆ་ནས་ཀྱང་ནམ་འཆི་ཆ་མི་འདུག། །
 གསོན་རྒྱུན་སྐྱབ་ལ་སོགས་པ་མ་འགྲོད་པའི་ཆ་ནས་ཀྱང་ནམ་འཆི་
 ཆ་མི་འདུག། །དེ་བས་ན་སང་ལོ་བྱེད་སློབ་དང་། གནངས་ལོ་བྱེད་སློབ།
 ཡང་ན་སང་ཉིན་བྱེད་སློབ། གནངས་ཉིན་བྱེད་སློབ་སོགས་ཀྱིས་འཇུག་
 འོར་རུ་མ་སོང་བར་ལྷུར་བ་ཉིད་རུ་ད་ལྟ་ཉིད་རུ་དམ་པའི་ཚོས་
 གཤམ་མ་ཞིག་བྱ་སྐྱམ་རུ་བསྐྱོམ། དེའི་ངང་ནས་དགོན་མཚོག་ལ་
 གསོལ་བ་གདབ། རྗེས་བསྐྱོད་པ་འདྲ།

གསུམ་པ་ཚོས་མིན་པན་མེད་བསམས་ལ་དམ་ཚོས་
 བརྒྱབ་པ་ནི། གཉེན་དང་འཁོར་གྱིས་པན་མེད་དམ་ཚོས་བརྒྱབ།
 ཟས་དང་འོར་གྱིས་པན་མེད་དམ་ཚོས་བརྒྱབ། ལ་དྲག་སྟོབས་གྱིས་
 པན་མེད་དམ་ཚོས་བརྒྱབ་པ་དང་གསུམ་གྱི་སྟོན་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་
 བ་ཡིན། དེའང་རང་ཉིད་འཆི་བ་ལ་སྲུག་པའི་ཚོ། གཉེན་ཉེ་འབྲེལ་
 དང་གོགས་མཚའ་བཤེས་ལ་སོགས་འཁོར་མང་ཡང་པན་པ་རྩུང་
 ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། སློབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྟམ། བདག་ནི་མལ་ན་གནས་

བཞིན་དུ། །གཉེན་བཤེས་ཀྱི་གྲིས་མཐའ་བསྐྱར་ཡང་། །སློབ་ཆད་
པ་ཡི་ཚོར་བ་དག །བདག་ཉིད་གཅིག་ཤུས་སྤྱོད་བར་འགྱུར། །ཞེས་
བདག་ཉིད་འཆི་ནད་ཐེབས་ནས་ཉལ་སར་སྤྱང་ཞིང་། དེའི་མཐའ་
ན་གཉེན་ཉེ་ཚོན། སློབ་ས་མཛོའ་བཤེས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཐམས་
ཅད་ཀྱིས་མཐའ་བསྐྱར་ནས། སྒྲིབ་རྗེ་དང་ལེམས་ཁུལ་བྱས་
ཏེ། མཆི་མ་འདོན་པ་སོགས་བྱས་ཀྱང་ཕན་ཐོགས་གང་ཡང་མེད།
སློབ་ཆད་པའི་ཚོར་བ་དེ་སོ་སོ་གཅིག་ཤུས་སྤྱོད་བ་ལས་ཉེ་འཁོར་
ཚོར་བའོ་བ་དང་། དེ་དག་དང་མཉམ་དུ་འགྲོ་མི་ཐུབ། ད་དུང་
གཉེན་བཤེས་ཡོད་པ་དེ་དག་ལ་ཆགས་ནས། རྟུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཁ་
སློབ་ཆགས་པ་ལས་གཉེན་ཉེ་དུ་མང་བ་ཡིས་ཕན་ཐོགས་གང་ཡང་
མེད། ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཟས་དང་ནོར་གྱིས་ཕན་མེད་དམ་ཚོས་བསྐྱབ་པ་ནི།
གཞན་ཡང་དབང་ཐང་ལོངས་སྤྱོད་འདྲིམ་ཡང་ཕན་པ་མེད། ཅིའི་
སྤྱིར་ཞེ་ན། རྒྱ་སྤྱུག་པོ་རི་ཅམ་ཞིག་ཡིན་ནའང་འཆི་བདག་གཤིན་
རྗེར་རྒྱ་པ་སྤྱད་ནས་སློབ་པ་དང་། སློབ་སྤྱི་རྒྱ་མེད། སོ་སོ་རང་
ཉིད་རྒྱ་ནོར་གིན་དུ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་
བཞག་ནས། མདོར་ན་མའི་མངལ་དུ་ཤུས་ཆགས་པ་ནས་བརྱུང་སྟེ།
སྤྱད་ཅིག་ཀྱང་རང་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་མ་གྲལ་བའི་གཅིས་
པའི་ཤུས་འདིའང་མར་གྱི་དཀྱིལ་ནས་སྤྱོད་བཏོན་པ་བཞིན་གཅིག་
ཤུར་འགྲོ་དགོས། དེའི་སྐབས་ཚོ་འདིའི་སུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྒྱ་
ནོར་ལོངས་སྤྱོད་རི་ཅམ་ཡོད་ཀྱང་ཕན་མི་ཐོགས། ཡང་ཁ་དྲག་
སྤོབས་ཀྱིས་ཕན་མེད་དམ་ཚོས་བསྐྱབ་པ་ནི། ཁ་དྲག་དཔུང་ཚོགས་

ཆེ་ཡང་ཕན་པ་མེད་དེ། དཔེར་ན། རྒྱལ་པོ་སེམས་རི་དུགས་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཡིན་པས། རྒྱལ་པོ་ཆེ་འི་སྟོངས་ཀྱང་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་
 རུབ། སེམས་རང་སྐྱོད་ལས་པའི་ཆེ་རི་དུགས་གཞན་ནམས་སྐྱེག་
 བས་དཔུགས་ཀྱང་གཏོང་མི་ལུས་པ་ཡིན། འོན་ཏེ་སེམས་རང་ཉིད་
 འཆི་བའི་ཆེ་དེ་འདྲའི་སྟོངས་ལྷགས་གྱིས་གང་ཡང་ཕན་པ་མེད།
 འཆི་བ་ལ་ནོར་གྱིས་བསྐྱར་མེད། ཁ་དྲག་སོགས་གྱིས་ཀྱང་བསྐྱོས་སྲུ་
 མེད་པ་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན་གནས་སྐབས་རྒྱུན་སེལ་ཅུང་ཟད་བྱིད་
 ཏུ་ཡོད་ཀྱང་། དེས་པར་འཆི་བའི་དུས་ལ་བབས་པ་ཡིན་ན། རྣམ་
 གྱིས་མི་བསྐྱོད། རྣམ་གྱིས་མི་བསྐྱོད། རྟེན་འབྲེལ་གྱིས་མི་བསྐྱོད། །
 དཔུང་གིས་མི་བསྐྱོད། སྟོངས་གྱིས་མི་བསྐྱོད། རྟོར་གྱིས་མི་བསྐྱོད། །
 སྐྱོད་ལམ་གྱིས་མི་བསྐྱོད། མདོར་ན་ཐབས་གང་དང་གང་བྱས་ན་
 ཡང་ཕན་མི་སོགས་ཡིན་གསུངས།

དེ་བས་ན་ད་ལྟ་ཚོས་གཤའ་མ་ཞིག་བྱས་ན་འཆི་བའི་ཆོ་
 ཕན་ཏེ། ད་ལྟ་དེ་འདྲ་བའི་རྣམ་བསྐྱེད་དུག་པོ་མ་སྐྱེབས་པ། བ་བ་
 དང་ཆ་བ་ཡང་མེད། རྣམ་པ་མ་ཡིན། ཤི་ཡང་མ་ཡིན་པའི་སྐབས་ལ་
 དུས་ཚོད་ཚུད་ཚོས་སྲུ་མ་བཏང་པར། རང་གིས་རང་མ་བསྐྱེད་པར།
 དལ་འགྱུར་གྱི་མི་ལུས་མི་འདྲ་བ་ཞིག་ཐོབ་པའི་དུས་འདྲིར་དེས་
 པར་དུ་དལ་འགྱུར་ལ་སྡིང་པོ་ལེན་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས་གསུངས།
 འགའ་ཞིག་གི་སེམས་ལ་ཚོས་བྱས་ན་ཡང་འཆི། མ་བྱས་ན་ཡང་
 འཆི་བས། བྱད་པར་གང་ཡོད་སྟུམ་ན། ཚོས་པ་དེ་དག་འཆི་ལུགས་
 མི་འདྲ་བ། ཚོས་པ་ཆོ་ཤི་ལུགས་མི་འདྲ་བ་གང་ཡོད་ཅེ་ན། ཚོས་
 པ་རབ་ཕྱོད། ཅེས་ཚོས་པ་རབ་ཡིན་ན་ཤི་བའི་ཆོ་གདེང་ཚོད་དང་།

སློབས་པའི་ངང་ནས་ཤི་བ་ཞིག་ཡོང་། འབྲིང་མི་འཚོར་ཞེས་ཚོས་
པ་འབྲིང་ཞིག་ཡིན་ན་གང་ཡོང་ཅི་ཡོང་གིས་ཚོས་བྱས་པས། འཆི་
བ་ལ་འཚོར་སྣང་བྱེད་དགོས་མེད་བསམ་ནས་འཚོར་སྣང་མི་བྱེད་
པར་འཆི། བ་མ་མི་འཁྲོད། ཅེས་ཚོས་པ་བ་མ་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་སོ་
སོས་རྒྱ་ཆེན་པོ་མ་གྲུབ་ན་ཡང་། སྡོད་པའི་ཚོ་སོ་སོས་ཅི་ལྟས་ཀྱིས་
ཚོས་བྱས། དེས་ན་འཁྲོད་པ་མེད་བསམ། བ་མ་འཁྲོད་པ་མེད་པ་
ཞིག་ཡོང་བ་ཡིན་གསུངས།

དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་ཚོས་གཏན་ནས་མ་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན་
ན། འཆི་བའི་སྐབས་སུ་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་སྤྲུག་བསྐྲུལ་འབྱུང་།
དང་སོ་ཚོས་མ་བྱས་པ་དང་། སྤར་བྱས་པའི་རང་གི་སྤྲུག་པ་བསམས་
ཅད་དུན་ནས་དེ་དག་ལ་འཁྲོད་པ་སྐྱེ་བ། བར་དུ་མཐར་གཅོད་ཀྱི་
སྤྲུག་བསྐྲུལ་བསམས་ཅད་ལ་འཚོར་སྣང་སྐྱེ་བ། མཐའ་མ་འཆི་བདག་
གཤིན་རྗེའི་མདུན་ལ་འགྲོ་བའི་ཚོ་འཇིགས་སྣང་འཚོར་སྣང་གིན་
དུ་ཆེན་པོའི་སློབ་ནས་འགྲོ་དགོས་པ་ཡོང་བ་ཡིན་གསུངས།

དེ་སྐད་དུ་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་ལ་གདམས་པའི་མདོ་ལས།
རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེའི་ཚོ་དེའི་དུས་ན་ཚོས་མ་གཏོགས་མགོན་གཞན་
མེད། སྐབས་གཞན་མེད། དཔུང་གཉེན་གཞན་མེད་དོ། །ཞེས་དང་།
ཞེས་ཤི་བའི་སྐབས་སུ། གཉེན་དང་། མཛེའ་བཤེས། འཁོར་ལོངས་
སྤོད། ཁ་དྲག་དཔུང་སློབས་སོགས་གང་གིས་ཀྱང་པན་མི་ཐོགས་
པར། དེའི་ཚོ་དེའི་དུས་ལ་པན་ཐོགས་པ་གཅིག་ཉིད་དེ་གང་ཞེ་ན།
ཚོས་བསྐྱབ་རྒྱ་དེ་ཁོ་ན་ཡིན། ཚོས་ཀྱིས་དེ་དུས་པན་ཐོགས་པ་ཡིན།
ད་ལྟ་རང་རེ་ཚོ་བདེ་བའི་སྐབས་ལ་ཚོས་བྱེད་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།

དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ལས་ཐར་སྲུབ། དེས་ན་ད་
ལྟ་ནས་འཆི་བ་མི་རྟག་པ་དྲན་ན་ཚོས་ལ་མ་ལྷགས་པ་རྣམས་ཚོས་
སྒོར་ལྷགས། ལྷགས་པ་རྣམས་རྟོགས་པ་གོང་དུ་འཕེལ་བས། མི་རྟག་
པ་དྲན་པ་ཏ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་གསུངས། རྒྱུད་འཇུག་ལས་ཀྱང་།
དེ་ཚོ་བསོད་ནམས་གཅིག་སྐྱབས་ན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དམིགས་རྒྱུ་ནི། དོན་འདི་དག་དམིགས་པར་དྲིལ་བ་ནི། གྱེ་
མ་བདག་ནམ་ཞིག་འཆི་བ་ལ་སྐྱུག་པའི་ཚོ། དཔེར་ན། རྣོང་འཁོར་
ལོས་སྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་འཁོར་གཡོག་སྣོང་
ཕྱག་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གི་བའི་སྐབས་གང་དུ་ཡང་ཕན་
ཐོགས་མེད། རྒྱལ་པོ་ལ་སྐྱུ་སྲུང་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་གི་བའི་སྐབས་སྐྱུ་
སྲུང་གིས་གང་ཡང་བྱེད་མི་སྲུབ། རང་ཉིད་གཅིག་སྲུང་སྲི་མར་འགོ་
དགོས། དེས་ན་གཉེན་དང་མཇོའ་བཤེས་མང་ཡང་ཕན་པར་མི་
འདུག །འོར་སྐྱུག་ཀྱང་ཕན་པར་མི་འདུག །ཁ་དྲག་ཀྱང་ཕན་པར་
མི་འདུག །ཚོས་པ་རབ་བྱོད། འབྲིང་མི་འཚོར། ཐ་མ་ཡང་མི་འགྲོད་
པ་ཞིག་བྱེད་རྒྱ་མ་བུང་ན་དེ་ལས་ཕམ་ཁ་དང་གྲོང་ཁ་ཆེ་བ་ཞིག་
གཏན་ནས་མེད། ཅིའི་སྲིར་ཞེ་ན། རང་རེ་ཚོ་དལ་འགྲོར་གྱི་མི་ལྷན་
ཐོབ། དམ་པའི་ཚོས་དང་མཇེལ། ཚོས་བསྐྱབ་པའི་འགལ་རྒྱུན་མེད།
མཐུན་རྒྱུན་ཚང་བར་ཡོད་པའི་སྐབས་འདི་ལ་བཟོ་བཅོས་ཅུང་ཟད་
མ་སྲུབ་ན་ཏ་ཅང་ཕངས་པ་དང་། ཏ་ཅང་འགྲོད་པའི་གནས་ཡིན།
ནམ་ཞིག་འཆི་བ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏན་ཏན་ཤར་བ་ཡིན་པས། དེའི་
ཉིན་མོར་འགྲོད་པ་སྐྱེས་ཀྱང་འཕྱི་དྲགས་པ་ཡིན། དེ་བས་ན་ད་ལྟ་ན་
ཁ་འཆི་གསུམ་གྱི་འཇིགས་པ་མེད་པའི་དུས་སྐབས་འདིར་འཆི་བའི་

ཚོ་ཐ་ནའང་མི་འགྲོད་ཅམ་གྱི་ཚོས་གཤམ་མ་ཞིག་ད་ལྟ་ཉིད་ནས་
 བྱ་སྐྱམ་པའི་སློ་རུང་རུང་བ་ཞིག་བསྐྱོམ། དེ་ཡང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་
 པ་དང་མཐུན་པ། གསུང་ངག་རིན་པོ་ཆེ་ལམ་འབྲས་སུ་དང་བཅས་
 པའི་གདམས་ངག་། རྟོན་བརྒྱད་ཚད་མ་བཞི་ལྟར། གྲུབ་ཐོབ་བརྒྱད་
 པ་བར་མ་ཚད་པ་ལས་བྱུང་བའི་གདམས་ངག་ཟབ་མོ་འདི་ལྟ་སུ་
 ཉམས་སུ་ལྷོང་ངེས་པ་ཞིག་བྱ། དེ་ལྟར་རུ་འགྱུར་བར་དགོན་མཚོག་
 ལ་ཡང་གསོལ་བ་གདབ། རྗེས་འདྲ། སློན་གྱི་སླ་མ་སྐྱེས་སུ་དམ་པ་
 གྲུབ་ཐོབ་ཆེན་པོ་དེ་དག་གྱང་། དང་པོ་རང་རེ་ལྟ་སུའི་མི་དགུས་མ་
 ཡིན། ཡིན་ན་ཡང་ཁོང་རྣམ་པས་ཉམས་ལེན་མངོད་ནས་གྲུབ་པའི་
 གོ་འཕང་མཐོན་པོར་གཤེགས་པ་དང་། ཁོང་རྣམས་ཀྱིས་ཉམས་སུ་
 ལེན་རྒྱུའི་ཚོས་གྱང་ད་ལྟ་ཡོད་པའི་གདམས་ངག་ཟབ་མོ་འདི་དག་
 ཡིན། དེས་ན་ང་རང་ཚོ་ཚོས་རྒྱབ་མཁན་མི་ཡིས་མ་བསྐྱུས་ན་བསྐྱུབ་
 བྱའི་ཚོས་ལ་བསྐྱུབ་བ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །

དཀར་ནག་ལས་འབྲས་ཀྱི་བྲིད།

གསུམ་པ་སྐྱོད་དོར་སྟོན་པ་དཀར་ནག་ལས་འབྲས་སྟོན་པའི་བྲིད་
 བྱི། སྐྱོད་བྱ་དཀར་པོ་དགེ་བའི་ཚོས། དོར་བྱ་ནག་པོ་སྡིག་པ་མི་དགེ་
 བ་དེ་དག་གི་སྟོར་ཞིབ་ཕྲ་བརྟན་པ་ཡིན། གཞུང་ལས། མ་དག་པའི་
 ལྷན་བཞེས་པས་བརྟན་ཏེ། གཞུང་ལས་ཞེས་པ་ནི་ཤུབ་ཆེན་རྒྱལ་
 འབྲུང་དབང་ལྷན་གི་གསུང་རག་ལས་འབྲས་ཀྱི་ཚ་བ་དོ་རྗེ་ཚོག་
 ཀྱང་ལས། ཚོག་བརྟུས་ནས་སེམས་ཅན་ལ་ཞེས་པས་འཁོར་བའི་ཉེས་
 དམིགས། ཉོན་མོངས་པ་ལ་ཞེས་པས་དལ་འབྲུང་རྟེན་དཀའ་དང་
 འཚི་བ་མི་རྟག་ལ་དག་པའི་སྐྱོད་བཞེས་ལས་ལྷུ་འབྲས་སྟོན་
 པ་ཡིན་གསུངས།

མ་དག་པའི་སྐྱོད་བཞེས་པ་ནི་ད་ལྟ་རང་རེའི་མཐོང་ཐོས་ཀྱི་ཡུལ་
 ཏུ་ཤུར་པའི་སྐྱོད་བཞེས་འདི་ཐམས་ཅད་མ་དག་པ་ཡིན། ལྷན་པོ་ལ་
 བདེ་ལྷན་གི་སྐྱོད་བཞེས་སྡོམ་ཚོགས་འཆར་བའདི་ཐམས་ཅད་གཞན་
 ལུས་ཀྱང་བྱས་པ་མིན། མཐོང་ལས། ལས་ལས་འདིག་རྟེན་སྐྱོད་
 ཚོགས་སྐྱེས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་རང་གི་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་
 བྱང་། དེས་ན་ལས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
 ད་ལྟའི་སྐྱོད་བཞེས་འདི་ཐམས་ཅད་མེད་བཞིན་ཏུ་འཆར་བ་ཡིན། ལྷན་
 བཞེས་ལ་ཡང་འབྲུལ་སྐྱོད་དང་ལས་སྐྱོད་གཉིས་ལས། འབྲུལ་སྐྱོད་
 ཞེས་པ་དོན་ལ་མེད་བཞིན་ཏུ་སྐྱོད་བ། མིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་

བ་དང་། རྒྱ་བས་སྐྱོ་སྐྱོ་པ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་སྐྱོ་སྐྱོ་རིག་གསུམ་གྱི་
ཡུལ་རྒྱ་རྒྱ་བ་མཐོང་དག་དོན་ལ་མེད་ཀྱང་འབྲུལ་པའི་སྐྱོ་རྒྱ་
འཆར་བ་ཡིན། དེས་ན་འགྲོ་བ་རིགས་རྒྱག་ཐམས་ཅད་ལ་ཐུན་མོང་
རྒྱ་དོན་ལ་མེད་བཞིན་རྒྱ་སྐྱོད་བཤུགས་ཀྱི་ལྟར་བ་ཡུལ་དང་འཛིན་པ་ཤེས་
པ་སྟེ། གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་སྐྱོད་བ་འདི་ཐམས་ཅད་འབྲུལ་སྐྱོད་
ཡིན། ལས་སྐྱོད་ནི་འབྲུལ་སྐྱོད་གི་བྱེ་བྲག་སོ་སོ་ལ་ཡང་ཆོ་རིད་ཐུང་
དང་། ལོངས་སྐྱོད་ཆེ་ཆུང་། གཟུགས་བཟང་རན་ལ་སོགས་པ་སོ་སོར་
ཐུང་བ། དཔེར་ན། མི་འགའ་ཞིག་ཆོ་རིད་བ་ལ། འགའ་རེ་ཆོ་ཐུང་བ།
ལ་ལ་རྒྱ་ལོར་ཆེ་ཞིང་། ལ་ལ་རྒྱ་ལོར་ཆུང་བ། འགའ་ཞིག་གཟུགས་
བཟང་བ་དང་། འགའ་ཞིག་གཟུགས་རན་པ་རྩ་སྟེ་སྐྱོད་བ་འབྲུང་
བ་དེ་ལ་ལས་སྐྱོད་ཞེས་བེད། མདོར་ན་མ་དག་འབྲུལ་པའི་སྐྱོ་རྒྱ་
བདེ་སྐྱོག་རྒྱ་སྐྱོད་བ་འདི་ཐམས་ཅད་རང་སོ་སོས་ལས་དགེ་སྤྲིག་རྒྱ་
སྐྱོད་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྤྱིར་རོ།

རང་གིས་བྱས་པའི་ལས་དགེ་སྤྲིག་ནི་བྱེད་པ་པོ་རང་གི་རྗེས་
སྐྱུ་འབྲང་བ་ལས། གང་ཟག་གཞན་གྱི་ཆེད་རྒྱ་བྱས་ཀྱང་དེའི་རྗེས་མི་
འབྲང་། སོ་སོས་བྱས་པའི་ལས་དགེ་སྤྲིག་གང་ཡིན་ཀྱང་ཐམས་ཅད་
བྱེད་པ་པོ་པོ་རང་གི་རྗེས་སྐྱུ་འབྲང་བ་ལས་གཞན་སྐྱུ་ཞིག་གི་རྗེས་སྐྱུ་
མི་འབྲང་བ། དཔེར་ན། མི་གཞན་ཞིག་གི་ཆེད་རྒྱ་ལས་ཡག་སྐྱོག་གང་
བྱས་པ་ཡིན་ཀྱང་མི་གཞན་པ་དེའི་རྗེས་སྐྱུ་མི་འབྲང་བ། བྱེད་པ་པོ་
རང་རང་གི་རྗེས་སྐྱུ་འབྲང་གསུངས།

ནམ་ཞིག་འཆི་བའི་རུས་ལ་བབས་པའི་ཆོ་རང་གིས་
བསགས་པའི་ལོངས་སྐྱོད་གཉེན་ཉེ་འབྲེལ། སྐྱོགས་མཚོའ་བཤེས་

ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཤུལ་རུ་ལྷུས་ཀྱང་སྟེ། ཤུལ་རུ་ལྷུས་
 པ་ལས་གཤིན་པོ་ལ་རྩི་ཙམ་བརྟེ་ཡང། ལྷུས་ཀྱང་རྒྱ་ལོ་དཔོན་
 པོ་རྫོད་པ་དང་། རོགས་པར་འགོ་བ་མེད། འཆི་མཁན་རང་ཉིད་
 གཅིག་ཤུར་ཤི་ནས། གཞན་ཐམས་ཅད་ཤུལ་རུ་ལྷུས་པ་ཡིན། འོ་
 བ་ལས་དེ་ཡང་ཤུལ་རུ་ལྷུས་སམ་སྟམ་ན། ལས་དེ་ཉིད་ཤུལ་རུ་མ་
 ལྷུས་པར། སོ་སོ་རང་ཉིད་མཐོ་རིས་ངན་སོང་གང་རུ་སློབ་ན་ཡང་།
 རང་གིས་བྱས་པའི་དགོ་སྤིག་གི་ལས་ནི་གྲིབ་མ་བཞིན་རུ་རྗེས་སྲུ་
 འབྲང་སྟེ། རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པའི་མདོ་ལས། རུས་ཀྱིས་ཉེན་ཏེ་
 རྒྱལ་པོ་འཆི་བའི་ཚོ། །འོངས་རྫོད་མཛེའ་དང་གཉེན་བཤེས་རྗེས་མི་
 འབྲང་། །སྦྱིས་བྱ་དེ་ནི་གང་དང་གར་འགོ་ཡང་། །ལས་ནི་གྲིབ་མ་
 བཞིན་རུ་རྗེས་སྲུ་འབྲང་། །རུས་ཀྱིས་ཉེན་ཏེ་ཞེས་པ་གི་བའི་རུས་ལ་
 བབས་པའི་ཚོ། རྒྱལ་པོ་ལ་དཔེར་མཚོན་ན། བཅུན་མོ་དང་། ལྷས་
 ལྷས་མོ། རྫོན་པོ། རྒྱ་སྲུང་དམག་མི། འབངས་མི་སེར་ལ་སོགས་པ་
 གཞན་ལས་ལྷག་པའི་ཉེ་འབྲེལ་མང་བ་ཡོད་ཀྱང་འཆི་བའི་ཚོ་རྒྱལ་
 པོ་ཉིད་གཅིག་ཤུར་འགོ་བ་ལས། ལྷར་བསགས་པའི་རྒྱ་ལོ་ལོངས་
 རྫོད་དང་། གཉེན་ཉེ་འབྲེལ་དང་། རོགས་མཛེའ་བཤེས་ལ་སོགས་པ་
 དེ་དག་གཅིག་ཀྱང་རྗེས་སྲུ་མི་འབྲང་བ་ཡིན།

དེས་ན་འཆི་མཁན་དེ་ཉིད་མཐོ་རིས་དང་ངན་སོང་གི་
 ས་སྟོགས་སྟེང་འོག་བར་གསུམ་གང་རུ་སོང་ཡང་ལས་ནི་གྲིབ་མ་
 བཞིན་རུ་རྗེས་སྲུ་འབྲང་བ་ཡིན། ཞེས་དང་། མདོ་སྤེལ་ས་བརྒྱ་པ་
 ལས། ལས་ནི་ས་ལ་མི་སྡིན། རྩོ་ལ་མི་སྡིན། ཟིན་པའི་ཤུང་པོ་འབའ་
 ཞིག་ལ་སྡིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། འདུལ་བ་ལྷུང་ལས། ལྷས་

ཅན་ནམས་གྱི་ལས་ནམས་ནི། །བསྐལ་པ་བརྒྱར་ཡང་ཚུད་མི་བ། །
ཚོགས་ཤིང་རུས་ལ་བབ་པ་ན། །འབྲས་བུ་སློན་པ་ཉིད་རུ་འགྱུར། །
ཞེས་རུས་ཇི་ཅམ་ཡུན་རིང་པོ་སློན་ན་ཡང་ལས་དེ་མེད་པར་མི་
འགྱུར་ཞིང་། །རུས་ལ་བབས་པའི་ཚོ་འབྲས་བུ་སློན་པ་ཡིན་ཞེས་སོ། །

མི་དགེ་བའི་ལས་བསམ་པ།

དེས་ན་དེ་བསམ་པ་ལ། མི་དགེའི་ལས་འབྲས་བསམས་ལ་སྔོང་
འདོད་བསྐྱེད། །དགེ་བའི་ལས་འབྲས་བསམས་ལ་བསྐྱེད་འདོད་
བསྐྱེད། །ལུང་ཏུ་བརྟན་མིན་བསམས་ལ་དགེ་བར་བསྐྱེད། །ཞེས་སོ། །
དེའི་དང་པོ་མི་དགེའི་ལས་འབྲས་བསམས་ལ་སྔོང་འདོད་བསྐྱེད་
པ་ལ་མི་དགེ་བའི་ལས་བསམ། དེའི་འབྲས་བུ་བསམ། དེ་སྔོང་བར་
བསམ་པ་ལོ། །

དང་པོ་མི་དགེ་བའི་ལས་བསམ་པ་ནི། མི་དགེ་བ་ཞེས་པ་
དེ་གང་ཞེ་ན། རིན་ཆེན་སྤང་བ་ལས། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་གཏི་
ལུག་གསུམ། །དེས་བསྐྱེད་ལས་ནི་མི་དགེ་བ། །ཞེས་འདོད་ཆགས་ཞེ་
སྤང་གཏི་ལུག་གསུམ་གྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་བྱས་པའི་ལས་དེ་
ལ་མི་དགེ་བ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། །གཉེན་ཉེ་འབྲེལ་མཛེལ་བཤེས་
ལ་སོགས་པ་རང་སྤྱོད་ལ་ཆགས་པ་དང་། གཞན་སྤྱོད་ལ་སྤང་
བ་དང་། ཞེས་གཞན་པ་ལོ་ལོ་སྤང་བའི་གཞོད་པའི་སེམས་ལ་
སོགས་པའི་ཞེ་སྤང་དང་། ལས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་སྔོངས་
པའི་མ་རིག་པ་གསུམ་གྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལུས་ཀྱི་ལས།
ངག་གི་ལས། ཡིད་ཀྱི་ལས་བཅས་སྒོ་གསུམ་གྱི་ལས་རྣམས་ཏེ། ཡང་
ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚ་བ་མ་རིག་པ་ཡིན། དེ་ལ་བརྟེན་
ནས་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་ཡིན། མདོར་ན། ཚ་བ་

རྒྱལ་ཡིན་ན་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཡ་ག །ལོ་མ། མི་ཉོག །འབྲས་བུ་དང་
བཅས་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱག་རྒྱ་ལྱུར་པ་བཞིན། ཀུན་སྒོར་འདོད་ཆགས་
ཞེ་སྤང་གཉི་ལྷག་གསུམ་གྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་སྐོ་གསུམ་གྱི་
ལས་ཐམས་ཅད་ལ་མི་དགེ་བ་ཟེར་རོ། །

མི་དགེ་བ་དེ་ལ་དབྱེ་ན་བཅུ་ཡོད། དེ་ཡང་ལྷན་གྱི་སྐོ་ནས་
བྱས་པའི་ལས་སྐོག་གཙོད། མ་བྱིན་ལེན། འདོད་ལོག་དང་གསུམ།
ངག་གི་ལས་རྒྱན། སྤ་མ། ཚོག་རྒྱལ། ངག་འབྲལ་དང་བཞི། ཡིད་གྱི་
ལས་བརྒྱུ་ལེགས། གཞོད་ལེགས། ལོག་ལྟ་དང་གསུམ་སྐྱེ་བཅུ་ཡོད། །

དེ་དག་ཐམས་ཅད་རེ་རེ་བཞིན་བཤད་པ་ནི། དེ་ལ་སྐོག་
གཙོད་ནི། རང་ངམ་གཞན་བསྐོས་པས་ཀྱང་རྒྱུ་སྐོ་སོ་སོས་བསང་
པའམ། གཞན་ལ་གསོད་རྒྱ་བཅུག་ཀྱང་རྒྱུ་། འདྲ་ཤེས་མ་འབྲལ་
བ་ལ་སོགས་པའི་སྐོ་ནས། བསམ་བཞིན་རྒྱ་རྒྱུར་བ་ཤིག་དང་སྐོ་མ་
ལ་སོགས་པ་ནས་ཆེ་བ་ལྟ་དང་མིའི་བར་གྱི་སེམས་ཅན་གཞན་རྒྱག་
རྒྱགས་པ་དང་། མཚོན་བརྒྱབ་པ། རྒྱ་ལ་གཤུགས་པ། མེར་བསྐྱོགས་པ་
ལ་སོགས་པ་སྐོར་བ་རི་ལྟར་ཡང་རྒྱུ་། མདོར་ན་སེམས་ཅན་གཞན་
དེ་སྐོག་དང་བྲལ་རྒྱ་བཅུག་ཅིང་གསོད་པ་ལ་སྐོག་གཙོད་པ་ཟེར། མི་
དགེ་བའི་ལས་ཐམས་ཅད་གྱི་ནང་ནས་དང་པོ་དེ་ཡིན།

གཉིས་པ་མ་བྱིན་ལེན་ནི། མི་གཞན་གྱིས་བདག་རྒྱ་བརྒྱུང་
བའི་རྒྱུར་བ་ཁབ་དང་སྐྱུད་པ་ནས་ཆེ་བ་གསེར་དང་དདུལ་ལ་
སོགས་པའི་བར་གྱི་དངོས་པོའམ་ལོ་བྱུང་ཆེ་རྒྱུར་གང་ཡང་རྒྱུར་
བ་དེ་ཐམས་ཅད་མཐུའམ་ཞེས་པ་དཔའ་དོམས་བྱས་ཏེ་འསྐོགས་

པའམ། འཇབ་བྱས་བདག་གིར་བྱེད་པ་སྟེ། ཡང་ན་བདག་པོས་མ་
ཚོར་བར་བྱས་ཏེ་བརྟུན་པའམ། ཡང་ན་མི་ལ་མགོ་བསྐྱར་བ་སོགས་
ཐབས་སྣ་ཚོགས་བྱས་ནས་མི་གཞན་གྱི་རྒྱ་རང་ལ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་
དེ་མ་བྱིན་པ་ལེན་པ་ཡིན།

འདོད་ལོག་ནི། བྱིས་བདག་དང་པ་མ་ལ་སོགས་པ་གཞན་
གྱིས་བདག་ཏུ་བབྱུང་བའི་སྟེ། བདག་པོ་ཡོད་མཁན་གྱི་བྱུང་མེད་ལ་
བསྐྱོད་པ་དང་། རང་གིས་བདག་ཏུ་བབྱུང་བ་ཡིན་ཀྱང་ཡུལ་དུས་
གནས་ལམ་མ་ཡིན་པ་ལ་བསྐྱོད་པ་སྟེ། ཡུལ་མ་ཡིན་པ་བདུན་རྒྱུད་
ཚུན་ཆད་གྱི་གཉེན་ཏེ། མི་ཐོག་བདུན་གྱི་གཉེན་སྣུན་ཉེ་ཡིན་པ་དང་།
དུས་མ་ཡིན་པ་སྐྱམ་མ་སྐྱ་གྱ་ཡོད་པའམ་གསོ་སྦྱོང་དང་བསྟེན་
གནས་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་བྱིས་སྤངས་པའི་དུས། གཞན་ཡང་
ཉེན་མོའི་དུས་ལ་སོགས་པ་དང་། གནས་མ་ཡིན་པ་གཙུག་ལག་ཁང་
སོགས་དཀོན་མཚོག་གི་རྟེན་བཞུགས་པ་དང་། དཀོན་མཚོག་གི་རྟེན་
ཡོད་པ། ས་མ་གནས་པའི་ས་ལ་སོགས་པ་དང་། ལམ་མ་ཡིན་པ་ཁ་
དང་བཤང་ལམ་སོགས་ལ་བསྐྱོད་པའོ། །

ངག་གི་མི་དགེ་བ་ལ་བཞི་ཡོད། དང་པོ་རྩུན་ནི་ཕ་རོལ་པོ་
བསྐྱུ་བའི་སེམས་གྱིས་ཏེ། མགོ་སྐྱར་གཏོང་བའི་ཆེད་དུ་བསམ་བཞིན་
དུ་སྐྱད་ཆ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པ་མི་བདེན་པའི་ཚོག་སྐྱེ་བ། ཁ་སྐྱད་
རྩུན་ན་རྒྱག་རྩུན་བཤད་པ། མི་གཞན་དག་མགོ་སྐྱར་གཏོང་བའི་
ཆེད་དུ་པོ་སོས་ཤེས་བཞིན་དུ་རྩུན་བཤད་པ་ཡིན།

སྤ་མ་ནི། ཕ་རོལ་པོ་ཕན་ཚུན་དབྱེ་བར་འདོད་པའི་བསམ་

པས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཚིག་བདེན་རྒྱན་སྣ་ཚོགས་སྟེན་པ། ཞེས་གང་ཟེན་ཐ་དད་པ་གཉིས་སམ། ཚོགས་པ་ལ་སོགས་མདོར་ན་པན་རྒྱན་མཐུན་པ་གཉིས་མི་འཆམ་ཞིང་འབྲུག་པ་སྟོང་བའི་ཆེད་དུ། སྐད་ཆ་འདྲ་མིན་སྣ་ཚོགས་བཤད་དེ་མན་རྒྱན་དགུག་པ་དེ་ཡིན། སྤྱི་མའི་ཚིག་ཡིན་ན་རྒྱན་ཡིན་པར་མ་དེས་ཏེ། འཆམ་པ་གཉིས་མ་འཆམ་པ་བཟོ་བའི་དོན་དུ་སྐད་ཆ་བདེན་མིན་རི་ལྟར་བཤད་ཀྱང་སྤྱི་མར་གྱུར་བ་ཡིན། མཐུན་པ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་སྐད་ཆ་འདྲ་མིན་བཤད་དེ་མ་འཆམ་པ་བྱས་ན་ལྟ་ཅི་སྟོན། མི་མཐུན་པའི་བར་དུ་སྐད་ཆ་འདྲ་མིན་བཤད་དེ་མི་མཐུན་པ་ཆེ་དུ་སོང་བ་ཡང་མི་མཐུན་པའི་སྐད་དུ་བཤད་པ་ཡིན་པས་སྤྱི་མར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །

ཚིག་རྒྱབ་ནི་པ་རོལ་པོའི་མཚང་ལ་སོག་པའི་མི་རྒྱན་པའི་ཚིག་སྟེན་པ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁ་དཔེ་ལ། གཏམ་ལ་རྣོ་རར་མེད་ཀྱང་། མི་རྒྱུང་དུམ་བུར་གཅོད། ཟེར་བ་བཞིན་གོ་མ་ཐག་དུ་སེམས་མ་སྦྱིད་པ་བཟོ་བ་དང་། ཉ་ཅང་འཚོག་པ་ཟེར་བ་དང་། ཁོང་ཁྱོད་ལང་བ་ལ་སོགས་པ་རོལ་པོའི་མཚང་ལ་སོག་པའི་སྐད་ཆ་བཤད་པ་དེ་ཡིན།

ངག་འབྲུལ་ནི་བརྟན་བཅོས་ངན་པ་རྟེ་རྟ་གྲུབ་སྦྱིན་ཅི་སོག་རྟོན་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་འཕེལ་བའི་དཔེ་ཆ་སྟོན་པ། བརྟན་བཅོས་ངན་པ་འདོན་པའི་ངག་དང་། ཁ་གསག་དང་། ཞེས་རང་ཉིད་ལ་རྒྱ་ལོར་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་གཏམ་སྟེན་བ་སྐྱེལ་ལང་འབྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན། སྟེན་དང་། རྒྱུ་གར་དང་། ཞེས་ཆགས་སེམས་ཀྱི་རྟོན་སྟེན་ལེན་པ་དང་། རྒྱུ་གར་འབྲུབ་པ་ལ་སོགས་ཡིན། ཡང་དད་སེམས་ཀྱིས་བྱས་ན་དེ་དག་དགེ་བར་བསྐྱུར་བ་ཡིན། རྒྱལ་

རིགས་དང་། རྒྱལ་རིགས་ཞེས་པ་པལ་ཆེར་རྒྱལ་པོའི་གཏམ་རྒྱུད་
ཤོད་པ་དང་། སྤྲེད་འཚོང་གི་གཏམ་སྒྲིབ་པ་སོགས་ཉེན་མོངས་པ་
ཅན་གྱི་ཚོག་གཞན་ནམས་སོ། །དམག་དང་། སྤྲེད་འཚོང་སོགས་ཀྱི་
གཏམ་བཤད་ན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉེན་མོངས་པ། ཞེ་སྤང་། ཁོང་ཁྱོེ།
འདོད་ཆགས་སོགས་སྐྱེས་ནས་དེའི་གཏམ་མང་དུ་འགྲོ་བས། རྣོན་
མེད་ཀྱི་སྤྲེད་ཆ་མང་ཆེ་བ་ངག་འབྲུལ་ཡིན། ཚོས་དང་མཐུན་པའི་
གཏམ་དང་། བན་སེམས་ཀྱིས་སློབ་ནས་བསྐྱབ་བྱ་བྱེད་པ་སོགས་མ་
ཡིན་པ་རང་རེ་ཚོས་ནམ་རྒྱུན་བཤད་པའི་སྤྲེད་ཆ་པལ་ཆེ་བ་ངག་
འབྲུལ་ནང་ཚུད་པ་ཡིན་ནོ། །

ཡིད་ཀྱི་མི་དགེ་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་བརྟན་སེམས་ནི་མི་
གཞན་ལ་དངོས་པོ་སོགས་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ར་ལ་
ཡང་བྱུང་ན་སྟུམ་པ། ང་ལ་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཐོབ་དགོས་སྟུམ་པ་
སོགས་མདོར་ན་གཞན་གྱི་ཡོ་བྱེད་རང་གི་ཐོབ་འདོད་དམ་བདག་
གིར་བྱ་བར་འདོད་པའི་སློབ་དེ་ལ་བརྟན་སེམས་ཟེར།

གཞོན་སེམས་ནི་སེམས་ཀྱན་ནས་མནར་སེམས་པས་གཞན་
ལ་མི་བདེ་བ་དང་། མི་སྐྱིད་པ་ཞིག་གང་འདྲ་བྱས་ཏེ་བྱེད་དགོས་
སམ་སྟུམ་སྟེ་གཞོན་པ་སྐྱེལ་བར་འདོད་པ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན།

ལོག་ལྟ་ནི། དཀོན་མཚོག་གསུམ་མེད། ལས་རྒྱ་འབྲས་མེད།
སྐྱེ་བ་སྐྱ་སྐྱེ་མེད། རྒྱ་དགེ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་བདེ་བ་འབྱུང་
བ་དང་། རྒྱ་མི་དགེ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་རྒྱག་བསྐྱེལ་འབྱུང་
བ་དེ་དག་བདེན་པ་མིན། སྐྱེ་བ་སྐྱ་སྐྱེ་སྤྱང་མ་མཐོང་བས་མེད་

ཅེས་པ་སོགས་དཀོན་མཆོག་དང་ལས་འབྲས་སོགས་མི་བདེན་པར་
འཛིན་པའོ། །དེ་དག་ནི་མི་དགེ་བ་བཅུ་ཉེ་ལོ་ཡིན། ཚུ་བ་མི་དགེ་བ་
བཅུ་ལོ་དེ་དག་ཡིན་ཞིང་། མདོར་ན་མི་དགེ་བ་བཅུ་ཞེས་པ་ལུས་ཀྱི་
མི་དགེ་བ་གསུམ། ངག་གི་མི་དགེ་བ་བཞི། ཡིད་ཀྱི་མི་དགེ་བ་གསུམ་
སྟེ། རང་རེས་རྟག་པར་འདོན་པའི། ལུས་ཀྱི་ལས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ། །
ངག་གི་རྣམ་པ་བཞི་དག་དང་། །ཀར་ཡང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་གསུམ་པོ། །
མི་དགེ་བཅུ་པོ་སོ་སོར་བཤགས། །ཞེས་པ་དེ་ཡིན།

གཉིས་པ་དེའི་འབྲས་བུ་བསམ་པ་ནི། དཔེར་ན། ཞིང་ཁ་
བཏབ་ན་རུས་ལ་སླེབས་པའི་ཚོ་འབྲས་བུ་སློན་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་
ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱིས་ལས་བསགས་ན་ནམ་ཞིག་ལ་འབྲས་བུ་
སློན་པ་ཡིན། འབྲས་བུ་ལ་མི་དགེ་བའི་ལས་རེ་རེ་ལའང་རྣམ་སློན་
ཀྱི་འབྲས་བུ། རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ། བདག་པོའི་འབྲས་བུ་གསུམ་
ལས། དང་པོ་རྣམ་སློན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་སློན་གྱི་
འབྲས་བུ་ངན་སོང་གསུམ་ཏུ་སྐྱེ་སྟེ། མི་དགེ་བཅུ་སྟུང་ན་ཀུན་གྱི་དང་
པོ་ངན་འགྲོའོ། །ཞེས་རྣམ་སློན་གྱི་འབྲས་བུ་དམུལ་བ་ཡི་དྲུགས་ཏུ་ད་
འགྲོ་བཅས་ངན་སོང་གསུམ་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཞེས་སོ། །

དེའང་ཀུན་སྣོང་གི་སྣོ་ནས་སེམས་ཅན་གསོད་པ་
དང་། གཞན་ལ་གཞོད་པ་སྐྱེལ་བ་ལ་སོགས་པ་ཞེ་སྣང་གིས་ཀུན་ནས་
བསྐྱངས་ཏེ་སྦྱང་ན་མལ་ཆེ་བ་ངན་སོང་གསུམ་གྱི་སྐྱུག་ཤོས་དམུལ་
བ་ལ་སྐྱེ་བ་ཡིན། ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། ཞེ་སྣང་ལྟ་བུའི་སྤྲིག་པ་མེད། །བཟོད་
པ་ལྟ་བུའི་དཀའ་ལྷན་མེད། །ཅེས་ཞེ་སྣང་དེ་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་ནང་ནས་སྐྱུག་ཤོས་ཏེ། བསྐྱེད་པ་མང་པོ་ལ་བསགས་པའི་དགེ་བ་

ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣམ་གཅིག་དུ་འཛོམ་པ་ཡིན། འདོད་ཆགས་ཀྱིས་
ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་ལས་བྱས་ན་པལ་ཆེ་བ་ཡི་དྲགས་སུ་སྐྱེ་བ་ཡིན།
གཏི་མུག་མི་ཤེས་པའི་དབང་གིས་ལས་བྱས་པ་དེ་དག་དུད་འཕྲོར་
སྐྱེ་བ་ཡིན། མི་དགེ་བར་ཕྱི་ལོ་ཐམས་ཅད་འདོད་ཆགས་ཞེས་པ་གཏི་
མུག་གསུམ་གྱིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པ་གསུམ་ཡིན་པས། ཀྱན་སྐྱོང་
གི་སྐོར་ནས་ངན་སོང་གསུམ་ལ་སྐྱེ་བ་ཡིན་གསུངས།

ཡང་ལས་རང་གི་རོ་སོའི་སྐོར་ནས་དཔེར་ན། མི་མང་པོ་
གསོད་པ་དང་། རླུ་མ་རླུ་བ་ལ་སོགས་པ་བྱས་ཏེ་མི་དགེ་བ་བརྟུ་
ཆེན་པོར་སྦྱད་ན་དམུལ་བར་སྐྱེ་བ་དང་། མང་ཉུང་འཚམས་པར་
འབྲིང་སྦྱད་ན་ཡི་དྲགས་སུ་སྐྱེ་བ་དང་། རྩུང་ཅ་སྦྱད་ན་དུད་འཕྲོར་
སྐྱེ་ལོ། །དེ་འབྲས་སུ་དང་པོ་རྣམ་སྒྲིབ་ཀྱི་འབྲས་སུ་ཡིན།

རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་སུ་ལ་ཚོང་བ་རྒྱ་མཐུན་དང་བྱེད་པ་རྒྱ་
མཐུན་གཉིས་ལས་ཚོང་བ་རྒྱ་མཐུན་ནི། ཆོ་ཐུང་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ།
ཚོང་བ་རྒྱ་མཐུན་ཞེས་པ་དཔེར་ན། མི་བསད་དེ་ན་ཆོ་དང་ཟུག་རྩ་
དྲག་པོ་བཟོས་པ་དང་། རྒྱུག་དང་ཆོ་ཐུང་བ་བྱས་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་
དག་གི་ལྟ་བ་རང་ཉིད་ལ་ཡང་སྒྲིབ་པ་ལ་བྱེད། དེ་ལའང་མི་དགེ་བ་
བརྟུ་སྦྱད་ནས་ངན་སོང་གི་སྐྱུག་བསྐྱེད་འབྲས་སུ་མ་ཟུངས་པ། ལན་
གངས་གཞན་ལ་ཚོང་འབྲུར་གྱི་ལས་ཀྱིས་གནས་སྐབས་མཐོ་རིམ་སུ་
སྐྱེས་ནས་ཚོང་བ་རྒྱ་མཐུན་གྱི་ལས་ཚོང་དམོས་པ་ཞིག་དང་། ཡང་
འགའ་ཞིག་མི་དགེ་བ་བརྟུ་སྦྱད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐོན་ལ་ངན་སོང་
དུ་སྐྱེས། དེ་ནས་ཐར་ཏེ་མཐོ་རིམ་སུ་སྐྱེས་ན་ཡང་ཚོང་བ་རྒྱ་མཐུན་
གྱི་འབྲས་སུ་ཚོང་དམོས་པ་ཞིག་ཡོད།

གལ་ཏེ་མཚོ་རིས་སུ་སྐྱེས་ན་ཡང་རིན་ཆེན་སྲིད་བ་
 ལས། འོག་གཙོད་པས་ནི་ཚེ་སྲུང་འགྲུལ། །ཞེས་སོག་བཅད་པ་ལ་
 བརྟེན་ནས་ཚེ་སྲུང་བ་དང་ནད་མང་པོ་ཡོད་བ། མི་འགའ་ཞིག་
 ཚེ་སྲུང་བ་དང་ནད་མང་པོ་ཡོད་པ་དེ་དག་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་མ་ལ་སོག་
 གཙོད་པ་ལ་སོགས་པ་མི་དགེ་བ་བྱས་པའི་རྟགས་ཡིན། རྒྱ་བ་
 ཡིས་ནི་ཡོངས་སྐྱོད་སོངས། །ཞེས་མ་གྱིན་པ་གྲངས་པ་ལ་བརྟེན་
 ནས་ཡོངས་སྐྱོད་ཀྱིས་དབྱུང་བ་རྒྱ་ལོར་ཡོངས་སྐྱོད་གཏན་ནས་
 གསོག་མི་ཐུབ་པ་དང་། བསགས་ནའང་མེད་སྐྱོད་བྱེད་དཔང་
 མེད་པ་དང་། བྱི་སོ་བྱེད་པས་དག་དང་བཅས། །ཞེས་ལོག་གཡིམ་
 བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དག་མང་པོ་ཡོད་བ་དང་། རྩལ་ཏུ་སྐྱ་བས་
 སྐྱར་པ་མང་། །ཞེས་རྩལ་བཤད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་གཞན་གྱིས་
 བརྒྱ་བར་སྐྱ་བ་དང་། གཞན་གྱིས་མགོ་སྐྱོར་གཏོང་སྐྱ་བར་སྐྱེ་
 བ་ཡིན། སྐྱ་མ་ཡིས་ནི་བཤེས་དང་དབྱེ། །ཞེས་སྐྱ་མ་བྱས་ཏེ་མི་
 གཞན་དག་མི་མཐུན་པ་བཟོས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སོགས་པོ་ཉུང་བ།
 འོགས་པོ་ཡོད་ན་ཡང་ལྷུང་ཏུ་མི་འཆམ་པར་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་
 བྱུང་། ཚོག་རྩལ་བ་ཡིས་མི་སྐྱོན་ཚོས། །ཞེས་མི་ལ་ཚོག་རྩལ་སྐྱ་
 བ། མི་ལ་རན་པ་བརྗོད་པ་དེ་དག་རང་ཉིད་ལ་རྟག་པར་མི་
 རྟོན་པ་ཤ་རྟག་ཚོས་པ་དང་། རང་གིས་གང་སྐྱས་པ་དེ་དག་
 ཚོད་པ་དང་། མི་མཐུན་པ་ཡི་རྒྱ་ཏུ་འགོ་བ་དང་། མ་འབྲེལ་བ་
 ཡིས་ཚོག་མི་བཅུན། །ཞེས་རག་འབྲེལ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གིས་
 བདེན་པ་སྐྱས་ན་ཡང་གཞན་གྱིས་ཚོད་མར་མི་འཇོན་པ་དང་།
 བརྗབ་སེམས་ཡིད་ལ་རེ་བ་འཇོམས། །ཞེས་བརྗབ་སེམས་ཀྱིས་རང་

ཉིད་ཀྱི་འདོད་པའི་རེ་བ་དག་མི་ཐོབ་པ། ཐོབ་ནའང་ཚོག་མི་ཤེས་
པ། གཞོན་སེམས་འཇིགས་པ་སྐྱེན་པར་བཤད། །ཅེས་གཞོན་སེམས་
ཀྱིས་རང་ཉིད་ཉུག་ཏུ་འཇིགས་པར་འགྱུར་བ། གཞན་ཀྱིས་གཞོན་
པ་བྱས་དོགས་ཀྱིས་སྐྱག་སྒྲུང་ངང་ནས་གནས་དགོས་པ་དང་། ལོག་
པར་ལྟ་བས་ལྟ་ངན་ཉིད། །ཅེས་ལོག་ལྟས་ལྟ་བ་ངན་པ་དང་འཕྲད་
པ་དང་། ཤེས་རབ་རྒྱུད་བ་དང་། ཤེས་རབ་འཆལ་བ་ལ་སོགས་
འབྱུང་བ་ཡིན་ཅེས་སོ། །དེ་དག་ནི་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་སྦྱོང་བ་
རྒྱ་མཐུན་དང་བྱེད་པ་རྒྱ་མཐུན་གཉིས་ཡོད་པའི་ནང་ནས་སྦྱོང་བ་
རྒྱ་མཐུན་ཡིན།

བྱེད་པ་རྒྱ་མཐུན་ནི། སློག་གཙོད་པ་ལ་སོགས་བྱས་པས།
དེ་ལ་སློ་གོམས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་དེ་དང་དེ་བྱེད་པ་ལ་རང་བཞིན་
ཀྱིས་སློ་ཞིང་བྱེད་པར་འགྱུར་བའོ། །སྐྱེ་བ་སློན་མ་ལ་སློག་བཅད་
པའི་འབྲས་བུ་ད་ལྟ་ཡང་སེམས་ཅན་གསོད་པ་ལ་དགའ་བ། སྐྱེ་བ་
སློན་མར་རྒྱ་བ་ལ་གོམས་པས་ད་ལྟ་ཡང་རྒྱ་བ། སྐྱེ་བ་སློན་མར་རྒྱན་
བཤད་པའི་ཉུགས་ལས་ད་ལྟ་ཡང་རྒྱན་ཤོད་པ་སོགས་རང་བཞིན་
ཀྱིས་ངམ་ངམ་ཤུགས་ཀྱིས་རྒྱ་བ་དང་། གསོད་པ་སོགས་ལ་འཇུག་
པར་དགའ་བ་བྱེད་པ་རྒྱ་མཐུན་ཡིན།

བདག་སོའི་འབྲས་བུ་ནི། རང་ཉིད་གང་དང་གང་ཏུ་སྐྱེས་
ཀྱང་དེའི་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ལ་སྐྱེན་པ། དཔེར་ན་རང་ཉིད་སྐྱེ་
བའི་ས་སྟོགས་ངན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། སློག་གཙོད་པས་ས་སྟོགས་གཟི་
མདངས་རྒྱུད་སར་སྐྱེ། སློག་བཅད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ས་སྟོགས་
གཟི་མདངས་མེད་པ་དང་། མི་སྐྱིད་པ། སྐྱོ་བའི་གནས་སུ་སྐྱེ་བར་

གསུངས། མ་བྱིན་ལེན་གྱིས་སད་དང་སེར་བ་ལ་སོགས་སྣང་བ་
དང་། རྒྱུང་འཕྲོབ་སོགས་ཡོད་སར་སྐྱེ། འདོད་ལོག་གིས་རྒྱལ་དང་
ཐལ་བ་མང་པོ་འབྲིག་སར་དང་། རྒྱན་གྱིས་བཙོག་ཅིང་དྲི་ང་སར་
ཞེས་རྒྱན་ལ་བརྟེན་ནས་ས་ཆ་བཙོག་ཅིང་། དྲི་ངན་པ་ཅན་ཏུ་སྐྱེ་
ཞིང་། སྲ་མས་ས་སྤྱོགས་མཐོ་དམན་ཅན་ཏེ་འགྱུར་སྤྱོག་ཆེན་པོ་
ཡོད་ས་དང་། ཚོག་རྒྱབ་ཀྱི་ཚ་སྤོ་ཅན་ཏུ་དང་། ངལ་འབྲལ་གྱིས་
རྒྱས་འགྱུར་སྤྱོག་ཅན་ཏུ། ཞེས་པ་ཆ་གང་མ་སྤོམས་པ་ལ་ཟེར་བར་
སྣང་། བརྒྱབ་སེམས་གྱིས་ནི་ལོ་ཏོག་སོགས་འབྲས་བུ་སྤྲ་ཞིང་རྒྱུང་
སར་ཏེ། མི་ལེགས་ཤིང་ཉུང་ཏུ་འབྱུང་བའི་སར་སྐྱེ་བ། གཞོད་སེམས་
གྱིས་འབྲས་བུ་རོ་ཁ་བ་ཁོ་ན་ཡོད་སར་སྐྱེ། ལོག་ལྷས་འབྲས་བུ་རྒྱུང་
ཏུའང་མི་འབྱུང་བའི་སར་སྐྱེ་ལོ།

སྒྲིབ་ལས་ལ་ངེས་པའི་ལས་དང་། མ་ངེས་པའི་ལས་གཉིས།
ངེས་པའི་ལས་ལ་མཐོང་ཚོས་ཚུང་འགྱུར། རྒྱུས་ནས་ཚུང་འགྱུར།
ལན་གངས་གཞན་ལ་ཚུང་འགྱུར་གསུམ། མཐོང་ཚོས་ཚུང་འགྱུར་
ཞེས་པ་ལས་ཉ་ཅང་རྣམས་པ་ཆེ་བ། དཔེར་ན། ཞིང་ངམ་ཡུལ་གྱི་སྤོ་
ནས་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་དང་། རང་ཉིད་ཀྱི་པ་མ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་
ལས་བཟང་ངན་གང་བྱས་ཀྱང་རྣམས་པ་ཆེ་བ་དང་། བསམ་པའི་སྤོ་
ནས་དགེ་སྤྱི་གང་ཡིན་ཀྱང་རང་ཉིད་ཀྱིས་འདོད་པའི་ཐོག་བྱས་
ན་དེ་རྣམས་པ་ཆེ་བ་དང་། ཡང་ལས་དགེ་སྤྱི་གང་ཡིན་ཀྱང་བམ་
ཞག་རྒྱན་ཏུ་བྱས་ན་སྤོབས་ཆེ་བ། དཔེར་ན། ཉིན་ཉག་ཏུ་དགེ་བ་
བྱས་ན་དེའི་རྒྱན་མ་ཆད་པར་བྱས་པས་དགེ་བའི་རྣམས་པ་ཆེ་བ། མི་
དགེ་བའང་དེ་བཞིན་ཉིན་ཉག་ཏུ་བྱེད་པ། དཔེར་ན། བཤན་པ་ལྟ་

བྱེད་མིལ་པ་སྟོབས་ཆེ་བ་ཡིན། མདོར་ན་དེ་དག་མཐོང་ཚོས་ཚུང་
འགྱུར་ཞེས་ནས་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་ཚོ་འདི་ཉིད་ལ་ཚུང་བ་འགྱུར་བ།
སྤྲིན་ནས་ཚུང་འགྱུར་ཞེས་པ་སྤྲི་བ་བརྗེས་ནས་སྤྲི་མར་དེའི་འབྲས་
བུ་ཚུང་བར་འགྱུར་བ། ལན་གྲངས་གཞན་ལ་ཚུང་འགྱུར་ཞེས་སྤྲི་བ་
སྤྲི་མའི་ཡང་རྗེས་ལ་ཚུང་བ་འགྱུར་བའི་རིགས་གསུམ་ཡིན། མ་དེས་
པའི་ལས་ནི་སྤྲིན་དང་སྤྲད་ན་ལས་དེའི་འབྲས་བུ་སྤྲིན་ཞིང་། སྤྲིན་
དང་མ་སྤྲད་ན་འབྲས་བུ་མི་སྤྲིན་པ་སོགས་སྤྲིར་ལས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་
མང་ཏུ་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་དེ་སྤོང་བར་བསམ་པ་ནི། མི་དགེ་བ་བྱས་པ་ལས་
རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་དཔྱལ་བ་ཡི་དྲུགས་ཏུ་དེ་འགྲོ་ལ་སོགས་པའི་
དན་སོང་གི་སྤྲུག་བསྐལ་དང་། མཐོ་རིས་སྤྱུང་ཚེ་སྤྱང་བ་དང་།
དབུལ་ཞིང་སོངས་པ་ལ་སོགས་པ་མི་འདོད་པ་མཐའ་དག་འབྱུང་
བར་འདུག་པས་ད་སྤྲིན་ཆད་སྤོག་ལ་བབས་ཀྱང་སྤྲིག་པའི་ལས་
མི་བྱ་སྤྲུམ་ཏུ་བསམ། སྤོང་འདུག་ལས། སྤྲུག་བསྐལ་འདོར་འདོད་
སེམས་ཡོད་ཀྱང་། །སྤྲུག་བསྐལ་ཉིད་ལ་མངོན་པར་རྒྱགས། །བདེ་
བ་འདོད་ཀྱང་ཉིག་ལྷག་པས། །རང་གི་བདེ་བ་དག་ལྟར་འཛོམས། །
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཚོས་ཤེས་པ་དང་། མི་ཤེས་པ། ཤར་སྤོགས་པ་
དང་། ལུབ་སྤོགས་པ་སྤྲུ་ཡིན་ནའང་ཚོ་སྤྱང་བ་དང་། བདེ་མང་བ་
སྤྲུ་ཡང་མི་འདོད། སྤྲུག་བསྐལ་དོར་བའི་བསམ་པ་མ་གཏོགས། སྤྲུག་
བསྐལ་བྱུང་ན་བསམ་པ་སྤྲུ་ཡང་མིད། འོན་ཏེ་རྒྱ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་
སྤྲུག་བསྐལ་འབྱུང་བ་དང་། རྒྱ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་བ་འབྱུང་
བའི་གྲང་དོར་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ་ཚོངས་པའི་དབང་གིས་བདེ་བའི་

ལྷ་བཙུག་ནས། ལྷ་ག་བསྐྱེད་གྱི་ལྷ་འབའ་ཞིག་བསྐྱབ་པས། འདོད་
 པ་བདེ་བ་འདོད་ཀྱང་བསྐྱབ་ལྷ་ལྷ་ག་བསྐྱེད་ལྷ་བ་ཡིན། དེས་ན་
 ལྷ་དོར་གྱི་གཞན་ལྷ་ག་ཡིན་པ་དང་། དོར་བྱ་གང་ཡིན་གྱི་
 རྣམ་གཞན་ཤེས་པར་བྱེད་དགོས། རང་རེས་ལྷ་བ་དུ་ནད་ན་ཚེ་མི་
 ཡོང་བར་ཤོག །འགྲོར་པ་དང་ལྷ་བ་ཤོག །ལོངས་སྤོང་མི་དབུལ་
 བར་ཤོག ཅེས་སོགས་པ་སྤོན་ལམ་འདེབས་པའི་མི་འདོད་པ་མཐའ་
 དག་འབྱུང་བའི་གཞི་དེ་རང་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་
 བྱས་པའི་མི་དགོ་བ་དེ་དག་ཡིན། དེར་བརྟེན་ད་སྤོན་ཚད་སྤོག་ལ་
 བབས་ན་ཡང་སྤོག་པའི་ལས་མི་བྱ་བར་བསམ། སྤོན་མ་གང་བྱས་
 ད་ལྟའི་ལུས་ལ་སྤོས། །ཞེས་སྤོབ་སྤོན་མ་རང་རེས་གང་དང་གང་
 བྱས་པ་དེ་ད་ལྟའི་ལུས་ལ་སྤོས་གསུངས་པས། ད་ལྟ་གཟུགས་བཟང་
 བ། ཚེ་རིང་བ། ནད་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ལེགས་པའི་ཆ་གང་དང་
 གང་ཡོད་པ་དེ་དག་གཞན་སྤོས་ཀྱང་བྱས་པ་མ་ཡིན། ལྷ་བས་ལེགས་
 ལྷེས་དབང་གིས་བྱུང་བ་མ་ཡིན། ལྷ་མཉེས་པ་དང་མ་མཉེས་པའི་སྤོ་
 བྱས་བྱུང་བ་མིན། རང་རང་སོ་སོས་སྤོབ་སྤོན་མར་ལས་བཟང་པོ་
 བསགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ད་ལྟ་གཟུགས་བཟང་བ། ནད་མེད་པ། ཚེ་
 རིང་བ། འགྲོར་པ་རྒྱས་པ། བསམ་པའི་དོན་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་མདོར་
 བ་ལེགས་པའི་ཆ་གང་དང་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བྱུང་བ་
 ཡིན། དེ་བཞིན་ཚེ་འདིར་མི་འདོད་པའི་རིགས་ནད་ན་ཚེ། བསམ་
 པའི་རེ་བ་མ་གྲུབ་པ་སོགས། མི་འདོད་པའི་རིགས་དེ་དག་ཐམས་
 ཅད་གཞན་སྤོས་ཀྱང་བྱས་པ་མིན། རང་རང་གི་སྤོབ་སྤོན་མར་ལས་
 མི་དགོ་བ་བསགས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས། སྤོན་མ་གང་བྱས་ད་

ལྷའི་ལྷུས་ལ་ལྷོས་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན། སྤྱི་མ་གར་འགོ་ད་ལྷའི་ལས་
ལ་ལྷོས། །ཞེས་སྐྱེ་བ་སྤྱི་མ་གར་དང་གར་ཏུ་སྐྱེ་བར་འཕྱུར་བ་ད་ལྷ་
རང་ཉིད་ཀྱིས་ལས་བཟང་རན་གང་བྱས་པ་ལ་རག་ལས་ཤིང་། སོ་
སོ་རང་ཉིད་མ་གཏོགས་གཞན་སུ་ཞིག་ལའང་རག་ལས་མེད། དེས་
ན་སྤྱི་མ་གར་སྐྱེ་བ་ད་ལྷའི་ལས་ལ་ལྷོས་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན། དེས་
ན་ད་ནས་སྤིག་པའི་ལས་མི་བྱ་སྐྱུམ་ཏུ་བསམ།

དལ་འབྱོར་གྱི་མི་ལྷུས་ཐོབ་ནས་སྤིག་པ་བྱེད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་
ཐབས་སྤྲུག་པ་ཡིན་པ། བཤེས་སྤྱིངས་ལས། གར་ཞིག་གསེར་སྣོད་
རིན་ཆེན་སྤྲུག་པ་ཡིས། །རན་སྤྲུགས་འཕྲུག་པར་བཤྱིད་པ་དེ་བས་
ནི། །གར་ཞིག་མི་ཏུ་སྐྱེས་ནས་སྤིག་པ་དག །བཤྱིད་པ་དེ་ནི་ཆེས་རབ་
ལྷན་པ་ལགས། །ཞེས་གསུངས། དཔེར་ན། རིན་པོ་ཆེའི་བྲ་སྤྲ་ཚོགས་
ཀྱིས་བརྒྱན་པའི་གསེར་གྱི་སྣོད་བཟང་པོ་ཞིག་གི་ནང་བཙོག་པ་
རན་སྤྲུག་ལ་སོགས་པ་བརྒྱད་རན་པ་སྤྲུགས་ན་ཤིན་ཏུ་མ་ཏུངས་པ་
དང་། མ་འོས་པ་བཞིན་མིར་སྐྱེས་ཤིང་། མིའི་ནང་ནས་ཀྱང་དལ་
འབྱོར་བཙོ་བརྒྱད་ཚང་བའི་མི་ལྷུས་རིན་པོ་ཆེ་ཐོབ་ནས་སྤིག་པ་
གསོག་པ་ནི་ལྷན་པ། ཆེས་ལྷན་པ། ཤིན་ཏུ་ལྷན་པ་ཡིན་གསུངས།
དེས་ན་འགའ་ཞིག་གིས་སེམས་ལ་མི་དགེ་བ་ཆེན་པོ་བྱས་ན་སྤིག་
པ་ཡོད་ངེས་ནའང་མི་དགེ་བ་ཚུང་ཏུ་བྱས་ན་དེ་ཙམ་མི་སྐྱོན་བསམ་
པ་ཡོད་ནའང་། མི་སྤྲུག་ཚུང་ཏུས་ནགས་ཚལ་སེམས་ཅད་སྤྲེག་པར་
བྱེད་པ་བཞིན་ལས་ཚུང་ཏུ་ཞིག་གིས་ཀྱང་འབྲས་བུ་མི་འདོད་པ་
སྐྱེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན། དཔེར་ན། སྣོན་དགོས་པ་ཞིག་གིས་རང་
དང་མཉམ་ཏུ་ཡོད་པའི་དགོས་པ་མ་གཞན་ཞིག་ལ་བྱི་མོ་ཞེས་མིང་

ངན་ནས་པོས་པས་དེའི་རྣམ་སྤྲིན་ལ་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུར་བྱི་མོར་སྐྱེས་པ་
དང་། དེ་བཞིན་རྒྱལ་པོ་ཞིག་ལ་མཚོན་གནས་རང་སངས་རྒྱས་མང་
པོ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་རང་སངས་རྒྱས་གཅིག་སྐྱེ་གཟུགས་སྐྱུར་པོ་
ཡོད་པ་ལ། རྒྱལ་པོའི་སུ་མོས་རང་སངས་རྒྱས་དེའི་སྐྱེ་གཟུགས་ཀྱི་
ལད་རྒྱུས་བྱས་པའི་རྣམ་སྤྲིན་ལ་བཞེན་ནས་སྐྱེ་བ་མང་པོ་ལ་སྐྱུར་
པོར་སྐྱེས་པ་ཡིན། དེས་ན་གཞན་མིང་ངན་གྱི་སྐོ་ནས་པོས་པ་
སོགས་བྱས་ན་ཉེས་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་གསུངས།

སྐྱེ་བ་རུ་སྐྱེས་སུ་དམ་པ་གང་ན་བཞུགས་པ་དང་།
སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱུལ་པ་གང་ན་བཞུགས་
མིན་སྐྱས་ཀྱང་མི་ཤེས། གདུལ་བྱ་གང་ལ་གང་འདུལ་དེ་ལ་དེ་སྟོན་
པའི་སྐྱིར་རྒྱལ་པོ་དང་། བཅུན་མོ། རློན་པོ། གཞན་ཡང་སྐྱེ་བོ་ལས་
པའི་གཟུགས། ཐ་ན་རུད་འགོ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་བོ་མཚོག་དམན་སྣ་
ཚོགས་པའི་གཟུགས་སུ་ཕྱོན་པས། སྐྱེས་སུ་དམ་པ་རྣམས་ལ་མ་བྱས་
པ་ནི། སྤྱོད་འཇུག་ལས། གང་ཞིག་དེ་འདྲའི་རྒྱལ་སྐྱེན་བདག་
ལ། །ཀལ་ཉི་ངན་སེམས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དེ། །ངན་སེམས་བསྐྱེད་
པའི་གངས་བཞིན་བསྐྱེད་པར་ནི། །དུལ་བར་གནས་པ་འཕྱུར་
ཞེས་སྟབ་པས་གསུངས། །ཞེས་རྣམ་སྤྲིན་ཤིན་ཏུ་མི་བར་གསུངས་
པ་དཔེར་ན། །འཇོམ་སུ་གྲིང་གི་མི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མིག་བཏོན་
ཞིང་། །ལོངས་སྤྱོད་འཕྲོག་པ་ལས་ཀྱང་ཡུལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
གཅིག་ལ་མ་བྱས་པའི་སྐོ་ནས་མིག་ལོག་བལྟས་པ་ཕྱིག་པ་ཆེ་བ་
དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ངན་སེམས་སྐྱེས་ན་དེའི་རྣང་ཅིག་
མའི་གངས་དང་མཉམ་པའི་བསྐྱེད་པར་སྐྱེ་བ་སྐྱེལ་ཚུང་དགོས་

བར་གསུངས། དེས་ན་རྒྱུད་རྒྱུ་ལའང་བག་ཚོན་བྱེད་དགོས་པ་ཤིན་
རྒྱུ་གལ་ཆེ། མདོར་ན་རང་རེ་སྐྱེ་བ་ཚོག་མ་མེད་པའི་རྣམ་ལུགས་ད་
ལྟའི་བར་རྒྱུ་ཉིན་གཅིག་གྲང་མ་དལ་བར་སྡིག་པ་ཁོ་ན་བསགས་པ་
དེའི་རྣམ་སྲིན་རང་ཉིད་གཅིག་ཤུས་སྦྱོང་བ་མ་གཏོགས་གཞན་སྲུ་ལ་
ཡང་བཤོ་བ་དང་། རྗེས་སུ་མི་འགྲོ་བ་དེར་བརྟེན་དང་པོ་ཉིད་ནས་
སྡིག་པ་མི་བྱེད་པའི་ཐབས་ལ་འབད་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཅི་སྟེ་སྡིག་པ་བྱུང་ན་ཡང་དེ་མ་ཐག་རྒྱ་བཤགས་པ་བྱ་ཞིང་
སྡིག་པ་དེའི་གཉེན་པོར་དམིགས་ནས་དགེ་བ་དེ་ལས་སྦྱོབས་ཆེ་
བར་བྱས་པས་སྡིག་པ་འདག་པར་འགྱུར་ཏེ། གལ་ཏེ་སྡིག་པས་ཤོས་
ནའང་དེ་མ་ཐག་རྒྱ་འགྱུར་སེམས་དྲག་པོས་བཤགས་པ་བྱ་བ་དང་།
སྡིན་ཆད་དེ་ལྟ་སྲུ་མི་བྱེད་པའི་སྦྱོམ་སེམས་སྐྱེ་བ་གལ་ཆེན་བ་ཡིན།
མདོའི་ནང་རྒྱུས་སུ་དམ་པ་ལ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་ཉེས་པས་
མ་ཤོས་པ་དང་ཉེས་པ་བྱུང་ན་འཆགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པས།
འགྱུར་སེམས་དྲག་པོའི་སྦོ་ནས་བཤགས་ན་སྡིག་པ་འདག་གམ་ཞེ་
ན་དེས་པར་འདག་པར་འགྱུར་ཏེ། སྡིག་པ་ལ་ཡོན་ཏན་གཞན་མེད་
གྲང་བཤགས་ནས་དག་པ་སྡིག་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་གསུངས།

བཤེས་སྦྱིངས་ལས། གང་ཞེས་སྦོན་ཆད་བག་མེད་གྱུར་པ་
ལས། །སྦྱི་ནས་བག་དང་ལྡན་པར་གྱུར་དེ་ཡང་། །རྒྱ་བ་སྦྱིན་བྲལ་
ལྟ་སྲུར་རྣམ་མངོས་ཏེ། །ཞེས་གང་ཞེས་སྦོན་ཆད་ཉོན་མོངས་པའི་
གཞན་དབང་རྒྱ་གྱུར་ནས་བག་མེད་པའི་སྦྱོང་བ་བྱེད་པ་དེ་དག་སྦྱི་
ནས་རང་ཉིད་ཀྱི་སྦོ་འགྱུར་ནས་བག་ཡོད་པ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ན།
རྒྱ་བ་སྦྱིན་དང་བྲལ་ན་ཏེ་ཅང་དཀར་ཞིང་མངོས་པ་བཞིན་སྦྱོན་

དང་བྲལ་བར་གྱུར་བ་ཡིན། དཔེར་ན། དགའ་པོ་སོར་སྤོང་མཐོང་
 ལྡན་བདེ་བྱེད་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གཙུང་དགའ་པོ་བྱུང་
 མེད་ལ་ཆགས་པའི་དབང་ཏུ་གྱུར་པ་དང་། ཞེས་པ་དཔེར་ན། བཙམ་
 ལྡན་འདས་ཀྱི་སྐུ་ཉེ་གཙུང་དགའ་པོ་འདོད་ཆགས་ཆེ་བས། རབ་ཏུ་
 བྱུང་བ་ཡིན་ཀྱང་རང་གི་རྒྱུང་མ་ལ་ཆགས་ནས་སྐད་ཅིག་ཀྱང་བྲལ་
 མི་ཚོད་པ་བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སློ་ནས་
 ཡར་ལྷ་ཡུལ་ལ་བྲིད། མར་དམུལ་བའི་ཡུལ་ཏུ་བྲིད་པ་སོགས་ཀྱི་སློ་
 བས་ཚོས་བསྟན་ནས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ནས་དགའ་བཙམ་པ་
 ཚོབ་པ་ཡིན། སོར་སྤོང་ཅན་མི་མང་ཏུ་བསད་པ་ཡང་སྤྱིས་བསྟན་
 པ་ལ་ཞུགས་པས་དགའ་བཙམ་པ་ཚོབ་ཅིང་། ཞེས་དེ་བཞིན་སོར་སྤོང་
 སྤོང་བ་ཞེས་པ་རྒྱ་སྐད་ཏུ་ཨ་རྒྱ་ལི་ལྷ་ལ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན། དེ་ཉིད་སྤྱིར་
 མི་བཟང་པོ་རང་གི་སློབ་དཔོན་གྱིས་གང་གསུང་བ་བཞིན་བྱེད་པ་
 ཞེས་ཡིན། འོན་ཏེ་སློབ་དཔོན་རྒྱ་པ་ལ་བརྟེན་པས། དེས་མི་སྤོང་
 གསད་པའི་སོར་སྤོང་སྤོང་བ་བྱས་ན་གོལ་བར་འགྱུར་ཞེས་ལམ་ལོག་
 པ་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་སློབ་དཔོན་གྱི་བཀའ་བཞིན་མི་
 དགའ་བརྒྱ་དགའ་བརྒྱ་ལོ་དགའ་བསད་དེ། གཅིག་བསད་ན་སྤོང་གཅིག་
 ཚང་བ་ལ། བཙམ་ལྡན་འདས་དང་མངལ་ནས། བཙམ་ལྡན་འདས་
 ཀྱིས་སྤིག་པའི་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་ཚོས་བསྟན་པས་སྤོང་བྱས་པའི་སྤིག་
 པར་འགྲོད་སེམས་དྲག་པོ་སྤྱིས་པས། སྤིག་པ་དག་ནས་རྒྱ་སོར་གི་
 ལྷག་བསྐལ་སྤོང་མ་དགོས་པར་བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་ནས་དགའ་བཙམ་
 པའི་གོ་འཕང་ཚོབ་པ་ཡིན།

མཐོང་ལྡན་ཏེ་མ་སྤྱིས་དགས་པ་ཚོས་ལྡན་གྱི་རྒྱལ་པོ་བསད་

བ་དང་། ཞེས་མ་སྐྱེས་དགའི་ཡབ་རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྟོང་པོ་
 དེ་ཚོས་ལྷན་གྱི་རྒྱལ་པོ་བཟང་པོ་ཞིག་ཡིན་པ་ལ། རང་ལ་བྱ་སྐྱེ་བ་
 དེ་དག་ཆགས་པར་འགྱུར་བ་རྗེས་པ་དང་བཅས་ཟེ་དབྱེད་མཁན་
 གྱིས་ལྷན་བསྟན་པ་བཞིན་མིང་ལ་ཡང་མ་སྐྱེས་དགའ་ཆགས། མ་
 སྐྱེས་དགའ་རང་གི་ཡབ་རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྟོང་པོ་དེ་བཙོན་ཏུ་
 བརྟལ་བ་སོགས་ཀྱི་སྐོ་ནས་བསད་དེ་རྒྱུག་པ་ཆེན་པོ་བྱས་ཀྱང་།
 རྗེས་སུ་འཕྲོད་པ་སྐྱེས་ནས་བཙོན་ལྷན་འདས་ཀྱི་སྐུ་མཁུན་ནས་ཚོས་
 ལྷས། རང་གི་ས་བསད་པའི་མཚམས་མེད་ཀྱི་ལས་བྱས་ཀྱང་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་མཐུས་ངན་སོང་གི་སྐུག་བསྐྱེད་ལས་ཐར་པ་ཡིན།

བདེ་བྱེད་གྱིས་རང་གི་མ་བསད་ཀྱང་བསྟན་པ་ལ་ལྷགས་
 པས་རྒྱུག་པའི་འབྲས་བུ་ལས་སྐྱུར་ཏུ་ཐར་པ་ལྟ་བུའོ། ། བདེ་བྱེད་
 གྱིས་མ་ལ་འདོད་སོག་སྐྱུད་པ་མས་བཞོག་པ་ལ་ཁོང་སྐོ་བས་ཨ་
 མ་བསད་པ་ཡིན་ཀྱང་། སྐྱིས་སུ་དེ་ལ་འཕྲོད་པ་སྐྱེས་ནས་བསྟན་
 པ་ལ་ལྷགས་ཏེ་བདེན་པ་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུག་པའི་འབྲས་
 བུ་ལས་སྐྱུར་ཏུ་ཐར་པ་ཡིན། དེ་དག་ལྟ་བུ་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་
 ལྷན་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་བྱགས་ཆེ་ཞིང་། རྒྱུག་པ་མི་དགེ་བ་ཤིན་
 ཏུ་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱང་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་
 ངན་སོང་གི་སྐུག་བསྐྱེད་མཐོང་མ་དགོས་པར་ཐར་པའི་འབྲས་བུ་
 མངོན་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན། དེས་ན་རྒྱུག་པ་བྱས་ན་ཡང་འཕྲོད་སེམས་
 གྱིས་བཤགས་པ་བྱས་ན་དེ་བཤགས་ཏུ་ཡོད། བཤགས་པ་བྱེད་པའི་
 རྐབས་སྐོན་ཆད་དེ་ལྟ་བུ་མི་བྱེད་སྐྱེས་པའི་སྐོན་སེམས་དེ་གལ་
 ཆེན་བ་ཡིན། བཤགས་པ་ལ་སྐོབས་བཞི་ཚང་དགོས་པས། ཉེན་གྱི་

སྟོབས་སྡིག་པ་བཤགས་པའི་ཡུལ་སླ་མ་དང་དཀོན་མཆོག་ཁྲམ་
པར་སྟུན་འབྲིན་པའི་སྟོབས་སྣར་བྱས་ཀྱི་སྡིག་པ་ལ་འགྲོད་སེམས་
བྱེད་པ། འགྲོད་འཚང་བ་ནི་མཆོག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྡིག་པ་ལ་འགྲོད་
སེམས་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་བཤགས་པའི་མཆོག་ཡིན། སྟོན་རང་ཉིད་
ཀྱིས་མ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྐྱེན་ལས་སྡིག་པ་བྱས་ཀྱང་། སྡིན་
ཆད་དེ་ལྟ་བུའི་སྡིག་པ་ནམ་ཡང་མི་བྱ་བསམ་པའི་སྟོམ་སེམས་དེ་
གཉེན་པོ་ཀྱང་ཏུ་སྟོད་པའི་སྟོབས། དེ་ལྟར་བྱས་ན་སྡིག་སྦྱིབ་ཇི་ལྟར་
ཆེ་ཡང་དག་ངེས་ཡིན་སྟུང་པ་ཉམས་པ་སོར་རྒྱུད་པའི་སྟོབས། ཞེས་
སྟོབས་བཞི་ཚང་བའི་སྟོན་ནས་བཤགས་པ་བྱས་ན་སྡིག་པ་གང་
དང་གང་ཡིན་ན་ཡང་བཤགས་པས་དག་པ་ཡིན་གསུངས།

བཅིགས་རྒྱུ་མེད་ཀྱི་དེས་བསྟོམ་བྱའི་དོན་ལ་སོས་བསམ་གྱིས་སྟོ་
འདོགས་བཅད་ནས། བཅད་དོན་དམིགས་པར་བསྐྱེལ་ནས་ཉམས་
སྟུ་སྒྲུང་བའི་ཚུལ་གྱི། སྟོར་བ་སྐྱབས་སྟུ་འགོ་ཞིང་གསོལ་བ་གདབ། །
དངོས་གཞི་རང་རང་དམིགས་པ་ཉམས་སྟུ་སྒྲུང་། །རྗེས་ནི་དགེ་
ཅ་བསྟོ་ཞིང་དུན་ཤེས་བསྟེན། །ཞེས་པ་སྣང་གསུམ་གྱི་དམིགས་པ་
ཐམས་ཅད་ལ་སྟོར་དགོས། དེས་ན་ཉིན་དང་པོའི་སྐབས་སྟུ་སྐྱབས་
འགོའི་བྲིད་ཡིག་ནང་ཡོད་པ་བཞིན་སྐྱབས་འགོ་ཉི་ཤུ་ཅ་གཅིག་ལ་
སོགས་པ་བཏོན། དེའི་རྗེས་སྟུ་སླ་མ་དང་དཀོན་མཆོག་རིན་པོ་ལ་
གསོལ་བ་འདེབས་སོ། །བདག་སྟོ་ཚོས་སྟུ་འགོ་བར་བྱིན་གྱིས་བཟུང་
ཏུ་གསོལ་ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ། དེ་ནས་དམིགས་པ་སྣ་མ་འཁོར་
བའི་ཉེས་དམིགས་དང་། དལ་འགྲོར་རྙེད་དཀའ་བ། འཆི་བ་མི་རྟག་
པ་ལ་སོགས་པ་དེ་རྣམས་ལ་རགས་ཅམ་བསམ། དེའི་སྟེང་དུ་དེ་

རིང་གི་དམིགས་པ་ནི་ལས་རྒྱ་འབྲས་དང་། དེ་ཡང་མི་དགེ་བའི་
 ལས་འབྲས་བསམས་ནས་སྤོང་འདོད་སྐྱེ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན། དེས་ན་
 དམིགས་པ་སྐྱེ་མ་ཚུལ་གྱི་སྤྱིང་དུ་མི་དགེ་བཅུ་པོ་དེ་དག་གི་སོ་
 སོའི་ངོ་བོ་དེ་ལྟ་བུར་འདུག། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་སུ་རྣམ་སོང་གི་སྐྱེ་
 བསྐྱེལ་སྤོང་དགོས་པ་དང་། རྣམ་སོང་དཔྱུལ་བ་ཡི་དྲུགས་དུང་
 འགོ་རྣམས་ལ་སྐྱེ་བསྐྱེལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཚུལ་
 བོང་དུ་བྱས་པ་བཞིན་ཡིན། དེ་སྤོང་དགོས་ན་གཏན་ནས་བཟོད་
 ཐབས་མེད། ད་ལྟ་རང་རེའི་ལུས་ལ་ཚོར་མ་གཅིག་བྱུག་པའམ་ཉི་མ་
 གཅིག་ཅེས་ལ་གོད་པ་སྟོགས་པར་སྤོང་དགོས་བྱུང་ན་ཡང་བཟོད་
 ཐབས་གཏན་ནས་མེད་ན། དཔྱུལ་བ་ཡི་དྲུགས་ལ་སོགས་པའི་གནས་
 ལྷོས་བསམ་དུ་མེད་པའི་དུས་ལུན་རིང་པོ་ཞིག་སྐྱེ་བསྐྱེལ་སྤོང་
 དགོས་བྱུང་ན་བཟོད་ཐབས་ག་ལ་ཡོད།

གལ་ཏེ་རྣམ་སོང་ནས་ཐར་ན་ཡང་སྤོང་བ་རྒྱ་མཐུན་གྱིས་
 ཚོ་སྤང་བ་དང་། འོངས་སྤོང་དབུལ་བ་དང་། དག་མང་བ་ལ་སོགས་
 པ་མདོར་ན་མི་འདོད་པ་གང་ཡིན་དེ་དག་ཀྱང་མི་དགེ་བ་དེ་ལས་
 བྱུང་བར་འདུག། དེར་མ་ཟད་བྱེད་པ་རྒྱ་མཐུན། བྱ་བ་གང་དང་གང་
 ཡིན་ཀྱང་གོམས་པའི་ཚོར་རང་བཞིན་གྱིས་བྱེད་འདོད་སྐྱེ་བ་བཞིན་
 སྐྱེ་བ་སྐྱེ་མ་ལ་མི་དགེ་བ་བྱས་པའི་རྒྱན་གོམས་ནས་ད་ལྟ་ཡང་
 རང་བཞིན་གྱིས་རམ་རམ་བྱུགས་གྱིས་མི་དགེ་བ་བྱ་དགོས་པ། དེ་ལ་
 བཞེན་ནས་རྣམ་སྤྲིན་ཤིན་ཏུ་ལྷི་བ་སྤོང་དགོས་པ་དང་། བདག་པོའི་
 འབྲས་སུ་ཡང་ས་སྤོགས་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་སད་དང་སེར་བ་སྤང་
 བ། རྒྱང་ཆེ་བ། ལོ་ཏོག་མི་འབྱུང་བ། འབྱུང་སྟོག་ཆེ་བ། གཟི་མདངས་

མེད་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་ལྟ་བུར་སྐྱེ་བར་འདུག །དེས་ན་མི་དགེ་བ་
ཞེས་པ་ནི་རང་གིས་རང་ལ་གཞོན་པ་སྐྱེལ་བའི་མིར་དུ་འདུག་པས།
ཉལ་དུ་གཞོན་པ་མེད་པར་ཤོག་ཅེས་གཞོན་པ་སྐྱེལ་མཁན་དེ་མི་
དགོས་པས། དེས་པར་དུ་སྦྱོང་དགོས། མི་དགེ་བའི་རྣམ་སྒྲིབ་ཆེས་
ལྷི་བ་ཡིན་པས་སོ་སོའི་སློབ་ལ་བབས་ན་ཡང་སློབ་གཙོན་པ་དང་།
མ་བྱིན་པ་ལེན་པ་ལ་སོགས་པ་གཏུན་ནས་སྤང་བར་བྱ། དེ་ལྟར་སོ་
སོས་བསམ་པ་ལྟར་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་སློབ་ནས་ཀྱང་ལག་ལེན་
བསྟར་ཐུབ་པ་ཡོང་བར་ཤོག་ཅེས་ལྷོ་མ་དང་དགོན་མཚོག་ལ་གསོལ་
བ་གདབ་དགོས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེས་འབྲུང་བསྐྱེད་པ་མ་དག་སྣང་བའི་བྲིད། ལྷག་བསམ་
བསྐྱེད་པ་ཉམས་ཀྱི་སྣང་བའི་བྲིད། སློབ་བསྐྱེད་པ་དག་པའི་སྣང་
བའི་བྲིད། ཅེས་སྣང་གསུམ་ཞེས་པ་མ་དག་པའི་སྣང་བ། དག་པའི་
སྣང་བ། ཉམས་ཀྱི་སྣང་བ་དེ་གསུམ་ཡིན། མ་དག་པའི་སྣང་བ་ནི་
སྲིད་པ་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བར་ལས་ཉོན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་འབྲུལ་
པའི་སྣང་བ་འདི་དག་ཡིན། ཉམས་ཀྱི་སྣང་བ་ནི་རྣལ་འབྱོར་པ་ལམ་
གོམས་པའི་ཉམས་ཀྱི་སྣང་བ་དང་། དག་པའི་སྣང་བ་ནི་ལམ་མཐར་
ཕྱིན་ནས་སངས་རྒྱས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་འཆར་བའི་སྣང་བ།
དེའི་དང་པོ་མ་དག་པའི་སྣང་བ་བཤད་པའི་སྐབས་དེ་ལ་ཡང་ནང་
གསེས་ཀྱི་ཡིད་འབྲུང་བསྐྱེད་པ་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་བྲིད།
བཙོན་འགྲུས་ཚོམ་པ་དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའི་བྲིད། ལྷང་དོར་སྟོན་པ་
དཀར་ནག་ལས་འབྲས་ཀྱི་བྲིད་བཅས་བྲིད་གསུམ་ཡོད། དང་པོ་ཚོས་
བྱེད་པ་ལ་དེས་འབྲུང་སྐྱེད་དགོས། འཁོར་བ་ལ་ཡིད་འབྲུང་དགོས།

འཁོར་བ་ལ་ཡིད་འབྱུང་བ་བྱེད་པ་ལ་དང་པོ་འཁོར་བ་སྐྱུག་བསྐྱེད་
 གྱི་རང་བཞིན་ཉིད་ཏུ་ཤེས་དགོས། སྐྱུག་བསྐྱེད་གྱི་རང་བཞིན་ཏུ་མ་
 ཤེས་ན་ཡིད་འབྱུང་མི་སྐྱེ། དེས་ན་དབྱུང་བ་ལ་ཚུགས་གི་སྐྱུག་བསྐྱེད་
 ཡི་རྒྱལ་ལ་བཀའ་སློམ་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད། ཏུད་འགོ་ལ་སྐྱུག་ཞིང་གཏི་
 ལྷག་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་། དེ་བཞིན་མཐོ་རིམ་ལྟ་དང་།
 མི། ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་ཡུལ་ལ་སོགས་པ་ལ་མདོར་ན་སྐྱུག་བསྐྱེད་གྱི་སྐྱུག་
 བསྐྱེད། འགྱུར་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེད། ལྷག་པ་འདྲ་བྱེད་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་
 བཅས་སྐྱུག་བསྐྱེད་གསུམ་གྱིས་ལྷག་པའི་རྒྱུ་ལ། འཁོར་བ་མཐའ་དག་
 སྐྱུག་བསྐྱེད་གྱི་རང་བཞིན་ཏུ་གཏུག་ལ་འབེབས་པ་གོང་ཏུ་ལྷུས་ཟིན།

ཚོས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ལ་ཚོས་སྐྱབ་པའི་རྟེན་དལ་འཕྱོར་
 གྱི་མི་ལུས་དགོས། དེ་མེད་ན་ཚོས་སྐྱབ་མི་ཐུབ། དལ་འཕྱོར་བཅོ་
 བརྒྱད་ཚང་བའི་མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེ་དེ་ཚོས་སྐྱབ་པའི་རྟེན་མཚོག་ཏུ་
 ལྱུར་བ་ཡིན། དེ་དང་མཉམ་ཏུ་འཆི་བ་མི་རྟག་པ་ཡང་དེའི་ཁོངས་
 ལུ་བསྐྱས་པ་ཡིན། ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། དལ་འཕྱོར་དེ་ཡང་། ཡང་ནས་
 ཡང་ཏུ་རྟེན་དཀའ་ཞིང་རྟེན་དཀའ་བ་ཅམ་ཏུ་མ་ཟད་ཡུན་རིང་
 པོར་མི་གནས་པ། སྤྱིར་རྒྱ་རྒྱེན་གྱིས་འདུས་བྱས་པའི་ཚོས་ཐམས་
 ཅད་མི་རྟག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་དང་། ལྷག་པར་ཏུ་རང་རེའི་
 ལུས་ལ་སྤྱིང་པོ་མེད་པ་དང་། ཚོ་ཚད་ལ་ངེས་པ་མེད་པ། འཆི་རྒྱེན་
 མང་བ། གསོན་རྒྱེན་ཉུང་བ་ལ་སོགས་པའི་སློ་ནས་ལྱུར་ཏུ་སྐྱབ་
 དགོས་པ་ཡིན་པས། བཙོན་འགྲུས་ཚོམ་པ་དལ་འཕྱོར་རྟེན་དཀའི་
 བྱིད་གསུངས་པ་ཡིན། དེའི་རྗེས་ལ་ཚོས་བྱེད་པའི་སྐྱབས་ཇི་ལྟར་
 བྱེད་དགོས་ཤེ་ན་སྤང་བྱ་དང་དོར་བྱ་གང་ཡིན་པ་དེའི་དབྱེ་བ་

གསལ་པོ་སྟོན་པའི་ཆེད་དུ་དཀར་ནག་ལས་འབྲས་ཀྱི་བྲིད་གསུངས།
དེ་ལ་མི་དགེའི་ལས་འབྲས་བསམས་ལ་སྤང་འདོད་བསྐྱེད། དགེ་
བའི་ལས་འབྲས་བསམས་ལ་སྐྱབ་འདོད་བསྐྱེད། ལུང་དུ་བསྟན་མིན་
བསམ་ལ་དགེ་བར་བསྐྱར་ཞེས་མི་དགེ་བ་དང་དགེ་བ་དང་ལུང་
མ་བསྟན་གསུམ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་མི་དགེ་བ་བཅུའི་རྣམ་གཞག་
གོང་དུ་ལྷན་ཟིན་པ་ཡིན་ནོ།

དགེ་བའི་ལས་བསམ་པ།

གཉིས་པ་དགེ་བའི་ལས་འབྲས་བསམས་ལ་སྐྱབ་འདོད་བསྐྱེད་པ་ལ།
དགེ་བའི་ལས་ཞེས་པ་རི་ལྟར་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཡང་ནང་གསེས་གྱི་དགེ་
བའི་ལས་ཉིད་བསམ་པ། དགེ་བའི་ལས་དེ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
ཐོབ་པ་དེའི་འབྲས་བུ་བསམ་པ། དེ་སྐྱབ་དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་
པས་དེ་བསྐྱབ་པར་བསམ་པ་དང་གསུམ།

དང་པོ་དགེ་བའི་ལས་བསམ་པ་ནི། རིན་ཆེན་སྲིང་བ་ལས།
མ་ཆགས་ཞེ་སྤང་གཏི་ཟུག་མེད། །དེས་བསྐྱེད་ལས་ནི་དགེ་བ་ཡིན། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། དགེ་བའི་ལས་ཞེས་པ་དེ་རི་ལྟར་ཞེ་ན། རང་དང་
རང་གི་གཉེན་ཉེ་འབྲེལ། ལོགས་མཛེའ་བཤེས། གཞན་ཡང་པ་ལུ་ལ་
གཅིག་པ་སོགས་པ་རང་གི་སྤོགས་ལ་ཆགས་པ། དེས་ན་རང་སྤོགས་
ལ་མ་ཆགས་པ་དང་། གཞན་སྤོགས་ལ་ཞེ་སྤང་མེད་པ་དང་། རང་ལ་
ཆགས་ཞེན་ཡོད་ན་གཞན་ལ་སྤང་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོང་བ་ཡིན།
ཅིའི་སྲིང་ཞེ་ན། སོ་སོ་དང་ལྟ་སྦྱོང་མི་མཐུན་པ་དང་། བསམ་ཚུལ་
མི་མཐུན་པ་སོགས་གང་ལྟར་སོ་སོའི་ལས་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་
པ། (འདིའི་འཕྲོ་ཆད་པར་སྤང་།) ལས་འབྲས་ལ་སྤོངས་པ་མེད་པའི་ཤེས་
རབ་གསུམ་གྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་སྣོ་གསུམ་གྱི་ལས་ནམས་
ཏེ། མདོར་ན་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་གཏི་ཟུག་གསུམ་གྱིས་ཀུན་ནས་
བསྐྱངས་པ་མ་ཡིན་པར། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་གཏི་ཟུག་མེད་པ་

གསུམ་གྱིས་ཀྱུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་སྐོ་གསུམ་གྱི་ལས་དེ་རྣམས་ལ་
དགེ་བར་གསུངས། དཔེར་ན། ཤིང་གི་སྣོང་པའི་རྩ་བ་སྐྱུན་ཡིན་
ན། སྣོང་པོ་དེར་སྐྱེས་པའི་ཡལ་ག་དང་། ལོ་མ། མེ་ཉོག །འབྲས་བུ་
ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱུན་ཡིན་པ་བཞིན། འདོད་ཆགས་མེད་པ་
དང་། ཞེ་སྣང་མེད་པ་དང་། སཉི་ལུག་མེད་པ་གསུམ་གྱིས་ཀྱུན་ནས་
བསྐྱངས་པའི་ལས་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་དགེ་བའི་ལས་ཞེས་བརྗོད་དོ། །

དགེ་བའི་ལས་དེ་ལ་དབྱེ་ན། མི་དགེ་བ་ལ་བརྟུ་ཡོད་པ་
བཞིན་དགེ་བའི་ལས་ལ་ཡང་བརྟུ་ཡོད། དུས་ཀྱི་ལས་སློག་གཙོད་སློང་
བ་སོགས་གསུམ། ཏུག་གསུམ་མེད་པས་ཀྱུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་སློག་
གཙོད་སློང་བ། དེ་བཞིན་རུ་མ་བྱིན་པ་ལེན་པ་སློང་བ། འདོད་ལོག་
སློང་བ་སྟེ་དུས་ཀྱི་སྐོ་ནས་གསུམ། ངག་གི་ལས་རྩུབ་སློང་བ་སོགས་
བཞི། རྟེ་ངག་གི་ལས་རྩུབ་སློང་བ། ས་མ་སློང་བ། ཚོག་རྩུབ་སློང་བ།
ངག་འབྲུལ་སློང་བ་བཅས་བཞི། ཡིད་ཀྱི་ལས་བརྟན་ལེན་སློང་བ་
སོགས་གསུམ་སྟེ་བརྟུ་ལོ། །ཞེས་ཡིད་ཀྱི་ལས་བརྟན་ལེན་སློང་བ།
གཙོད་ལེན་སློང་བ། ལོག་ལྟ་སློང་བ་གསུམ་སྟེ། བྱོན་དུས་ཀྱི་གསུམ།
ངག་གི་བཞི། ཡིད་ཀྱི་གསུམ་སྟེ་དགེ་བ་བརྟུ་གསུངས་པ་ཡིན།

དེ་དག་སོ་སོའི་ངོ་བོ་ནི། ཏུག་གསུམ་མེད་པས་ཀྱུན་ནས་
བསྐྱངས་ཏེ་སློག་གཙོད་སོགས་སློང་བར་དམ་འཆའ་བའི་སྟེ། སློག་
གཙོད་མི་བྱེད་པར་དམ་བཅའ་བྱེད་པ་སོགས་མི་དགེ་བ་བརྟུ་
ལས་ལོག་པ། དང་པོ་སློག་གཙོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན། ད་ནས་བརྟུང་
སློག་གཙོད་མི་བྱེད་པས་པའི་སེམས་བྱུང་སེམས་པ་དེ་དགེ་
བའི་ལས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལོ། །

གནས་མལ་སོགས་གང་ཅིའི་སྐོར་ནས་འགྲན་དུ་མེད། དེས་ན་དགེ་
བ་བརྟུ་ཆེན་པོ་སྦྱང་ན་དེའི་འབྲས་བུ་སྣ་ཡི་ལྷན་སྐོབ་པ་དང་།
འབྲིང་དུ་བྱས་ན་སྣ་མ་ཡིན། རྒྱུ་དུ་བྱས་ན་མི་འཕྲི་བ་འབྲས་བུ་
བཟང་ངན་གྱི་ཆ་ནས་བཤད་པ་ཡིན་གསུངས།

རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་སྦྱང་བ་རྒྱ་མཐུན་དང་། བྱིད་པ་རྒྱ་
མཐུན་གཉིས་ལས་དང་པོ་སྦྱང་བ་རྒྱ་མཐུན་ནི། སློག་གཙོད་སྤངས་
པས་ཆེ་རིང་བ་དང་། རྒྱ་འཕྲོག་སྤངས་པས་ལོངས་སྦྱོང་ཆེ་བ་ལ་
སོགས་པ་སྤང་གྱི་མི་དགེ་བའི་འབྲས་བུ་ལས་བརྒྱུན་ནས་འབྱུང་། སློག་
བཙད་ན་དེའི་རྣམ་སྤྲིན་ལ་ཆེ་སྤང་བ་དང་། བད་མང་བ། དེ་བཞིན་
མ་བྱིན་པ་སྤངས་ན་ལོངས་སྦྱོང་དབྱལ་བ། འདོད་ལོག་སྦྱང་ན་དགྲ་
མང་བ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་དང་དེ་ལོ་བརྒྱུན་
ནས་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། སློག་གཙོད་སྤངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཆེ་རིང་
བ་དང་། བད་མེད་པ། གཞུགས་བཟང་བ་སོགས་དང་། མ་བྱིན་པ་ལེན་
པ་སྤངས་ན་ལོངས་སྦྱོང་ཆེ་བ་དང་། འདོད་ལོག་སྤངས་ན་གཉེན་མང་
བ་དང་། རང་གི་བྱིམ་ཐབ་སོགས་དང་མཐུན་པར་གནས་པ་འབྱུང་
བ་ཡིན། མདོར་ན་དེ་དང་དེ་འདྲ་བ་མི་དགེ་བརྟུ་ཡི་འབྲས་བུའི་སློག་
སྦྱོགས་གང་ཡིན་པ་རྣམས་འབྱུང་བ་ཡིན།

བྱིད་པ་རྒྱ་མཐུན་ནི། སློག་གཙོད་པ་ལ་མི་མོས་པ་ལ་སོགས་
པ་བརྟུ་དང་། སློག་གཙོད་སྤངས་ཏེ་དེར་གོམས་པ་ལས། རྒྱེ་བ་བྱི་མ་
ལ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སློག་གཙོད་པ་ལ་མི་དགའ་བ། རྒྱན་མ་རྒྱ་
བ་ལ་མི་དགའ་བ། འདོད་ལོག་སྦྱོང་པ་ལ་མི་དགའ་བ། རྒྱན་བཤད་
པ་ལ་མི་དགའ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་གོམས་ཏེ། རྒྱན་དུ་དགེ་བ་བྱས་

པའི་འབྲས་བུ་ཡུན་རྒྱ་བའི་བ་འབྲུང་བ་ཡིན། དེ་རྣམ་སློག་གཙུག་པོ་པ་
ལ་མི་མོས་པ་ལ་སོགས་བཅུ་གསུངས་སོ། །

བདག་པོའི་འབྲས་བུ་ནི། ལས་བྱེད་པ་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་
གནས་ཡུལ་སྣོད་ལ་སྒྲིབ་པ། ས་སློགས་གཟི་མདངས་ཅན་ཏུ་སྐྱེ་བ་
ལ་སོགས་པ་སྤར་གྱི་དེ་ལས་བརྒྱུ་བ་བཅུ་བྱུང་སྟེ། དེ་ཡང་སློག་
བཅད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ས་སློགས་གཟི་མདངས་རྒྱུང་ཞིང་། རྒྱུ་བ་
དག་ལ་སྐྱེ་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་མ་བྱིན་པ་ལེན་པ་དང་། འདོད་
ལོག་སྐྱུང་བ་སོགས་ལས་སད་དང་སེར་བ་སྤར་བ་དང་། བགོགས་
མང་བ། དྲི་རན་པ། ལོ་རྟོག་མི་སྒྲིབ་པ། ཏུས་ཀྱི་འགྲུར་ལྡོག་ཆེ་བ་
སོགས་མདོར་ན་མི་འདོད་པ་མང་པོ་འབྱུང་བ་དེ་དག་གི་སློག་
སློགས་དཔེར་ན། སློག་གཙུག་སྤངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ས་སློགས་
གཟི་མདངས་ཆེ་བར་སྐྱེ་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་སད་དང་སེར་བ་
མི་ཡོང་བ། ས་རྣམས་པ། འབྲས་བུ་སྒྲིབ་པ། ལོ་རྟོག་ལེགས་པ། གནམ་
གཤིས་ཆོ་གྲང་སྟོན་པ། ཏུས་ཀྱི་འགྲུར་ལྡོག་རྒྱུང་བ་སོགས་ས་
སློགས་བཟང་པོ་གསུམ་ལ་སྐྱེ་བ་ཡིན།

རིན་ཆེན་སྲིད་བ་ལས། མི་དགེ་ཞེས་བྱ་དེ་དག་གི་རྣམ་སྒྲིབ་
བསྐྱུགས་པ་གང་ཡིན་པ། དག་བ་དག་གི་ཐམས་ཅད་ལ། འབྲས་བུ་
དེ་ནི་བརྒྱུ་སྟེ་བྱུང་། ཞེས་སོ། ཞེས་མདོར་ན་མི་དགེ་བ་དེ་དག་
གི་རྣམ་སྒྲིབ་ས་སློགས་གཟི་མདངས་རྒྱུང་བར་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་
གང་དང་གང་བསྐྱུགས་པ་དེ། དག་བ་བྱེད་པ་ལ་དེ་ཡི་སློག་སློགས་
ས་སྐྱེད་པ་དང་། བཟང་བ། གཟི་མདངས་ཆེ་བ་ལ་སོགས་པར་སྐྱེ་བ་
ཡིན་གསུངས། གཞན་ཡང་སྐྱུར་མི་དགེ་བ་བཅུ་སྤངས་ནས་དག་བ་

བརྩ་སྤྱད་ན། མཐོ་རིས་ལྷ་དང་མི་དང་ལྷ་མ་ཡིན་གང་རུང་ལ་སྐྱེ་བ་
 ཡིན། དགེ་བ་དེ་ཡང་སྦྱོར་བའི་ཀུན་སྦྱོང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 རོན་རུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
 དང་། དངོས་གཞི་སློབ་གཙུག་སྦྱོང་བ་སོགས་དགེ་བ། དེ་ཡང་འཁོར་
 གསུམ་མི་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཚིག་བཞུགས་པ། མཐར་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རོན་ལ་བསྐྱོ་བ་བཅས་སྦྱོར་དངོས་རྗེས་གསུམ་གྱི་
 ཐབས་ཀྱིས་བཞུགས་ན། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་གོ་འཕང་
 ཐོབ་པའི་རྒྱུ་འགྲོ་བ་ཡིན་གསུངས། མདོར་ན་རྒྱུང་བ་མཐོ་རིས་ཀྱི་
 སུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནས་ཆེ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཡི་བར་དགེ་བ་བརྩ་
 སྤྱད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བས་དགེ་བ་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་དགོས་
 གསུངས། དེས་ན་གསུམ་པ་དེ་བསྐྱབ་པར་བསམ་པ་ནི། སན་ཡོན་དེ་
 ལྟ་བུ་དང་ལྟན་པའི་སྤྱིར་བདག་གིས་དགེ་བ་སྤེལ་ཅོམ་ཡང་ཁྱད་རུ་
 མི་གསོད་པར་ཅི་རུས་སུ་བསྐྱབ་པར་བསྐྱེད་སྒྲུལ་རུ་བསམ། འབྲས་ལ་
 དང་ཡུན་གྱི་སན་ཡོན་དཔག་རུ་མེད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་པས། དགེ་བ་
 རྒྱུང་རུ་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་ཁྱད་གསོད་དམ་བརྟན་པ་མཐོང་རྒྱུང་མི་
 བྱ་བ། དཔེར་ན། འབྲས་རྒྱུང་རུ་གཅིག་གི་སློབ་སྦྱོར་བ་དང་། ཐ་ན་ཤིག་
 དང་སློ་མ་རྩུབ་ཆད་ཀྱི་སློབ་སྦྱོར་བ། དེ་བཞིན་སྦྱིན་པ་ཡང་ཟན་འབྲས་
 རོག་རེ་ཅོམ། རྒྱ་ཐུར་མ་གང་ཅོམ་ལ་ཡང་ཆེ་རྒྱུང་གིས་སན་ཐོགས་
 འབྱུང་མིན་མི་ལྟ་ཞིང་། དེ་ལ་བརྟན་པ་མི་བྱ་བར་བརྩོན་འགྲུས་
 བསྐྱེད་ནས་དགེ་བ་རྒྱུང་རུ་ཞིག་ཡིན་ནའང་བྱེད་དགོས་གསུངས།
 ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། དགེ་བ་རྒྱུང་རུ་བསམས་ནས་རིམ་བཞིན་ཚོགས་
 རྒྱགས་པ། གཏམ་དཔེར། ཐིག་པ་བསམས་པའི་རྒྱ་མཚོ། ཞེས་ཐིགས་

པ་གཅིག་དང་གཉིས་བསགས་ནས་རིམ་བཞིན་རྒྱ་མཚོ་ཁེངས་པ་
ལྟ་བུ་ཡིན་པས་དགེ་བ་རྒྱུ་དུ་གཅིག་ལ་ཡང་བརྟུས་པ་དང་མཐོང་
རྒྱུ་མི་བྱ་བར་འབད་བཙོན་བརྒྱུད་ནས་བརྒྱབ་དགོས་གསུངས།

དགེ་བ་དང་ཕྱིག་པ་གཉིས་ཆེ་རྒྱུ་གི་བྱུང་པར་རི་ལྟར་
འཛོག་ཅི་ན། དགེ་ཕྱིག་ཆེ་རྒྱུ་འཛོག་ཚུལ་མི་འདྲ་བ། དཔེར་ན།
རྩལ་གྱི་སློབ་ནས་རྟག་ཏུ་བྱེད་པར་དམ་བཅས་ཉེ་མ་ཆག་པར་བྱེད་
པ་ནི་དགེ་ཕྱིག་གང་ཡིན་ཀྱང་སྟོབས་ཆེ་བ། དཔེར་ན། ཁ་ཏོན་ལྟ་བུ་
ཡང་། རྟག་ཏུ་མ་ཆག་པར་བཏོན་ན་ཕན་ཡོན་ཆེ་བ། རང་ལྷན་ལ་
ཞལ་འདོན་ཆག་མེད་རྣམ་བཞི་སོགས་ཡོད་པ་དེ་དག་རྟག་ཏུ་འདོན་
སྟབས་ན་དགེ་བ་སྟོབས་ཆེ་བ་ཡིན། དེ་བཞིན་ཕྱིག་པ་ཡང་རྟག་ཏུ་བྱེད་
པ་དེ་དག་ཕྱིག་པ་ཆེ་བ་ཡིན། རྣམས་རེ་དགེ་བ་དང་། རྣམས་རེ་ཕྱིག་
པ་བྱས་ན། དགེ་ཕྱིག་གང་ཡིན་ཀྱང་སྟོབས་རྒྱུ་བ་ཡིན་གསུངས།
བསམ་པའི་སློབ་ནས་ཀྱང་མངོན་ཞེན་དྲག་པོས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་བ་
དང་། གཞན་གྱིས་བསྐྱུལ་བ་མ་ཡིན་པར་རང་གི་འདོད་པས་དང་རྩ་
སྲུངས་ནས་བྱས་པ་སྟོབས་ཆེ་བ་ཡིན། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་རང་ཉིད་
མི་འདོད་བཞིན་རྩ་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པས་བཀའ་བཅད་དེ། སེམས་
ཅན་གསོད་པ་ལྟ་བུ་མི་དགེ་བའི་ལས་བྱས་ན་སྟོབས་རྒྱུ་ཞིང་། དེ་
བཞིན་དགེ་བ་ཡང་རང་ཉིད་མི་འདོད་བཞིན་རྩ་དགེ་ཆུན་སོགས་
གྱིས་བསྐྱུལ་ནས་བྱས་པ་དག་ཕན་ཡོན་རྒྱུ་བ་ཡོད།

དགེ་ཕྱིག་གང་ཡིན་ནའང་དང་པོ་ཀྱན་སློང་། བར་རྩ་དངོས་
གཞིའི་ལས། མཐར་ཇེས་སུ་ཡི་རང་བ་ཚང་བར་བྱས་པ་རྣམས་སྟོབས་
ཆེ་ཞིང་། དེ་བཞིན་སྲིན་ཅི་ལོག་གི་བསམ་པ་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་པ་

ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་སློབ་གྲྭ་གི་མཚོན་སྒྲིབ་ཏེ། དམར་མཚོན་བྱེད་པ་
 ལྟ་བུ་ཡང་སློབ་པ་སྟོབས་ཆེ་བ་ཡིན། རང་རེ་བོད་དུ་དངོས་སུ་དམར་
 མཚོན་བྱེད་པ་མེད་ཀྱང་། ཆོས་བརྩ་གཏོང་བའི་ཆེད་དུ་གཡག་དང་
 ལུག་གསོད་པ་སོགས་ཡོད། སྤྱིར་ཆོས་བརྩ་གཏོང་བ་དགེ་བའི་ལས་
 ཡིན་ཀྱང་། དེའི་ཆེད་དུ་གཡག་དང་ལུག་བསད་ན་ཆོས་བརྩ་བཏང་བ་
 ལས་མ་བཏང་ན་ལེགས་པ་ཡིན། ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། སངས་རྒྱུ་ཐམས་
 ཅད་སེམས་ཅན་ལ་བྱ་གཅིག་པ་ལྟ་བུའི་བརྗེ་བ་ཡོད་པས། བྱ་བསད་
 བས་དེའི་ཤ་བྲག་གིས་མཚོན་པ་སྤུལ་ན་སངས་རྒྱུ་མི་དབྱེས། སྤྱིར་ལྟ་
 དབྱེས་པར་བྱེད་དགོས་ན་ཚོས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན།
 ཚོས་ལུགས་གཞན་ལ་དམར་མཚོན་བྱེད་མཁན་མང་པོ་ཡོད། བོད་དུ་
 ཡང་རྒྱ་ནག་དང་ཉེ་བའི་ཡུལ་ཞིག་གི་རྒྱལ་པོར་ངོར་ཆེན་གྱིས་ལུག་
 གྲིས་གནང་བའི་ནང་བྱིད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་དམར་མཚོན་བྱེད་པ་དེ་གཏན་
 བས་མི་ལེགས། སེམས་ཅན་བསད་ནས་མཉེས་པར་གྱུར་བའི་ཡུལ་
 ལྟ་གཞི་བདག་སོགས་ནི་ནག་སྟོགས་ཀྱི་ལྟ་ཡིན་པ་ལས་དཀར་སྟོགས་
 ཀྱི་ལྟ་མ་ཡིན། གལ་སྲིད་ཡུལ་ལྟ་གཞི་བདག་ལ་སོགས་ལ་ངེས་པར་
 མཚོན་པ་བྱེད་དགོས་ན་རྒྱུན་དུ་གང་གསོད་པའི་སེམས་ཅན་དེའི་
 གཞུགས་བརྗེས་ནས་སྤུལ་ན་རང་ལ་གཞོད་པ་མི་ཡོང་བ་ཡིན། ཞེས་
 ངོར་ཆེན་གྱི་རྣམ་ཐར་ནང་གསུངས་ཡོད།

གཞན་གྱིས་པ་རྒྱུད་དུ་ལྟ་བུས་མ་ཤེས་པར་འབྱུང་བསད་པ་
 ལྟ་བུ་སློབ་པ་སྟོབས་རྒྱུད་བ་ཡིན། དཔེར་ན། གཞེན་པོའི་སློབ་ནས་དགེ་
 སློབ་སྟོབས་ཆེ་རྒྱུད་དུ་འགྱུར་བ། དཔེར་ན། སློབ་པ་བྱས་པ་ལ་འགྲོད་
 པ་མེད་པར་རྗེས་སུ་ཡི་རང་དང་དགའ་བ་བསྐྱོན་པ་སྟོབས་ཆེ་བ་

དང་། དེ་ལ་རང་ཉིད་ངོ་གཞོང་ཞིང་། འཕྲོད་པ་དང་བཅས་པ་ནི་སྤྲིག་
 པ་སྟོབས་ཚུང་ཞིང་། དེའི་རྣམ་སྤྲིན་ཚུང་བ་ཡིན། ཡང་དགེ་བ་བྱས་
 ཏེ་ངས་འདི་བྱས་ཡོད་ཅེས་མི་ལ་བསྐྱགས་པ་དང་། རོམ་པ་ལ་བརྟེན་
 བས་དེའི་འབྲས་བུ་ཚུང་དུ་འགྲོ་ཞིང་། སྤྱིར་དགེ་བ་བྱས་པའི་འབྲས་
 བུ་རྣམ་སྤྲིན་རང་ཉིད་ཀྱིས་མྱོང་བ་ཡིན་པས། དེ་གཞན་ལ་བཤད་པའི་
 དགོས་པ་མེད། དེས་ན་དགེ་བ་གང་བྱས་པ་དེ་དྲིལ་བསྐྱག་མ་བྱས་པར་
 གསང་བྱ་བྱས་ནས་ཉམས་ལེན་བྱས་ན་འབྲས་བུ་སྟོབས་ཆེ་བ་ཡིན།
 སྤྲིག་པ་བྱས་ན་ངས་པར་དུ་གཞན་ལ་ཤོད་དགོས་ཤིང་། དེ་ལས་སྤྲོག་
 རྟེན་གསང་བ་བྱས་ན་དེའི་རྣམ་སྤྲིན་སྟོབས་ཆེ་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན། དེས་ན་
 ངས་སྤྲིག་པ་འདི་ལྟར་བྱས་སོང་གང་དུག་ཅེས་ཐམས་ཅད་ལ་མར་
 བསྐྱགས་ན་རྣམ་སྤྲིན་ཡང་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་གསུངས།

དེ་བཞིན་ཡུལ་གྱི་སྟོན་ནས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཞིང་དང་། གཙོ་
 བོའི་ཞིང་དང་། སྤྱིང་རྗེའི་ཞིང་བཅས་གསུམ་ལས། ཡོན་ཏན་གྱི་
 ཞིང་ནི་རང་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་ལུ་བའི་ཡུལ་སླ་མ་དང་། སྟོན་པ་ལུ་བའི་
 ཡུལ་མཁན་པོ། དཔེ་ཆ་སྟོབ་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སོགས་ལ་
 བརྟེན་བཀུར་དང་། ཞབས་སྤྱི་ལུ་བ་སོགས་བྱས་ན་དགེ་བ་སྟོབས་
 ཆེ་བ་དང་། ཡང་དེ་ལས་སྤྲོག་ནས་སླ་མ་དང་མཁན་པོ་དང་སྟོབ་
 དཔོན་ལ་མ་གྲུས་པ་དང་། བཀའ་ལ་མི་བརྟེན་བ། སྦྱོད་པ་སྤྱིན་ཅི་
 ལོག་བྱས་ཏེ། དེ་དག་གི་སྤྲོགས་དགོངས་འབྲུག་པ་སོགས་བྱས་ན།
 རྣམ་སྤྲིན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡིན་གསུངས།

གཙོ་བོའི་ཞིང་ཞེས་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་ལུས་སྤྲོག་སྤྱིན་པ་མ་
 མ་དང་། སྤྱིན་ཏེ། མན་པ་སོགས་རང་ཉིད་ལ་དྲིན་ཆེ་བ་རྣམས་ལ་

ལེགས་ཉེས་གང་བྱས་ཀྱང་དགེ་སྤྲིག་སྟོབས་ཆེ་ཞིང་། རང་ཉིད་
དང་མ་འབྲེལ་བ་དཔུས་མ་དག་ལ་ཕན་གཞོན་གང་བྱས་ཀྱང་སྟོབས་
ཚུང་བ་ཡིན་གསུངས།

དེ་བཞིན་སྒྲིང་རྗེའི་ཞིང་ནི། སྦྱིར་ནད་པ་དང་ལྷག་པར་ལྟ་
རྟོག་བྱེད་པ་མེད་པའི་ནད་པ་ལྟ་བུ་མགོན་མེད་པ་དང་། སྐྱབས་མེད་
པ་དང་། ལྷག་བསྐལ་དྲག་པོས་གཟིར་བ། བྱད་པར་རང་ཉིད་ལ་སློ་
གཏད་དང་། རེ་བ་བྱེད་པ་དེ་དག་ལ་ཕན་གཞོན་ཅི་བྱས་ཀྱང་ལས་
སྟོབས་ཆེ་བར་གསུངས། དགེ་སྤྲིག་གི་ལས་སྟོབས་ཆེ་ཚུང་བུ་འགྱུར་
ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན།

གཞན་ཡང་། ཞིང་དང་བསམ་པའི་བྱེ་བྲག་གིས། །མཚོང་
ཚོས་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་ལས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དཔེར་ན། ལས་
ལ་སྦྱོར་དངོས་རྗེས་གསུམ་ཡོད་པའི་ནད་ནས་དངོས་གཞི་བྱས་ན་
ཡང་སྦྱོར་བ་དང་རྗེས་གཉིས་མ་ཚང་ན་བྱས་ལ་མ་བསགས་པའི་
ལས་ཞེས། དེའི་རྣམ་སྤྲིན་ལྗོང་བར་མ་རེས་པ་ཡིན། དཔེར་ན། འབྲུ་
ཞིག་བསད་ཀྱང་དང་པོ་གསོད་འདོད་ཀྱི་ཀུན་སྦྱོང་མེད། རྗེས་
བསད་ནས་ཡི་རང་མི་བྱེད་པར། འགྲོད་པ་དང་བཅས་པ་ནི་བྱས་
ལ་མ་བསགས་པའི་ལས་ཡིན། དངོས་གཞིའི་ལས་སྟོབས་ཆེ་ཡང་
སྦྱོར་རྗེས་གཉིས་མ་ཚང་བ་དེ་བྱས་ལ་མ་བསགས་པའི་ལས་ཞེས་
དྲུགས་ཚུང་བ་ཡིན། དངོས་གཞིའི་ལས་དེ་སོ་སོས་མ་བྱས་ཀྱང་།
སྦྱོར་བ་དང་རྗེས་གཉིས་གང་ཅུང་ཚང་བ་དཔེར་ན། གཞན་གྱིས་
བྱས་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བྱས་ན། དེ་མ་བྱས་ལ་བསགས་པའི་
ལས་ཞེས་རྣམ་སྤྲིན་ལྷི་བ་ཡིན། དཔེར་ན། རང་ཉིད་མི་དགའ་བའི་

མི་ཞིག་རང་གིས་དངོས་སུ་མ་བསད་ཀྱང་གཞན་དག་གིས་བསད་
པ་ལ། དགའ་བ་དང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་སོགས་བྱས་ན། མ་བྱས་ལ་
བསགས་པའི་ལས་ཞེས་རྣམ་སྐྱིན་སྦྱི་གསུངས།

དེ་བཞིན་བྱེད་པ་པོ་མང་ཏུ་གི་སྐོ་ནས་ཀྱང་ལས་སྟོབས་
ཆེ་ཆུང་ཏུ་འགྱུར་བ། དཔེར་ན། མི་མང་པོ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་ནས་
དགེ་སྲིག་བྱས་པ་སྟོབས་ཆེ་བ་དང་། རང་ཉིད་གཅིག་སུས་བྱས་པ་
སྟོབས་ཆུང་བ། དཔེར་ན། དགེ་འདུན་པ་བརྒྱ་ལྟ་བུ་ཅིག་ཏུ་འཇོམས་
ནས་མདོ་ཚར་གཅིག་དང་། བཟང་སྦྱོང་ཚར་གཅིག་གསུངས་ན།
དངོས་སུ་དགེ་འདུན་པ་རེ་རེས་བཟང་སྦྱོང་ཚར་གཅིག་ལས་མ་
གསུངས་ཀྱང་། དགེ་འདུན་པ་རེ་རེར་ཚར་བརྒྱ་རེ་བཏོན་པའི་ཕན་
ཡོན་ཡོད་ཅིང་། རང་ཉིད་གཅིག་སུས་བཏོན་ན་གཅིག་བཏོན་པའི་
ཕན་ཡོན་མ་གཏོགས་མེད། དེ་བཞིན་སྲིག་པའི་ལས་ཀྱང་། དཔེར་
ན། མི་བརྒྱ་ཐམ་པ་ཕྱོས་མཐུན་ནས་སེམས་ཅན་གཅིག་བསད་ན་
སྲིག་པ་སྟོབས་ཆེ་བ། མི་རེ་རེས་སེམས་ཅན་རེ་རེ་བསད་པའི་སྲིག་
པ་འབྱུང་། དེ་ལས་ལྡོག་སྟེ་རང་ཉིད་གཅིག་སུས་སེམས་ཅན་གཅིག་
བསད་ན་གཅིག་བསད་པའི་ཉེས་པ་མ་གཏོགས་མེད། དེ་ལྟར་བྱེད་
པ་པོ་མང་ཏུ་གི་སྐོ་ནས་ཀྱང་ལས་སྟོབས་ཆེ་ཆུང་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན།

དེ་བཞིན་གནས་ཀྱི་སྐོ་ནས་ལས་སྟོབས་ཆེ་ཆུང་ཏུ་འགྱུར་
བ་དཔེར་ན་གནས་ཁྱད་པར་ཅན། རྒྱ་གར་ནི་བདག་ཅག་གི་སྟོན་
པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་སྐྱབས་ལུ་ལས་པ་དང་། ལྷ་ལས་ལས་ལས་པ་
དང་། སངས་རྒྱས་པ་དང་། ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་དང་། སྟོན་
པས་དངོས་སུ་ཞབས་ཀྱིས་བཅགས་པའི་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་

དང་། གཙུག་ལག་ཁང་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་ཚ་ཆེན་བཞུགས་པའི་
གནས། རང་གིས་དབང་དང་ཚོས་ལྷ་བའི་གནས། དགོ་འདུན་མང་
པོ་བཞུགས་པའི་གནས་སོགས་སུ་དགོ་སྤྲིག་གང་བྱས་ཀྱང་སྟོབས་ཆེ་
བ་ཡིན་གསུངས།

ཡང་རུས་ཀྱི་སྐོ་ནས་ལས་སྟོབས་ཆེ་ཚུང་རུ་འཕྱུར་བ།
དཔེར་ན་ཡར་ངོ་མར་ངོའི་ཉ་སྟོང་ཚོས་བརྒྱད་ལྷ་བྱ་དང་། སངས་
རྒྱས་ཀྱིས་ཚོ་འཕྲུལ་བསྟན་པའི་རུས་ཆེན། སངས་རྒྱས་པ། ཚོས་འཁོར་
བསྐོར་བ། ལྷ་བབས་ཏེ་རུས་ཆེན་རྣམ་བཞི་དང་། རང་རང་གི་ལྷ་མ་
བརྒྱད་པ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་རྒྱུགས་ཀྱི་རུས་ཆེན་སོགས་རུས་བཟང་
བྱང་པར་ཅན་ལ་དགོ་བ་བྱས་ན་བསོད་ནམས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཐོབ་
ཅིང་། སྤྲིག་པ་བྱས་ན་ཡང་རྣམ་སྤྲིན་ལྷི་བ་ཐོབ་པ་ཡིན་གསུངས།

ཡང་ལས་བྱེད་པ་པོའི་སྐོ་ནས་སྟོབས་ཆེ་ཚུང་རུ་འཕྱུར་བ།
དཔེར་ན། རབ་རུ་བྱུང་བ་བསྐྱབ་པ་ཁས་སྲུངས་པས་དགོ་སྤྲིག་བྱས་
པ་སྟོབས་ཆེ་བ་དང་། བསྐྱབ་པ་ཁས་མ་སྲུངས་པའི་བྱིམ་པ་སོ་མོ་
རྣམས་ཀྱིས་དགོ་སྤྲིག་བྱས་པ་སྟོབས་ཆུང་བ་ཡིན། མདོ་ལས། རབ་
རུ་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱིམ་པའི་རྟེན་ཅན་
རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་གསུམ་ཀྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
འདི་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པ་མཚོན་མེས་བཀའ་ནས་དེ་བཞིན་གསེགས་
པའི་མཚོན་རྟེན་ལ་སྤུལ་བ་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རབ་རུ་
བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་བྱ་གཅིག་སྤུལ་ཏེ་གཙུག་ལག་ཁང་གི་
སྐོ་ཐེམ་ཅམ་གསལ་བར་བྱས་པ་དེ་བསོད་ནམས་ཆེ་བར་གསུངས།
སྟོང་གསུམ་ཀྱི་སྟོང་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་ནི། ཉི་མ་རྒྱ་བ་སྟོང་ཕྲག་མང་པོ་

ཡོད་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཞིག་ལ་ཟེར་བ་ཡིན། མདོར་ན་དེ་དག་གི་སྐོ་
ནས་དགེ་བ་དང་སྤྲིག་པ་ལ་སྤྲ་རགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་འབྱེད་པ་ཡིན། དེ་
ནམས་ཞོར་འཕྲོས་ཡིན།

ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལས་བསམ་པ།

ལས་ལ་མི་དགེ་བའི་ལས། དགེ་བའི་ལས། ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་ཡོད་
 པའི་ནང་ནས་གསུམ་པ་ལུང་ཏུ་བསྟན་མིན་བསམས་ལ་དགེ་བར་
 བསྐྱར་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལས་བསམ། དེ་ལ་འབྲས་
 བྱ་མེད་པར་བསམ། དེ་དགེ་བར་བསྐྱར་བའོ། །དང་པོ་ལུང་མ་བསྟན་
 གྱི་ལས་བསམ་པ་ནི། ལུང་མ་བསྟན་ཞེས་བྱ་བ་དགེ་བ་ཡང་མ་ཡིན།
 སྟོན་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་འགྲོ་འཆག་ཉལ་འདུག་སོགས་འབྲལ་གྱི་
 སྐྱོད་ལས་བཏང་སྟོམས་པ་རྣམས་ཏེ། བཅ་རྒྱུན་པར་འགྲོ་རྒྱུར་འོང་
 དང་། འཆག་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉལ་བ་དང་། སྐྱོད་པ་ལ་སོགས་
 པ་སྐྱོད་ལས་རྣམས་བཞི་དག་ཡིན། དེ་དག་ནི་རྒྱལ་གསུམ་སྟེ་ཉོན་
 མོངས་པ་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་གཏི་ལུག་གསུམ་དང་། འདོད་ཆགས་
 མེད་པ་དང་། ཞེ་སྤང་མེད་པ་དང་། གཏི་ལུག་མེད་པ་བཅས་རྒྱལ་
 གསུམ་མེད་པ་གང་གིས་ཀྱང་མ་བསྐྱེད་པའི་སྐྱོད་གསུམ་སྟེ་ལུས་ངག་
 ཡིད་གསུམ་གྱི་ལས་ཡིན་པའི་སྐྱིར་འོ། །དགེ་སྟོན་གང་ཏུ་ཡང་ལུང་ཏུ་
 མ་བསྟན་པས་ཏེ། དགེ་བ་ཡང་མ་ཡིན། མི་དགེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ་
 དེ་ལ་ལུང་མ་བསྟན་ཟེར།

གཉིས་པ་དེ་ལ་འབྲས་བྱ་མེད་པར་བསམ་པ་ནི། ལུང་
 མ་བསྟན་གྱི་ལས་དེ་རྒྱལ་གསུམ་དང་རྒྱལ་གསུམ་མ་ཡིན་པ་གང་
 གིས་ཀྱང་མ་བསྐྱེད་པས། དེ་ལྟ་བུའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ལས་

དེ་དག་གིས་ནི་འབྲས་བུ་བདེ་སྲུག་ཅི་ཡང་སྐྱེད་མི་རུས་ཏེ། རྗེས་
གསུམ་རབ་དབྱེ་ལས། བཏང་སྟོངས་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པས། །རྗེས་
པར་སློབ་པའང་གཉིས་ཀ་མིན། །ཞེས་བཏང་སྟོངས་ལུང་མ་
བརྟན་གྱི་ལས་དེ་དག་རྗེས་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པས་ན་རྗེས་པར་སློབ་
པའང་གཉིས་ཀ་མིན་ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་དེ་དག་བར་ཁ་ལོ་བརྒྱུར་བ་ནི། དེ་དག་བ་ལ་ཁ་
ལོ་བརྒྱུར་ཞེས་པ། དཔེར་ན། རས་དཀར་པོ་སེར་པོ་བཟོས་པ་བཞིན་
ཡིན། ལུང་མ་བརྟན་གྱི་ལས་དེ་དག་གིས་སྲུག་བསམ་མི་སྐྱེད་པའི་
ཆ་ནས་མི་དགོ་བ་དང་མི་འདྲ་བར་ལེགས་པོ་ཡིན་གྱུར་བདེ་བ་མི་
སྐྱེད་པའི་ཆ་ནས་བྱས་པ་དོན་མེད་རྣམས་ཚོད་ཚུད་ཚོས་ཁོ་ན་ཡིན་
པས་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་བྱུང་པར་གྱི་སྟོན་ནས་དགོ་བར་ཁ་ལོ་
བརྒྱུར་དགོས་ལ། དེ་ཡང་མིག་གིས་གཞུགས་མཐོང་བ་དང་། རྗེས་པར་
སྐྱོ་སོས་པ་ལ་སོགས་པ་མདོར་ན་མིག་དང་རྗེས་པར་ལ་སོགས་པ་དབང་
པོའི་སྐྱོད་ལྷལ་རྒྱ་གང་དང་གང་སྐྱར་བ་དེ་དང་དེ་ལ་རྒྱུར་མཐུན་
གྱི་ཚིག་སྐྱར་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་རྒྱུ་པན་བདེ་བརྒྱབ་
པར་འདོད་པའི་སྟོངས་རྒྱུ་བཏང་ནས་ཉམས་ལེན་གྱི་དངོས་གཞི་
འདི་ལྟར་ཉམས་སྲུབ་བར་བྱ་སྟེ། སྤྱིར་རྒྱས་པ་སྐྱོད་ལྷལ་ཡོངས་སུ་
དག་པའི་མདོའི་དོན་བསུས་པ་སྟོབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྤྱིར་པོས་མཚོང་
པ་དང་། ཐུབ་པ་དགོངས་གསལ་ནང་རྒྱས་པར་ཡོད། ཡིན་གྱུར་
འདྲིར་རྒྱན་གྱི་ཉམས་ལེན་བྱེད་པ་ལ་འབྲས་བུ་མཁོ་བའི་རིགས་
འགའ་ཞིག་ཚུར་བསུས་པ། དཔེར་ན། རང་ཉིད་བྱིམ་རྒྱུ་གནས་པའི་
ཚོ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཐར་པའི་གྲོང་སྐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་

བསམ་པ། ལྷན་ལ་འཇུག་པའི་ཚེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྗོ་
རྗོའི་གདན་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག། །ཉལ་བའི་ཚེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ཀྱིས་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱོ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག། །ཉལ་བ་ནས་
ཡར་ལྗང་བའི་ཚེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གཞུགས་ཀྱི་སྐྱོ་མཚན་
དཔེས་བརྒྱན་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག། བསམ་པ། ལོ་ས་ལྷན་པའི་ཚེ་རོ་
ཚོ་དང་བྲིལ་ཡོད་ཀྱི་ལོ་ས་ལྷན་པར་གྱུར་ཅིག། བསམ་པ། ལྷ་རྣམས་
ཀྱང་རོ་ཚོ་དང་བྲིལ་ཡོད་པའི་ཉལ་ལ་དར་སྐྱ་ཚོགས་ཀྱི་ན་བཟུང་
བརྒྱན་པ་ཡིན་གསུངས།

ལྷན་བྱེད་པའི་ཚེ་ནོན་མོངས་པའི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བར་
གྱུར་ཅིག། །ཟུང་བའི་ཚེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསམ་གཏན་
ཀྱི་ཟུང་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག། །ཁྱིམ་ནས་སྤྱིར་འགོ་བའི་ཚེ་འཁོར་བའི་
གྲོང་ལས་ཐར་བར་གྱུར་ཅིག། །ལམ་དུ་འཇུག་པའི་ཚེ་འཕགས་པའི་
ལམ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག། །གཞན་དང་འཕྲད་པའི་ཚེ་རྗོགས་པའི་
སངས་རྒྱལ་དང་མཇུག་པར་གྱུར་ཅིག། །དོན་རྒྱུད་པའི་ཚེ་དོན་
གཉིས་མཐར་སྤྱིན་པར་གྱུར་ཅིག། །ལས་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་རང་དང་
གཞན་གཉིས་ཀྱི་དོན་གཉིས་མཐར་སྤྱིན་པར་གྱུར་ཅིག།

ཁྱིམ་དུ་འཇུག་པའི་ཚེ་ཐར་བའི་གྲོང་དུ་འཇུག་པར་གྱུར་
ཅིག། །ཁྱིམ་དུ་སྐྱབས་པའི་ཚེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སངས་
རྒྱལ་གྱི་སངས་སྤྱིན་པར་འགྱུར་ཅིག། ཅེས་པ་ལྟ་བུ། འདི་དག་དཔེ་
མཚན་མདོར་བསྟུན་ཅམ་ཞིག་ཡིན། རྒྱལ་པ་སྐྱབས་སུ་གང་བབས་
ཀྱི་ཅུང་མཐུན་སྐྱུར་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་སྐྱབས་སུ་གང་དང་
གང་བབས་ན་དེ་དང་དེ་ལ་ཅུང་བ་དང་། དེ་དང་དེ་ལ་མཐུན་

པའི་ཚིག་སྐྱུར་ཏེ། དཔེར་ན། མི་འབར་བ་ན་ཡི་ཤེས་གྱི་མི་འབར་
བར་ལྟར་ཅིག་ལྟ་བུ། རུང་མཐུན་གྱི་ཚིག་སྐྱུར་ནས་ཤེས་པར་བྱ་
དགོས་གསུངས།

དམིགས་རྒྱུ་ཞི། དེས་བསྐྱོམ་བྱའི་དོན་ལ་སོས་བསམ་གྱིས་
སྐྱོ་འདོགས་བཅད་ནས། རྩིང་སོ་དམིགས་ཁྲིད་ཏུ་སྐྱོང་ཚུལ་ནི།
སྐྱབས་འགོ་དང་དམིགས་པ་སྐྱ་མ་རྣམས་གྱི་སྐྱེང་ཏུ་མི་དགོ་བའི་
ལས་ལམ་སོ་སོའི་དོ་སོ་དང་། སྐྱོར་བ་སྐྱབས་འགོ་གསོལ་གདབ་
སྐྱར་བཞིན་བྱས་ལ་རང་འཆི་བའི་ཏུས་ལ་བབས་པའི་ཚོ། ཚོ་འདིའི་
ཟས་ནོར། ལོངས་སྐྱོད། མཛོལ་བཤེས། འཁོར་གཡོག་ལ་སོགས་པ་ནི་
གང་ཡང་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་། དེའི་ཚོ་བྱ་ནས་མཁའ་ལ་འཕུར་ཡང་
གྱིབ་མ་ས་ལ་བབས་པ་བཞིན། རང་གིས་བྱས་པའི་ལས་དགོ་ཕྱིག་
ཐམས་ཅད་རང་ཉིད་གང་དང་གང་ཏུ་འགོ་ཡང་དེ་དང་དེའི་
རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཡིན།

དེས་ན་མི་དགོ་བའི་ལས། དགོ་བའི་ལས། ལུང་མ་བརྟན་གྱི་
ལས་གསུམ་ཡོད་པའི་ནང་ནས། ཉོན་མོངས་པ་ཏུག་གསུམ་གྱིས་ཀུན་
ནས་བསྐྱངས་པའི་མི་དགོ་བའི་ལས་ལམ། ལུས་གྱི་ལས་སློག་གཙོད་
པ། མ་བྱིན་པ་ལེན་པ། འདོད་ལོག་སྐྱོད་པ་གསུམ། རག་གི་ལས་རྒྱུན།
ཕྱ་མ། ཚིག་རྒྱུབ། རག་འབྲལ་བཞི། ཡིད་གྱི་ལས་བརྒྱུ་སེམས། གཙོད་
སེམས། ལོག་ལྟ་གསུམ་བཅས་མི་དགོ་བའི་ལས་བརྒྱུ་པོ་དེ་སྐྱེད་པ་
ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་སྐྱེན་གྱི་འབྲས་བུ་རབ་སོང་གསུམ་ཏུ་སྐྱེ་བ་དང་།
རབ་སོང་གསུམ་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཏུ་དོ་སོ་དང་། ཚོ་ཚོད་སོགས་གང་
ནས་བསམས་ཀྱང་། བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ། བསམ་པ་ཅོམ་ཡང་

རང་རེའི་སྐྱོས་བཟོད་པར་མི་རུས་པ། གལ་ཏེ་ངན་སོང་ལས་ཐར་
 ཡང་མྱོང་བ་རྒྱ་མཐུན་མཐོ་རིས་སུ་སྐྱེས་ན་ཡང་ལོངས་སྤོང་དབུལ་
 བ་དང་། ཚོ་སྤང་བ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱལ་བསྐྱེད་འབའ་ཞིག་དང་།
 བྱེད་པ་རྒྱ་མཐུན་ཚོ་རབས་གཞན་ཏུ་འང་སློག་གཙོད་སོགས་དེ་
 དང་དེ་ལ་རང་གི་རང་གིས་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེའི་རྒྱན་
 གྱིས་རྒྱན་མཐུད་ནས་རྒྱལ་བསྐྱེད་མྱོང་བ། བདག་སོའི་འབྲས་བུ་ས་
 རྒྱུགས་ཡིད་ཏུ་མི་འོང་བ་དང་གཟི་མདངས་རྒྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་
 མདོར་ན་རྒྱུན་ཐམས་ཅད་དང་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུར་སྐྱེ་བར་འདུག །
 དེས་ན་མི་དགེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་གིས་རང་ལ་གནོད་པ་སྐྱེལ་
 བའི་མིང་ཏུ་འདུག་པས་གནོད་པ་དེ་སྤྲུལ་གྲང་མི་འདོད་ཅིང་། དེ་
 ཉིད་ཞི་བ་དང་མེད་པར་འདོད་གྲང་། བདག་གིས་དེ་ལྟར་མ་ཤེས་
 པར། ཚོ་འདི་ལ་ཡང་སྐྱེས་པ་ནས་ད་ལྟའི་བར་ཏུ་གནོད་པའི་རྒྱ་མི་
 དགེ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཞིག་བྱས། བྱས་པ་ལ་ཡང་ད་ལྟ་དུན་པ་
 དང་། མི་དུན་པ་ཡང་ཤིན་ཏུ་མང་བ་ཞིག་ཡོད། གཞན་ལ་བྱེད་ཏུ་
 བརྟུག་པ་དང་། གཞན་གྱིས་བྱས་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ལ་སོགས་
 པ་ཡང་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བ་ཡོད་པས། གནོད་པ་དེ་ཞི་དགོས་
 པས་དེའི་རྒྱ་མི་དགེ་བ་སྤང་བར་བྱ། ཅིས་ནས་གྲང་སྤང་བར་བྱ།
 བདག་གི་སློག་ལ་བབས་གྲང་སྤང་བར་བྱ་རྣམས་ཏུ་བསམ། གལ་ཏེ་ད་
 ཏུང་མི་ཤེས་པ་དང་བག་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་དབང་གིས་མི་དགེ་
 བ་བྱུང་ན་ཡང་། དེ་མ་ཐག་ཏུ་འགྲོད་ཐེམས་དུག་སོའི་སློབ་ས་
 བཤགས་པ་བྱས་ནས། ཉེས་པ་དང་ཞག་ཏུ་མི་འགྲོགས་པ་བྱ་དགོས་
 གསུངས་པ་ཡིན་ལོ། །

ཡང་དགེ་བའི་ལས་ལམ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་དང་། དེ་བཞིན་རུ་
 རུག་གསུམ་མེད་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱེད་སྲིད་པའི་དགེ་བའི་ལས་ལམ།
 རྟོག་གཙོད་སྟོང་བ་ལ་སོགས་ལུས་ཀྱི་ལས་གསུམ། རྩལ་སྟོང་བ་ལ་
 སོགས་པ་ངག་གི་ལས་བཞི། བརྟམ་སེམས་སྟོང་བ་ལ་སོགས་པ་ཡིད་
 ཀྱི་ལས་གསུམ་སྟེ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་དགེ་བ་བརྒྱ་པོ་དེ་དག་
 གི་དོན་ཞིབ་རུ་བསམས་ནས་དགེ་བ་བརྒྱའི་འབྲས་བུ། རྩལ་བ་རྩལ་
 མཐུན་ལ་ཡང་ཆེ་རིང་བ་ལ་སོགས་པ་མདོར་ན་སུན་སུམ་ཚོགས་
 པ་ཐམས་ཅད་དེ་དགེ་བ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བར་འདུག །
 བྱེད་པ་རྩལ་མཐུན་སྟོག་གཙོད་སོགས་སྟོང་བ་ལ་རང་གི་རང་གིས་སྟོབ་
 དང་། ཞེས་པ་ལས་དེ་བྱེད་པ་ལ་ཐོམས་པས་ངམ་ངམ་འུགས་ཀྱིས་དགེ་
 བ་ལ་འདུག་པར་འདུག །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་སྲིད་རྩལ་མཐུན་ནས་
 འབྱུང་བ། བདག་པོའི་འབྲས་བུ་ས་སྟོགས་ཡིད་རུ་འོང་བ་གཟི་མདངས་
 ཆེ་བ་སོགས་སུ་སྐྱེ་བར་འདུག །ཞེས་ས་སྟོགས་གང་རུ་སྐྱེས་ཀྱང་གཟི་
 མདངས་ཆེ་བ་དང་། ལོ་ལེགས་པ་སོགས་མདོར་ན་སུན་སུམ་ཚོགས་
 པ་ཐམས་ཅད་དགེ་བ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན། དེས་ན་དགེ་
 བའི་ལས་བྱེད་པ་རང་གི་རང་ལ་ཕན་པ་བསྐྱབ་པའི་མིང་རུ་འདུག་
 པས་སྐར་རང་གིས་དགེ་བ་བྱས་པ་དང་། གཞན་བྱེད་རུ་བརྟུག་པ་དང་།
 བྱས་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་བཞིས་པ་ལེགས་པར་བྱས་པ་ལ་དགའ་བ་
 དང་། ད་རུང་ཡང་། རྟོག་ཆགས་འདུ་སྲིན་རྒྱུང་རུ་ཤིག་དང་སྟོ་མ་སྟོབ་
 པ་རྩལ་ཆད་གྱི་དགེ་བའི་ལས་སྲ་མོ་ཅམ་ལ་ཡང་བརྟུག་བཅོས་དང་
 མཐོང་རྒྱུ་མི་བྱ་བར་བདག་གིས་བསྐྱབ་པར་བྱ། དེ་ཡང་སང་ལོ་བྱེད་
 པ་དང་། སང་ཉིན་བྱེད་སྟམ་པའི་ལོ་ལོ་དང་སྤྱི་བཤོལ་གྱི་དབང་རུ་མ་

སོང་བར། དགེ་བ་གང་དྲན་པ་དེ་ད་ལྟ་ཉིད་རྒྱ་ལྷན་པ་ཉིད་རྒྱ་ཅི་ནས་
ཀྱང་བསྐྱབ་པར་བྱ། ད་ལྟ་ཉིད་རྒྱ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་སྐྱམ། མི་བཤོལ་གྱི་
དབང་རྒྱ་མ་སོང་བར་དགེ་བ་སྐྱབ་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ།

དེར་མ་ཟད་འགོ་འཆག་ཉལ་འདུག་ལ་སོགས་པ་འབྲས་ཀྱི་
སྒྲོན་ལམ་རྒྱ་གསུམ་དང་རྒྱ་གསུམ་མེད་པ་གང་གིས་ཀྱང་ཀུན་
ནས་མ་བསྐྱངས་པའི་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལས་རྣམས་ཀྱང་བྱས་པ་དོན་
མེད། འབྲས་བུ་མེད་པའི་ལས་སུ་འདུག་པས་དེ་རྣམས་ཀྱང་ཐབས་
མཁས་གྱིས་ཚིག་ཟེན་པའི་ཐོག་ནས་དགེ་བར་ཅི་རུས་སུ་བསྐྱར་བར་
བྱའོ་སྐྱམ་རྒྱ་བསམ། མདོར་ན་ད་རེས་དལ་འབྱོར་གྱི་ཉེན་བཟང་ཐོབ་
ན་ཡང་། དེ་ཡུན་རྒྱ་མི་གནས་པས་ཆེ་སྲུང་། བམ་འཆི་ཆ་མེད་པའི་
རྒྱས་སྐབས་འདིར་མི་དགེ་བ་དང་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་དབང་རྒྱ་མ་
སོང་བར་དགེ་བའི་བྱ་བས་རྒྱས་འདའ་བར་བྱ་དགོས། མི་ཆེ་དོན་
ཆེ་བ་དེ་དོན་དང་ལྡན་པར་བྱ་དགོས། དེ་མ་བྱས་པར་དལ་འབྱོར་གྱི་
ཉེན་བཟང་མི་དགེ་བ་བྱེད་པ་ལ་བེད་སྲུང་ན། རིན་པོ་ཆེའི་སྲིད་རྒྱ་
སྲིབས་ནས་རྒྱ་གཞི་སྣང་པོ་ལྲིམ་བ་དང་འདྲ་བས། དེ་འདྲ་བ་ཞི་རང་
གིས་རང་སྲུང་རྒྱ་བཅུག་པ་ཡིན་པས་དེ་འདྲའི་དབང་རྒྱ་མ་སོང་བར་
ཐུན་ཟེན་པའི་སྐབས་ལྟ་ཅི་སྒྲོས། ཐུན་མཚམས་ཐམས་ཅད་རྒྱ་ཡང་
དྲན་ཤེས་བཞིན་གྱིས་ཟེན་པ་སྟེ། དྲན་པས་དྲན་པར་བྱས་ཤིང་། ཤེས་
བཞིན་གྱིས་ཟེན་པར་བྱས་ནས། མི་དགེ་བ་དང་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་
དབང་རྒྱ་མ་སོང་བར་སྒྲོན་ལམ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་དགེ་བའི་བྱ་བས་རྒྱས་
འདའ་བར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་རྒྱ་འགྱུར་བར་སྐྱེ་མ་དང་དགོན་
མཚོག་མཁུན་ཞེས་གསོལ་བ་གདབ། རྗེས་དགེ་ཙམ་བསྟོ།

ཉམས་ཀྱི་སྒྲུང་བའི་བྲིད།

འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས། དལ་འབྱོར་རྗེད་དཀའ་བ། དེ་དང་སྒྲུབས་གཅིག་ཏུ་འཆི་བ་མི་རྟག་པ། ལས་རྒྱ་འབྲས་དེ་དག་སྐྱེས་བུ་ཚུང་ཏུ་དང་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་གི་ལམ་ཐམ། ཡང་ན་ཉམ་ཐོས་དང་སྐྱུན་མོང་བའི་ལམ་ཡིན། འདིར་གཞུང་ཤིང་བཞི་ཡོད་པའི་ནང་ནས་རྒྱས་པ་གཞུང་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་ཏུ་དཀྱི་བ། སྐལ་དམན་རིམ་འཇུག་པའི་ལམ་ཡིན་ཞིང་། རིམ་གྱིས་སྐྱུངས་དགོས་པ་ཉམ་ཐོས་དང་སྐྱུན་མོང་གི་ལམ་དག་ཡིན།

གོང་ཏུ་ཞུས་པ་བཞེན་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་། དལ་འབྱོར་རྗེད་དཀའ། འཆི་བ་མི་རྟག་པ། ལས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་བྲིད་དེ་དག་གིས་སློ་ཚོས་ལ་བསྐྱལ་ནས། ཚོས་བསྐྱབ་པ་དེ་ཆེ་འདི་ཡི་དོན་ཏུ་མ་ཡིན། རྒྱེ་བ་སྤྱི་ཐར་མཐོ་རིམ་ལྟ་མའི་གོ་འཕང་དོན་ཏུ་གཉེར་བའི་སྲིད་ཏུ་ཡང་མ་ཡིན་པར། དོན་དངོས་སུ་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱིས་ཐར་པའི་ལམ་ཏུ་འགྱུར་ངེས་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ཡང་། སློ་ཚོས་སུ་འགོ་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། ཚོས་ལམ་ཏུ་ལོངས་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། ལམ་གྱི་འཁྲུལ་བ་ཞི་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་ཐེག་པ་དམན་པ་ཉམ་རང་གི་ས་ལ་གོལ་བ་ཡིན་ན་ལམ་འཁྲུལ་བ་ཡིན། དེས་ན་ལམ་མ་འཁྲུལ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ཡིན་ཞིང་། དེ་བསྟན་པ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་

ཚོས་བྱེད་པ་ལ་ལྷག་བསམ་བསྐྱེད་དགོས་པས། གཉིས་པ་ལྷག་
 བསམ་བསྐྱེད་པ་ཉམས་ཀྱི་སྤྱང་བའི་བྲིད་ནི། གཞུང་ལས། རྣལ་
 འབྱོར་པ་ལ་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་ཉམས་ཀྱི་སྤྱང་བ་ཞེས་པས་བརྟན།
 འདིའི་དོན་འཆད་པ་ལ་གཉིས་ཉི། རླུང་མོང་ཉམས་རྣམས་རྒྱུད་
 ལ་སྐྱེས་སྐྱེས་བསྐྱོམ། །རླུང་མོང་མིན་པའི་ཉམས་རྣམས་སྐྱགས་
 ལམ་དུ། རྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞེས་ད་ལྟར་དགའ་བ་སྐྱོམ། ཞེས་སོ། །
 དེ་ཡང་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་སྤྲུག་བེཛ་པས་མཛད་པའི་གཞུང་ཚ་
 བ་དོ་རྗེ་ཚོག་རྒྱུ་ལས། རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་ཉམས་
 ཀྱི་སྤྱང་བ་ཞེས་གསུངས་པ། དེའི་དོན་ནི། རླུང་མོང་གི་རྣལ་འབྱོར་པ་
 ལ་རླུང་མོང་གི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། རླུང་མོང་གི་ཉམས་ཀྱི་སྤྱང་བ་
 དང་། རླུང་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་རླུང་མོང་མ་ཡིན་པའི་
 ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། རླུང་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཉམས་ཀྱི་སྤྱང་བ་ཞེས་
 རླུང་མོང་དང་རླུང་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཉམས་གཉིས་གསུངས་པ། རླུང་
 མོང་ཞེས་པ་གཉིས་མཉམ་དུ་ཡོད་པ་ལ་ཟེར་བས། འདིར་རླུང་མོང་
 བ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སར་སྐྱིན་སྤེལ་པ་དང་རླུང་མོང་གི་ལམ་ཉམས་སུ་
 ལེན་པའི་གང་ཟག་དེ་ལ་རླུང་མོང་གི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིན། དེའི་ཉིང་
 དེ་འཛིན་དེ་རླུང་མོང་གི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། དེ་ལས་བྱུང་བའི་
 རླུང་མོང་གི་ཉམས་ཀྱི་སྤྱང་བ་ནི་བྱམས་སྒྲིབ་རྗེ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་
 ཉམས་སུ་གྲངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། བདག་གཅེས་འཛིན་མེད་པར་
 མཁའ་བྱུང་རིགས་དུག་གི་སེམས་ཅན་སེམས་ཅན་ལ་སྐྱབ་བའི་
 རྒྱུ་བར་འདོད་པའི་སྐོ་བཙོས་མ་མ་ཡིན་པ་སྐྱེས་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །

བྱམས་པ་བསྐྱོན་པ།

དང་པོ་སྤྱན་མོང་ཉམས་ཅན་སྐྱེད་ལ་སྐྱེས་སྐྱེས་བསྐྱོན་པ་ལ་གསུམ་
 ཉེ། དང་པོ་སྤྱན་མོང་གི་ནལ་འཕྱོར་པ་ལ་སྤྱན་མོང་ཉམས་ཅན་སྐྱེད་
 ལ་སྐྱེས་སྐྱེས་བསྐྱོན་ཉེ། རང་གི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ལ་
 གཞན་ལ་ཕན་པར་འདོད་པའི་བྱམས་པ་བསྐྱོན། །གཞན་གྱི་རྒྱལ་
 བསྐྱེད་པས་ལ་འདོད་ལྡོང་རྒྱུ་རྩེ་བསྐྱོན། །གཞན་གྱིར་སངས་རྒྱས་འདོད་
 པའི་བྱང་སེམས་བསྐྱོན། །ཞེས་དོན་ཚན་གསུམ་ལས། ཐེག་པ་ཆེན་
 པོའི་ལམ་རྟུ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ལ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་
 དགོས། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྩ་བ་རྒྱུ་རྩེ་རྩེ་ལ་སྤྱུག་ཅིང་། རྒྱུ་
 རྩེ་རྩེ་བ་ཡང་བྱམས་པ་ལ་སྤྱུག་པ་ཡིན། དེས་ན་བྱམས་ལྡོང་རྩེ་བྱང་
 ཚུབ་ཀྱི་སེམས་གསུམ་པོ་འདི་རྒྱ་འབྲས་སམ་ཉེན་དང་བཞེན་པའི་
 ཚུལ་རྟུ་ཡོད་པས། གཞན་ལ་ཕན་པར་འདོད་པའི་བྱམས་པ་བསྐྱོན་
 ཞེས་སྐྱོན་དང་པོར་བྱམས་པ་བསྐྱོན་པའི་ཚུལ་གསུངས་པ་ཡིན།

དེ་ཡང་འཁོར་བ་མཐའ་དག་རྒྱལ་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་
 ཡིན་ན་དེ་སྤངས་ནས་ཉན་རང་གི་ལྷགས་ཀྱི་སྤང་པོ་ལྷག་མ་མེད་
 པའི་དབྱིངས་སུ་ཐུང་བ་ལས་འདས་པ་ཐོབ་ན། སྤང་གིང་ཟད་པའི་
 མེ་ལྟར་རྒྱལ་བསྐྱེད་གཏན་མེད་རྟུ་འགོ་བས། དེས་ན་རྒྱལ་བསྐྱེད་
 མེད་པ་གལ་ཆེ་བས་དེ་དོན་གཉེར་བྱེད་དགོས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་
 བ། དེ་མ་ཡིན་ཏེ། ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། ཚོར་བས་ཐོག་མ་མེད་པའི་རྟུས་

ནས་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བར་འབྱམས་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱན་
 རྟོག་མ་འདི་ནས་འགོ་བཙུགས་ཞེས་པ་ཞིག་མེད་པ། རྟོག་མ་མེད་
 པའི་རྣམ་ནས་ཡོད་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རང་གི་ཕ་མ་མ་
 བྱས་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད་ཅིང་། རྟོག་མ་མེད་པ་ནས་མ་དྲིན་ཅན་རྒྱ་
 ལྷར་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡལ་བར་དོར་ནས་རང་ཉིད་གཅིག་
 སུ་ཞི་བ་ལྷ་འདམ་འདས་པའི་གོ་འཕང་ཞི་བའི་བདེ་བ་དོན་རྒྱ་
 གཉེར་བ་ནི། མ་རྒྱུས་འབྱེད་བ་མཐོང་ཞིང་། དེ་འདོན་པའི་ཐབས་
 ཡོད་བཞིན་རྒྱ་མི་འདོན་པར་རང་ཉིད་སྐྱམས་ས་ན་ཡིད་བདེ་བར་
 གནས་པ་ལྟར་དྲིན་མི་ཤེས་པས་རང་དོ་ཚོ་ཞིང་གཞན་གྱིས་ཁྲིལ་
 བའི་གནས་སུ་འཇུག། དཔེར་ན། འཇིག་རྟེན་མལ་པས་ཀྱང་། རང་
 ཉིད་ཀྱི་མ་གཡང་དང་རྒྱ་ལྷ་སུར་ལྷུང་བར་ལྷུར་ན། དེ་ལས་སྦྱོབ་
 པའི་ཐབས་མེད་ན་བྱ་ཐབས་མེད། སྦྱོབ་པའི་ཐབས་ཡོད་བཞིན་
 རྒྱ་མ་བྱས་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤྲད་པའི་ལྷུང་རྒྱ་འཇུག་བ་ཡིན། དེ་
 བཞིན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྦྱེ་འཆི་འཕོས་ནས་དོ་མ་ཤེས་པ་མ་
 གཏོགས་སེམས་ཅན་རྒྱ་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་རང་ཅག་རྣམས་ཀྱི་
 ཕ་མ་མ་བྱས་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད། བྱས་ཤིང་བཞིན་རྒྱ་ཚོ་འདི་ཡི་ཕ་
 མས་བསྐྱུངས་པ་བཞིན་རྒྱ་གཞོན་པ་རྒྱ་མ་ལས་བསྐྱུབས། ཐན་པ་
 ཚད་མེད་པ་བཏགས་པའི་དྲིན་ཅན་ཤ་སྟག་ཡིན་པས། དེ་དག་དོར་
 ནས་རང་ཉིད་གཅིག་སུ་ཞི་བ་ལྷ་འདམ་འདས་པའི་གོ་འཕང་
 དོན་རྒྱ་གཉེར་བ་གཏན་ནས་མི་འཐད་པ་ཡིན་གསུངས།

རྗེ་བཙུན་རིན་པོ་ཆེ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་གསུང་མགྲུང་
 ལས། བདག་གཅིག་སུ་ཐར་བས་ཕན་རྒྱ་མེད། །ཁམས་གསུམ་གྱི་

སེམས་ཅན་པ་མ་ཡིན། །པ་མ་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་གསེབ་ཏུ་བཞག། བདག་
བདེ་བར་ཐེ་ལེ་ལེ། །རང་ཉིད་གཅིག་སུ་ཐར་བས་པན་པ་མེད་དེ།
ཅིའི་སྲིར་ཞེ་ན། །ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་པ་མ་ཡིན་
ཞིང་། པ་མ་དེ་དག་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་གསེབ་ཏུ་བཞག་ནས་རང་ཉིད་
གཅིག་སུ་བདེ་བ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ནི། ཤིན་ཏུ་ནམ་མི་འཐད་པ་
དེའི་སྲིར་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱེད་དགོས་ཞེས་སོ། །

སྲིར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱེད་དགོས་ནའང་།
རང་དང་གཞན་གཉིས་ལས་རང་གལ་ཆེ་ཞིང་། བྱད་པར་ད་རེས་
མི་ལུས་ཐོབ། དེ་ཡང་ཡུན་རྒྱུ་མི་གནས་པ། ཉམ་འཆི་ཆ་མེད་དང་།
ཆེ་ཆད་དེས་པ་མེད་པ་སོགས་རྣམས་སྤང་བ་ཡིན་པས། ད་རེས་མི་ལུས་
ཐོབ་པའི་སྐབས་འདིར། དང་པོར་རང་ཉིད་འཁོར་བ་ལས་ཐར་པའི་
ཐབས་བྱས་ན་མི་ལེགས་སམ་ཞེ་ན། དེ་མིན་ཏེ། ཅིའི་སྲིར་ཞེ་ན། ཉམ་
ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ནི། རང་དོན་རྒྱ་སྤང་བྱ་མཐའ་
དག་མ་སྤངས་ཤིང་། རྟོགས་བྱ་མཐའ་དག་མ་རྟོགས་པས། སྤངས་
རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མ་རྫོགས། རང་གི་ཡོན་ཏན་མ་རྫོགས་པས་གཞན་
དོན་གྱི་འཕྲིན་ལས་ཀྱང་རྒྱ་ཆེན་པོ་མི་འབྱུང་། བྱད་པར་སངས་རྒྱས་
ཐོབ་པའི་གཤམ་ཆེ་ཤོས་དེ་ཡིན་གསུངས། དེ་ཡང་སྲོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་
ལ། རྒྱ་རིའི་བྱས་སྐྱེས་བྱ་ལྟ་བུ་ལ་ཚོས་གསུངས་ན་ཐམས་ཅད་དག་
བཅོམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ལ། དེར་འཇམ་པའི་དབྱངས་བྱོན་
ཏེ། འཇམ་པའི་དབྱངས་བསྐྱབ་པ་བགྱིས་པ་ཡིན་པས། རྒྱ་རིའི་བྱས་
འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་དེ་དག་ལ་ཚོས་གསུངས་བར་གསོལ་བ་བཏབ་
སྟེ། འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་ཚོས་གསུངས་ཏེ། རྒྱེས་བྱ་ལྟ་བུ་པོ་དེ་

དག་དམུལ་བར་སྐྱེས་པ་ལ། ཤར་རིའི་སྲུང་དགོངས་པ་ལ་ངས་ཚོས་
 བཤད་ན། ཐམས་ཅད་དག་བཙོམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ལ། འཇམ་
 པའི་དབྱངས་ཀྱིས་ཚོས་གསུངས་ཏེ་དམུལ་བར་སྐྱེས་པ། ཤིན་ཏུ་མ་
 འོས་པ་བྱས་པ་སྤྲུགས་ལ་དགོངས་ཏེ་བཙོམ་ལྡན་འདས་ལ་ལྷུས་པས།
 བཙོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་གནང་བ་དེ་འཐད་
 པ་ཡིན། ཅིའི་སྲིར་ཞེ་ན། བྱིད་རང་གིས་ཚོས་བཤད་ན་དག་བཙོམ་པ་
 ཐོབ་པར་འགྱུར་བ། དེ་ལྟར་ཡང་། སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་ཡུན་
 རིང་པོར་ཐོགས་ཤིང་། ལོགས་བྱེད་པ། བཟོ་ཉེས་པ་འཚོས་དཀའ་བ་
 ལྟ་བུ་ཡིན། དཔེར་ན། ཁང་པ་བཟོ་བ་དང་། རྒྱུན་པ་ཞིག་བཟོ་བ་ཡང་།
 ཐོག་མར་བཟོ་བའི་སྐབས་ནས་མ་འཛུགས་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས་པ་མ་
 གཏོགས། བཟོས་ཚར་ནས་བཟོ་ཉེས་ཏེ་བསྐྱར་བྱ་བཟོ་དགོས་བྱུང་ན་
 གསར་བྱ་བཟོ་བ་ལས་དཀའ་བ་ཡོད། དེས་ན་འཇམ་པའི་དབྱངས་
 ཀྱིས་ཚོས་གསུངས་ཏེ། མཐས་ཅན་དེ་དག་གནས་སྐབས་དམུལ་བར་
 སྐྱེས་ཀྱང་། མཐར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་ལྷུགས་ནས་སངས་རྒྱས་
 ཐོབ་པ། དག་བཙོམ་ཐོབ་པ་ལས་སངས་རྒྱས་པ་ལས་ལེགས་པ་ཡིན་
 ཞེས་བཙོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ཡིན། དེས་ན་བཟོ་ཉེས་
 པ་འཚོས་དཀའ་བ་བཞིན་ཉན་རང་གི་བྱང་རྩལ་དོན་ཏུ་གཉེར་བ་
 མཐར་འཛང་རྒྱ་བ་ལ་ཡུན་རིང་ཏུ་འགོར་བས་རྣམ་དཔྱོད་དང་ལྡན་
 པ་རྣམས་ཀྱིས་དོན་ཏུ་གཉེར་བྱ་མ་ཡིན་གསུངས་སོ། །

དེ་ཙམ་ཏུ་མ་ཟད་དལ་འབྱོར་གྱི་མི་ལུས་ཤིན་ཏུ་ཐོབ་དཀའ་
 བ་ཐོབ་ཅིང་། དེ་ལ་བཞེན་ནས་དོན་ཆེན་པོ་ཞིག་བསྐྱབ་བྱ་ཡོད་
 བཞིན་ཏུ་དེ་མ་བསྐྱབས་ན། དེ་ལས་སྒྲུན་པ་ཞིག་མེད། སྐབས་མ་སྐབས་

བྱ་རྒྱ་གཞན་མེད་ཅིང་། བསྐྱབ་རྒྱ་ཡོད་བཞིན་དུ་དེ་མ་བསྐྱབས་པར་
དེ་ལས་དོན་རྩུང་བ་ཞིག་རྒྱབ་པ་མི་འཐད་པ་ཡིན་གསུངས།

སྤྱིར་མི་མང་པོའི་ཁ་འཛིན་བྱེད་པ་དཀའ་ཞིང་། དེ་བས་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བ་མ་ཡིན་
ནམ་ཞེ་ན། སྤྱིར་ཐེག་པ་དམན་པའི་ལམ་རྒྱབ་པ་ལ་ཡང་དཀའ་
ཚོགས་ཡོད་ཅིང་། ལས་སྐྱོ་པོར་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་། ཐེག་པ་ཆེན་
པོའི་ལམ་འདི་ནི་རྒྱབ་དཀའ་བ་མ་ཡིན། ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། ཐེག་པ་
བདེ་ཞིང་འཇུག་པ་བདེ་བའི་ལམ་ཡིན་ཞིང་། སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ཀྱིས་ལམ་རྒྱབ་པའི་ཤོགས་བྱེད་པ། དཔེར་ན། སེམས་ཅན་བདེ་
བ་དང་བྲལ་བ་ཞིག་མཐོང་ན་དེ་བྱམས་པ་སྐྱོམ་པའི་ཤོགས་དང་།
རྒྱལ་བཟུལ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་མཐོང་ན་སྤྱིར་རྗེ་སྐྱོམ་པའི་ཤོགས།
ཟས་ཤོས་ཀྱི་ཕོངས་པ་ཞིག་མཐོང་ན་སྤྱིན་པ་གཏོང་བའི་ཤོགས།
གདོན་དང་གཤམ་ལྟ་བུ་རང་ལ་གཞོན་པ་བྱེད་པ་བཟོད་པ་བསྐྱོམ་
པའི་ཤོགས་སོགས་ཡིན། དེ་ཡང་གཞོན་པ་བྱེད་པ་མེད་ན་བཟོད་པ་
བསྐྱོམ་ས་མེད་ཅིང་། བདེ་བ་དང་བྲལ་བ་མེད་ན་བྱམས་པ་བསྐྱོམ་
ས་མེད། དེས་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་མཚུན་
པའི་ཤོ་འཕང་བསྐྱབ་པའི་ཤོགས་བྱེད་པ་ཡིན། དེས་ན་འཇུག་པ་
བདེ་བའི་ལམ་ཡིན་གསུངས། རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལམ་
སྟོན་པ་སོ་ཡིན་པ་བཞིན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་
རྒྱབ་པའི་ཤོགས་ཡིན་པས་ན་སངས་རྒྱས་དང་འདྲ་བར་བྱས་པའི་
སྟོན་པ་བསྐྱེད་བཀུར་བྱེད་དཔོས་གསུངས། སྤྱོད་འཇུག་ལས། སེམས་
ཅན་རྣམས་དང་རྒྱལ་བ་ལས། །སངས་རྒྱས་ཚོས་འགྲུབ་འདྲ་བ་ལ། །

རྒྱལ་ལ་གུས་བྱ་དེ་བཞིན་དུ། །སེམས་ཅན་ལ་མིན་ཅི་ཡི་ཚུལ། །ཞེས་
སངས་རྒྱལ་དང་སེམས་ཅན་གཉིས་ཀ་སངས་རྒྱལ་གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་
པའི་གོགས་བྱེད་པ་འདྲ་བ་ལ། དེས་ན་རྒྱལ་བ་སངས་རྒྱལ་ལ་གུས་པ་
བྱེད་པ་བཞིན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་གུས་པ་བྱེད་དགོས་པ་
ཡིན་གསུངས། དེས་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་མས་བྱ་ལ་བྱམས་པོ་བྱ་
བ་ལྟར་སློང་ཐག་པ་ནས་བྱམས་པ་བསྐྱོམ་པ་ལ་འབད་པར་བྱ།

བྱམས་པའི་ངོ་པོ་ནི། བྱམས་པ་གང་ཞེ་ན། དམིགས་པ་
སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་བདེ་བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱ་དང་
ལྡན་པར་འདོད་པ་སྟེ། འོ་ན་བདེ་བ་གང་ཞེ་ན། དེའང་ལྷུས་སེམས་
ཚོས་དང་མཐུན་པའི་སྦྱིད་པ་ལ་བདེ་བ་དང་། ཞེས་ལྷུས་བདེ་བ།
སེམས་སྦྱིད་པ་ལ་བདེ་བ་ཟེར་བ་ཡིན། སྐོ་གསུམ་དགེ་བའི་ལས་
བརྒྱབ་པ་ལ་བདེ་བའི་རྒྱར་འཛོག་པས། བདེ་བའི་རྒྱ་ནི་ལྷུས་ངག་
ཡིད་གསུམ་དགེ་བའི་ལས་བརྒྱབ་པ་དེ་ཡིན། སྐོབ་དཔོན་ཟླ་བ་
གཤམ་པས། འགོ་ལ་ཕན་པ་ཉེར་རྒྱབ་པ། །བྱམས་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་
བྱ་འོ། །ཞེས་འགོ་ལ་ཕན་བདེ་བརྒྱབ་པ་དེ་ལ་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་
གསུངས། དེས་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བརྗེ་བ་ཅན། །འཕྲད་དང་
འབྲལ་བའི་དགོངས་པ་ཅན། །ཞེས་པ་ལྟར་སེམས་ཅན་རྣམས་བདེ་
བའི་རྒྱ་འབྲས་དང་འཕྲད་པར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྐོ་ལ་
བྱམས་པ་ཚད་མེད་པ་ཞེས་བྱ་འོ། །

དེ་བསྐྱོམ་པ་ལ་གསུམ། དང་པོར་སྦྱི་བར་སྐྱ་བ་གཉེན་ལ་
བསྐྱོམ། བར་དུ་སྦྱི་བར་དཀའ་བ་དགུ་ལ་བསྐྱོམ། མཐའ་མར་སེམས་
ཅན་ཀུན་ལ་བྱམས་པ་བསྐྱོམ། ཞེས་བྱམས་པ་བསྐྱོམ་པར་བྱེད་པ་ལ།

རང་རེས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱ་དང་ལྡན་
 པར་རྒྱུར་ཅིག་ཞེས་དམིགས་པ་དང་བཅས་འདོན་ཡང་། སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་པ་བསྐྱོམ་པ་དགའ་ཞིང་། རང་རེའི་མཛུགས་ཏུ་
 ཡོད་པའི་མི་རྣམས་ལ་ཡང་བྱམས་པ་བསྐྱོམ་མི་ཐུབ། དེས་ན་སོ་སོའི་
 རྒྱུ་ལོས་སློ་རིམ་གྱིས་སྦྱངས་ཏེ། ཐོག་མར་རང་དང་རྒྱུན་ཏུ་འབྲེལ་བ་
 ཡོད་པ། གཉེན་ཉེ་ཏུ་སོགས་ལ་བྱམས་པ་སྐྱེས་པས་དང་པོར་སྐྱེ་བར་
 སླ་བ་གཉེན་ལ་སྐྱོམ། དགྲ་ལ་བྱམས་པ་བསྐྱོམ་པ་ཤིན་ཏུ་དགའ་བས།
 དེ་ནས་བར་ཏུ་སྐྱེ་བར་དགའ་བ་དགྲ་ལ་སྐྱོམ། མཐའ་མར་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་པ་བསྐྱོམ་དགོས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེའི་དང་པོ་སྐྱེ་བར་སླ་བ་གཉེན་ལ་བསྐྱོམ་པ་ལ། མ་ལ་
 བྱམས་པ་བསྐྱོམ། དེ་དང་གཉེན་གཞན་བསྐྱེ། དེ་དང་ཐ་མལ་པ་བསྐྱེ་
 བའོ། །སྦྱིར་གཉེན་ཉེ་འབྲེལ། དེའི་ནང་ནས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཨ་མ་ལ་
 ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་དགའ་ཞིང་ཏུང་བ་ཡིན། དཔེར་ན། རྩོ་
 སུར་ཏུ་སེམས་ཅན་གསུག་པ་ཅན་ཞིག་དང་འབྲུང་པའམ། འཛིགས་
 པ་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱང་ན། ཨ་མ་འབྲིས་ལ་ཡོད་མེད་རི་ལྟར་ཡང་། ཨ་
 མ་ཞེས་དེ་མ་ཐག་ཐོན་ཞིང་། ཚང་མས་བརྩེ་ཤོས་དང་། དྲིན་ཆེ་
 ཤོས་ཀྱང་ཨ་མ་ཡིན་པས། དེས་ན་དང་པོར་མ་ལ་བྱམས་པ་བསྐྱོམ་
 དགོས་པར་གསུངས། དང་པོ་མ་ལ་བྱམས་པ་བསྐྱོམ་པ་ལ་མ་བསམ་
 པ། དྲིན་བསམ་པ། དྲིན་ལན་མཇལ་འདོད་བསམ་པའོ། །དང་པོ་
 མ་བསམ་པ་ནི། སྦྱིར་གཞུང་གཞན་ལས་མར་ཤེས་པ་དྲིན་དྲན་པ་
 གསུངས་ཤིང་། དེ་བཞིན་འདིར་དང་པོ་མར་བསམ་པ་གསུངས་པ་
 ནི། རང་གི་ད་ལྟའི་ལུས་སྐྱོག་སྦྱིན་པའི་རྩ་བའི་མ་དེ་ཤི་བའམ་གསོན་

ཀྱང་རུང་བྱུང་པར་མེད། བཞིན་ལག་ཁ་དོག་ལ་སོགས་པ་རི་ལྟར་
ཡོད་པ་བཞིན་དང་སྟེ། དེའི་གདོང་དང་། གཟུགས་ཆེ་ཆུང་། ཁ་དོག་
ལ་སོགས་པ་རི་ལྟར་ཡོད་པ་བཞིན་བདག་ལ་བཅེ་གཏུང་གི་སྦྱོད་
པས་གནས་པར་བསམ་ལ། རང་ཉིད་ཆུང་རྒྱས་མས་བཅེ་ཞིང་གཏུང་
པའི་སྦྱོད་ལམ་རི་འདྲ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་བྱེད་པར་བསྐྱོམས་ཏེ།
འདི་བདག་གི་དྲིན་ཅན་གྱི་མ་ཡིན་ཞེས་ཡིད་ལ་གཅགས་པའི་སྐོ་
ནས་དྲག་ཏུ་བསམ་མོ། །

དྲིན་བསམ་པ་ལ་ལྷུས་སྐྱོག་སྦྱིན་པའི་དྲིན། ལྷང་དོར་བརྟན་
པའི་དྲིན། དཀའ་བ་སྦྱང་པའི་དྲིན་ནོ། །དེ་ལ་ལྷུས་སྦྱིན་པ་ནི། འདིས་
བདག་ཚོག་པའི་ནང་ལ་ཟླ་བ་དགུ་ངོ་བཅུའི་རིང་མངལ་ཏུ་བཟུང་།
དེའི་ཆེ་བདག་གི་ལྷུས་བཟང་བར་ཡོང་བ་སོགས་ཀྱི་ཆེད་ཏུ་ཕན་
པའི་ཟས་དང་སྦྱོད་ལམ་བརྟེན། གཞོད་པའི་ཟས་དང་སྦྱོད་ལམ་
ཐམས་ཅད་སྤངས་ནས་ལྷུས་འདི་བསྦྱེད་པ་ཡིན་པས། དང་པོ་ལྷུས་
བསྦྱེད་པའི་དྲིན་ཆེ་ཞེས་བསམ་པའོ། །

སྐྱོག་སྦྱིན་པ་ནི། ལྷིང་བཅས་ནས་ཀྱང་ལྷུས་ཀྱིས་ཁ་ལག་
མི་འཕྲོད། དག་གིས་བརྟེན་དོན་མི་འཕྲོད། སེམས་ཀྱིས་ལྷང་དོར་མི་
ཤེས་པའི་འདུ་རིང་ལྟ་བུ་དེ་ཤིར་མ་བཅུག་པར་བཅེ་བའི་སེམས་
ཀྱིས་བསྦྱངས། དང་པོ་ལྷུ་བྱ་ཆུང་ཏུ་སྦྱིས་མ་ཐག་པ་ནས་ལྟ་རྟོག་མ་
བྱས་པར་བཞག་ན། ལྟོ་ཆས་ཟ་མི་ཤེས། སྤང་ཆ་ཤོད་མི་ཤེས། བསམ་
སྐོ་ཡང་གཏོང་མི་ཤེས། དེས་ན་ལྟ་རྟོག་བྱེད་མཁའ་མེད་ན་རིང་
པོར་མི་སོགས་པ་ཤི་རྒྱུ་མ་གཏོགས་མེད་པས། ཤིར་མ་བཅུག་པར་
སྒྲིང་ཐག་པ་ནས་ཁ་ཞེ་མེད་པའི་ཤ་ཆོ་བའི་བཅེ་བའི་སེམས་ཀྱིས་

བསྐྱེད་པ། མིག་གིས་བལྟ་བའི་ཚེ་ཡང་བྱམས་པའི་མིག་གིས་བལྟས།
བཟེ་བའི་སྐོ་ནས་སྟོན་པའི་མིང་ནས་བོས། ལུས་གྱི་དྲོད་གྱིས་གསོས།
མངར་བའི་བྱ་ལོ་བྱིན། མེས་ཚིག་གི་དོགས། ལུས་ཁྱེར་གྱི་དོགས།
གཡང་ལ་རླུང་གི་དོགས། དེ་ལྟར་བྱས་ཏེ་མི་རྒྱ་གཡང་གསུམ་ལས་
བསྐྱེད་པ། ཚ་གྲང་གི་གཞོན་པ་མཐའ་དག་ལས་བསྐྱེད་པ། མདོར་ན་
རུས་ལྷན་རྒྱུ་ཅིག་ཀྱང་འབྲལ་མི་མོད་པར་སྟོང་གི་རུམ་བུ་སྦྱིར་
རླུང་བ་བཞིན་བྱས་ནས་གཅེས་པར་བསྐྱེད་པའི་དྲིན་ཅན་གྱི་མ་
ཡིན་སྟེན་ཏུ་བསམ་པ་སྐོག་བྱིན་པའི་དྲིན་བསྐྱེལ།

བར་རུ་སྐྱེད་དོར་བསྟན་པ་ནི། ཟ་ལུགས་འཕྱང་ལུགས་མི་
ཤེས་པ་ལ་ཟ་ལུགས་འཕྱང་ལུགས་བསྐྱེད་པ། ཞེས་དང་པོ་སྐྱེ་བུ་རྒྱུང་
རྒྱུ་སྐྱབས་གང་ཡང་མི་ཤེས་པ། ཐ་ན་མོར་པ་དང་། ལུར་མ་འཛིན་
པ་རྒྱུན་ཆད་ནས་ཨ་མས་བསྐྱེད་པ། འགྲོ་སྟོན་མི་ཤེས་པ་ལ། ཤོམས་
པ་ཡང་སྐོ་མི་ཤེས་པ་ལ་སྦྱོར་ནས་འགྲོ་ལུགས་སྟོན་ལུགས་བསྐྱེད་པ།
སྐྱེ་བརྒྱུད་མི་ཤེས་པ་ལ་ཨ་མ་དང་། ཨ་པ་ཞེས་པ་མིང་ནས་བཅུ་མས་
ནས་སྐྱེ་བརྒྱུད་བསྐྱེད་པ། འདི་ཀ་བ་ཡིན། འདི་རུམ་པ་ཡིན། ཞེས་
སོགས་དངོས་པོ་སྐྱེ་བའི་མཐའ་ཅད་རེ་རེ་ནས་བརྒྱ་དོན་སྐྱེད་དེ་
སྐྱེད་དོར་བསྟན་པའི་དྲིན་ཅན་གྱི་མ་ཡིན་སྟེན་ཏུ་བསམ།

དཀའ་བ་སྐྱེད་པའི་དྲིན་ནི། ལྷིར་རང་རེ་རྣམས་གཅེས་
འཛིན་ཆེ་བས་རང་སྐོས་གཏོང་བ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་ཡང་། ཨ་མས་སྐྱེ་
བུའི་དོན་རུ་རང་ཉིད་སྐོས་བཏང་ཞིང་མ་རང་ཉིད་ཡལ་བར་དོར་
ནས་བདག་ན་ཡིས་དོགས་ཤི་ཡིས་དོགས། གཞན་དང་མི་མཉམ་གྱི་
དོགས་ལ་སོགས་དང་། གཞན་ཡང་སྐྱེ་བུའི་ཆེད་རུ་མོ་འདེབས་པ།

ཚིས་བསྐྱོར་བ། རིམ་གྱོ་སྐྱབ་པ། ལྷན་པ་འབོད་པ་ལ་སོགས་བརྗོད་
 ཀྱིས་མ་ཡང་བ་བྱས། ཉིན་དལ་རྒྱ་མེད་དེ། ཉིན་མོར་སྣོད་པོར་མ་
 བསྐད་པ་དང་། མཚན་གཉིད་རྒྱ་མེད་པར་ལྷ་གུ་འབྲུང་པ་ལ་སོགས་
 ཀྱང་ལག་སེར་ཀར་སོང་སོང་ལས་ཀ་བྱས། རང་ཉིད་དཀའ་ལས་
 བྱས་ཏེ་བསགས་པའི་ཟས་ལོར་ལོངས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདག་
 གི་ཆེད་དུ་བསམས་ནས་རང་གིས་ཟ་མི་རུས། གཞན་ལ་སྟེར་མ་
 རུས། ཆོ་འདིའི་ཆེད་དུ་བེད་སྤྱོད་བྱེད་མ་རུས། མྱི་མའི་ཆེད་དུ་དག་
 བར་གཏོང་མ་རུས་པ་དག་ཀྱང་བདག་ལ་སྟེར་བ་ལ་འཕོངས་པ་སྟེ།
 ཕངས་སེམས་རྩེད་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་སྟེང་དུ། ད་དུང་ངའི་ལྷ་གུ་ལ་
 རྫོད་རྒྱ་བྱུང་སོང་ཞེས་མ་རང་གི་འདོད་པ་ཀྱབ་པའི་ལྷགས་སུ་བྱེད།
 མ་རང་ལ་དབང་བྱུང་ན་ལའོར་ལོས་སྐྱུར་བའི་རྒྱལ་སྲིད་སྟེར་དགོས་
 བྱུང་ན་ཡང་ད་དུང་ཉུང་དྲགས་པ་སོགས་མདོར་ན་བསམ་རྒྱ་བསྐྱོམ་
 རྒྱ་བདག་མིན་པ་མེད་པར་རང་ལས་ཀྱང་གཅེས་པར་བསྐྱུངས་པའི་
 དྲིན་ཅན་གྱི་མ་ཡིན། དེ་ཅམ་མ་ཟད་ད་ལྟ་དཀོན་མཆོག་གི་སྐྱ་ཅམ་
 མོས་པ་ཡང་ཤིན་དུ་དཀོན་པ་ཡིན་ན། ཆོ་འདི་ལ་དམ་པའི་ཚོས་
 དང་མཇལ་བ། དག་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་སྤང་པ་དེ་དག་ཐམས་
 ཅད་ཨ་མས་ལམ་སྟོན་གནང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་པས།
 རབ་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་ན་ཆོ་འདི་ལ་ལྷས་བདེ་བ། མྱི་མ་ལ་ལམ་བདེ་བ།
 རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བདེ་བ་ནས་བདེ་བར་སྐྱིན་ཚོག་པ། དམ་པའི་
 ཚོས་སྐྱབ་དུ་ཡོད་པ་འདི་ཡང་མའི་བཀའ་དྲིན་ཡིན་གསུངས། མྱིར་
 གཞུང་འགའ་ཞིག་གི་ནང་ལྷ་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་དང་པོ་དེ་
 ཨ་མ་ཡིན། ཨ་མས་བདག་སྤོང་ལེགས་པོ་མ་བྱས། ཚོས་ལ་མ་བརྟུག་

པ་ཡིན་ན་འདི་ལྟ་བུ་ཡོང་ཐབས་གཏན་ནས་མེད། དེས་ན་མ་དེ་ཤིན་
ཏུ་དྲིན་ཅན་ཡིན་སྟེན་ཏུ་བསྐྱེལ་མོ། །

རང་ཅག་འཁོར་བའི་གནས་སུ་འབྱམས་པ་ཡིན་པས་ཚེ་
འདི་ཁོ་ནར་མ་ཟད་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ད་ལྟའི་བར་ཏུ་སྐྱེ་
བ་སྲུ་མ་ལ་ཡང་མ་ཡང་ཡང་བྱས་ཤིང་། བྱས་རིས་གྱིས་ལུས་སྟོག་
སྐྱེན་པ་དང་། ལྷང་དོར་བསྟན་པ། དཀའ་བ་སྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་
འདི་ལྟ་བུའི་དྲིན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ལ་ཚད་མེད། འཕོངས་པར་སྐྱེས་
ཏེ་ཟས་གོས་གཞན་ལ་བསྐྱེད་པ་ལའང་ཚད་མེད། ཅེས་
ཕོངས་པ་སྟེ། འཚོ་བ་སྐྱོ་བར་སྐྱེས་ནས་དེའི་ཏུས་སུ་ལྟོ་གོས་གཞན་
ལ་སྐྱོང་ནས་བྱིན་པ་ལ་ཡང་ཚད་མེད། ཉ་བཤམ་ཏུ་སྐྱེས་ཏེ་སེམས་
ཅན་སྟོག་གཙོད་བྱས་ནས་སྟོག་ཟས་གྱིས་གསོས་པ་ལའང་ཚད་
མེད། ཏུད་འགོར་སྐྱེས་ནས་གཞན་གྱིས་གནོད་པ་བསྐྱེད་བ་དང་།
རང་སྐྱོབ་པའི་དོན་ལ་ཤི་བ་ལ་ཡང་ཚད་མེད། ལུ་ལོ་བྱིན་པ་ལའང་
ཚད་མེད། དེ་ཡང་། གང་གིས་བདག་གི་མ་བྱས་ནས། །ལུ་ལོ་འཕྲང་
བ་གང་ཡིན་པ། །རྒྱ་མཚོ་བཞི་ཡི་རྩ་ལ་ཡང་། །དེ་ཡི་ཚད་ཅེས་ཡོད་
མ་ཡིན། །ཞེས་མ་གཅིག་གིས་འོ་མ་བྱིན་པ་དེ་བསགས་ན་རྒྱ་མཚོ་
ཚེན་པོ་བཞི་ཡི་རྩ་ལ་ཡང་འགྲན་རུས་པ་ཡོད་གསུངས། མ་བྱས་པ་
མ་ཟད། སྐྱེ་བ་སྲུ་མ་རྣམས་སུ་སྐབས་རེ་དེ་བཞིན་ཏུ་ཕ་བྱས་ནས་
ཟས་ལོར་ཕོངས་སྐྱོད་གསེར་དངུལ་ཟངས་ལྷགས་ལ་སོགས་བྱིན་པ་
ལའང་ཚད་མེད། སྐྱེན་ལྷ་དང་གཉེན་ཉེ་འབྲེལ་བྱས་ནས་ཤིན་ཏུ་
ཡིད་གཏུགས་ཤིང་མཛོལ་བ་དང་སྦྱིང་ཉེ་བའི་སྐོ་ནས་ཕན་བཏགས་
པ་ལའང་ཚད་མེད། ཕན་ཚུན་འབྲེལ་མ་ཕོད་པས་ཏུས་པའི་མཚེ་

མ་བསགས་ན་ཡང་རྒྱ་མཚོ་ལ་འགུན་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་གསུངས། དེ་ལ་
སོགས་པ་མ་མའི་དྲིན་མཐའ་དང་བསྐྱལ་པར་བརྗོད་ཀྱང་ག་ལ་
རྗོད་གས། དེ་སྐད་དུ། གང་གིས་བདག་གི་མ་བྱས་ནས། །ཅུ་ཞོ་འཐུང་
བ་གང་ཡིན་པ། །རྒྱ་མཚོ་བཞི་ཡི་རྒྱ་ལ་ཡང་། །དེ་ཡི་ཚད་ཅེས་ཡོད་
མ་ཡིན། །གང་གིས་བདག་གི་མ་བྱས་ནས། །རྟ་དང་སྐང་པོ་སྦྱིན་པ་
ཡང་། །ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་ཐལ། །རྐང་འགོ་གཞན་ཡང་
དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །ཞེས་གོང་དུ་དངས་པ་བཞིན་དང་། ཡང་མ་
བྱས་ནས་རྟ་དང་སྐང་པོ་གསེར་དུལ་ལ་སོགས་པ་བྱིན་པ་ཐམས་
ཅད་བསགས་ན་ཡང་ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་བཟལ་འགོ་
བ་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་གསུངས། དེས་ན་ཨ་མའི་དྲིན་གྱི་སྐོར་བཤད་ན་
བསྐྱལ་པར་བཤད་ཀྱང་མི་རྗོད་པ། དྲིན་ལན་འཁོར་ཐབས་མེད་པ།
འཇོམ་བུ་སྒྲིང་འདི་ཡོངས་སུ་རྗོད་གས་པ་གསེར་གྱིས་བཀའ་ནས་བྱིན་
ན་ཡང་མ་ཡི་དྲིན་ལན་འཇལ་མི་རུས་གསུངས།

གསུམ་པ་དྲིན་ལན་འཇལ་འདོད་བསམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་དྲིན་
བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་པ་དང་ལྡན་པའི་མ་འདི་ལ་དྲིན་ལན་དུ་དྲིན་མ་
བཅལ། སན་ལན་དུ་སན་མ་བཏགས་ན་བདག་ལས་ངོ་ཚོ་བ་དང་།
ཁྲིལ་ཐོར་བ་མེད་པར་འདུག་བསམ་ནས་རང་གིས་རང་ལ་ཁྲིལ་
འདེབས། འདི་ལ་དྲིན་ལན་དུ་དྲིན་དང་སན་ལན་དུ་སན་འཇལ་
ཅི་ཐུབ་ཅིག་བྱ། མ་ལ་གང་གིས་སན་ན། འཕྲལ་དུ་ལུས་སེམས་བདེ་
བ་དང་ལུགས་ལ་བདེ་བའི་རྒྱ་དགེ་བ་དང་ལྡན་ན་སན་པར་འདུག་
པ་ལ། ད་ལྟ་ནི་དེ་དང་བལ་ནས་འདུག་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
འདོད་པ་བདེ་སྦྱིད་འདོད་ཅིང་། དེ་བསྐྱབ་པར་བསམས་ཀྱང་། ལྷང་

དོར་གྱི་གནས་ལ་ཚོངས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་རྒྱ་ཤ་རྣམས་
 རྒྱལ་པ་ཡིན། དེས་ན་བདེ་བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱ་དགེ་བ་བྲལ་ཉེ་ལྷན་
 སེམས་མི་བདེ་བ་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱིས་མཐར་བུ། དེས་ན་བདག་གི་མ་
 འདི་འཕྲལ་དུ་ལྷན་སེམས་བདེ་བ་དང་སྤྱགས་ལ་བདེ་བའི་རྒྱ་དགེ་
 བ་དང་ལྡན་ན་ཅི་མ་རུང་སྐྱམ་པ་འདུན་པ་དང་འབྲེལ་བ། བདག་གི་
 མ་འདི་བདེ་བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱ་དགེ་བ་དེ་ལ་དགོད་པར་བྱའོ་སྐྱམ་
 པ་སེམས་བསྐྱེད་དང་འབྲེལ་བ། བདག་གི་མ་འདི་བདེ་བ་དང་བདེ་
 བའི་རྒྱ་དགེ་བ་དང་ལྡན་པ་དེ་ལྟར་ལྟར་ཅིག་སྐྱམ་པ་སློན་ལམ་དང་
 འབྲེལ་བ་སྟེ། འདུན་པ་དང་འབྲེལ་བ། སེམས་བསྐྱེད་དང་འབྲེལ་
 བ། སློན་ལམ་དང་འབྲེལ་བ་དེ་གསུམ་རང་གི་སློལ་གང་འཐད་དེ།
 འཕྲོད་ཅིང་བདེ་བ་དེ་དང་དེ་བསྐྱེམ། མཐར་མ་འདི་བདེ་བ་དང་
 བདེ་བའི་རྒྱ་དང་ལྡན་པ་ལ་འགོད་པའི་རྣམ་པ་བདག་ལ་མེད། ལྷ་ལ་
 ཡོད་ན་སླ་མ་དང་དགོན་མཚོག་ལ་ཡོད་པས་མ་ལག་ཞ་མའི་བྱ་རྒྱས་
 རྒྱར་ན་ར་མདའ་གཞན་ལ་འཕོད་པ་ལྟར། རྒྱུན་ཅན་གྱི་མ་འདི་བདེ་
 བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱ་དང་ལྡན་པར་སླ་མ་དགོན་མཚོག་མཁྱེན་ཞེས་
 གསོལ་བ་བཏབ་ཅིང་བསྐྱེམས་བསམ་པ་བྱམས་པ་བཙོན་མིན་སྐྱེ་
 བར་འགྱུར་རོ། །དེ་དང་པོ་མ་ལ་བྱམས་པ་སྐྱེམ་པའི་རྩལ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དེ་དང་གཉེན་གཞན་བསྐྱེད་བ་ནི། ས་ལ་སོགས་པའི་
 གཉེན་འབྲེལ་དྲིན་ཆེ་བ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་ཡིད་ལྷལ་དུ་བསམས་
 ལ། དེ་དག་སོ་སོའི་དྲིན་དྲན་པའི་སློན་ནས་པ་ཡིས་ཀྱང་མངལ་དུ་མ་
 ལྷུང་བ་ཙམ་མ་གཏོགས་མ་བཞིན་བྱས་ནས་ལྷ་རྟོག་བྱས་ཤིང་། ས་
 གཙོ་བོར་ལྷུང་པའི་གཉེན་ཉེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཆོ་འདིར་དངོས་སུ་

འདྲི་ལོ་དང་འདྲི་ལྟ་བུས་བསྐྱབས། ཚེ་རབས་གཞན་ཏུ་ཡང་
 ས་མ་ཡང་ཡང་བྱས་པས་ཕན་བཏགས་པ་དང་། སྤྱོད་ཉེ་བྱས་ནས་
 ཕན་བཏགས་པ། མཛའ་གྲོགས་བྱས་ནས་ཕན་བཏགས་པ། མདོར་
 བཤད་ལྟར་ལྟའི་ཕན་པ་ཏུ་མ་བཏགས། ཚད་མེད་པའི་གཞོན་པ་ལས་
 བསྐྱབས་པའི་དྲིན་ཅན་གྱི་སྤྲུལ་ཡིན་སྟེ་ལྟའི་བསམས་ལ། དེ་ཐམས་
 ཅད་ལ་ཡང་སྤྲུལ་པ་བཞིན་ཚེ་བའི་མ་དང་ཁྱད་མེད་པའི་སྐོར་ནས་དྲིན་
 ལན་འཇལ་འདོད་དང་། ས་ལ་སོགས་པའི་ཉེ་འབྲེལ་འདི་རྣམས་
 བདེ་བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱ་དང་ལྡན་ན་ཅི་མ་རྒྱུང་བསམ་པ་འདུན་པ་
 དང་འབྲེལ་བ། བདེ་བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱ་དང་ལྡན་པ་ལ་དགོད་པར་
 བྱའོ་སྟེ་སྤྲུལ་པ་ལེགས་བསྐྱེད་དང་འབྲེལ་བ། བདེ་བ་དང་བདེ་བའི་
 རྒྱ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག་སྟེ་སྤྲུལ་པ་སྐྱོན་ལམ་དང་འབྲེལ་བ། བདེ་བ་
 དང་བདེ་བའི་རྒྱ་དང་ལྡན་པ་སྤྲུལ་པ་དང་དགོན་མཚོག་མཁྱེན་ཞེས་
 གསོལ་བ་བཏབ་ཅིང་དེ་ལྟར་བྱས་ཏེ་མ་ལ་བྱམས་པ་བསྐྱོམས་པ་
 བཞིན་པ་དང་། གཉེན་ཉེ་འབྲེལ་གྲོགས་མཛའ་བཤེས་སོགས་ཐམས་
 ཅད་ལ་བྱམས་པ་བསྐྱོམ་དགོས་གསུངས།

གསུམ་པ་དེ་དང་སྐྱེ་བོ་ཐ་མལ་པ་བསྐྱེ་བ་ནི། རང་དང་ངོ་
 ཤེས་པ་ཡུལ་མི་བྱིས་མཚེས་ལ་སོགས་པ་ཟས་ཞོར་གྱི་འབྲེལ་བ་ཡོད་
 པ་རྣམས་ཡིད་ཡུལ་ཏུ་བསམས་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་སུ་ད་
 རེས་ཡུལ་མི་བྱིས་མཚེས་སོགས་བྱས་ཏེ་གཅིག་ཕན་གཅིག་གྲོགས་
 བྱས་ནས་ཕན་བཏགས། ཚེ་རབས་གཞན་ཏུ་ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་པ་མར་མ་གྱུར་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པས་ས་མ་ཡང་ཡང་བྱས་
 བས་གཞོན་པ་ཏུ་མ་ལས་བསྐྱབས། ཕན་ཏུ་མ་བཏགས་པའི་དྲིན་

ཚེན་ཤ་སྟག་ཡིན་སྟམ་རུ་བསམས་པས་དེ་དག་ལ་དྲིན་ལན་འཇལ་
 འདོད་བསྐྱེད་དེ། མདོར་ན་རང་དང་དངོས་སུ་ཐད་ཀར་འབྲེལ་བ་
 ཡོད་པའི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ལ་གཅིག་འཇུག་བྱས་ཏེ་བྱམས་པ་བསྐྱོན།
 དང་པོ་མ་ལ་བྱམས་པ་བསྐྱོན། དེ་ནས་གཉེན་ཉེ་འབྲེལ་ལ་བསྐྱོན།
 དེ་ནས་ཡུལ་མི་བྱིམ་མཚོས་ལ་སོགས་རང་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་
 འདི་ནམས་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱ་དང་སྟུན་ན་ཅི་
 མ་རུང་སྟམ་པའི་འདུན་པ་དང་འབྲེལ་བ། ཞེས་སོགས་ཏེ། སེམས་
 བསྐྱེད་དང་འབྲེལ་བ། སློན་ལམ་དང་འབྲེལ་བ། མཐར་གསོལ་བ་
 གདབ་པ། ཐམས་ཅད་ལ་སྤར་བཞིན་བྱས་ཏེ་རིམ་པ་བཞིན་སྤར་
 རྒྱར་བསྐྱོན་དགོས་གསུངས།

གཉེས་པ་བར་རུ་སྐྱེ་བར་དཀའ་བ་དགལ་ལ་བྱམས་པ་བསྐྱོན་
 པ་ནི། རང་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པའི་དགལ་དང་། བར་ཆད་བྱེད་པའི་
 བགེགས་ལ་སོགས་པ་ཡིད་ཡུལ་རུ་བསམས་ལ། མདོར་ན་ཞེ་སྤང་
 སྐྱེ་བའི་ཡུལ་རུ་འཇུག་པ་དེ་ཐམས་ཅད་རང་གི་མདུན་རུ་བསམས་
 བས། འདི་བདག་གི་ཚེ་རབས་མང་པོའི་མ་ཡིན། མའང་ལན་གྲངས་
 རུ་མ་བྱས། བྱས་རེས་གྱི་ཕན་བཏགས་ཤིང་གནོད་པ་ལས་བསྐྱབས་
 པའི་དྲིན་ཅན་ཤ་སྟག་ཡིན་གྲང་། རང་གི་དྲིན་ལན་རུ་དྲིན་མ་
 འཇལ་བ་དང་ཕན་ལན་རུ་ཕན་མ་བཏགས་པས་ཚོ་འདི་ལ་ཡང་བྱ་
 རོན་འདེད་པ་ཁ་སྐྱེས་སུ་གོ་བ་བཞིན་ཚོ་རབས་སྤེལ་མའི་ལན་ཆགས་
 འདེད་པ་ལ་དགལ་འདྲེར་གོ་བ་ཡིན།

རང་ཅག་གཉེས་ཀ་ལས་ཉོན་གྱིས་སེམས་བསྐྱིབས་ཤིང་སྐྱེ་
 ཤི་འཕོས་པས་ངོ་མ་ཤེས་པར་ཕན་ཚུན་གཅིག་གནོད་པ་བྱ་ཡུལ་

དང་གཅིག་གཞོན་པ་བྱེད་མཁན་ཏེ། གཞོན་བྱ་གཞོན་བྱེད་ཏུ་མཚོང་
 བས་སེམས་ཞེ་སྣང་གིས་བསྐྱེད་དེ། རང་དབང་མེད་པར་གཞོན་པ་
 རྐྱེལ་རེས་བྱས་པས་རྗེ་འགྲུང་ཏུ་སོང་བ་ཡིན་གྱིས་དོན་ལ་ཡིད་ཤིན་
 ཏུ་ཉེ་བའི་ས་མཐའ། གཉེན་ཉེ་འབྲེལ་སོགས་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡིན་པའང་
 རྣལ་འབྱོར་དབང་ལྷུག་གིས། ཤིན་ཏུ་སྦྱོས་པ་མེད་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 གྱི་མན་ངག་ལས། གཞོན་བྱེད་འདི་རྣམས་བདག་གི་ལ། །སྦྱོན་ཚེ་
 ཡང་ཡང་སུ་བཏགས་ཀྱང་། །སྦྱོན་པ་བཞིན་ཏུ་རང་དབང་མེད། །
 མི་དགའི་ལས་གྱི་མནར་མེད་འགྱུར། །མདོར་ན་བདག་ལ་གཞོན་
 པར་བྱེད་པའི་དག་དང་བཞེགས་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་ཀྱང་དོན་
 རོ་མ་ལ་བདག་གི་མ་ཡིན་ཞེས། རྐྱེ་བ་སྦྱོན་མར་ས་དང་། ལ། གཉེན་
 ཉེ་འབྲེལ་སོགས་བྱས་ཏེ། བན་ཏུ་མ་བཏགས་པའི་དྲིན་ཚེན་གྱི་སྐྱུག་
 ཡིན་ཀྱང་ད་ལྟ་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་རྐྱེ་འཆི་འཕོས་ཏེ། རོ་མ་ཤེས་
 པར་སྦྱོན་པ་བཞིན་ཏུ་རང་དབང་མེད་པར་སུ་ཚུན་གཅིག་གིས་
 གཅིག་ལ་གཞོན་པ་རྐྱེལ་རེས་བྱས་ནས་མི་དགའི་ལས་གྱིས་སྐྱུག་
 བསྐྱེད་མནར་བ་དེ་ལྟ་བུར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་སོ། །

དེ་ལྟར་དྲིན་ཅན་གྱི་མ་ཡིན་པར་བསམས་ལ་དྲིན་ལན་
 འཇལ་འདོད་བསྐྱེད་དེ་གཞོན་བྱེད་ཏུ་སྣང་བའི་དྲིན་ཅན་གྱི་མ་
 འདི་བདེ་བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱ་དང་ལྡན་ན་ཞེས་སོགས་སྣང་ལྟར་
 འདུན་པ་དང་སེམས་བསྐྱེད་སྦྱོན་ལམ་དང་འབྲེལ་བ་གསུམ་སྦོེ་ལ་
 ཀང་འཐད་བསྐྱོམ། རང་གི་ཞེ་སྣང་གི་དག་མ་བཏུལ་ན་སྤྱིའི་དག་
 འདུལ་བར་དཀའ་ཞིང་། བན་གི་ཞེ་སྣང་སྐྱུལ་ན་སྤྱིའི་དག་ཐམས་
 ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་ཞི་བ་ཡིན། སྤྱིའི་དག་གཅིག་བཏུལ་ན། ཡང་

གཞན་གཅིག་འབྱུང་ཞིང་། གཉིས་བརྒྱལ་ན་ཡང་གཉིས་འབྱུང་བ་
 མོགས་མདོར་ན། ཟྱའི་དག་ཇི་ཅམ་བརྒྱལ་ཡང་ཐུལ་བའི་མཐའ་
 མེད། རང་རླུང་ལ་ཡོད་པའི་ཞེ་སྤང་འདི་བརྒྱལ་ན་ཟྱའི་དག་ཐམས་
 ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་ཞི་བ་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། སེམས་ཅན་མི་
 སྲུང་ནམ་མཁའ་བཞིན། །དེ་དག་གཞོམ་གྱིས་ཡོང་མི་ལང་། །ཁྱོད་པོའི་
 སེམས་འདི་གཅིག་བཅོམ་ན། །དག་དེ་ཐམས་ཅད་ཚོམས་དང་འདྲ། །
 ས་སྤྱིང་འདི་དག་ཀོས་གཡོག་ཏུ། །དེ་སྤྱིང་ཀོ་བས་ག་ལ་ལང་། །
 ལྷམ་མཐིལ་ཅམ་གྱི་ཀོ་བས་ནི། །ས་སྤྱིང་ཐམས་ཅད་གཡོགས་དང་
 འདྲ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་གཞོད་
 ཚོབས་ཆེས་ཆེ་བ་དེ་རང་གི་རླུང་ལ་ཡོད་པའི་ཞེ་སྤང་གི་དག་པོ་འདི་
 ཡིན། ཟྱའི་དག་སྲུ་ཞིག་གིས་ཀྱང་དམུལ་བའི་མེའི་ནང་ལ་འཕེན་
 པར་མི་བྱེད། རང་གི་རླུང་ལ་ཡོད་པའི་ཞེ་སྤང་གི་དག་པོ་འདིས་
 བསྐྱལ་པར་དམུལ་བའི་མེའི་ནང་ལ་བསྐྱེག་པར་བྱེད་པས། དེས་ན་
 ཟྱའི་དག་འདུལ་བའི་ཐབས་མི་བྱེད་པར་རང་གི་རླུང་ལ་ཡོད་པའི་
 ཞེ་སྤང་གི་དག་པོ་དེ་འདུལ་བའི་ཐབས་ལ་འབད་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ཐ་མར་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་བྱམས་པ་བསྐྱོན་
 པ་ནི། བཟང་སྤྱོད་ལས། བམ་མཁའི་མཐའ་ཐུག་གུར་པ་ཇི་ཅམ་
 པར། །སེམས་ཅན་མ་ལུས་མཐའ་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་
 པ་ལྟར་ནམ་མཁའ་ལ་མཐའ་མེད་པ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ལ་མཐའ་
 མེད། མཐའ་མེད་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདག་གི་ཕ་མར་
 མ་གུར་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད། ཕ་མ་ཡང་ལན་རེ་ཅམ་མ་ཡིན་པ་ལན་
 གངས་དུ་མར་བྱས། བྱས་རིས་ཀྱིས་ལུས་སོག་བྱིན་པ་དང་། སྤང་དོར་

བསྟན་པ་དང་། དཀའ་བ་སྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕན་པ་ཚད་མེད་པ་
བཏགས། མི་རྒྱུ་གཡང་གསུམ་ལས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་གཞོན་པ་
ལས་བསྐྱེད་པའི་དྲིན་ཅན་ཡིན་ཀྱང་ལས་ཉོན་གྱིས་སེམས་བསྐྱེད་པ་
ཤིང་སྐྱེ་ཤི་འཕྲོས་པས་ངོ་མ་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན། ད་ལྟ་ཅི་ཡང་མི་འོང་
བ་ལྟ་བུར་འཛིན་པ་ནི་མ་ལེགས། སྐྱིར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་པན་
ཚུན་འབྲེལ་བ་གང་ཡང་མེད་པ་ལྟ་བུར་བསམ་པ་ནི་མི་ལེགས། དེས་
ན་དེ་ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱས་ལ། ཤེས་པའི་རྗེས་སུ་
མའི་དྲིན་དྲན་ཞིང་། དེ་ལས་དྲིན་ལན་འཇལ་འདོད་ཀྱི་སྣོ་བསྐྱེད་
པ། དེ་བས་ན་དྲིན་ལན་འཇལ་འདོད་ཀྱི་སྣོ་བསྐྱེད་དེ་མ་ཟུན་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱ་དང་ལྡན་ན་ཞེས་བསམ་པ་
སོགས་སྐར་ལྟར་འདུན་པ་དང་འབྲེལ་བ། སེམས་བསྐྱེད་དང་འབྲེལ་
བ། སྣོན་ལམ་དང་འབྲེལ་བ་བསྐྱོམ་དགོས་གསུངས།

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཅེས་པ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བས་ཐམས་
ཅད་རྒྱས་གཅིག་ལ་སྐྱེད་ཏུ་སྐྱེ་བ་དཀའ་ན། དེས་འགའ་དམུལ་བ་
ནས་བཙུམས་ཏེ་རིགས་རྒྱལ་ལྡེ་ཚན་སོ་སོར་བཅད་ལ་དང་པོ་མ་
ཟུན་དམུལ་བ་པ་འདི་རྣམས་བདེ་བ་དང་ཞེས་སོགས་སྐར་ལྟར་
བསྐྱོམ་མོ། །དེ་བཞིན་རྒྱ་ཡི་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་བདེ་
བའི་རྒྱ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག །སོགས་རིགས་རྒྱལ་དེ་དག་སོ་སོར་
བཅད་ནས་རེ་རེ་ནས་བདེ་བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱ་དང་ལྡན་པར་
གྱུར་ཅིག །སོགས་འདུན་པ་དང་འབྲེལ་བ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་དང་
འབྲེལ་བ། སྣོན་ལམ་དང་འབྲེལ་བ་བསྐྱོམ་དགོས་གསུངས། དེ་ལྟར་
བསྐྱོམས་ཏེ་རིམ་གྱིས་སྣོ་སྐྱེད་སྣང་ན། ཤོམས་ན་སྤྲོ་བར་མི་འཕྱུར་བའི།

དངོས་དེ་གང་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་རིམ་བཞིན་གོམས་ནས་
མཐར་མཁའ་བྱུང་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བཙོས་མ་མ་ཡིན་
པའི་བྱམས་པ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །

བྱམས་པ་བསྐྱེམ་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བྱེ་
བ་བྲག་བྲིག་ཅེས་པ་ཏ་ཅང་གྲངས་མང་པོ་ཡིན། དེ་ཐམས་ཅད་ལ་
གདུགས་རྒྱལ་མཚན་དང་། ཉེར་སྤྱོད་ལྡ་ལ་སོགས་པ་མཚོན་པའི་
བྱེ་བྲག་དཔག་ཏུ་མེད་པས་བཀའ་སྟེ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ཉིན་རེ་
བཞིན་རྟག་པར་སྤུལ་བ་བས་སེམས་ཅན་གཅིག་ལ་བྱམས་པ་ཡུད་
ཅམ་ཞིག་བསྐྱེམས་པ་བསོད་ནམས་ཆེ་བར་ཟླ་བ་སྐྱོན་མེད་མདོ་ལས།
བྱེ་བ་བྲག་བྲིག་གཏམས་པའི་ཞིང་དག་ན། །མཚོན་པའི་རྣམ་པ་དཔག་
མེད་ངེ་སྟེད་པ། །དཀོན་མཚོག་རྣམས་ལ་ཉིན་རེ་རྟག་མཚོན་པས། །
བྱམས་པའི་སེམས་ལ་གྲངས་དང་ཆར་མི་པོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །
ཕན་ཡོན་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཅིད་སྤྱིར་ཞེ་ན། སྤྱིར་མ་ཐམས་
ཅད་རང་གི་སྤུ་ལ་བརྩེ་ཞིང་། དེའི་ནང་ནས་སྤུ་གཅིག་སྤུ་ཡོད་པའི་
མ་ཡིས་རང་གི་སྤུ་ལ་གཞན་དང་མི་འདྲ་བར་བརྩེ་བ་བཞིན་སངས་
རྒྱས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྤུ་གཅིག་པའི་མ་བཞིན་
སྤུགས་བརྩེ་བས་ན་སེམས་ཅན་ལ་བྱམས་པ་བསྐྱེམས་ན་སངས་རྒྱས་
རྣམས་སྤུགས་དབྱེས་པར་ལྷུང་བས། མཚོན་པ་སྤུལ་བ་ལས་ཀྱང་
བྱམས་པ་བསྐྱེམས་པ་ཕན་ཡོན་ཆེ་བར་གསུངས། དེ་ལྟར་བྱས་ཏེ།
བསྐྱེམ་བྱའི་དོན་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་སྐྱོ་འདོགས་བཅད་བཤད་བྱིན་ཏོ། །

དམིགས་རྒྱུ་ནི། སྤྱིར་ངག་ཚོས་རང་གི་བྲིད་ཡིག་དེ་ལྟར་
བྱས་ན། བསྐྱེམ་བྱའི་དོན་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་སྐྱོ་འདོགས་བཅད་

པ་ལས། བཅད་དོན་སྒྲིང་པོ་དྲིལ་ནས་ཉམས་སུ་སྤང་བ་རྒྱུར་རྒྱ་
མེད་པ། བྲིད་དངོས་གཞི་དེ་ཡང་སྐྱུར་གཅིག་སྐྱུར་བ་མ་གཏོགས་
དམིགས་བསལ་མེད་ཀྱང་། བྲིད་ཡིག་གཞན་ནས་ཁ་བསྐྱར་ན། སྐྱུར་
བ་སྐྱབས་སུ་འགོ་ཞིང་གསོལ་བ་གདབ། །དངོས་གཞི་རང་རང་
དམིགས་པ་ཉམས་སུ་སྤངས། །རྗེས་ནི་དགེ་རྩལ་ལྡོག་ཞིང་དྲན་ཤེས་
བསྟེན། །ཞེས་པ་དེ་དམིགས་སུ་ཚང་མ་ལ་སྐྱུར་ཏེ། དང་པོ་སྐྱུར་བ་
སྐྱབས་འགོ་གསོལ་འདེབས་ལས། སྐྱབས་འགོ་ནི་སྤར་བྱས་པ་བཞིན་
དང་། གསོལ་བ་གདབ་པ། སྤར་དང་དཀོན་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་
པ་གསུམ་ལ་བདག་སྲུག་འཆའ་ཞིང་སྐྱབས་སུ་མཆོའོ། །ཞེས་བརྗོད།
དམིགས་པ་སྤང་མ་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དྲན་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་
རྣམས་ཀྱང་ཡུད་ཅེས་བྱས།

དེ་ནས་དངོས་གཞི་སྣལ་བསམ་བསྐྱེད་པ་ཉམས་ཀྱི་སྤང་
བའི་བྲིད་ལ། དང་པོ་གཞན་ལ་ཕན་བར་འདོད་པས་བྱམས་པ་
བསྐྱོམ་པ་ཡིན་པས། དེ་ལ་དང་པོ་སྐྱེ་བར་སྤྲོ་བ་གཉེན་ལ་བསྐྱོམ། བར་
རྒྱ་སྐྱེ་བར་དཀའ་བ་དག་ལ་བསྐྱོམ། མཐའ་མར་སེམས་ཅན་ཀུན་
ལ་བྱམས་པ་བསྐྱོམ་པ་གསུམ། དེའི་དང་པོ་སྐྱེ་བར་སྤྲོ་བ་གཉེན་ལ་
བསྐྱོམ་པ་དང་། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་མ་ལ་བསྐྱོམ་པ་ལ། མར་བསམ་
པ། དྲིན་དྲན་པ། དྲིན་ལན་འཇལ་འདོད་བསམ་པ་གསུམ་ལས། དང་
པོ་རང་གི་རྩལ་བའི་མ་དེ་ཤི་གསོན་རི་ལྟར་ཡང་། བཞིན་ལག་ཁ་དོག
།རྣམ་འགྱུར་ལ་སོགས་པ་རི་ལྟར་ཡོད་པ་གསལ་བར་སྤྲོ་བསྐྱོམས་པ་
བཞིན་རང་གི་མདུན་རྒྱ་བསྐྱོམ། དེས་རང་ཉིད་རྒྱུད་རྒྱུད་སྐབས་སུ་
བྱམས་པའི་རྣམ་འགྱུར་རི་ལྟར་བསྐྱེད་པ་སོགས་ཡིད་ལ་གཅགས་

པའི་སྐོ་ནས། གྱི་མ་ཞེས་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་ཚོག་སྐོས་པས་མགོ་བསྐྱེལ་
 བྱས། འདི་བདག་ལ་ཤིན་ཏུ་གདུངས་ཤིང་སྟོང་ཉེ་བའི་དྲིན་ཚེན་
 གྱི་མ་ཡིན། འདིས་བདག་ལ་དང་པོར་གཅེས་པའི་ལྷུས་བྱིན། བར་
 ཏུ་གཅེས་པའི་སྐོག་བྱིན། ཐ་མར་གཅེས་པའི་ཟས་ལོར་ལོངས་སྐྱོད་
 ཐམས་ཅད་ལོངས་པ་མེད་པར་བྱིན། ལྷང་དོར་གྱི་གནས་མ་མཐོང་
 བ་མཐོང་ཏུ་བརྟུག། ཁ་ཤོ་བ་ལ་ཤོ་ཏུ་བརྟུག། ཁ་ཤེས་པ་ཤེས་སྐྱུ་
 བརྟུག། ཁ་ཐོབ་པ་ཐོབ་ཏུ་བརྟུག། ཁི་མཉམ་པ་མཉམ་ཏུ་བརྟུག། །
 མི་མཚུངས་པ་མཚུངས་སྐྱུ་བརྟུག་པ་སོགས་གོང་ཏུ་ལྷུས་པ་རྣམས་
 དང་། གཞན་ཡང་དྲིན་གང་ཡོད་ཐམས་ཅད་དུན་པར་བྱས་ལ་དྲིན་
 ཚེན་གྱི་མ་ཡིན་སྟེན་ཏུ་ཡང་ནས་ཡང་ཏུ་དྲག་ཏུ་བསམ།

མདོར་ན་རང་གིས་བྱུང་ན་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱང་
 བྱར་ཡོད་པ་འདི་མ་སྟོང་ཏུ་སྐྱུག་པ་འདི་ཁོ་ནའི་དྲིན་ཡིན། མ་འདིའི་
 ད་རེས་གྱི་དྲིན་ཅམ་ཏུ་མ་ཟད་ཚོར་བས་མང་པོའི་མ་བྱས། བྱས་རེས་
 གྱིས་ད་ལན་འདི་ལྟ་བུའི་ཕན་པ་ཚད་མེད་པ་བཏགས་ཤིང་གཞོད་
 པ་ཏུ་མ་ལས་བསྐྱབས་པའི་དྲིན་ཅན་ཡིན། འདི་ལ་བདག་གིས་དྲིན་
 ལ་ལན་ཏུ་ཚེ་བ་ཞིག་འཇལ་མ་ཐུབ་ན་བདག་ལས་ཐབས་སྐྱོ་བ་དང་
 བདག་ལས་ཐ་ཚད་པ་མི་འོང་བས་ན། འདི་ལ་དྲིན་ལན་ཏུ་དྲིན་དང་།
 ཕན་ལན་ཏུ་ཕན་ཞིག་བཏགས་དགོས་བསམ། མ་ལ་གང་གིས་ཕན་
 བ། འཕྲལ་ཏུ་ལྷུས་སེམས་བདེ་བ་དང་། བརྟུང་ནས་བདེ་བའི་རྒྱ་དགེ་
 བ་དང་ལྷན་ན་ཕན་པར་འདུག་ན་ཡང་། ད་ལྟ་ནི་བདེ་སྦྱིད་ཐམས་
 ཅད་དང་བལ། བདེ་སྦྱིད་ཀྱི་རྒྱ་དགེ་བ་ལ་རྒྱབ་གྱིས་སྦྱོགས་ནས་
 འདུག། འདི་འཕྲལ་ཏུ་བདེ་ཞིང་སྦྱིད་པ་དང་། ལྷགས་བདེ་ཞིང་སྦྱིད་

པའི་རྒྱུ། དགེ་བ་ལྡན་པ་ཞིག་བྱང་ན་བདག་ལ་ཅི་མ་རུང་སྟམ་པའི་
སྒྲིང་ཐག་པ་ནས་ཡང་དང་ཡང་རུ་བསམ། བདག་གི་མ་འདི་བདེ་བ་
དང་བདེ་བའི་རྒྱུ་དགེ་བ་དང་ལྡན་ན་ཅི་མ་རུང་སྟམ་པ་འདུན་པ་
དང་འབྲེལ་བ། བདག་གི་མ་འདི་བདེ་བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱུ་དགེ་བ་ལ་
དཔོན་པར་བྱའོ་སྟམ་པ་སེམས་བསྐྱེད་དང་འབྲེལ་བ། བདག་གི་མ་
འདི་བདེ་བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱུ་དགེ་བ་དང་ལྡན་པར་གུར་ཅིག་སྟམ་
པ་སྟོན་ལམ་དང་འབྲེལ་བ། འདུན་སེམས་སྟོན་ལམ་གསུམ་པོ་འཆུན་
གང་ཆེ། གང་ཞིག་རང་ཉིད་ཀྱི་སྟོར་བབས་ས། གང་བསྟོན་པར་བདེ་
བ། གང་སླ་བ་ཡོད་ན་དེ་ལ་ཚེ་གཅིག་ཏུ་ཕྱིག་གིར་བཞག།

མཐར་བདག་གི་མ་འདི་བདེ་བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱུ་དང་
ལྡན་པ་ལ་འཕོད་འདོད་ཀྱི་སྟོ་ཡོད་ན་ཡང་དེའི་ལུས་པ་ད་ལྟ་
བདག་ལ་མི་འདུག་པས་ཏེ། རང་རེ་རྣམས་ལས་དང་ཉོན་མོངས་
པའི་འཆིང་བ་ཀུན་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པས་ཐབས་དང་ལུས་
པ་མེད། དེས་ན་མ་ལག་ཞ་མའི་བྱ་རྒྱས་འབྱེད་བ་ར་མདའ་གཞན་
ལ་འཕོད་པ་བཞིན་ཏེ། དཔེར་ན་མ་ལག་པ་མེད་པ་ཞིག་གི་བྱ་རྒྱས་
ཁྱེད་ན། མ་རང་ཉིད་ལག་པ་ཞ་བས་སྟོབ་ཐབས་མེད་པས། མི་
གཞན་ལ་བྱ་རྒྱབས་པའི་རོགས་བཙའ་ནས་འཕོད་དཔོས། དེ་ལྟར་
རུ་རང་ཅག་གུང་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་བཅིངས་ནས་ཡོད་
པས་སླ་མ་དང་དཀོན་མཆོག་ལ་སྒྲིང་ནས་གསོལ་བ་གདབ་དཔོས།
བདག་གི་མ་འདི་བདེ་བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱུ་དགེ་བ་དང་ལྡན་པར་
ཅི་ནས་གུང་ཡོང་བར་ཤོག་ཅེས་སླ་མ་དང་དཀོན་མཆོག་ལ་སྒྲིང་
ཁོང་རུས་པའི་གཏིང་ནས་མིག་ནས་མཆི་མ་འཕྲུག། །ལུས་ཀྱི་བ་སྟུ་

གཡོ་བ་ལ་སོགས་པ་སྣང་བ་མ་བྱུང་གི་བར་དུ་གསུང་བའི་སྐད་
 གྱིས་གསོལ་བ་བཏབ། བདག་གི་དྲིན་ཆེན་གྱི་མ་འདི་བདེ་བ་དང་།
 རྐྱིད་པ། ལུག་སུམ་ཚོགས་པ། དགོ་བ་ལ་སྦྱོང་བ་བྱུང་ན་སྟམ་དུ་ཤ་
 ལ་བབས། རུས་པ་ལ་སྤྱད་གི་བར་དུ་བསྐྱོམ། ཉམས་བྱུང་ན་ཉམས་
 ལྷ་མི་བསྐྱེལ། དེ་དང་གཉེན་གཞན་བསྐྱེ་གསུངས་པས། དེ་བཞིན་
 དུ་ཚ་བའི་ཕ་ལ་ཡང་འདི་བདག་གི་དྲིན་ཆེན་གྱི་ཕ་ཡིན། འདིས་མ་
 བཞིན་མངལ་དུ་མ་བཟུང་བ་དང་འོ་མ་མ་སྤྱད་པ་ཅམ་མ་གཏོགས་
 མ་དང་བྱུང་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་དྲིན་གྱིས་བསྐྱུངས། འདི་
 ཅམ་དུ་མ་ཟད་ཚོ་རབས་གཞན་དུ་ཡང་ཕ་མ་གྲངས་མེད་བྱས་
 བས་ད་ལྟ་བཞིན་དུ་བདེ་དགོ་མང་པོ་བྱིན་པའི་དྲིན་ཅན་ཡིན་
 ལྟམ་དུ་ཡང་སྤྲོ་མ་བཞིན་བསམ། དེ་བཞིན་གཉེན་ཉེ་འབྲེལ་གཞན་
 དང་། ཡུལ་མི་བྱིས་མཚོས་ལ་སོགས་པ་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཐམས་
 ཅད་ལ། ད་ལྟ་དངོས་སུ་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་དང་། བརྒྱད་ནས་ཕ་
 མ་བྱས་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་དྲིན་ཐམས་ཅད་དུན་པའི་སྐོ་ནས་བྱམས་
 པ་བསྐྱོམ། དེ་བཞིན་དུ་རང་ལ་གཞོན་པར་བྱེད་པའི་དགའ་དང་
 བགོགས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ལ་ཡང་བདག་གི་ཚོ་རབས་མང་པོའི་
 དྲིན་ཅན་གྱི་ཕ་མ་ཡིན། འདི་ལ་བདག་གིས་དྲིན་ལན་དུ་དྲིན་མ་
 འངལ། ཕན་ལན་དུ་ཕན་མ་བཏགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐོན་གྱི་ལན་
 ཆགས་སུ་ལོན་འདེད་པ་ལ་རང་གིས་དགའ་འདྲེར་མཚོང་བ་ཡིན། ད་
 ལྟ་ཡང་དགའ་སྣང་བ་འདིས་རང་ལ་དགོ་བའི་ཚོས་དང་མི་མཐུན་
 པའི་སྦྱོང་བ་སྣ་ཚོགས་བྱེད་པ་ལ་སྦྱོན་འདོན་པའི་གྲོགས་བྱེད།
 འདྲེར་སྣང་བ་འདི་ཡིས་སྐོ་གསུམ་དགོ་བའི་ལས་ལ་བསྐྱེལ་བའི་

ཕྱོགས་བྱེད། དངོས་དང་བརྒྱད་པའི་སློབ་ནས་ཕན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་
བཏགས་པའི་དྲིན་ཆེན་ཡིན་སྟེ་ནས་ཡང་ཡང་བསམ།

དེ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་དག་ལ་བྱམས་པ་བསྐྱོམ་པ་འདི་སྤྱིར་
དཀའ་བས། དེས་ན་བྱམས་པ་སྐྱེ་བའི་ཚབ་ཏུ་ཁོང་ཁོ་སྐྱེ་བར་གྱུར་ན།
བྱམས་པ་བསྐྱོམ་པ་འདི་རང་ཉིད་བྱང་ཚུབ་སྐྱབ་པའི་ཐབས་འབའ་
ཞིག་ཡིན། བྱམས་པ་བསྐྱོམས་པས་དག་ལ་རི་ཚམ་ཕན་པ་མ་ཤེས་
ཀྱང་། ད་ལྟའི་རང་གི་ལུས་སེམས་ཀྱི་རླུག་བསྐྱེད་སྤྱོད་མོ་གཅིག་ཀྱང་
བཟོད་མ་ཐུབ་ན། སྤྱི་མ་རན་སོང་གི་རླུག་བསྐྱེད་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་
པ་རི་ལྟར་བྱས་ནས་བཟོད་ཐུབ། རང་རེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་ཁས་འཆེ་
བ་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་གཞན་དོན་སྤྱིར་ལེན་པ་ཡིན་པས། དེར་ཁས་
འཆེ་བཞིན་ཏུ། དོན་ཏུ་གཞོད་བྱེད་དེ་ལྟ་བུ་ཡང་བསྐྱེད་མ་ཐུབ་ཅིང་།
བྱམས་པ་ཡུད་ཚམ་ཞིག་ཀྱང་བསྐྱོམ་མ་ཐུབ་ན་དེ་ལས་ཐབས་སྐྱོ་བ་
ཞིག་དང་། དེ་ལས་སྤྱན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་སྐྱོམ་པ་ཞིག་མེད། སྤྱི་
མ་ཐར་རུས་མེད་པའི་རན་སོང་གི་གཡང་སར་སྤྱང་དེས་ཀྱི་ལས་
གསོག་ཅིང་། རང་ལ་གཞོད་པ་བརྒྱལ་བས་དག་ལ་གཞོད་པ་འཕྱོལ་
བར་འཕྱར་རམ་ཅི་སྟེ་མ་ཏུ་བསམ་ནས། རང་གིས་རང་ལ་ཞེ་སྤེལ་
བཏབ་ཅིང་བསྐྱོམ། དེ་ལྟར་རིམ་བཞིན་དག་ལ་བྱམས་པ་བསྐྱོམ་མོ།

མཐའ་མ་རིགས་རྒྱག་གི་སེམས་ཅན་དམུལ་བ། ཡི་དྲུགས།
རུད་འགྲོ། ལྷ། ལྷ་མ་ཡིན། མི་བཅས་སྤེ་ཚོན་སོ་སོར་བཅད་ནས་ཡིད་
ཡུལ་ཏུ་བྱས་ཏེ། བདག་ཐོག་མ་མེད་པའི་སྐྱེ་བ་ནས་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་
ཏུ་མཐོ་རིས་དང་རན་སོང་གི་སྐྱེ་གནས་ལ་སོགས་པར་ཡང་ནས་
ཡང་ཏུ་འབྱམས་འབྱམས་པ་ལས། ས་སྤྱོད་འདིར་སྐྱེ་བ་མ་བླངས་

པ་ཞིག་དང་། སེམས་ཅན་འདི་ཡི་མངལ་ལ་མ་ཉལ་བ་ཞིག་གཏན་
ནས་མེད། སེམས་ཅན་དུ་གཏོགས་ཚད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་མ་བྱས་
པ་གཅིག་ཀྱང་མེད། དེ་ཡང་ལན་རེ་ཅམ་དང་གཉིས་ཅམ་མ་ཡིན་པ་
ལན་མང་པོ་བྱས་ཤིང་། བྱས་རེས་བཞིན་དུ་དང་པོ་ལྷུས་བསྐྱེད། ཟས་
ཕྱིན། རོར་ཕྱིན། གཞོད་པ་བསལ་བ་སོགས་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་
པན་བཏགས་པའི་དྲིན་ཆེན་ཤ་སྟག་ཡིན་སྟམ་དུ་བསམ་པ་སོགས་
སྤར་བཞིན་བྱས་ལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་པ་བཅོས་མ་
མ་ཡིན་པ་མ་སྐྱེས་ཀྱི་བར་དུ་བསྐྱོམ་དགོས་གསུངས།

དེ་ལྟ་བུར་རིམ་བཞིན་བསྐྱོམ་པས། མཐའ་མ་པ་རོལ་
པོས་ཚོག་ངན་པ་གང་འདྲ་བརྗོད་པ་དང་། བསམ་པ་ངན་པ་དང་
སྦྱོར་བ་རྩལ་པོ་གང་འདྲ་ཞིག་བྱས་ན་ཡང་། རང་གི་བྱམས་པ་
དང་སྡིང་རྗེ་ལ་མི་གཞོད་པའི་ཐོག་ལ་ད་དུང་རི་ཅམ་གཞོད་པ་
བྱས་པ་དེ་ལ་དེ་ཅམ་གྱིས་བཟོད་པ་འཕེལ་བ་དང་། རང་གི་རྗེད་
ཀྱི་བྱམས་པ་དེ་ཅམ་འཕེལ་བྱབ་པ་བྱུང་བ་ཡིན་ན་བྱམས་པའི་
ཉམས་མཚན་ཉིད་པ་རྗེད་ལ་སྐྱེས་ཤིང་། རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་ཉིང་
དེ་འཛིན་ལ་ཉམས་ཀྱི་སྤང་བ་ཞེས་པའི་ཉམས་ཀྱི་སྤང་བ་དེ་སྐྱེས་
པ་ཡིན། དེ་འདྲ་མ་སྐྱེས་ཀྱི་བར་དུ་བསྐྱོམ་དགོས་གསུངས། དེ་ནས་
ཐུན་མཚམས་རྣམས་སུ་ཡང་སེམས་ཅན་དུ་གཏོགས་པ་སུ་འདྲ་
ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་ཁོང་ཁྱོད་སྤངས་ལ། མས་བྱ་ལ་བྱམས་པ་བཞིན་
བྱམས་པ་དང་། འཇིགས་པས་ཉེན་པ་རྣམས་ལ་མི་འཇིགས་པའི་
སྐྱེན་པ་དང་། རྒྱུ་བསྐྱབ་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱོགས་བྱ། ཐོངས་
ཤིང་སྦྱོ་བ་དང་། བད་ཀྱིས་མནར་བ་སོགས་མགོན་མེད་པ་དང་

སྐྱབས་མེད་པ་དེ་དག་ལ་བྱས་ཤོས་གནས་མལ་ལ་སོགས་པས་
པན་གདགས། འཇམ་ཞིང་མཉེན་པའི་གཏམ་གྱིས་དབུགས་སྐྱུང་
བ་ཞེས་སྟན་པའི་གཏམ་བཟོད་པ། ཐ་ན་དུང་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་སུ་
གཏོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣ་བ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་བཟོད་པ་དང་།
གཟུངས་སྐྱགས་སྐྱོགས་པ་ལ་སོགས་པ་གང་ལྟར་ཡང་པན་བདེ་སྐྱབ་
པའི་བསམ་པ་རྒྱན་མ་ཚད་པར་བསྟེན་པར་བྱ། ཅིའི་སྒྲིང་ཞེན། ཐེག་
པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཡིན། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་
སེམས་དེ་སྒྲིང་རྗེ་ལས་སྐྱེ་ཞིང་། སྒྲིང་རྗེ་དེ་ཡང་བྱམས་པ་ལས་སྐྱེ་
བས་ཚོས་ཀྱི་རྩ་བ་བྱམས་པ་ཡིན་པས། བྱམས་པ་ཚད་མེད་སྐྱེས་ན་
སྒྲིང་རྗེ་སྐྱེ་སྲ་བ་ཡིན། དེས་ན་བྱམས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཉིད་ལ་ནན་
ཏན་ཆེན་པོའི་སྐོ་ནས་བསྐྱབ་པར་བྱ་དགོས་གསུངས།

སྒྲིབ་རྒྱུ་བསྐྱོན་པ།

ཡིད་འབྱུང་སྐྱེ་བ་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བྲིད། བཙུག་འགྲུལ་ཚོམ་
 པ་དལ་འབྱོར་རྙིང་དཀའི་བྲིད། ལྷན་དོར་སྟོན་པ་དཀའ་ནག་ལས་
 འབྲས་བྲིད་དེ། འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་། དལ་འབྱོར་རྙིང་
 དཀའ་དང་འཆི་བ་མི་ཉུག་པ། ལས་རྒྱ་འབྲས་དང་བཅས་པ་དེ་དག་
 གྲུབ་ཟིན་ཏེ། བྲིད་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱོན་སྐྱོ་ཚོས་ལ་བསྐྱུལ་ནས། ཚོས་
 ཀྱི་ཉམས་ལེན་དངོས་བྱེད་པ་ལ་ཡང་། ལམ་ཀྱི་འཁྲུལ་བ་ཞི་བར་བྱིན་
 ཀྱིས་རྫོབས། །ཞེས་ལམ་མ་འཁྲུལ་བ་ཞེས་དགོས། ཉན་རང་གི་ས་ལ་
 བཤོད་པ་ཡིན་ན་ལམ་འཁྲུལ་བ་ཡིན་ཞིང་། ལམ་མ་འཁྲུལ་བ་དེ་ཐེག་
 པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ཡིན།

གཉེས་པ་སྟག་བསམ་བསྐྱེད་པ་ཉམས་ཀྱི་སྣང་བའི་བྲིད། དེ་
 ལ་རྣམས་འབྱོར་དབང་སྐྱུག་གི་གཞུང་དོ་རྗེ་ཚོག་རྐང་དུ། རྣམས་འབྱོར་
 པ་ལ་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་ཉམས་ཀྱི་སྣང་བ་ཞེས་གསུངས་པས། དེ་ལ་
 ཡང་སྐྱུག་མོང་བའི་རྣམས་འབྱོར་པ་ལ་སྐྱུག་མོང་གི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་
 སྐྱུག་མོང་གི་ཉམས་ཀྱི་སྣང་བ་ཞེས་གསུངས་པས། སྐྱུག་མོང་བའི་རྣམས་
 འབྱོར་པ་ཞེས་པ་ས་རོལ་སྐྱིན་པ་དང་སྐྱུག་མོང་བའི་ལམ་ཙམ་
 ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གང་ཟག་ཡིན། སྐྱུག་མོང་གི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ནི།
 སར་སྐྱིན་ཐེག་པ་དང་སྐྱུག་མོང་བ་བྱམས་སྒྲིབ་རྒྱུ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་
 ཡིན། སྐྱུག་མོང་བའི་ཉམས་ཀྱི་སྣང་བ་ནི། བྱམས་སྒྲིབ་རྒྱུ་བྱང་ཚུབ་

ཀྱི་སེམས་བསྐྱེལ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གཅེས་འཛིན་གྱི་སློང་དོར་ནས།
མཁའ་ཁྲབ་རིགས་དུག་གིས་བསྐྱུས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
ཕན་བདེ་བསྐྱབ་པར་འདོད་པའི་སློབ་ཚཱ་མིན་སྒྲིལ་པ་དེ་ཡིན། ཐེག་
པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཡིན་ཞིང་། བྱང་ཚུབ་
ཀྱི་སེམས་དེ་ཡང་རྩ་བ་སྒྲིང་རྗེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲེ། དེ་ཡང་བྱམས་པ་
ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲེ་བས། དེར་བརྟེན་དང་པོ་གཞན་ལ་ཕན་པར་འདོད་
པའི་བྱམས་པ་བསྐྱོམ། གཞན་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་བསལ་འདོད་སྒྲིང་རྗེ་
བསྐྱོམ། གཞན་སྲིར་སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་བྱང་སེམས་བསྐྱེལ་ཞེས་
བྱམས་སྒྲིང་རྗེ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་རིམ་པ་བཞིན་ཏུ་བསྐྱོམ་དགོས་
པས་བྱམས་པའི་བྲིད་ཀྱི་སློང་པོར་ཏུ་ལྷུས་ཟིན་ཏོ།།

གཉེས་པ་གཞན་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་བསལ་འདོད་སྒྲིང་རྗེ་
བསྐྱོམ་པ་ལ། སྒྲིང་རྗེ་ནི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་ཞིང་། ཕན་ཡོན་ཡང་
བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན། ཕན་ཡོན་རྗེ་སྣ་ཏུ་ཡོད་ཅེ་
ན། ཚོས་ཡང་དག་པ་སྐྱུང་པའི་མདོ་ལས། སྐྱུན་རས་གཟིགས་གྱིས་
བཙོམ་ལྡན་འདས་ལ་གསོལ་བ། སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་
གང་ཟག་དེས་ཚོས་མང་པོ་ལ་བསྐྱབ་མི་དགོས་པར། ཚོས་གཅིག་
ལ་བསྐྱབ་དགོས། ཚོས་གཅིག་པོ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་
པོ་ཡིན། ཅིའི་སྲིར་ཞེ་ན། དཔེར་ན། སྒྲོང་འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བའི་རྒྱལ་
པོའི་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་རྩེབས་སྒྲོང་དང་ལྡན་པ་དེ་གང་ཏུ་ཡོད་
པ་དེར། དེའི་ཡན་ལག་དམག་ལ་སོགས་པ་དཔུང་གི་ཚོགས་ཐམས་
ཅད་རང་གི་རང་གིས་འབྱུང་བ། དཔེར་ན། གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་ཤར་
ལུས་འཕགས་ཏུ་ཡོད་ན། དཔུང་གི་ཚོགས་དེར་འབྱུང་བ། དེ་བཞིན་

སྒྲིབ་འཇམ་སྤྱི་སྤྱི་ལ་ཡོད་ན་དཔུང་གི་ཚོགས་དེར་འབྱུང་བ། དེ་ལྟར་
 གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་གང་དུ་ཡོད་པ་དེར་དཔུང་གི་ཚོགས་ཐམས་
 ཅད་ཀྱང་དེར་མཆིས་པར་འབྱུང་བ་བཞིན་སྒྲིབ་རྒྱུ་ཆེ་ཆེན་པོ་དེ་གང་
 དུ་ཡོད་པ་དེར་སངས་རྒྱལ་གྱིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་
 འབྱུང་བ་ཡིན་གསུངས། དེས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ཐམས་ཅད་
 གྱི་རྩ་བ་སྒྲིབ་རྒྱུ་ཆེ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། དཔལ་ལྷན་རྒྱུ་བ་ཀླུ་ལས་པས། གང་
 ལྟར་བཅེ་ཉིད་རྒྱལ་བའི་ལོ་ཉོག་སྤྱི་ཚོགས་འདིའི། །ས་པོན་དང་ནི་
 སྤེལ་ལ་རྩ་འདྲ་ཡུན་རིང་དུ། །ལོངས་སྤྱོད་གནས་ལ་སྒྲིབ་པ་ལྟ་བུར་
 འདོད་ལྱུང་པ། །དེ་ལྟར་བདག་གིས་ཐོག་མར་སྒྲིབ་རྒྱུ་བསྐྱོད་པར་
 བསྒྲི། །ཞེས་གསུངས་ཏེ་སྒྲིབ་རྒྱུ་དེ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་གཤམ་
 ཆེ་བ་སྐྱོར་མང་པོ་གསུངས་པ་ཡིན།

དེ་འདྲའི་ཕན་ཡོན་དང་ལྷན་པའི་སྒྲིབ་རྒྱུ་དེ་ལ་དབྱེ་ན་
 རི་ཅམ་ཡོད་ཅེ་ན། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲིབ་རྒྱུ་ཐོགས་ཏེ།
 ཚོས་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲིབ་རྒྱུ་ དམིགས་པ་མེད་པའི་སྒྲིབ་རྒྱུ་གསུམ་
 ལས། སྒྲིབ་རྒྱུ་ཆེ་གསུམ་པོར་འགྲེལ་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་ཡོད་ནའང་ལམ་
 འབྲས་ཀྱི་བྱིད་ཡིག་ཉིད་པ། རྒྱུ་བཅུ་ཆེན་པོ་ཀླུ་ལས་པ་རྒྱལ་མཚན་
 གྱི་གསུང་རྩ་ལྷགས་མ་ཞེས་པ་ལས། ཡུལ་སེམས་ཅན་སྤྱི་བསྐྱེད་
 གྱིས་ཉེན་པ་རྣམས་ལ་སྤྱི་བསྐྱེད་དང་སྤྱི་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དང་བུལ་
 བར་ལྱུང་ཅིག་སྤྱི་བསྐྱེད་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲིབ་རྒྱུ་དང་།
 སྤྱི་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་འདྲ་མ་རིག་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པས་མ་རིག་པ་
 དང་བུལ་བར་འདོད་པ་ཚོས་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲིབ་རྒྱུ་དང་། སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ལོ་ལོ་ཉིད་གྱིས་ཡང་དག་པར་མ་ཀྱུ་བ་པ་ཡིན་ཀྱང་

སེམས་ཅན་འཛིན་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་དམིགས་པ་མེད་པའི་
 སྒྲིང་རྗེ་བསྐྱེམ་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས། མདོར་ན་སྒྲིང་རྗེ་གསུམ་པོ་
 དེ་རི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། རྟུག་བསྐྱེལ་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སྐྱོབ་པ།
 སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོའོ། །ཞེས་དམིགས་ཡུལ་རྟུག་བསྐྱེལ་གྱིས་མཉམ་བའི་
 སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས། རྣམ་པ་རྟུག་བསྐྱེལ་དེ་དང་དེའི་རྒྱ་མི་
 དགེ་བ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་སྐོ་དེ་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་
 སྒྲིང་རྗེ། སེམས་ཅན་རྣམས་རྟུག་བསྐྱེལ་བཟོད་བྲགས་མེད་པ་ཚྭ་
 བའི་རྒྱ་རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རྩ་བ་མ་རིག་པ་ཁོ་ན་ལས་འབྱུང་
 བ་ཡིན་པས། མ་ཟུན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྟུག་བསྐྱེལ་དང་རྟུག་
 བསྐྱེལ་གྱི་རྒྱ་མི་དགེ་བའི་རྩ་བ་མ་རིག་པ་དང་བྲལ་བ་ཞིག་བྱུང་ན་
 རྣམ་པ་ཚོས་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲིང་རྗེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་
 པར་སྐྱོས་བྲལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ནའང་། དེ་མ་རྟོགས་
 པར་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་འཛིན་གྱི་རྟོག་པས་བསྐྱད་ནས་མི་བདེན་
 པ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པ་ཤོགས་འབྲུལ་སྣང་གིས་ངན་སོང་གསུམ་
 ལ་ཤོགས་པའི་གནས་སུ་རྟུག་བསྐྱེལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཚྭ་དགོས་པ་
 དེ་རྣམས་གྱིས་སྐྱོས་པ་བྲལ་བའི་ཚོས་ཉིད་རྟོགས་ན་ཅི་མ་རྩུང་སྣམ་
 པ་དང་། རྟུག་བསྐྱེལ་གྱི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་ལས་ཀྱོལ་ན་ཅི་མ་རྩུང་
 རྣམ་པ་དེ་ལ་དམིགས་པ་མེད་པའི་སྒྲིང་རྗེ་ཞེས་བྱ།

མང་སོས་ལྷ་རྒྱུབ་རྒྱ་མཚོའི་བྲིད་ཡིག་ལས། སྒྲིང་རྗེ་གསུམ་
 པོ་དེ་བསྐྱེམ་པའི་ཡུལ་སེམས་ཅན་ཐ་དད་གསུམ་མེད་ཅིང་། སྐྱོམ་
 པར་བྱེད་པ་པོ་དང་། བསྐྱེམ་བྱའི་སྒྲིང་རྗེའི་སྐོ་ཡི་རྣམ་པ་ལ་བྱུང་
 པར་ཡོད་གསུངས། བྱུང་པར་རི་ལྟར་ཞེ་ན། ཤོང་ཏུ་བཤད་པ་བཞིན།

སྐྱོན་མཁམ་གང་བཅས་སྤྲུང་བ་ལྟར་བས་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་མཚན་བའི་
 སེམས་ཅན་ཞིག་ལ་དམིགས་ནས་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་བུལ་བར་འདོད་
 པའི་སྐོ་དེ་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲིང་རྗེ་ཡིན། སྒྲིང་རྗེ་འདི་
 ཅམ་ཞིག་ནི་སྤྱི་རོལ་ལྷ་སྟེགས་པ་ལའང་ཡོད་སྟེ། ཡང་སྐྱོན་པའི་
 གང་བཅས་དེས་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྷ་བས་ཟིན་པར་བྱས་ཏེ།
 དུལ་སེམས་ཅན་དེ་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚ་བ་མ་རིག་
 པ་དང་བུལ་བར་འདོད་པའི་སྐོ་ཚོས་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲིང་རྗེ། དེའི་
 སྐབས་ཀྱི་མ་རིག་པ་ནི་ཚོས་ཀྱི་གཤམ་པས། གཏི་ལྷག་ཉེས་པའི་ཚ་
 བ་སྟེ། །དེ་ཡང་སེམས་ཅན་འཛིན་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་བདག་
 འཛིན་ལ་དམོངས་པར་སྤང་བས། སྒྲིང་རྗེ་དེ་ཅམ་ཞིག་ཐེག་དམན་
 ལའང་ཡོད་གསུངས། སྐྱོན་པ་པོས་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་
 མ་གྲུབ་པ་ཤེས་པའི་ལྷ་བས་ཟིན་པར་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་སྤྲུག་
 བསྐྱེད་དང་བུལ་བར་འདོད་པའི་སྐོ་དམིགས་པ་མེད་པའི་སྒྲིང་རྗེ་
 ཡིན། དེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལྷན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྒྲིང་རྗེ་ཡིན། སྒྲིང་
 རྗེ་འདིས་ཟིན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་སྟོང་ཉིད་སྒྲིང་རྗེ་སྒྲིང་པོ་
 ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཞེས་པ་དེ་ཡིན་གསུངས།

ཁྱིད་ཡིག་འདི་བཞིན་བྱས་ན། དང་པོ་སེམས་ཅན་ལ་
 དམིགས་པའི་སྒྲིང་རྗེ་ནི། དམིགས་པ་ལྷན་ན་ཚོས་གསུང་བ་དང་།
 སེམས་ཀྱི་འདོད་པ་མ་འགྲུབ་པ། རེ་བའི་འབྲས་བུ་མ་གྲུབ་པ། མི་
 འདོད་པ་ཐོག་ཏུ་བབ་པ་སོགས་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་མཚན་བའི་སྤྲུག་
 བསྐྱེད་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་སྤྲུག་བསྐྱེད་
 དང་བུལ་བར་འདོད་པ་སྟེ། དེ་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲིང་རྗེ་

ཡིན། ལྷག་བསྐལ་ནི་ལྷས་སེམས་གདུང་བས་ཉམ་ཐག་པ་དང་། ལྷག་
བསྐལ་གྱི་རྒྱ་ནི་སྣོ་གསུམ་མི་དགེ་བའི་ལས་བསྐྱབ་པ་ལ་བྱའོ། །ཤོང་
ཏུ་བཤད་པ་བཞིན་མི་དགེ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་བསྐལ་ཐམས་
ཅད་འབྱུང་བས། ལྷས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་མི་དགེ་བའི་ལས་ནི་ལྷག་
བསྐལ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ཞིང་། དེས་ན་འབྲས་བུ་ལྷག་བསྐལ་དང་དེའི་
རྒྱ་མི་དགེ་བ་བརྟེན་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་སྣོ་ནི་སེམས་ཅན་ལ་
དམིགས་པའི་སྒྲིང་རྗེའོ། །

བསྐྱོམ་པའི་རྩུལ་ནི། དེ་སྐྱོམ་པའི་སྐབས་སུ་རྗེ་ལྷར་སྐྱོམ་
ཞེན། རང་རེས་སྔ་དྲོ་ཡར་ལངས་ཏེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལྷག་
བསྐལ་དང་ལྷག་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་དང་བྲལ་བར་བྱུར་ཅིག །ཅེས་འདོན་
པ་ཡིན་ཀྱང་། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོས་དངོས་སུ་སྐྱོམ་ཐུབ་པ་དཀའ་བ་ཡིན།
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལྷ་ཅི། རང་ཉིད་ལ་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་
སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་ཡང་སྒྲིང་རྗེ་ཚད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་སྐྱོམ་
མི་ཐུབ། དེས་ན་ཐོག་མར་སྒྲིང་རྗེ་ཞེས་པ་འདི་གང་ཡིན་པ་ཤེས་
པ་དང་། ཤེས་ནས་བསྐྱོམ་དགོས། བསྐྱོམ་པ་དེ་ཡང་བྱེད་སླ་བ་ཁ་
ནས་འདོན་པ་ཅམ་གྱིས་ཡོང་མི་ཐུབ། དངོས་སུ་གཤེས་རྒྱུ་དེ་
རྗེ་དང་འདྲེས་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས་ཤིང་། དེ་འདྲ་བྱེད་པ་དཀའ།
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱོམ་པ་དེ་བས་དཀའ་བ་ཡིན། དེས་ན་
སླ་མ་གོང་མའི་གདམས་ངག་ལས་བྱུང་བ་བཞིན་རིམ་གྱིས་དང་
པོ་སྐྱེ་བར་སླ་བ་གཉེན་ལ་བསྐྱོམ། བར་ཏུ་སྐྱེ་བར་དཀའ་བ་དབྱེ་ལ་
བསྐྱོམ། ཐ་མར་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་བསྐྱོམ་ཞེས་ཐོག་མར་སྒྲིང་རྗེ་སྐྱེ་
བར་སླ་བ། རང་ཉིད་ཀྱི་གཉེན་ཉེ་འབྲེལ་སོགས་པ་རྒྱུན་ཏུ་འབྲེལ་བ་

ཡོད་པ་དེ་དག་ལ་བསྐྱོན། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་རང་གི་རྩ་བའི་མ་ལ་
བསྐྱོན་པ་གསུངས་ཏེ། རང་གི་མ་ཡུལ་དུ་བྱས་ཏེ་དྲིན་ཡོད་ཚུལ་དང་།
ཚེ་རབས་མང་པོར་མ་བྱས་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་སྣེར་བཞིན་བསམ་ལ།
ཤོང་དུ་བྱམས་པ་བསྐྱོན་པ་བཞིན་རང་གི་རྩ་བའི་མ་དེ་ཤིང་འདྲ།
གསོན་ཡང་འདྲ། དེའི་བཞིན་ལག་ཁ་དོག་རྣམ་འཁྲུང་། རྒྱན་ཤོས་
ལ་སོགས་པ་རྒྱན་དུ་རྗེ་སྣེར་ཡོད་པ་བཞིན་བསམ།

དེའང་བདག་ལ་ཤིན་ཏུ་བཅེ་བའི་སྡོད་ལམ་དང་སྣན་པ་
ལྟ་བུ་བསྐྱོན་པ་བཞིན་རང་གི་མཁུན་དུ་གསལ་བར་བསྐྱོན། བདག་ལ་
བཅེ་ཞིང་གསུང་བའི་དྲིན་ཚེན་གྱི་མ་ཡིན་སྟམ་དུ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་
བསམ། དེའི་དྲིན་དྲན་པ་ལ་ལུས་བྱིན་པའི་དྲིན། སྲོག་བྱིན་པའི་དྲིན།
སྤང་དོར་བསྟན་པའི་དྲིན། དཀའ་བ་སྦྱང་པའི་དྲིན་ལ་སོགས་པ་ཤོང་
དུ་བཤད་པ་བཞིན་དྲན་དཔོས། དང་པོ་ལུས་བྱིན་པའི་དྲིན་ནི་ཟླ་བ་
དགུ་ངོ་བཅུའི་བར་མངལ་དུ་བཟུང་། སན་པའི་ཟས་དང་སྡོད་ལམ་
བསྟེན། མི་མཐུན་པའི་ཟས་དང་སྡོད་ལམ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ནས་
དཀའ་བ་ཚེན་པོ་བྱས་ཏེ་ལུས་འདི་བསྐྱེད་པ་ཡིན། སྲོག་བྱིན་པའི་
དྲིན་ནི། སྐྱེས་མ་ཐག་དུ་ལུས་བྱིས་ཟས་མི་འཕྲོད། ངག་གིས་བདེ་དོན་
མི་འཕྲོད། སེམས་བྱིས་སྤང་དོར་མི་ཤེས་པའི་འབྲུ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་པ་
དེ། སྐྱེས་མ་ཐག་དུ་དོར་ནས་བཞག་ན་འཕྲལ་དུ་འཆི་ངེས་ནའང་ཤི་
མ་བཅུག་པར། བཅེ་བའི་སེམས་བྱིས་བསྐྱེད་ལ། བྱམས་པའི་མིག་གིས་
བལྟས། ལྟན་པའི་མིང་ནས་བོས། ཚེ་གང་གཡང་གསུམ་གྱི་གཞོན་པ་
ལས་བསྐྱབས་ལུ་ཞོ་བྱིན། མི་གཙང་བ་ལག་པས་སྐྱིས། དེ་ལྟ་བུའི་བྱམས་
པས་བསྐྱེད་བསྐྱངས་པས་སྲོག་བྱིན་པའི་དྲིན་བྱིས་བསྐྱེད་ལ། བར་དུ་

སླང་དོར་བརྟན་པའི་དྲིན་ནི། དེ་ནས་ཟ་ལུགས་དང་། འཕྲུང་ལུགས་
མི་ཤེས་པ་ལ་ཟ་ལུགས་དང་། འཕྲུང་ལུགས་བསྐྱབ། འགྲོ་ལུགས་དང་།
སྡོད་ལུགས་མི་ཤེས་པ་ལ་འགྲོ་ལུགས་དང་། སྡོད་ལུགས་བསྐྱབས། སློ་
བརྗོད་མི་ཤེས་པ་ལ་སློ་བརྗོད་བསྐྱབས། བཤོར་ན་དངོས་པོ་སྤར་གས་
ཐམས་ཅད་འདི་འདི་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་སྟེ་སླང་དོར་བརྟན་
པའི་དྲིན་བསྐྱབས་བས། དགེ་ཚུན་གྱི་དང་པོ་ཡང་ཨ་མ་ཡིན་ནོ།།

དཀའ་བ་སླུང་པའི་དྲིན་ཡང་། ཉ་ཡི་དོགས། ཤི་ཡི་དོགས།
བྱའི་ཆེད་དུ་མོ་འདེབས་པ། ཚིས་བསྐྱོར་བ། རིམ་གྲོ་བྱེད་པ། གཞན་
དང་མི་མཉམ་པ་དང་། མི་མཚུངས་པའི་དོགས་པ་སོགས་སེམས་
ངལ་དང་། མ་ལོ་བ་ལོ་དུ་བཅུག །མ་ཚོས་པ་ཚོས་སུ་བཅུག་པ་ལ་
སོགས་པའི་སྐོ་ནས། མ་རང་ཉིད་ཡལ་བར་དོར་ནས་ཉིན་མཚན་
གཉིས་ཀར་བསྐོམ་རྒྱ་བདག་མིན་པ་མེད་པ་བྱས་ཏེ། ཀླང་ལག་སེར་
ཁར་སོང་སོང་གི་བར་དུ་སྐོ་གསུམ་གྱི་ལས་བྱས་པ་སོགས་དཀའ་
བ་སླུང་པའི་དྲིན་ཡིན། བཤོར་ན། དམ་པའི་ཚོས་ལ་ཞུགས་པ་དང་།

ཟབ་རྒྱས་གྱི་གདམས་པ་ལོད་པའི་གོ་སྐབས་བྱུང་བ་སོགས་མ་ཡི་
བཀའ་དྲིན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཡིན་པས། རང་གིས་བྱུང་ན་
རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ཡང་མ་དྲིན་མོ་ཆེ་འདི་
ཡི་དྲིན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན། རང་རེ་རྣམས་སྐྱེ་བ་སྲ་སྤྱི་ཁས་
ལེན་པས། མི་འདིརི་སྐྱེ་བ་སོག་མ་འདི་ཡིན་བྱ་རྒྱ་མེད་པ། ཐོག་མ་
མེད་པའི་དུས་ནས་འཁོར་བ་འདི་ལ་འབྱུངས་ཏེ། རྐྱེས་པ་ཡིན་པས་
སེམས་ཅན་སུ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་རང་ཉིད་ཀྱི་ས་མ་མ་བྱས་པ་གཅིག་
ཀྱང་མེད། དེས་ན་ད་རེས་ཀྱི་ཚོ་འདི་ལ་ལུས་སྲོག་བྱིན་པ་དང་། སླང་

དོར་བརྟན་པ་ལ་སོགས་པའི་བཀའ་དྲིན་བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་པ་
 མ་ཟད་སྐྱོན་མ་སྐྱེ་བ་མང་པོ་ལ་ས་མ་བྱས། ས་མ་བྱས་རེས་བཞིན་
 གཞོན་པ་རྩ་མ་ལས་བརྒྱབས། སན་ཚད་མེད་པ་བཏགས། མདོར་ན་
 མོངས་པ་ལ་སྐྱེས་ནས་ཟས་གོས་བསྐྱངས་ནས་བྱིན་པ་ལའང་ཚད་
 མེད་པ། ཉ་པ་དང་བཤན་པ་སོགས་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་བསད་
 པའི་ཤ་ཁྲག་ལ་སོགས་པ་སྤིག་ཟས་ཀྱི་སྐྱོན་ས་གསོས་པ་ལའང་ཚད་
 མེད། དེ་ཙམ་རྩ་མ་ཟད་ཡང་སྐབས་འགའ་ཞིག་རྩ་པ་བྱས་ནས་
 ཀྱང་ཟས་ལོར་མོངས་སྐྱོད་བྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་མདོར་ན་མ་ཡི་དྲིན་
 བསྐལ་བའི་བར་རྩ་བརྗོད་ཀྱང་རྗོགས་མཐའ་མེད་གསུངས། མའི་
 དྲིན་ནི་འཇོམ་བྱ་སྤིང་ཡོངས་སུ་རྗོགས་པ་གསེར་གྱིས་བཀའ་ནས་
 ལུལ་ཡང་འཁོར་ཐབས་མེད། དེས་ན་དེ་ལ་སོགས་པའི་དྲིན་ཡོད་
 ཚུལ། ཚེ་རབས་མང་པོར་མ་བྱས་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་སྐྱོན་མ་བྱམས་པ་
 བསྐྱོམ་པའི་སྐབས་སུ་ཞིབ་རྩ་བཤད་པ་བཞིན་རྩ་བསྐྱོམ།

སྒྲིང་རྗེ་བསྐྱོམ་པ་དངོས་ལ། དྲིན་ཆེན་གྱི་མ་འདིས་རང་
 གི་དོན་གྲོས་བཏང་ནས་ཉིན་མཚན་ཉིལ་པོར་འགྲིལ་ཏེ། བདག་གི་
 དོན་བྱས་ནས་འཁོར་བར་འབྱམས་ཤིང་། འདོད་རྗེ་བདེ་བ་འདོད་
 ཀྱང་། ཚོངས་པའི་དབང་གིས་མི་འདོད་བཞིན་རྩ་ལུས་སེམས་སྤྱུག་
 བསྐལ་རྩ་མས་ཉམ་ཐག་པ་སྒྲིང་རེ་རྗེ་བསམ་ནས་སྒྲིང་རྗེ་སྐྱོམ་
 དགོས་གསུངས། འདི་ལ་དྲིན་ལན་རྩ་དྲིན་དང་སན་ལན་རྩ་སན་
 ཞིག་འཇལ་དགོས། སྤྱིར་ས་མ་ཤིན་རྩ་དྲིན་ཆེ་ཞིང་། དེའི་ནང་ནས་
 ཀྱང་མ་འདི་ཉ་ཅང་དྲིན་ཆེ་བ་གོང་རྩ་བཤད་པ་བཞིན་ཡིན་པས་
 དེ་ལ་རེས་པར་རྩ་དྲིན་ལན་རྩ་དྲིན་དང་། སན་ལན་རྩ་སན་རྩ་

གདགས་དགོས་གསུངས། ཚོས་སྤྱོད་ནས་ལྟ་ཅི་སྒོས། འཇིག་རྟེན་གྱི་
 རོས་ནས་ཀྱང་ས་མར་དྲིན་ལན་མ་འཇལ་ན་ཏུ་ཅང་ཐ་ཆད་དུ་བཅི་
 བ་ཡིན། གང་གིས་སུ་ན་དངོས་སུ་སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་བྲལ། བརྒྱད་
 ཉམས་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མི་དགེ་བ་དང་བྲལ་ན་སུ་པར་འདུག་པ་ལ་
 ད་ལྟ་དེ་ལས་གོ་བོ་བསྐྱོད་ནས། ད་ལྟ་མ་དེ་སྤྱུག་བསྐྱེད་མེད་པ་དང་།
 སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མི་དགེ་བ་དང་བྲལ་བ་ཞིག་ཡོད་དམ་ཞེ་ན་མེད།
 འཁོར་བར་གནས་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཉམས་ཉེས་པར་
 ལྱུར་བ་ཡིན། སྤྱུག་བསྐྱེད་འདོར་འདོད་ཀྱི་སློ་ཡོད་ཀྱང་མི་ཤེས་པའི་
 དབང་གིས་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་འབའ་ཞིག་བརྒྱབས་ཏེ་གནས་པས།
 དངོས་སུ་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལ་ཡོངས་སྤྱོད། བརྒྱད་ཉམས་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་
 མི་དགེ་བ་རྣམས་པོ་ཆེ་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་པ་འདི་སྒྲིང་རེ་རྗེ་བསམ། སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ལྷུང་དུ་སྒྲིང་རྗེ་བསྐྱོན་མ་ཐུབ་ཀྱང་སོ་སོའི་མ་ལ་
 དངོས་སུ་སྒྲིང་རྗེ་ཡང་དག་པ་ཞིག་བསྐྱོན་དགོས་གསུངས།

མ་འདི་ལྷན་སེམས་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་མནར་བ་འདི་དང་
 སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ལྷན་རག་ཡིད་གསུམ་གྱི་མི་དགེ་བ་བརྒྱ་དང་
 བྲལ་བ་ཞིག་ལྱང་ན་ཅི་མ་ཅུང་སྒྲམ་པ་འདུན་པ་དང་འབྲེལ་བ་
 སོགས་བྱམས་པའི་སྐབས་སྣང་རིགས་བརྗེས་ལ་བསྐྱོན། འདུན་པ་
 དང་འབྲེལ་བ་ཞེས་པ་བསམ་པའི་རེ་བ་སྟེ། འདི་འདྲ་ཞིག་ལྱང་ན་
 སྒྲམ་པའི་བསམ་སློལ་ཟེར། བདག་གི་མ་འདི་སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་སྤྱུག་
 བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དང་བྲལ་བར་བྱའོ་སྒྲམ་པ་སེམས་བརྐྱེད་དང་འབྲེལ་
 བ། བདག་གི་མ་འདི་སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མི་དགེ་བ་
 དང་བྲལ་བར་ལྱུར་ཅིག་སྒྲམ་པ་སློན་ལམ་དང་འབྲེལ་བ། འདུན་པ་

དང་འབྲེལ་བ། སེམས་བརྐྱེད་དང་འབྲེལ་བ། ལྷོན་ལམ་དང་འབྲེལ་
 བ་གསུམ་གྱི་སྟོན་པ་སམ། ལྷིང་སྟོན་བཤད་ཀྱི་སྐབས་སུ་གསོལ་
 འདེབས་དང་འབྲེལ་བ་ཞེས་བཞིར་བགྲངས་ཀྱང་། ཚོགས་བཤད་ཀྱི་
 སྐབས་སུ་དངོས་སུ་བགྲང་བ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཡིན། དེ་ལྟར་རིག་
 བརྟེན་ནས་གོང་དུ་བྱམས་པ་བསྟོན་པ་བཞིན་འདུན་སེམས་སྟོན་
 གསུམ་དང་འབྲེལ་བ་བསྟོན་དགོས་གསུངས། འདུན་སེམས་སྟོན་
 གསུམ་པོ་རང་གི་སྟོལ་གང་འཐད་པ་དང་། སྟོན་སྲོལ་བ་དེ་བསྟོན།
 མཐར་མ་འདི་རྟུག་བསྟལ་དང་རྟུག་བསྟལ་གྱི་རྒྱ་དང་བྲལ་བ་ལ་
 དགོད་པའི་རུས་པ་བདག་ལ་མེད། ཅིའི་སྲིར་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་ཁ་
 དཔེ་ལ་ཚོས་སྟོང་རང་མགོ་མ་ཚོན་པར། །མགོ་ནག་མི་ཡི་རྒྱབས་
 རོགས་བེར་བ་བཞིན། ད་ལྟ་རང་རེ་རྣམས་པོ་པོའི་སྐྱེ་བོ་ཉོན་མོངས་
 པའི་འཆིང་བ་ཀྱང་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པས། གཞན་སྟོན་པའི་རུས་
 པ་མེད། འོན་ཏེ་འདྲའི་རུས་པ་སུ་ལ་ཡོད་ཅེ་ན་སྲོལ་དགོན་མཚོག་
 ཁོ་ན་ལ་ཡོད། དེས་ན་མ་ལག་ལ་མའི་སུ་རྩ་ཡིས་བྱིར་ན་ར་མདའ་
 གཞན་ལ་འཕོད་པ་ལྟར། བདག་གི་དྲིན་ཆེན་གྱི་མ་འདི་རྟུག་བསྟལ་
 དང་རྟུག་བསྟལ་གྱི་རྒྱ་དང་བྲལ་བར་དགོན་མཚོག་མཁྱེན་ཞེས་
 ལྷིང་ཐག་པ་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་ལྟེ། མདོར་ན་མིག་ནས་མཆི་མ་
 འཇུགས་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་བ་སྐྱེ་ལྡང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚོར་བ་ཆེན་
 པོ་མ་བྱུང་གི་བར་དུ་བསྟོན་པ་ན་ལྷིང་རྗེ་བཙུག་མིན་སྐྱེ་བར་འགྱུར།
 ལྷིང་རྗེ་བཙུག་མིན་ཞེས་པ་བཙོ་བཙུག་བྱས་པ་དང་། གཞན་གྱིས་
 བསྐྱལ་བ་ཙམ་མིན་པ། རང་གི་སེམས་ཀྱི་གཏོང་དང་ལྷིང་གི་དཀྱིལ་
 བསྐྱེས་པ་ལ་བྱ་བ་ཡིན།

མ་ལ་བསྐྱོམས་པ་དེ་བཞིན་རྒྱ་མ་དང་། ཨ་ལྷུ་ཨ་ཞང་། གཅེན་
 པོ་དང་གཅེན་མོ་ལ་སོགས་པའི་གཉེན་ཉེ་འབྲེལ་དང་། དེ་བཞིན་ཡུལ་
 མི་བྱིམ་མཚོས་ལ་སོགས་པ་ཉེ་དེང་བར་མའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་སྨིར་སྨིད་
 པ་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་གང་རྒྱུས་པ་ཡིན་ན་ཡང་སྨྱུག་བསྐྱེད་གྱི་
 རང་བཞིན། སྨྱུག་བསྐྱེད་གྱི་འཕྲུལ་འཁོར། སྨྱུག་བསྐྱེད་གྱི་ཡོ་ལང་ག་
 ལྷག་ཡིན། དེས་ན་དངོས་སུ་སྨྱུག་བསྐྱེད་རྒྱ་མས་ཉམས་ཐག་པ་དང་།
 བྱ་རྒྱུའི་ལས་ཀྱང་དགེ་བ་བྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་དཀོན་ཞིང་། དགེ་བ་བྱས་
 པ་དེ་དག་ཀྱང་སལ་ཆེ་བ་ལྟར་སྣང་འདྲ་ཆགས་ཅམ་མ་གཏོགས་དོན་
 དམ་པའི་དགེ་བ་ཡང་དག་པ་ཞིག་ཤིན་ཏུ་དཀོན་པ་ཡིན། དེས་ན་སྐྱེ་
 བོ་སལ་མོ་ཆེ་མི་དགེ་བ་འབའ་ཞིག་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་པ་ཡིན་པས། སྨྱུག་
 བསྐྱེད་གྱི་རྒྱ་མི་དགེ་བ་བྱེད་པ་འདི་རྣམས་སྒྲིབ་རེ་རྗེ། འདི་རྣམས་
 སྨྱུག་བསྐྱེད་དང་སྨྱུག་བསྐྱེད་གྱི་རྒྱ་དང་བྲལ་ན་ཅི་མ་ཅུང་ཞེས་
 འདུན་པ་དང་འབྲེལ་བ། ཞེས་སོགས་ཉེ་སྨྱུག་བསྐྱེད་དང་སྨྱུག་བསྐྱེད་
 གྱི་རྒྱ་དང་བྲལ་བ་བྱའོ་སྣམ་པ་ཉམས་བསྐྱེད་དང་འབྲེལ་བ། སྨྱུག་
 བསྐྱེད་དང་སྨྱུག་བསྐྱེད་གྱི་རྒྱ་མི་དགེ་བ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ཅིག་
 ལྟམ་པ་སྤོན་ལམ་དང་འབྲེལ་བ་སྟེ། འདུན་ཉམས་སྤོན་གསུམ་རང་
 གི་སྐོ་ལ་གང་འབད་སྣར་ལྟར་བསྐྱོམ། མཐར་འདི་རྣམས་སྨྱུག་བསྐྱེད་
 དང་སྨྱུག་བསྐྱེད་གྱི་རྒྱ་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པའི་རུས་པ་ད་ལྟ་བུ་དག་
 ལ་མེད་པས། མ་ལག་ཞ་མའི་སུ་རྒྱས་བྱིར་བ་ན་ར་མདའ་གཞན་ལ་
 འབོད་པ་ལྟར་རྒྱ་མ་དང་དཀོན་མཚོག་མཁྱེན་ཞེས་གསོལ་བ་
 གདབ་དཀོས་གསུངས།

བར་རྒྱུ་བར་དཀའ་བ་དགྲ་ལ་བསྐྱོམ་པ་ནི། ཉམས་ཅན་

ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་པས་སྤང་བའི་དགྲ་དང་གཞོན་པའི་བགོགས་
 རྣམས་ལ་སོགས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དོན་རྒྱུ་བདག་གི་མ་ཡིན།
 འདིས་བདག་གིས་མ་བྱས། མ་ཡང་ལན་གཅིག་ཅམ་མ་ཡིན་པར་ལན་
 གྲངས་རྒྱ་མར་བྱས། བྱས་ཤིང་གྱིས་ཚེ་འདི་ཡི་མ་ཡིས་བྱས་པ་བཞིན་
 ལུས་སློག་བྱིན་པ་དང་། ལྷང་དོར་བསྟན་པ། དཀའ་བ་སྤྱད་པ་ལ་
 སོགས་པའི་ཕན་རྒྱུ་མ་བཏགས་ཤིང་། མེ་ཆུ་གཡང་གསུམ་གྱི་གཞོན་
 པ་ལས་བསྐྱབས་པ་ལ་སོགས་པའི་གཞོན་པ་རྒྱ་མ་ལས་བསྐྱབས་པའི་
 དྲིན་ཚེན་ཤ་སྟག་ཡིན། ཡིན་ན་ཡང་ད་ལྟ་སྤྱི་ཤི་འཕོས་ནས་སེམས་
 འཁྲུལ་བའི་དབང་གིས་དོ་མ་ཤེས་པར་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་དགྲར་
 བབྱང་ནས་བདག་ལ་གཞོན་པ་བྱེད་པ་དང་། བསམ་པ་ངན་པ་དང་
 སྦྱོར་བ་རྩལ་ལོ་བྱས་ཏེ་ཕན་ཚུན་གཞོན་པ་བྱེད་པ་འདི་སྒྲིབ་རེ་རྒྱུ།
 གཞོན་བྱེད་རྒྱུ་སྤང་བའི་མ་འདི་སྤྱི་བསྐྱུ་བསྐྱུ་བསྐྱུ་བསྐྱུ་བྱི་རྒྱ་
 དང་བུལ་བ་ཞིག་བྱུང་ན་ཅི་མ་རུང་སྤྱི་བསྐྱུ་བསྐྱུ་བསྐྱུ་བསྐྱུ་བསྐྱུ་
 དང་འབྲེལ་བ། མཐར་ལྷ་མ་དང་དཀོན་མཆོག་ལ་གསོལ་བ་གདབ་པ་
 སོགས་བྱས་ཏེ་སྐྱོན་དཀོས་གསུངས།

སྤྱིར་དགྲ་ལ་སྒྲིབ་རྒྱུ་བསྐྱོན་པ་འདི་དཀའ་བས། རྒྱ་མཚན་
 མང་རྒྱུ་བསམས་ནས་བསྐྱོན་པ་ལས། རྒྱ་མཚན་གྱི་གཙོ་བོ་གསུམ་
 ལས། དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་པས་སྤང་བའི་དགྲ་
 བོ་ཡང་སྤྱི་ཤི་འཕོས་ནས་ཕན་ཚུན་དོ་མ་ཤེས་པ་མ་གཏོགས་ད་ལྟའི་
 ཚེ་འདིའི་མ་བཞིན་དྲིན་ཚེན་གྱི་མ་ཡིན། གཉིས་པ། མ་ལ་རང་དོས་
 བས་དྲིན་ལན་རྒྱུ་དྲིན་མ་འཇལ། ཕན་ལན་རྒྱུ་ཕན་མ་བཏགས་པའི་
 རྒྱུ་གྱིས་ཚེ་འདིར་ལན་ཆགས་བྱ་ལོན་འདེད་པར་དགྲ་འདྲའི་རྣམ་

པར་བྱང་བ་ཡིན་པས། དགའ་ལྷན་གྱི་འཕྲིན་ལྷན་ལ་ཡོད་ཅེ་ན། རང་
ཉིད་ལ་ཡོད་གསུངས། གསུམ་པ། དག་རང་ཉིད་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པའི་
གཞན་དབང་དུ་གྱུར་ནས་རང་དབང་མེད་པར་བྱེད་དགོས་བྱུང་བ་
ཡིན། རྒྱ་མཚན་གསུམ་གྱི་ཐོག་ནས་དགའ་ལ་ཞེ་སྣང་མི་སྐྱེ་བར་སྒྲིང་
རྗེ་སྐོམ་དགོས། དེ་ལྟར་བར་དུ་སྐྱེ་བར་དཀའ་བ་དགའ་ལ་བསྐོམ་མོ། །

དེ་བཞིན་དུ་རིགས་དྲུག་སྡེ་ཚན་དུ་བཅད་ལ་སོ་སོའི་སྐྱུག་
བསྐྱེད་དང་བཅས་པ་ཡིད་ལྷུལ་དུ་བྱས་ཏེ། དེ་ནམས་སོ་སོ་ནས་མ་
བྱས་ཚུལ། འིན་གྱིས་བསྐྱུངས་ཚུལ། འིན་ལན་འཇལ་འདོད་སོགས་སྡེ་
མའི་རིགས་འགྲེས་སྐྱུར་ཏེ། སྡེ་ཚན་རེ་རེ་ནས་སྐྱུག་བསྐྱེད་དང་སྐྱུག་
བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དང་བྲལ་བར་འདུན་སེམས་སྐྱོན་གསུམ་དང་འབྲེལ་བ་
དང་། མཐར་དཀོན་མཚོག་ལ་གསོལ་བ་བཅུབ་ཅིང་བསྐོམ། སེམས་
ཅན་ཀུན་ལ་སྒྲིང་རྗེ་སྐོམ་པ་ནི། བཟང་སྲོལ་ལས། ཉམ་མཁའི་མཐར་
ཐུག་གུར་པར་རི་ཅམ་པར། །སེམས་ཅན་མ་ལུས་མཐའ་ཡང་དེ་
བཞིན་ནོ། །ཞེས་ནམ་མཁའ་ལ་མཐའ་མེད་པ་བཞིན་དུ་སེམས་
ཅན་ལ་མཐའ་མེད། མཐའ་མེད་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
མ་མ་བྱས་པ་མེད་པ་དང་། འིན་གྱིས་བསྐྱུངས་པ་ལ་སོགས་པ་ཚེ་
འདིའི་མ་བཞིན་ཡིན། དེས་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྐྱུག་བསྐྱེད་
དང་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དང་བྲལ་བ་ཞིག་བྱུང་ན་ཅི་མ་རུང་སྐྱུ་
པ་སོགས་འདུན་སེམས་སྐྱོན་གསུམ་སྐྱོ་ལ་གང་འཐད་བསྐོམ། དེ་
ལྟར་བསྐོམས་ནའང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཞེས་པ་མཐའ་དང་
ཚད་མེད་པ་ཡིན་པས་ལྷན་དུ་སྐོམ་པར་དཀའ་བས། རིགས་དྲུག་
གི་སྡེ་ཚན་སོ་སོར་བཅད་དེ་སྐོམ་དགོས་གསུངས། དཔེར་ན། དང་

སོ། ཚེ་གྲང་གི་རྒྱལ་བསྐྱེད་བསྐྱེད་བསྐྱེད་མེད་པར་སྒྲིབ་བའི་དམུལ་
 བ་ཚེ་དམུལ། གྲང་དམུལ། ཉི་ཚེ་ཉི་འཁོར་དང་བཅས་པའི་སེམས་
 ཅན་དམུལ་བ་པ་དེ་རྣམས་པ་མ་མ་བྱས་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད། པ་མ་
 ཡང་ལན་གྲངས་རྒྱ་མ་བྱས། བྱས་རེས་བཞིན་པ་ཚེ་མེད་པ་
 བཏགས། གཞོན་པ་ལས་བསྐྱེད་པའི་དྲིན་ཚེན་གྱི་རྒྱལ་ཡིན་ཀྱང་།
 ལས་ཉོན་གྱིས་སེམས་འབྲུལ་ཞིང་སྐྱེ་གི་འཕྲོས་པས་ངོ་མ་ཤེས་པ་ལ་
 བཞེན་ནས། ད་རྣམས་གཞོན་གྱི་འབྲེལ་བ་གང་ཡང་མེད་པ་བཞིན་
 གནས་པ་མི་འཐད། དེས་ན་མ་ཞུན་སེམས་ཅན་དམུལ་བ་པ་རྣམས་
 རྒྱལ་བསྐྱེད་དང་རྒྱལ་བསྐྱེད་གྱི་རྒྱ་དང་བྲལ་ན་ཅི་མ་འུར་རྣམས། རྒྱལ་
 བསྐྱེད་དང་རྒྱལ་བསྐྱེད་གྱི་རྒྱ་དང་བྲལ་བ་ལ་དགོན་པར་བྱའོ། །རྒྱལ་
 བསྐྱེད་དང་རྒྱལ་བསྐྱེད་གྱི་རྒྱ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ཅིག །རྒྱལ་བསྐྱེད་
 དང་རྒྱལ་བསྐྱེད་གྱི་རྒྱ་དང་བྲལ་བ་བྲལ་མ་དང་དགོན་མཚོག་མཚུན་
 ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ། དེ་བཞིན་རྒྱ་ཡི་དུགས། རྒྱ་འཕྲོ་མི། ལྷ། ལྷ་
 མ་ཡིན་ཏེ། རིགས་རྒྱལ་སོ་སོའི་རྒྱལ་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་ཡིད་ལ་དུག།
 དེ་ཐམས་ཅད་རེ་རེ་ནས་མ་བྱས་ཚུལ། དྲིན་གྱིས་བསྐྱེད་ཚུལ། དྲིན་
 ལན་འཇལ་འདོད་ལ་སོགས་པ་རིགས་བསྐྱེད་ནས། སྤེ་ཚོན་རེ་རེ་
 བསྐྱེད་རྒྱལ་བསྐྱེད་དང་རྒྱལ་བསྐྱེད་གྱི་རྒྱ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པ་
 འདུན་པ་དང་འབྲེལ་བ། སེམས་བསྐྱེད་དང་འབྲེལ་བ། ལྷོན་ལམ་
 དང་འབྲེལ་བ། མཐར་དགོན་མཚོག་ལ་གསོལ་བ་གདབ་པ། ལྷར་
 ལྷར་བྱས་ཏེ་བསྐྱོན་གསུངས།

དེ་བཞིན་རྒྱ་ཚོས་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲིབ་རྒྱུ་ནི། སེམས་ཅན་
 རྒྱལ་བསྐྱེད་པ་མ་རིག་པས་བསྐྱེད་པས་ལན་པ་ཡིན་པས་སེམས་

ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མ་རིག་པ་དང་བྲལ་ན་ཅི་མ་ཅུང་
སྒྲུམ་པ་སོགས་བསྐྱོམ། སེམས་ཅན་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་དེ་མི་དགེ་བ་ལས་
བྱུང་བ་ཡིན། མི་དགེ་བ་དེ་གང་ལས་བྱུང་ཞེ་ན། ཐག་ཁྲ་ལ་སྤྲུལ་དུ་
འཁྲུལ་པ་ལྟར་ང་མེད་པ་ལ་ང་དང་། བདག་མེད་པ་ལ་བདག་ཏུ་
འཇིན་པའི་མ་རིག་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། རྒྱ་འདི་མ་སྤངས་ན་སྤྲུག་
བསྐྱེད་རི་ཅོམ་སྤངས་ཀྱང་སྤྲུག་བསྐྱེད་རྒྱུ་མ་ཐུང་ནས་འབྱུང་བ།
དཔེར་ན། རང་རེས་ནད་བཅོས་པའི་ཚེ། བད་འབྱུང་བའི་རྒྱ་རོས་
ཟིན་ནས་དེ་སྐོང་བ་གལ་ཆེ། རྒྱ་མ་སྤངས་པར་སྐྱབ་རྒྱུ་དུ་བརྟེན་
ཡང་ནད་གསོར་མི་ཅུང་བ་བཞིན། སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མ་རིག་པ་སྤང་
དགོས་པས། སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མ་རིག་པ་དང་བྲལ་ན་ཅི་མ་ཅུང་སྒྲུམ་
པ་ཡང་འདུན་སེམས་སྐྱོན་གསུམ་དང་འབྲེལ་བ་གོང་བཞིན་བསྐྱོམ།

དམིགས་མེད་ཀྱི་སྒྲིང་རྗེ་ནི། རྣང་སྤྱིད་འཁོར་འདས་ཀྱིས་
བསྐྱེད་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་
ཅིང་བདེན་པར་མེད་པ་ལ། དེ་མ་རྟོགས་པར་མེད་པ་ཡོད་པར་
བརྒྱང་བ་དང་། ཡོད་པ་མེད་པར་བརྒྱང་བ་སོགས་ཀྱིས་བདེན་པར་
བརྒྱང་བས་འཁྲུལ་བ་རྒྱ་འབྲམས་ཏེ། འཁྲུལ་སྣང་གི་ནང་དུ་འཁོར་
བར་གནས་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་པའི་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་སྒྲིང་རེ་རྗེ་
སྒྲུམ་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་སེམས་ཅན་འདི་ཀྱུན་སྤྲུག་
བསྐྱེད་དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དང་བྲལ་ན་ཅི་མ་ཅུང་སྒྲུམ་དུ་བསྐྱོམ།
དེས་བསྐྱོམ་བྱའི་དོན་ལ་ཚོས་བསམ་གྱིས་སྐྱོ་འདོགས་བཅད་ཟིན་ཏོ།།

དམིགས་རྒྱང་ནི། དེ་ནས་བཅད་དོན་དམིགས་པ་བསྐྱེད་ནས་
ཉམས་སྲུ་ལྷང་བའི་རྒྱལ་ནི། སྐྱོར་བ་རྒྱབས་འགོ་གསོལ་འདེབས་དང་།

དེ་བཞིན་དམིགས་པ་སྐྱེ་མ་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས། དལ་འགྱུར་
 རྙིང་དཀའ་བ། འཆི་བ་མི་ཉག་པ། ལས་རྒྱ་འབྲས་རྣམས་ལམ་ཙམ་
 བསྐྱོན། དེའི་སྒྲིབ་ལོང་གི་དམིགས་པ་བྱམས་པ་བསྐྱོན་པ་རྣམས་
 བྱས་ཏེ། དེ་རིང་གི་དམིགས་པ་སྒྲིབ་རྒྱུ་ནི། དང་པོ་སྐྱེ་བར་སྐྱེ་བ་
 གཉེན་ལ་བསྐྱོན། བར་དུ་སྐྱེ་བར་དཀའ་བ་དག་ལ་བསྐྱོན། ཐ་མར་
 སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་སྒྲིབ་རྒྱུ་བསྐྱོན་པ་ལས། ཐོག་མར་གཉེན་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་དྲིན་ཆེ་བ་རང་ཉིད་ཀྱི་མ་ཡིན། སྐྱིད་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ས་མ་མ་བྱས་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད། ས་མ་ཐམས་ཅད་
 དྲིན་ཆེ་ཚུལ་གཅིག་ཀྱང་། ཚོ་འདྲིའི་མ་ནི་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་
 ཏུ་འཕགས་པ་ཡིན། ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། ཚོ་འདྲི་ཡི་ལྷུས་བྱིན་པ་དང་།
 ལྷག་པར་དུ་ཡང་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱོར་བཅུག་པ་ལ་སོགས་པ་བྱས་
 ཤིང་། དེས་ན་དེའི་བཞིན་ལག་དང་རྣམ་འགྱུར་ཁ་དོག་ལ་སོགས་
 པ་རྒྱུ་ལོང་པ་ལྟར་མཇུག་དུ་བསྐྱོན་པ་ནས། གྱེ་མ་ཞེས་སྐྱེ་
 སྐྱེས་ཀྱི་ཚོག་གིས་སྐྱེན་བསྐྱེས་ནས། བདག་གི་དྲིན་ཅན་གྱི་མ་འདི་
 བདག་ལ་ད་ལྟ་ལྷུས་སྐྱོག་སྐྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་ལྟ་བུའི་སྐྱོ་ནས་
 བན་པ་བསྐྱབས། བརྒྱད་ནས་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་རང་གི་མ་
 བྱས། བྱས་རེས་ཀྱིས་ཟས་ནོར་སྐྱིན་པ་ལ་སོགས་པས་བན་པ་ཚད་
 མེད་པ་བཏགས། དེ་ཡང་། གང་གིས་བདག་གི་མ་བྱས་ནས། །རྩ་ལོ་
 འཐུང་བ་གང་ཡིན་པ། །རྩ་མཚོ་བཞི་ཡི་རྒྱུ་ལ་ཡང་། །དེ་ཡི་ཚད་
 ཙམ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ། གང་གིས་བདག་གིས་
 བ་བྱས་ནས། །རྟ་དང་སྐང་པོ་བྱིན་པ་ཡང་། །ཚངས་པའི་འཇིག་
 ཉེན་ལས་ཀྱང་བརྒྱལ། །རྐང་འགྲོ་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་ལོ། །ཞེས་མ་

བྱས་པ་ཙམ་རུ་མ་བཟད། རྒྱེ་བ་གཞན་རུ་པ་བྱས་ནས་ཉ་དང་སྤང་
པོ་བྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་བསགས་ན་ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་
ལས་ཀྱང་མཐོ་བར་འགྱུར་གསུངས། རྣ་མའི་ཚེ་རྒྱེ་བོ་རྣམས་ལ་ཉ་
སྤང་བ་རྒྱགས་སོགས་ལས་སྒྲིབ་རྒྱ་མེད། དེ་འདྲ་བ་བྱིན་ནས་པན་
བཏགས་ཤིང་གཞོན་པ་ལས་བསྐྱབས། ཉིན་མཚན་རུས་རུག་རུ་
བདག་མ་གཏོགས་བསམ་རྒྱ་མེད་པ། དེ་འདྲའི་རང་ནས་མ་རང་
ཉིད་འཁོར་བ་ལས་མ་ཐར་བར་རྒྱག་བསྐྱེད་སྤྲོ་ཚོགས་ཀྱིས་ཉམ་
ཉམ་པར་གྱུར་བ་སྒྲིབ་རེ་རྗེ་སྤྲོམ་ནས་སྒྲིབ་རྗེ་བཞོམ།

མ་འདི་ད་ལྟ་མི་འདོད་བཞིན་རུ་རྒྱག་བསྐྱེད་དངོས་ལ་
ཡོངས་སྤོད། སྤོང་བའི་ཐབས་ལ་མི་མཁས་པས་རྒྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ལ་
ཡོངས་སྤོད་པ་འདི་སྒྲིབ་རེ་རྗེ། འདི་རྒྱག་བསྐྱེད་དང་རྒྱག་བསྐྱེད་
ཀྱི་རྒྱ་དང་བྲལ་བ་ཞིག་གྱུར་ན་ཅི་མ་ཤུང་སྤྲོམ་ནས་སྒྲིབ་ཐག་པ་ནས་
ག་ལ་བབས། རུས་ལ་རྒྱག་གི་བར་རུ་བསམ། དེ་ཡང་འདུན་སེམས་
སྤོན་ལམ་གསུམ་པོ་འབྲལ་གང་ཆེ་རང་གི་སྤོ་ལ་གང་བདེ་བཞོམ།
མ་ཡི་རྒྱག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་རང་གི་པར་རུ་མངོན་སུམ་རུ་རྒྱང་
སོང་སྤྲོམ་པའི་མི་བཟོད་པའི་སྤོ་བསྐྱེད། ད་ལྟ་འཁོར་བའི་གནས་སུ་
འབྲམས་ནས་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱག་བསྐྱེད་སྤྲོ་
ཚོགས་སྤོང་བ་དང་། ད་རུང་ཡང་རྒྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ལས་ཉོན་འདི་
ལྟ་ཤུ་གསོག་པ་ཨ་ཙམ་། ག་ཚ་སྒྲིབ་རྗེ་བསམ། འདི་ལྟ་བུའི་འབྲལ་
བ་ཚབས་ཆེ་བ་སྒྲིབ་རེ་རྗེ་ཞེས། སྒྲིབ་ནས་བཙུག་བ་བསྐྱེད། འདི་རྒྱག་
བསྐྱེད་དང་རྒྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མི་དགེ་བ་དང་བྲལ་བ་ཞིག་འབྱུང་ན་
སྤྲོམ་པའི་བཟོད་མི་བྱུང་བའི་ག་ཚ་དང་སྒྲིབ་རྗེ་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱག་

བསྐྱེད་ལས་སྐྱོབ་པ་དེའི་རྒྱུ་ལ་བདག་ལ་མེད། རང་ཡང་འཁོར་
 བའི་བཙོན་རར་བཅིངས་པས་ན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་ཉིད་
 གྲང་འཁོར་བའི་གནས་སུ་རང་དབང་མེད་པར་འབྱུང་པས། དེས་
 བ་དེའི་རྒྱུ་ལ་གྲུ་མ་དང་དཀོན་མཆོག་མ་གཏོགས་པ་གཞན་ལ་
 མི་འདུག་པས། བདག་གི་མ་འདི་སྐྱུག་བསྐྱེད་དང་སྐྱུག་བསྐྱེད་གྱི་
 རྒྱ་དང་བྲལ་བ་ཞིག་གྲུ་མ་དང་དཀོན་མཆོག་མཚུན་ཞེས་སྒྲིབ་ཐག་
 པ་ནས་གསོལ་བ་བཏབ། དེ་ལྟར་དང་པོ་མ་ལ་བསྐྱོན། དེ་བཞིན་པ་
 ལ་སོགས་པ་གཞེན་འབྲེལ་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་དེའི་རིགས་བསྐྱེ་
 རྒྱུར་ནས་བསྐྱོན། དེ་ལ་སྐོ་ལེགས་པར་སྦྱང་།

བར་ཏུ་སྐྱེ་བར་དཀའ་བ་དག་ལ་བསྐྱོན་པ་ནི། རང་ལ་
 གཞོད་པར་བྱེད་པའི་སྣང་བའི་དག་པོ་དེ་མཁུན་ཏུ་བསྐྱོན་ནས།
 དེ་ཡང་དྲིན་ཅན་གྱི་མ་ཡིན་པ། མ་ཡང་ལན་གྲངས་ཏུ་མ་བྱས་ནས་
 བཞུགས་གཞོད་པ་ལས་བསྐྱབས་པ་ལ་སོགས་པ་མ་བཞིན་དྲིན་
 ཏུན་པར་བྱས་ནས། དེ་ཡང་ད་ལྟ་སྐྱུག་བསྐྱེད་གྱིས་མནར་བཞིན་
 པས། སྐྱུག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བ་ཞིག་བྱུང་ན་ཅི་མ་ཏུང་སྐྱེ་བ་འདུན་
 པ་དང་འབྲེལ་བ་དང་། སྐྱུག་བསྐྱེད་དང་སྐྱུག་བསྐྱེད་གྱི་རྒྱ་དང་བྲལ་
 བ་ལ་དགོད་པར་བྱའོ་སྐྱེ་བ་སེམས་བསྐྱེད་དང་འབྲེལ་བ་དང་།
 སྐྱུག་བསྐྱེད་དང་སྐྱུག་བསྐྱེད་གྱི་རྒྱ་དང་བྲལ་བར་ལྷུང་ཅིག་སྐྱེ་བ་
 སྐྱོན་ལམ་དང་འབྲེལ་བ། འདུན་སེམས་སྐྱོན་ལམ་གསུམ་སྐོ་ལ་གང་
 འཐད་བསྐྱོན། ད་ཏུང་ཡང་སྒྲིབ་རྒྱུ་མ་སྐྱེས་པར་ཞེ་སྣང་སྐྱེས་ན་ཞེ་
 སྣང་གི་ཉེས་དམིགས་བསམ་སྟེ། རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཞེ་སྣང་དེ་
 དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་ཆེས་མུ་བ་དེ་ཡིན། སྐྱོད་འདུག་ལས། ཞེ་

སྣང་ལྟ་བུའི་སྤྲིག་པ་མེད། །བཟོད་པ་ལྟ་བུའི་དཀའ་ཐུབ་མེད། །ཅིས་
དང་། བསྐྱེད་པ་སྣོང་བྱ་བསགས་པ་ཡི། །སྦྱིན་དང་བདེ་གཤེགས་
མཚོན་ལ་སོགས། །ལེགས་སྦྱང་གང་ཡིན་དེ་ཀུན་ཀྱང་། །ཁོང་ཁྱོད་
གཅིག་གིས་འཛོམས་པར་བྱེད། །ཅིས་བསྐྱེད་པ་སྣོང་བྱ་བསགས་པའི་
མཚོན་པ་བྱས་པ་སོགས་ལེགས་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཁོང་ཁྱོད་སྐད་ཅིག་
གཅིག་གིས་འཛོམས་པར་གསུངས་ཤིང་། དབུ་མ་འཇུག་པ་ལས། སྦྱིན་
དང་བྱིམས་བྱུང་དགོ་བ་བསྐྱེད་པ་བརྒྱུར། །བསགས་པ་སྐད་ཅིག་
གིས་འཛོམས་དེ་ཡི་སྦྱིར། །མི་བཟོད་ལས་གཞན་སྤྲིག་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །
ཞེས་ཞེ་སྣང་དེ་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་ཆེས་ཐུབ་
དང་། ཚོབས་ཆེ་བར་གསུངས། དེས་ན་ཞེ་སྣང་སྦྱེས་ན་རང་སྤྱང་བར་
བྱེད་པ་ལས་དགའ་ལ་གཞོན་པར་མི་ལྷན། དེའི་སྦྱིར་རང་སྤྱང་བའི་
ལས་དེ་མ་བྱས་ན་ལེགས་སྦྱང་སྤྱི་ཞེ་སྣང་གི་ཉེས་དམིགས་ཀྱང་ནས་
སྤར་ཡང་དགའ་ལ་སྦྱིང་རྗེ་བསྐྱོམ་མོ། །

མཐར་ལེགས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བསྐྱོམ་པ་ལ། བདག་གི་
དྲིན་ཆེན་ཀྱི་མར་ལྱུར་པའི་དམུལ་བ་པ་འདི་རྣམས་ཚ་གང་གི་སྦྱུག་
བསྐྱེད་འདི་ལྟ་བུ་འདུག །དམུལ་བའི་སྦྱུག་བསྐྱེད་རང་སོག་ཏུ་བབས་
པ་ཅམ་གྱིས་མི་བཟོད་པའི་སྐོ་བསྐྱེད་ཅིང་བསྐྱོམ། དེ་བཞིན་ཏུ་ཡི་
དུགས་ལ་སོགས་པ་གཞན་ལ་དེའི་རིགས་བསྐྱེད་ལ་བསྐྱོམ། དེ་
དག་སྦྱུག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་སྐོ་བཅོས་མིན་སྦྱེས་པ་ན། སྦྱུག་
བསྐྱེད་དེ་ཡང་རྒྱ་ལས་ཉོན་ལས་བྱུང་ཞིང་། ལས་ཉོན་ཡང་མ་རིག་
པ་ལས་བྱུང་བས་ན་ལེགས་ཅན་རྣམས་སྦྱུག་བསྐྱེད་དང་སྦྱུག་བསྐྱེད་
ཀྱི་རྒྱ་མ་རིག་པ་དང་བཅས་པ་སྦྱིང་རེ་རྗེ། འདི་རྣམས་སྦྱུག་བསྐྱེད་

དང་སྐྱུག་བསྐྱེད་གྱི་རྒྱ་མ་རིག་པ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་ཏེ་
ཚོས་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲིབ་རྒྱུ་བསྐྱོན་པ།

དམིགས་པ་མེད་པའི་སྒྲིབ་རྒྱུ་ནི། མ་རིག་པ་དེ་ཡང་ཀྱུན་
རིག་ཚོགས་ལས། ཚོས་ཐམས་ཅད་སྒྲོང་ཞིང་བདག་མེད་པ་ཡིན་པ་
ལ་དེ་མ་རྟོགས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར།
སེམས་ཅན་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ཀྱང་དེ་མ་རྟོགས་པའི་
རྒྱུ་ཀྱིས་ང་དང་བདག་ཏུ་འཇིག་པ་ལས་འཁོར་བར་འབྱུངས་ནས་
སྐྱུག་བསྐྱེད་ཏུ་མས་ཉམ་ཉེས་པར་འགྱུར་བས་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་སྒྲིབ་རྒྱུ་འདི་རྣམས་སྐྱུག་བསྐྱེད་དང་སྐྱུག་བསྐྱེད་གྱི་རྒྱ་ང་
བདག་ཏུ་འཇིག་པ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ཅིག་སྐྱེས་ཏུ་བསྐྱོན་པ།

ཐུན་མཚམས་སམ་ཐུན་ལས་གྲོལ་བའི་ཚོ། དམིགས་བསལ་
བསྐྱོན་པར་དཀའ་བ། རང་གི་སྣང་བའི་དག་དང་། གདོན་གྱིས་
སེམས་འཁྲུག་པའི་དབང་ཏུ་གྱུར་པ། དེ་བཞིན་རྒྱལ་པོ་དང་བཤམ་
པ་ལ་སོགས་པ་སྒྲིག་པའི་ལས་སྟོབས་ཆེ་བ་བྱེད་པ་རྣམས་དང་།
དབུལ་ཞིང་སོངས་པ་དང་། མགོན་དང་རྒྱབས་མེད་པ། བད་པ་
སོགས་ལ་དམིགས་ཏུ་བཀའ་ནས་སྒྲིབ་རྒྱུ་བསྐྱོན་པ། སྐྱིད་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ལ་བསྐྱོན་པ། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་གཙོ་བོ་དེ་རྣམས་ལ་
སྒྲིབ་རྒྱུ་བསྐྱོན་པ། འདྲུ་རྒྱུང་ཏུ་རྩོམ་ཆད་རྒྱོད་པ་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཅན་
རྣམས་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་སེལ་བའི་གོ་གསུངས། རྩོན་
ཏུ་བཤད་པ་བཞིན་དགོ་བ་རྒྱུང་ཏུ་ལ་ཡང་བརྟམས་བཙོས་མི་བྱ་བར་
ནན་ཏན་གྱིས་བྱེད་དགོས། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རིམ་གྱིས་དགོ་བ་རྒྱབ་པ་
ཐོགས་པ་བསགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་བཞིན་འཕེལ་བ་ཡིན། གལ་ཏེ། སྐྱུག་

བསྐྱེད་མེད་ལ་བར་མ་རྒྱས་ན། །དེ་ཡི་སྤྱད་གྲོགས་བྱེད་པར་ཤོག །ཅིས་
པ་ལྟར་ཐབས་ཅི་ལྟ་བུ་ཞིག་གིས་འདི་རྣམས་སྤྱད་བསྐྱེད་ལས་ཐར་
བར་གྱུར་ན་སྣམ་དུ་བསམ་ཞིང་། སེམས་ཅན་གྲོས་མི་གཏོང་བའི་
ཐབས་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེམ་པ།

གསུམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེམ་པ་ལ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
 བསྐྱེམ་པ་གལ་ཆེ་བ་ཅིའི་སྲིད་ཞེ་ན། བོད་ཏུ་རྟུག་བསྐྱེལ་གྱི་རྒྱ་མི་
 དགེ་བ་སྤོང་བ་དང་། བདེ་བའི་རྒྱ་དགེ་བ་བསྐྱབ་པ། གཞན་ལ་ཕན་
 བར་འདོད་པའི་བྱམས་པ་བསྐྱེམ་པ། གཞན་གྱི་རྟུག་བསྐྱེལ་བསལ་
 འདོད་སྡིད་རྗེ་བསྐྱེམ་པ་བཤད་ཅིང་། དེ་དག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་
 འཕང་ཚོབ་པར་ལྷུང་རམ་ཞེ་ན་དེ་ཙམ་གྱིས་མི་ཚོའང་། དེ་དག་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་བསྐྱབ་པ་ལ་མེད་ཏུ་མི་རྩལ་བའི་ཚོས་ཡིན་པ་ལས།
 བྱམས་པ་བསྐྱེམ་པ་དང་། སྡིད་རྗེ་བསྐྱེམ་པ་ཙམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་མི་
 རྒྱས། དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི། དཔེར་ན། ཤིང་གི་སྤོང་པོ་ཙམ་བཅད་ན།
 ཡལ་ག་དང་ལོ་མ་རི་ཙམ་བཅད་ཀྱང་སྐར་སྐྱེ་བ་བཞིན་འཁོར་བའི་
 ཙམ་བཅད་ག་འཛིན་ཏུང་ནས་མ་བཏོན་ན་བྱང་ཆུབ་ཚོབ་པར་མི་
 ལུས། སྐྱེ་ཤི་བརྒྱད་མར་འཁོར་བའི་འཁོར་བ་ལ་འཁོར་རྒྱལ་རི་ལྟར་
 ཡིན་ཞེ་ན། བོད་ཏུ་བཤད་པ་བཞིན། ལས་ལས་འཇིག་རྟེན་རྣམས་
 སྐྱེས། །ཞེས་རང་རང་གི་ལས་ལས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན།
 འོ་ན་ལས་དེ་རི་ལྟར་བྱུང་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་པ་རྟུག་གསུམ་ལ་བརྟེན་
 བས་བྱུང་། ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་གང་ལས་བྱུང་ཞེ་ན། བདག་ཏུ་
 འཛིན་པ་ལས་བྱུང་། བདག་ཏུ་འཛིན་པ་རི་ལྟར་བྱུང་ཞེ་ན། རང་གི་
 རང་བཞིན་ནམ་དངོས་པོའི་གནས་རྒྱལ་ལ་རྫོངས་པའི་དབང་གིས་
 བྱང་བ་ཡིན། དཔེར་ན། ཐག་ཁྲ་ལ་སྐྱེལ་ཏུ་འཁྲུལ་བ་བཞིན་ཏེ། ཐག་

བ་སྐྱོ་བོ་སྐྱུལ་མིན་ཡང་། སྐྱུལ་དུ་འབྱུལ་ནས་འཇིགས་པའི་སྐོ་སྐྱེ་བ་
 བཞིན་ནོ། །དོན་དངོས་སུ་བདག་ཏུ་གྲུབ་པ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅིའི་
 ཕྱིར་ཞེ་ན། བདག་ཡོད་ན་མིང་ངམ། ལྷས་སམ། སེམས་ཡིན་དགོས་
 བ་ལས། དེ་དག་རེ་རེ་ནས་བརྟགས་ཤིང་དབྱུང་ན་བདག་ཏུ་གྲུབ་པ་
 མེད། དེས་ན་བདག་མེད་པ་ལས་བདག་ཏུ་འཇིན་པ་བྱུང་ཞིང་། དེ་
 ལ་སྟོས་ནས་གཞན་དུ་འཇིན་པ་བྱུང་བ་དཔེར་ན། གཡས་པ་ལ་སྟོས་
 བས་གཡོན་པར་འཇོག་པ་ལྟར། བདག་ཅེས་རང་དང་རང་སྟོགས་
 ལ་བརྟེན་ནས། དེ་ལ་སྟོས་པའི་གཞན་དང་གཞན་སྟོགས་རང་བཞིན་
 གྱིས་བྱུང་བས། རང་གཞན་ཐ་དད་དུ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལ་བརྟེན་
 བས་རང་གི་སྟོགས་ལ་དགའ་ཞིང་ཆགས་པའི་འདོད་ཆགས་དང་།
 དེ་ལ་སྟོས་ནས་གཞན་དང་གཞན་སྟོགས་ལྟ་སྟོད་མི་མཐུན་པ་རྣམས་
 ལ་རང་བཞིན་གྱིས་མི་དགའ་བ་དང་། ཞེ་སྣང་སྐྱེ་བ་ཡིན། དེས་ན་
 འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྣང་ནི་རང་བཞིན་ཏེ་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་
 ལ་ཚོངས་པ་བྱུང་ཞིང་། ཚོངས་པ་མི་ཤེས་པ་དང་བཅས་པའི་དུག་
 གསུམ་པོ་དེའི་རྩ་བ་ཡང་བདག་འཇིན་ལས་བྱུང་བ་ཡིན།

དུག་གསུམ་གྱིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ། ལྷས་ངག་ཡིད་
 གསུམ་གྱིས་ལས་བསགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྲིད་པ་ཁམས་གསུམ་
 འཁོར་བར་སྐྱེ་ཞིང་། འཁོར་བར་སྐྱེས་པའི་རྗེས་ལ་འགྱུར་བའི་སྐྱུག་
 བསྐྱེད། སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད། ལྷུབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་
 བཅས་སྐྱུག་བསྐྱེད་སྣ་ཚོགས་གྱིས་མནར་བ་ཡིན། མདོར་ན། རྣམ་
 འབྱེལ་ལས། བདག་ཡོད་ན་ནི་གཞན་དུ་ཤེས། །བདག་གཞན་ཆ་
 ལས་འཇིན་དང་སྣང་། །དེ་དག་དང་ནི་ཡོངས་འབྲེལ་ལས། །ཉེས་

པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་བདག་ཡོད་ན་དེ་ལ་རྣོས་
པའི་གཞན་བྱུང་ཞིང་། དེ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་ཆགས་སྣང་གི་སློ་
སྟེ། དེ་ལྟར་ཆགས་སྣང་སྣོངས་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་བསགས་
པས། སྤང་བློལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་དང་། ལྷག་བསྐྱེལ་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་རྩ་བ་དེ་བདག་འཛིན་ཡིན། དེ་གདུལ་བར་བྱེད་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་བསྐྱེམ་དགོས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་སེམས་དང་། དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་ལས། ཀུན་རྫོབ་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་བདག་འཛིན་མགོ་གཞོན་པ་དང་། དོན་
དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཏེ། བདག་འཛིན་དང་འཛིན་སྟངས་དངོས་
སུ་འགལ་བའི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཤིང་གི་སྣོང་པོ་
རྩ་བ་ནས་བཅད་པ་བཞིན་བདག་འཛིན་དུངས་ནས་འབྱིན་ལྷུས་པ་
ཡིན། དེས་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེམ་དགོས་གསུངས་སོ། །

སློབ་པ་སེམས་བརྟེན།

བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ། གཞན་སྲིར་འབྲས་བུ་འདོད་
པའི་སློབ་སེམས་བསྐྱེད། འབྲས་སྲིར་ལམ་ལ་སློབ་པའི་འཇུག་
སེམས་བསྐྱེད། ཞི་སྣག་བྱུང་འབྲེལ་དོན་དམ་བྱང་སེམས་བསྐྱེད་
པ་དང་གསུམ།

གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ཏུ་འབྲས་བུ་རྣམས་
པའི་སངས་རྒྱལ་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འདོད་པ་སློབ་པ་བྱང་ཚུབ་
ཀྱི་སེམས། འབྲས་བུ་ཡང་དག་པར་རྣམས་པའི་བྱང་ཚུབ་དེ་ཐོབ་
པའི་ཆེད་ཏུ་ཐོས་བསམ་སྐྱོམ་པ་བྱས་ནས་རིམ་གྱིས་ལམ་ལ་སློབ་
པ་འཇུག་པ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས། དོན་དམ་བྱང་ཚུབ་སེམས་ལ་ཞི་
གནས་དང་སྣག་མཐོང་བསྐྱེད་པ་གཉིས་དང་བཅས་པ་ཚ་བའི་སྡེ་
ཚོན་གསུམ་གསུངས་སོ། །

དང་པོ་གཞན་སྲིར་འབྲས་བུ་འདོད་པའི་སློབ་སེམས་
བསྐྱེད་པ་ནི། སྲར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་ཕན་པར་
འདོད་པའི་བྱམས་པ། གཞན་གྱི་སྲུག་བསྐྱེད་བསམ་འདོད་ཀྱི་སྲིར་རྗེ་
བསྐྱེདས་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་རྒྱ་འབྲས་ཏེ་འབྲེལ་ཏུ་
ལྷུས་སེམས་བདེ་བ་དང་སྲུགས་སུ་བདེ་བའི་རྒྱ་དགེ་བ་དང་འབྲས་
པར་འདོད་པའི་སློབ་བྱམས་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་སེམས་ཅན་
ཅམས་སྲུག་བསྐྱེད་རྒྱ་འབྲས་དང་བྲལ་བ་ལ་འཁོད་པའི་སློབ་སྡེ། སྲུག་

བསྐྱེད་དང་སྐྱེག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མི་དགེ་བ་དང་འབྲུལ་བར་འདོད་པའི་
 རྒྱུང་རྗེའི་སྐོ་བཙུག་མིན་སྒྲིམ་པ་ན་སྟེ། བཟོ་བཙུག་བྱས་པ་མ་ཡིན་
 པར་རང་གི་རང་གིས་སྒྲིམ་པ་ན། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲིམ་བ་ལ་བྱམས་
 པ་དང་རྒྱུང་རྗེ་མེད་ཐབས་མེད། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱུང་རྗེ་
 བསྐྱེད་པ་ཅམ་གྱིས་མི་པམ། ཁ་ནས་རྒྱུང་རྗེ། རྒྱུང་རྗེ་བྱས་པས་སེམས་
 ཅན་སྐྱེག་བསྐྱེད་ལས་སྐྱོབ་མི་ཐུབ། བདེ་བ་ལ་འགོད་མི་ཐུབ། དེས་ན་
 དེ་ལྟར་དངོས་སུ་སེམས་ཅན་སྐྱེག་བསྐྱེད་ལས་བརྒྱབས་ནས་བདེ་བ་
 ལ་འགོད་དགོས་ཀྱང་དེའི་རྣམ་པ་བདག་ལ་མི་འདུག །ཅེས་ད་ལྟ་
 རང་ཅག་ལས་ཉོན་གྱི་འཆིང་བ་ཀྱང་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པས་དེ་
 རྒྱུབ་པའི་རྣམ་པ་མེད། རང་ཉིད་ཀྱང་རང་མགོ་མ་ཐོན་པས་གཞན་
 རྒྱུབ་པ་དགའ་བ་ཡིན། རང་རེ་ཅམ་དུ་མ་ཟད་འཇིག་རྟེན་པའི་ལྟ་
 མཐུ་པོ་ཆེ། ཚངས་པ་དང་། དབང་ལྷན་དང་། བརྒྱ་བྱིན་དང་། ལྷན་
 འབྲུག་ལ་སོགས་པ་དེ་རྣམས་མཐུ་སྐྱོབས་དང་རྣམ་པ་ཆེ་ཡང་སེམས་
 ཅན་སྐྱེག་བསྐྱེད་ལས་སྐྱོབ་ཐུབ་པའི་རྣམ་པ་མེད། འཇིག་རྟེན་པའི་
 ལྟ་མཐུ་པོ་ཆེར་མ་ཟད་འཕགས་པའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་ཉན་
 ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 རྒྱུབ་པ་དང་། བདེ་བ་ལ་འགོད་མི་ཐུབ།

འོ་ན་རྒྱུབ་པའི་རྣམ་པ་སུ་ལ་ཡོད་ན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
 མཁའ་ལྗོན་པ་རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་ཡོད་པས། དེའི་རྒྱ་མཚན་སངས་
 རྒྱས་ནི་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ། ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་
 དང་ལྡན་ནས་སངས་རྗོགས་མཐར་ཕྱིན། སྤིད་ཞིའི་འཇིགས་པ་ལས་
 རྒྱུབ་རྣམ་པའི་མཁའ་ལྗོན་བཅེ་རྣམ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་མཐར་ཐུག་པ་

དེ་རྗེས་པའི་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ལ་མངའ་བ་ཡིན་པས། སངས་
རྒྱལ་རྣམས་ལ་གསོལ་བ་བྱ་བ་ནི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་
གི་འདོད་དོན་བརྒྱབ་ཐུབ་པ་ཡིན་པས་སངས་རྒྱལ་ཉག་གཅིག་ལས་
གཞན་སྲུ་ལའང་སེམས་ཅན་སྲུག་བསྐལ་ལས་བསྐལ་བ་དང་། བདེ་
བ་ལ་འགོད་པའི་རུས་པ་མེད། དེ་བས་ན་སེམས་ཅན་ལ་བྱམས་པ་
དང་སྒྲིང་རྗེ་བསྐྱོམ་པ་ཁ་ཅམ་མིན་པར་དངོས་གཞི་ལག་ལེན་ལ་
སེམས་ཅན་སྲུག་བསྐལ་ལས་སྐྱོབ་དགོས། དེ་རི་ལྟར་སྐྱོབ་དགོས་ཤེ་
ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་རྗེས་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་གོ་
འཕང་ཐོབ་པར་བྱ་དགོས།

དེ་བས་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་རྗེས་པའི་
སངས་རྒྱལ་གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱ། ཐོབ་ན་ཅི་མ་རུང་སྐྱམ་པ་
དང་། ཐོབ་ནས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཁམས་དང་མོས་
པ་སྣ་ཚོགས་པས། གནས་སྐབས་སྲུ་དེད་དཔོན་ཐབས་ལ་མཁས་
པས་རྒྱ་མཚོའི་སྒྲིང་དུ་ནོར་བུ་ལེན་དུ་འགོ་བའི་ཚོ། ལམ་གྱིས་
དུབ་པའི་ཚོང་པ་རྣམས་གནས་སྐབས་སྒྲིང་ཐུན་དག་དུ་ངལ་གསོ་
ཅུ་འཇུག་པ་བཞིན། གདུལ་བྱ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན། རང་
སངས་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན། བྱང་ཆུབ་སེམས་པའི་རིགས་ཅན་
གསུམ་སོ་སོའི་བསམ་པ་དང་མཐུན་པར་གནས་སྐབས་ཉན་
ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཉན་ཐོས་ལ་བཀོད། རང་རྒྱལ་གྱི་
རིགས་ཅན་ཐམས་ཅད་རང་རྒྱལ་ལ་བཀོད་པའི་སློ་ནས་ཐེག་པ་
སོ་སོའི་བྱང་ཆུབ་ལ་བཀོད་ནས་མཐར་ཐུག་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་རྗེས་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ས་ལ་གཞག་པར་བྱའོ་སྐྱམ་

པ་ཞི་ཐག་པ་ནས་བསྐྱེམ་ཞིང་ངག་ཏུ་ཡང་དེ་ལྟར་བརྗོད་དོ། །
ཞེས་སྒོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་གིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན། དེ་བས་ཡང་
ནས་ཡང་ཏུ་སྐོས་དྲན་པ་དང་སྟབས་གཅིག་ངག་ནས་ཀྱང་སྐྱོར་བར་
བྱ་གསུངས། སྒོན་ལམ་འབྲས་པ་བྱ་སྒོན་སེང་གི་བཟང་པོ་བྱ་བ་ཞིག་
བྱུང་བ་དེས། སྐྱིད་མོང་རྩོམ་སྐྱེ་མཁུན་ནས་སེམས་བསྐྱེད་འབྲུམ་
སེར་གྲངས་པ་ཡང་རྩལ་འདིའི་སྐོ་ནས་གྲངས་པ་ཡིན་གསུངས་
འདུག། དེས་ན་སེམས་བསྐྱེད་དེ་གིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན།

འདིའི་སྐབས་སུ་སྒོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཕན་ཡོན་དང་
དབྱེ་བ་སོགས་ཀྱང་ཅི་རིགས་པ་བཤད་དོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་
ཕན་ཡོན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་གསུངས་པ་ཡིན། དཔལ་བྱིན་གྱིས་
ལུས་པའི་མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་གང་། །
གལ་ཏེ་དེ་ལ་གཟུགས་མཆིས་ན། །ནམ་མཁའི་ཁམས་འདི་ཀྱང་
བཀང་ནས། །དེ་བས་ཀྱང་ནི་ལྷག་པར་འགྱུར། །ཞེས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་བསྐྱེམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་དེ་གལ་
ཏེ་གཟུགས་སུ་བྱུབ་པ་རིལ་པོར་ཡོད་ན་ནམ་མཁའི་ཁམས་འདི་
ཡང་རྒྱང་དྲགས་པ་སྟེ། དེ་བས་ཀྱང་ལྷག་པའི་བསོད་ནམས་ཡོད་
གསུངས། གཞན་ཡང་སྐྱོད་འདུག་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་སྐྱེས་ཕྱར་
ན་སྐྱེད་ཅིག་གིས། །འཁོར་བའི་བཙོན་རར་བསྐྱེམས་པའི་ཉམ་ཐག་
ནམས། །བདེ་གསེགས་ནམས་ཀྱི་སྲས་ཞེས་བརྗོད་བྱ་ཞིང་། །འདིག་
རྟེན་ལྟ་མིར་བཅས་པའི་ཕྱག་བྱར་འགྱུར། །ཞེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
སྐྱེས་ན་དེ་མ་ཐག་ཏུ་རང་ཅག་ལྟ་བུ་འཁོར་བའི་བཙོན་རར་ཉོན་
མོངས་པས་དམ་པོར་བསྐྱེམས་པའི་ཉམ་ཐག་པ་ནམས་ཀྱང་བདེ་

བར་གཤེགས་པའི་སྲས་ཞེས་བྱ་བར་མིང་འབྱུང་བ་ཡིན་གསུངས།
 དོན་ལ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྲས་སུ་གྱུར་ནས་འཇིག་རྟེན་ལྟ་དང་
 མི་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤྲུལ་འཆོལ་བའི་འོས་སུ་འབྱུར་
 བ་དང་། ཐལ་མོ་རྒྱུར་བའི་འོས་སུ་འབྱུར་བར་གསུངས། བདོར་
 བ། དེ་རིང་སངས་རྒྱས་རིགས་སུ་སྐྱེས། །སངས་རྒྱས་སྲས་སུ་ད་
 གྱུར་ཏོ། །ཞེས་མིང་དོན་གཉིས་ཀ་འཕོ་བར་གསུངས། ཡང་སྦྱོད་
 འཇུག་ལས། གསེར་འབྱུར་ཚི་ཡི་ནམ་པ་མཚོག་ལྟ་བུ། །མི་གཙང་
 ལུས་འདི་སྤངས་ནས་རྒྱལ་བའི་སྤྱ། །རིན་ཆེན་རིན་ཐང་མེད་པར་
 བསྐྱར་བས་ན། །བྱང་ཚུབ་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་རབ་བརྟན་གཟུང་། །
 ཞེས་དམན་པའི་ལུས་མཚོག་ཏུ་རྒྱུར་བ་གསེར་འབྱུར་གྱི་ཚི་ལྟ་བུ།
 དཔེར་ན། གསེར་འབྱུར་གྱི་ཚི་ཡིས་དངོས་པོ་དམན་པ་ཟངས་དང་
 ལྷགས་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་གསེར་ཏུ་བསྐྱར་བྱུབ་པ། དེ་བཞིན་
 བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་དེས་ཀྱང་རང་ཅག་གི་ལུས་འདི་རྒྱལ་བའི་སྤྱ་ཏུ་
 བསྐྱར་བར་གསུངས།

སྦྱོད་འཇུག་ལས། འགྲོ་བའི་དེད་དཔོན་གཅིག་ལུས་ཚང་
 མེད་སློམ། །ལེགས་པར་ཡོངས་སུ་བརྟགས་ན་རིན་ཆེ་བས། །འགྲོ་
 བའི་གནས་དང་བྲལ་བར་འདོད་པ་ནམས། །རིན་ཆེན་བྱང་ཚུབ་
 སེམས་ལེགས་བརྟན་པར་བྱུངས། །ཞེས་རྟེན་དཀའ་ལ་ཕན་ཡོན་
 ཆེ་བ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ལོར་བྱ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཡིད་བཞིན་གྱི་ལོར་བྱ་ལ་
 གསོལ་བ་བཏབ་ན་དགོས་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་པ་བཞིན་
 རིན་ཐང་དང་བྲལ་བ་ཡིན་གསུངས། སྦྱོད་འཇུག་ལས། དགོ་བ་
 གཞན་ཀུན་ཚུ་ཤིང་བཞིན་ཏུ་ནི། །འབྲས་སུ་བསྐྱེད་ནས་ཟད་པར་

འགྱུར་བ་ཉིད། །བྱང་ཚུབ་སེམས་ཀྱི་སྒྲོན་ཤིང་རྟག་པར་ཡང་།
འབྲས་བུ་འབྲིན་པས་མི་ཟད་འཕེལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་འབྲས་བུ་
གྲུ་ལོ་མ་པ་ལ་དབང་རྒྱུར་བ་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ལྟ་བུ་སྟེ། ཚུ་ཤིང་
གི་འབྲས་བུ་ལན་ཅིག་སྐྱེས་ནས་ཟད་པར་འགྱུར་ཡང་། བྱང་ཚུབ་
སེམས་ཀྱི་སྒྲོན་པ་བཟང་པོ་ནི་འབྲས་བུ་རི་ཅོམ་འབྲིན་ཡང་ཟད་
པར་མི་འགྱུར་བ་སྐྱར་རིེ་འཕེལ་བུ་འགྱུར་བ་ཡིན།

གཞན་ཡང་ངེས་པའི་སྡིག་པ་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པ་ལ་དམག་
དཔོན་དཔའ་པོ་ལྟ་བུར་གསུངས་ཏེ། སྒྲོན་འཇུག་ལས། སྡིག་པ་ཤིན་
ཏུ་མི་བཟད་བྱས་ན་ཡང་། །དཔའ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇིགས་པ་ཆེན་
པོ་ལྟར། །གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུད་གྱིས་སྒྲོལ་འགྱུར་བ། །དེ་ལ་བག་
ཅན་རྣམས་གྱིས་ཅིས་མི་བརྟེན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལོང་བུ་བཤད་
པ་བཞིན་ལས་ཀྱི་རུས་པ་ཆེ་ཚུང་ལས། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་ལས་
སྒོལས་ཆེ་བ་རྣམས་སྡིན་ཚུང་བར་ངེས་པའི་སྡིག་པ་བྱས་པ་དག་ཀྱང་
ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པ། དམག་དཔོན་དཔའ་པོ་ལྟ་བུ་ཡིན། དཔའ་ན་
ཐག་རིང་གི་ལམ་ཉེན་ཁ་ཅན་གྲོགས་དཔའ་པོ་དང་འགྲོགས་ན་
འཇིགས་པ་མེད་པར་བཤོད་རུས་པ་བཞིན། སྡིག་པ་ཆེན་པོ་བྱས་པ་
དེ་དག་ཀྱང་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེས་ན་གྲོགས་དཔའ་པོ་ཞིག་ཡོད་
པ་དང་འདྲ་བར་སྡིག་པ་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་རུས་པ་ཡིན་གསུངས།

དེ་བཞིན་དུ། སྒྲོན་འཇུག་ལས། དེས་ནི་རུས་མཐའི་མེ་
བཞིན་སྡིག་ཆེན་རྣམས། །སྐྱད་ཅིག་གཅིག་གིས་ངེས་པར་བསྐྱེག་
པར་བྱེད། །ཅེས་རུས་མཐའ་མའི་མེ་ཞེས་པ། བསྐྱེལ་པ་འཇིག་པའི་
མེས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེག་པར་བྱེད་པ་བཞིན་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་

སེམས་སྐྱེས་ན་མ་ངེས་པའི་སྲིག་པ་ཞེས་པ་སྲིག་པ་རྒྱུང་བ་དེ་དག་
ཙམ་བ་བྱུང་ནས་བསྐྱེད་པར་གསུངས། དེས་ན་བྱུང་རྒྱུ་སེམས་ལས་
སྐྱེས་པའི་ཚོས་ཤིག་དང་། དེ་ལས་རིན་ཆེ་བ་དང་། དེ་ལས་ཁྱད་པར་
བྱུང་འཕགས་པ་ཞིག་གཏན་ནས་མེད། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་
རིན་ཆེ་ཤོས་དེ་བྱུང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་ཡིན།

དེ་ལྟ་བུའི་ཕན་ཡོན་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པ་དང་ལྡན་པའི་
བྱུང་རྒྱུ་སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་རྣམས་པའི་བྱུང་རྒྱུ་ཀྱི་སྐྱབ་པ་
ཁྱད་པར་བ་ཞེས་པ་ཡིན། དེས་རིགས་མི་མཐུན་པ། སྲིད་ཞིའི་མཐའ་
གཉིས་ཉེ། སྲིད་པ་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་དང་། ཞི་བ་ལྷ་རན་ལས་
འདས་པ་མཐའ་གཉིས་བཅད་དེ། མི་གནས་པའི་ལྷ་རན་ལས་འདས་
པའི་སེམས་སུ་གྲུབ་པས། རྣམས་པའི་བྱུང་རྒྱུ་ཀྱི་སྐྱབ་པ་ཁྱད་པར་
བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན། དེ་ཡང་སྣོང་ཉིད་རྣོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་
འཁོར་བའི་མཐའ་མཐུན། སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཞི་བའི་མཐའ་མཐུན།
མཐའ་གཉིས་ལ་མི་གནས་པའི་ལྷ་རན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་
སློབ་དེ་རྣོགས་པའི་བྱུང་རྒྱུ་ཀྱི་སྐྱབ་པ་ཁྱད་པར་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡིན་
གསུངས། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཀུན་རྣོབ་བྱུང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་དང་། འོན་
དམ་བྱུང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་གཉིས། ཀུན་རྣོབ་བྱུང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་དེ་ལ་
ཡང་སློབ་པ་བྱུང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་དང་། འཇུག་པ་བྱུང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་
གཉིས། དེ་ལ་ཡང་ནང་གསེས་ཀྱི་སློབ་པའི་སེམས། སློབ་པ་སེམས་
བསྐྱེད། སློབ་པའི་སྒྲུབ་པ། འཇུག་པའི་སེམས། འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད།
འཇུག་པའི་སྒྲུབ་པ་བཅས་གསུམ་གསུམ་ཡོད། སློབ་པའི་སེམས་ནི།
སྒྲིང་རྗེ་དང་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པས་རྒྱུད་བསྐྱེད་ནས་སེམས་ཅན་

ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་རྒྱ་རྒྱུགས་པའི་སང་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་ན་
 ཅི་མ་རུང་སྐྱམ་པའི་སྒོ་རྣམ་ངེ་བ་དེ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན། དེ་ཚོ་ག་ལ་མ་
 བརྟེན་པར་ངང་གིས་བྱུང་བ་ཡིན་པས། དེ་ཉིད་དམ་བཅའི་ལྷགས་
 ཀྱུས་ཟིན་པའམ། ཡང་ན། དབྱུ་མ་ལྷགས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་དང་།
 ལམ་འབྲས་སྐབས་སུ་བརྒྱུད་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཅེས་
 སྒོ་བ་དཔོན་གྱི་མཁུན་ནས་ཚོ་ག་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡོད་
 པས། སྒྲོའ་དངོས་རྗེས་གསུམ་ཚང་བའི་ཚོ་གའི་སྐོ་ནས་བསྐྱེད་ན་དེ་
 སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡིན། སེམས་བསྐྱེད་པ་དེའི་མི་མཐུན་སྤྱོད་སྤོང་
 བའི་སེམས་པ་རྒྱུ་ཆགས་སུ་ཡོད་ན་སྐོ་མ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། དེས་
 བ་སྒོན་པའི་སྐོ་མ་པའམ་སྒོན་པ་མི་ཉམས་པར་སྤྱང་བ། དེ་བཞིན་
 འཇུག་པ་ལ་ཡང་འཇུག་པའི་སེམས། འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད། འཇུག་
 པ་མི་ཉམས་པར་བསྤྱང་བ་དང་གསུམ་རུ་དབྱེའོ།

གཞན་ཡང་ལྷལ་གྱི་སྐོ་ནས་དབྱེ་ན་ཀྱན་རྫོབ་བྱང་རྒྱུ་གྱི་
 སེམས་དང་། དོན་དམ་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་གཉིས། རྒྱ་རྒྱུ་གྱི་སྐོ་
 བས་བརྗེ་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་གཉིས་ཏེ། ཀྱན་
 རྫོབ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དེ་རགས་པ་བརྗེ་ལས་རྒྱེས་པ། ཚོ་གའི་སྐོ་ནས་
 ཐོབ་པ་དང་། དོན་དམ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དེ་ཚོ་གའི་སྐོ་ནས་ཐོབ་པར་
 བྱུར་མེད་པ། རང་གིས་བསྐོ་མས་ནས་ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་ཡིན། རོ་
 བའི་སྐོ་ནས་སྐོ་ན་པ་དང་འཇུག་པ་གཉིས་ཡོད། སྒྲོའ་འཇུག་ལས།
 འགྲོ་བར་འདོད་དང་འགྲོ་བ་ཡི། ཁྱི་བྲག་རི་རྣམ་ཤེས་པ་རྣམ། ཞེས་
 གསུངས་པ་རྣམ། དཔེར་ན། ལྷལ་མ་སུ་རི་རྣ་སུ་ཞིག་ལ་འགྲོ་བར་བྱ་
 སྐྱམ་པའི་སྐོ་རྒྱེས་ན་སྐོ་ན་པའི་སེམས་ཡིན། དངོས་སུ་རྒྱངས་འཁོར་

སྐྱེས་ཏེ་འགྲོ་བ་དེ་འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན། དེ་བཞིན་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་རུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་
སློ་དེ་སློན་པ་དང་། དེ་ཐོབ་པའི་ཆེད་རུ་ལམ་ལ་དངོས་སུ་སློབ་པ་དེ་
འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན།

ས་མཚམས་ཀྱི་སློ་ནས་མོས་པས་ཐོབ་པ་དང་། ལྷག་བསམ་
དག་པ། རྣམ་པར་སྤྲིན་པ། སྦྱིབ་པ་སྤངས་པ་སྟེ་བཞི་ཡོད་གསུངས།
མོས་པས་ཐོབ་པ་ཚོགས་སྦྱོར་གཉིས་ཡིན། ལྷག་བསམ་དག་པ་ས་
དང་པོ་ནས་ས་བརྟན་པའི་བར་མ་དག་ས་བརྟན་དང་། རྣམ་པར་
སྤྲིན་པ་ས་བརྟན་པ་དཔྱུ་པ་བརྟུ་པ་སྟེ་དག་པ་ས་གསུམ། སྦྱིབ་པ་
སྤངས་པ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་ཡོད་གསུངས།

ཡང་དཔའི་སློ་ནས་ས་ལྟ་རུ་ནས་སྤྲིན་ལྟ་རུའི་བར་དཔའི་
ཉི་ཤུ་ཙམ་གཉིས་དང་། གོགས་ཀྱི་སློ་ནས་འདུན་པ་དང་ལྡན་པ་ནས་
ཚོས་ཀྱི་སྦྱུང་དང་ལྡན་པའི་བར་ཉི་ཤུ་ཙམ་གཉིས་ཏེ། དེ་དག་དཔའི་དོན་
རུ་སྦྱར་བ་ལས། དཔའི་ཉི་ཤུ་ཙམ་གཉིས་གང་ཞེ་ན། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་
ལས། དེ་ཡང་ས་གསེར་རྩེ་བ་མེ། །གཏེར་དང་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་
མཚོ། །རྩི་རྩེ་རི་སྐྱེན་བཤེས་གཉེན་དང་། །ཡིད་བཞིན་ལོ་རྒྱུ་ཉི་མ་
ལྷ། །རྒྱལ་པོ་མཚོ་དང་དང་ལམ་པོ་ཆེ། །བཞོན་པ་བཀོད་མའི་རྩུ་དང་
ལོ། །སྐྱ་སྐྱེན་རྩུ་པོ་སྤྲིན་རྣམས་ཀྱིས། །རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་ཙམ་གཉིས་སོ། །ཞེས་
དཔའི་ཉི་ཤུ་ཙམ་གཉིས་དང་། གོགས་ཉི་ཤུ་ཙམ་གཉིས་ནི་འདུན་པ་དང་།
བསམ་པ་དང་། ལྷག་པའི་བསམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཉེར་གཉིས་ཏེ། དེ་
དག་དཔའི་གོགས་རྒྱར་བ་ནི། ཉེན་སྦྱོང་བརྟུང་ཐམས་ཅད་དང་། རི་
བྲག་ཁང་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ས་ལ་བརྟེན་པ་བཞིན་གོགས་

བྱང་ཆུབ་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ་དང་ལྷན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ས་
ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དཀར་པོའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་ཡིན་པའི་སྲིད། །
ཞེས་པ་དེ་བཞིན་རུ་དཔེ་དང་གྲོགས་གཉིས་མཐུན་ཚོས་སམ་དཔེ་
དོན་རྒྱུར་ཞིང་། དབྱེ་བ་གཞན་ཡང་ཅི་རིགས་པར་བཤད་པར་བྱའོ། །
ཞེས་པ་མཚོན་པ་ཅམ་མོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ལ་སློན་འདུག་གཉིས་
ལས་དང་པོ་སློན་པའི་སེམས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད།

གཉིས་པ་འབྲས་སྐྱེར་ལམ་ལ་སློབ་པ་འཇུག་སེམས་བསྐྱེལ་པ་ནི།
 འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཚོབ་པར་བྱ། དེའི་ཆེད་དུ་ལམ་ལ་
 སློབ་པ་དེ་འཇུག་པའི་སེམས་ཡིན། དཔེར་ན། རང་རེའི་ཚོ་ག་པལ་
 ཆེ་བ་ལས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་རྒྱལ་པའི་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཚོབ་པར་བྱ། དེའི་ཆེད་དུ་བདག་གིས་ལམ་ཟབ་
 མོ་ཉམས་སུ་གྲང་བར་བསྐྱེད། །ཞེས་བྱུང་བས། དེའི་དང་པོ་བདག་
 གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་རྒྱལ་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 གོ་འཕང་ཚོབ་པར་བྱ། །ཞེས་པ་སློབ་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན། དེའི་
 ཆེད་དུ་བདག་གིས་ལམ་ཟབ་མོ་ཉམས་སུ་གྲང་བར་བསྐྱེད། །ཞེས་པ་
 འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན། དེས་ན་གཞན་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཚོབ་
 འདོད་ཀྱི་སློ་སྦྱེས་པ་ཅམ་གྱིས་སྦྱབ་དུ་མེད། རྒྱ་མེད་རྒྱན་མེད་ལས་
 སངས་རྒྱས་མི་འབྱུང་བས་འབད་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་དགོས། སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་གོ་འཕང་ཚོབ་པའི་ཐབས་ཆེས་ཟབ་པ་ནི་རང་དོན་ཡལ་བར་
 དོར་ནས་སློ་གསུམ་ཀྱི་བྱ་བ་མཐའ་དག་གཞན་ཀྱི་དོན་དུ་འབད་
 པ་དེ་ཡིན་གསུངས། དེས་ན་བདག་གིས་གཞན་དོན་དུ་རྒྱལ་པའི་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཚོབ་པའི་ཆེད་དུ་ལམ་ཉམས་སུ་གྲང་བར་
 བསྐྱེད་སྦྱོར་དུ་སློ་ཡིས་བསྐྱོམ། རག་གིས་སྦྱོར་བ་སོགས་ཀྱི་སློ་ནས་
 ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚོ་དང་། ལུན་མཚམས་ནམས་སུ་སློ་གསུམ་
 ཀྱི་བྱ་བ་གང་བཅམས་ན་ཡང་བྱ་བ་འདི་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་ཡིན་

སྒྲམ་པ་དང་། བྱ་བ་འདིས་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པར་ལྷུང་ཅིག་སྒྲམ་
 པའི་སློབ་བསྐྱེད་དགོས་གསུངས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་
 རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་འཕོབ་འདོད་ཀྱི་སློབ་བསྐྱེད་ཅིང་།
 དེའི་ཆེད་དུ་ལམ་ལ་སློབ་དགོས་པས་སློབ་མེད་པའི་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་
 པའི་ཐབས་ཟབ་ཤོས་གང་ཡིན་ཞེ་ན། རང་དོན་ཡལ་བར་དོར་ནས་
 རྫོགས་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་མཐའ་དག་གཞན་གྱི་དོན་དུ་བྱེད་པ་དེ་ཡིན་
 གསུངས། འདི་ནི་སློབ་འཇུག་ལས། འཇིག་རྟེན་བདེ་བ་རི་སྟེང་པ། །དེ་
 ཀྱུན་གཞན་བདེ་འདོད་ལས་བྱུང་། །འཇིག་རྟེན་སྤྲུལ་བསྟེན་རི་སྟེང་
 པ། །དེ་ཀྱུན་རང་བདེ་འདོད་ལས་བྱུང་། །ཞེས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
 འདིའི་བདེ་སྐྱིད་སྤུན་སྤུམ་རྫོགས་པ་རི་ཙམ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་དག་
 གཞན་བདེ་དོན་དུ་གཉེར་བ་སྟེ། སེམས་ཅན་གཞན་སྐྱིད་པ་ཞིག་
 བྱུང་ན་སྒྲམ་པ་དང་། གཞན་བདེ་བ་ཞིག་བྱུང་ན་བསམ་པའི་སློབ་དེ་
 ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདིའི་མི་འདོད་
 པའི་རིགས་རི་སྟེང་ཡོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རང་བདེ་འདོད་པ་
 སྟེ། རང་ཉིད་སྐྱིད་པ་ཞིག་བྱུང་ན་བསམ་པ་དང་། རང་བཟང་བ་ཞིག་
 བྱུང་ན་བསམ་པའི་སློབ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན། དེས་ན་རང་ཡལ་
 བར་དོར་ནས་གཞན་དོན་བསྐྱབ་དགོས་པ་ཡིན་གསུངས་སོ། །

མང་དུ་བཤད་ལྟ་ཅི་ཞིག་དགོས། །བྱིས་པ་རང་གི་དོན་བྱེད་
 དང་། །སྤུབ་པ་གཞན་གྱི་དོན་མཛད་པ། །འདི་གཉིས་ཀྱི་ནི་བྱང་པར་
 རྫོགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནོ། །ཞེས་མང་དུ་བཤད་མི་དགོས་པར།
 དོན་སྟོང་པོ་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་ད་ལྟའི་
 བར་དུ་འཁོར་བ་ལ་འབྱམས་ནས་རང་དོན་ཁོ་ན་བསྐྱབས་པ་དང་།

ཐུབ་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་གཞན་དོན་འབའ་ཞིག་
 མཛད་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར་ལྟོས་གསུངས་པ་ཡིན། རང་རེ་སོ་
 སོའི་སྐྱེ་བོས་ཐོག་མ་མེད་པའི་རུས་ནས་ད་ལྟའི་བར་རུ་རང་དོན་
 འབའ་ཞིག་བསྐྱབས་པའི་འབྲས་བུར་སྲུག་བསྐལ་ཁོ་ན་མ་གཏོགས།
 གཞན་ཀྱི་དོན་ལྟ་ཅི་སྟོས། རང་གི་དོན་ཡང་མ་འགྲུབ་ཅིང་། ཐུབ་པ་
 རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་རང་དོན་ཡལ་བར་དོར་ནས་
 གཞན་དོན་འབའ་ཞིག་མཛད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གཞན་ཀྱི་དོན་
 གཉིས་ཀ་མཐར་ཕྱིན་པ་གྲུབ་པ་ཡིན། དེས་ན་རང་རེ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་
 རྣམས་ཐོག་མ་མེད་པའི་རུས་ནས་ད་ལྟའི་བར་རུ་འཁོར་བ་ལས་
 མ་ཐར་བར་སྲུག་བསྐལ་སྐྱ་རྫོགས་ལྟོང་ཞིང་། མི་འདོད་པ་མཐའ་
 དག་འབྱུང་བ་འདི་ཡང་མར་གྱུར་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡལ་བར་དོར་
 བས། རང་ཉིད་གཅིག་སྲུ་སྒྲིད་པ་དང་། བཟང་བ་ཞིག་བྱུང་ན་སྐྱམ་
 པའི་རང་ཁོ་ན་གཅེས་པར་འཇོན་པའི་སྟོས་རང་དོན་འབའ་ཞིག་
 བསྐྱབས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན། དེས་ན་རང་གཅེས་འཇོན་
 ལ་དགྲར་བལྟས་ནས་ལྷན་དག་ཡིད་གསུམ་ཀྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་
 གཞན་དོན་རུ་འགྱུར་བའི་ཐབས་བྱེད་དཔོན་གསུངས།

དེ་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སེམས་བསྐྱེད་དེའི་བསྐྱབ་བྱ་
 ལ་གཞན་དོན་བྱ་བ་ཡིན། མོང་རུ་བཤད་པ་བཞིན་རང་རེ་སོ་སོའི་
 སྐྱེ་བོས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱལ་གྱི་ལོ་འཕང་ཐོབ་པར་
 འོག་ཅིས་འདོན་ཡང་དོན་དངོས་སུ་ལག་ལེན་བསྟར་བའི་རུས།
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལྟ་ཅི་སྟོས་རང་ཉིད་ཀྱི་མཆོག་རུ་ཡོད་པའི་
 མི་དག་དང་ཡང་མཐུན་པ་དང་། འཆམ་པར་དཀའ་བ་ཡིན། དེས་

ན། ལྷོད་འཇུག་ལས། དེ་བཞིན་རྩ་ནི་བསྐྱབ་པ་ལ། །རིམ་པ་བཞིན་
རྩ་བསྐྱབ་པར་བསྐྱ། །གསུངས་པ་བཞིན་སློ་རིམ་གྱིས་ལྷོད་དགོས་
པ་ཡིན། །རིམ་གྱིས་སྐྱབ་པ་ལ་བདག་གཞན་མཉམ་པ་བསྐྱོམ་པ།
བདག་གཞན་བརྗེ་བ་བསྐྱོམ་པ། དེ་དག་གི་ལྷོད་པ་ལ་བསྐྱབ་པ་སྟེ།
བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ལྷོད་པ་སྐྱི་ལ་བསྐྱབ་པ་དང་གསུམ་མོ། །

དང་པོ་བདག་གཞན་མཉམ་པ་བསྐྱོམ་པ་ནི། ལྷོད་འཇུག་
ལས། བདག་དང་གཞན་རྩ་མཉམ་པ་ནི། །དང་པོ་ཉིད་རྩ་འབད་དེ་
བསྐྱོམ། །བདེ་དང་སྐྱག་བསྐྱལ་མཉམ་པས་ན། །ཐམས་ཅད་བདག་
བཞིན་བསྐྱབ་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན། །ཞེས་རང་ཉིད་
བདེ་བ་འདོད་ལ་སྐྱག་བསྐྱལ་མི་འདོད་པ་བཞིན། །སེམས་ཅན་རྩ་
གཏོགས་ཚད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐྱག་བསྐྱལ་མི་འདོད་ལ་བདེ་བ་
འདོད་པ་ཤ་སྟག་ཡིན། དེས་ན་རང་ཉིད་གཅིག་སྤུའི་བདེ་བ་སྐྱབ་
བ་དང་སྐྱག་བསྐྱལ་མི་འབྱུང་བའི་ཐབས་མ་བྱས་པར་རང་གཞན་
ཐམས་ཅད་མཉམ་པའི་སློ་སྐྱེ་བ་ཞིག་གྱེད་དགོས་གསུངས། ད་ལྟ་
རང་འདི་སློ་ལ་རང་དང་གཞན་ལ་བྱང་པར་ཆེ་ཞིང་། །རང་ཉིད་ལ་
གཞན་དང་མ་འདྲ་བའི་གཅིས་པ་དང་། །གཞན་རང་ཉིད་ཀྱི་དགའ་
ཉེར་གྱུར་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་བྱང་པར་སྐྱེ་བ་ཡིན། དཔེར་ན། །རང་
ཉིད་ན་བ་དང་། །མི་གཞན་ན་བ་ལ་བྱང་སྐྱེ་བ། །གཞན་དག་ནད་ཀྱིས་
མནར་བ་ལ་ངག་ནས་ཨ་ཁ་ཞེས་ཟེར་བ་ལས་རང་ཉིད་ན་བ་བཞིན་
སེམས་སྐྱུར་མི་བྱེད། དེས་ན་སློ་མར་བདག་གཞན་མཉམ་པའི་སློ་
སྐྱེ་བ་དང་། །རང་ཉིད་གཅིག་སྤུའི་སྐྱག་བསྐྱལ་དང་བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་དོན་
མ་ཡིན་པར། །སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་སྐྱག་བསྐྱལ་སེམས་བ་དང་བདེ་

བ་སྐྱབ་པ་དང་། རང་གཞན་གྱི་བདེ་སྐྱབ་གཅིག་པར་ལྟ་བུ་དགོས་
 གསུངས། དེ་ལ་རང་ཉིད་སོ་སོའི་སྐྱབ་བསྐྱེད་དེ་རང་རང་གིས་སེལ་
 དགོས་པ་མ་གཏོགས། གཞན་གྱི་སྐྱབ་བསྐྱེད་དེ་བདག་གིས་རི་ལྟར་
 སེལ་བར་འོས་ཤེ་ན། དེ་ལྟར་ན་རང་གི་རྒྱུ་པར་ལྷག་པའི་ཚོར་
 མ་དེ་ཡང་ལག་པས་འདོན་པར་མི་རིགས་ཏེ། རྒྱུ་པ་དང་ལག་པ་
 གཉིས་ཐ་ཐད་ཡིན་པས་སོ། །དེ་མི་མཚུངས་ཏེ། རྒྱུ་པ་དེ་རང་ཉིད་
 གྱི་རྒྱུ་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་གྱི་རྒྱུ་པ་མིན་པས། རང་གི་རྒྱུ་པའི་ཚོར་
 མ་དེ་ལག་པས་འདོན་པར་རིགས་ཤེ་ན། དེ་མིན་ཏེ། རྒྱུ་པ་ནི་པ་
 མའི་ཁུ་ཁྲག་ལས་བྱུང་བ་མ་གཏོགས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐོག་མར་
 མ་ཡི་མངལ་དུ་ཞུགས་པའི་ཚོ་སྣན་ཅིག་དུ་མེད། འོན་ཏེ་འདི་ངའི་
 ལུས་ཡིན། འདི་ངའི་རྒྱུ་པ་ཡིན་སྟེ་པའི་སྐྱོ་གོམས་པས་ན་མ་
 ཞིག་ན་ངའི་ཡིན་སྟེ་པའི་སྐྱོ་འབྱུང་ཞིང་། དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་
 གཞན་དག་གྱང་། འདི་ངའི་སྐྱུ་གྱུ་ཡིན། འདི་ངའི་བཟའ་ལྷ་ཡིན། འདི་
 ངའི་སྐྱབ་ཉེ་ཞེས་གཅེས་པར་བཟུང་བ་བཞིན་འདི་ངའི་སེམས་ཅན་
 ཡིན་ཞེས་རང་གིས་གཅེས་པར་བཟུང་ན་རིམ་གྱིས་སྐྱོ་གོམས་ནས་
 རང་གི་རྒྱུ་པ་ལ་གཅེས་པ་བཞིན། སེམས་ཅན་གཞན་ལ་ཡང་དེ་ལྟ་
 དུའི་སྐྱོ་སྐྱེ་བ་ཡིན། སྐྱོད་འཇུག་ལས། གོམས་ན་སྐྱོ་བར་མི་འགྱུར་བའི།
 དངོས་དེ་གང་ན་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རིམ་གྱིས་
 གོམས་ན་དེ་ལྟའི་སྐྱོ་སྐྱེ་བ་ཡིན་གསུངས་སོ། །

བསྐྱོ་སྐྱེ་ལ་སྒྲིང་པོ་ནི། བདག་བདེ་བ་འདོད་པ་བཞིན་
 སེམས་ཅན་དུ་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱང་བདེ་བ་འདོད་པ་ཤ་
 ལྷག་ཡིན་པས། དུས་ད་ནས་བཟུང་སྟེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་

བདེ་བ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་བདག་གིས་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་སྐྱམ་པ་དང་།
བདག་སྐྱུག་བསྐྱེད་མི་འདོད་པ་བཞིན་སེམས་ཅན་དུ་གཏོགས་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐྱུག་བསྐྱེད་མི་འདོད་པ་ཤ་སྐྱུག་ཡིན་པས་དུས་ད་
ནས་བརྒྱབ་སྐྱེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་རྒྱ་དང་བཅས་
པ་ཞི་བར་བཞིན་དོ་སྐྱམ་པ་ཡུན་རིང་བསམ་ཞིང་། དེ་རྣམ་ལྟར་ན་
རེ་དགའ་སྐྱམ་དུ་སྐྱོ་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་བསྐྱེད། ཅས་དེ་ལྟ་བུའི་སྐོ་
བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་མ་སྐྱེས་ཀྱི་བར་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་གསུངས།

དང་པོ་ཉིད་ནས་འབྲུལ་དུ་ཡོང་མི་ཐུབ་ཀྱང་རིམ་གྱིས་
སྐོ་གོམས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་བསམ་པ་དང་། དངོས་སུ་སྐྱོར་བ་ལག་ལེན་
བསྟར་བ་གཉིས་ཀའི་སྐོ་ནས་ཀྱང་རང་གི་རུས་ཚོད་ཀྱི་གཞན་ལ་
ཕན་པ་ཅི་རུས་བསྐྱབས་ཤིང་། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་གཞན་དོན་རྒྱ་ཆེན་
པོ་འབྱུང་སྟེ། མགོན་པོ་སྐྱུ་སྐྱབ་ཀྱིས། གཞན་དོན་ལས་ལ་མཐུ་མིང་
ཀྱང་། །དེ་ཡི་བསམ་པ་རྟག་དུ་བྱ། །གང་ལ་བསམ་པ་འདི་ཡོད་པ། །
དེ་ནི་དེ་ལ་དོན་གྱིས་ལྷགས། །ཞེས་སོ། །དེ་རྣམ་དམ་བཅའ་བྱས་ཀྱང་
དངོས་གཞི་འབྲུལ་དུ་སྐྱབ་ཐུབ་པ་དགའ་བས། ཡིད་ལ་གཞན་དོན་
བྱ་བསམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་དང་མ་བུལ་བར་བྱས་ཏེ། སྐྱོར་བའི་སྐོ་ནས་
ཀྱང་རང་གི་སྐོ་གས་ཚོད་རན་ཚོད་ཀྱིས་གཞན་དོན་གང་ཐུབ་བྱས་ན་
རིམ་གྱིས་གཞན་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྐྱབ་ཐུབ་པ་འབྱུང་གསུངས།

དམིགས་རྒྱུ་ཅི། དེས་བསྐོ་བུའི་དོན་ལ་སོས་བསམ་གྱིས་
སྐོ་འདོགས་བཅད་པ་སོང་ནས། བཅད་དོན་དམིགས་པར་བསྐྱེད་
ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ནི། སྐྱོར་བ་སྐྱབས་འགོ་གསོལ་འདེབས་སྐར་
བཤད་པ་བཞིན་དུ་བྱས་ལ། དེ་ནས་སྐྱུག་པར་དུ་གཞན་ལ་ཕན་

བར་འདོད་པའི་བྱམས་པ་བསྐྱོམ་པ་དང་། གཞན་གྱི་སྲུག་བསྐལ་
 བསལ་འདོད་སྒྲིང་རྗེ་བསྐྱོམ་པ་སོགས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱས་ཏེ། ཀྱི་
 མ་བདག་གི་དྲིན་ཅན་གྱི་པ་དང་མར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་འདོད་རྒྱ་ནི་བདེ་བ་འདོད་ཀྱང་། བདེ་བ་རྒྱབ་པའི་ཐབས་ལ་
 མི་མཁས་པའི་དབང་གིས། འགའ་ཞིག་ནི་སྲུག་བསྐལ་དངོས་ལ་
 ལོངས་སྤོང། འགའ་ཞིག་ནི་སྲུག་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་མི་དགེ་བ་རྣམ་པོ་ཆེ་
 ལ་ལོངས་སུ་སྤོང། མ་དེག་པའི་ལིང་ཐོག་གིས་མིག་ལྡོངས་ཏེ། ཐར་
 པའི་རྟེན་གྱི་འཁར་བ་དང་བལ། དགེ་བའི་བཤེས་གཞེན་གྱི་དམིགས་
 བྱས་མ་ཟིན། ལོང་བ་བྲིད་མཁན་མེད་པ་བཞིན་དུ་མཐོ་རིས་དང་
 ཐར་པའི་ལམ་ནས་རྟེན་འཛོལ་གིང་། ངན་སོང་གསུམ་གྱི་གཡང་ས་
 ལ་ལྟར་བཞིན་པའམ་ལྟར་ཟིན་པ་རྣམས་ལ་སྒྲིང་རྗེ་སྐྱམ་ནས་སྒྲིང་
 རྗེ་བསྐྱོམ། སྒྲིང་རྗེ་ཞེས་ངག་ནས་བརྗོད་པས་མི་ཕན། འདི་ཐམས་
 ཅད་སྲུག་བསྐལ་ལས་བསྐྱལ། བདེ་བ་ལ་དམོད་དམོས། དེ་ལི་རུས་
 པ་ད་ལྟ་བདག་ལ་མེད། བདག་ལས་ལྷག་པའི་ཚངས་པ་དང་བརྒྱ་
 གྱིན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་མེད། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་
 རྒྱས་ལ་སོགས་པ་འཕགས་པའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་
 མེད། སུ་ལ་ཡོད་ན། སྐྱ་གཞུགས་ཀྱི་འོད་ཟེར་རེ་རེ་བཞུ་བས་ཀྱང་
 སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལྟ་ངན་ལས་འདས་པའི་གོ་འཕང་ལ་
 འཛོག་རུས་པ། ཚོས་ཐུན་རེ་གསུངས་པས་ཀྱང་སེམས་ཅན་དཔག་
 ཏུ་མེད་པ་ལྟ་ངན་ལས་འདས་པའི་གོ་འཕང་ལ་འགོད་པར་མཛད་
 པ། མདོར་ན་སྐྱ་མཇལ་བའམ། གསུང་ཐོས་པའམ། ཡིད་ལ་དུན་
 པ། དངོས་སུ་རེག་པ་སྟེ། མཐོང་ཐོས་དུན་རེག་གིས་དངོས་དང་

བརྒྱུད་པའི་སྐོ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བདེ་ལྷག་
 ཏུ་བརྒྱབ་ལུས་པའི་སྤངས་རྙོགས་མཐར་ཕྱིན་གྱི་རྣམས་པའི་སངས་
 རྒྱས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་པས། མ་ཟུན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་
 དོན་ཏུ་རྣམས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་དེ་ཐོབ་ན་ཅི་མ་ཏུང་།
 ཅི་ནས་ཀྱང་ཐོབ་པར་བྱ་སྟེ་མ་པ་སྐོ་མ་པ་རྩུ་འདོད་པ་ལྟར་བསྐྱེད།
 རྩེ་པོ་ཁ་སྐོ་མ་པ་དེ་དག་གིས་རྩུ་འཕྱང་བའི་འདོད་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་
 པ་བཞིན་བྱས་ནས་བསྐོ་མ་དགོས་གསུངས། སངས་རྒྱས་ནས་ཀྱང་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་མོས་པ་དང་འཚོམ་པར་གནས་
 སྐབས་སུ་ཉན་ཐོས་དང་། རང་རྒྱལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྲིག་
 པ་གསུམ་ལ་གཞག། །མཐར་འགྲུབ་ཅན་གསུམ་གྱི་ཡང་རྣམས་པའི་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་གཞག་པར་བསྐྱོད་སྟེ་མ་པ་སྐོ་མ་པ་
 བསམ། དེ་ལྟར་འགྱུར་བ་བྲལ་མ་དང་དཀོན་མཆོག་མཁྱེན་ཞེས་
 མོས་གུས་གསུང་བྲགས་དྲག་པོས་གསོལ་བ་བཏབ། ལུན་མཚོམས་
 ཐམས་ཅད་ཏུ་ཡང་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ལྟར་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་
 གྱི་འབྱུང་ཁུངས་སུ་གྱུར་པའི་རྣམས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་
 ཐོབ་ན་ཅི་མ་ཏུང་སྟེ་མ་ཏུ་བསྐོ་མ།

མདོར་ན་ཉིན་མཚན་ཏུ་སྲིག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དགོས་
 གསུངས། རྩོན་སེམས་དམིགས་བྱིད་ཏུ་བྱས་ཏེ་བསྐྱུང་བ་ལམ་འབྲས་
 རང་གི་དམིགས་བསལ་གྱི་ཁྱད་ཚོས་ཡིན་གསུངས།

དེ་ནས་འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་བསྐོ་མ་པ་ལའང་། མ་གྱུར་
 བམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་
 ཏུ་རྣམས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་རིན་པོ་ཆེ་ཅི་ནས་ཀྱང་ཐོབ་

པར་བྱ། དེའི་ཆེད་དུ་ལམ་ཟབ་མོ་འདི་ལྟ་བུ་ཉམས་སྲུ་སྒྲིབ་བར་
 བསྐྱེད་བསམ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སྐྱེ་ན་མེད་པ་
 ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཚོལ་འདོད་ཀྱི་
 གྲོ་བྱུགས་ཆེན་པོ་ཡོད་ཀྱང་། ཇི་སྲིད་བདག་དུ་འཛིན་པ་མ་ཐུལ་གྱི་
 བར་དུ་ལྷས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་གྱི་
 དོན་དུ་འགྱུར་བ་ཞིག་མི་འབྱུང་བས། དེས་ན་སྤང་ཁོལ་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་ཚ་བ་རང་གཅེས་འཛིན་གྱི་གྲོ་བུལ་ནས། སྐོ་གསུམ་གྱི་བྱ་བྱེད་
 ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཐབས་མཛད་དུ་བྱུང་
 བ། དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གཤེགས་པའི་ཤུལ། རྒྱལ་
 གྲས་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བསྐོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་
 འདི་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་པར་བསྐྱེད་སྐྱེ། བདག་བདེ་བ་འདོད་པ་
 བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་དུ་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདེ་བ་འདོད་
 པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པས། དེ་རིང་ནས་བརྒྱུ་ཉེ་རང་གི་བདེ་སྦྱིད་སྦྱུབ་
 པ་དང་སྦྱུག་བསྐྱེད་ལེལ་བའི་ཐབས་དོར་ནས། སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་བདེ་བ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་བསྦྱུབ་པའི་ཤོགས་བདག་གིས་བྱ།
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྦྱུག་བསྐྱེད་རྒྱ་དང་བཅས་པ་སེལ་བའི་
 ཤོགས་བདག་གི་བྱ་སྐྱེས་དུ་ཡུན་རིང་དུ་བསམ་ཞིང་། དེ་ལྟར་འགྱུར་
 བ་དགའ་སྐྱེམ་པའི་གྲོ་བཙོས་མ་མ་ཡིན་པ་བསྐྱེད་དཤོས། སྦྱིར་རྒྱན་
 དུ་རང་ཞེས་པ་གཞན་དང་མི་འདྲ་བར་གཅེས་པ་དང་། གཞན་ཞེས་
 པ་རི་ཅམ་ཉེ་ཡང་དེ་ཅམ་བརྗེ་བའི་གྲོ་སྦྱེ་བར་མི་རུས། དེས་ན་རང་
 དང་གཞན་གཉིས་ཀྱང་པར་མེད་པ་མཉམ་པར་བྱེད་པ་བདག་
 གཞན་མཉམ་པ་བསྐྱོམ་པ་བསྟན་ཟིན་ནས།

གཉིས་པ་བརྗེ་བ་བསྐྱོམ་པ་ནི། བདག་གཞན་མཉམ་པ་
 བསྐྱོམས་པ་ཙམ་གྱིས་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་བམ་ཞེ་ན། དེ་མི་ཐོབ། ལྷན་
 མེད་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལྟར་དུ་ཐོབ་དགོས་
 བ་བདག་གཞན་བརྗེ་བ་བསྐྱོམ་དགོས། དེ་བསྐྱོམ་དགོས་པའི་རྒྱ་
 མཚན་རྗེས་སུ་འབྱུང་ཡང་འདྲིར། ལྷོད་འཇུག་ལས། གང་ཞིག་བདག་
 དང་གཞན་རྣམས་ནི། ལྟར་དུ་བསྐྱབ་པར་འདོད་པ་དེས། བདག་
 དང་གཞན་དུ་བརྗེ་བ་ཡི། གསང་བའི་དམ་པ་སྤྱད་པར་བྱ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་དོན། བདག་དང་གཞན་རྣམས་ལྟར་དུ་འཁོར་བའི་
 རྒྱལ་བསྐྱེད་ལས་བསྐྱབས་ནས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་
 ཐོབ་པར་འདོད་པ་དེས། བདག་དང་གཞན་བརྗེས་ཏེ། བདག་གི་བདེ་
 བ་གཞན་ལ་སྦྱིན་པ་དང་། གཞན་གྱི་རྒྱལ་བསྐྱེད་རང་གི་ལེན་པའི་
 བདག་གཞན་བརྗེ་བ་བསྐྱོམ་དགོས་ཤིང་། གསང་བའི་དམ་པ་སྤྱད་
 པར་བྱ། ཞེས་པ་དམན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤོའི་ཡུལ་དུ་མ་ལྟར་པ་བྱང་ཚུབ་
 སེམས་དཔལ་ཁོ་ནའི་གསང་བའི་སྤོད་པ་དམ་པ་དེ་ཉིད་སྤྱད་དགོས་
 གསུངས། དེ་ལ་བདག་གཞན་བརྗེ་བ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོས་བསྐྱོམ་མི་ཅུང་
 ཞིང་། བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་དོན་གཅིས་འཇིན་བརྗེ་བ་ལས་བདེ་
 རྒྱལ་བརྗེ་བའི་དོན་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་བྱང་ཡང་། རང་ལུགས་
 ལ་བདེ་རྒྱལ་བརྗེ་བ་ཉིད་ཡིན་གསུངས། རང་གི་བདེ་དགེ་ཐམས་
 ཅད་ཕངས་པ་མེད་པར་གཞན་ལ་གཏང་བ་དང་། གཞན་གྱི་རྒྱལ་
 བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་རང་གིས་དང་བས་ཀྱུན་ནས་བསྐྱེད་ཏེ། ཚུར་
 ལེན་པ་ལ་བརྗེ་བ་བྱེད། དེ་བསྐྱོམ་ཚུལ་ལ་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་མན་ངག་ལྟར་
 དུ་བསྐྱོམ་པ་དང་། བྱམས་པའི་མན་ངག་ལྟར་དུ་བསྐྱོམ་པ་ཡོད་

གསུངས། རོར་ཆེན་དགོན་མཚོག་ལྷན་གྲུབ་ཀྱི་བྲིད་ཡིག་བསྐྲུས་དོན་
ལས། དང་པོ་སྤྱི་བར་སྤྱི་བ་གཉེན་ལ་བསྐྱོམ། བར་དུ་སྤྱི་བར་དཀའ་
བ་དག་ལ་བསྐྱོམ། མཐའ་མར་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་བསྐྱོམ། ཞེས་རིམ་
གྱིས་སྤོ་སྤྱོད་དགོས་པ་གསུངས་པས། འདྲིར་གསུངས་པ་ནི་སྤྱི་སྤྱོད་
ཀྱི་མན་ངག་ལྟར་དུ་བསྐྱོམ་པ་ཡིན།

བསྐྱོམ་ཚུལ་སྤྱིང་པོར་དྲིལ་ན། བོང་དུ་བྱམས་པ་བསྐྱོམ་པ་
དང་སྤྱིང་རྗེ་བསྐྱོམ་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་རང་གི་ཚ་བའི་
མ་དེ་ཉིད། ཚ་བའི་མ་ཞེས་པ་ཚོ་འདྲིའི་ལུས་སྟོག་བསྐྱེད་པའི་མ་ལ་
ཟེར་བ་ཡིན། སྤྱིར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་སྤོ་རིམ་
གྱིས་སྤོ་དགོས་པས། དང་པོ་རང་གི་ཚ་བའི་མ་དེ་གསོན་གཤིན་རྗེ་
ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། དེའི་ལུས་ཀྱི་ཁ་དོག །བཞིན་གྱི་ནམ་འབྲུར། ལུས་
ངག་གི་སྤོ་ལམ། རྒྱན་གོས་ལ་སོགས་པ་སྤར་རྗེ་ལྟར་ཡོད་པ་བཞིན་
དང་། ལྷག་པར་དུ་ཡང་བདག་ལ་བཅེ་ཞིང་གཏུང་བའི་སྤོ་ལམ་
བྱེད་པ་ཞིག་ཡིད་ལྟལ་དུ་བྱས་ཏེ། ལུས་སྤྱིན་པའི་དྲིན། སྟོག་སྤྱིན་པའི་
དྲིན། མྱང་དོར་བསྐྱེད་པའི་དྲིན། དཀའ་བ་སྤྱུད་པའི་དྲིན་ལ་སོགས་
པ་དྲིན་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པ། ཚོ་འདི་ཅམ་དུ་མ་ཟད་ཚོ་རབས་སྤར་
མ་ནམས་སུ་ཡང་མ་ལན་གྲངས་དུ་མར་བྱས་པ་སོགས་སྤར་མ་བཞིན་
དེའི་དྲིན་དྲན་པ་དང་། ད་ལྟའི་བར་དུ་རང་རེ་སྤྱིད་པ་ཁམས་གསུམ་
འཁོར་བ་ལ་འབྱམས་པ་དེ་ཡང་མ་དྲིན་ཆེན་ལ་དྲིན་ལན་དུ་དྲིན་
དང་། ཕན་ལན་དུ་ཕན་པ་མ་འཇལ་བའི་སྤོ་བས་གྱིས་བྱུང་བ་ཡིན།
དེས་ན་དྲིན་ལན་འཇལ་འདོད་བྱམས་སྤྱིང་རྗེའི་སྐབས་སུ་ཞིབ་
པར་བཤད་པ་ལྟར་བསམས་ལ། མ་འདི་ལ་གང་གིས་གནོད་ན། ལུས་

གྱི་ནང་ན་ཚེ་ལ་སོགས་པ་དང་། སེམས་གྱི་ཡིད་མི་བདེ་བ་ལ་སོགས་
པ་དངོས་སུ་ལུས་སེམས་སྐྱུག་བསྐྱེད་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་གྱིས་དངོས་སུ་
གནོད། སྲིད་པ་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བར་སྐྱུག་བསྐྱེད་མེད་པའི་སྐྱབས་
ནམ་ཡང་མེད། རང་རེ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོས་མ་བརྟགས་མ་དབྱུང་པའི་ངོ་
ལ་བདེ་སྐྱུག་འདྲེས་མའི་སྣང་བའམར་ཡང་། བརྟགས་ཤིང་དབྱུང་
ན་སྐྱུག་བསྐྱེད་འབའ་ཞིག་མ་གཏོགས་བདེ་བ་གཏན་ནས་མེད།

སྐྱིར་ཚོར་བ་བདེ་སྐྱུག་བཏང་སྟོན་མས་གསུམ་ལས། སྐྱུག་
བསྐྱེད་ནི་སྐྱུག་བསྐྱེད་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་དང་། བདེ་བ་ནི་འགྱུར་བའི་
སྐྱུག་བསྐྱེད། བཏང་སྟོན་མ་ནི་བྱུང་བ་འདུ་བྱེད་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཡིན་
གསུངས། སྐྱུག་བསྐྱེད་གྱི་རྒྱ་ལས་མི་དགེ་བ་དང་དེ་ཡི་རྒྱ་ཚོན་མོངས་
པས་བརྐྱེད་ནས་གནོད་པས། མ་ཡི་རྐྱེད་ལ་ཡོད་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་
དང་སྐྱུག་བསྐྱེད་གྱི་རྒྱ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བདག་གིས་སླང་སྟེན་ཏུ་
བསམས་ལ། རང་གི་རྩ་བའི་མ་དེ་རང་གི་མདུན་སྟོགས་སུ་རྩ་བ་སྟོན་
པ་བཞིན་གསལ་བར་བསྟོན་ཞིང་དམིགས་ཏེ། བདག་གི་དྲིན་ཅན་
གྱི་མ་འདྲིའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་དང་སྐྱུག་བསྐྱེད་གྱི་རྒྱ་མི་དགེ་བ་ཐམས་
ཅད་བདག་ལ་སྟོན་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བརྗོད་ཅིང་དམིགས་པ་ཡང་
དེ་བཞིན་བྱས། མའི་རྐྱེད་ལ་ཡོད་པའི་ལུས་སེམས་སྐྱུག་བསྐྱེད་བའི་
སྐྱུག་བསྐྱེད་དང་། དེའི་རྒྱ་མི་དགེ་བ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་
གྱིས་ཀོ་སྐྱེ་བཞེད་བ་བཞིན་ཏུ་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་ནག་ཉིལ་གྱིས་
ཚུར་བྱུང་སྟེ། བདག་གི་སྟོང་གི་དགྱིལ་ཏུ་མིལ་བྱུང་བར་བསྟོན། དེས་
སྐྱུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་རང་རྐྱེད་གྱི་ཐོག་ལ་སྐྱུངས་ཤིང་ཐིམ་པས།
འཇིག་རྟེན་སྐྱུག་བསྐྱེད་རི་སྟེད་པ། །དེ་ཀུན་རང་བདེ་འདོད་ལས་

བྱུང་། །ཞེས་པ་ལྟར་སྤྱང་འོལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚ་བ་རང་གི་རྒྱུད་ལ་
ཡོད་པའི་བདག་གཅེས་འཛིན་གྱི་འགོང་སོ་སོ་གཞི་མེད་ཚ་བལ་ལ་
བཏང་བར་བསམ།

མ་ལ་གང་གིས་ཕན་ན་འབྲལ་དུ་བདེ་བས་དངོས་སུ་
ཕན། སྤྲུགས་སུ་བདེ་བའི་རྒྱ་དགེ་བས་ཡུན་དུ་ཕན་པར་འདུག་པས།
བདག་གི་བདེ་དགེ་ཐམས་ཅད་མ་ལ་གཏང་སྐྱམ་དུ་བསམས་ལ་
བདག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བདེ་བ་དང་། བདེ་བའི་རྒྱ་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་མ་
ལ་སྤྲིན་པར་ལྷུང་ཅིག །ཅེས་བརྗོད་ཅིང་། རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་
བདེ་དགེ་ཐམས་ཅད་སྒྲིང་ག་ནས་ཉི་མ་ཤར་བ་བཞིན་དུ་འོད་ལྷག་
གིས་སོང་ནས་དེ་ཐམས་ཅད་མ་ལ་བྱིན་པས། མས་བདེ་བ་དང་བདེ་
བའི་རྒྱ་དེ་དག་ལ་ལོངས་སྤོང་དེ། གནས་སྐབས་སུ་ཡུས་སེམས་བདེ་
ཞིང་། སྤྲུགས་སུ་ཡང་དག་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཞུན་དང་འབྲང་
པ་ལ་སོགས་པ་ཚོས་བསྐྱབ་པའི་མཐུན་སྦྲེན་ཐམས་ཅད་འཛོམས་
ནས་རིམ་གྱིས་དགེ་བ་འཕེལ་ཉེ་མཐར་ལྷུང་དུ་འཚང་རྒྱ་རུས་པ་
ཅིམ་དུ་བསྐྱོམ། དེ་ལྟར་བྱུང་ན་རེ་དགའ་སྐྱམ་དུ་ཡུན་རིང་དུ་བསམ་
སྟེ། དེ་ལྟར་བྱུང་ན་རང་གི་བསམ་པ་རྫོགས། ལྟོ་ཁ་ཚིམས། ཤིན་དུ་
ལེགས་པར་བྱུང་སོང་བསམ་པ་བྱེད་དགོས་གསུངས།

དེ་ལྟར་ཡང་ཡང་བསྐྱོམས་པས་དམིགས་པ་གསལ་བར་ལྷུང་
པ་ན། ངག་ནས། མ་ལྷུང་འགོ་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་བདག་ལ་སྤྲིན། །བདག་
གི་དགེ་བས་མ་རྣམས་བདེ་ལྷུང་ཅིག །ཅེས་བརྗོད་ཅིང་ཚིག་སྲ་མའི་
ཚོ་ལེན་པ་དང་། ཞེས་ཚིག་སྲ་མ་མ་ལྷུང་འགོ་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་བདག་
ལ་སྤྲིན་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་། མ་ཡི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་

སྐྱུག་བསྐྱེད་གྱི་རྒྱ་མི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་སྐྱ་གྱིས་གོ་སྐྱ་བཞུར་བ་
 བཞིན་ནག་ཉིལ་གྱིས་རྩྱུར་བྱུང་ནས་རང་གི་སྡིང་གར་ཐིམ་ཉེ་རང་གི་
 བདག་གཅེས་འཇིན་གྱི་འགོང་པོ་ལོ་གཞི་མེད་རྩ་བུལ་ལ་བཏར་བར་
 བསམ། སྤྱི་མའི་ཚེ་གཏོང་བའི་དམིགས་པ་བསྐྱོམ། ཞེས་པ་ཚིག་སྤྱི་མ།
 བདག་གི་དགེ་བས་མ་རྣམས་བདེ་གྱུར་ཅིག །ཅེས་བརྗོད་པའི་ཚེ་རང་
 གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་བདེ་བ་དང་། བདེ་བའི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་སྡིང་ཁ་
 བས་ཉི་མ་ཤར་བ་བཞིན་སོང་སྟེ། མ་ལ་ཐིམ་པས་མ་ཡིས་དེ་ལ་ཡོངས་
 སྤྱུད་དེ། འབྲུལ་དུ་ལུས་སེམས་བདེ་བ་དང་། སྐྱུགས་སྤྱི་ཚོས་བསྐྱེད་
 པའི་མཐུན་རྐྱེན་ཚང་ནས། ལྷུར་དུ་སངས་རྒྱ་བར་འགྱུར་སྐྱེས་དུ་
 བསམ། མདོར་ན་ཚིག་སྤྱི་མའི་ཚེ་སྐྱུག་བསྐྱེད་ལེན་པ་དང་། ཚིག་སྤྱི་
 མའི་སྐབས་ལར་གཏོང་བའི་དམིགས་པ་བྱེད་དགོས་གསུངས།

རང་གི་མ་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གོམས་པའི་རྗེས་ལ་དེ་བཞིན་དུ་
 རང་གི་ཕ་དང་། ལུ་པོ། ཞང་པོ། སྐྱུན་རྒྱ་ལ་སོགས་པའི་གཉེན་གཞན་
 དང་། ལུལ་མི་བྱིམ་མཚེས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་། ཞེས་གཉེན་མ་
 ཡིན་ན་ཡང་ལུལ་མི་བྱིམ་མཚེས་ལ་སོགས་པ་ཚོ་འདི་ལ་ཟམ་ཅོར་
 གྱི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་དོ་ཤེས་པ་དེ་དག་ལ་སྐར་བྱམས་པ་བསྐྱོམ་པའི་
 སྐབས་དང་། སྡིང་རྗེ་བསྐྱོམ་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་དེ་
 དག་ཐམས་ཅད་གྱིས་ད་རེས་གྱི་ཚོ་འདི་ལ་དངོས་སུ་འདི་དང་འདི་
 ལྟ་དུ་བྱས་ཏེ་ཕན་བཏགས། སྤྱི་བ་སྡོན་མ་རྣམས་སུ་ཡང་མ་བྱས་པ་
 དང་ཕ་བྱས་པ་ལ་སོགས་པ་རང་དང་ཚོ་རབས་མང་པོར་འབྲེལ་བ་
 ཡོད་པའི་དྲིན་ཅན་ཤ་སྐྱུག་ཡིན་པས། དྲིན་ལན་དུ་བདེ་སྐྱུག་བརྗོད་
 བར་བྱ་བསམ་ནས། རང་གི་རྩ་བའི་མ་ལ་བསྐྱོམ་པ་བཞིན། སྐྱུག་

བསྐལ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཚུར་ལེན་པ་དང་། བདེ་བ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་
ཕར་གཏོང་བའི་དམིགས་པ་བྱས། དེ་ནི་དང་པོ་སྐྱེ་བར་སྐྱེ་བ་གཉེན་
ལ་བསྐྱོམ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན།

གཉེས་པ་བར་དུ་སྐྱེ་བར་དཀའ་བ་དག་ལ་བསྐྱོམ་པ་ནི།
རང་ཉིད་ལ་ཚེ་འདིར་གཞོན་བྱེད་ཀྱི་དགྲ་པོ་གདོན་བགེགས་དང་
བཅས་པ་རྣམས་དང་། རང་ལ་གཞོན་པར་བྱེད་པའི་དགྲ། ལྡང་བར་
བྱེད་པའི་བགེགས་ལ་སོགས་པ་མདོར་ན་གཞོན་བྱེད་གང་ཡིན་པ་དེ་
དག་མཐུན་དུ་བསམས་ནས། སྐྱེ་འཆི་འཕོས་པའི་དབང་གིས་ངོ་མ་
ཤེས་པ་མ་གཏོགས་ལྡང་དགྲ་གཞོན་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་གི་
མ་ཡིན། དགྲ་ལ་བསྐྱོམ་པའི་རྒྱ་མཚན་གསུམ་ལས། དང་པོ། སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་པས་རང་ལ་གཞོན་བྱེད་ཀྱི་དགྲ་ཐམས་
ཅད་ཀྱང་མ་ཡིན། གཉེས་པ། རང་གི་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བ་རྣམས་སུ་གཞོན་
བྱེད་ཀྱི་ལྡང་དགྲ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་བྱས་ཏེ། རང་ལ་ཕན་དཔག་
ཏུ་མེད་པ་བཏགས། གཞོན་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལས་བསྐྱབས། འོན་
ཏེ་རང་གིས་དེ་དག་ལ་དྲིན་ལན་དུ་དྲིན་མ་འཇུག། ཕན་ལན་དུ་
ཕན་མ་བཏགས་པའི་དབང་གིས་ད་ལྟ་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་མའི་ལན་ཆགས་སུ་
ལོན་འདེད་པ་ལ་སྤང་དགྲ་གཞོན་བྱེད་ཀྱི་གཞུགས་སུ་མཐོང་ནས་
ཕན་ཚུན་གཞོན་པ་བྱས་པ་ཡིན། དེས་ན་དེའི་ལེ་ལན་སུ་ལ་ཡོད་ཅེ་
ན། དགྲ་ལ་མེད་པར་རང་ལ་ཡོད་པ་ཡིན། རང་གིས་དྲིན་ལན་དུ་
དྲིན་མ་འཇུག། ཕན་ལན་དུ་ཕན་མ་བཏགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ད་ལྟ་
དགྲར་སྤང་བ་ཡིན། གསུམ་པ། སྐྱོན་པ་བཞིན་དུ་རང་དབང་མེད། །
ཅས་པ་བཞིན་དགྲ་པོ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་ལ་རང་དབང་

མེད་པར་ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་རུ་གྱུར་ནས་གཞོན་པ་བྱས་
པ་སོགས་རྒྱ་མཚན་ལེགས་པར་བསམས་ནས་དག་ཐམས་ཅད་ལ་
མ་ཡིན་པ་དང་། འིན་འཛུགས་པ་དང་། འིན་ལན་རུ་འིན་གསོ་བ་དང་།
ཕན་ལན་རུ་ཕན་གདགས་དགོས་པ་སོགས་རང་གི་རྩ་བའི་མ་དང་
པ་ལ་སོགས་པ་ལ་བདེ་སྲུག་བརྗེས་པ་རྗེས་བཞུགས་པ་བཞིན་རུ་སྤང་དག་
གཞོན་བྱེད་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་བདེ་སྲུག་གཏོང་ལེན་གྱི་དམིགས་པ་
བྱེད་དགོས་གསུངས།

མཐའ་མར་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་བསྐྱོམ་པ་ནི། བྱམས་པ་
བསྐྱོམ་པ། མྱིང་རྗེ་བསྐྱོམ་པ་བཞིན་རུ། བྱམ་མཁས་གར་བྱབ་གྱི་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རང་གི་པ་མ་མ་བྱས་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པས།
འགོ་བ་རིགས་རྒྱག་བར་དོ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་མ་ཡིན་པ་
དང་། འིན་འཛུགས་པ་ལ་སོགས་པ་སྤང་བཞིན་རུ་བསྐྱོམས་ནས། དེ་དག་
ལ་གང་གིས་གཞོན་ན་སྲུག་བསྐྱེད་དང་སྲུག་བསྐྱེད་གྱི་རྒྱ་མི་དགེ་
བས་གཞོན། གང་གིས་ཕན་ན་བདེ་བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱ་དགེ་བས་ཕན་
པ་ཡིན་པས། རང་རྒྱུད་ཀྱི་བདེ་དགེ་ཐམས་ཅད་ཕངས་པ་མེད་པར་
བཏང་བ་དང་། དེ་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྲུག་བསྐྱེད་དང་སྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་
རྒྱ་མི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་རང་གིས་དང་བས་ཀུན་ནས་བསྐྱེད་ནས་
ལེན་པའི་དམིགས་པ་མ་ལ་བསྐྱོམ་པ་རྗེས་བཞུགས་པ་བཞིན་བསྐྱོམ།

གནས་སྐབས་འགའ་ཞིག་རུ་རང་གི་ལུས་ལ་ན་ཚའམ།
སེམས་ལ་སྲུག་བསྐྱེད་དུ་གསོ་བྱུང་ན་དེ་ལམ་རུ་བྱ་བའི་སྲིར་འདི་
སྤང་བསམ་སྟེ། ཞེས་རང་གི་ལུས་མ་བདེ་བ་དང་། སེམས་ལ་སྲུག་
བསྐྱེད་དང་དངངས་སྐྱག་མི་བཟོད་པ་བྱུང་ན། ན་ཚའ་དང་སྲུག་

བསྐྱེད་ལམ་རྒྱ་བྱ་བའི་ཆེད་རྒྱ་བདག་གཞན་བརྗེ་བ་བསྐྱོམ་དགོས།
དེ་ཡང་སྤྱོད་ཀྱི་མན་རག་ལྟར་ན། དང་པོ་སྤྱོད་བར་སྤྱོད་བ་གཉེན་
དང་། བར་རྒྱ་སྤྱོད་བར་དཀའ་བ་དག། མཐའ་མར་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ལ་བསྐྱོམ་པ་རིམ་གྱིས་སློབ་སྦྱོང་ཚུལ་གོང་རྒྱ་བྱུང་བ་བཞིན་ཡིན་
ཞིང་། བྱམས་པའི་མན་རག་ལ་གང་ལ་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཆེ་བ་ཡོད་པ་
དེ་ལ་དམིགས་ནས་བསྐྱོམ་པས། འདིར་བྱུང་བ་བྱམས་པའི་མན་རག་
ལྟར་བསྐྱོམ་པ་ཡིན།

དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་བདག་ལྟར་རྒྱ་བ་ཆོ་དང་
སྤྱུག་བསྐྱེད་དྲག་པོས་ཉམ་ཐག་པ་རྒྱ་བ་ཡོད་དེས། དེ་ཐམས་ཅད་
སྒྲིབ་རྗེ་རྗེ་བསམས་ནས་སྒྲིབ་རྗེ་བསྐྱེད། རང་ཉིད་བཞིན་ནད་
དང་སྤྱུག་བསྐྱེད་དྲག་པོས་ཉམ་ཐག་པ་དེ་རྣམས་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་
ཐམས་ཅད་བདག་གི་ལུས་འདིའི་སྤྱོད་རྒྱ་སྤྱོད་པར་ལྷུང་ཅིག་ཅིས་
བརྗོད་ཅིང་ལེན་པའི་དམིགས་པ་བསྐྱོམ། རང་ཉིད་དང་ནད་གྱིས་
མནར་བ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནད་རྣམས་བདག་གི་ནད་འདིས་གོ་
བཅད་དེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལས་ཐར་བར་ལྷུང་ཅིག་
བསམས། རང་ཉིད་ཀྱི་ནད་འདིའི་སྤྱོད་རྒྱ་གཞན་གྱི་ནད་ཐམས་ཅད་
ཚུར་སྤྱངས་ནས་ལེན་པའི་དམིགས་པ་བསྐྱོམ། བདག་གི་བདེ་དགེ་
ཐམས་ཅད་དེ་རྣམས་ལ་སྤྱོད་པར་ལྷུང་ཅིག་བརྗོད་ཅིང་གཏོང་བའི་
དམིགས་པ་སྤྱོད་ལྟར་བསྐྱོམ། ཡང་རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་བདེ་
བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱ་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་གཞན་སེམས་ཅན་ནད་གྱིས་
མནར་བ་རྣམས་ལ་སྤྱོད་པར་ལྷུང་ཅིག་སྤྱོད་རྒྱ་བསམ་སྟེ། གཏོང་
བའི་དམིགས་པ་བསྐྱོམ་གསུངས། དེ་བཞིན་རྒྱ་དམུལ་བ་ལ་ཆོ་གུང་

གིས་སྐྱུག་བསྐྱེད་བ་དང་། ཞེས་མི་ཡི་སྐྱུག་བསྐྱེད་རི་ཙམ་ཆེ་ཡང་
དམུལ་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་གྱི་དཔེ་དང་། ཆ་གས་ཙམ་ཡང་མཚོན་པར་
མི་རུས་པས། དམུལ་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་གྱིས་ཉམ་ཐག་པའི་སེམས་ཙམ་
དེ་རྣམས་སྒྲིང་རེ་རྗེ་ཞེས་དེ་དག་གི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་རང་
ཐོག་ཏུ་གྲང་། རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་བདེ་དགེ་ཐམས་ཅད་དམུལ་
བའི་སེམས་ཙམ་རྣམས་ལ་བྱིན་ནས། དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྐྱུག་བསྐྱེད་
རྒྱ་འབྲས་དང་བལ་བར་གྱུར་ཅིག་སྟོན་ཏུ་བསྐྱོན།

ཡི་དུགས་བགྲེས་སྐྱོམ་གྱིས་སྐྱུག་བསྐྱེད་བ། སོགས་ལ་ཡང་སྟེ།
ཏུད་འགོ་རྣམས་ལ་སྐྱུན་ཞིང་གཏི་ལུག་པ་རི་ཆེན་པོས་ནོན་པ་ལྟ་བུའི་
སྐྱུག་བསྐྱེད། མི་རྣམས་ལ་སྐྱེ་ག་ན་འཆི་ལ་སོགས་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེད།
ལྷ་མ་ཡིན་རྣམས་ལ་ལྷ་རྣམས་དང་ཉུག་ཏུ་འབབ་ཅིང་ཚོད་པའི་སྐྱུག་
བསྐྱེད། འདོད་ལྷ་རྣམས་ལ་འཆི་ལྷས་སོགས་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད། དེ་བཞིན་
ཁམས་གོང་མའི་ལྷ་རྣམས་ལ་ཡང་སྐྱུག་བསྐྱེད་མངོན་འགྱུར་བ་མེད་
ན་ཡང་། མཐར་འཇིག་རྟེན་པའི་ཉིང་དེ་འཇིན་ལས་སང་དེ། སྐར་ཡང་
ངན་འགོ་ངན་སོང་གི་གནས་སུ་སྐྱུང་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཚུང་དགོས་པ་
སོགས། མདོར་ན་སྲིད་པ་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་སྟེ་མཐོ་སྲིད་པའི་ཆེ་
མོ་ནས། དམའ་དམུལ་བ་མནར་མེད་གྱི་བར་གང་ཏུ་སྐྱེས་ཀྱང་སྐྱུག་
བསྐྱེད་འབའ་ཞིག་ཡིན། དེས་ན་འགོ་བ་རིགས་དུག་བར་དོ་དང་བཅས་
པའི་སེམས་ཙམ་ཐམས་ཅད་ལ་རེ་རེ་བཞིན་ཏུ་སྐར་གྱི་རིགས་འགྲེས་
སྐར་ནས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་རང་གི་ཐོག་ཏུ་ལེན་པ་
དང་། རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་བདེ་བ་དང་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་པངས་
པ་མེད་པར་གཏོང་བའི་གཏོང་ལེན་བསྐྱོམ་དགོས་གསུངས།

མཐར་སྲུག་བསྐྱེད་བཞེ་བའི་ཡུལ་རང་གི་རྩ་བའི་མ་ནས་
 བརྒྱུད་གཉེན་ཉེ་འབྲེལ། སྣང་དགྲ་གཞོན་བྱེད། ཁམས་གསུམ་རིགས་
 ཏུག་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་། བཞེ་བ་པོ་རང་ཉིད་དང་།
 བཞེ་བྱ་པར་གཏོང་རྒྱའི་བདེ་བ་དང་། བཞེ་བྱེད་ཚུར་ལེན་རྒྱའི་སྲུག་
 བསྐྱེད་གཅེས་འཛིན་དང་བཅས་པ་དོན་དམ་གཤིས་ལུགས་ལ་ཅིར་
 ཡང་བྱུང་བ་མེད་པ་དཔེར་ན། མི་ལམ་ལ་བདེ་སྲུག་གི་ཚོར་བ་སྣ་
 ཚོགས་སྒྲིང་ཡང་། དོན་དངོས་ཏུ་བྱུང་བ་མེད་པ་བཞིན་ཡིན་མོད།
 འོན་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སེམས་འབྲུལ་པའི་དབང་གིས་མེད་བཞིན་ཏུ་
 སྣང་བ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་དགོས་པ་སྒྲིང་རེ་རྗེ་སྣམ་པའི་སྒྲིང་
 རྗེ་དྲག་ཏུ་བསྐྱོམ་པ་དང་། བཞེ་བའི་ཡུལ་རང་གི་རྩ་བའི་མ་གཅོ་
 བོར་བྱས་པའི་འགོ་བ་རིགས་ཏུག་ནམ་མཁམས་གར་བྱུང་གི་སེམས་
 ཅན་འདི་ནམས་ཀྱི་དོན་ཏུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལྟར་
 ཏུ་ཐོབ་པར་བྱ། དེ་ཅིའི་སྒྲིང་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་སྲུག་བསྐྱེད་ལས་
 བསྐྱེད་པར་བྱ་དགོས་ན་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་
 པར་བྱེད་དགོས་པ་ལས། རང་རེ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོས་སྤྱོད་པར་མི་ལྷན།
 རང་རེ་ལས་ལྷག་པ་དབང་སྲུག་སོགས་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྣ་མཐུ་བོ་ཆེ་
 གཞན་ལྷན་ཀྱང་སྤྱོད་པར་མི་ལྷན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་ན་
 སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་ཡང་སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྲུག་བསྐྱེད་
 ལས་བསྐྱེད། བདེ་བ་ལ་འགོད་ལུས་པ་ཡིན་པས། མཁའ་བྱུང་རིགས་
 ཏུག་གིས་བསྐྱེད་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ཏུ་རྫོགས་པའི་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱུར་ཅིག་སྣམ་ཏུ་བསམ་ལ། རྗེས་
 བདེ་སྲུག་གཏོང་ལེན་བྱས་པའི་དགོ་བ་བསྐྱོ་བར་བྱའོ། ། དེ་ཡང་སྒྲིང་

དངོས་རྗེས་གསུམ་ཚང་བར་བྱས་ན་ལས་སྟོབས་ཆེ་བར་གྱུར་ཞིང་།
སྦྱོར་བ་དང་རྗེས་མ་ཚང་ན་དངོས་གཞིའི་ལས་བྱས་ཀྱང་། བྱས་ལ་
མ་བསགས་པ་ཞེས་ལས་སྟོབས་རྒྱུར་བ་ཡིན་པས། སྦྱོར་དངོས་རྗེས་
གསུམ་ཚང་བར་བྱེད་པ་དེ་གལ་ཆེ་གསུངས།

འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་སྟོན་སྟེན་ལ་ཆེན་པོ་མཛའ་བོའི་བྱ་
མོར་འཇུགས་པའི་གཏམ་རྒྱུད་སོགས་དང་། ཞེས་སྟོན་བྱིས་བདག་
མཛའ་བོ་ཞེས་པ་ཞིག་བྱུང་ཞིང་། དེ་ལ་བྱ་མང་ཏུ་སྐྱེས་ཀྱང་གི་བར་
གྱུར་པས། ལྷན་མཁན་གྱིས་བྱ་མོར་མིང་བཏགས་ན་འཚོ་བར་འགྱུར་
རོ་ཞེས་ལྟར་བསྟན་པས། བྱ་སྐྱེ་བའི་ཚེ་དེ་ཉིད་ལ་མཛའ་བོའི་བྱ་མོ་
ཞེས་བྱ་མོའི་མིང་གིས་བཏགས་སོ། །

ནམ་ཞིག་བྱིས་བདག་མཛའ་བོ་དེ་ཉིད་རྒྱ་མཚོར་འོར་བུ་
ལེན་ཏུ་ཆས་པར་གྱུ་ཞིག་ནས་ཚེ་ལས་འདས་སོ། །སྟོན་གྱི་ཚེ་པའི་
ལས་དེ་ཉིད་བྱས་བྱུ་བའི་སྟོལ་ཡོད་པ་ལས། མི་རིང་བར་མཛའ་བོའི་
བྱ་མོ་ཆེར་བསྐྱེད་ནས་མ་ལ་རང་ཉིད་ཀྱི་པའི་ལས་གང་ཡིན་ཞེས་
དྲིས་པ་ན། མའི་ཡིད་ལ་བདེན་པར་སྐྱེས་ན་བྱ་དེ་ཡང་རྒྱ་མཚོར་
འོར་བུ་ལེན་ཏུ་སོང་ནས་འཚོ་བར་དོགས་ཏེ། བ་སྟོས་ཚོང་མཁན་
ཡིན་ཞེས་རྒྱན་ཏུ་སྐྱེས་པས། བྱས་ཀྱང་སྟོས་འཚོང་བའི་ལས་བྱས་ཏེ།
ཀཎཔ་ཁི་ཉིས་བརྒྱའི་ཁི་བྱུང་བ་མ་ལ་སྤྱད་ནས་ཞབས་ཏོག་བྱས་སོ། །
ཀཎཔ་ཁི་ཞེས་པ་དེར་གི་དུལ་སྟོར་གྱི་དོད་ཡིན། ནམ་ཞིག་གོགས་
དག་གིས་སྟོས་འཚོང་བ་པའི་ལས་མིན་ཞེས་སྐྱེས་པར། མར་དྲིས་པ་
ན་མས་གོང་ཏུ་ཚོང་བྱེད་པའི་རིགས་ཡིན་ཞེས་སྐྱེས་པར། དེས་
གོང་ཏུ་ཚོང་གི་ལས་བྱས་ཏེ། ཀཎཔ་ཁི་བཞི་བརྒྱའི་ཁི་བྱུང་བ་མར་

ལུལ་ཏེ་བསྐྱེན་བཀྲར་ལྷུས་སོ། །ཡང་གཞན་དག་དེ་པའི་ལས་མིན་
པར་སྐྱེས་པར། མར་བཞིན་མར་དྲིས་པར། སྒོང་བྱིར་གྱི་ཚོང་བྱེད་
པ་ཡིན་ཞེས་སྐྱེས་པས། དེས་སྒོང་བྱིར་དུ་ཚོང་བྱས་ཏེ། ཀཱཱཔ་ཁི་
དུག་བརྒྱའི་ཁི་བྱང་བ། མར་སུལ་དེ་བསྐྱེན་བཀྲར་ལྷུས་སོ། །ཡང་
གཞན་གྱིས་པའི་ལས་ནི་ཡུལ་འཁོར་གྱི་ཚོང་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་སྐྱེས་
པར། དེས་ཡུལ་འཁོར་དུ་ཚོང་བྱས་ཏེ། ཀཱཱཔ་ཁི་བརྒྱད་བརྒྱ་བྱང་བ་
མར་སུལ་ཏེ་ཞབས་ཏོག་ལྷུས་སོ། །དེར་ཡུལ་མི་དག་གིས་པའི་ལས་
ནི། མ་མ་དག་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་མཚོར་འོར་བུ་ལེན་པ་ཡིན་ཞེས་སྐྱེས་
པ་ན། དེས་མ་ལ་དྲིས་པ་ན། མས་དེ་བདེན་ཡང་པ་མ་དང་མེས་པོ་
རྒྱ་མཚོར་འོར་བུ་ལེན་དུ་སོང་ནས་སྤྱིར་མ་ལོག་པས། འགྲོ་མི་དུང་
ཞེས་མས་བཤོལ་བཏབ་ཀྱང་མ་ཉམ་པར་ཐབས་གཞན་མེད་ནས་
སྒོའི་འཕྲིད་བཅད་དེ་ཉལ་ནས་འགོག་པར་བརྩམས་པ་ལ་མའི་མགོ་
རྒྱག་པས་བརྗིས་ཏེ་སོང་ངོ་། །

དེར་མཇའ་བོའི་བུ་མོ་རྒྱ་མཚོར་ཆས་ཏེ། བམ་ཞིག་ན་གྱུ་
ཞིག་ཏེ་སྒོགས་གཞན་རྣམས་རྒྱ་མཚོར་གྱི་བར་གྱུར་ཏོ། །མཇའ་བོའི་
བུ་མོ་ཁོ་ན་གྱུ་ཞིག་པའི་གིང་ལ་བརྒྱུད་ནས་སྤྱིར་སྤོན་ཞིག་ཏུ་བརྒྱུ་
བར་གྱུར་ཏེ། སྤྱིར་དེའི་སྒོང་བྱིར་ཚུལ་བྱེད་ཅེས་པར་སྐྱེབས་པས།
རིན་པོ་ཆེའི་གཞལ་ཡས་ཁང་ཡིད་དུ་འོང་བར་སྣ་ཡི་བུ་མོ་མཛེས་
གིང་སྣ་ན་སྤྱུག་པ་ཉེས་བརྒྱས་བསྟུ་བ་དང་། བསྐྱེན་བཀྲར་ཞབས་
ཏོག་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་བྱེད་ཅིང་ལོ་ཉེས་བརྒྱར་བདེ་བར་ལོངས་
སྤྱོད་ཅིང་གནས་སོ། །བམ་ཞིག་དེར་སྤོད་མི་འདོད་པར་འགྲོ་བར་
སྤོགས་པ་ན། ལྷ་དག་གིས་འགྲོ་བར་མི་དུང་ཞེས་བཤོལ་བཏབ་ཀྱང་།

ཉན་ཏུ་མ་བརྟུབ་པས། གལ་ཏེ་འགྲོ་ན་ལྷོ་ཚུགས་སུ་འགྲོ་བར་མི་བྱ་
ཞེས་གདམས་པར། དེར་མཇལ་པོའི་བྱ་མོའི་ཡིད་ལ་ལྷོ་ཚུགས་སུ་
འགྲོ་བའི་འདུན་པ་ཅིས་ཀྱང་ཆེ་བ་བྱུང་སྟེ་ལྷོ་ཚུགས་སུ་སོང་ངོ་། །

ནམ་ཞིག་ནས་དེ་ལྷོ་ཚུགས་སུ་གྲོང་བྱིར་རྟག་ཚུས་ཞེས་པར་
སླེབས་ཏེ། དེར་ལྷ་ཡི་བྱ་མོ་བཞི་བརྒྱས་ཉིན་རེ་བཞིན་བསྐྱེན་བཀྱར་
སྐར་བས་སྐྱུག་པར་བྱེད་ཅིང་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ལ་བདེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་
ཅིང་གནས་སོ། །ཡང་ནམ་ཞིག་ན་དེ་ཚུགས་གཞན་ཏུ་འགྲོ་བར་
འདོད་དེ་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་བཀག་ནས་མ་ཞེས་པར་སོང་སྟེ། སྐྱིན་པ་
ལས་གྲོང་བྱིར་བདེ་བྱེད་ཅིས་བྱ་བར་སླེབས་པར་བྱུང། དེར་ལྷ་ཡི་བྱ་
མོ་རྒྱལ་བརྒྱས་སྐར་བས་སྐྱུག་པའི་བསྐྱེན་བཀྱར་ཞབས་ཏོག་བྱས་ཏེ་
ལོ་རྒྱལ་བརྒྱའི་རིང་བདེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་ཅིང་གནས་སོ། །ཡང་སྐར་
བཞིན་ཚུགས་གཞན་ལ་འགྲོ་བར་འདོད་དེ་སོང་བ་ན། གྲོང་བྱིར་
ཚངས་པའི་བླ་མ་ཞེས་བྱ་བར་སླེབས་སོ། །དེར་ལྷ་ཡི་བྱ་མོ་བརྒྱད་
བརྒྱས་སྐར་བས་སྐྱུག་པར་བསྐྱེན་བཀྱར་བྱས་ཏེ། ལོ་བརྒྱད་བརྒྱ་ལ་
བདེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་ཅིང་གནས་སོ། །

ནམ་ཞིག་ན་དེས་མ་ལ་བསྐྱེན་བཀྱར་བྱས་པའི་བསོད་
ནམས་ཀྱི་མཐུ་ཉམས་ཏེ། གནས་དེ་ལས་ཀྱང་འགྲོ་བའི་སློབ་བྱུང་སྟེ།
ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་བཀག་ཀྱང་མ་ཞེས་པར་སོང་བ་ལས། མཐར་ལྷགས་
ཀྱི་ཁང་པ་ནག་པོ་རྩེ་མོ་དགུང་ལ་རེག་པ་ཤིན་ཏུ་མཐོ་བ་སྐོར་གཤིན་
རྗེ་དབྱུག་པ་སོགས་པ། མིག་རྩེ་དམར་བ། ཤིན་ཏུ་འཇིགས་སུ་རྒྱུང་བ་
དག་གིས་སྤུང་བ་ཞིག་ཏུ་སླེབས། ནང་ཏུ་སྐྱེ་བོ་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་
བསྐྱམས་ཤིང་། མགོ་ལ་ལྷགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་འཁོར་ནས། མགོ་རུས་

ཐམས་ཅད་རྣམ་སྲུང་བྱེད་ཅིང་། མྲན་པ་སྐྱུ་ཐར་ཐར་འཁོར་བ། རླུག་
 བསྐལ་དྲག་པོས་མཚན་བ་ཞིག་མཐོང་བ་ལ། དེ་ལས་གང་གིས་ལན་
 བཅས་སྐྱུ་ཐར་རྣམས་པ་ན། མའི་མགོ་ལ་རྩོག་པས་བསྐྱུན་པའི་རྣམ་
 སྐྱེན་ཡིན་པར་སྐྱས་པ་དང་། རྣམ་མཉམ་པ་ལ་བཅས་མཁའ་ལས། མྱོས་
 བྱེད་དང་ནི་རྟག་མྱོས་དང་། །བདེ་བྱེད་ཚངས་པའི་སྐྱ་མ་སྟེ། །ཤོང་
 །ཁྱིམ་བཞི་ལས་རབ་འདས་ནས། །ལས་ཀྱི་ཤུགས་ཀྱིས་འདིར་འོངས་
 ཀྱི། །གང་མ་བཅིངས་པ་དེ་ཚིངས་ཤིག། གང་དག་བཅིངས་པ་དེ་ཁྲོལ་
 ཅིག། ཅེས་པའི་སྐྱ་བྱུང་ནས། ལྷགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དེ་མཛའ་བོའི་བྱ་མོ་
 རང་ཉིད་ཀྱི་མགོ་ལ་བབ་སྟེ། རྣམ་སྲུང་རྣམ་སྲུང་གཏུབ་ཅིང་། མྲན་པ་
 མྱོགས་བཞིར་སྐྱུ་ཐར་ཐར་རྣམས་ཏེ། ལྷག་རྒྱ་བཟོད་མི་རྣམས་པས་
 མཚན་བར་གྱུར་པ་ལ། མའི་མགོ་ལ་རྩོག་པས་བསྐྱུན་པའི་རྣམ་སྐྱེན་
 རླུག་བསྐལ་འདི་ལྟ་བུ་མྱོང་བ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ལ་དཔག་རྒྱ་
 མེད་པ་ཡོད་པས། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རླུག་བསྐལ་བདག་གི་སྣང་རྒྱ་
 སྐྱེན་པར་གྱུར་ཅིག། སྐྱེ་བ་དང་ཚོར་བས་ཐམས་ཅད་རྣམས་འདི་ལྟ་བུའི་
 རླུག་བསྐལ་མྱོང་བར་མ་གྱུར་ཅིག། ཅེས་སྒྲོན་ལམ་བཀའ་སྟེ། བདག་
 གཞན་བཞེ་བའི་མེས་པ་བཟང་པོ་བསྐྱེད་པའི་རྣམས་པ་ལ་བརྟེན་
 བས་སྐྱེད་ཅིག་ཉིད་ལ་འཁོར་ལོ་གཉེན་རྒྱ་འབགས་ནས་སྐྱ་ལུལ་རྒྱ་ཚོ་
 འཕོས་སོ། །མཛའ་བོའི་བྱ་མོའི་གཏམ་རྒྱུད་འདི་བདག་ཅག་གི་སྒྲོན་
 པའི་སྐྱ་ཚོ་སྒྲོན་མ་མ་དག་པའི་སྐྱེ་བ་བཞེས་པའི་སྐབས་ཡིན།

ཡང་གཏམ་རྒྱུད་གཞན་ཞིག་ལ། བདག་ཅག་གི་སྒྲོན་པ་
 སྒྲོན་དཔུལ་བའི་ཤིང་རྩ་འདྲེན་པའི་གྲུང་རྒྱ་འབྲས་པའི་ཚོ་ཤིང་རྩ་
 འདྲེན་པའི་གྲོགས་ཀ་མ་རུ་བ་ཞེས་པ་དཔུལ་སྐྱེད་གཤིན་རྗེས་དྲག་

ཏུ་རྒྱུ་བརྟེན་བྱས་པ་ལ། བཟོད་བཀའ་བའི་སྒྲིང་རྗེ་འབྲུངས་ཏེ།
 དེས་ཤིང་རྟ་འདྲེན་པའི་ལས་ཀྱི་སྐྱེལ་པ་ཡང་བདག་གིས་བྱ་བས་མ་
 བརྒྱུངས་ཤིག་སྐྱེས་པས། དམུལ་སྲུང་དག་ཁོས་ཏེ་སེམས་ཅན་རང་
 རང་གི་ལས་ལ་སྦྱོད་པ་ལ་བཞོ་བུ་མེད་པ་ཅི་ཟེར་ཞེས་སྐྱེས་ཀྱི་ཐོ་
 ལུམ་མེ་འབར་བ་མགོ་ལ་བསྐྱེན་པས་ཚོའི་འཕྲོས་ཏེ། དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཉ་
 ཡུལ་ཏུ་སྐྱེས་པ་ཡིན། དེ་ན་བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་སྐོ་ནས་གཞན་གྱི་
 རྒྱལ་བསྐྱེད་དང་བུ་ལེན་པ་དང་། རང་གི་བདེ་བ་གཞན་ལ་གཏོང་
 བའི་གཏོང་ལེན་བྱས་ན་ཕན་ཡོན་དཔག་ཏུ་མེད་ཡོད་གསུངས།
 བདག་གཞན་བརྗེ་བ་བསྐོམ་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚན། བསྐོམ་པའི་ཕན་
 ཡོན། མ་བསྐོམས་པའི་ཉེས་དམིགས་རྣམས་སྦྱོད་འཇུག་ལས་བྱུང་བ་
 རྣམས་ཅི་རིགས་པར་བཤད་དོ། །

ཞོང་བུ་བཤད་པ་བཞིན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལོ་འཕང་ལྷུང་བུ་
 ཐོབ་པར་འདོད་ན། བདག་གཞན་བརྗེ་བ་སྐོམ་དགོས། ཅིའི་སྲིད་ཞེ་
 བ། སྦྱོད་འཇུག་ལས། བདག་བདེ་གཞན་གྱི་རྒྱལ་བསྐྱེད་དག །ཡང་
 དག་བརྗེ་བར་མ་བྱས་ན། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ཏུ་མི་འགྲུབ་ཅིང་། །
 འཁོར་བ་ན་ཡང་བདེ་བ་མེད། །ཅེས་རང་གི་བདེ་དགེ་གཞན་ལ་སྐྱིན་
 པ་དང་། གཞན་གྱི་རྒྱལ་བསྐྱེད་རང་ལ་ལེན་པའི་བདག་གཞན་བརྗེ་
 བར་མ་བྱས་ན། སངས་རྒྱས་མི་འགྲུབ་པ་སྐོས་ཅི་དགོས། འཁོར་བར་
 སྐྱེས་ཀྱང་བདེ་བ་མི་ཐོབ་པར་གསུངས་ཏེ། ཅིའི་སྲིད་ཞེ་ན། སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ཐོག་མ་མེད་པའི་བུས་ནས་ད་ལྟའི་བར་འཁོར་བའི་
 གནས་སུ་འབྲམས་ཏེ། སྐྱེ་ཤི་རྒྱུན་མི་ཚད་པར་འཁོར་བས། ཐམས་
 ཅད་མར་མ་གྱུར་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད། ཞོང་བུ་བྱམས་པ་དང་སྒྲིང་རྗེ་

བསྐྱོམ་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་བཞིན། མ་བྱས་ཅེས་བཞིན་ཚེ་འདི་
ཉིད་ཀྱི་མས་བྱས་པ་བཞིན་དྲིན་དཔག་ཏུ་མེད་པས་བསྐྱབས་པའི་
དྲིན་ཅན་ཤ་སྟག་ཡིན།

སླ་ན་མེད་པའི་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་བསྐྱབ་པ་ཡང་སེམས་
ཅན་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་བདེ་བ་དང་བྲལ་བ་རྣམས་
ལ་བྱམས་པ་བསྐྱོམ་པ། རླུག་བསྐྱེད་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་སྒྲིང་རྗེ་
བསྐྱོམ་པ། གཞོད་བྱེད་རྣམས་ལ་བཟོད་པ་བསྐྱོམ་པ། རོངས་པ་རྣམས་
ལ་སྐྱུན་པ་གཏོང་བ་སོགས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་ལ་བརྟེན་པ་
ཡིན། སེམས་ཅན་མེད་ན་སྐྱུན་པ་གཏོང་བ་དང་། བཟོད་པ་བསྐྱོམ་
པ་དང་། བྱམས་པ་དང་། སྒྲིང་རྗེ་སོགས་བསྐྱོམ་པའི་ལུལ་མེད་པ།
ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་ལ་རག་ལས་པས་དྲིན་ཆེ་བ་ཡིན། དྲིན་ཅན་
སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་རླུག་བསྐྱེད་རྒྱ་དང་བཅས་
པ་རང་གི་ཚོག་ཏུ་ལེན་པ་དང་། རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་བདེ་བ་རྒྱ་
དང་བཅས་པ་སེམས་ཅན་ལ་སྒྲིང་བ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་
པར་རང་ཉིད་ཁོ་ན་རླུག་བསྐྱེད་བྲལ་འདོད་ཀྱིས། གཞན་རླུག་བསྐྱེད་
ལ་སྐྱུར་བའི་སེམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཚོལ་བ་ལྟ་ཅི། ལའོར་བ་ལས་
ཀྱང་ཐར་བར་མི་འགྱུར་བར་རླུག་བསྐྱེད་འབའ་ཞིག་ཚུང་དགོས་
པར་གསུངས་ཏེ། སྦྱོད་འཇུག་ལས། བདག་ཉིད་མཐོ་བར་འདོད་པ་
དེ། །ངན་འགྲོ་ངན་དང་སྐྱེན་པར་འགྱུར། །དེ་ཉིད་གཞན་ལ་སྦྱོ་བྱས་
ན། །བདེ་འགྲོ་རིམ་གྱོ་འཚོལ་པར་འགྱུར། །ཞེས་རང་ཉིད་ཁོ་ན་བདེ་
བ་དང་མཐོ་བར་འདོད་པ་དེས། ངན་འགྲོ་དང་ངན་སོང་གི་གནས་
སུ་ལྷུང་བ་དང་། །དེ་ཉིད་གཞན་ལ་སྦྱོས་ཏེ་གཞན་རྣམས་བདེ་བ་དང་།

མཐོ་བ། འགྲོར་པ་དང་སྐྱེན་གྲགས་འབྱུང་བ་སོགས་འདོད་པ་བདེ་
འགྲོར་སྐྱེ་བ་ཡིན་གསུངས།

སྐྱོད་འཇུག་ལས། བདག་གི་དོན་ཏུ་གཞན་བཀོལ་ན། །བར་
ལ་སོགས་པར་སྦྱང་བར་འགྱུར། །གཞན་གྱི་དོན་ཏུ་བདག་སྦྱང་
ན། །རྗེ་དཔོན་ཉིད་ཏུ་སྦྱང་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེར་
ན། རང་ཉིད་གྱི་དོན་ཏུ་གཞན་གཡོག་ཏུ་བསྐྱལ་ནས་སྦྲག་བསྐྱལ་ལ་
སྦྱར་ན་དེའི་རྣམ་སྤྲིན་ཏུ་རང་ཉིད་བར་ནས་གཡོག་ཏུ་སྐྱེ་བ་དང་།
དེ་ལས་སྐྱོག་ནས་གཞན་གྱི་དོན་ཏུ་རང་ཉིད་གཡོག་ཏུ་བསྐྱལ་ནས་
གཞན་ལ་སྲི་ཞུ་སྦྱབ་པ་སོགས་བྱས་ན་དེའི་རྣམ་སྤྲིན་རང་ཉིད་རྒྱལ་
པོ་དང་དཔོན་པོ་སོགས་སྐྱེ་བར་གསུངས་སོ། །

ད་ལྟ་ང་རང་འཇུག་ལ་ཡོད་པའི་སྤྱང་སྐྱོལ་ཐམས་ཅད་
གྱི་རྩ་བ་རང་གཅེས་འཛིན་གྱི་འགོང་པོ་འདི་དུན་འཛིན་དུག་པོས་
འབྲལ་ཏུ་མ་བུལ་ན། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལྟ་ཅི་ཚེ་
འདིར་ཡང་འབྲལ་ཏུ་བདེ་བ་ཞིག་གཏན་ནས་མི་འབྱུང་གསུངས།
དཔེར་ན། སྐྱེ་བོ་རང་ཤེད་ཅན་གང་ཏུ་གནས་ཀྱང་མི་བདེ་བ། ལྷ་
དང་ཡང་མི་མཐུན་པར་རྩོད་ཅིང་། རང་མ་སྦྱིད་པ། རོགས་མ་སྦྱིད་
པ། རང་གཞན་ཀྱན་མ་བདེ་བ་འབྱུང་ཞིང་། ཡང་དེ་ལས་སྐྱོག་ནས་
རང་གཅེས་འཛིན་རྒྱུང་བ་གཞན་ལ་སུ་པའི་སྐྱོ་ཡོད་པ་དེ། གང་ཏུ་
སོང་ངམ་གནས་ཀྱང་ཀྱན་དང་མཐུན་ཞིང་བདེ་བ་ཡིན།

དེས་ན་སྤྱང་སྐྱོལ་ཐམས་ཅད་གྱི་རྩ་བ་དེ་རང་གཅེས་
འཛིན་ཡིན་པས། གཞན་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་པ་དང་། གཞོད་པ་སྐྱེལ་བ་

དེ་དག་དོར་ནས། ཁ་ནང་རུ་བསྐྱོར་ཏེ་རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་
 བདག་འཛིན་གྱི་འགོང་པོ་འདི་འདྲུལ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་གཞིན་རུ་བལྟས་ནས་བདེ་དགོ་ཐམས་ཅད་པ་མ་སེམས་ཅན་
 གྱི་སྤྱོད་སྲུང་གཏོང་བ་དང་། དེ་དག་གི་སྤྲིག་སྤྲུག་ཐམས་ཅད་རང་
 གིས་ལེན་བྱས་ན། ཚུལ་སྤྲིམས་བསྐྱུང་བ་དང་། ཐོས་བསམ་སྐྱོམ་
 གསུམ་ལ་སོགས་པའི་དགོ་བ་ཅི་བྱས་ཀྱང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་
 རྒྱུར་འཕྱུར་བ་ཡིན། དེ་ལས་གཞན་ནམ་པ་དགོ་བར་སྤང་ཡང་
 ཚོས་གནད་རུ་སྒྲིབ་པ་ཞིག་མི་འབྱུང་། གནད་རུ་སྒྲིབ་པ་ཞིག་ཡོང་
 བ་ལ། ཐོག་མར་རང་གཅེས་འཛིན་གྱི་སློབ་འདི་ལ་འཐབ་ནས་འདི་
 ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་གལ་ཆེ། དེས་ན་ཉམས་ལེན་བྱེད་པ་དང་། ཐེག་
 པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ཡིན་པས་མི་པན། གང་ཟག་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་
 དགོས། ཟབ་པ་དང་མི་ཟབ་པ་ནི་ཉམས་ལེན་བྱ་རྒྱུའི་ཚོས་ལས་མ་
 ཡིན་པར། བྱེད་མཁན་གང་ཟག་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན། རང་རེ་སྤྲིད་
 པ་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བར་འབྱུངས་ཏེ། རྒྱལ་བསྐྱེད་སྣ་ཚོགས་
 ཚུང་དགོས་པ་འདི་སློབ་བདག་གཞན་བརྗེ་བ་མ་བསྐྱོམས་པའི་
 རྒྱུན་ཡིན། གལ་ཏེ་བདག་གཞན་བརྗེ་བ་བསྐྱོམས་ན་སངས་རྒྱས་
 བོང་། རང་གཞན་གྱི་དོན་གཞིས་འབྱུང་བར་འབྱུར་བ་ལ། རང་
 དོན་འབའ་ཞིག་བསྐྱབས་པའི་འབྲས་བུར་གཞན་གྱི་དོན་གྲུབ་པ་ལྷ་
 ཅི། རང་གི་དོན་ཡང་མ་གྲུབ་པར་འཁོར་བའི་གནས་སུ་འབྱུངས་ཏེ།
 རྒྱལ་བསྐྱེད་སྣ་ཚོགས་པ་ཚུང་དགོས་བྱུང་བ་ཡིན་གསུངས། བདག་
 གཞན་བརྗེ་བ་བསྐྱོམས་པའི་པན་ཡོན་དང་མ་བསྐྱོམས་པའི་ཉེས་
 དམིགས་མདོར་བསྐྱུང་ཏེ་བཤད་བྱིན་ནོ། །

དེ་ཡང་བདག་གཞན་མཉམ་པ་བསྐྱོན་པ། བརྗེ་བ་བསྐྱོན་པ།
 རྒྱལ་སྐྱེས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་ལ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་
 ལས། གསུམ་པ་དེ་དག་གི་སྦྱོད་པ་ལ་བསྐྱབ་པ་ལ། རྒྱལ་སྐྱེས་ཀྱི་
 སྦྱོད་པ་སྦྱི་ལ་བསྐྱབ་པ། རང་སྤྱིན་བྱེད་པར་སྤྱིན་དུག་ལ་བསྐྱབ་པ།
 གཞན་སྤྱིན་བྱེད་བསྐྱེད་དོན་བཞི་ལ་བསྐྱབ་པའི་རྒྱལ་ལོ། །དེ་དག་
 བྱང་སྦྱོགས་གཅིག་ཏུ་བརྗོད་ན་རང་དོན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་བསམ་པ་སྟེ།
 རང་ཁོ་ན་བདེ་བར་འདོད་པ་འདི་དོར་ནས། བདག་གི་ལུས་དང་
 ཡོངས་སྦྱོད་རྒྱ་ལོར་ཐམས་ཅད་གཞན་ལ་གཏོང་བ་དང་། གཞན་
 ཡང་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ། རྒྱལ་ཁྲིམས་བསྐྱང་བ་ལ་སོགས་པ་དགེ་བ་
 རྣམ་བསགས་པ་རྣམས་དང་། ད་ལྟ་གསོག་བཞིན་པ། མ་འོངས་པར་
 བསོག་པར་འཇུག་པ་སྟེ། དུས་གསུམ་ཏུ་བསགས་པའི་དགེ་ཚུ་ཐམས་
 ཅད་སེམས་ཅན་ལ་བཏང་བར་བསྐྱོལ་སྐྱེས་ཏུ་བསམ་ཞིང་དག་ཏུ་
 ཡང་། ལུས་དང་དེ་བཞིན་ཡོངས་སྦྱོད་དང་། །དུས་གསུམ་དགེ་བའི་
 དོན་སོ་རྣམས། །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་བསྐྱབ་སྦྱིར། །འབངས་པ་
 མེད་པར་གཏང་བར་བྱ། །ཞེས་བརྗོད།

རང་གིས་དེ་སྣང་དུས་གསུམ་ཏུ་བསགས་པའི་དགེ་བའི་ཚུ་
 བ་དང་བཅས་པ་བཏང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་རང་རང་གི་
 འདོད་པ་དང་མཐུན་པར། ཟས་འདོད་པ་ལ་ཟས། རྫོམ་འདོད་པ་ལ་
 རྫོམ། དབུལ་ཞིང་སོངས་པ་རྣམས་ལ་མི་ཟད་པའི་གཏོར། ཉན་པ་
 རྣམས་ལ་སྒྲན་དང་ཉན་གཡོག་ །ཚོས་འདོད་པ་རྣམས་ལ་ཚོས་སྟོན་
 པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན། བཀལ་བར་འདོད་པ་རྣམས་ལ་ལྷ་དང་
 གཟིངས་དང་ཟམ་པ། ཞེས་པ་རྒྱ་མཚོ་དང་། རྒྱ་བོ་སོགས་བཀལ་ནས་

འགྲོ་འདོད་པ་རྣམས་ལ། ལྷ་དང། གཟིངས་ཏེ་གྲུ་ཆེན་པོ་དང་། ཟམ་
པ་སོགས་པ་དང་། ལམ་ལྷགས་རྣམས་ལ་དེད་དཔོན། ཞེས་པ་ལམ་ལ་
ལྷགས་ཏེ་བཤོད་པ་རྣམས་ལ་ལམ་སྟོན་པའི་དེད་དཔོན། མགོན་མེད་
པ་རྣམས་ལ་མགོན། རྒྱབས་མེད་པ་རྣམས་ལ་རྒྱབས། དཔུང་གཉེན་
མེད་པ་རྣམས་ལ་དཔུང་གཉེན་ལ་སོགས་པ། མདོར་ན་སེམས་
ཅན་སོ་སོའི་མཉུན་ཏུ་གང་འདོད་པའི་ཚངས་སྟོན་གྱི་དངོས་པོ་ཟད་
མི་ཤེས་པར་ལྷུང་ཅིག་བསམ། ཞེས་པ་རང་གི་དགེ་བའི་རྩ་བའི་མཐུ་
ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་གང་ལ་གང་འདོད་པ་དེ་དང་དེ་ལ་རང་
གི་བསམ་པ་དང་མཐུན་པ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་དང་། དེ་
ཡང་ཟད་མི་ཤེས་པ་འབྱུང་བར་ལྷུང་ཅིག་སྟམ་ཏུ་བསམ། དེ་སྟོན་
པ་སྐྱི་ལ་བསྐྱབ་པ་ཡིན།

རང་སྐྱིན་པར་བྱེད་པར་པ་རྣམས་ཏུ་སྐྱིན་པ་ཏུ་ག་ནི། དེ་
བཞིན་ཏུ་རྒྱལ་བ་སྲས་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་གཞན་གྱི་དོན་
རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྐྱབ་པའི་སྐྱིར་པར་སྐྱིན་ཏུ་ག་གསུངས་པ་ནི། བདོག་པའི་
དངོས་པོ་གཞན་ལ་གཏོང་བའི་སྐྱིན་པ། སྐྱིར་སྐྱིན་པ་ལ། སྐྱིན་པ་རྣམ་
བཞི་རྟག་ཏུ་སྐྱིན། །ཞེས་ཟད་ཟིང་གི་སྐྱིན་པ། ཚོས་ཀྱི་སྐྱིན་པ། བྱམས་
པའི་སྐྱིན་པ། མི་འཇིགས་པ་རྒྱབས་ཀྱི་སྐྱིན་པ་སྟེ་བཞི་ལས། བྱིས་པ་
རྣམས་གཙོ་བོར་ཟད་ཟིང་གི་དངོས་པོ་སྐྱིན་པ་དང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་
རྣམས་གཙོ་བོར་མི་འཇིགས་པའི་སྐྱིན་པ་དང་། བྱམས་པའི་སྐྱིན་པ་
དང་། ཚོས་ཀྱི་སྐྱིན་པ་གསུམ་བྱེད་པར་གསུངས། གཞན་ལ་གནོད་
པའི་ཁ་ན་མ་ཚོ་བའི་ལས་སྟོང་བ་རྩལ་སྤྲིམས། གཞན་གྱིས་གནོད་པ་
ལ་སེམས་མི་འབྲུགས་པ་བཟོད་པ། སྟེ་གཞན་གྱིས་རང་ལ་ཚོག་ངན་

སྐྱོར་རྒྱུ་ཅི་བྱས་ཀྱང་རང་གི་སེམས་ཁོང་ནས་མི་འཇུགས་པ། དགེ་
བ་ལ་སེམས་སྐྱོ་བ་བཙོན་འགྲུལ། བཙོན་གང་དགེ་ལ་སྐྱོ་བའོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་དགེ་བ་ལ་སེམས་སྐྱོ་སྲིང་ངེ་བ། གཡིང་བ་མེད་པར་
དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་བསམ་གཏན།
ཚོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་
ཤེས་པ་ཤེས་རབ་སྟེ་རང་སྐྱེན་པར་བྱེད་པ་ལ་རྣམ་ཏུ་སྐྱེན་པ་རྒྱག་
དང་། དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན།

གཞན་སྐྱེན་པར་བྱེད་པ་བསྐྱེད་པའི་དཔེ་སྟོན་པོ་བཞི་ནི། དང་
པོ་སྐྱེན་པས་འཁོར་བསྐྱེད་པ་ནི། ཟང་ཟིང་གི་སྐྱེན་པས་ཚོས་ཀྱི་ཆེད་ཏུ་
འཁོར་བསྐྱེད་པ་དང་། ཞེས་སྐྱེར་འདི་ཉིད་སྐྱེན་པའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་ཡང་།
དཔོས་པ་མི་འདྲ་བས་ཐ་དད་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཡིན། སྐྱེན་པ་ལ་ཡང་མ་དག་
པའི་སྐྱེན་པ་ཞེས་ཡུལ་མ་དག་པ་དཔེར་ན། སོངས་པ་དང་མགོན་མེད་
པ་དང་། དབུ་ལ་སོངས་ལ་མི་སྟེར་བར། རྒྱལ་པོ་དང་སྐྱུག་པོ། དམག་
བྱེད་པ། རྒྱད་འཚོར་མ་སོགས་ལ་སྟེར་བ་དང་། སྐྱེན་རྒྱུའི་དཔེ་སྟོན་པོ་
མ་དག་པ་རྣམས་པ་དང་འདྲེས་པའི་ཟས་ཤ་ཆང་དང་མཚོན་ཆ་སོགས་
སྟེར་བ། ཀུན་སྐྱོང་མ་དག་པ། ཚོ་འདི་ཡི་ཆེ་ཐབས་དང་། རྟན་གཤམ་
པོངས་སྐྱོད་རྒྱས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆེད་ཏུ་སྟེར་བ་མ་དག་པའི་སྐྱེན་
པ་ཡིན། དེ་ཉུ་བུའི་དབང་ཏུ་མ་སོང་བར་ཟང་ཟིང་གི་སྐྱེན་པ་རྒྱ་ནོར་
པོངས་སྐྱོད་ལ་སོགས་པ་སྐྱེན་ཏེ་ཚོས་ཀྱི་ཆེད་ཏུ་འཁོར་བསྐྱེད་པའོ། །

གཉིས་པ་སྐྱེན་པར་སྐྱེ་བས་འཁོར་བསྐྱེད་པ་ནི། རྟན་པར་
སྐྱེ་བས་ལ་རྣམ་པོ་མཁུ་བར་བྱས་ནས་སྐྱོད་དང་འཚོམས་པར་ཚོས་
བརྟན་པ་དང་། ཚོས་སྐྱེན་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་ཚོག་འཇུག་པ། ཡིད་

ལ་མགུ་བ་བསྐྱེད་པ་དང་། ཚོས་ལ་སློབ་བ་བསྐྱེད་པའི་གཏམ་སྐྱུས་
ནས་འཁོར་བསྟུ་བ།

གསུམ་པ་དོན་སྦྱོང་པ་ནི། ཚོས་ཐོས་པ་དེ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་
ལ་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་འཇུག་པ་དོན་སྦྱོང་པ་དང་། འགའ་ཞིག་ཚོས་
ཐོས་ཀྱང་ཉམས་སུ་ལེན་མི་འདོད་པ་དག་ལ་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་
ཉམས་སུ་ལེན་དུ་འཇུག་པ་ཡིན།

བཞི་པ་དོན་མཐུན་པར་སྦྱོང་པ་ནི། གཞན་ཉམས་ལེན་ལ་
གཞུག་པའི་ཆེད་དུ་རང་ཉིད་ཀྱང་ཚོས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་འབད་
ཚོལ་གྱིས་འཇུག་པ་དོན་མཐུན་པ་སྟེ། ཞེས་གཞན་ཉམས་ལེན་ལ་
འཇུག་པའི་ཆེད་དུ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་དག་ལྟ་བུ་མཐུན་
པར་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་དང་། བྱམས་པ་དང་སྒྲིང་རྗེའི་ལ་སོགས་པ་
བསྐྱོམ་པ་ལོ། །དེ་ལྟར་རྒྱལ་བ་སྲས་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་
སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་མ་རོལ་དུ་སྦྱིན་པ་དུག་དང་། གཞན་སྒྲིན་པར་
བྱེད་པ་བསྟུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་ལ་བསྐྱབས་ཤིང་སྐྱགས་ཉམས་སུ་
བཞེས་པ་ལྟར། བདག་གིས་ཀྱང་རང་སྒྲིན་བྱེད་པར་སྦྱིན་དུག་དང་།
གཞན་སྒྲིན་བྱེད་བསྟུ་དངོས་བཞི་ལ་བསྐྱབས་སྟེ། ལམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ལ་ཕན་བདེ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་བསྐྱབས་པར་བཞུགས་སྐྱུ་
བསམ་ཞིང་དེ་ལྟར་ལྷུང་ན་དགའ་བའི་སློབ་བསྐྱེད་ཅིང་རྗེས་དཔེ་བ་
བསྟོ་ཞིང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སློབ་ལམ་གདབ་པོ། །

དམིགས་བྲིད་དུ་བསྐྱེད་རྒྱུ་འདི་ཅམ་གྱིས་འཇུག་ལ། ཞིབ་དུ་
སློབ་པར་འདོད་ན་སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་ཕན་ཡོན། སྦྱིན་སོགས་རེ་རེ་ལ་ཡང་

ཡོན་ཏན་བཞི་བསྐྱབ་པ། ཆགས་པ་བརྟན་སྤང་བ། བསྐྱེད་པའི་དངོས་
པོ་བཞིའི་བཤད་པ་རྣམས་མདོ་དང་། རིན་ཆེན་སྤང་བ་དང་། མདོ་
སྡེ་རྒྱན་དང་། རླུང་པ་དགོངས་གསལ་སོགས་ལས་འབྱུང་བ་རྣམས་
རི་ལྟར་འཚོམས་པར་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མདོར་ཅིམ་
བཤད་ན། རང་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་ལ་རྩ་ལྷན་ལྷན་པ་རྟུག་ནི། སྤྱོད་
དང་ཚུལ་བྱིམས་བཟོད་པ་བཙོན་འགྲུས་དང་། །བསམ་གཏན་ཤེས་
རབ་སྐྱེ་ན་མེད་སོགས་ཀྱི། །རང་ལ་སངས་རྒྱས་ཚོས་རྣམས་ཡོངས་
རྫོགས་ཤིང་། །འཇུག་རྟོགས་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་མཛད་ཏུ་གསོལ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རྟུག་ཡིན།

དེ་ལ་ལ་རྩ་ལྷན་ལྷན་པ་རྟུག་གི་མཚན་ཉིད་ནི། སྤྱིད་པ་
ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་དང་ཞི་བ་ལྷུང་འདས་ཀྱི་ལ་རྩ་ལྷན་སོན་
པའི་ཐབས་གང་ཞིག །བདོག་པའི་དངོས་པོ་གཞན་ལ་གཏོང་བ་
སྤྱོད་པའི་ལར་སྤྱོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། གཞན་ལ་གཞོད་པའི་ཁ་ན་མ་
སོ་བ་སྤོང་བ་ཚུལ་བྱིམས། གཞན་ཀྱི་གཞོད་པ་ལ་སེམས་མི་འབྲུག་པ་
བཟོད་པ། དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་སྤོང་བ་བཙོན་འགྲུས། དགེ་
བའི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་ཚེ་གཅིག་པ་བསམ་གཏན། ཚོས་རབ་རྟུ་
རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན།

ཡོན་ཏན་བཞི་བསྐྱབ་པ་ནི། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། སྤྱོད་པའི་མི་
མཐུན་སྤོགས་ཉམས་དང་། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ལྡན། །འདོད་
པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་རྫོགས་བྱེད། །སེམས་ཅན་རྣམ་སྤྱོད་བྱེད་རྣམ་
གསུམ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཡོན་ཏན་དང་པོ། མི་མཐུན་ཉམས་
པར་བྱེད་པ་ནི། ལ་རྩ་ལྷན་ལྷན་པ་རྟུག་རེ་རེ་ལ་མི་མཐུན་པའི་

སྤྱོད་ཀྱི་ལྷོག་སྤྱོད་ཀྱི་ལྷོག་ལོ་ཡོད་པ་ལས། སྤྱིན་པའི་མི་མཚུན་སྤྱོད་ཀྱི་
སེར་སྣེ་ཡིན་པ། འདི་ནི་སྤྱིན་པའི་རང་བཞིན་ཟུ། །སེར་སྣེའི་དྲི་མ་
སྤྱོད་མཛད་པ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྤྱིན་པས་མི་མཚུན་སྤྱོད་ཀྱི་
སེར་སྣེའི་དྲི་མ་སྤྱོད་བ་ཡིན།

ཡོན་ཏན་གཉེས་པ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་
པ་ནི། དཔུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། སྤྱིན་པ་སྤྱིན་བྱ་ལེན་པོ་གཏོང་པོ་
སྟོང། །འཇིག་རྟེན་འདས་པའི་པ་རོལ་སྤྱིན་ཅེས་བྱ། །གསུམ་སྣོ་དག་
ལ་ཆགས་སྦྱིས་འགྱུར་བ་དེ། །འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་པ་རོལ་སྤྱིན་ཅེས་བྱ། །
ཞེས་སྤྱིན་པ་གཏོང་བའི་ཡུལ་དང་། སྤྱིན་པ་གཏོང་བ་སོ། །གཏང་རྒྱུའི་
སྤྱིན་པ་སྟེ་འཁོར་གསུམ་སྣོ་དེ་དག་མི་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚིས་ཟེན་
པ་ཞིག་དགོས། གལ་ཏེ་འཁོར་གསུམ་སྣོ་ཞེན་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་སྤྱིན་
པར་འགྱུར་བ་ཡིན།

ཡོན་ཏན་གསུམ་པ། འདོད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི། སྤྱིན་
པའི་འབྲས་བུ་སྤྱིན་བྱའི་ཡུལ་གྱི་སེམས་ཅན་དེའི་འདོད་པ་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པ་འཕམ་སྟོོ་ཁ་ཚོམས་པ་ཞིག་དགོས་གསུངས།

ཡོན་ཏན་བཞི་པ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྤྱིན་པར་
བྱེད་པ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་གང་གི་རིགས་ཡིན་པ་དེར་སྤྱིན་པར་
བྱེད་པ་སྟེ། སྤྱིན་པ་བཏང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱིན་བྱའི་ཡུལ་དེ་ཉིད་
ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཡིན་ན་ཉན་ཐོས་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཡིན་
ན་རང་རྒྱལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བཅས་ཐེག་པ་
གསུམ་གྱི་སྟོོ་ནས་ཡོངས་སུ་སྤྱིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན།

མདོར་ན་གོང་དུ་སྐྱེན་པའི་མི་མཐུན་སྟོགས་སེར་སྣ་སྟོང་
 བར་བཤད་པ་བཞིན་དུ་ཚུལ་བྱིན་གྱི་མི་མཐུན་སྟོགས་ཚུལ་བྱིན་སེམས་
 འཆལ་བ་དང་། བཟོད་པའི་མི་མཐུན་སྟོགས་ཁོང་ཁྱོད་བཟོན་འགྲུས་ཀྱི་
 མི་མཐུན་སྟོགས་ལེ་ལོ། བསམ་གཏུན་གྱི་མི་མཐུན་སྟོགས་ལྗོངས་གཡོང་།
 ཤེས་རབ་ཀྱི་མི་མཐུན་སྟོགས་ཤེས་འཆལ་སྟོང་བ་རྣམས་ལ་ཡང་
 རྒྱར་བར་བྱ་ཞིང་། ཡོན་ཏན་གཞན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་
 དང་ལྡན་པ། འདོད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་
 སྐྱེན་པར་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱང་ཚུལ་བྱིན་སེམས་སོགས་པར་སྐྱེན་གཞན་ལ་
 ཡང་རིམ་པ་བཞིན་དུ་རྒྱར་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

ཆགས་པ་བདུན་སྟོང་བ་ནི། དང་པོ་སྤང་བྱ་མི་མཐུན་པའི་
 སྟོགས་ལ་ཆགས་པ། དཔེར་ན། སྐྱེན་པ་གཏོང་བའི་ཆེ་སེར་སྣ་སྐྱེས་
 བ་དེ་ལ་ཆགས་པ་ཡིན། དེས་ན་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་ཆགས་པ་དང་
 བུལ་བ་ཞིག་དཔོན། གཉེས་པ་སྐྱི་བཤོལ་ལ་ཆགས་པ། དཔེར་ན། དེ་
 རིང་སྐྱེན་པ་གཏོང་བ་སང་ཉིན་དུ་འགྲུངས་པ། འདི་ལོ་བྱ་རྒྱ་སང་
 བོད་དུ་སྐྱིར་འགྲུངས་དང་། སྐྱི་བཤོལ་བྱེད་པ། གསུམ་པ་ཚོག་པར་
 འཛིན་པ་ལ་ཆགས་པ། འདི་ཅུམ་སྐྱེན་པས་ཚོག་སྐྱེས་པ་དགེ་བ་ཚོག་
 འཛིན་བྱེད་པ། བཞི་པ་ལན་ལ་ཆགས་པ་ནི། ཆོ་འདི་ཉིད་ལ་སྐྱེན་
 པ་པར་བཏང་ན། དེའི་ལན་དུ་འདི་བས་ལྷག་པ་ཞིག་རྒྱུར་འབྱུང་
 བའི་ཆེད་དུ་སྐྱེན་པ་ལན་ལ་ཆགས་པ། ལུ་པ་རྣམ་སྐྱེན་ལ་ཆགས་
 པ་ནི། སྐྱི་བ་སྐྱི་མ་ལ་འཕྱོར་བ་རྒྱས་པ་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་སྐྱེན་པ་
 གཏོང་བ་རྣམ་སྐྱེན་ལ་ཆགས་པ། ཇུག་པ་མི་མཐུན་སྟོགས་བག་ལ་
 ཉལ་ལ་ཆགས་པ་ནི། སྐྱེན་པའི་མི་མཐུན་སྟོགས་སེར་སྣ་ཡིན་པས་

སེར་སྣ་ཐང་དེ་སྔོང་མི་འདོད་པ། སེར་སྣ་འི་བག་ལ་ཉལ་ལ་ཆགས་
པ། བརྟན་པ་གཡང་བ་ལ་ཆགས་པ་ལ། ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་གཡང་བ་
དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཡང་བ་གཉིས་ལས། ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་
གཡང་བ་ནི་ཐེག་དམན་ལ་དགའ་ཞིང་ཆགས་པ། རྣམ་པར་རྟོག་
པའི་གཡང་བ་ནི་འཁོར་གསུམ་དུ་ཞེན་པ་སྟེ། རླུན་པ། རླུན་བྱ། རླུན་
རྒྱའི་དངོས་པོ་དང་བཅས་པ་གསུམ་ལ་ཞེན་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་རླུན་
པར་འཕྱུར་བས་དེ་དག་སྤང་བར་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་རླུན་པའི་མི་མཐུན་སྟོགས་སེར་སྣ་སྔོང་བ་བཞིན་དུ་
ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་མི་མཐུན་སྟོགས་ཚུལ་བྲིམས་འཆལ་བ་སྔོང་བ། བཟོད་
པའི་མི་མཐུན་སྟོགས་ཁོང་ཁྲོ་སྔོང་བ། བཙོན་འབྱས་ཀྱི་མི་མཐུན་
སྟོགས་ལེ་ལོ་སྔོང་བ། བསམ་གཏན་གྱི་མི་མཐུན་སྟོགས་རྣམ་གཡང་
སྔོང་བ། ཤེས་རབ་ཀྱི་མི་མཐུན་སྟོགས་ཤེས་རབ་འཆལ་བ་སྔོང་བ་
རྣམས་ལ་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། ཤོང་རླུན་པ་བཞིན་དུ་ཚུལ་བྲིམས་
སོགས་པར་རླུན་གཞན་ལ་ཡང་སྤྱི་བཤོལ་ལ་ཆགས་པ། ཚོག་པར་
འཇོན་པ་ལ་ཆགས་པ། ལན་ལ་ཆགས་པ། རྣམ་སློན་ལ་ཆགས་པ། མི་
མཐུན་སྟོགས་བག་ལ་ཉལ་ལ་ཆགས་པ། གཡང་བ་ལ་ཆགས་པ་ཏེ་
ཆགས་པ་སྤྱི་མ་རྒྱལ་ཀྱང་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྐྱུར་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །
མདོར་ན་པར་རླུན་རྒྱལ་པོ་རེ་རེ་ནས་ཡོན་ཏན་བཞི་དང་ལྷན་པ་
དང་ཆགས་པ་བརྟན་དང་བྲལ་བ་ཞིག་དགོས་གསུངས་སོ། །

པ་རོལ་དུ་རླུན་པ་རྒྱལ་གི་སན་ཡོན་གྱི། རླུན་པ་བཏང་བ་
ལ་བཞེན་ནས་ཚེ་འདི་ལ་ཡང་སྣན་གྲགས་ལོངས་སྔོན་རྒྱས་པ་སོགས་
དང་། རླུ་བ་སྤྱི་མ་རྣམས་སུ་ཡང་ཤོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་རྣམ་སློན་གྱི་

འབྲས་བུ་དང་། ལྷ་མཚན་གྱི་འབྲས་བུ། བདག་པོའི་འབྲས་བུ་སོགས་
མདོར་ན་ལེགས་པའི་ཆ་ཐམས་ཅད་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཚུལ་སྤྲོས་ས་
བསྐྱེད་བའི་ལ་བཞེན་ནས་བདེ་སྐྱིད་འབྱུང་བ། བཟོད་པ་བསྐྱོམ་པ་
ལ་བཞེན་ནས་མདངས་དང་ལྡན་པ་སོགས་མདོར་ན་ལེགས་པའི་ཆ་
ཐམས་ཅད་འབྱུང་ཞིང་། འཕྲུལ་དང་ཡུན་གྱི་སྐྱོན་ལོན་དཔག་ཏུ་མེད་
པ་ཡོད་གསུངས།

གཞན་སྤྱིན་པར་བྱེད་པ་བསྐྱེད་བའི་དངོས་པོ་བཞི་ནི། རོར་
ཆེན་ཀུན་དགའ་བཟང་པོའི་ཞལ་ནས། སྤྱིན་དང་སྟན་པར་སྐྱེ་བའི་
འཁོར་བསྐྱེད་ནས། །དོན་སྦྱོང་དམ་ཚོས་ཚུལ་བཞིན་བཤད་པའི་
མཚན། །རང་གཞན་དོན་མཚན་ཚོས་ལ་ལེགས་སྐྱར་ནས། །གཞན་
དོན་ཚོས་བཞིན་རྒྱས་པར་མཛད་དུ་གསོལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
སྤྱིན་པ་ནི། མ་དག་པའི་སྤྱིན་པ། ཀུན་སྦྱོང་མ་དག་པ་ཆེ་འདིའི་ཆེ་
ཐབས་དང་། ལན་དང་རྣམ་སྤྱིན་ལ་རེ་བ་སོགས། ཡུལ་མ་དག་པ་
དབུལ་པོངས་སོགས་དོར་ནས་རྒྱལ་པོ་དང་སྤྱུག་པོ་སོགས་ལ་སྤྱིན་
པ། དངོས་པོ་མ་དག་པ་ཤ་དང་ཆང་སོགས་དང་། བཤན་པ་ལ་
སེམས་ཅན་སྤྱིན་པ་སོགས་མ་དག་པའི་སྤྱིན་པ་སྐྱངས་ནས་དག་
པའི་སྤྱིན་པས་ཚོས་གྱི་ཆེད་དུ་འཁོར་བསྐྱེད་བའོ། །དེས་ན་ས་པོ་ལ་ཏུ་
སྤྱིན་པ་དུག་པོ་རྣམས་གཙོ་བོར་རང་སྤྱིན་པའི་ཆེད་དུ་དང་། བསྐྱེད་
བའི་དངོས་པོ་བཞི་ནི་གཙོ་བོ་གསུལ་བྱ་གཞན་སྤྱིན་པའམ་འདུལ་
བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །

སྟན་པར་སྐྱེ་བ་ནི། སྤྱིན་པས་མགུ་བ་དེ་ཅམ་གྱིས་མི་ཚོག་
པར། གསུལ་བྱའི་ཁམས་དང་མོས་པ་སྐྱོ་ཚོགས་ཡོད་པ་དེ་དག་གི་

ཁམས་དང་མོས་པ་དང་བརྒྱན་ནས་སོ་སོའི་སྣོད་དང་འཚོམས་
པར་ཚོས་སྟོན་པ་ཡིན།

དོན་སྣོད་པ་ནི། འགའ་ཞིག་ཚོས་ཐོས་ན་ཡང་ཐོས་པའི་
དོན་རི་ལྟ་བུར་ཉམས་སྲུ་ལེན་པར་མི་སྣོད་ན། ས་སྐྱུ་ལེགས་བཤད་
ལས། འཚོ་བྱེད་ཟས་སྲུ་སྣོད་བཏགས་ནས། །སྐྱུ་བྱིས་ནད་ཚེན་གསོ་
བ་ལྟར། །འཇིག་རྟེན་ལྷགས་ཀྱི་རྗེས་འགྲུབ་ནས། །བདག་གིས་
དམ་པའི་ཚོས་འདི་བརྟན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཐབས་ལ་མཁུལ་
པའི་སྣོད་ནས་ཉམས་སྲུ་ལེན་ཏུ་འཇུག་པ་ཡིན།

དོན་མཐུན་པ་ནི་གཞན་དགེ་བ་ལ་འཇུག་པའི་ཚེད་ཏུ་རང་
ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་དགེ་བ་བྱེད་པའི་སྲོགས་བྱེད་པ་ཡིན། དེ་ཡིས་བསྐྱེད་
བྱའི་དོན་ལ་ཐོས་བསམ་བྱིས་སྣོད་འདོགས་བཅད་པ་སོང་བཟོ་ཉོ། །

དམིགས་རྒྱུ་ནི། དེ་ནས་བཅད་དོན་དམིགས་པ་བསྐྱེད་ནས་
ཉམས་སྲུ་ལེན་པ་ནི། སྣོད་པ་སྐྱབས་སྲུ་འགོ་ཞིང་གསོལ་བ་གདབ་
པ་དམིགས་པ་རེ་རེ་བཞིན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱེད་ཅིང་། དེའི་སྣོད་ཏུ་
དམིགས་པ་སྲུ་མ་རྣམས་དང་། རྒྱད་པར་ཏུ་གཞན་ལ་ཐན་པར་
འདོད་པའི་བྱམས་པ་དང་། གཞན་སྣོད་སྲུ་ག་ལ་བསམ་ལ་འདོད་
སྣོད་རྗེ་དང་། གཞན་སྣོད་འགྲུལ་སྲུ་འདོད་པ་སྣོན་པ། འགྲུལ་སྣོད་
ལམ་ལ་སྣོད་པ་འཇུག་པ་རྣམས་ལམ་ཚམ་བསྐྱེད། དེའི་རྗེས་སྲུ་དེ་
རིང་གི་དམིགས་པ་བདག་གཞན་བརྗེ་བ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་
ཡང་རིམ་བྱིས་བསྐྱེད་དགོས་པས། དང་པོ་རང་གི་མ་དེ་ཡིད་ཀྱི་ལྷུ་
ཏུ་བྱས་ནས། ཀྱི་མ། བདག་ལ་ཞིན་ཏུ་གསུང་ཞིང་སྣོད་ཉེ་བའི་དོན་

ཅན་གྱི་མ་འདི་ཡིས་ད་རེས་ཚེ་འདི་ལ་ཡང་བྱང་ཚུབ་བསྐྱེད་པའི་
 ལུས་ཉེན་བྱུང་པར་ཅན་འདི་ལྟ་བུ་བྱིན། གཞོན་པ་དང་འཇིགས་
 པ་ཡང་བ་དུ་མ་ལས་བསྐྱེད་པ། ཕན་བདེ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུབ་པ་
 བསྐྱེད་པས་ཤིན་ཏུ་དྲིན་ཆེ་བ་ཡིན། ཚེ་འདི་ཁོ་ནར་མ་ཟད་
 འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་མ་བྱས་ཤིང་དྲིན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་
 ལ་ཚད་མེད། དེ་ལྟར་མ་འདིས་བདག་གི་དོན་བྱས་ནས་རང་ཉིད་
 འཁོར་བར་འབྱུངས་ཏེ་སྤྲུག་བསྐྱེད་སྒྲོ་ཚོགས་ཚྱོད་དཔོས་པ་འདི་
 ལྟོད་རེ་རྗེ། ད་ནི་བདག་གིས་མ་འདི་ཡི་དོན་དུ་རྣམ་མཁུན་རྒྱུ་
 པའི་སངས་རྒྱས་གྱི་གོ་འཕང་ཅི་ནས་ཀྱང་ཐོབ་པར་བྱ། དེ་ལྟ་བུའི་
 རྒྱུ་ལས་པའི་སངས་རྒྱས་གྱི་གོ་འཕང་ད་ལྟ་བར་མ་ཐོབ་པ་ཡང་མ་
 དྲིན་ཅན་ཡིས་བར་དོར་ནས་རང་ཁོ་ན་གཅེས་པར་འཇིག་པ་ལ་
 བཞེན་ནས་ཚོངས་པ་ཡིན། ད་ནི་དལ་འཕྱོར་གྱི་ཉེན་བཟང་ཐོབ། དེ་
 ཡང་ནམ་འཆི་ཆ་མེད་པས། ཚེ་སྐྱེད་འདི་ཉིད་ལ་རང་གཅེས་འཇིག་
 གྱི་འཁོར་པོ་འདི་བདུལ་ནས། འདི་ཡི་ཁ་འཇིག་དང་ཞབས་ཉོག་
 ཐམས་ཅད་དེ་རིང་ནས་སྒོས་བཏང་ནས། བདག་གི་དྲིན་ཅན་གྱི་
 མ་འདི་ལ་དྲིན་ལན་ཚོས་གྱིས་འཇལ་སྐྱབ་པར་བྱེད་དཔོས་འདུག།
 འདི་ལ་གང་གིས་གཞོན་ན་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་གྱི་རྒྱ་མི་
 དཔེ་བས་གཞོན་པས། མ་ཡི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་སྤྲུག་
 བསྐྱེད་གྱི་རྒྱ་མི་དཔེ་བ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་རང་གི་ཐོག་
 ཏུ་དང་བས་སྐྱབ་པར་བསྐྱོལ་སྤྲུལ་བྱ་བསྐྱོལ། དག་ནས་ཀྱང་བདག་
 གི་མ་དྲིན་ཅན་འདིའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་གྱི་རྒྱ་མི་དཔེ་བ་
 ཐམས་ཅད་བདག་ལ་སྤྲིན་པ་གུར་ཅིག་ཅེས་བཟོད་པ་དང་མཉམ་

རུ་སྐྱུག་བསྐལ་དང་སྐྱུག་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་ལས་དང་ཉོན་
མོངས་པ་དེ་དག་སྐྱུ་གིས་གོ་བའི་སྐྱུ་བཞར་བ་བཞིན་ནག་ཉིལ་གྱིས་
བདག་གི་སྒྲིབ་གི་དབྱིལ་རུ་སྐྱུ་གིས་འབྱུང་བར་བསམ། དེ་སྐྱུར་
བྱུང་ན་རེ་དགའ་སྐྱུ་རུ་ཡུན་རིང་རུ་བསམ། དེ་ལ་བཞེན་ནས་རང་
གཅེས་འཛིན་གྱི་འགོང་པོ། ཐག་ཁ་ལ་སྐྱུལ་རུ་འབྲུལ་བ་ལྟ་བུ་འདི་
ཉིད་གཞི་མེད་ཚ་བལ་རུ་བཏང་བར་བསམ།

མ་ལ་གང་གིས་ཕན་ཞེ་ན། བདེ་བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱ་དང་
སྐྱུ་ན་ཕན་པར་འབྱུག་པས། བདག་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་བདེ་
དགོ་ཐམས་ཅད་མ་ལ་གཏོང་བར་བསྐྱོམ། དག་ནས་ཀྱང་བདག་
གི་བདེ་བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱ་མ་ལ་སྐྱུ་པར་ལྷུར་ཅིག །ཅེས་
བརྗོད་པ་དང་མཉམ་རུ་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བདེ་བ་དང་བདེ་བའི་
རྒྱ་ཐམས་ཅད་རང་གི་སྒྲིབ་ཁ་ནས་ཉི་མ་ཤར་བ་བཞིན་རུ་སྐྱུགས་
གྱིས་མོང་ནས་མ་ལ་བྱིན་པས། མ་ཡིས་དེ་དག་ལ་ཡོངས་སྐྱུད་
པས་འབྲུལ་རུ་བདེ་བ་དང་སྐྱུགས་སུ་ཚོས་བསྐྱུབ་པའི་མཐུན་བྱིན་
ཐམས་ཅད་ཚང་ནས་དགོ་བ་རིམ་གྱིས་འཕེལ་ཏེ། ས་བཅུ་ལམ་
ལ་རིམ་གྱིས་བསྐྱོད་ནས་འཚང་རྒྱ་ལུས་པ་ཅམ་རུ་བསྐྱོམ། དེ་སྐྱུར་
བྱུང་ན་དགའ་སྐྱུ་པའི་གཏོང་ལེན་གཉིས་པོ་སྒྲིབ་ཐག་པ་ནས་
བསྐྱོམས་ཏེ། དམིགས་པ་ཅུང་ཟད་གསལ་བར་ལྷུར་ན། དག་
ནས་ཚིག །མ་ལྷུར་འགོ་བའི་སྐྱུག་བསྐལ་བདག་ལ་སྐྱུ་ན། །ཞེས་
བརྗོད་པའི་ཚེ་སྐྱུག་བསྐལ་དང་སྐྱུག་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་ཚུར་ལེན་པ་དང་།
བདག་གི་དགོ་བས་མ་རྣམས་བདེ་ལྷུར་ཅིག །ཅེས་བརྗོད་པའི་ཚེ་
བདེ་བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱ་ཕར་གཏོང་བའི་གཏོང་ལེན་རྒྱུན་མི་ཚད་

པར་བསྐྱོན། མཐར་བདག་གི་མ་འདི་བདེ་བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱ་དང་
རྒྱ། རྒྱག་བསྐྱེད་དང་རྒྱག་བསྐྱེད་གྱི་རྒྱ་དང་བུལ་ནས་སངས་རྒྱས་
མོ་བ་པར་ལྷུར་ཅིག་སྐྱེས་ཏུ་སྐྱིད་ཐག་པ་ནས་བསམ།

དེ་བཞིན་ཏུ་པ་ལ་སོགས་པ་དམིགས་ལུལ་གཞན་ནམས་
དང་། རིགས་རྒྱག་གི་སེམས་ཅན་སྤེལ་ཆོན་ཏུ་བཅད་ནས་ཐམས་ཅད་
ན་ཚའམ་རྒྱག་བསྐྱེད་དུག་པོས་ཉེན་པ་སྐྱིད་རེ་རྗེ། འདི་ནམས་གྱི་
རྒྱག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་བདག་གི་སྐྱིད་ཏུ་སྐྱིན་པར་ལྷུར་ཅིག་ཅིས་
འཕྲོ་བ་རིགས་རྒྱག་ལ་གཏོང་ཡེན་གྱི་དམིགས་པ་སེམས་རྒྱག་ཏུ་
གཏུན་ལ་བསྐྱོན།

རྒྱག་པར་ཏུ་རང་གི་རྒྱུད་ལ་ན་ཚའམ་དང་སེམས་ལ་རྒྱག་
བསྐྱེད་བྱུང་བའི་སྐབས་སུ། ལུས་སེམས་ལ་ན་ཚའམ་དང་རྒྱག་བསྐྱེད་
མེད་པའི་སྐབས་སུ་ཚེ་འདིའི་བྱ་བ་ལ་རྟག་ཏུ་གཡོངས། ར་རྒྱལ་དང་
ཐུག་དོག་སོགས་གྱིས་རྒྱས་འདས་ནས་ཐ་ན་འཁོར་བ་ལ་རྒྱོད་བ་ཅོམ་
ཡང་མ་སྐྱེས། དགེ་བའི་སེམས་ཡོན་དང་། རྒྱིག་པའི་ཉེས་དམིགས་དང་།
གྲང་དོར་ཡིད་ལ་འཁོར་བ་ཅོམ་ཡང་བྱུང་བར་ལུས་པས། ད་རེས་
ལུས་ལ་ན་ཚའམ་དང་། སེམས་ལ་རྒྱག་བསྐྱེད་མི་བཟོད་པ་བྱུང་བ་དེས་
རྒྱུན་བྱས་ཏེ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་། ཚོས་རྒྱན་པ་བྱུང་བ་ཡིན་
སྟེ། དེས་འབྱུང་དང་རྒྱོད་ཤས་བསྐྱོན། རང་གཞན་གྱི་ཚེ་རབས་
ཐམས་ཅད་ཏུ་འདི་ལྟའི་རྒྱག་བསྐྱེད་ལྟོང་འབྱུར་གྱི་ལས་ཚད་མེད་པ་
བསགས་པས། དེ་དག་རང་སོག་ལ་སྐྱིན་པ་ལྷུར་ཅིག་སྐྱེས་པ། མཚོའ་
བོའི་བྱ་ཚོས་གཞན་གྱི་རྒྱག་བསྐྱེད་རང་སོག་ཏུ་གྲངས་པ་བཞིན་
གཏོང་ཡེན་གྱི་དམིགས་པ་བྱས་ཏེ། ན་ཚའམ་དང་རྒྱག་བསྐྱེད་ཡང་བྱུང་

ཚུབ་ཀྱི་ལམ་ཏུ་འགྱུར་བར་བྱ། རྒྱལ་སྲས་སོགས་མེད་ཀྱིས། ར་ན་ན་
སྟེ་ན་བས་དགའ། །སྤར་བསགས་ཀྱི་ལས་ངན་འཛད་པ་ཡིན། །ཞེས་
དང་། ར་བ་མེད་ན་མེད་དེ་དགའ། །ལྷུས་སེམས་བདེ་ན་དག་སྦྱོར་
འཕེལ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་བསྐྱོམ་ནས་ན་ཚེ་ལ་སོགས་པ་བྱང་
ན་དེ་ཉིད་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ལམ་ཏུ་འགྱུར་བར་བྱེད་གསུངས།

གཞན་ཡང་གདོན་གྱིས་གཞོན་པས་སེམས་མི་བདེ་བ་ལ་
སོགས་པ་བྱང་བའི་སྐབས་སུ། གདོན་ཐམས་ཅད་རང་གི་མ་ཡིན་
པ་དང་། དྲིན་དྲན་པ་དང་། དྲིན་གསོ་བ་ལ་སོགས་དང་། ད་རེས་
གཞོན་པ་བསྐྱལ་བ་དེས་རང་གི་སློ་སྦྱ་ཚོས་ལ་བསྐྱལ་ཞིང་། ཚོས་
དྲན་ཏུ་བརྟུག་པ་ཡིན་སྟུང་ནས་གདོན་ལམ་ཏུ་འགྱུར་བ་བྱེད་
དགོས་གསུངས།

སྦྱོད་པ་སྦྱི་ལ་བསྐྱབ་པ་དང་། སར་སྦྱིན་དྲུག་དང་བསྐྱེ་
དངོས་བཞིའི་དོན་བསམ་པ་ལས། བདག་གིས་སྟོན་ཚད་མ་དྲིན་
ཅན་རྣམས་ལ་དྲིན་ལན་ཚོས་དང་མཐུན་པ་མ་འཇལ་བའི་སྟེང་ཏུ།
བདག་ཉིད་ལ་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་དབང་གིས། མཐོ་བ་ལ་ཕྱག་
དོག་དང་། དམན་པ་ལ་བརྟུན་པ། བར་པར་འགྲན་འདོད་སོགས་
ཀྱི་ཀྱན་སྟོང་གི་དབང་ཏུ་སོང་སྟེ་སྦྱི་བཞོལ་གྱི་སྦྱོད་པ་སྦྱ་ཚོགས་ཤིག་
བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། འཁོར་བ་མཐའ་མེད་ཏུ་འབྱམས་ཏེ། ལྷུག་
བསྐལ་འདི་ལྟ་བུ་ཏུ་མས་ཉམས་ཉེས་པར་གྱུར། ད་ནི་རང་ཉིད་ཁོ་
ན་བདེ་བར་འདོད་པའི་རང་དོན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་བསམ་པ་ཐམས་
ཅད་པོར་ནས། ལྷུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱིས་ཏུས་གསུམ་ཏུ་བསགས་
པའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་པ་མ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕངས་

པ་མེད་པར་གཏང་བར་བྱ། དེ་ལྟར་བཏང་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་
 ཅན་རང་རང་གིས་ཀྱང་འདོད་པ་དང་མཐུན་པར། ཟས་འདོད་པ་
 ལ་ཟས། མོས་འདོད་པ་ལ་མོས། གནས་མལ་འདོད་པ་ལ་གནས་མལ།
 བྱན་འདོད་པ་ལ་བྱ། ཉན་པ་རྣམས་ལ་སྐྱོན་དང་སྐྱོན་པ། སོངས་
 པ་རྣམས་ལ་མི་ཟད་པའི་གཏེར། མགོན་མེད་པ་རྣམས་ལ་མགོན།
 རྒྱབས་མེད་པ་རྣམས་ལ་རྒྱབས། ལམ་ལུགས་རྣམས་ལ་དེད་དཔོན།
 བཟལ་འདོད་རྣམས་ལ་གྲུ་དང་གཟིངས་དང་ཟམ་པ་ལ་སོགས་
 པ་མདོར་ན་རང་རང་གིས་གང་འདོད་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་
 ཟད་མི་ཤེས་པར་འབྱུང་བར་གྱུར་ཅིག །དེ་ལྟར་བྱུང་ན་རི་དགའ་
 རྣམས་པའི་སློབ་བསྐྱེད། གཞན་ཡང་བདག་གི་ལུས་ལོངས་སློབ་ཐམས་
 ཅད་སེམས་ཅན་ལ་བཏང་ཟིན་པ་ཡིན་པས། དཔེར་ན་དངོས་པོ་
 རྒྱད་ཟིན་པ་གཞན་ལ་དབང་བ་བཞིན་རང་གི་ལུས་ལོངས་སློབ་
 ཏུས་གསུམ་ཏུ་བསགས་པའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་
 རྣམས་ལ་བྱིན་ཟིན་པས། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བདག་ལ་གསོད་
 པ་དང་བརྟེན་པ་དང་བཅོལ་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་དམ། ལུས་ལ་གཙུ་
 བ་དང་ཙུ་འདྲི་བ་ལ་སོགས་པ་གང་བྱེད་ཀྱང་། སེམས་ཅན་རྣམས་
 ལ་རག་ལས་སོ་སྐྱམ་ཏུ་བསྐྱོམ་མོ། །

དེ་བཞིན་ཏུ་རྒྱལ་བ་སྲས་དང་བཅས་པས་རང་གཞན་གྱི་
 དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་མངོན་པའི་ཆེད་ཏུ་རང་སྤྱིན་པར་བྱེད་པ་པ་རོལ་ཏུ་
 ལྷན་པ་བྱུག་དང་། གཞན་སྤྱིན་པར་བྱེད་པ་བསྐྱུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་
 ལ་སོགས་པ་རྒྱལ་སྲས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སློབ་པ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་
 ལྷགས་ཉམས་སུ་བཞེས་པ་ལྟར་བདག་གིས་སྤྱིན་པ་ནས་བཙམས་ཏེ།

ཤེས་རབ་ཀྱི་མ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པའི་བར་ཀྱི་སྦྱོང་པ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་ནམས་
ཚུལ་བཞིན་ཏུ་སྦྱོང་པ་དང་། ཁ་ན་མ་སོ་བ་མེད་པའི་ཟང་ཟིང་གི་
སྦྱིན་པ་བྱིན་ཏེ། དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྦྱོང་ཏུ་གྱུར་པའི་འཁོར་བརྟུགས་
ནས་དེ་དག་ལ་སྐྱལ་བ་དང་། རང་རང་གི་མོས་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་
ཏུ་དམ་པའི་ཚོས་བརྟུན་ཏེ། སྦྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཉམས་སུ་ལེན་ཏུ་
འཇུག་པ་དང་། གཞན་འཇུག་པའི་ཆེད་ཏུ་རང་ཉིད་ཀྱང་རྒྱ་ཆེ་
བའི་དམ་པའི་ཚོས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་སྦྱོ་བཞིན་འདུན་པར་བསྐྱེད་
སྟམ་ཏུ་བསམ་ཞིང་། དེ་ལྟར་བྱུང་ན་དགའ་སྟོན་པའི་སྦོ་བསྐྱེད་དོ། །

དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད།

གསུམ་པ་དོན་དམ་བྱང་སེམས་བསྐྱེལ་པ་ལ། སྤྱིར་ལམ་འབྲས་བུ་
 ཡིག་པལ་ཆེ་བ་ལས། དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེལ་པའི་
 ཚུལ་ས་བཅད་ཅམ་མ་གཏོགས་མ་གསུངས་ཀྱང་། རྗེ་བཙུན་རིན་
 པོ་ཆེའི་གསུང་བྲིད་ཡིག་རྩོམ་གསུངས་མ་ཞེས་ལམ་འབྲས་ཀྱི་བྲིད་ཡིག་
 ཆེས་རྙིང་བ་དེ་ལས། དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི། དངོས་པོ་ཐམས་
 ཅད་དང་བྲལ་བ། གཟུང་བ་དང་འཇོན་པ་དང་བྲལ་བའི་བདག་
 མེད་དོ་སྟོམ་ཏུ་བསམ་མོ་ཞེས་གསུངས་པས། དེའི་དོན་བསྐྱེལ་པ་
 ལ་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་རོ་པོ་བཤད། དེ་ཉིད་རྣུང་ལ་སྐྱེ་
 བའི་ཐབས་དངོས་བཤད། ཐབས་དེ་རི་ལྟར་ཉམས་སུ་བྲལ་བའི་
 ཚུལ་དང་གསུམ། དང་པོ་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་རོ་པོ་ནི།
 མགོན་པོ་སྤྱོད་ཀྱིས། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། སངས་རྒྱལ་
 རྣམས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས། །བདག་དང་སྤྱང་སོགས་རྣམ་རིག་
 གི། །རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་བསྐྱིབས་པ། །རྟོག་ཏུ་རྙོང་ཉིད་མཚན་
 ཉིད་བཞིན། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་དོན་
 དམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དེ་སྤྱི་རོལ་ལྷན་སྐྱེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཏགས་
 པའི་བདག་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་སྡེ་
 རྩེ་བྲག་སྐྱོ་བ་དང་མདོ་སྡེ་པ་གཉིས་ཀྱིས་བཏགས་པའི་སྤྱང་པོ་སྤྱོད་
 དང་། །ཁམས་བཙོ་བརྒྱད་སྐྱེ་མཆེད་བཙུག་གཉིས་དང་། ཐེག་ཆེན་
 ལ་ཡང་སེམས་ཅམ་པས་བཏགས་པའི་རྣམ་རིག་སྐྱེ། གཟུང་འཇོན་

གཉིས་ཀྱིས་སྒྲོང་པའི་ཤེས་པ་བདེན་པར་འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་
 སྤྱི་ནང་གི་གྲུབ་མཐས་བཏགས་པའི་རྟག་པའི་མཐའ་དང་། ཆད་
 པའི་མཐར་ལྷུང་བའི་མཐར་འཛིན་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་
 བསྐྱབས་མ་བསྐྱད་པ་སྟེ། མཐར་འཛིན་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྟོག་པས་
 བཏགས་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པར། སྲིད་པ་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་དང་།
 ཞི་བ་མུ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚ་བ་གཏུག་
 མ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡེ་གདོད་མ་ནས་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པ་
 རྫོས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བཟལ་བའི་གནས་ལུགས་སྒྲོང་
 པ་ཉིད་ནི་འདིར་བསྐྱོམ་རྒྱའི་དོན་དམ་བྱང་སེམས་ཀྱི་རོ་པོ་ཡིན་
 ཏེ། གཏུག་མ་ཞེས་པ་ནི་དང་པོ་ཐོག་མ་ནས་ཡོད་པ་ལ་ཟེར་བ་
 དཔེར་ན། ཐོག་མ་ནས་གནས་དེར་ཡོད་པའི་དགེ་འདུན་ལ་
 གཏུག་མར་གནས་པའི་དགེ་འདུན་ཞེས་བརྗོད་པ་སྟེ་བྱ་ཡིན།
 དེ་ནི་ཡུལ་ཅན་སྒྲོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་ཀྱི་མིང་ཡུལ་
 རྒྱུ་པ་ཉིད་ལ་བཏགས་སོ། །སེམས་འདི་འཁོར་འདས་བདེ་སྟུག་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚ་བ་ཡིན་པས། སེམས་འདིའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་
 པར་གྱུར་ན་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཀྱང་ཅིག་ཆར་རྩ་
 རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །

ཞི་གནས་བསྐྱེད་པ།

གཉིས་པ་དེ་ཉིད་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་ཐབས་ནི། རྟེན་ཞི་གནས་དང་།
 བརྟེན་པ་ལྷག་མཐོང་གཉིས་ཡིན་ཏེ། དེ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་ཐབས་ལ་ཞི་
 གནས་དང་ལྷག་མཐོང་བསྐྱེད་དཔོན་གསུངས་པས། རང་རེ་ད་ལྟ་
 རྟོག་པའི་སྤོང་བ་བར་མ་ཆད་པ་ཡོད་པ་འདྲིའི་སྤོང་རུ་སྤོང་པ་ཉིད་
 བསྐྱེད་མི་ཐུབ། དེས་ན་དང་པོ་སེམས་ཚེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་ཆེད་
 ཞི་གནས་བསྐྱེད་དཔོན། དེ་ཡིས་རྟེན་བྱས་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་ལྷག་
 མཐོང་སྤོང་པ་ཉིད་བསྐྱེད་གསུངས་པ་ཡིན། མདོ་དཀོན་མཚོག་སྐྱེན་
 ལས། ཞི་གནས་གང་ཞེ་ན་སེམས་ཚེ་གཅིག་པའོ། །ཞེས་ཞི་གནས་ནི་
 སེམས་གནས་པའི་ཐབས་ལ་བརྟེན་ནས་མཚོན་མར་འཛིན་པའི་
 རྣམ་རྟོག་ཐམས་ཅད་ཞི་ནས་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནམ་དོ་བོའི་སྤོང་
 རུ་འཛོག་ཅིང་གནས་པ་ལ་བྱ། ལྷག་མཐོང་གང་ཞེ་ན། ཡང་དག་པར་
 སོ་སོར་རྟོག་པའོ། །ཞེས་དང་། ལྷག་མཐོང་ནི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་
 ལྷང་གི་སྐྱིབ་པ་དག་བསལ་ནས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་
 རྣམ་གནས་ལྷགས་མཐོང་བ་དེ་ཡིན། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། ཡང་
 དག་གནས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། །སེམས་ལ་སེམས་ནི་འཛོག་སྤྱིར་དང་། །
 ཚོས་རབ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་སྤྱིར། །ཞི་གནས་དང་ནི་ལྷག་མཐོང་
 བརྗོད། །ཅིས་སོ། །ཡང་དག་པར་མཉམ་པར་བཞག་ནས་སེམས་
 ཚེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལྷགས་དེ་
 མཐོང་བ་ལ་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ཐབས་དེ་རང་གིས་ཉམས་སུ་སླང་བའི་ཚུལ་ལ། ཞི་གནས་བསྐྱེལ་བ། ལྷག་མཐོང་བསྐྱེལ་བ། ཟུང་འབྲེལ་བསྐྱེལ་བའོ། །དང་པོ་ཞི་གནས་བསྐྱེལ་བ་ནི། དེ་ཡང་སྣོད་འཇུག་ལས། ཞི་གནས་རབ་རྒྱ་ལྡན་པའི་ལྷག་མཐོང་གིས། ཉོན་མོངས་རྣམས་པར་འཛོམས་པར་ཤེས་བྱས་ནས། རྩོག་མར་ཞིག་གནས་བཅའ་བྱ་དེ་ཡང་ནི། །འཇིག་རྟེན་ཆགས་པ་མེད་ལ་མངོན་དགས་འགྲུབ། རེས་གསུངས་པས། ཞི་གནས་མེད་ན་ལྷག་མཐོང་མི་འབྱུང་བ་དེའི་སྲིད་ན་དང་པོ་ཞི་གནས་བཅའ་ཏེ། དེའི་སློང་དུ་ལྷག་མཐོང་བསྐྱེལ་པར་གསུངས།

དེ་ཡང་སྲིད་ལོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན། སུང་ཁྲོལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་བདག་དུ་འཛིན་པ་ལས་བྱུང་བས། བདག་འཛིན་མ་སྤང་ན། བྱམས་པ་དང་སླིང་རྗེ་ལ་སོགས་པ་རི་ཅམ་བསྐྱོམས་ཀྱང་འཁོར་བའི་རྩ་བ་གཙོད་པར་མི་རུས་ཤིང་། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ཡང་འཐོབ་པར་མི་ལྷུང། དེས་ན་བདག་འཛིན་སློང་བ་ལ་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། དོན་དམ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་བསྐྱེལ་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེམས་པས་བདག་འཛིན་གྱི་མགོ་གཞོན་ཞིང་། དོན་དམ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེམས་པས། ཤིང་གི་རྩ་བ་དུང་ནས་སྤུང་ན་སློང་པོ་གཏན་མེད་འགྲོ་བ་བཞིན། ཉོན་མོངས་པའི་རྩ་བ་དུང་ནས་འབྱིན་པར་བྱེད་དོ། །

བདག་རྒྱ་འཛིན་པའི་ཉོན་མོངས་དུང་ནས་འབྱིན་པ་ལ་ལྷག་མཐོང་ངམ། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་རྟོགས་དགོས། དེ་སློང་བ་ལ་ཞི་གནས་དགོས་པས། ཞི་གནས་ཀྱང་ལུས་སེམས་དབེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བས་ན་དབེན་པའི་རི་ཁྲོད། ཅ་ཅོད་དང་།

འདུ་འཇི་སོགས་མེད་པ་སྟེ། ཉིན་མོ་མི་ཡི་འདུ་འཇི་སྟེ་མི་པར་འགོ་
 ཚུར་འོང་རྒྱ་འགྲུལ་དང་འདུ་ཚོགས་ཆེ་བ་དང། རྒྱག་ཚར་རམ་ཅ་
 ཅོ་མང་བའི་གནས་སྤྱོད་ཕྱེད་མི་སྲུབ་ཅིང་། བསམ་གཏན་གྱི་
 ཚོར་མ་སྐྱ་ཡིན་གསུངས་པས། བཟོན་མོ་བྱི་སོགས་སེམས་ཅན་གྱི་
 རྒྱ་དང་། འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་སྐད་རྒྱ་མང་བའི་སར་སྐྱོམ་མི་སྲུབ་པས།
 ཉགས་ཁོང་དང་རི་ཁོང་ལ་སོགས་པར་བསྐྱེལ་དགོས། མོག་མར་
 འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བེལ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་དག་འདུལ་བ་
 དང་། གཉེན་སྦྱོར་བ། ཚོང་དང་། མོ་ནམ་ལ་སོགས་པའི་ལས་ཏེ།
 ལས་ལ་ཆགས་པ་ནི། ལས་ལ་ཟིན་པ་མེད་པའི་རྒྱག་བསྐལ་སོགས་
 སོང་རུ་བཤད་པ་བཞིན་དང་། ཟང་ཟིང་གི་རྟོར་དང་། ཟང་ཟིང་
 གི་རྟོར་ལ་ཡང་སྦྱིང་སོ་མེད་པ། སྦྱོད་འཇུག་ལས། བསམགས་དང་
 བསྐྱུང་དང་བསྐྱབས་པའི་གཏུང་བ་ཡིས། །ཞོར་ནི་སྤུང་ཁོལ་མཐའ་
 ཡས་ཤེས་པར་བྱ། །ཞོར་ལ་ཆགས་པས་གཤིང་བར་གྱུར་པ་རྣམས། །
 སྤིང་པའི་རྒྱག་བསྐལ་ལས་གོལ་སྐབས་མེད་དོ། །གསུངས་པ་ལྟར་
 ཡིན། གཉེན་དང་མཛོལ་བཤེས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཆགས་པའི་རྣམ་
 རྟོག་ཐམས་ཅད་སྤངས་ཏེ། ཞེས་གཉེན་དང་མཛོལ་བཤེས་ལ་ཆགས་
 པ་ལ་ཡང་སྦྱོན་མང་རུ་ཡོད་ཅིང། དེ་དག་གི་སེམས་བསྐྱུང་དཀའ་
 བ་ཇི་ཅོམ་བཟང་བ་བྱས་ཀྱང་སྒོ་མཁུ་བའི་རུས་མེད་པས། འཇིག་
 རྟེན་གྱི་བྱ་བ་དང་། ཟང་ཟིང་གི་རྟོར་དང་། གཉེན་དང་མཛོལ་
 བཤེས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་ཆགས་པའི་རྣམ་རྟོག་
 ཐམས་ཅད་སྤངས་ནས། རང་ཉིད་དབེན་པར་གནས་ནས་ཉིང་ངེ་
 འཇིན་བསྐྱེལ་པར་བྱའོ། །

སློང་འཇུག་ལས། དབེན་པའི་ཡོན་ཏན་བསམ་བྱས་ནས། །
རྣམ་རྟོག་ཉེ་བར་ཞི་བ་དང་། །བྱང་ཚུབ་སེམས་ནི་བསྐྱེམ་པར་བྱ། །
ཞེས་དབེན་པའི་རི་ཁྲོད་ལ་གནས་ཏེ་དངོས་སུ་སྐྱུབ་པ་བྱས་ན་པན་
ཡོན་ཡོད་པ་སྐྱོས་ཅི་དགོས། དབེན་པ་ལ་འགྲོ་འདོད་ཀྱི་བསམ་པས་
དེའི་སློགས་སུ་གོམ་པ་སློ་བ་ལ་ཡང་པན་ཡོན་ཆེན་པོ་ཡོད་གསུངས་
པས། དེར་གནས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དགེ་བའི་བྱ་བ་འཕེལ་བའི་ཡོན་
ཏན་རྣམས་བསམ་སྟེ། དེར་སོང་ཞིང་གནས་ཏེ་རྣམ་རྟོག་ཉེ་བར་
ཞི་བ་དང་། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེམ་པར་བྱ་ཞེས་དང་།

རྗེ་བཙུན་རིན་པོ་ཆེས། སྤྱོད་ཞུས་ལན་ལས། དབེན་པར་
གནས་ནས་བསམ་གཏན་བསྐྱེམ་པ་ལ། བྱིས་དང་འགྲོགས་ན་དབེན་
པ་མི་ཐོབ་པས། སྐྱེ་བོ་དག་ལ་སྐྱོ་བ་བསྐྱེམ་བྱས་ཏེ། །འདི་ཡིས་དབེན་
པ་ཐོབ་ཅིང་ལོག་འཆོ་སྤོང་། །གནས་དབེན་པར་གནས་ཏེ་བསམ་
གཏན་བསྐྱེམ་པར་བྱེད་པ་ལ། བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ནི་རང་
ལས་མཐོ་བ་ལ་ཕྲག་དོག །དམན་པ་ལ་བརྟན་པ། མཉམ་པ་རྣམས་
ལ་འགྲན་སེམས་དང་། ང་རྒུལ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་སྐྱོན་མང་པོའི་བདག་
ཉིད་ཅན། ཤིན་ཏུ་སེམས་སྲུང་བར་དཀའ་བ་ཡིན་པ་དེས་ན་རང་གི་
གཉེན་ཉེ་འབྲེལ། སློགས་འཁོར་གཡོག །མཛེས་བཤེས་ལ་སོགས་པ་
དང་མཉམ་ཏུ་འགྲོགས་པའི་སྐྱོན་རྣམས་བསམས་ནས་ཡིད་ལ་སྐྱོ་
གས་བསྐྱེམ་ན་དབེན་པའི་གནས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་ཅིང་ལོག་འཆོ་
སོགས་སྤོང་བྱུང་བ་འབྱུང་བ་ཡིན། ཞེས་སོ། །

དེ་ལྟར་དབེན་པར་གནས་ནས་ཞི་གནས་བསྐྱེམ་པ་ལ།
ཉེས་པ་ལྡོ་ངོས་ཟིན་པར་བྱས་ནས་དེ་སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་འདུ་

བྱེད་བརྒྱུད་བསྐྱེད་ཏེ། སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགུའི་སྐོར་ནས་ཞི་གནས་བཅའ་དགོས་ལ། ཞེས་ཞི་གནས་བསྐྱེད་པ་ལ་ཉེས་པའམ་བར་ཆད་ལྷ་ཡོད་པ་དེ་དག་མ་ཤེས་ན་ཞི་གནས་མི་སྐྱེ་བས། དེས་ན་དང་པོ་སྐྱོན་ལྷ་པོ་དེ་ངོས་ཟིན་པ་གལ་ཆེ་ཞིང་། དེ་ནས་སྐྱོན་ལྷ་པོ་དག་སྦྱོང་བའི་ཐབས་གཉེན་པོ་འདུ་བྱེད་བརྒྱུད་བསྐྱེད་ནས་སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགུ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་གནས་འཚོལ་དགོས་པ་ཡིན་པས། དེ་དག་རིམ་བཞིན་བཤད་དོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་ཉེས་པ་ལྷ་ནི། དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་མི་སྐྱེར་བའི་ལེ་ལོ་དང་། ཉེས་པ་དང་པོ། ལེ་ལོ་ཡིན་པས་དེ་ལ། བྱ་བ་རན་ཞེན་གྱི་ལེ་ལོ། སྐྱིད་ལྷག་པའི་ལེ་ལོ། བདག་ཉིད་བརྟན་པའི་ལེ་ལོ་དང་གསུམ་ལས། དགོས་པ་དང་སྤྱིང་པོ་མེད་པའི་བྱ་བ་རན་པ་ལ་ཞེན་པའི་ལེ་ལོ། སྐྱིད་ལྷག་པ་སྟེ་ལྷག་སེམས་ལས་སྲུ་མི་རྒྱུད་བསྐྱེད་ལས་གྱི་བདེ་བ་ལ་ཞེན་པའི་ལེ་ལོ། བདག་གིས་རང་གཞན་གྱི་དོན་བརླབ་མི་རུས་སྟུམ་པ་བདག་ཉིད་བརྟན་པའི་ལེ་ལོ་སྟེ། དེ་དག་ཡོད་ན་དགེ་བ་ལ་མི་འཇུག་པ་དང་། དགེ་བ་མ་ཡིན་པར་འཇུག་པ། འཁོར་བ་དང་ལྷ་རན་ལས་འདས་པའི་མཐའ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །

ཉེས་པ་གཉེས་པ། སྐྱེར་ཡང་ཉིང་འཇིན་བསྐྱེད་པའི་གདམས་ངག་བརྗེད་པ་དང་། སེམས་དགེ་བ་ལ་སྐྱེར་ཡང་། དུན་ཤེས་བཞིན་གྱིས་མ་ཟིན་པས་ཉིང་དེ་འཇིན་བསྐྱེད་པའི་གདམས་ངག་བརྗེད་པ་སྟེ། གདམས་ངག་བརྗེད་ན། ཉིང་དེ་འཇིན་བསྐྱེད་པ་ལ་བརྩོན་ཡང་སྐྱེས་མི་རུས་པ་ཡིན།

ཉེས་པ་གསུམ་པ། མ་བཟེད་ཀྱང་སེམས་མི་གནས་པའི་བྱིང་
ཚོད་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་སྐྱོམ་པའི་གདམས་ངག་མ་བཟེད་ཀྱང་།
སེམས་དམིགས་པ་ལ་གནས་པ་བྱིང་ཚོད་ཀྱི་དབང་རུ་ཤོར་བ་སྟེ།
བྱིང་བ་ནི་ཡིད་ནང་རུ་འཐིབ་པའམ་རྒྱགས་པ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་
དམིགས་པ་མི་གསལ་བ་དང་། ཚོད་པ་ནི་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་
སེམས་འཕྲོ་བའམ་རྟོག་པ་གང་བྱུང་རུ་རྒྱ་བ་ལ་བྱ།

ཉེས་པ་བཞི་པ། བྱིང་ཚོད་རུ་སོང་བ་ཤེས་ཀྱང་དེ་སྤོང་
བའི་གཉེན་པོ་མི་འཚོལ་བ། ཉུག་རུ་རང་གི་སེམས་ལ་བྱ་ར་འམ་སོ་
བཅུགས་ནས། དམིགས་པ་མི་བཟེད་པའི་དྲན་པ་དང་བྱིང་ཚོད་
ཀྱི་སྐྱོན་ལ་བརྟ་བའི་ཤེས་བཞིན་ཏེ། ཉུག་རུ་དྲན་ཤེས་བཞིན་གྱི་སྐོ་
ནས་སེམས་བྱིང་ཚོད་ཀྱི་དབང་རུ་མ་ཤོར་བ་བྱ། ལལ་ཏེ་ཤོར་ན་དེ་
མ་ཐག་རུ་སྤོང་བའི་ཐབས་བྱེད་དཔོན། དེ་སྤོང་བའི་ཐབས་སམ་
གཉེན་པོ་མི་བརྟེན་པ་ནི་འདུ་མི་བྱེད་པ་ཞེས་པའི་ཉེས་པ་དང་།

ཉེས་པ་ལྔ་པ། ཉ་ཅང་གཉེན་པོ་བཅའ་དྲགས་པས་སེམས་
མི་གནས་པ་འདུ་བྱེད་པ་རྣམས་ཏེ། སེམས་བྱིང་ཚོད་ཀྱི་དབང་
རུ་སོང་ན་དེ་མ་ཐག་རུ་དེ་སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་བརྟེན་པ་གལ་ཆེ་
ཡང་། ཉ་ཅང་གཉེན་པོ་བརྟེན་དྲགས་པའམ། ལྟོ་བསྐྱིམས་དྲགས་པ་
ནི་ཡིད་གནས་པ་ལ་གཞོད་པས། དེས་ན་ཉ་ཅང་གཉེན་པོ་བཅའ་
དྲགས་ཏེ། སེམས་མི་གནས་པ་འདུ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉེས་པ་ཡིན་
པས། ཉེས་པའམ་སྐྱོན་ལྔ་པོ་དེ་དག་ངོ་ཤེས་པ་གལ་ཆེའོ། །དབུས་
མཐའ་ལས། ལེ་ལོ་དང་ནི་གདམས་ངག་རྣམས། །བཟེད་དང་བྱིང་
དང་ཚོད་པ་དང་། །འདུ་མི་བྱེད་དང་འདུ་བྱེད་དེ། །དེ་དག་ཉེས་པ་

ལྷན་འདོད་དོ། །ཞེས་ལེ་ལོ་དང་། གང་མས་ངག་བརྗོད་པ། སེམས་
བྱིང་ཚོད་ཀྱི་དབང་དུ་ཤོར་བ། དེ་སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་མི་འཚོལ་བའི་
འདུ་མི་བྱེད་པ། ཏ་ཅང་གཉེན་པོ་བརྟེན་དུགས་པ་འདུ་བྱེད་པ་སྟེ་
དེ་དག་ཞི་གནས་ཀྱི་ཉེས་པ་ལྷ་ཡིན་ཞེས་སོ། །

གཉེན་པོ་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་ནི། ཉེས་པ་ལྷ་པོ་སྤོང་བའི་
ཐབས་གཉེན་པོ་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་ལས། ཉེས་པ་དང་པོ། ལེ་ལོའི་
གཉེན་པོ་ལ། འདུན་པ། ཚོལ་བ། དད་པ། ཤིན་སྦྱངས་དང་བཞི།
ཉེས་པ་གཞན་རྣམས་ལ་གཉེན་པོ་རེ་རེ་སྟེ་བརྒྱད་ལས། དང་པོ་ལེ་
ལོའི་གཉེན་པོ་ལ་བཞི་ལས། དེ་ཡང་དབྱས་མཐའ་ལས། གནས་དང་
དེ་ལ་གནས་པ་དང་། །རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་ལོ། །ཞེས་འདུན་པ་ནི་
ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་གནས་དང་། ཚོལ་བ་ནི་དེ་ལ་གནས་པ། དད་པ་ནི་
འདུན་པའི་རྒྱ་དང་། ཤིན་སྦྱངས་ནི་ཚོལ་བའི་འབྲས་བུ་ལོ། །

དེ་ཡང་ཚོས་བྱས་པའི་ཕན་ཡོན་དང་། མ་བྱས་པའི་ཉེས་
དམིགས་ཤེས་ཏེ། ཚོས་ལ་མི་སྤྱོད་བར་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པས། ཚོས་
བྱེད་པའི་འདུན་པ་འཕམ་མོས་པ་འབྱུང་བས། དད་པ་ནི་འདུན་པའི་
རྒྱུར་རྒྱུར་ཞིང་། ཡང་ཞི་གནས་བརྗོད་པ་ལས་སྦྱིས་པའི་ལྷས་སེམས་
ཤིན་སྦྱངས་ཀྱི་བདེ་བ་ནི་བཙོན་འགྲུས་སམ་ཚོལ་བ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་འབྱུང་བ་ཡིན་པས། ཤིན་སྦྱངས་ནི་ཚོལ་བའི་འབྲས་བུ་ལོ། །

གཉེན་པོ་འདི་དག་གིས་ལེ་ལོ་སྤོང་རུས་ཏེ། ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན།
ཚོས་ལ་དད་པ་འཕམ་ཡིད་ཆེས་ཡོད་ན། ཚོས་བྱེད་པའི་འདུན་པ་འཕམ་
བྱེད་སྤོང་འབྱུང་ཞིང་། ཚོས་བྱེད་པའི་འདུན་པ་ཡོད་ན་བཙོན་

འབྲས་སམ་ཚོལ་བ་ངང་གིས་འབྲུང་ཞིང་། ཡང་བཙོན་འབྲས་ལ་
བཞེན་ནས་འབྲས་བུ་ལྟས་སེམས་ཤིན་སྐྱབས་བདེ་བ་ཐོབ་པར་
ཤེས་ནའང། བཙོན་འབྲས་ངང་གིས་སྐྱེ་བས་གཉེན་པོ་བཞི་པོ་འདི་
དག་ལ་བཞེན་ནས་ལེ་ལོ་སྤོང་བར་བྱེད་གསུངས། དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་
ནས་གཙོ་པོ་ནི་ཚོལ་བ་སྟེ། བཙོན་འབྲས་སམ་འབད་ཚོལ་མེད་ན་
ཞི་གནས་རྒྱབ་པར་མི་རུས། དེས་ན་འཁོར་པའི་ཉེས་དམིགས་དྲན་
པ་སོགས་ཀྱི་སྐོ་ནས་ལེ་ལོ་སྤོངས་ནས་ཉིང་དེ་འཛིན་བསྐྱེལ་པ་ལ་
བཙོན་འབྲས་ཚོལ་བ་གལ་ཆེ།

ཉེས་པ་གཉིས་པ། གདམས་ངག་བརྗོད་པའི་གཉེན་པོར་
དམིགས་པ་མི་བརྗོད་པའི་དྲན་པ་དང་བྱིང་ཚོད་ཀྱི་སྐྱོན་ལ་བལྟ་
བའི་ཤེས་བཞིན་ཏེ། དྲན་ཤེས་བཞིན་བསྐྱེན་པ་གལ་ཆེ་སྟེ། ཉིང་འཛིན་
བསྐྱེལ་པའི་གདམས་ངག་གི་དམིགས་རྣམ་གང་ཡིན་པ་དེ་དྲན་
པས་ཡིད་ལ་བྱས་ནས་ཤེས་བཞིན་གྱིས་མི་བརྗོད་པར་འཛིན་པའོ། །
ཞེས་ཉིང་དེ་འཛིན་བསྐྱེལ་པའི་ཉེས་པ་ལྟ་རོས་བཟུང་བ་དང་།
དེ་བཞིན་གཉེན་པོ་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་བསྐྱེན་པ་དང་། སེམས་གནས་
པར་བྱེད་པའི་ཐབས་དགུ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གི་རིམ་པ་ཐམས་
ཅད་རང་རང་གིས་རྒྱན་དུ་དྲན་པར་བྱས་ཏེ། ཤེས་བཞིན་གྱིས་
མི་བརྗོད་པར་འཛིན་དགོས་གསུངས། བྱིང་ཚོད་རོས་མ་བྱིན་པའི་
གཉེན་པོ་ནི། བྱིང་ཚོད་ཀྱི་དབང་དུ་སོང་མ་སོང་རྟོག་པ་ཡིན།

ཉེས་པ་གསུམ་པ། བྱིང་བ་དང་ཚོད་པའི་དབང་དུ་སོང་བ་
ནི། ལོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་སེམས་ནང་དུ་འཐིབ་པའམ་རྒྱགས་པ་
སྟེ། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་དམིགས་པ་མི་གསལ་བ་དང་། ཚོད་པ་ནི་

སེམས་ནང་དུ་མི་གནས་པར་འདོད་ཡོན་སྲིར་སེམས་འཕྲོ་བ་སྟེ། དེ་གཉེས་དོས་མ་བྱིན་པའི་གཉེན་པོ་ལ་བྱིང་ཚོད་ཀྱི་དབང་དུ་སོང་མ་སོང་དུ་ཤེས་བཞིན་གྱི་སྐོ་ནས་ལྟ་རྟོག་བྱ་དགོས་གསུངས། བྱིང་ཚོད་སེལ་བའི་ཐབས་འདུ་མི་བྱེད་པའི་གཉེན་པོ་ནི། འདུ་བྱེད་པ་སྟེ་གཉེན་པོ་དེ་ཚོ་ལ་བས་བསྟེན་པ་ཡིན།

ཉེས་པ་བཞི་པ། བྱིང་ཚོད་ཀྱི་དབང་དུ་སོང་བ་ཤེས་ན་ཡང་། དེ་སྐོང་བའི་ཐབས་མི་བྱེད་པའི་གཉེན་པོར་གཙོ་བོ་བཙུན་འགྲུམ་བཅམས་ཏེ། བྱིང་ཚོད་ཀྱི་དབང་དུ་སོང་བ་ཤེས་མ་ཐག་དུ་དེ་སྐོང་བའི་གཉེན་པོ་བསྟེན་དགོས་པ་ཡིན། འདུ་བྱས་དྲགས་ནས་འཚོར་ཏེ་སེམས་མི་གནས་པའི་གཉེན་པོ་ནི། འདུ་བྱེད་བཏང་སྟོམས་བསྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱེལ་སྟོད་རན་པས་མཉམ་ཁད་ཀྱིས་གནས་པ་ན་ཏིང་དེ་འཛིན་རྣལ་མ་ཞིག་ཡོང་བ་ཡིན་ནོ། །

ཉེས་པ་ལྔ་པ། ཡང་འདུ་བྱས་དྲགས་ན་སེམས་གནས་པ་ལས་ལྡོག་ནས་འགྲུག་པའི་རྒྱར་འགོ་བས། དེའི་ཚེ་སེམས་འགྲིམ་ལྟོད་རན་པ་བཏང་སྟོམས་སུ་རྣལ་མར་འཛོག་དགོས་ཏེ། གལ་ཏེ་སེམས་བསྐྱེལ་པ་ཤུགས་ཆེ་ན་ཚོད་པའི་རྒྱར་འགོ་ཞིང་། ལྟོད་པ་ཤུགས་ཆེ་ན་བྱིང་བའི་རྒྱར་འགོ་བས། འགྲིམ་ལྟོད་རན་པར་རྣལ་དུ་འཛོག་པའི་བཏང་སྟོམས་བསྟེན་དགོས་པ་དཔེར་ན། སྲང་ལ་འཇལ་བའི་ཚེ་གཡས་གཡོན་གང་ལ་ཡང་མ་ལྟར་བར་དུང་པོར་འདེགས་པ་བཞིན་ཏེ་ཅང་སྐྱིམ་པ་དང་། ཏེ་ཅང་ལྟོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པར་བསྐྱེལ་པ་ལས་ཏིང་དེ་འཛིན་རྣལ་མ་ཞིག་ཡོང་གསུངས།

དེ་སྐད་ཏུ་དབྱུང་མཐའ་ལས། གནས་དང་དེ་ལ་གནས་
པ་དང་། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ཉིད་ཏུ་ལོ། །དམིགས་པ་བརྗེད་པར་མ་
ཡུར་དང་། ཕྱིར་དང་ཚོད་པ་རྟོག་པ་དང་། །དེ་སྐྱོང་མངོན་པར་
འདུ་བྱེད་དང་། །ཞི་ཚེ་རྣལ་ཏུ་འཇུག་པའོ། །ཞེས་སོ། །ཞེས་མདོར་
ན། འདུན་པ་དང་། ཚུལ་བ་དང་། དད་པ་དང་། སྐྱེ་སྐྱེས་ཏེ་
ལེ་མོའི་གཞེན་པོ་བཞི་དང་། དམིགས་པ་མི་བརྗེད་པའི་དྲན་པ།
ཕྱིར་ཚོད་ཏུ་སོང་མ་སོང་རྟོག་པའི་ཤེས་བཞིན། ཕྱིར་ཚོད་སྐྱོང་
བའི་གཞེན་པོ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་། གཞེན་པོ་འདུ་བྱེད་
དྲགས་པའི་གཞེན་པོར་འདུ་བྱེད་བཏང་སྟོམས་བརྟེན་པ་སྟེ་དེ་
དག་ནི་ཉེས་པ་ལྡ་སྐྱོང་བའི་གཞེན་པོ་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་ཡིན་ཅོ། །

སེམས་གནས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་དངོས་ནི། འཛོག་དང་
རྒྱན་འཛོག་བསྐྱར་ཏེ་འཛོག་ །ཉེར་འཛོག་ཏུ་ལ་དང་ཞི་བར་བྱེད། །
ཉེར་ཞི་ཚེ་གཅིག་མཉམ་འཛོག་པ། །འཛོག་པའི་རིམ་པ་རྣམ་དགུ་
ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་སེམས་གནས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་དངོས་ལ་
དགུ་ལས། དང་པོ་སེམས་འཛོག་པ་ལ། དམིགས་རྟེན་མི་གཡོ་བ། ལྷན་
མི་འགུལ་བ། རྗེ་མ་མི་འཁྲབ་པ། དམིགས་རྟེན་གྱི་རྣམ་པ་གསལ་བ་
དང་བཞི་དགོས་པ་ལས། དང་པོ་དམིགས་རྟེན་མི་གཡོ་བ་ནི། ལྷན་
སྐྱོམ་བྱེད་པའི་ཚེ་སྐྱོར་བ་སྐྱབས་འགོ་གསོལ་འདེབས་སྲར་བཞིན་
བྱས་ལ། དེ་ནས་སེམས་བརྐྱེད་བྱེད་དགོས་པས། བདག་གིས་མཁའ་
ཁབ་རིགས་དྲུག་གིས་བསྐྱུས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་
ཏུ་རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱ། དེ་ཡང་རྒྱ་མེད་
རྒྱུན་མེད་ལས་མི་འབྱུང་བས། ད་རེས་རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་

འཕང་དེ་ཐོབ་པ་དེའི་ཆེད་དུ་སེམས་ཚེ་གཅིག་པའི་ཞི་གནས་ཀྱི་
ཉིང་རེ་འཛིན་བསྐྱེལ་པར་བྱ། ཞེས་སེམས་བསྐྱེད་ནས།

དེ་ནས་དམིགས་རྟེན་མི་གཡོ་བ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་རི་
མོར་བྱིས་པ་ལ་སོགས་པ་མཚར་ཞིང་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ་དམིགས་
རྟེན་བྱ། སྐྱིར་ཞི་གནས་སྐྱེལ་པའི་ཚེ་དམིགས་རྟེན་ཡོད་པར་བསྐྱེལ་
པ་དང་། དམིགས་རྟེན་མེད་པར་བསྐྱེལ་པའི་སྐོལ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་
ཀྱང་། རང་ལུགས་ལ་ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དམིགས་རྟེན་ཡོད་
པར་བསྐྱེལ་དགོས་གསུངས། དེ་ཡང་མདོ་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་
པོ་ལས། གསེར་གྱི་ཁ་དོག་ལྟ་བུའི་སྐུ་ལྷས་ཀྱིས། །འཇིག་རྟེན་མགོན་
པོ་ཀུན་དུ་མཛེས་པ་སྟེ། །དམིགས་པ་དེ་ལ་གང་གིས་སེམས་འཛོག་
པ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་མཉམ་གཞག་ཅེས་བྱ། །ཞེས་
དམིགས་རྟེན་ཡང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་རི་མོར་བྱིས་པ་དང་། ལུགས་
སྐུ་དང་། འབྲུར་མ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡང་རྩལ་བ་མཚར་ཞིང་ཡིད་
དུ་འོང་བ་ཞིག་མཁུན་དུ་གཞག་སྟེ། དེས་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དབྱ་
པའི་བསོད་ནམས་ཀྱང་འབྱུང་བ་ཡིན་གསུངས།

ཡང་ན་མེ་ཉོག་སྟོན་པོ་འཕམ། མོས་དར་གྱི་རས་མ་སྟོན་པོ་
ལ་སོགས་པ་གང་རྩལ་ཞིག་རང་གི་མཁུན་དུ་ཉེ་རིང་འཚམས་པ་
ཞིག་དུ་མི་གཡོ་བར་གཞག། ཅེས་ལམ་འབྲས་རང་ལུགས་ལ་མཁུན་
བཅེ་དབང་སྤྲུག་གིས། རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་སྤྲུག་བིཛ་པའི་བཞེད་
པ་ལ་མེ་ཉོག་སྟོན་པོ་འདབ་མ་བཞི་པ། དབྱུས་གནག་པ། མཐའ་སྐྱ་
པ། སོར་བཞི་ཅོམ་གྱི་ཚད་དང་ལྷན་པ་ལ་བྱེད་གསུངས། ཅིའི་སྲིར་
ཞེ་ན། སྐུ་ལ་དམིགས་རྟེན་བྱས་ན་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་

པོ་རྫོགས་ཀྱང་། ལས་དང་པོ་བ་ཚོས་ཞི་གནས་བསྐྱེད་པའི་ཚོ་སེམས་
གནས་པར་བྱེད་པ་གལ་ཆེ་བས། མེ་ཏོག་ལ་སེམས་འཇུག་སྤྲོ་བ་
ཡིན་གསུངས། ཁ་དོག་སྒྲོན་པོར་བྱེད་པ་མིག་ལ་འཕྲོད་པའམ་འཇམ་
པས་ཡིན་གསུངས། མེ་ཏོག་དེ་ཡང་རྒྱང་སོགས་ཀྱིས་གཡོ་འགུལ་མི་
བྱེད་པ། རྒྱང་ཞིང་ཐད་ཀར་ཐག་རིང་རྒྱང་འཚམས་པ་མཐོ་བདུན་
ཅམ་ལ་འཛོག་དགོས་གསུངས།

གཉིས་པ་ལྷུས་མི་འགུལ་བ་ནི། ལྷུས་འགུལ་ན་སེམས་མི་
གནས་ཤིང་། མིག་ཏུ་ཅང་མི་དབྱེ། ཞེས་མིག་ཏུ་ཅང་གདངས་པ་
ཡང་མ་ཡིན་པ། ཏུ་ཅང་མི་རྩུམ་པར་ཞེས་མིག་ཏུ་ཅང་བཅུ་མ་པ་
ཡང་མ་ཡིན་པ། ལྷའི་ཚེ་མོར་གཏད་ཅིང་ལྷུས་རྒྱང་པོར་བསྐྱང་།
ཞེས་ལྷུས་ཀྱི་འདུག་སྤངས་ལེགས་ན། དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་སྐྱོམ་སྦྱེ་བར་
གསུངས། སྤག་པ་མཐོ་དམན་རྒྱ་སོང་བ་མ་ཡིན་པར་མཉམ་པོར་
བཞག་ལ། མགོ་བོ་ཏུ་ཅང་མི་མཐོ་ཏུ་ཅང་མི་དམའ་ཞིང་། མོ་དང་
མཚུ་གདངས་པ་དང་། བག་དང་པོ་སོགས་པ་མ་ཡིན་པ་རང་བབས་
ལྷ་བཞག་ཅིང་། དབྱགས་སྦྱིན་ཏུ་རྒྱ་བ་ཡང་སྤྲོ་ཅན་དང་། རམ་
པ་ཅན་དང་། རྒྱུ་བཟ་ཅན་རྒྱ་མི་གཏོང་བར་དལ་བྱ་དལ་བྱས་རྒྱ་
ཏུ་གཞུག། དམིགས་རྒྱང་རི་འདྲ་བརྒྱང་ཡང་། འཆད་ཐབས་ལས།
རྒྱང་རམ་པ་ཅན་རང་ཞིར་མ་སོང་བར་རྒྱ་ཏུ་ཟུང་བལ་གསོ།
ཞེས་གསུངས་པས། དཔེར་ན། ལྷུས་ཀྱིས་ཚོལ་བའི་ལས་བྱས་མ་ཐག་
པ་ལ་དབྱགས་ཏལ་བ་ལྷ་བྱ་རྒྱང་གི་སྤྲོ་ཆེ་བ་རམ་པ་དང་། རམ་
ཏོག་བྱགས་དྲག་པ་རྒྱུ་བཟ་ཅན་རང་ཞིར་མ་སོང་བར་དལ་གསོ་
ཞིང་། རྒྱང་སོར་རྒྱུ་བཟ་རང་བབ་རྒྱ་གནས་པ་གལ་ཆེ།

དེ་ལྟར་དྲང་ཤིང་གཡོ་བ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཇམ་པའི་
སྟན་ལ་འདུག་པར་བྱ། ལུས་རྒྱབ་མདུན་དང་། གཡས་གཡོན་དུ་ཡ་
ཡོར་མ་རྒྱར་བ་སྟན་བདེ་བར་དྲང་པོར་གནས་པར་བྱ་གསུངས།

གསུམ་པ་རྗེ་མ་མི་འབྲུབ་པ་ནི། མིག་གི་ཡ་ལྷིབས་གྱིས་
མིག་འབྲས་གྱི་སྐྱེད་ཅམ་ཁེབས་པར་བཀའ་ལ། མིག་ལྷིབས་དང་
རྗེ་མ་གཡོ་འགྲུལ་མི་བྱེད་ཅིང་། མིག་གི་ཡ་ལྷིབས་གྱིས་མིག་འབྲས་
སྐྱེད་ཅམ་བཀའ་བ་སྟེ། མིག་སྐྱེད་ཅམ་གདངས་ཏེ་དམིགས་རྟེན་གྱི་
མེ་རྟོག་སྟོན་པོའི་སྟེང་དུ་མིག་ཟེམ་གྱིས་བལྟ་ཞིང་། མིག་ལ་རྣམ་
རྟོག་གི་རྩ་ཡོད་ཅིས། མིག་གི་གཡོ་འགྲུལ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་རྟོག་སྟོན་
ཚོགས་པ་འབྱུང་བས། མིག་མི་གཡོ་བ་ཟེམ་མེ་ལྟ་ཞིང་། རྒྱང་བྱུང་བ་
སོགས་གྱིས་མིག་ལས་མཆི་མ་ལ་སོགས་པ་བྱུང་ན་ལག་པས་མི་རེག་
པར་རང་བཞིན་གྱིས་ཅི་བདེར་འབབ་དུ་བརྟུག་ལ། ལུག་རྩ་བྱུང་ན་
སྟེ་མིག་ཚོ་བ་སོགས་བྱུང་ན་ཡང་། ར་ཚོ་དེ་ལ་སེམས་མི་གཏོད་པར་
དམིགས་རྟེན་མེ་རྟོག་སྟོན་པོའི་སྟེང་དུ་དྲག་དུ་གཏད་དེ་གནས་
པར་བྱ། ཞེས་དང་པོར་ཉིལ་གྱིས་བསྐྱིམས། བར་དུ་ལྟོད་གྱིས་སྟོད།
མཐའ་མར་རང་སོ་བཟུང་བ་གསུམ་གྱིས་སྟོན་པ་སྟེ་འགྲོས་ཡིན།

བཞི་པ་དམིགས་རྟེན་གྱི་རྣམ་པ་གསལ་བ་ནི། དམིགས་རྟེན་
མེ་རྟོག་སྟོན་པོ་ཡིན་ན་དེ་ལ་རྟོག་པས་མེ་རྟོག་གི་བཟོ་ལྟ་ལེགས་ཉེས་
དང་། ལ་དོག་བཟང་ངན་ལ་སོགས་ལ་མི་རྟོག་པར་ཏེ། རྟོག་དཔྱད་མི་
བྱེད་པར། མེ་རྟོག་རང་གི་རྣམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་རྟོག་མེད་མིག་གི་
ཤེས་པ་ལ་གསལ་སེང་དེ་བའི་ཚུལ་དུ་གསལ་པོ་ཞིག་འཆར་དུ་བརྟུག་
པའོ། །རིགས་གཏེར་ལས། དབང་ཤེས་སྐྱགས་པ་མིག་ཅན་འདྲ། ཞེས་

མིག་གི་ཤེས་པ་རྟོག་མེད་ཏུ་གསུངས་པས་དེ་ལ་གསལ་བར་འཆར་བ་
ཞིག་དགོས། དེ་རྣམ་བཞིའི་སྐོ་ནས་སེམས་འཛོག་དགོས།

དམིགས་རྟེན་མེ་རྟོག་སྐོ་པོའི་སྒྲིབ་ལ། སེམས་དང་། མིག་
དང་། རྒྱུ་གསུམ་སྐབས་གཅིག་ཏུ་གཏད་ལ། དང་པོ་ཕྱི་ལ་གྱིས་
བསྐྱེས་ས། བར་ཏུ་སྟོད་གྱིས་སྟོད། མཐའ་མར་རང་སོ་བཟུང་ཞེས་
དང་པོ་རིག་པ་བསྐྱེས་ཏེ། རྣམ་རྟོག་གཞན་གྱི་དབང་ཏུ་མ་སོང་བ་
སེམས་མེ་རྟོག་གི་སྒྲིབ་ཏུ་གནས་པ་དང་། བར་ཏུ་སེམས་མེ་རྟོག་གི་
སྒྲིབ་ཏུ་གནས་ན་ཆེད་ཏུ་སྐྱིམ་པར་མི་བྱ་བར་སྟོད་གྱིས་སྟོད་དེ་འཛོག་
པ། ཐ་མར་མེ་རྟོག་དང་རང་གི་སེམས་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་ཏེ་བདེ་
འཆམ་མེར་གནས་པ་ལ། རང་སོ་བཟུང་ཞེས་བཟོ་བཅོས་གང་ཡང་མི་
བྱེད་པར་དེ་གའི་རང་ཏུ་སྟོད་དེར་འཛོག་པ་ཡིན། དེ་འདྲའི་རང་ལ་
རྣམ་རྟོག་སྐྱེས་ཕྱུང་ན་ཐོལ་སྐྱེལ་བད་ཚད་བྱ་ཞེས། དཔེར་ན། མེ་རྟོག་
ལ་བརྟ་བཞིན་པའི་སྐབས་སུ་སྐོ་ཏུར་ཏུ་སྐོ་ཆེན་པོ་ཞིག་གསལ་པ་དེ་
ཉིད་ཏུ་སེམས་སྐྱེའི་རྗེས་སུ་སོང་སྟེ། རྣམ་རྟོག་ཐོལ་གྱིས་སྐྱེས་ན་དེ་མ་
ཐག་ཏུ་བད་དེ་བཅད་ནས་དམིགས་རྟེན་མེ་རྟོག་གི་སྒྲིབ་ཏུ་སེམས་
འཛོག་པའམ། ཡང་ན་རྣམ་རྟོག་གི་རང་ཞལ་ལ་སྐྱ་ཞེས་རྣམ་རྟོག་
དེའི་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་བར་དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་བརྟུན་པས་རང་ཡལ་
ཏུ་འགོ་བ་ཡིན་གསུངས། དེ་ནི་སེམས་གནས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་
དགའི་དང་པོ་སེམས་འཛོག་པའོ། །

གཉིས་པ་རྒྱུན་ཏུ་འཛོག་པ་ནི། དེ་རྣམ་སུ་དང་པོ་ཉིད་ནས་
ཡུན་རིང་པོ་མི་འོང་བས་སྤང་ཅམ་སྤང་ཅམ་རྒྱུན་མཐུན་ཅིང་འཛོག་
པའོ། །ལས་དང་པོ་པ་དག་གིས་ཐོག་མ་ཉིད་ཏུ་ཡུན་རིང་པོ་བསྐྱེས་

མི་རུས་པས། དུན་བྱང་བ། ཡང་ནས་ཡང་རུ་སྐྱོམ་དགོས་གསུངས།

གསུམ་པ་བསྐྱེད་ཏེ་འཛོག་པ་ནི། རྣམ་གཡིང་བྱང་ན་ངོ་
ཤེས་པར་བྱས་ནས་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་སེམས་སྣོད་པའོ། །བསྐྱེད་
ཞེས་པ་རྣམ་པ་བསྐྱེད་བཞིན་སྐྱུར་བ་ལ་གོ་བས། སེམས་དམིགས་
རྟེན་གྱི་སྤྱིང་རུ་མི་འདུག་པར་ཡུལ་གཞན་རུ་གཡིང་ན་ངོ་ཤེས་པར་
བྱས་ནས་དེ་མ་ཐག་རུ་དམིགས་རྟེན་གྱི་སྤྱིང་རུ་ཚུར་བསྐྱེད་ནས་
འཛོག་དགོས་གསུངས།

བཞི་པ་ཉེ་བར་འཛོག་པ་ནི། སེམས་མི་འསྐྱོ་བའི་ཆེད་རུ་
དུན་པས་སེམས་དམིགས་པའི་སྤྱིང་རུ་སྐྱུང་པའོ། །སེམས་ཡུལ་ལ་
མི་འསྐྱོ་བའི་ཆེད་རུ་དུན་པས་ཡང་དང་ཡང་རུ་བསྐྱེད་ནས་སེམས་
དམིགས་པའི་སྤྱིང་རུ་འདུ་བའི་ཐབས་བྱེད་པའོ། །

ལཱ་ལ་རུལ་བར་བྱེད་པ་ནི། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཏེ། ཉིང་
ངེ་འཛིན་སྐྱོམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་འབྲས་བུ་ཐར་པ་དང་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འགྱུར་བས་དེ་ལ་སེམས་སྣོད་པའི་
སྐོ་ནས་བྱིང་ཚོད་བྱང་ན་གཉེན་པོས་སེམས་འདུལ་བའོ། །སེམས་ནང་
རུ་འཐིབ་པ་བྱིང་བ་བྱུང་ན། དེ་སངས་པ་ལ་སྐྱེལ་གོང་མའི་རྣམ་ཐར་
སོགས་དམ་པའི་ཡོན་ཏན་དུན་པའི་སྐོ་ནས་སྣོད་པ་བསྐྱེད་ཅིང་། རྣམ་
རྟོག་ཚུ་ཡན་རུ་འསྐྱོ་བའི་ཚོད་པ་བྱུང་ན་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་།
འཆི་བ་མི་རྟག་པ་སོགས་དུན་པར་བྱས་ཏེ་བྱིང་ཚོད་སེལ་དགོས།

རྒྱལ་པ་ཞི་བར་བྱེད་པ་ནི། རྣམ་གཡིང་ལ་སོགས་པའི་རྐྱེན་
གྱིས་རྟོག་པ་ཚོད་དུགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱོམ་མི་རུས་རྣམ་པ་

སྐྱོམ་པ་ལ་མི་སྐྱོ་བའམ་སེམས་མི་དགའ་བར་གྱུར་ན་དེ་སེལ་བའི་
ཆེད་དུ་དམིགས་པ་ལ་སེམས་གཏད་དེ། དམིགས་ཉེན་གྱི་སྒྲིབ་དུ་
སེམས་སྐྱོས་ནས་མི་དགའ་བ་དེ་ཞི་བར་བྱེད་པའོ། །

བདུན་པ་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱེད་པ་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་མི་
མཐུན་སྐྱོགས་བཟབ་སེམས་གནོད་སེམས་ལ་སོགས་པ་སྐྱེས་ན་མི་
དགེ་བ་བཅུའི་ནང་ནས་བཟབ་སེམས་དང་། གནོད་སེམས། ལོག་
ལྷ་སོགས་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་མི་མཐུན་སྐྱོགས་ཀྱི་རྟོག་པ་སྐྱེས་ན། མི་
མཐུན་སྐྱོགས་ཀྱི་རྟོག་པ་དེ་ཡང་དམིགས་པ་མི་རྟོག་སྐྱོན་པོ་ཉིད་ལ་
སེམས་གཏད་དེ་ཞི་བར་བྱེད་པའོ། །

བརྒྱད་པ་ཆེ་གཅིག་དུ་འཛོག་པ་ནི། བྱིང་ཚོད་སྐྱང་བའི་
ཐབས་འདུས་བྲས་པས་ཀྱང་སེམས་མི་འགོ་ན་རྟོག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་
སྒྲིབ་དུ་འཛོག་པའོ། བྱིང་ཚོད་ཀྱི་དབང་དུ་སོང་བ་ཤེས་ཏེ་བྱིང་ཚོད་
སྐྱོང་བའི་ཐབས་གཉེན་པོ་འདུ་བྲས་ཀྱང་རྣམ་རྟོག་དེ་ཉིད་སེལ་མི་
ཐུབ་ན་ རྣམ་རྟོག་གི་རང་ལུ་མངའ་ཞེས་རྟོག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་པོ་
ལ་བརྟེན་དགོས་གསུངས།

དགུ་པ་ཤིན་དུ་མཉམ་པར་འཛོག་པ་ནི། མོག་མ་ཉིད་
ནས་སྐྱོམ་སྐྱེ་བ་དཀའ་ཡང་། དུན་ཐུང་བ། ཡང་ཡང་སྐྱོམ་སྐྱེ།
ནམ་ཞིག་སོམས་པའི་དབང་གིས་འབད་ཚོལ་ཆེན་པོ་བྱེད་མི་
དགོས་པར་ཉིང་དེ་འཛིན་དུ་རང་གི་རང་གིས་འགྱུར་བ་ཞིག་
ཡོང་སྟེ། མདོར་ན། དེ་དག་ཀྱང་མདོ་སྐྱེ་རྒྱན་ལས། དམིགས་པ་ལ་
ནི་སེམས་གཏད་ནས། །དེ་རྒྱན་རྣམ་པར་གཡོང་མི་བྱ། །རྣམ་

གཡང་ལྷུང་རུ་རྟོགས་བྱས་ནས། དེ་ལ་སྐྱར་ཡང་བསྐྱེལ་པར་
 བྱ། །སློ་ལྷན་གོང་ནས་གོང་རུ་ཡང་། །སེམས་ནི་ནང་རུ་བསྐྱེལ་
 བར་བྱ། །དེ་ནས་ཡོན་ཏན་མཚོང་བའི་སྲིད། །ཉིང་དེ་འཛིན་
 ལ་སེམས་འདུལ་ལོ། །རྣམ་གཡང་ཉེས་པ་མཚོང་བའི་སྲིད། །
 དེ་ལ་མི་དགའ་ཞི་བར་བྱེད། །བརྒྱུ་སེམས་ཡིད་མི་བདེ་ལ་སོགས། །
 ལངས་པ་དེ་བཞིན་ཞི་བར་བྱ། །དེ་ནས་སྐྱེལ་བཙོན་ཅན་གྱིས་ནི། །
 སེམས་ནི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་བཅས། །རང་གིས་ངང་གིས་འབྱུང་
 བ་ཚོབ། །དེ་གོམས་པ་ལས་འདུ་མི་བྱེད། །དེ་ནས་དེ་ཡི་ལྷན་དང་
 སེམས། །ཤིན་རུ་སྐྱུངས་པ་ཆེ་སྟོབ་ནས། །ཡིད་ལ་བྱེད་དང་བཅས་
 ཞེས་བྱ། །ཞེས་སོ། །

དེ་ལྟར་བསྐྱེལས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཉམས་དང་པོ་རི་གཟར་
 གྱི་འབབ་ཚུ་རྟ་བུ་རྣམ་རྟོག་གི་སྲིང་བ་གཅིག་རྗེས་ལ་གཅིག་འབྱུང་
 བ་ནི་རྣམ་རྟོག་ངོས་ཟིན་གྱི་ཉམས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན། དཔེར་ན། རི་
 གཟར་གྱི་འབབ་ཚུ་དེ་སྐྱད་ཅིག་ཀྱང་མི་སྟོད་པར་གཅིག་རྗེས་ལ་
 གཅིག་སྐྱ་རྗེས་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་འབབ་པ་བཞིན་སྐྱེལ་བྱེད་པའི་ཚེ་
 རྣམ་རྟོག་མང་པོ་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་འབྱུང་ཞིང་། ལྷན་ལས་མང་རུ་
 སོང་བ་ལྟར་རུ་སྐྱང་བ་ཡིན། དེའི་རུས་སྐྱེལ་མི་རུས་སྐྱེལ་པའི་སྲིད་
 ལྷན་བྱེད་མི་རུང་སྟེ། རྣམ་རྟོག་གི་སྲིང་བ་བར་མ་ཆད་པར་བྱུང་བ་
 ལྷན་ནས་ཡོད་པ་ལ་དེ་ལྟར་ངོས་མ་ཟིན་པ་ལ། སྐྱེལ་པའི་ཚེ་དེ་ལྟར་
 བྱུང་བ་ངོས་ཟིན་པ་ཡིན་པས། དེ་ལ་དང་པོ་རྣམ་རྟོག་ངོས་ཟིན་གྱི་
 ཉམས་ཞེས་སྐྱེལ་གྱི་སྐྱོན་མ་ཡིན་པར་སྐྱེལ་པའི་རྟོགས་ཡིན་གསུངས།

དང་པོ་རྣམ་རྟོག་ངོས་ཟིན་གྱི་ཉམས་སྐྱེལ་ཏེ། སྐྱིད་ལྷན་མི་

བྱ་བར་རྒྱན་མཐུད་ནས་བསྐྱོམས་པའི་ཚོ་ཉམས་གཉིས་པ། གཙོང་
རོང་དོག་མའི་འབབ་རྩ་ལྟ་བུ་ནམ་རྟོག་ཉལ་གྱིས་ཞི་བའི་འཕྲོ་ལ་
ཐོལ་གྱིས་སྐྱེས་ཡོང་། ཡང་ཞི་འགོ་བ་སོགས་རེས་འཛོག་ཏུ་འབྱུང་བ་
ནི་ཞེས་པ་སྐབས་རེ་ནམ་རྟོག་ཐོལ་གྱིས་སྐྱེ་བ་དང་། སྐབས་རེ་ནམ་
རྟོག་ཉེ་བར་ཞི་བ་གཉིས་རེས་འཛོག་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་གསུངས། དེ་
ནམ་རྟོག་ངལ་གསོ་བའི་ཉམས་ཞེས་ཉམས་གཉིས་པ་དེ་ཡིན།

ཉམས་གསུམ་པ། ལྷང་པ་ལུ་གསུམ་གྱི་རྒྱུ་རྩ་ལྟ་བུ་རྒྱུན་
གྱིས་མ་དགུགས་པའི་ཚོ། རམ་རྟོག་ཆེར་མི་འབྱུང་། རྒྱུན་གྱིས་
དགུགས་པ་ན་ནམ་རྟོག་ཆེར་སྐྱེས་ཏེ་སེམས་གནས་པ་ལ་ཡང་
གནོད་པ་བྱེད་པ་ནི། ཞེས་ལུ་གསུམ་གྱི་རྒྱུ་རྩ་ལྟ་བུ་ཞེས་རྒྱུན་གྱིས་
དགུགས་པའི་སྐབས་ལུ་ནམ་རྟོག་མང་པོ་འཕྲོ་ཞིང་། རྒྱུན་མེད་པའི་
སྐབས་ནམ་རྟོག་མི་སྐྱེ་བ་ལྟར་སྣང་བ་བྱུང་བས། རྒྱུན་མེད་པའི་ཚོ་
ནམ་རྟོག་མི་སྐྱེ་བ་དེ་ནམ་རྟོག་ཐང་ཆད་པའི་ཉམས་ཞེས་ཉམས་
གསུམ་པ་དེ་ཡིན་གསུངས་པ་ཡིན།

ཉམས་བཞི་པ། རྒྱ་མཚོ་རྒྱབས་དང་བཅས་པ་ལྟ་བུ་ནི། རམ་
རྟོག་གི་རྩ་རྒྱབས་ཅི་བྱུང་ཡང་སེམས་གནས་པ་ལ་ཆེར་མི་གནོད་
ཅིང་རང་བྱུགས་གྱིས་སྦྱར་དུ་ཞི་འགོ་བ་ནི་ནམ་རྟོག་འདུ་བྱེད་པའི་
ཉམས་ཡིན། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལ་རྒྱ་བོ་གཞན་བཞིན་རྩ་རྒྱབས་ཆེན་པོ་
མི་འབྱུང་ཞིང་། རྩ་རྒྱབས་ཤིག་ཁད་གྱིས་འབྱུང་ཡང་དེ་མ་ཉིད་དུ་ཞི་
བར་གྱུར་བཞིན། རམ་རྟོག་གང་ཞིག་སྐྱེས་ཀྱང་གཉེན་པོ་དུན་འཛོན་
ཅུང་ཟད་རེ་བྱས་ཀྱང་། དེ་མ་ཐག་ཏུ་རང་ཞིར་འགོ་བ། རྒྱ་མཚོ་རྒྱབས་
དང་བཅས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། འདུ་བྱེད་པའི་ཉམས་ཞེས་པ་དེ་ཡིན་གསུངས།

ཉམས་ལྷ་པ། རྒྱ་མཚོ་རྒྱབས་དང་བུལ་བ་ལྷ་སྤྱོད། ལུལ་
 གྱི་རྒྱུར་གང་ཞིག་བྱུང་ཡང་གཞེན་པོ་དུན་འཛོལ་གྱིས་འབད་པ་
 བྱེད་མ་དགོས་པར་རྣམ་རྟོག་གི་བ་རྒྱབས་ཐམས་ཅད་ཉལ་གྱིས་
 ཞི་གནས་སེམས་ཚེ་གཅིག་ཏུ་བྲིག་གི་གནས་པ་ནི་རྣམ་རྟོག་འདུ་མི་
 བྱེད་པའི་ཉམས་ཡིན། དེ་ལྟར་ལྷ་པ་དེ་འདོད་སེམས་ཚེ་གཅིག་པའི་
 ཉམས་ཡིན་པས། དེ་སྐྱེས་ན་ད་དུང་ལྷ་པ་དེའི་རྒྱུ་བསྐྱེད་ཏེ་ལུ་
 མཐུད་ནས་བསྐྱེལ་པ་ལས་ལུས་སེམས་ཤིན་མུངས་གྱི་བདེ་བ་ཞེས་
 བྱ་བ་ལུས་ཤིང་བལ་གྱི་འདབ་མ་ལྟར་ཡང་བ་དང་། སེམས་ལ་ཡང་
 བདེ་བ་གཞན་དང་མི་འདྲ་བ་ཞིག་སྐྱེས་པ་ན་བསམ་གཏན་གྱི་སམ་
 བསྐྱེས་གྱི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཞི་གནས་མཚན་ཉིད་པར་བསྐྱབ་[སྐྱེབས་]
 ཅིང་། འདིར་ལྷག་མཚོང་བསྐྱེལ་པའི་རྟེན་ལ་ཡང་ཞི་གནས་འདི་
 བྱུང་ན་མཚོག་ཡིན་འོ། །བསྐྱེལ་པས་སེམས་ལ་བརྟན་པ་བྱུང་ན་
 དམིགས་རྟེན་ལ་མ་བརྟེན་པར་ནང་གི་གསལ་ཆ་རང་ལ་རྟོང་
 དེར་གཞན། བྱིང་ཚོད་བྱུང་ན་ཐབས་གྱིས་བསལ། དང་པོ་རྩིལ་གྱིས་
 བསྐྱིམས། བར་དུ་རྫོང་གྱིས་སྐོད། མཐའ་མར་རང་སོ་བཟུང་ཞེས་
 པར་བྱ་དགོས་གསུངས། རུན་གྱི་རྫོང་ལ་བཟང་པོ་མ་བྱུང་ཡང་། རུན་
 རྫུང་དུ་བཟང་དུ་འགོ་བ་མ་བསྐྱིམས་པའི་རྫོན་ཡིན། དེར་བསྐྱིམས་
 པ་ནི་སེམས་གཙུག་པའི་དོན་ཡིན། བསྐྱིམས་དྲགས་ནས་ལུས་སེམས་
 མི་བདེ་བ་སོགས་བྱུང་ན་བར་དུ་རྫོང་གྱིས་སྐོད་ཅིང་། མདོར་ན་དེ་
 ལྟར་གྱིམས་རྫོང་རན་པ་བྱས་ཏེ་ཞི་གནས་འགྲུབ་པ་ཡིན་གསུངས།

དམིགས་རྒྱུད་ནི། དེས་བསྐྱེལ་བྱའི་དོན་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་
 རྫོང་གདོགས་བཅད་ནས། བཅད་དོན་དམིགས་པར་བསྐྱིལ་ནས་

ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ། སྦྱོར་བ་སྐྱབས་འགོ་སེམས་བསྐྱེད་གོང་བཞིན་
 བྱས། དེའི་རྗེས་ལ་སྐྱེ་བོའི་འདུ་འཇིགས་དང་། སྐྱ་ཡི་སྐྱལ་ཚོར་ལ་སོགས་
 པ་མེད་པ་དབེན་པའི་གནས་སུ་བདེ་བའི་སྟོན་ལ། ཀླང་པ་སྦྱིལ་གྱུར།
 ལག་པ་མཉམ་གཞག །སྐལ་ཚོགས་དྲང་པོར་བསྐྱང་བ། ཨོལ་ཤོས་
 ཨོལ་མདུད་མཚན་པ་སོགས་རྣམ་སྣང་ཚོས་བདུན་གྱི་སྦྱོང་ལམ་གྱིས་
 འདུག་ནས་སྐྱབས་འགོ་སེམས་བསྐྱེད་བྱས། དེ་ནས་ཀྱི་མ་བདག་ཚོགས་
 མ་མེད་པ་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་སེམས་ཀྱུན་དུ་རྟོག་པའི་རྒྱུད་གིས་
 བསྐྱོད་དེ། རྒྱུད་ལྷན་བ་བཞིན་དགོ་བའི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་
 ཚེ་གཅིག་དུ་སེ་ཤོལ་གཏོགས་པའི་ཡུན་ཅམ་ཞིག་གྱུར་མི་གནས་པ་
 འདི་ཡིན། དེའི་རྒྱུད་གིས་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་རང་མ་བཟལ་
 ཞིང་། གཞན་སྦོལ་བའི་ལུས་པ་མ་ཐོབ་པ། ཤིན་དུ་ཐབས་རྟུགས་པ་
 ཡིན་པས་དེ་མ་ལེགས། ད་རིས་དལ་འཕྱོར་གྱི་རྟེན་བཟང་ཐོབ།
 དགོ་བའི་བཤེས་གཞེན་དང་འབྲད། ལམ་ཟབ་མོ་འདི་ལྟ་བུ་ཉམས་
 སུ་གྲང་དུ་ཡོད་པས། དགོ་བའི་བཤེས་གཞེན་གྱི་གདམས་ངག་བྱུང་
 པར་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྟོག་མཐོང་སྐྱབ་
 དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་དེའི་རྟེན་ཞི་གནས་བྱུང་པར་ཅན་བསྐྱབ་དགོས་
 པས། སེམས་ཚེ་གཅིག་པའི་ཉིང་དེ་འཇིན་ལ་མཉམ་པར་གཞག་སྟེ།
 རྟོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་སྟེ་ལྟ་བུ་བསམ།

དེ་ལ་རྒྱུད་རྣམ་བག་ཅན་ཞི་བར་མ་གྱུར་གྱི་བར་རང་
 བབས་སུ་གཞག་ལ་ངལ་གསོ་དགོས་པས། དེ་ཡང་དབུགས་ནང་དུ་
 རྒྱ་བ། ནང་དུ་གནས་པ། སྦྱིར་རྒྱ་བ་སྟེ་ལྷན་འབྲུག་གནས་གསུམ་ལ་
 རེ་རེ་བརྗེས་ནས་ཉེར་གཅིག་ཅམ་རེ་བྱས་ན་སྟོད་པར་གྱུར་ཉི་རང་

བབས་སུ་གནས་པར་འགྱུར། རླུང་རླུ་བ་རྣམས་སོར་བབ་ན། རང་གི་
 སེམས་ལ་རྟོག་པའི་རླུ་བ་གང་རགས་བརྟུག །འདོད་པ་ལ་མདོན་
 པར་ཞེན་ཅིང་ཆགས་པའི་རྣམས་རྟོག་ཤས་ཆེ་ན། མི་སྤྱད་པ་ཀེང་
 རུས་བསྐྱེལ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་ས་ཞི་བར་བྱ་ཞིང་། ཞེ་སྤང་ཤས་
 ཆེ་ན་གཞན་ལ་ཕན་པར་འདོད་པའི་བྱམས་པ་བསྐྱེལ། གཏི་ལྷག་
 ཤས་ཆེ་ན་རྟེན་འབྲེལ་བརྩུ་གཞིས་ལུགས་འབྱུང་ལུགས་སྡོག་སོགས་
 བསྐྱེལ། སྤྱག་དོག་ཤས་ཆེ་ན་བདག་གཞན་མཉམ་པ་བསྐྱེལ། ར་རླུལ་
 ཤས་ཆེ་ན་བདག་གཞན་བརྗེ་བ་བསྐྱེལ། ཡང་ན་ཁམས་ཀྱི་རབ་རྩ་
 དབྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱེལ།

སྤྲུང་ཡང་བདག་ལ་ཉོན་མོངས་མདོན་འགྱུར་བ་འདུག་
 གམ་མི་འདུག་ཡང་ཡང་བརྟུག་སྟེ་གལ་ཏེ་འདུག་ན། དེ་དག་ལ་
 གཉེན་པོ་བརྟེན། འདོད་ཆགས་ལ་མི་སྤྱད་པ་བསྐྱེལ་པ་དང་། ཞེ་
 སྤང་ལ་བྱམས་པ་བསྐྱེལ་པ་སོགས་མདོར་ན་སེམས་ཉོན་མོངས་
 པ་དང་། འཇིག་རྟེན་འདི་ཡི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཆེ་འདིའི་གཉེན་
 ཉེ་འབྲེལ། བདག་གཞན་འཁོར་གཡོག་ཞིང་ལས་སོ་ནམ། ཚོང་
 ལ་སོགས་པའི་རྣམས་རྟོག་གི་དབང་རྩ་མ་སོང་བར་བྱ། དེ་དག་
 གི་འསྐྱོ་འདུ་ཚོད་པ་ན། མོང་རྩ་སྐྱོས་པའི་གདམས་ངག་ཉེས་པ་
 ལྡོངས་ཟིན་པ་དང་། གཉེན་པོ་འདུ་བྱེད་བརྟུང་བརྟེན་པ་དང་།
 སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགུ་ལ་སོགས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་
 རྣམ་དུན་པར་བྱས་ནས། དང་པོ་དམིགས་རྟེན་ལམ་འབྲས་རང་
 ལུགས་ལྟར་ན་མེ་ཏོག་སྡོན་པོ་ཡིན། དེའི་སྤྱིང་རྩ་སེམས་བྲིམས་ཀྱིས་
 བསྐྱེལས་ལ་བྱིང་ཚོད་ཀྱི་དབང་རྩ་མི་གཏང་བར་གཞག །དང་པོ་

རིགས་པ་བསྐྱེམས་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་ནས་ཉ་ཅང་གི་མས་དྲགས་ན་
ཚོད་པར་འགོ་བས། མེ་རྟོག་གི་སྤྱིང་དུ་སེམས་ལེགས་པར་འདྲེས་ན་
མི་སྐྱིམ་པར་སྣོད་པ་དང་། དེ་ན་ཤེས་བཞིན་དང་མ་བྲལ་བར་བྱ།

དེ་ན་པས་གདམས་ངག་མི་བརྗེད་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་
གྱིས་བྱིང་ཚོད་ཀྱི་དབང་དུ་སོང་མ་སོང་བརྟག །སྣོད་དྲགས་ན་
བྱིང་རྒྱགས་འདྲེན་པས་ཐ་མར་རང་སོ་བཟུང་ལ་དམིགས་རྟེན་
ཀྱི་རྣམ་པ་གསལ་བའི་ངང་ནས་སེམས་རྩལ་རྩལ་སོ་མ་ཡིན་
པར་འཕོལ་གྱིས་འཛོག་པ་སྟེ། དང་སོ་བྱིལ་གྱིས་བསྐྱེམས། བར་
དུ་སྣོད་གྱིས་སྣོད་ཅེས་པ་གཉིས་ནི་བྱིང་ཚོད་ཀྱི་གཉེན་སོ་འདྲེ་
བྱེད་པ་ཡིན་ལ། མཐའ་མར་རང་སོ་བཟུང་བ་ནི་བྱིང་ཚོད་ཞི་
བ་ན་འདྲེ་བྱེད་བཏང་སྣོམས་བརྟེན་པའི་རྩལ་ཡིན་པས། ཉིང་
ངེ་འཛོལ་གང་བསྐྱོམས་ཀྱང་གནད་འདི་གསུམ་གསལ་ཆེད། །
དེ་ལྟར་བསྐྱོམས་པས་རྣམ་རྟོག་གི་འཇུག་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བ་ན།
ཤེས་པའི་དྲངས་ཆ་གསལ་སིང་ངེ་བ་དེའི་སྤྱིང་དུ་ཡུན་རིང་བར་
གཞག །ཤེས་པ་གསལ་སིང་ངེ་བ་མར་མེ་རྒྱུང་གིས་མ་བསྐྱོད་པ་ལྟ་
བུ་སྟེ། མར་མེ་རྒྱུང་གིས་མ་བསྐྱོད་ན་གསལ་ཞིང་། ཁྲ་ལམ་མེ་བ་
ཞིག་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་ཤེས་པ་དྲངས་སིང་ངེ་བའི་ཚོག་ལ་སེམས་རྩེ་
གཅིག་དུ་གནས་པར་བུས་ན། ལྷིའི་དམིགས་རྟེན་མེ་རྟོག་དང་སྣོན་
པའི་སྐྱེ་བརྟན་སོགས་ལ་མི་བལྟ་བར། ཁ་ནང་དུ་བསྐྱོར་ཏེ། སེམས་
རང་གི་རང་མདངས་གསལ་བར་སྒྲུབ་བ་དེ་ཉིད་ལ་ཅེར་གྱིས་བལྟ།
འདས་པའི་རྗེས་མི་གཅོད། མ་འོངས་པའི་སྐྱེན་མི་བསྟ། ད་ལྟ་བ་ལ་
རྩིས་བྲངས་མི་གདབ་པ་སྟེ། དུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་རྟོག་གི་རྗེས་སུ་མི་

འབྲང་གསུངས། རྣམ་རྟོག་བཟང་ངན་གང་སྐྱེས་ཀྱང་སྐྱེས་མ་ཐག་
 ཏུ་གཅད་པ་སོལ་སྐྱེས་ཐད་གཅོད་བྱ། མི་གིས་ལ་ནང་སྟོད་པའི་
 ཚུལ་ཏུ་གཞག། རླུན་ལས་སྤང་བ་ན་བསམ་གཏུན་དང་བཟང་གྱིས་
 བྱ། དཔེར་ན། མི་དང་མཐུན་པར་གནས་བཞིན་ཏུ་ཁ་བྲལ་བ་ལ་
 བཟང་གྱིས་དང་། མ་མཐུན་པར་བྲལ་བ་ལ་ངན་གྱིས་ཞེས་བྱ། དེས་
 བསྐྱེད་ལ་ཡང་བཟང་གྱིས་བྱ་བ་སྟེ། སྐྱོན་བཟང་པོ་མ་བྱུང་བ་ལ་
 ཡིད་སྲུན་པ་དང་། ངལ་ཞིང་ཏུ་བ་པ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་སྐྱོན་པར་
 མི་སྐྱོ་བ་སྟེ་དེ་དག་གི་ཚོང་ན་གྱིས་མི་བྱ་ཞིང་། སྐྱོན་བཟང་པོ་ཡོང་
 བཞིན་པར་མཚོན་པ་བཞག་སྟེ་བཟང་གྱིས་བྱ་གསུངས། རྗེས་དགེ་བ་
 བསྐྱོལ་ཁམས་བསངས། རླུན་མཚོན་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ཏུ་ཡང་དཔེན་པའི་
 རླུན་མ་ཤོར་བ་བྱ། ལེས་ལ་འཕྲོ་སྟོད་ཏུ་འཕྱུར་བའི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་
 སྤངས་ནས་རླུན་ལ་འདུག། རོག་མར་རླུན་སྤང་ལ་གྲངས་མང་བ་
 བྱ། ལོ་མས་ནས་རླུན་རྗེ་རིང་ལ་གཏང་། དང་པོ་རླུན་ཏུ་འཛོག་པ་
 དེ་ཡུན་རིང་པོར་མི་ཡོང་བས། ཡུན་སྤང་བ་བྱ། རྗེ་བཅུན་གཤམ་པ་
 རྒྱལ་མཚན་གྱིས། གསལ་ལ་དྲག་ལ་ཡུན་སྤང་བ། རྐྱོན་གྱི་རིམ་པར་
 གནད་ཏུ་གཅིས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དང་པོ་གསལ་ལ་ཡུན་སྤང་
 བ། ཏེ་ཅང་ཡུན་རིང་ན་རྣམ་རྟོག་སྣ་ཚོགས་སྐྱེ་བ། དེས་ན། དང་པོ་
 ཡུན་སྤང་བ་བྱ། ལོ་མས་པར་གྱུར་ན་ཡུན་རིང་པོ་བྱ། མཐར་ཉིང་དེ་
 འཛོན་གཅིག་གིས་ཉིན་མཚན་འདའ་བ་ལ་སོགས་པ་མ་བྱུང་གི་བར་
 ཏུ་བསྐྱབ་པར་བྱ་གསུངས་སོ། །

ལྷག་མཐོང་བསྐྱེད་པ།

དོན་དམ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ། ཞི་གནས་བསྐྱེད་པ། ལྷག་
 མཐོང་བསྐྱེད་པ། ཟུང་འཇུག་བསྐྱེད་པ་གསུམ་སྟེ། ཞི་གནས་བསྐྱེད་
 པ་ལ་མོང་རུ་སྤང་བྱ་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་དོས་བཟུང་ནས། གཞེན་པོ་
 འདུ་བྱེད་བརྒྱད་བརྟེན་པ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉམས་སྐྱེ་ཚུལ་བཅས་
 གསུངས། དེས་ན་ཞི་གནས་བསྐྱེད་པ་ཏེ། རྣམ་རྣོག་ཞི་བར་ལྷུར་ནས་
 སེམས་ཚེ་གཅིག་རུ་གནས་པར་ལྷུར་ན། དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་
 དཔལ་དེས་ལྷག་མཐོང་སོ་སོར་རྣོག་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་དཔོས་
 གསུངས། ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། རྟོན་པ་ལྷུབ་པའི་དབང་པོའི་གསུང་རབ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིབ་པོ་དེ་ལྷག་མཐོང་སོ་སོར་རྣོག་པའི་ཤེས་རབ་
 དེ་ལ། རྒྱུད་འཇུག་ལས། ཡན་ལག་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི། །ལྷུབ་པས་
 ཤེས་རབ་དོན་རུ་གསུངས། །དེ་ཡི་སྤྱིར་ན་སྤྱུག་བསྐྱེད་དག་ཞི་བར་
 འདོད་པས་ཤེས་རབ་སྐྱེད། །ཅིས་གསུངས། དེས་ན་ཤེས་རབ་ཤིན་རུ་
 གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། ལྷག་མཐོང་སོ་སོར་རྣོག་པའི་ཤེས་རབ་མེད་
 བ་འཁོར་བའི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ལ་སོགས་
 པ་རྒྱང་ནས་འབྱིན་མི་རུས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་རང་སྤྱིན་པར་
 བྱེད་པ་ས་རོལ་རུ་སྤྱིན་པ་རྒྱག་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་དག་ཀྱང་
 ཤེས་རབ་ཀྱི་ས་རོལ་རུ་སྤྱིན་པ་མེད་ན་ལོང་བ་འབྲིད་མཁན་མེད་པ་
 བཞིན་ཡིན། དཔེར་ན། ལོང་བ་བྲིད་མཁན་ཡོད་པ་བཞིན་ཤེས་རབ་
 ཀྱི་ས་རོལ་རུ་སྤྱིན་པས་བྲིད་ནས་གཞན་ཐམས་ཅད་ས་རོལ་རུ་སྤྱིན་

དར་འགྲོ་བ་ཡིན། ཤེས་རབ་གལ་ཆེ་བ་དེ་བཞིན་རྒྱ་ཐབས་དེ་ཡང་
 གལ་ཆེ་བ་ཡིན། ཐབས་མེད་པར་ཤེས་རབ་རྒྱང་པས་ཉན་ཐོས་གྱི་
 ས་ལ་རྒྱུང་སྟེ་འཚང་མི་རྒྱ། མདོར་ན་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་
 ཤིན་རྒྱ་གལ་ཆེ་བ་དཔེར་ན། འཚང་རྒྱ་བ་ལ་ཤེས་རབ་མདའ་ལྟ་བུ།
 རྟོང་རྗེ་གཞུ་ལྟ་བུ། ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྐྱེས་ལྷན་འཕྲོད་སྐྱེན་པ་ལྟ་
 བུ་གསུམ་འཛོམས་དགོས་གསུངས། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་པོ་
 དེས་པར་རྒྱ་རྒྱུང་རྒྱ་འཇུག་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་ཤེས་རབ་མིག་དང་།
 ཐབས་རྒྱུང་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དཔེར་ན། ཐོས་པ་སྟོན་ཏེ་ལམ་ལ་འགྲོ་བའི་
 ཆོ་མིག་དང་རྒྱང་པ་གཉིས་ཀ་དགོས་ཤིང་། མིག་མེད་ན་རྒྱང་པ་ཡོད་
 བ་ཡང་ལམ་མི་མཐོང་བས་འགྲོ་མི་ཤེས། དེ་བཞིན་རྒྱ་ཐབས་མེད་
 བ་ཆོས་གྱི་གནས་ལུགས་མི་མཐོང་ཞིང་སངས་རྒྱས་གྱི་སར་བསྐྱོད་
 མི་རུས། ཡང་མིག་གིས་ལམ་མཐོང་ཡང་རྒྱང་པ་མེད་ན་འགྲོ་མི་རུས།
 དེས་ན་བྱང་ཆུབ་གྱི་སྦྱོང་པ་སོགས་ཐབས་ལ་བསྐྱབ་སྟེ། མིག་དང་
 རྒྱང་པ་གཉིས་ཀ་ལྷན་པས་ལམ་ལ་བདེ་བར་བསྐྱོད་པ་བཞིན་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་རྒྱ་རྒྱུགས་པའི་སངས་རྒྱས་གྱི་ལོ་འཕང་ཐོབ་
 དར་འདོད་པ་དང་། རྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ། ཐབས་ཤེས་
 རྒྱང་རྒྱ་འཇུག་པའི་སྐོ་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་ལྷག་མཐོང་བསྐྱེལ་པ་ལ། གསལ་བ་དོས་གཟུང་
 བ། མཐའ་བྲལ་ལ་སྟོ་གཞག་པ། བརྗོད་བྲལ་ལ་དེས་པ་བསྐྱེད་པ་
 དང་གསུམ། དང་པོ་གསལ་བ་དོས་བཟུང་བ་ནི། དང་པོ་སེམས་
 བསྐྱེད་པ་གལ་ཆེ་ཞིང་། ཉམས་ལེན་གང་བྱས་ཀྱང་ཐོག་མའི་
 ཀུན་སྟོང་གཙོ་ཆེ་སྟེ། མཐར་ཐུག་གི་བབས་ས་དེ་ཐོག་མའི་ཀུན་

སྒྲོང་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན། དེས་ན་བདག་གིས་རང་ཉིད་གཅིག་སྤྱི་
 འོན་མ་ཡིན་པར་མཁའ་ཁྲབ་རིགས་དྲུག་གིས་བསྐྱུས་པའི་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་རྒྱུགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་
 ཅི་ནས་ཀྱང་ཚོབ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཚོབ་པར་བྱ་བ་ལ་དེའི་ཆེད་
 དུ་སྐྱེས་པ་དམ་པའི་མན་ངག་རྗེ་བཙུན་ལྷ་ལ་འཁྱོད་ཀྱི་དབང་སྐྱུག་
 བརྒྱུ་པ་ནས་ཀྱང་ཚོབ་བརྒྱད་པ་བར་མ་ཆད་པར་བྱོན་པའི་གསུང་
 ངག་རིག་པོ་ཆེ་ལམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་སྟོན་བརྒྱད་ཚོད་མ་
 བཞི་ལྟར་འདི་ལ་བཞེན་ནས། འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་
 སེམས་ཡིན་པ། སེམས་ཀྱི་གནས་ལྷགས་རྟོགས་ན་ཚོས་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་གནས་ལྷགས་རྟོགས་པ་དེས་ན་སེམས་ཀྱི་གསང་བ་སྐྱེན་མེད་
 པ་དེ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བཞུགས་སྟེ་སེམས་བསྐྱེད་ལ། དེ་ཡང་
 རང་གི་སྤང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པ་
 བྱི་འབྲུལ་པ་ཁོ་ན་སྟེ། ད་ལྟ་རང་རེ་ཐམས་ཅད་ལ་རང་བཞིན་
 ལྟར་སྐྱེས་ཀྱིས་ང་དང་བདག་ཞེས་པའི་སློ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་འབྲུལ་
 པ་ཡིན་གསུངས། དེ་འབྲུལ་པ་མ་ཡིན་ཏེ་སྐྱེ་ལོ་ལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་
 ཀྱང་བདག་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་སྟེ། བདེ་སྐྱུག་ཚོར་བ་པོ་དང་།
 རྣམ་སྐྱེན་ཟ་བ་པོའི་བདག་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པ་དང་། དེར་མ་
 ཟད་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ལ་ཡང་རང་བཞིན་ལྟར་སྐྱེས་ཀྱིས་ང་
 དང་བདག་ཞེས་པ་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་ཅེས་བྱ་བ་
 ཡོད་ན་མིང་དང་ལྷན་སེམས་གང་རུང་ལས་མ་འདས་པ་ལས། ཞེས་
 གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་བུའི་བདག་འཛིན་དེའི་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་གཟུང་བྱར་
 རྒྱར་པའི་བདག་ཡོད་ན། མིང་ཡིན་ནམ། ཡང་ན་ལྷན་ཡིན། ཡང་ན་

སེམས་ཡིན་དགོས་ཏེ། དེ་གསུམ་གང་རུང་ལས་མ་འདས་པས་སོ། །
མིང་ནི་སྐྱོ་བུར་དུ་བཏགས་ཙམ་ཡིན་པའི་སྲིར་བདག་མ་ཡིན། དང་
པོ་སྐྱེ་བའི་ཚོ་མིང་མེད་ཅིང་། ཡ་མས་བཏགས་པའམ། ཡང་ན་སྐྱ་
མས་བཏགས་པ་བྱས་ཏེ། མིང་འདོགས་པ་སོགས་སྐྱོ་བུར་གསར་དུ་
བཏགས་པ་ཡིན་པས། མིང་ནི་མིང་གིས་སྐྱོང་པ་སྟེ། །ཞེས་མིང་གང་
འདོག་འདོད་པ་བཏགས་པ་ཡིན་པས་བདག་མ་ཡིན་གསུངས།

དེ་བཞིན་དུ་ལྷན་ནི་ཤ་ཁྲག་རུས་པའི་གོང་བུ་ལས་བཏགས་
པའི་སྲིར་དང་སྟེ། ལྷན་ཞེས་པ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་
དེ། ཅིའི་སྲིར་ཞེ་ན། སྐྱེ་བོ་ནས་རྐང་མཐིལ་བར་གྱི་སྲི་ནང་གང་དུ་
ཡང་བདག་མི་དམིགས་པས་ན་ལྷན་བདག་མ་ཡིན། ཞེས་སྐྱེ་བོ་ནས་
རྐང་མཐིལ་གྱི་བར་རེ་རེ་ནས་སྐྱེ། པགས་པ། ཤ། རུས་པ། རྐང་། དེ་
བཞིན་ནང་ཁྲོལ་དོན་སྟེང་། ཡན་ལག་ཉིང་ལག་རྩ་རྩུས་ལ་སོགས་
པ་ལ་བཏགས་ཅིང་དབྱུང་ན། སྐྱ་ནི་ལྷན་མ་ཡིན། པགས་པ་ནི་ལྷན་
མིན། དེ་བཞིན་ཐམས་ཅད་ལ་རེ་རེ་ནས་བཏགས་ན་ལྷན་ཞེས་པ་
རྩར་དུ་གྲུབ་པ་ཞིག་མེད། ལྷན་དེ་ཉིད་མ་གྲུབ་པས་ལྷན་བདག་མ་
ཡིན། དེ་ལྷར་ཡན་ལག་ཚོགས་པའི་གོང་བུ་ལ་ལྷན་ཞེས་བཏགས་པ་
མ་གཏོགས། སྐྱེ་བོ་ནས་རྐང་མཐིལ་གྱི་བར་དུ་རེ་རེ་ནས་བཅའ་ཡང་།
བདག་ཞེས་པ་ཞིག་གཏན་ནས་མི་ཆེད། ལྷན་གྱི་སྲི་དང་། རྐང་དང་།
དེ་གཉིས་གྱི་བར་ན་ཡང་ཆེད་དུ་མེད། དེས་ན་གང་དུ་ཡང་བདག་
མ་དམིགས་པས་ན་ལྷན་བདག་མ་ཡིན་ནོ། །

སེམས་ནི་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟ་དུས་གསུམ་དུ་སྐྱེ་ནས་
འདས་པའི་སེམས་ནི་འགགས་ཟིན། མ་འོངས་པ་ནི་ད་ལྟ་མ་སྐྱེས།

མ་སྐྱེས་པ་དེ་མེད་པས་དངོས་པོར་མི་རུང་། ད་ལྟར་བ་ནི་དེ་མ་
ཐག་འགག་པར་འབྱུང་བས་ན་བདག་མ་ཡིན། དེ་ལྟར་མིང་ནི་
བདག་མ་ཡིན། ལྷན་ནི་བདག་མ་ཡིན། སེམས་ནི་བདག་མ་ཡིན་ཏེ།
དེ་ལྟ་བུས་ན། དཔེར་ན། ཐག་བྲལ་ལ་སྐྱེལ་རུ་འབྱུང་ནས་སྐྱེལ་ཡིན་
སྟུང་པའི་ཐོ་སྐྱེས་ཏེ། དངངས་སྐྱེས་དང་འཇིགས་སྣང་སྐྱེ་བ་ལྟར།
ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་སྐོ་ཐོམས་པའི་དབང་གིས་ད་ལྟའི་ཕྱང་པོ་ལ་
བརྟེན་ནས་བདག་མོ་སྐྱེས་པ་ནི་གཞི་མེད་ལ་འབྱུང་པ་ཁོ་ནའོ། །
ཞེས་འབྱུང་པ་གཞི་མེད་དེ་དོན་ལ་རྩད་གཅོད་ནན་ཏན་བྱས་ན་
བདག་རྟེན་རུ་མེད་གསུངས།

སྤྱི་རྒྱུ་གྱི་རི་ར་བ་ཁང་གྱིས་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་ཀུན་
ཀྱང་། ལྷ་དང་དབང་སྐྱེས་དང་། འབྱུང་བཞིའི་རྩལ་སྤྲན་ལ་སོགས་
པ་བྱེད་པ་པོ་གཞན་གྱིས་བྱས་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཞེས་ནང་ལ་བདག་
མི་རྟེན་པ་བཞིན་རང་རེས་མཚོང་ཐོས་སུ་གྱུར་པའི་སྤྱི་རྒྱུ་གྱི་རི་ར་
བ་ཁང་གྱིས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་སེམས་འབྱུང་
པ་གཏོགས། ལྷ་དང་དབང་སྐྱེས་སོགས་བྱེད་པ་པོ་གཞན་མེད། དེ་
ཡང་སྤྱི་ཞེས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་ཚངས་པ་ཡིན་གསུངས། ད་ལྟ་རང་
རེས་སྤྱི་དང་གཡང་ཁྱུག་ཅེས་དང་། དེ་བཞིན་མོ་དཔེའི་ནང་རུ་གཞི་
སྤྱི་ལམ་སྤྱི་སྐོག་སྤྱི་ཚོང་སྤྱི་ནད་སྤྱི་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱི་
ཞེས་པ་འདུག །སྤྱིར་བོན་པོའི་ཐ་སྐྱོད་ཡིན་པ་འདྲ། མདོར་ན་བདེ་
སྤྱིག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པོ་སྤྱི་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་མེད།

དབང་སྐྱེས་ནི་སྤྱི་རྒྱུ་པས་དག་དབང་སྐྱེས་ཆེན་པོས་
ཐམས་ཅད་སྐྱེལ་པ་བར་འདོད་ཅིང་། འབྱུང་བཞི་ནི་འབྱུང་བ་ཆེན་

སོ་བཞི་སྟེ། ས་རྒྱ་མི་རྒྱུད་གི་རྒྱལ་སྤྱན་ལ་སོགས་པ་ལས་ཐམས་ཅད་
 བྱུང་བར་འདོད་པ་སོགས་མདོར་ན་འཇོམ་བྱ་སྤྱིར་ལ་ཚོས་ལྷགས་
 མང་ཞིང་། སལ་ཆེ་བས་འཇིག་རྟེན་བྱེད་པོ་ཁས་ལེན་ཞིང་། ཐམས་
 ཅད་དཀོན་མཚོག་གིས་བྱས་པར་འདོད་པས། རང་རེ་ནང་པ་སངས་
 རྒྱས་པའི་ལྷགས་ལ་བྱེད་པ་པོ་གཞན་གྱིས་བྱས་པ་མི་ཡིན་པར། རང་
 སེམས་འཁྲུལ་པའི་བག་ཆགས་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་སྣང་བ་ཅམ་སྟེ་སྟེ་
 ལམ་གྱི་སྟོང་བྱིར་རྟ་སྤྱང་སོགས་དང་ཀུན་ཏུ་མཚུངས་པའོ། །འོ་
 བ་གང་གིས་བྱས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རང་སེམས་འཁྲུལ་པའི་བག་ཆགས་
 གྱིས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུན་གྱིས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ་དཔེར་ན། མི་ལམ་གྱི་
 གནས་སྐབས་སུ་རི་ར་བ། སྟོང་བྱིར། ཁང་བྱིམ། རྩོན་ཤིང་ནགས་ཚོལ་
 ལ་སོགས་པ་མང་པོ་མཐོང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན། ད་ལྟ་རང་རེས་དངོས་སུ་
 རྩོང་བ་བཞིན་སྟེ་ལམ་དུ་ཡང་། བདེ་བར་མཐོང་ན་དགའ་ཞིང་།
 ལྷག་བསྐྱེད་པ་མཐོང་ན་མི་དགའ་བ་བྱུང་ཞིང་། གཉིད་སངས་སྐབས་
 སུ་དེ་དག་གིས་བྱུལ་ཅམ་ཡང་མེད། མདོར་ན། བག་ཆགས་མི་བརྟན་
 པའི་དབང་གིས་སྟེ་ལམ་གྱི་སྣང་བ་དེ་རྒྱན་པ་ཡིན་པ་ཤེས་སྟེ་བ་
 དང་། བག་ཆགས་བརྟན་པའི་དབང་གིས་ད་ལྟའི་སྣང་བ་འདི་རྒྱན་
 པ་ཡིན་པ་ཤེས་དགའ་བ་ཅམ་མ་གཏོགས་དོན་དུ་སྟེ་ལམ་གྱི་སྣང་བ་
 དང་ད་ལྟའི་སྣང་བ་གཉིས་ལ་བྱུང་པར་གཏན་ནས་མེད་པ། གཉིས་
 ཀ་འཁྲུལ་པའི་སྣང་བ་ཡིན་གསུངས།

གཞན་ཡང་སྟེ་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ལྟར་རིགས་
 མན་ངག་གསུམ་གྱི་སྟོན་ས་གསུངས་ཏེ། དང་པོ་ལྟར་ནི། མདོ་སྟེ་
 ས་བརྒྱུ་པ་ལས། གྱེ་རྒྱལ་བའི་སྟེས་དག །ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་

སེམས་ཚམ་མོ། །ཞེས་འདོད་ཁམས། གཟུགས་ཁམས། གཟུགས་
མེད་ཁམས་གསུམ་པོ་རྣམས་སེམས་ཚམ་ལས་མ་གཏོགས་པ་སྤྱི་
འོལ་གྱི་དོན་ཏུ་གྲུབ་པ་མེད་གསུངས། བྱང་ཚུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས།
རྣམ་ཤེས་ལས་ནི་ལོགས་ཤིག་ན། །སྤྱི་འོལ་དོན་ནི་ཅུང་ཟད་མེད། །
ཅེས་པ་དང་། །དོ་རྗེ་གྱུར་ལས། རིན་ཆེན་སེམས་ལས་སྤྱིར་གྱུར་པའི། །
སངས་རྒྱས་མེད་ཅིང་གང་ཟག་མེད། །ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་སེམས་
ལས་ལོགས་སུ་གྱུར་པའི་སྤྱི་འོལ་གྱི་དོན་མེད་པར་གསུངས་པའི་
བཀའ། བསྟན་བཅོས་གྱི་ལུང་མང་ཤིན་ཏུ་མང་།

དེ་བཞིན་རིགས་པས་ཀྱང་གྲུབ་ཏེ། སྤྱི་འོལ་གྱི་སྣང་བ་འདི་
དག་བདེན་པར་མ་གྲུབ། ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། ཡོད་པ་མེད་པར་སྣང་བ།
མེད་པ་ཡོད་པར་སྣང་བ། གཅིག་ཏུ་མར་སྣང་བ། ཏུ་མ་གཅིག་ཏུ་
སྣང་བ་སོགས་འབྲུལ་པར་གྱུར་ཏེ། དེ་ཡང་ཡོད་པ་མེད་པར་སྣང་
བ་ནི། དཔེར་ན། མི་མཁྲིས་ནད་ཅན་གྱིས། ཏུང་དཀར་པོར་ཡོད་པ་
མི་མཐོང་བར་སེར་པོ་མཐོང་བ་དང་། མེད་པ་ཡོད་པར་སྣང་བ་ནི།
མིག་ལ་རབ་རིབ་གྱི་ནད་ཡོད་པའི་རྒྱུ་གྱིས། སྐྱེ་ཤད་མེད་པ་དེ་མ་
མཐོང་ཞིང་། སྐྱེ་ཤད་མེད་པ་ལ་ཡོད་པར་མཐོང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན།

དེའི་གཏམ་རྒྱུད་ནི། སྤར་བྱིམ་ཞིག་ཏུ་མ་ཞིག་དང་དེའི་
བྱ་དང་མནའ་མ་བཅས་གནས་པ་ལ། རྣམ་ཞིག་གྱུ་དེ་ཐག་རིང་ལ་
ཚོང་ཏུ་འགོ་བ་ལ། མནའ་མར་རང་གི་མ་ལ་ཞབས་ཏོག་ལེགས་
པར་སྐྱབ་པའི་མངགས་ཆ་བྱས་ཏེ་སོང་ངོ་། །མནའ་མས་ཀྱང་
བྱས་མངགས་པ་བཞིན་མ་ལ་ཁ་ཟས་བཟང་པོ་འབྲུལ་བ་སོགས་
ཞབས་ཏོག་ལེགས་པར་བསྐྱབས་སོ། །འོན་ཏེ་མ་ལ་རབ་རིབ་གྱི་ནད་

ཡོད་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཟས་སྐྱོད་པའི་ནང་སྐྱོད་ཤང་དུ་མཐོང་བས། མའི་
 སེམས་ལ་མཉམ་མས་ང་ལ་བརྟམ་པ་བྱས་ཏེ། ཟས་ནང་སྐྱོད་པ་
 སྐྱོད་པར་འདུག་སྟེ་མཉམ་ནས། སྐྱོད་པ་བཅས་པའི་ཟས་བཟའ་བའི་རྣམ་
 པར་རྟོག་པས་རྒྱུན་བྱས་ཏེ་ནང་གྱིས་མཉམ་རོ། །ནམ་ཞིག་ཤུ་ཚོང་
 བས་སྐྱིར་འཁོར་བ་ན། མ་ལ་མཉམ་མས་ཞབས་རྟོག་ལེགས་པོ་བྱས་
 སམ་ཞེས་དྲིས་པར། མ་ཡིས་མཉམ་མས་ཟས་ལ་སྐྱོད་བསྐྱེད་པ་སྐྱོད་
 པས་ངའི་ལུས་མ་བདེ་བ་འདུག་ཅེས་སྐྱུས་སོ། །དེར་ཤུ་ཡིས་མཉམ་
 མར་དྲིས་པ་ལ། དེས་ངས་ཟས་གཙང་མ་འབའ་ཞིག་སྐྱོད་པ་ཡིན།
 ཡིད་མ་ཆེས་ན་རང་གིས་སྟོས་དང་ཞེས་ཟེར་བ་ལ། ལུས་ཀྱང་རང་
 ཉིད་གྱིས་ཟས་རྒྱུན་པ་ན། མ་ཡིས་ད་ལྟོད་གྱིས་ཀྱང་མཉམ་མའི་རྗེས་
 ཤུ་འབྲངས་ནས་ང་ལ་སྐྱོད་པའི་ཟས་སྐྱོད་པར་འདུག་ཅེས་
 སྐྱུས་སོ། །དེར་ཤུ་ཡིས་མའི་མིག་ལ་སྐྱོན་ཡོད་པ་ཤེས་ཏེ། མིག་ལ་སྐྱོན་
 བཅོས་བྱས་པས། སྐྱོད་པར་སྐྱོད་པའི་རྣམ་རྟོག་མེད་པར་གྱུར་བ་དང་།
 ཁོག་པའི་ནང་ཀྱང་གསོས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེས་ན་ཡོད་པ་མེད་པར་
 སྐྱོད་བ། མེད་པ་ཡོད་པར་སྐྱོད་བ་མང་པོ་ཡོད་པས། སྐྱོད་བ་ཅེས་
 གྱིས་ཡོད་པར་སྐྱབ་མི་ཐུབ་པོ། །

དེ་བཞིན་དུ་གཅིག་དུ་མར་སྐྱོད་བ། དཔེར་ན། རྒྱ་དཀར་
 ཡོལ་གང་ལ་མི་ཡིས་རྒྱ་མཐོང་ཞིང་། རྒྱ་དེ་ཉིད་དམུལ་བ་ཚ་
 དམུལ་པས་ལྷགས་བསྐྱེད་ཀྱི་ས་གཞི། ཤང་དམུལ་བ་རྣམས་གྱིས་
 འབྲུག་རོམ། ཡི་དུགས་རྣམས་གྱིས་རྣག་ཁྲག །རྟོ་དང་གཡག་ལ་
 སོགས་པ་དུད་འགོ་འགའ་ཞིག་གིས་བཏུང་བ། ཡང་ཉ་དང་སྐམ་ལ་
 སོགས་པ་རྒྱ་ལ་གནས་པའི་སེམས་ཅན་གྱིས་གནས་མཉམ། ལྷ་མ་

ཡིན་ནམས་ལ་གོ་མཚོན། འདོད་པའི་ལྷ་ནམས་ལ་བརྟུང་ཅི་སྟེ། གོ་ས་གཅིག་གི་རྒྱ་ཕོར་པ་གང་ལ་འགྲོ་བ་རིགས་ཀླུ་ག་གིས་མཐོང་སྣང་མི་འདྲ་བ་ཀླུ་སྣང་བས་གཅིག་ཏུ་མར་སྣང་བ་ཡིན།

ཏུ་མ་གཅིག་ཏུ་སྣང་བ། དཔེར་ན། རྩལ་སྐྱབ་ཏུ་མ་བསྐྱས་པའི་གོང་བུ་ལ་གཅིག་ཏུ་སྣང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན། དེས་ན་དོན་ཏུ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་བཞིན་ཏུ་གཅིག་ཏུ་མར་སྣང་། ཏུ་མ་གཅིག་ཏུ་སྣང་བས། སྣང་བ་ལྟར་དོན་ལ་གྲུབ་པ་མེད་པའི་རིགས་པས་ཀྱང་སྤྱི་རྒྱུ་རྩོལ་གྱི་དངོས་པོ་མེད་པར་བསྐྱབ་པོ།

དེ་བཞིན་ཁང་པ་གཅིག་ལ་ཡང་འགའ་ཞིག་ལ་ཉ་ཅང་སྦྱིད་པར་ཚོར་ཞིང་། ཡང་གཞན་ཞིག་ལ་ཉ་ཅང་མི་སྦྱིད་པར་ཚོར་བ་དང་། མི་གཅིག་ཉིད་ལ་ཡང་སྤར་ཁང་པ་དེ་ཤིན་ཏུ་སྦྱིད་པར་ཚོར་ཡང་། བམ་ཞིག་ན་མ་སྦྱིད་པ་ཚོར་བ་ཡང་ཡོད་པས། གལ་ཏེ་དོན་ཏུ་བདེན་པར་གྲུབ་ན། ཡང་ན་སྦྱིད་པ་དང་། ཡང་ན་མི་སྦྱིད་པ་ཁོ་ན་ལས། སྦྱིད་པ་དང་མི་སྦྱིད་པ་གཉིས་ཀར་སྣང་བ་ཡོང་མི་ཤེས་པ་ཡིན། དེས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་མཚོན་གྱིས་ཀྱང་སྤྱི་རྒྱུ་རྩོལ་གྱི་སྣང་བ་མེད་གསུངས།

མན་ངག་གི་སློབ་སྤྱོད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་མང་པོས་སྤྱི་རྒྱུ་རྩོལ་གྱི་སྣང་བ་འདི་དག་མེད་བཞིན་ཏུ་སྣང་བ་ཡིན་པ་གསུངས་ཏེ། སྤར་ལམ་འབྲས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཞིག་རྩ་རྒྱུད་གི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིན་ཏུ་ཁ་སློམ་པའི་ཉམས་བྱུང་ཞིང་། ཉམས་དེ་བྱུང་བའི་སྐབས་རྒྱ་སྒོད་ཏུ་རྒྱ་བཅའ་ཀྱང་མ་རྟེན། དེ་བཞིན་རྒྱ་མིག་ལ་རྒྱ་བཅའ་ཀྱང་མ་རྟེན། གཙང་པོ་སོགས་གང་སར་རྒྱ་འཚོལ་བར་སྤྱིན་ཀྱང་མ་རྟེན་དོ།

།སྤྱིས་སྐྱོམ་པའི་ཉམས་དེ་སངས་བའི་ཚོ་རྒྱ་སྣོད་སོགས་དེ་དང་དེར་
 རྒྱ་སྤར་བཞིན་ཡོད་ཅིང་། རང་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་གོས་ཀྱང་རྒྱ་བོའི་ཕ་རོལ་
 ཏུ་ལྷུས་པ་ལ། ཀོ་གྲུ་བཏང་ནས་ལེན་དགོས་པ་བྱུང་བ་ཡིན་གསུངས།
 བདོར་ན་རང་རེས་མཐོང་སྤང་སྤང་ཚོགས་མཐོང་བ་འདི་དག་མི་ལམ་
 ཀྱི་སྤང་བ་བཞིན་སེམས་འབྲུལ་པའི་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བ་མ་
 གཏོགས་དོན་ཏུ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་ཡིན། གཟུང་བ་མ་གྲུབ་པའི་
 རྩིར་འཛིན་པའང་མ་གྲུབ་ལ། དེ་བས་ན་གཟུང་འཛིན་གཉིས་བྲལ་
 ཀྱི་སེམས་གསལ་ཙམ་རིག་ཙམ་ཤེལ་སྐྱོང་གཡའ་དག་པ་ལྟ་བུ་དེའི་
 དང་ལ་མ་ཡིངས་པར་ཡུན་རི་ཙམ་གནས་ཀྱི་བར་ཏུ་འཛོག་འཁྲི་པ་
 ཡི་ལྷགས་ལ་སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གསལ་བ། རང་བཞིན་སྣོང་པ། རོ་
 བོ་རླུང་འཇུག་ཞེས་གསུངས་པས། སེམས་གསལ་ཙམ་རིག་ཙམ་རྒྱན་
 མ་ཆད་པར་ཡོད་པ་དེ་གསལ་བ་སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅེས་པ་དེ་
 ཡིན་གསུངས། བདོ་རྒྱུད་མང་པོ་ལས། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཞེས་གསུངས་
 པ་ཡང་དེ་ཡིན་གསུངས། བདོར་ན་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་དེས་འཁོར་
 འདས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་བྱེད་པས། དེའི་གསལ་རིག་གི་ཆ་
 རོ་ཤེས་པར་བྱས་ན་སེམས་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཉིད་གསལ་
 བ་སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ངོས་བཟུང་བ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན།

གཉིས་པ་མཐའ་བྲལ་ལ་སློ་གཞག་པ་ནི། དེ་ལྟར་གནས་
 པའི་ཚོ་གསལ་ཙམ་རིག་ཙམ་ཞིག་ཉམས་སྲུ་རྩྭ་བ་ན། སེམས་དེ་
 ཉིད་ཐོག་མར་གང་ལས་སྐྱེས་བཟླགས་པས། འདས་པའི་སེམས་ནི་
 ཞིག་པ་ཡིན་པས་ཞིག་པ་དངོས་པོར་མི་རུང་། མ་འོངས་པའི་སེམས་
 བྱི་མ་སྐྱེས་པས་ན་མ་སྐྱེས་པ་དངོས་པོར་འགལ་བ་ཡིན། ད་ལྟ་བའི་

སེམས་ནི་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་རྒྱ་མ་གྲུབ། དེ་བས་ན་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མ་
ཚེད་པས་ན་སྐྱེ་མེད་རྒྱ་སྒྲིང་སིང་རེ་བ།

གཟུང་འཇིན་གཉིས་སྒྲིང་གི་ཤེས་པ་སེམས་ཚམ་རྣམ་རྒྱུན་
པ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པ་ལྟར་རྒྱ་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡོད་དམ་ཞེ་
ན་དེ་ཡང་མེད་དེ། དགག་བྱ་གཟུང་འཇིན་གཉིས་མ་གྲུབ་པས་
དེས་སྒྲིང་པའི་ཤེས་པ་གསལ་ཚམ་རིག་ཚམ་དེ་ཡང་བདེན་པར་མ་
གྲུབ། དེ་བདེན་པར་ཡོད་པ་སྒྲིང་བས་ཤེས་པས་ཡོད་ཅེ་ན། དཔེར་
ན། རལ་གྱི་འོས་རང་མི་གཙོད་པ་དང་། མར་མེས་རང་མི་རིག་པ་
བཞིན་རྒྱ་སྒྲིང་བ་ལ་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་གཉིས་འབྲེད་པ་མ་ཡིན་པས།
གཟུང་འཇིན་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲིང་པའི་ཤེས་པ་དོན་ལ་མེད་གསུངས།
བར་རྒྱ་གང་རྒྱ་གནས་བལྟས་པས་དང་པོར་མ་སྐྱེས་པའི་སེམས་དེ་
ལ་གནས་པ་མེད་དེ། དཔེར་ན། གལ་ཏེ་སྐྱ་བུ་སྐྱེས་པར་གྱུར་ན། དེ་
ལ་གནས་པ་དང་གི་བ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་ཅིང་། གཏན་ནས་མ་སྐྱེས་
པ་ལ་གི་བ་མེད་པ་བཞིན་རྒྱ་དང་པོར་མ་སྐྱེས་པའི་སེམས་དེ་བར་
རྒྱ་གང་རྒྱའང་མི་གནས་ཤིང་། ཁ་དོག་དབྱིབས་ལ་སོགས་པ་གང་
རྒྱ་ཡང་མ་གྲུབ་ཅིང་། གལ་ཏེ་ཡོད་པ་ཡིན་ན་ཁ་དོག་དཀར་སེར་
དམར་ལྗང་ལ་སོགས་པ་གང་རྒྱུང་དང་། དེ་བཞིན་དབྱིབས་རྒྱུ་པོ་
བྱ་བཞི་བྱ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་གང་རྒྱུང་ཞིག་ཡིན་དགོས། ལྷས་ཀྱི་སྐྱེ་
ནང་གང་རྒྱ་ཡང་མ་ཚེད་པས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡོད་ན་ལྷས་ཀྱི་ནང་ངམ།
སྐྱེ་རོལ། ཡང་ན་བར་གང་རྒྱུང་རྒྱ་ཡོད་དགོས་ཀྱང་། དེ་དག་གང་
རྒྱུང་མ་ཚེད་པས་ན་དང་པོ་སྐྱེ་བའི་རྒྱས་སྒྲིང་། བར་རྒྱ་གནས་པའི་
ངོ་པོས་སྒྲིང་བས་གནས་མེད་རྒྱ་བྱངས་སིང་རེ་བ།

མཐའ་མར་གང་རུ་འགག་བལྟས་པས་གང་རུ་ཡང་མི་
 འགག་པས་ན་འགགས་མེད་རུ་བདེ་ཆམ་མེ་བ། དང་པོར་མ་སྐྱེས།
 བར་རུ་མ་གནས། མཐའ་མར་མི་འགག་པ། དེ་ལྟར་སྐྱེ་འགག་
 གནས་གསུམ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་སྣོང་ཉིད་རུ་རྗེན་ཞེ་
 བ། ལྷོང་རིག་རུ་གསལ་ཅམ་རིག་ཅམ། གསལ་བའི་རུས་ན་སྣོང་
 པ། ལྷོང་པའི་རུས་ན་གསལ་བ་གསལ་བ་དང་སྣོང་བ་ཡ་མ་བྲལ་
 བ། དཔེར་ན་མེ་དང་མེའི་ཚ་བ་བཞིན་རྒྱན་མ་འགགས་པར་ཡོད་
 པས་གསལ་སྣོང་འཛིན་མེད། མཐའ་བྲལ་རིས་མེད། ཡོད་མེད་
 མོགས་བརྗོད་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་སྣོང་འདས་རང་
 ལ་རྣམས་ཀྱི་རྗེན་ཞེ། ཡེ་རེར་རང་བབ་རུ་གཞག། ཐ་ན་བརྗོད་བྲལ་
 ཅམ་རུ་འང་འཛིན་པ་མེད་པར་ཉེ་དེ་ཆད་དེ་གཞག། ཚིག་གིས་
 བརྗོད་པ་མ་གཏོགས་དོན་རུ་མཐའ་བྲལ་དང་བརྗོད་བྲལ་རུ་སོ་
 སོའི་སྐྱེ་བའི་སྣོང་ཡི་གཟུང་བྱ་མིན་གསུངས། ལྷོང་འཇུག་ལས། དོན་
 དམ་སྣོང་ཡི་སྣོང་ཡུལ་མིན། ལྷོང་གི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་བརྗོད། ཚེས་
 གསུངས། དེ་མཐའ་བྲལ་ལ་སྣོང་གཞག་པ་ཡིན།

གསུམ་པ་བརྗོད་བྲལ་ལ་རིས་པ་བསྐྱེད་པ་ནི། དེ་ལྟར་
 བསྐྱེལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་སྣོང་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་
 བ། སྣོང་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ཞི་གནས་ཀྱི་རྗེན་བྱས་པའི་ལྷག་མཐོང་སོ་
 སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ། སྣོང་མཁན་རྣལ་འབྱོར་པ་རང་ཉིད་དེ་
 གསུམ་ཀ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་རོ་སོ་འདི་ཞེས་བརྗོད་
 རུ་མེད་ཅིང་སྣོང་ཡུལ་ལས་འདས་པ་དེའི་རང་ལ་གཞག། ཤེས་ས་
 ཀྱི་རང་བཞིན་སྣོང་པའི་མཐའ་བཞི་དང་བྲལ་བ་དེ་ཡང་གནས་

ལྷགས་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དགག་བྱ་མཐའ་བཞི་
སོ་སོར་གྱུབ་པ་མེད་པས་དེ་བཀག་པའི་མཐའ་བྲལ་ཡང་གྱུབ་
པ་མེད་དེ། མདོ་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལས། ཡོད་དང་མེད་
པ་འདི་ཡང་མཐའ་ཡིན་ཏེ། །གཙང་དང་མི་གཙང་འདི་ཡང་
མཐའ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྤྱིར་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་ནི་རྣམས་སྤངས་ནས། །
མཁས་པས་དབྱུས་ལའང་གནས་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་དང་། རྗེ་བཙུན་
རིན་པོ་ཆེ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་ཀྱང་། །མཐའ་བྲལ་ཞེས་བྱ་ཡུལ་
ལས་འདས། །དབྱེ་མ་སེམས་ཙམ་ལ་སོགས་པ། །ཚིག་ཏུ་བརྗོད་པ་
སྒྲོས་པ་ཡིན། །ཡིད་ལ་བསམ་པ་རྣམ་རྟོག་ཡིན། །རང་བྱུང་གི་གནས་
ལྷགས་མ་རྟོགས་ཤིང་། །འཛིན་མེད་ཀྱི་གདམས་ངག་མ་བསྐྱོམས་
པས། །རྗེ་ལྷུང་བསམ་ཀྱང་འཛིན་པར་སོང་། །འཛིན་མེད་བསམ་
ཀྱང་འཛིན་པར་སོང་། །གསལ་བ་མ་འགགས་ཀྱི་སྣང་པ་དེ། །བྱུང་
འཇུག་གི་གནས་ལྷགས་ཡིན་པར་གོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཐུན་མཚམས་སུ་ཡང་སྣང་བའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཚོས་ཀྱི་
དབྱིངས་ཀྱི་རང་གཟུགས་དང་རང་མདངས་ཡིན་པར་བལྟའོ། །འདི་
དག་ནི་རྗེ་བཙུན་རིན་པོ་ཆེས། སེམས་དང་པོར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ། །
གནས་པ་དང་འགག་པ་ག་ལ་སྤིད། །སྐྱེ་འགག་མེད་པར་བསམ་པ་
ཡང་། །རྣམ་རྟོག་ཡིན་གྱིས་ཞོག་ལ་ཐོང་། །བཞག་པ་རང་ཡང་ཞོག་ལ་
ཐོང་། །འཛོག་མཁའ་རང་ཡང་རྣམ་རྟོག་ཡིན། །ཞེས་དང་། །གསལ་
བ་མ་འགགས་པའི་སྣང་པ་དེ། །བྱུང་འཇུག་གི་གནས་ལྷགས་ཡིན་པར་
གོ། །ཞེས་སེམས་དང་པོར་མ་སྐྱེས་པས། །མ་སྐྱེས་པ་དེ་ལ་གནས་པ་དང་
འགག་པ་ག་ལ་སྤིད། །སྐྱེ་འགག་གནས་གསུམ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་སྟམ་

པ་དེ་ཡང་རྣམ་རྟོག་ཡིན་ཞིང་། འདོག་མཁན་ཉིད་ཀྱང་རྣམ་རྟོག་
ཡིན་པས་ཞོག་ལ་ཐོངས་ཞེས་གསུངས། བདོར་ན། གསལ་སྟོང་རྒྱང་རྒྱ་
འཇུག་པ་དེ་རྒྱང་འཇུག་གི་གནས་ལུགས་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་
ཀྱི་དོན་ནི་ཉམས་ལེན་དམིགས་པར་དྲིལ་བའོ། །

གསུམ་པ་ཞི་ལྷག་རྒྱང་འབྲེལ་བསྐྱེལ་པ་ནི། དེ་ལྷ་བུའི་
ལྷག་མཐོང་གི་ཤེས་རབ་དང་། དེ་ཉིད་སྤར་གྱི་ཞི་གནས་གྱི་སྤྱིང་རྒྱ་
བསྐྱེལས་ལ། ཞི་གནས་བསྐྱེལ་པའི་སྐབས་སུ་རྣམ་རྟོག་གི་འཇུག་
པ་ཐམས་ཅད་ཞི་གནས་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱ་བ་དང་། ལྷག་མཐོང་
གི་སྐབས་སུ་ཡང་དག་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་བརྟག་ཅིང་། སྐྱོ་འདོགས་
ཐམས་ཅད་བཅད་དེ་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་བྱ་རྒྱ་མ་རྟེན་པ་དེ་ཉིད། ཅི་
ཡང་མི་བསྐྱེལ་པའི་རྣལ་འབྱོར་རྒྱ་རོ་གཅིག་རྒྱ་བསྐྱེལ་ནས་བསྐྱེལས་
པས་རྒྱང་འཇུག་རྒྱ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཡིན། བདོར་ན་སྐྱོམ་མཁན།
བསྐྱེལ་པའི་ཐབས། བསྐྱེལ་བྱ་གསུམ་ཆར་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་
པར་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་དང་མ་གྲུལ་བའི་རང་ནས་སྤང་བའི་ཆ་
ལ་ཚེ་གཅིག་རྒྱ་གནས་པའི་ཞི་གནས་དང་། སྤང་ཚམ་རྒྱ་སྐྱེ་མེད་རྒྱ་
ལྷག་གེར་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་གཉིས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་གྱི་ཚུལ་
རྒྱ་གསལ་ལེར་རྟེན་གེར་གཞག །གནས་ཆ་ཆེན་ཤེས་རབ་གྱི་ངར་
བསྐྱེད། ཤེས་རབ་བཅའ་དྲགས་ནས་ངར་ཆེས་བས་མེམས་མི་གནས་
ན་སྟོང་གྱིས་སྟོང་པས་རྒྱང་འབྲེལ་རྒྱ་འབྱུར་རོ། །སྐྱོམ་པའི་སྐབས་སུ་
སྐྱོམ་སྐྱེ་ཡི་འགོས། དང་པོ་བྲིམས་གྱིས་བསྐྱིམས། དར་རྒྱ་སྟོང་གྱིས་
སྟོང། ཐ་མར་རང་སོ་བརྒྱང་བ་དེ་ཀུན་ལ་དགོས། དེས་བསྐྱེལ་བུའི་
དོན་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་སྐྱོ་འདོགས་བཅད་པ་སོང་ངོ་། །

དམིགས་རྒྱུ་ཞི། བཅད་དོན་དམིགས་པར་བསྐྱེལ་ནས་
ཉམས་སྲུབ་བའི་ཚུལ་ལ་སྦྱོར་བ་དཔེ་པའི་གནས་སྲུབ་མ་དང་
དཀོན་མཆོག་ལ་སྦྱབས་འགོ་དང་གསོལ་འདེབས། ལྷ་མ་དང་དཀོན་
མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་ལ་བདག་སྦྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཁྱེད་རྣམས་ཀྱིས་
བདག་གི་རྒྱུད་ཀྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། སློ་ཚེས་སུ་འགོ་བར་ཀྱིན་
གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱབས་འགོ་དང་གསོལ་
འདེབས་དྲག་ཏུ་བྱ། དེ་ནས་མཁའ་ཁྲབ་རིགས་དྲག་གིས་བསྐྱེས་པའི་
སེམས་ཅན་སྟུག་བསྐལ་གྱིས་མནར་བ་རྣམས་ལ་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོས་
ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཡུན་རིང་ཏུ་བསྐོ་མ།

ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་པ་ལ་གཏད་ནས་གོང་བཞིན་ཉེས་
པ་ལྡོ་རོས་གཟུང་བ། གཉེན་པོ་འདུ་བྱེད་བརྒྱུད་བརྟེན་པ། སེམས་
གནས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་དགུའི་སློ་ནས་ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་
པ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ལ་གནས་ཆ་རྒྱུང་ཟུང་སྦྱེས་པ་ན། ཀྱེ་མ་
ཁོ་ལོ་ཅག་གི་སེམས་ཉིད་གཏུག་མ་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་
དེ་ཉིད་གདོད་མ་ནས་ཡོད་མེད་ཡིན་མིན་ལ་སོགས་པའི་སྦྱོས་པའི་
མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་གསལ་སྟོང་རྒྱང་འཇུག་སྟོགས་མེད་
རིས་མེད་ཏུ་གནས་པ་ཡིན་ན་ཡང་། དེའི་གནས་ལུགས་རི་བཞིན་
མ་རྟོགས་པའི་དབང་གིས་ང་བདག་ཏུ་བརྒྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་
འཁོར་བ་མཐའ་མེད་ཏུ་འབྱུངས། དེར་ཡང་གཟུང་འཇོག་འཇུག་
པའི་བག་ཆགས་གོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མེད་སྣང་། གསོག་། གསོབ།
ཡ་མ་བརྒྱ་ལྷ་སུ་འདི་དག་ལ་བདེན་པར་བརྒྱུང་བའི་དབང་གིས་
སྦྱོན་པ་བཞིན་ཏུ་འཇུག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོངས་སྦྱུང་པས་ཉུག་ཏུ་སྟུག་

དེས་ན་བདག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གཞི་དང་། རྒྱ་མཚན་གཏན་ནས་མེད་
པར་འབྲུལ་བ་ཁོ་ནར་ཟད་དོ་སྣང་དུ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་ཡིད་ལ་བྱས།
ནང་ལ་བདག་མེད་པ་བཞིན་སྲི་རོལ་གྱི་རི་ར་བ་ཁང་གྲིམ་ལ་སོགས་
པ་སྣ་ཚོ་གསུ་སྣང་བ་འདི་དག་ཀྱང་བྱེད་པ་པོ་སྣ་དང་དབང་
སྤྱུག །འབྲུང་བཞི་དང་རྩལ་སྤན་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པོ་གཞན་གྱིས་
བྱས་པ་མ་ཡིན་གྱི་རང་གི་སེམས་འབྲུལ་པའི་བག་ཆགས་གྱིས་ཀུན་
ཏུ་བསྐྱང་པ་ལ་བརྟེན་ནས། མེད་བཞིན་དུ་འབྲུལ་པའི་དབང་གིས་
སྣང་བ་མི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་གྱི་ཉ་དང་སྐང་པོ་དང་གྲོང་བྱིར་ལ་
སོགས་པ་དང་ཀུན་ཏུ་མཚུངས་པའོ། །

མི་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྣང་བ་སྣ་ཚོ་གསུ་མཐོང་བ་དང་། བདེ་
སྤྱུག་གི་ཚོར་བ་ཡང་ད་ལྟ་རང་རེས་ཚོར་བ་བཞིན་དུ་ཚོར་། འོན་
ཀྱང་མི་ལམ་སད་པའི་ཚོ་དེ་དག་བྱུང་བའི་ཤུལ་ཚམ་ཡང་མེད། དེ་
བཞིན་ད་ལྟའི་འདི་ཡང་མི་ལམ་རིང་པོ་མིས་པ་བཞིན་ཡིན་པས་
མི་ལམ་གྱི་གྲོང་བྱིར་དང་ཉ་དང་སྐང་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་ཀུན་ཏུ་
མཚུངས་པའོ་ཞེས་ཡུན་རིང་དུ་བསམ་བཞིན་ངེས་ཤེས་བསྐྱེད།

དེ་ལྟར་ན་གཟུང་བའི་ཡུལ་དུ་སྣང་བ་ནི་མི་ལམ་གྱི་སྣང་
བ་དང་མཚུངས་པའི་སྲིར་དེ་འཛིན་བྱེད་གྱི་ཤེས་པ་ཡང་མི་ལམ་
ཉམས་སུ་ཚོར་བའི་སེམས་ལྟར་དོན་ལ་གྲུབ་པ་ཅི་ཡང་མེད་པས་
ན། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྣང་གིས་བསྐྱུས་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི་
འབྲུལ་བ་རྒྱུན་པ་བསྐྱུ་བའི་ཚོས་ཅན་ཁོ་ན་ཡིན་ལོ་ཞེས་བསམས་ལ་
ད་ལྟར་གྱི་ཤེས་པ་གཟུང་འཛིན་གྱི་སྐྱིབ་གཏོགས་དང་བྲལ་བ་དེའི་
རང་མདངས་ལ་རྟེན་གྱིས་ཡུན་རིང་དུ་བཟུ། གསལ་ལེ་རྟོག་གི་བའི་

ཚུལ་རུ་ཉམས་སུ་སྐྱོང་བ་ན་དང་པོ་གསལ་ཚམ་ངོས་གཟུང་། དེ་
 བས་མཐའ་བུལ་ལ་སློབ་གཞག་། བརྗོད་བུལ་ལ་ངེས་པ་བསྐྱེད། དེ་
 འདྲའི་གསལ་ཚམ་རིག་ཚམ་དེ་དང་པོ་གང་ལས་སྐྱེ་བརྟགས་པས་
 བ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མི་རྟེན་པས་བ་སྐྱེ་མེད་རུ་སྐྱོང་སིང་ངེ་བ། བར་རུ་རང་
 གི་ངོ་བོ་གང་རུ་གནས་བརྟགས་པས་བ་ལུས་ཀྱི་སྐྱི་ནང་བར་གསུམ་
 གང་རུ་ཡང་མི་གནས། ཁ་དོག་དཀར་དམར་ལ་སོགས་པ་དང་།
 དབྱིབས་རྒྱམ་པོ་ཤུ་བཞི་ལ་སོགས་པ་གང་རུ་འང་མ་གྲུབ། ལུས་ཀྱི་སྐྱི་
 བར་གང་རུ་གནས་བརྟགས་པས་བ་གནས་མེད་རུ་དྲངས་སིང་ངེ་བ།
 མཐར་གང་རུ་འགག་བརྟགས་པས་བ་གང་རུ་འང་མི་འགག་པས་བ་
 འགགས་མེད་རུ་བདེ་ཆམ་མེ་བ། ཅི་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོང་པ་ཉིད་
 རུ་རྗེ་ལྟང་ངེ་བ། སྐྱོང་པ་སྐྱོང་མཁའ་ཀྱི་གསལ་བ་ཡང་མདངས་
 གང་རུ་འང་མ་འགགས་པས་སྐྱོང་རིག་རུ་གསལ་སིང་ངེ་བ། གསལ་
 རུས་ཉིད་ན་ཅི་ཡང་མ་གྲུབ་ཅིང་། སྐྱོང་རུས་ཉིད་ན་ཅིར་ཡང་མ་
 འགགས་པས་གསལ་སྐྱོང་འཇིག་མེད། མཐའ་བུལ་རིས་མེད། བརྗོད་
 བུལ་སློབ་འདས་ཀྱི་ངང་རུ་ཕྱིག་གེ། རྗེ་ལྟེ། ཡེར་ལེར་གཞག་། བ་ན་
 བརྗོད་བུལ་ཚམ་རུ་འང་འཇིག་པ་མེད་པར་ཆད་དེ་གཞག།

ནམ་རྟོག་སྐྱེས་ན་འཕྲོ་མི་མཐུད། དེ་ལྟར་མཉམ་པར་འཇོག་
 བཞིན་རུ་ནམ་རྟོག་ཅིག་ཐོལ་གྱིས་སྐྱེས་ན་དེའི་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་
 བར་ནམ་རྟོག་གི་འཕྲོ་མི་མཐུད། དང་པོར་བྲིམས་གྱིས་བསྐྱིམས།
 བར་རུ་སྐོད་གྱིས་སྐོད། མཐའ་མར་རེ་དོགས་མེད་པར་རང་སོར་
 གཞག། ཁ་དོར་ན་རིག་པ་གསལ་སྐྱོང་འཇིག་མེད་དེ་ཉིད་ལས་
 གཡེངས་སུ་ནི་ནམ་ཡང་མེད་ཅིང་། བསྐྱོམ་རྒྱ་ནི་ཅི་ཡང་མེད་པའི་

ངང་ལ་ཚོལ་མེད་ཏུ་གཞག་གོ། དེ་ལྟ་བུའི་དོས་སྲུག་ལ་ཡུན་སྲུང་བ་
ཡང་དང་ཡང་ཏུ་བྱ། སྒོམ་དང་ཞེ་མ་འགྲུལ་པར་བཟང་གྲུས་བྲུས་ལ་
བསྐྱོམ། རུན་འཛོག་པ་ན་བསམ་གཏན་གྱི་སྦྱོད་ལམ་མ་བཤིག་པའི་
གོང་མོལ་ཏུ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན། མཐའ་བྲལ་རིས་མེད།
བརྗོད་བྲལ་སློབ་འདས། གཞི་མེད་ཚ་བྲལ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་འདུག་
པ་ལ་དེ་ལྟར་མ་ཤེས་པར་ང་བདག་དང་། གཟུང་འཛིན་གྱི་འཆིང་བ་
དམ་པོས་བཅིངས་ཏེ། འབྲུལ་སྤྱོད་འབའ་ཞིག་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་
མ་ཚུན་སེམས་ཅན་རྣམས་སྒྲིབ་རེ་རྗེ། འདི་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཏུ་སེམས་
ཉིད་མཐའ་བྲལ་ཆེན་པོ་མངོན་ཏུ་བྲུས་པའི་རྣམ་མཁུན་རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་དེ་བདག་གིས་ཅི་ནས་ཀྱང་ཐོབ་པར་བྱ་
ལྟམ་ཏུ་བསམས་ལ་དགོ་བ་བསྐྱོ།

རུན་མཚམས་རྣམས་སྤྱོད་ཡང་། མདོ་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་
པོ་ལས། རྒྱ་མ་བྱེད་པ་དག་གིས་གཟུགས་སྤུལ་ཏེ། །རྟ་དང་སྤང་པོ་
ཤིང་རྟ་སྣ་ཚོགས་བྲས། །དེ་ལ་རི་ལྟར་སྤྱོད་བ་གང་ཡང་མེད། །ཚོས་
རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་གྱིས། །སོགས་ཀྱི་ཚོག་ངག་ཏུ་
བརྗོད་ཅིང་། ཅིར་སྤྱང་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་སྤྱོད་ལྟ་བུར་ཤེས་པའི་
ངང་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་བཙོན་པར་བྱའོ། །

དེ་བཞིན་ཏུ་རྒྱང་འདུག་བསྐྱོམ་པ་ནི། གཞན་ཐམས་ཅད་
གོང་དང་འདྲ་བ་ལ། བསྐྱོམ་བུའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། བསྐྱོམ་པའི་
རྣལ་འབྱོར་དང་། སྒོམ་པ་པོ་གང་ཟག་གསུམ་ཀ་རང་བཞིན་གྱིས་
མ་གྲུབ་པར་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་དང་མ་བྲལ་བའི་ངང་ནས་རིག་
པ་གསལ་ལ་མ་འགག་པ་སྤྱང་བའི་ཆ་ལ་ཚེ་གཅིག་ཏུ་ལྷན་གྱིས་

བསྐྱེད། ལྷང་ཆ་ལ་ལྷན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ནི་ཞི་གནས། ལྷང་ཚམ་དེ་
ཉིད་སྐྱེ་མེད་ཏུ་ལྷག་གིས་རྟོགས་པ་ལྷག་མཐོང་། ཞི་གནས་དང་ལྷག་
མཐོང་གཉིས་པོ་དེ་དབྱེར་མེད་གྱི་ཚུལ་ཏུ་གསལ་ལེར་རྟོག་གིས་
གཞག། གནས་ཆ་ཆེན་པོ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ངར་བསྐྱེད།
ཤེས་རབ་གྱིས་བཅའ་དྲགས་ཏེ་སེམས་མི་གནས་ན་སྐྱོད་གྱིས་སྐྱོད།
གྱིས་སྐྱོད་རན་པོས་རེས་འཛོག་ཏུ་བྱས་པས་བྱང་ཏུ་ཚུད་ན་གོལ་ས་
ཐམས་ཅད་ཚོད་པར་འགྱུར་རོ། །

གོལ་ས་ཞེས་པ་རྗོར་ས་ཡིན། གནད་འདི་དག་མ་ཤེས་ན་
འཇིག་རྟེན་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་གང་ཏུང་དང་། ལྷག་མཐོང་གི་
དགྱི་ཚུལ་རི་ལྷར་བཟང་ཡང་གཟུགས་མེད་བཞི་གང་ཏུང་ཏུ་གོལ་
བར་འགྱུར་བ་ཡིན་པས་ན་གོལ་ས་ཐམས་ཅད་བཅད་ནས་ཉམས་སུ་
ལེན་པ་གལ་ཆེའོ། །ལྷན་མཚམས་རྣམས་སུ་ཡང་དབང་ཤེས་ལྷལ་ལ་
རྒྱ་ཡན་ཏུ་འཕྲོར་མི་བརྟུག་པར་ཅིར་སྤང་ཐམས་ཅད་དབྱིངས་ལས་
མ་གཏོས་པའི་རིག་པའི་འཆར་སྐྱོ་ཚམ་ཏུ་ཤེས་པར་བྱས་ལ་དེའི་
ངར་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཅི་རུས་སུ་བྱའོ། །

སྐྱེ་འབྱུང་གྱི་ཉམས་ལ་དེས་ཤེས་བརྗོད་པ།

ལྷག་བསམ་བསྐྱེད་པ་ཉམས་གྱི་སྣང་བའི་བྲིད་ལ། ལུན་མོང་དང་ལུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་གཉིས་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་དབང་ལྷག་གི་རྩི་རྩེ་ཚོག་རྒྱུ་ལས། རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་ཉམས་གྱི་སྣང་བ། ཞེས་ལུན་མོང་བའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཞེས་པ་པར་སྐྱབ་ཐེག་པ་དང་ལུན་མོང་བ། དེས་ཉམས་སྲུ་ལེན་པའི་ཚོས་ལ་བྱམས་སྒྲིབ་རྗེ་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་གསུམ། བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་ལ་ཡང་རྒྱུ་རྩེ་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་དང་། དོན་དམ་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་གཉིས། དང་པོ་ལ་སྒྲོན་པའི་སེམས་དང་འཇུག་པའི་སེམས་གཉིས། གཉིས་པ་དོན་དམ་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་ལ་ཡང་རྟེན་ཞི་གནས་དང་བརྟེན་པ་ལྷག་མཐོང་གཉིས་དང་བཅས་པ་དེ་དག་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

དོར་ཆེན་དགོན་མཚོག་ལུན་གྲུབ་གྱི་སྣང་གསུམ་མངོས་རྒྱན་ལས། རྗེ་སྣོད་གསུམ་གྱི་བྱང་དོན་མ་ལུས་པ། སྒྲོན་འགྲོ་སྣང་བ་གསུམ་དུ་ལེགས་བསྐྱུས་ནས། །དད་ལྡན་དབང་གི་སྣོད་དུ་སྐྱབ་པའི་ཐབས། །འདི་ནི་སྣང་གསུམ་ལམ་གྱི་གཞི་བཅའ་ཡིན། ། ཞེས་སྣང་གསུམ་སྐྱེས་ལྷུ་བའི་སྒྲོན་འགྲོར་བྱས་ཏེ། དང་པོ་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས། དེ་ནས་བྱམས་སྒྲིབ་རྗེ་སོགས་བརྗོད་པ། དབང་གི་སྒྲོན་འགྲོར་བྱས་ཏེ། སྣང་གསུམ་སྐྱེས་ལམ་གྱི་གཞི་བཅའ་ལྟར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ།།

འདིར་སྐྱེ་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་སྐྱེ་མོང་
མ་ཡིན་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། སྐྱེ་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཉམས་གྱི་
སྣང་བ་ཞེས་པ་ནི། གསང་སྤགས་རྩོ་རྩེ་ཐེག་པ་ཉམས་སྲུ་ལེན་པ་ལ་
སྐྱེ་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སར་སྐྱིན་ཐེག་པ་
ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པས་སོ། །སྐྱེ་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཉིང་ངེ་
འཛིན་ནི། སྤགས་གྱི་ལམ་ལ་འཇུག་པར་ཐོག་མར་དབང་དང་། དེ་
ནས་བསྐྱེད་རྩོགས་གྱི་བྲིད་ཆ་ལག་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སྲུ་རྩོགས་
པར་བྱས་ཏེ། དེ་དག་ཉམས་སྲུ་བྲངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་མོང་
མ་ཡིན་པའི་ཉམས་གྱི་སྣང་བ་ཤར་རོ། །

གཉེས་པ་སྐྱེ་འགྲུང་གྱི་ཉམས་ལ་ངེས་ཤེས་བསྐྱོན་པ་ནི།
སྦྱིར་སྤགས་ལམ་དུ་སྐྱེ་འགྲུང་གྱི་ཉམས་ལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་ཀྱང་
བསྐྱེན་ཉམས་སྤྲ་གསུམ་བཅོ་ལྔ་སྟེ། བཅོ་ལྔ་པོ་གང་ཞེ་ན། སྣང་
གསུམ་མངོས་རྒྱན་ལས། ལམ་གསུམ་ཉམས་གསུམ་དྲོད་གསུམ་རྟེན་
འབྲེལ་གསུམ། ཉིང་འཛིན་གསུམ་སྟེ་ལྔ་གསུམ་བཅོ་ལྔ་ལོ། །ཞེས་
པ་སྣང་ལས་ལམ་གསུམ་ནི། འཇུག་པ་སེལ་བའི་ལམ། ཆགས་པ་
གཙོད་པའི་ལམ། བྱང་རྒྱུ་ཆེན་པོའི་ལམ།

དང་པོ་འཇུག་པ་སེལ་བའི་ལམ་ནི། དཔེར་ན་ལྟ་བུ་བསྐྱོན་
པ་ལ། ལྟའི་རྣམ་པ་ཡིད་ལ་གསལ་བར་འཆར་བ་ན། རྣམ་རྟོག་ཡུལ་
གཞན་དུ་མི་འཕྲོ་བར་ལྟའི་གསལ་སྣང་དེ་ཉིད་ལ་ཡིད་ཅེ་གཅིག་
དུ་འཇུག་ཅིང་། གསལ་བར་གནས་པ་ལ་འཇུག་པ་སེལ་བའི་ལམ་
ཞེས་བྱ། དཔེར་ན། ཉ་འགོ་འཕྲོ་ལ་བབྱང་བའམ། རྒྱ་རྒྱགས་འཕྲོ་ལ་
བཀག་པའམ། རྒྱང་དུ་གར་སྐྱིན་ལ་སྦྱར་བ་ལྟ་དུ་ཡིན་གསུངས། རྒྱ་

རྒྱལ་ལོ་ལ་བཀག་ན་རྒྱ་འགོང་ནས་གནས་པ་དང་། ཉ་འགོ་འགོ་
ལ་བཟུང་ན་ཉ་ཚོག་གེར་སྟོང་པ་བཞིན་རྣམ་རྟོག་རྒྱན་ཆགས་སུ་
འཇུག་པ་དེ་བཀག་པ་ཡིན་པས་འཇུག་པ་སེལ་བའི་ལམ་ཞེས་བྱ།

ཆགས་པ་གཙོད་པའི་ལམ་ནི། དམིགས་པ་སྣའི་རྣམ་པ་
བསྐྱོམ་ན་ཡང་། དམིགས་མེད་སྟོང་པའི་ངང་ལ་སེམས་གནས་པ་
དམིགས་པར་ཞེན་པའི་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའི་ལམ་ཡིན་པས།
ཆགས་པ་གཙོད་པའི་ལམ་ཞེས་བྱ།

བྱང་རྒྱལ་ཆེན་པོའི་ལམ་ནི། བསྐྱོམ་པའི་སྐབས་སུ་དམིགས་
བཅས་དང་། དམིགས་མེད་གང་ལ་ཡང་མི་གནས་པར། ཉམས་ཏུ་བ་
དང་ཤིང་སྟོང་ལ་སོགས་པ་འཆར་བ་ལ་སེམས་ཚེ་གཙོག་ཏུ་གནས་
པ་དེ་བྱང་རྒྱལ་ཆེན་པོའི་ལམ་ཡིན། ཅིའི་སྒྲིང་ཞེ་ན། ཏུ་བ་ལ་སོགས་
པའི་སྣང་བ་དེ་དངོས་སོར་མ་གྲུབ་པས་བདེན་པ་ཡང་མིན། ཉམས་
ཀྱི་སྣང་བ་ལ་མངོན་སུམ་ཏུ་འཆར་བ་ཡིན་པས་རྒྱན་པ་ཡང་མ་
ཡིན་པས། དེ་ཉ་བྱུང་སྣང་སྟོང་བྱང་ཏུ་འཇུག་པ་དེ་ལ་བྱང་རྒྱལ་ཆེན་
པོའི་ལམ་ཞེས་བྱ།

ཉམས་གསུམ་ནི། ལུས་ཉམས། སེམས་ཉམས། མི་ཉམས།
གསུམ། ལུས་ཉམས་ནི། ལམ་བསྐྱོམ་པའི་སྐབས་ཀྱིས་སེམས་ཟིན།
དེས་རྒྱང་ཟིན་ནས་རྒྱང་ལ་གནད་ཏུ་བསྐྱུན་པས། ལུས་ལ་ཚ་གང་
དང་། ཟ་འཇུག་གི་ཚོར་བ་སོགས་འབྱུང་། དེ་ལུས་ལ་ཤར་བ་ཡིན་
པས་ལུས་ཉམས་ཞེས་བྱ།

སེམས་ཉམས་ནི། རྗེ་ཐེག་པའི་ལུགས་ལ་སྤྱི་རོལ་ཏུ་ཡོད་

པའི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ནང་དོ་རྗེའི་ལྷན་ལ་ཚང་། བྱང་དོ་རྗེའི་ལྷན་
ལ་འཁོར་འདས་གྱི་ཡི་གེ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པས། དེ་དག་ལ་གནད་
དུ་བརྟུན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ལ་ཡང་ཉམས་སྣ་ཚོགས་སྐྱེ་བ།
དཔེར་ན། སྐབས་རེ་ཆགས་སྣང་དུག་པོ་སྐྱེ་བ་དང་། སྐབས་རེ་ལྷ་
ངན་དང་དངངས་སྐྱག་སྐྱེ་བ་སོགས། མདོར་ན་འགྲོ་བ་རིགས་དུག་
གི་ཆགས་སྣང་དང་། ལྷ་ངན་ལས་འདས་པའི་སྣང་བ་སྣ་ཚོགས་ཤར་
བ་དེ་དག་ལ་སེམས་ཉམས་ཞེས་བྱ།

མི་ཉམས་ནི། དེ་དག་ཉམས་ལེན་བྱས་ཏེ་སོམས་པ་ལ་
བརྟེན་ནས་གཉིད་ལོག་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་བདེ་སྲུག་གི་ཚོར་བ་སྣ་
ཚོགས་སྐྱེ་བ་དེ་ཡིན།

དྲོད་གསུམ་ནི། རྣམ་རྟོག་སྟོན་སོང་གི་དྲོད། ཁམས་དགུ་
འདུས་པའི་དྲོད། ཐིག་ལེ་འབར་ཞིང་བརྟན་པའི་དྲོད། རྣམ་རྟོག་
སྟོན་སོང་གི་དྲོད་ནི། ལྡང་བ་བཟང་ངན་སྣ་ཚོགས་ཡིན་ཟེར་བ་
ཡང་ཡོད། མདོར་ན་ལྷ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱེམས་པས། དེ་ཡི་དོན་དེ་
ཡིད་ལ་ཤར་ནས། དེ་ལ་སེམས་ཚེ་གཅིག་ཏུ་གནས་ནས་དམིགས་པ་
གཞན་ལ་མི་འཕྲོ་བར། སྣང་གྱི་རང་གི་མཚོང་ཐོས་གྱི་དོན་དུན་
པའི་རྟོག་པས་རྒྱ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཉིང་ངེ་འཇིག་གྱིས་མཚན་
མ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེགས་པར་བྱེད་པས་ན་
རྣམ་རྟོག་སྟོན་སོང་གི་དྲོད།

ཁམས་དགུ་འདུས་པའི་དྲོད་ནི། ཁམས་དགུ་ནི་བདུད་རྩི་
ལྡ་དང་། རྣམ་མཁའི་རྒྱང་སྤྱི་བྱུང་ཏུ་བཏང་བའི་འབྲུང་བ་བཞིའི་

རྒྱུ་དང་བཅས་པ་དགུ་ཡིན། ཁམས་དགུ་པོ་འདུས་པ་ལས་བྱུང་
བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཡིན་པས་ན་ཁམས་དགུ་འདུས་པའི་དྲོད། ཚུ་ཡི་
འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པར་དེ་དག་ངང་གིས་འདུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས།
སྤྱི་རོལ་གྱི་རྒྱུན་ལ་མ་ལྟོས་པར་རྟགས་སམ་ཉམས་སྣ་ཚོགས་སུ་
ཤར་བ་དེ་ལ་ཁམས་དགུ་འདུས་པའི་དྲོད་ཅེས་བྲ།

ཐིག་ལེ་འབར་ཞིང་བརྟན་པའི་དྲོད་ནི། བསྐྱོམ་པ་ལ་
བརྟེན་ནས་ནང་གི་ཁམས་གྱི་དྲུངས་མ་ཐིག་ལེ་འཕེལ། དེ་ཡིས་རྩ་
སྤྱུག་ཐམས་ཅད་བརྒྱུད་ནས་བདེ་བ་སྐྱེ་བ་དེ་ལ་ཐིག་ལེ་འབར་
ཞིང་བརྟན་པའི་དྲོད་ཅེས་བྲ། དེའང་རིམ་གྱིས་དང་པོ་བདེ་བ་ཤས་
རྒྱུད་ལ་བྱུག་ཆེ་བ། དེ་ནས་བདེ་བ་རིམ་གྱིས་ཤས་ཆེ་བྱ་འགྲོ་བ་དང་།
བྱུག་རྒྱུད་བྱ་འགྲོ་བ་ཡིན།

རྟེན་འབྲེལ་གསུམ་ནི། རྒྱུང་ལོག་གི་རྟེན་འབྲེལ། མཐོང་
སྒྲུབ་གི་རྟེན་འབྲེལ། མི་ལམ་གྱི་རྟེན་འབྲེལ། དང་པོ་རྒྱུང་ལོག་གི་
རྟེན་འབྲེལ་ནི། སེམས་ཟིན་པས་རྒྱུང་ནང་དུ་ལོག་ནས་རྒྱུང་མཐུན་
པ་ཙམ་གྱིས་ལྷས་འཕར་ཞིང་གཡོ་བ་དང་། འདར་བ་དང་འཕྲུག་པ་
དང་། མཚོང་བ་དང་རྒྱུག་པ་དང་། སྐྱ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཙེ་འདོན་པ་ལ་
སོགས་པ་འབྱུང་བ་དེ་རྒྱུང་ལོག་གི་རྟེན་འབྲེལ། ཅིའི་སྦྱིར་ཞེ་ན། དེ་
རྒྱུང་འདུག་པ་བཞི་ནང་དུ་ལོག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་
པས་ན་རྒྱུང་ལོག་གི་རྟེན་འབྲེལ་ཞེས་བྲ།

མཐོང་སྒྲུབ་གི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་རྟེན་དགྱིལ་འཁོར་བཞི་ཡི་
མཐོང་སྒྲུབ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་མཐོང་སྒྲུབ་གཉིས། དང་པོ་

ནི། རོ་རྒྱུད་ཀྱི་འདར་ལ་སོགས་པའི་རྩ་སྐྱོད་མཐོང་བ་དང་།
འཁོར་འདས་ཀྱི་ཡི་གེ་ཐམས་ཅད་ནང་གི་རྩ་ལ་ཡི་གེའི་ཚུལ་གྱིས་
ཡོད་པ་དེ་མཐོང་བ། དེ་བཞིན་དུ་རྩ་ལི་སྐྱབ་སྟོང་ནང་དུ་རྒྱ་བའི་
བདུད་ཚིའི་དྲངས་མ་མཐོང་བ། རྒྱུད་བཞི་པོ་སོ་སོའི་ཚད་དང་ཁ་
དོག་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བ་དེ་དག་རྟེན་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་ཡི་མཐོང་
སྒྲུང་གི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན།

གཉེས་པ་དེ་ལས་གཞན་པའི་མཐོང་སྒྲུང་ནི། དུ་བ་ལ་སོགས་
པའི་རྟེན་དང་། གཞན་ཡང་རིགས་རྒྱུག་གི་སྒྲུང་བ་གཟུགས་སྐྱོད་མཐོང་སྒྲུང་
སྐྱོད་མཐོང་སྒྲུང་གི་རོ་ལ་སོགས་པ་མ་ངེས་པ་མཐོང་བ་ལ་བྱ་བ་ཡིན།

མི་ལམ་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ནི། དེས་རྒྱུན་བྱས་ཏེ་གཉིད་དུ་སོང་
བའི་སྐབས་སུ་ཡང་མི་ལམ་གྱི་ཉམས་སྐྱོད་མཐོང་སྒྲུང་དུ་ཡོད་པ་ལ་
བྱ། འདི་དང་སོང་གི་མི་ཉམས་གཉེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། མི་ཉམས་
དེ་རྒྱུད་ཟེན་པ་ཅམ་གྱིས་འབྱུང་ཞིང་། འདི་ལུས་རྩ་ལི་དཀྱིལ་འཁོར།
རྩ་ལི་གེའི་དཀྱིལ་འཁོར། ཁམས་བདུད་ཚིའི་དཀྱིལ་འཁོར། ལྷིང་པོ་
ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་བཅས་ལ་གནད་དུ་བརྟུན་པའི་རྟེན་
འབྲེལ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་གསུངས།

ཉིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་ནི། མཚན་ཉིད་སྐྱོད་མཐོང་སྐྱོད་མཐོང་སྐྱོད་
ངེ་འཛིན། རང་བཞིན་སྟོང་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན། རོ་བོ་རྒྱུད་འཇུག་གི་
ཉིང་ངེ་འཛིན་ནོ། །དང་པོ་མཚན་ཉིད་སྐྱོད་མཐོང་སྐྱོད་མཐོང་སྐྱོད་
ནི། གསལ་སྟོང་རྒྱུད་འཇུག་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་གསལ་སྐྱེད་གི་ཉམས་
ཡིན། ལུས་སེམས་ལ་བདེ་སྐྱེད་གི་ཚོར་བ་སྐྱོད་མཐོང་སྐྱོད་དང་། མཐོང་སྐྱེད་

སྣ་ཚོགས་དང་། གསལ་སྣང་སྣ་ཚོགས་སུ་འཆར་བ་དེ་མཚན་ཉིད་སྣ་
ཚོགས་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན།

གཉིས་པ་རང་བཞིན་སྟོང་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ནི། དེ་ཡི་
རྗེས་སུ་སྣ་ཚོགས་པའི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་རྒྱབ་ནས་སྟོང་ཉམས་
འབའ་ཞིག་འཆར་བ་དེ་ཡིན། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་སྟོང་
པ་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་རྒྱ་གནས་པ་ཡིན་པས་རང་བཞིན་སྟོང་པའི་
ཉིང་རེ་འཛིན་ཞེས་བྱ།

ཟུང་འཇུག་གི་ཉིང་རེ་འཛིན་ནི། དུལ་སྣང་སྟོང་ཟུང་འཇུག།
ཤེས་པ་གསལ་སྟོང་ཟུང་འཇུག། །ལྷན་བདེ་སྟོང་ཟུང་འཇུག། །དེ་ལྟ་
བུའི་ཉམས་དེ་ངོ་མོ་ཟུང་འཇུག་གི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན།

སྒྲིབ་པོའི་ཉམས་ལེན་ནི། བདག་གིས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་
རྒྱ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཚོབ་པའི་ཆེད་རྒྱ་ཟབ་མོ་རྣམས་ལྷེ་ཐེག་
པའི་ལམ་ལ་འཇུག་པར་བཤྱོད། །དེར་ཞུགས་ནས་སོ་སོའི་ཉམས་
ནམས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་སྐྱེས་ཀྱི་བར་རྒྱ་ཉམས་སུ་གྲང་བར་བཤྱི། ཉམས་
སུ་གྲངས་པས་ཉམས་བཟང་རན་ཅི་སྐྱེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཚོས་
བཞིན་བྱུང་རྒྱལ་རྒྱ་བསྐྱུང་བར་བཤྱོད། ལྷན་རྒྱ་བསྐྱོམ། དེ་ལྟ་བུའི་
ཉམས་སྐྱེ་བ་དེ་ད་ལྟ་ནས་ངེས་ཤེས་བསྐྱོམ་པ་ནི་མ་འོངས་པར་
གསང་སྐྱགས་རྣམས་ལྷེ་ཐེག་པའི་ལམ་ཉམས་སུ་གྲངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས།
ཉམས་ལ་མཐུན་པའི་ཉམས་དང་། མི་མཐུན་པའི་ཉམས་གཉིས།
མཐུན་པའི་ཉམས་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞལ་མཚོང་བ་ལ་སོགས་པའི་
ཉམས། མི་མཐུན་པའི་ཉམས་ནི། བདུད་དང་སྲིན་པོ་སོགས་ཀྱིས་

རྟོག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉམས་ཡིན། བརྟུང་དང་སྲིན་པོས་རྟོག་པ་ལ་
སོགས་པ་བྱང་བ་ཡིན་ནའང་དེ་ལ་དོགས་པ་དང་། མི་དགའ་བ་མི་
བྱ། ད་ལྟ་ནས་མ་འོངས་པ་ལ་སྐྱེ་འགྲུར་གྱི་ཉམས་དེ་དག་ལ་མཐུན་
པའི་སྟོགས་ལ་དགའ་བ་དང་། མི་མཐུན་པའི་སྟོགས་ལ་མི་དགའ་
བ་མི་བྱ་བར་ཉམས་ཐམས་ཅད་ངོ་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ། བྱང་རྒྱལ་དུ་
བརྒྱུང་བའམ་རང་བབས་སུ་གཞག་དགོས་གསུངས། དེ་ཐུན་མོང་
མིན་པའི་ཉམས་རྣམས་སྐྱེ་འགྲུར་ལམ་དུ་སྐྱེ་བར་འགྲུར་ཞིང་ད་ལྟ་
དགའ་བ་བསྐྱེམ་ཞེས་པ་ཡིན་ནོ། །

དག་པའི་སྣང་བའི་བྲིད།

ཚ་བའི་ས་བཅད་གསུམ་པ། མཚོ་བ་བསྐྱེད་པ་དག་པའི་སྣང་བའི་བྲིད་
 བློ། གཞུང་ལས། བདེ་བར་གཤེགས་པ་ལ་སྐྱུ་གསུང་སྐྱུགས་མི་ཟད་
 པ་རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོ་ལ་དག་པའི་སྣང་བ་ཞེས་པས་བསྟན། ལྷགས་གྱི་
 ལམ་ལ་འབད་བཙོན་བྱས་པའི་དགོས་པ་གང་ཞེ་ན། མ་འོངས་པར་
 འབྲས་བུ་བྱུང་པར་ཏུ་འབགས་པ་འཛོལ་ཏུ་ཡོད་པས་ཡིན། འབྲས་
 བུ་གང་ཞེ་ན། བདེ་བར་གཤེགས་པ་འཛོལ། དེ་ཡང་ལམ་བདེ་བ་
 ཚོགས་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་སྐྱུ་བཞི་ཡི་ཤེས་ལྡན་གཤེགས་
 པས་ན་བདེ་བར་གཤེགས་པ། དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱུང་པར་ལ་སྐྱུ་མི་
 ཟད་པ་རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོ། གསུང་མི་ཟད་པ་རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོ། ལྷགས་
 མི་ཟད་པ་རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོ་སྟེ་གསུམ།

དེ་ལ་སྐྱུ་མི་ཟད་པ་རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོ་ལ་ཡང་སྐྱུ་འི་གསང་བ་
 བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་དང་། སྐྱུ་ཐམས་ཅད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་
 སྐྱུ་འི་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ནི། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྐྱུ་ཡི་ཚོད་
 ལུས་ཀྱང་གཞལ་ཏུ་མེད་པ། དཔེར་ན། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་དབྱེད་གཙུག་
 གཏོར་ལྷུང་མི་མངོན་པ་སྟེ། མོན་བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔལ་ལྷགས་
 འཆང་གིས་བཙོན་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དབྱེད་གཙུག་ཏོར་གྱི་མཐའ་
 རྟོགས་པར་འདོད་ནས། བཙོན་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚོས་གསུང་བའི་
 སྐབས། རང་ཉིད་ལངས་ཏེ་བལྟས་པས་མ་མཐོང་བར། འཕྱར་ནས་

བརྟམ་པ་ལ་དེས་ཀྱང་མ་མཐོང་བས། མོང་ནས་མོང་ཏུ་རི་རབ་གྱི་
སྒྲིང་དང་། ལུམ་ཚུ་ཚ་གསུམ་དང་། ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་ཏུ་སྦྱོན་
ཀྱང་མཐའ་མ་མཐོང་། དེ་བཞིན་ཏུ་སྒྲིང་སྟོགས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་
ཁམས་བྱེ་བ་སྐྱུ་བརྒྱ་འདས་པ་ན། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་པསྟོ་ཅན་
ཞེས་བྱ་བ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་པསྟོའི་དཔལ་གྱི་སྒྲིང་པོའི་རྒྱལ་
པོ་བཞུགས་པའི་ས་རྣམས་སུ་རིམ་གྱིས་སྦྱོན་ཏེ་བརྟམ་ཀྱང་དབྱའི་
གཚུག་ཏོར་གྱི་མཐའ་མ་མཐོང་བ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཡང་གཚུག་ཏོར་ཤིན་
ཏུ་མཐོ་བས་མ་མཐོང་བ་མིན་པར། བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་པས་དེའི་
མཐའ་མ་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །

སྐྱ་ཐམས་ཅད་པ་ནི། ལྷུལ་པ་རྒྱལ་བ་མཚོག་མཚན་དཔེས་
བརྒྱན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱ་གཟུགས་ནས་བཟུང་སྟེ། ལྷུལ་པོ་དང་།
སྟོན་པོ་དང་། བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་ལ་སོགས་པ་མི་ཡི་གཟུགས།
གཞན་རི་པོང་དང་སྟུག་དང་སེངྒེ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅན་དང་།
དེ་བཞིན་གཟིངས་དང་ཟམ་པ་ལ་སོགས་པ་མདོར་ན་གདུལ་བྱ་གང་
ལ་གང་གིས་འདུལ་བ་དེ་དང་རྗེས་སུ་འཚམས་པའི་སྐྱར་བརྟན་ནས་
དོན་མཛད་པའི་སྐྱ་སྐྱ་ཚོགས་ཡོད་པ་དེ་སྐྱ་ཐམས་ཅད་པའོ། །སྟོན་
ཞང་སྟོན་ཚོས་འབར་གྱིས་ལྷ་མ་ས་སྐྱ་པ་ཆེན་པོ་ལ་ལམ་འབྲས་
གནང་སྟེ། ལྷུབ་པ་ལྷུང་སྦྱིན་པའི་ཚེ་བྱ་དང་རི་དུགས་མང་པོ་སྐྱལ་
ཞིང་། ལྷར་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་པ་དང་། དེ་བཞིན་རིགས་
གསུམ་མགོན་པོའི་སྐྱ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཏུ་བརྟན་ནས་སྐྱར་བསྐྱུས།
ཡང་ཞང་སྟོན་རང་གི་སྐྱ་གཅིག་ལས་མང་པོ་སྐྱལ་ཏེ། མཐར་ཐམས་
ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་པ་དེ་དག་སྐྱ་ཐམས་ཅད་པ་ཡིན།

གསུང་ལའང་གསུང་གི་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ་
 དང་། གསུང་ཐམས་ཅད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་གསུང་གི་གསང་
 བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ་ནི། སངས་རྒྱལ་གྱི་གསུང་ཉེ་རིང་དང་བུལ་
 བ་སྟེ། རླུང་རླུང་ཉན་ཀྱང་ཆེ་བ་མེད་ལ། དཔག་ཚད་དང་རྒྱང་གྲགས་
 ལ་སོགས་པ་ནས་ཉན་ཀྱང་རྒྱང་བ་མེད་དེ། དེ་ཡང་མོ་ལྷ་འགལ་གྱི་
 བྱས་རྒྱལ་སྟོགས་བདེ་བ་ཅན་དང་། དེ་ནས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱེ་
 བ་སྟེ། བརྒྱུ་འདས་པ་ན་འོད་ཟེར་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
 ཡོད་པས། ས་དེར་བྱོན་ཏེ་ཉན་པས་ཀྱང་རྒྱང་བ་མེད་པ་ཐོས་པ་
 ལྟ་བུའོ། །དེའང་། དཔེར་ན། མོ་ལྷ་འགལ་གྱི་བྱས་སངས་རྒྱལ་གསུང་
 གི་མཐའ་རྟོགས་པར་འདོད་དེ། རྒྱལ་སྟོགས་བདེ་བ་ཅན་ནས་ཉན་
 ཞིང་། དེ་ལས་ཀྱང་འདས་ཏེ་འཇིག་རྟེན་ཁམས་བྱེ་བ་སྟེ། རེ་
 རེ་ནས་ཉན་པ་དང་། མཐར་དེ་དག་ལས་འདས་པའི་འོད་ཟེར་ཅན་
 གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་སོང་སྟེ་ཉན་ཡང་གསལ་བར་ཐོས་པས།
 སངས་རྒྱལ་གྱི་གསུང་ལ་ཐག་རིང་པོ་ནས་ཉན་ན་རྒྱང་བ་དང་། ཉེ་
 བ་ནས་ཉན་ན་ཆེ་ཏེ་མི་འགོ་བས། དེ་ལ་གསུང་གི་གསང་བ་བསམ་
 གྱིས་མི་བྱུང་ཞེས་བྱ།

གསུང་ཐམས་ཅད་པ་ནི། ལྟའི་སྐད་ནས་བཟུང་སྟེ་སྐྱེ་དང་
 གཞོད་བྱིན་དང་སྲིན་པོ་ལ་སོགས་པ་འགོ་བ་སོ་སོའི་སྐད་རྒྱ་ཚིག་སྟོན་
 རྒྱས་པའོ། །སངས་རྒྱལ་གྱིས་གསུང་གཅིག་ཉིད་རྒྱ་གསུངས་ཀྱང་། འགོ་
 བ་སོ་སོས་རང་རང་གི་སྐད་རྒྱ་ལོ་ཞིང་། ལྟ་དག་གིས་ལྟའི་སྐད་དང་།
 སྐྱེ་ཐམས་ཅད་གྱིས་སྐྱེའི་སྐད་དང་། གཞོད་སྐྱིན་ཐམས་ཅད་གྱིས་
 གཞོད་བྱིན་གྱི་སྐད་རྒྱ་ལོ་བ་ལ་གསུང་ཐམས་ཅད་པ་ཞེས་བྱ།

བྱུགས་ལའང་གཉིས་ཏེ། བྱུགས་ཀྱི་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་
 བྱུགས་པ་ནི། གདུལ་བྱ་སེམས་ཅན་ལ་མཐའ་མེད་པས། མཐའ་མེད་
 པའི་གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་བསམ་པ་དང་། བག་ལ་ཉལ་མི་འདྲ་བ་
 རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མཐུན་པ་བཞིན་གཞན་སྲུང་གུང་མི་མཐུན་
 ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཆགས་ཐོགས་མེད་པར་ཐམས་ཅད་རི་ལྟ་བ་
 བཞིན་དུ་མཐུན་ཅིང་། གཞན་དག་བཙོམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་
 མ་ཡིན་ནོ། །མོ་འུ་འགལ་གྱི་བྱས་རང་གི་མ་གང་དུ་སྐྱེས་མ་མཐུན་
 པ་བཙོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མཐུན་པ་དང་། ཞེས་པ་དཔེར་ན། མོ་འུ་
 འགལ་གྱི་བྱས་རང་གི་ཡུམ་གང་དུ་སྐྱེས་མ་མཐུན་པར་བཙོམ་
 ལྡན་འདས་ལ་ཞུས་པ་བཞིན་དང་། བྱིས་བདག་དཔལ་སྐྱེས་ལ་ཐར་
 པའི་ས་བོན་ཡོད་པ་བཙོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་འཁོར་དག་བཙོམ་པ་སྲུང་
 གུང་མ་མཐུན་པས་རབ་དུ་བྱུང་མ་རུས་པ་ལས། ལྷོན་པས་དཔལ་
 སྐྱེས་སྐྱེ་བ་བདུན་གྱི་གོང་རོལ་དུ་བྱིར་སྐྱེས་པ་ན། མག་གིས་བདས་
 བས་མཚོད་ཉེན་ཞིག་ལ་བསྐྱོར་བ་བྱས་པས་ཐར་པའི་ས་བོན་ཡོད་
 པར་མཐུན་ནས་རབ་དུ་འབྱུང་བར་གནང་སྟེ། འོས་གུང་སྤྱིས་དག་
 བཙོམ་པ་ཐོབ་པ་ལྟ་བུའོ། །འདིར་དཔལ་སྐྱེས་བྱིར་སྐྱེས་པ་ན་ཕག་
 གིས་དེད་གསུངས་ཤིང་། ལྷང་གསུམ་གྱི་ཡིག་ཆ་པལ་ཆེ་བ་ལས་གུང་
 འདི་བཞིན་བྱུང་། འོན་ཏེ་བྱུབ་པ་དགོངས་གསལ་སོགས་ལས། ཕག་
 དུ་སྐྱེས་པ་བྱིས་དེད་ཅེས་བྱུང་། མདོར་ན། སྤྱིར་དག་བཙོམ་པ་རྣམས་
 ཀྱིས་མང་དུ་མཐུན་གུང་ཐམས་ཅད་མི་མཐུན། འོན་གུང་བཙོམ་
 ལྡན་འདས་ཀྱིས་མཐུན་པ་ལ་མཐའ་མེད་པ་ཡིན།

བྱུགས་ཐམས་ཅད་པ་ནི། ཤེས་བྱ་རི་ལྟ་བ་དང་རི་སྒྲིང་པ་

ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་རི་ལྟ་བུ་མཐུན་པ་ནི། རི་ལྟར་ཞེ་
ན། རི་ལྟ་བུ་མཐུན་པའི་ཡི་ཤེས་ལ་མངའ་མཉེས་པ་ཡིན་པས། ཚོས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་མ་བཅོས་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་མཐུན་ཅིང་
མངོན་རྟུ་ལྟར་བ་ཉིད་དང་།

རི་སྟེང་པ་མཐུན་པ་ནི། མ་བུའི་མདོངས་ནི་གཅིག་སུ་ལ། །
རྒྱ་ཡི་དབྱེ་བ་རི་སྟེང་པ། །ཀུན་མཐུན་མིན་པས་ཤེས་བྱ་མིན། །དེ་
མཐུན་པས་ན་ཀུན་མཐུན་སྟོབས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མ་བུའི་
མདོངས་བཀྲ་བ་ལ་སོགས་པ་འདྲུས་བྱས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་
དང་འབྲས་བུའི་རྟེན་འབྲེལ་མ་ལུས་པ་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པས་གང་ཡང་
མ་འདྲེས་པར་མཐུན་པའོ། །ཚེར་མ་རྣོ་བ་དང་། སྐྱ་མ་རྒྱུ་མ་བ་དང་།
མ་བུའི་མཇུག་སློལ་རི་མོ་ལ་དོག་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་མདངས་བཀྲ་བ་
སོགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་པ་དང་། རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་ཚོས་
ཐམས་ཅད་མ་འདྲེས་པ་གསལ་བར་ལག་མཐེལ་རྟུ་རྒྱ་རྩ་ར་བཞག་
པ་བཞིན་རྟུ་མཐུན།

རྒྱན་ནི། རྒྱན་ཆ་བཏགས་ན་མངོས་པ་བཞིན། དེ་ལྟ་བུའི་
ཡོན་ཏན་གྱིས་རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་དོན་འབད་མེད་རྣམས་ལྷན་ལྷན་བྱུ་བྱུ་
འབྲུང་བས་མངོས་པའོ། །

འཕོར་ལོ་ནི། མཇོང་པ་སྲིན་ལས་ཀྱི་འཕོར་ལོ་རྒྱན་མི་ཆད་
པའོ། །ཞེས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཚོས་གསུང་བའི་སྐབས་སེམས་ཅན་
དཔག་རྒྱ་མེད་པ་སངས་རྒྱས་ཤིང་། སེམས་ཅན་དེ་དག་རི་རིས་
ཀྱང་ཚོས་བསྟན་པས། སེམས་ཅན་དེ་སྟེང་ཅིག་སངས་རྒྱས། མདོར་

ན་སེམས་ཅན་གྱི་ཚད་བགྲང་དུ་མེད་པ་ཞིག་འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར།
འོན་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཅི་ཅུམ་སངས་རྒྱས་ཀྱང་ཉུང་དུ་མི་འགྲོ།
ཅིའི་སྲིད་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་ལ་མཐའ་མེད་པས་སོ། །མདོར་ན་འཁོར་
བ་མ་སྟོང་གི་བར་དུ་སེམས་ཅན་རྒྱན་མི་ཚད་པ་བཞིན། སངས་རྒྱས་
གྱི་མཚན་པ་མིན་ལས་གྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱན་མི་ཚད་པ་ཡིན་གསུངས།

བདེ་བར་གཤེགས་པ་ལ་སྐྱེ་གསུང་ལུགས་མི་ཟད་པ་རྒྱན་
གྱི་འཁོར་ལོ་ལ་དག་པའི་སྣང་བ་ཞེས་པའི་དག་པའི་སྣང་བ་ནི། དེ་
ཅུམ་ན་འཁོར་འདས་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཟག་མེད་ཡི་ཤེས་གཅིག་
གི་རྣམ་འོལ་དུ་རྟོགས་པས། འཁོར་བ་ངན་པ་ལོགས་སུ་སྤང་དུ་མེད།
ལྱང་འདས་བཟང་པོ་གཞན་ནས་བསྐྱབ་དུ་མེད་པས། འཁོར་འདས་
དབྱེར་མེད་རོ་གཅིག །སྤར་སེམས་ཅན་ཡིན་པ་ལ་ལམ་བསྐྱོམས་
པའི་སྟོབས་གྱིས་སངས་རྒྱས་སུ་གྱུར་པས། སངས་རྒྱས་དང་སེམས་
ཅན་རྒྱུད་གཅིག །སྤར་རྣལ་འབྱོར་པ་ལམ་པ་ཡིན་པ་ལ་ལམ་ཉིད་
འབྲས་བུར་ཐིམ་པས་ལམ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་རོ་གཅིག །སྤར་
རྣམ་རྟོག་སྤང་བུ་ཡིན་པ་ལ་ཤོམས་པའི་སྟོབས་གྱིས་ཚོས་ཉིད་དུ་
ཐིམ་པས་སྤང་བུ་དང་གཉེན་པོ་གཉིས་རོ་གཅིག་པ་ཡིན། མདོར་ན་
སྤང་དོར་གཉིས་མེད། སྤང་ཐོབ་གཉིས་མེད། འཁོར་འདས་ཐམས་
ཅད་རོ་གཅིག །ངང་གཅིག །རྒྱུད་གཅིག་དུ་འཆར་བ་ལ་སོགས་པའི་
ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་དང་སྣན་པ་ཡིན་གསུངས་སོ། །

དམིགས་རྒྱུ་ནི། དོན་དེ་དག་སྟོ་ལྷལ་དུ་ངེས་པར་བྱས་ལ།
བསྐྱོམ་རྒྱ་ནི་བདག་གིས་ལམ་ལ་འབད་ཚོལ་བྱས་པས། འབྲས་བུ་སྐྱེ་
གསུང་ལུགས་མི་ཟད་པ་རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་

བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པ་དང་ལྡན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཚོབ་
ནས། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་འབད་མེད་ལྡན་གྲུབ་ཏུ་འབྱུང་བའི་སྲིབ་
ལས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ་སྟེ་ཏུ་དགའ་
བ་དང་སྦྲོ་བ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །

དེས་བསྐྱོམ་བྱའི་དོན་ལ་ཚོས་བསམ་གྱིས་སྦྲོ་འདོགས་
བཅད་པ་སོང་ནས། བཅད་དོན་དམིགས་པར་བསྐྱེད་ནས་ཉམས་
སྲུ་གྲང་བའི་ཚུལ་ནི། སྦྱོར་བ་རྒྱབས་འགྲོ་གསོལ་འདེབས་སྐར་
བཞིན་བྱས་ལ། དེ་ནས་དངོས་གཞི་ཉམས་སྲུ་ལེན་ཚུལ་ནི་བདག་
གིས་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་ཏུ་རྒྱུགས་པའི་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་འཕོབ་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཏུ། སྦྱིར་བཙོམ་ལྡན་
འདས་གྱིས་གཏུལ་བྱའི་ཁམས་དང་མོས་པ་སྣ་ཚོགས་དང་བརྟུན་
ནས་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གི་ཚོས་མང་པོ་གསུངས། དེ་ཐམས་ཅད་གྱི་
ནང་ནས་རབ་དང་མཚོག་དང་སྤུལ་ཏུ་བྱུང་བ་དེ་གསང་སྟགས་
རྣམས་ཐེག་པ་ཡིན། ཅིའི་སྦྱིར་ཞེ་ན། གསང་སྟགས་རྣམས་ཐེག་པ་ལ་
བརྟེན་ནས་ཚེ་གཅིག་ལྷན་གཅིག་ལ་འཚང་རྒྱ་བ་དང་། བ་རོལ་
ཏུ་སྲིབ་པའི་ཐེག་པ་ལ་བཙོན་འགྲུས་རབ་ཅིག་ཡིན་ནའང་གུངས་
མེད་གསུམ་ཏུ་ཚོགས་བསལ་དགོས།

སྦྱིར་གུངས་མེད་གསུམ་རིང་པོ་ཡིན་ཀྱང་། འཁོར་བ་མཐའ་
མེད་ལ་ལྟོས་ན་ཉ་ཅང་རིང་རྒྱ་མེད། འོན་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཐབས་ལ་
མཁས་པ་སྤྲུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པས། ཚེ་གཅིག་ལྷན་
གཅིག་ལ་འཚང་རྒྱ་བའི་ཚོས་ཟབ་མོ་རྣམས་ཐེག་པ་སྤུལ་བས་རྣམས་
ཐེག་པའི་ལམ་ལ་འཇུག་པར་བསྐྱའོ། །དེ་ལ་ཞུགས་ནས་ཀྱང་ལམ་

ཉམས་ལེན་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟེན་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་སྟེ། ལྷན་
ཚའི་དཀྱིལ་འཁོར། ཚུ་ཡི་གེའི་དཀྱིལ་འཁོར། ཁམས་བདུད་ཚིའི་
དཀྱིལ་འཁོར། སྒྲིབ་པོ་ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ནམས་སུ་རྒྱུད་
སེམས་ཀྱི་འདུ་འཕྲོད་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཉམས་མང་
པོ་ཞིག་སྟེ་རྒྱ་ཡོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉམས་རྒྱུད་ལ་སྟེ་སྟེས་
ཀྱི་བར་དུ་ཉམས་སུ་སྒྲུབ་བར་བཞུགས། །ཉམས་སུ་སྒྲུབ་ནས་ཀྱང་
ཉམས་བཟང་རན་མཐུན་པའི་སྟོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལལ་མཚོང་
བ་ལ་སོགས་པ་བྱུང་ནའང་རེ་བ་དང་དགའ་ཚོར་མི་བྱེད་པ་དང་།
ཡང་བདུད་དང་སྲིན་པོས་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པ་མི་མཐུན་པའི་སྟོགས་
འབྱུང་ནའང་དེ་ལ་ཞེ་སྣང་དང་དོགས་པ་མི་བྱ།

སྟོན་རྣམས་འཕྲོར་ཀྱི་དབང་སྤྱུག་བེམ་པའང་བདེ་མཚོག་གི་
ཉམས་ལེན་མཛད་པའི་ཚེ་མནལ་ལམ་དུ་ལྷན་སྣ་ཚོགས་པ་ཞིག་བྱུང་
ཞིང་། དོན་ལ་ཉམས་ཤར་བ་ཡིན་ན་ཡང་། དེའི་སྐབས་གདམས་རག་
གི་སུ་ཐག་ཅུང་མ་ཚོད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བར་ཚད་ཡིན་པར་དགོངས་
ཏེ། གསང་སྟགས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་རེ་ཞིག་དོར་བས། སྤྱིས་རྗེ་བཙུན་
རྩོ་རྗེ་བདག་མེད་མས་མངོན་སུམ་དུ་རྗེས་སུ་བཟུང་ནས། དེ་མ་ཐག་
དུ་ས་དང་པོའི་རྟོགས་པ་བརྟེན། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་ཉིན་ལག་རེ་རེའི་
ནང་དུ་ཡང་ས་རེ་རེའི་རྟོགས་པ་བརྟེན་པས། ཉིན་དུག་གི་ནང་ས་
དུག་གི་རྟོགས་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན།

མདོར་ན་ཉམས་བཟང་རན་གང་སྟེས་ཀྱང་དེ་ལ་རེ་བ་དང་
དོགས་པ་གཉེས་ཀ་མི་བྱ། ཉམས་བཟང་རན་ཅི་སྟེས་པ་ཐམས་ཅད་
ཚོས་བཞིན་དུ་བྱུང་རྒྱལ་དུ་བསྐྱུང་བར་བཞུགས། སྣང་དུ་ད་ལྟ་ནས་

སྐྱོམ་པ་དང་། དེ་བཞིན་རྒྱ་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཉམས་ཚམས་སྤགས་
ལམ་རྒྱ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞེས་ད་ལྟ་དགའ་བ་བསྐྱོམ། དེ་དག་གི་མི་
ཉམས་ཀྱི་སྣང་བ་བསྐྱོམ་པ་ཡིན།

དག་པའི་སྣང་བ་བསྐྱོམ་པ་ལ། བདག་གིས་ལམ་ལ་འབད་
བཙོན་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། འབྲས་བུ་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་མི་ཟད་པ་
རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོ་ཤོང་རྒྱ་བཤད་པ་བཞིན་སྐྱུའི་གསང་བ་བསམ་གྱིས་
མི་བྲལ་བ་དང་། དེ་བཞིན་རྒྱ་གསུང་དང་ཐུགས་མི་ཟད་པ་རྒྱན་གྱི་
འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བ་དང་ལྡན་
བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་ནས། ལམས་ཅན་གྱི་དོན་འབད་
མེད་རྒྱན་གྲུབ་ཏུ་འབྱུང་བའི་སྲིན་ལས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱན་མ་ཆད་
པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལོ། །སྐྱམ་ནས་ད་ལྟ་ནས་དགའ་བ་དང་སྐྱོ་བ་
བསྐྱོམ་དགོས་པ་ཡིན། དེས་དག་པའི་སྣང་བ་བྲིད་ཟིན་ཏོ། །

མཚུགས་བྱུང་།

ཉན་ཐོས་གཞུང་དང་ཐེག་ཆེན་པ་རོལ་སྟེན། །
 ཐུན་མོང་ལམ་གྱི་ཉམས་ལེན་མ་ལུས་པ། །
 ལྷན་གསུམ་བྲིད་ཏུ་རྒྱུ་བའི་སྟོང་པོའི་གཏམ། །
 ལྷལ་མཉམ་གཞན་ལའང་ཕན་སྲིར་དེ་སྐད་བསྐྱབས། །
 འདི་དེ་མཁས་དང་གྲུབ་པ་ཡོངས་གྱི་གཙོ། །
 ལྷ་བའི་བྱ་མཚོག་ཨེ་ལྷོ་རྒྱ་ཡི། །
 གསུང་རྒྱན་སྟོང་པོ་མཚུབ་བྲིད་བྱས་ནས་ནི། །
 མ་ལོར་བཀོད་འདི་རྒྱན་པོའི་ལེགས་བྲས་ཡིན། །
 ཨེ་མ་རྟོག་འཛིན་དང་པོའི་ལས་ཅན་དག། །
 དེ་ཞིག་འདི་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་རྫོ་ལོས་གྱི། །
 བྲོན་པ་ཁེངས་ནས་སྐད་ནས་ཐོས་པའི་རྒྱ། །
 བསྐྱེད་པས་སྟོང་སྟོངས་རྒྱ་མཚོ་དང་གིས་འཕེལ། །

དེ་ལྟར་གསུང་དག་ལམ་གྱི་སྟོན་འགྲོའི་བྲིད་རིམ་སྐད་གསུམ་སྟོང་
 པོའི་ལེགས་བཤད་འདི་ནི། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་མི་འཕྱུར་བའི་སྟོག་
 ཤིང་དམ་པ་ཐམས་ཅན་མཁྱེན་པ་མང་ཐོས་སྐྱུ་སྐྱུབ་རྒྱ་མཚོ་
 དང་། དོན་གྱི་སྐད་ཏུ་མཚོན་ནས་སྟོས་ཏེ་མཁས་ཆེན་འཇམ་པའི་
 དབྱངས་དབང་རྒྱལ་དཔལ་བཟང་གི་བཀའ་རྒྱན་ལས། གསུང་དག་
 ལམ་འདིར་རྫོ་ལོས་གྱི་སྐད་པ་རུང་ཟད་རྒྱས་པའི་དགེ་སྟོང་ལྟེ་སྟོང་
 འཛིན་པ་དག་དབང་ཚོས་གྲགས་གྱིས་སྐད་གསུམ་མཛོས་རྒྱན་གྱི་
 དམིགས་རིམ་གལ་ཆེ་བ་རྣམས་རང་དང་གཞན་ལ་གོ་བདེ་བའི་
 སྟེན་ཏུ་དཔལ་བཟང་སྟོན་གྱི་བྱ་འདེབས་སྐྱེད་ཀའར་སྐྱབས་རྒྱུ་དེ་གི་

བསྟི་གནས་རང་གི་བསམ་གཏན་ཁང་བྱུང་སྐྱུར་བའི་ཡེ་གེ་པ་ནི་མི་
འི་རྣམ་གྲིལ་སྣ་དུས་བཅུས་པ་འདིས་ཀྱང་གསུང་ངག་རིན་པོ་ཆེའི་
བསྟན་པ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག། །། ལྷ་
སྣ་བསྐྱེས་པར་ལོ་ག་ཉོ། སུ་མཚན་ལོ། །།

The Great Sakya Monlam Foundation
65/66 Chhota Kirsali,
Sahastradhara Road
P.O. Kulhan, Dehradun,
Uttarakhand 248001, INDIA

Sachen Foundation